Apud orientales eñ poſt collectões frugũ et torcularia qñ decime offere bantur in templo: october erat prim⁹. ianuarius quart⁹. Quintã diẽ menſis addit vt ſignificet baptiſmũ ĩ quo aperti ſunt chriſto celi ⁊ epyphanio rum dies ex hoc venerabilis eſt. nõ vt quidã putãt natalis in carne. tunc eñ abſcondit⁹ eſt. nũc apparuit. Qđ huic tẽpori cõgruit quo dictũ ẽ. Hic eſt fili⁹ me⁹ dilectus in quo mihi bene cõplacui.

Hieronim⁹. Figurat chriſt⁹ q̃ triceſimo anno nat⁹ venit ad baptiſmuʒ q̃ in hoĩe pfecta etas ẽ. Unde in libro numeri nõ ſ̃m ſeptuaginta a viceſimoq̃nto anno etatis. ſ̃m hebreos a triceſimo incipiunt ſacerdotes in tabernaculo miniſtrare qđ ſignificans preceſſit ioſeph in egipto eſurienti pplo frumenta largiturus et iohes ad fluenta iordanis baptiſmũ pñie p̃dicauit.

Iuxta flumen chobar. Hieronim⁹. Chobar p̃priũ nomẽ fluminis. vel q̃ʒ graue interpretat̃ tygriʒ ⁊ eufraten. et omnia mag̃ et grauiſſima flumina que in terra caldeorũ eſſe phibet̃ ſignificat.

Aperti ſunt ⁊c. Hieronim⁹. Nõ diuiſione firmamenti ſed fide credentis cui reuelata ſunt ſecreta celeſtia. ſicut ĩ baptiſmo ſaluatoris cũ ſpũſſanctus in ſpecie columbe deſcendit

Ca. I.

ſ tempus

Et factuʒ eſt in triceſimo anno. in

ſ ſubaudi mẽſe. pcõẽte ſ̃nia quod. lxx. addidere vt manifeſtius fieret

ſ ſubaudis die

quarto. in quinta

ſ locus

menſis. cum eſſem in medio capti

ſ Unde ſuper flumina. bab. il. ſe. et fle. dũ. re. tui. ſy. ſ tanquã lignũ quod plã. ẽ. ſe. d. a.

uoruʒ iuxta flumen chobar. aper

† ſ ſecundũ orige. oculis carnis ¦ nõ mõ vnaʒ Unñ ego viſiones multiplicabo quas. ſ. ezechiel contexit.

ti ſunt celi: et † vidi ¦ viſiones dei.

ſ hoc quoqʒ ad tempus.

In quinta menſis. ipſe eſt annus

ſ nõ captiuitatis.

quintus trãſmigratõnis iaochim

ſ perſona.

regis iuda: factũ ẽ verbũ domini

ſ i. roboratus a deo. chriſt⁹ quoqʒ dei virt⁹

ad ezechiel filiũ buzi ſacerdotem

ſ † captiuantiũ. ſ. ¦ ſ i ſimilitudinem hominum factus.

in terra † caldeoꝝ ſecus ¦ flumen

¦ ſ per carnẽ iã deũ hoĩem cognoſcit ꝓpheta. ſ aliter nõ intelliguntur viſiones. † ſ filius

chobar. Et ¦ facta eſt ſup eũ ibi † ma

per quẽ omnia facta ſunt. † nabuchodo.

nus dñi. Et vidi. et ecce † ventus

† ſ tempeſtatis. ¦ ex quo exardeſcit malũ ſuper terram.

† turbinis veniebat ab ¦ aquilone.

¦ ſ chriſt⁹ ſ et q̃ꝛ ꝓphete nubes ſcđ iſta maior † deus noſter ignis eſt. ¦ ſ nubẽ vel vtrũqʒ. i. intus inuoluens

⁊ ¦ nubes magna. ⁊ † ignis ¦ inuolueñ

¦ ſ bon⁹ ¦ vel eorum

et ¦ ſplendor in circuitu ¦ eius.

† ſ. ſ. venti. et ignis ſimilitudo electri. quod eſt cõpoſitũ ex auro et argẽto ¦ ſ vel eorũ.

Et đ † medio ¦ eius quaſi ſpẽs ele

ſ quaſi nõ venti vel ſpũs.

ctri. i. de medio ignis. et ex medio

ſ alias ei⁹ ¦ ſ Gregori⁹. Ignis eſt qui credẽtibus lumen incredulis ſuppliciũ. ſ nõ natura. † ſ poſt quadriformia ¦ ſ euangeliſtarum

eorũ ¦ ſilitudo † q̃tuor ¦ aĩaliũ: et hic

ſ chriſti.

aſpect⁹ eorũ. Silitudo hoĩs ĩ eis.

Tranſmigratõnis. Hieronimus. Non captiuitatis. quia ſponte ſe tradens ductus eſt in babylonem. igit̃ ioachim. i. iechonie dicit̃ prima tranſmigratõ. ſedechie vero ſecunda vel extrema captiuitas.

Factũ eſt verbũ dñi ⁊c. Gregori⁹. Notãdũ q̃ʒ ezechiel modo ipſe de ſe modo quaſi alius de ſe loquit̃. loquit̃ eñ p eũ ſpũs qui p̃ſidet q̃ſi ali⁹ loquit̃. ipſe quaſi p ſe q̃ p̃ſidenti paret. Unde ĩ moyſe. erat eñ moyſes mitiſſimus ſup omnes hoĩes. hic iohes ait. vidit illũ diſcipulũ quẽ diligebat ieſus. Et paulus. an experimentũ queritis ei⁹ q̃ in me loquit̃ chriſt⁹. Recte ergo q̃ſi de alio ait. facta eſt ſup eũ ibi. m. do. ⁊ de ſe ⁊ iuda. ⁊ ecce vẽt⁹ tur.

Buzi. Hieronim⁹. i. ſpretus atqʒ cõtẽptus. pater q̃ʒ chriſti ab omnibꝫ cõtemnit̃ hereticis qui vetus nõ ſuſcipiũt teſtamentũ.

Chobar. Hieronimus. Danieli q̃ʒ qui et ipſe in babylone erat iuxta fluuiũ futuroꝝ ſacramenta pandunt̃ ſup aquas. imo in aq̃s puriſſimis vt baptiſmi potentia monſtraret̃. Paulus quoqʒ cũ ab anania in dño lot⁹ eſt. tegentibꝫ prius oculos ſquamis: caruit cecitate. In geneſi quoqʒ q̃ prima viuerẽt de aquis egreſſa ſunt.

Manus. Hieronim⁹. i. fortitudo in qua iſrael educt⁹ ẽ đ egipto. cui⁹ ꝑtẽ intelligũt magi pharaonis dicẽtes. Digit⁹ dei ẽ. Unñ Si ego in. di. d. e. d. Pro q̃ in alio euãgelio. Si ego in ſpũ dei eijcio ⁊c.

Et vidi ⁊c. Hieronim⁹. In cõſolatõeʒ tranſmigrati ppli reuelatõem ſiue dei ꝓphetauit. et hãc viſionẽ. ⁊ templi dedicatõem. in quoꝝ expoſitõe omnes iudei muti ſunt ſupra hoĩem eſſe dicentes. nos magis ſuſpicari. q̃ʒ explanari poſſumus:

Et ecce ventus tur. Verbũ hebreũ ruha p qualitate locoruʒ. vel ſpiritũ ſignificat. vt. emitte ſpm̃ tuũ ⁊c. vel animã. Unde. egrediet̃ ſpirit⁹ eius et reuertet̃ in ter. ſuã. Vel ſicut ibi. In ſpũ vehementi cõte. na. t. Qui vẽtũ ⁊ flatũ tempeſtatis hic intelligunt. dicũt irã et furorẽ dei venire a babylone. i. a nabuch. ⁊ hieruſalẽ poſt ſex annos viſionis hui⁹ eſſe capiẽdaʒ. Cernit̃ eñ hec viſio quinto anno tranſmigratõis. io. r. i. qui et ſedechie regnanti in hieruſalẽ quintus erat. qui poſt ſex annos. i. in vndecimo anno imperij ſui vrbe capta in babylonẽ ductus eſt. His ergo qui habitabant iuxta fluuiũ chobar. ⁊ ſponte ſe tradiderãt. reuelat̃. q̃ bene fecerũt ſententie dei obedientes. In breui eñ, ⁊ iudea p̃uintia ⁊ hieruſaleʒ eſt capienda. Nubes magna q̃ ſup iudeã ymbres pluuiaſqʒ deportat. ignis ĩuoluẽs mõſtrat futura ſupplicia ⁊ captiuitatis mala. ſplẽdor ĩ circuitu apta dei iudicia.

Et ecce ventus tur. Gregorius. Vent⁹ turbinis temptatio mẽtis que iudaicum populum vndiqʒ concuſſit. venit ab aquilone qui dicit. Sedebo in monte teſtamenti. in lateribus aquilonis. Montem eñ t. tenuit cũ populuʒ qui legẽ accepat ſibi ſubiugauit. et doctoruʒ corda quaſi montẽ. t. et nubes mag. Quanto eñ ꝯtra dñm exarſit. tãto excecari meruit. Quem enim in lege ⁊ ꝓphetis expectabãt videntes preſentem negabãt. Et ignis ĩuoluẽs id ẽ. p ignẽ aliq̃ñ ſpũſſanctus. aliq̃ñ malicia deſigñtur. Unñ. Ignem veni mittere in terrã. De malo dicit̃. Et nũc ignis aduerſarios cõſumit. Iudea deo maliti e ſue igne ſeipſam ĩplicauit. Hec oĩa ab aquilone. q̃ꝛ torporis ſui frigore ad ignorantie caliginem p̄ducta vſqʒ ad maliciã pſecutionis erupit. Unde. Ollam ſuccẽſam ego video et facieʒ eius a facie aquilonis. Hic aũt ignis alibi arſit. alibi ſplenduit. Unđ Splendor ignis ĩ circuitu ei⁹. Dũ pſecutio ĩ iudea agit̃. apl̃oꝝ p̃dicatõ ſpargit̃ ĩ mũdo. ſ̃m illđ. Quia vos indignos iudicaſtis: ecce ꝯuertimur ad gẽtes De crudelitate q̃ malitie q̃ iudee mẽtẽ cremauit omĩpotẽs de⁹ lumẽ gẽtibus ſparſit. Ignis qui apoſtolos ſparſit in ipſo hũani generis redemptore pri⁹ ſe exercuit. Unñ ſequit̃. Et đ medio eius q̃ſi ſpe. e. Electri ſpecies chriſt⁹ mediator dei et hoĩm ſignat̃. q̃ꝛ electrũ. ex auro eſt et argento. Dũ aũt miſcent̃ argẽtũ creſcit in claritatem. aurũ a fulgore ſuo palleſcit. Sic dũ hũai tas in maieſtatis gloriã excreuit. diuinitas a ꝓprij fulgoris potẽtia ſe hũanis ocul̃ tempauit. Ita in chriſto q̃ſi dũ palleſcit aurũ fulget argentũ. Electrũ q̃ ĩ igne: de⁹ hõ ĩ pſecutõe. In medio ei⁹ electri. ſ. vl̃ ignis. q̃tuor eñ aĩalia. i. euãgeliſte dñi ĩcarnatõe ad fidẽ ſolidati ſunt et igne pſecutõis afflicti

Et ecce ventus tur. Hieronim⁹. Lxx. ſpũs auferẽs ſiue attollens. Symach⁹ ⁊ theodotio. Flatus ⁊ ſpũs tẽpeſtatis. Quidã ſpm̃ auferẽtem ſiue attollentẽ ſpm̃ſcm̃ intelligũt. qui ab hoĩbꝫ vicia auferat. iacẽtes attollat. ⁊ ab aquilõe vẽto frigidiſſio a q̃ exardeſcũt mala ſup trã: recedere faciat ꝯ facie ĩ hieremia. olla tribil̃ accẽdit̃. nubẽ xp̄i pſonã q̃ veit ĩ egiptũ h⁹ ſedi ſup nubẽ leuẽ. q̃ mag ꝓpe ad ꝯpatõʒ minoꝝ. ſ. ꝓphaꝝ apl̃oꝝ. ſcõꝝ oĩʒ. De q̃bꝫ. veritas tua vſqʒ ad nubes. Et. Mãdabo nubibꝫ meis ne pluant ſup iſrael ymbrẽ. Et alibi. Nubes puluis pedũ eius. ⁊ nubes ⁊ caligo in circuitu ei⁹. Ignẽ micantẽ ⁊ ſplẽdorẽ ĩ circuitu ei⁹. iuxta illđ. De⁹ noſter ignis ꝯſumẽs ẽ. Unñ. Ignẽ veni mittere ĩ terrã. ⁊ q̃d vo. niſi vt ar. Qui cũ terrorẽ peccatoribꝫ ĩferat atqʒ ſupplicia. ſplendore tñ rutilet. ⁊ lũie ⁊ fulgore plen⁹ ſit. ideo nos excoquẽs. vt puris atqʒ purgatis tribuat letiora.

Et đ medio. Hiero⁹. In medio ignis ⁊ tormẽtoꝝ electri ſilitudo qđ ẽ auro ⁊ argẽto p̃cioſi⁹. vt it̃ tormẽta q̃ patiẽtibꝫ videt̃ eẽ triſtia ⁊ dura p̃cioſior electri fulgor appeat. dũ ꝓuidẽtia di oĩa gubnãt̃ q̃ putat̃ pẽna medicia ẽ

Similitudo hominis ĩ eis. Sancta eñ hec animalia nõ eſſent. niſi chriſti ſimilitudinem habuiſſent. Unde apoſtolus. Imitatores mei eſtote ſicut ⁊ ego chriſti

Hieronim⁹. Ut omĩa in mũdo rõnabilia demonſtrant̃. Unde. faciamus hominẽ ad ymaginẽ et ſi. no. ymago aũt et ſimilitudo dei non eſt corporis forma ſ̃ mentis ad ſimilitudinẽ vere ymaginis chriſti qui eſt ymago dei inuiſibilis. Ratõnabiles quoqʒ creature in quattuor verſant̃ locis ſiue ꝓpter quattuor cardines mũdi quibꝫ orbis includit̃. ſiue ꝓpter q̃ttuor loca celeſtiũ ter. et infer. et ſup celeſtiũ quoꝝ apl̃s tria ponit. vt ĩ noĩe ieſu omne genu flec. ce. ter. et infer. et dauid. aque q̃ ſup celos ſunt laudãt no. do. et apl̃s. alia celeſtia alia ſupceleſtia.

Quatuor facies vni. Gregorius. Qz matheus eñ de incarnatōne dñi sentit. hoc idem marcus. lucas. iohānes. S. c de omnib⁹ Hoc ḡ totum in vno qđ simul in quattuor.

In quattuor partibus. Hieronim⁹. Quia p̄dicatio in orientem occidente meridiē septētrionē egressa est.

Quia in omnib⁹ mūdi ptib⁹ quid de humanitate: quid de diuinitate dñi sentiant monstrant. dñiqꝫ cū vnū esse cum patre et spūsancto annūciāt vbiqꝫ penna cōtemplationis volant.

Iunctecꝫ erāt. Hiero⁹. Iūcta sūt sibi euāgelia ⁊ ī toto orbe volitātia. huc illucꝫ discurrūt, nec sepant nec recedunt. sed sp in anteriora pcedūt. hoc idem de virtutib⁹ animi et de volatu tēporum dicere possumus et elementoꝝ cōmixtione. que pterita relinquunt ad priora festinant. qđ tpa labātur hoc breui versiclo demonstrat. Sed fugit interea: fugit irreparabile tempus. Et in carmine lyrico Heu fugaces post me labūt āni.

Similitudo aūt vultus eoꝝ. Quidā putant quattuor euāgelia hoꝝ animaliū noib⁹ dsignari. mathei q̄ hoīem dscripsit dicēs. lib generatōis iesu christi f. d. f. a. facies leōis ē marci q̄ ait. vox clamantis in deserto. p. u. d. vituli refert ad luce euangeliū qui a sacerdotio zachar. e incipit. aquile ad iohannem qui ad excelsa volans ait. In principio erat verbū. et ver. e. a. d. ⁊c. alij qui phoꝝ stultā sequūtur sapiētiam. duo emisperia in duob⁹ templi cherubin nos ⁊ antipodas q̄si supinos et cadentes homīes suspicant. pleriqꝫ iuxta platonē rōnabilitatē aīe et irascentiā ⁊ ɔcupiscentiā qđ ille logicon et timicon ⁊ epimeticon vocat. ad hominē ⁊ leonē ⁊ vitulū referunt rōem et cogitatōem ⁊ mentē et ɔsiliū candēqꝫ virtutē atqꝫ sapiām in cerebri arce ponētes. feritatē vero atqꝫ iracundiam et violentiā in leone que ɔsistit in felle. libidinē. luxuriā. ⁊ omniū voluptatū cupidinē. ī iecore. i. in vitulo q̄ terre opib⁹ heret. Quartā sup hec ⁊ extra hec tria ponūt quā greci vocāt sinderesim que scintilla ɔscientie in chaim quoqꝫ nō extinguit quasi victi voluptatib⁹ vel furore et ipsa interdū rōnis decepti similitudine nos peccare sentimus quā ꝓprie aquile deputant nō se miscentē trib⁹. sed ipsa errantia corrigentē hic est spūs q̄ interpellat p nobis. g. in. Nemo eñ scit ea que hominis sunt. nisi spūs hominis qui est in eo. Unde paulus. integer spūs vester et anima et corp⁹ sine q̄re. ⁊c. hanc tñ conscientiā sicut in puerbijs dicit. Impius cū venerit in pfundum peccati contemnit. sepe p̄cipitari videmus ⁊ suū locū amittere. cū quidam sine pudore peccant. quibus merito dicit. facies meretricis facta est tibi. noluisti erubescere. hanc quadrigam quasi auriga deus regit. et in cōpositis currentē gradib⁹ suo parere cogit imperio

Hieronim⁹. Sunt qui p hoc ia vno homine qui minor mund⁹ dicitur iuxta ypocratis sententiā quattuor arbitrant elementa monstrari. ignem scꝫ aquā. aerē. terram. que quomō sibi misceant ⁊ cū singula sint. iuncta sibi videant: inuicēqꝫ se tāgāt et ī vna psona aiantiū ⁊ inaiantiū quattuor species habeant ac figuras. nō est huius operis. Quattuor quoqꝫ rotas de terrenis ad sublimia ɔsurgentes singulis et quadriformib⁹ iunctas animalibus. vel eorundē elementoꝝ cōmixtionem extimant vel quattuor tēporum circulū qui ternis conficitur mensibus ⁊ annus vertens. ab eo qđ semp vertat ⁊ in se redeat vocat. vnde. ver. estas. autumn⁹. hyems. ⁊ mensis et annus. Qđ autem dicit erat rota in rota. annum in anno significari putant. Unde alius poeta. atqꝫ in se sua p vestigia vertit annus. firmamēti etiā similitudinē que cristallo comparat celū quod suspicimus dicunt. sub quo voluunt ⁊ transeunt quattuor animātia. Thronū coloris saphiri et sedentē desup hominē sub humana similitudine per imperiū cuncta

† ſ noticia fidei qua cognoscunt a deo.

Et quattuor † facies vni. et quat-

† ſ qr ad diuinitatē christi omnes simul pēna cōtemplatōis oculos leuant. † ſ gressus actuū ſ Gregori⁹. qr sine operib⁹ fides et cōtemplatio nō valent.

tuor † pēne vni. Et † pedes eorū pe-

ſ non ad praua distorti.

des recti. et planta pedis eorum

† ſ fortitudo scꝫ in eis est atqꝫ discretio. per boues eni pdicatores. Vñ. nō alligabis os bouis triturantis † ſ Gregori⁹. quia mature incedūt fortesqꝫ et discreti sunt q̄ in pede fisso signat. † ſ Gregori⁹. verba flamātia q̄ ad audientes pducunt et accendūt et subtilia et tenuia qr pl⁹ ardent desiderio q̄ pferāt verbo

quasi † plāta pedis † vituli: et † scintil-

† ſ Gregori⁹. quod est valde sonorū. et i omnē terrā exi. so. eorū. ſ qr pdicatores ardēt desiderio: sanant verbo.

le quasi aspectus † eris candentis.

† ſ actiua vita ſ virt⁹ opis sub volatu contemplatōnis. † ſ contemplatiua.

Et † manus hoīs sub † pennis eoꝝ

ſ Greg⁹. iusticia. tēpantia. fortitudo. prudētia

in quattuor ptibus: et facies ⁊ pē-

nas p quattuor partes habebant

regentis et oīa sub pedib⁹ habentis. Unde et ad extremū dicit. hec visio similis glorie dei. p quā quasi p picturam quandā et ymaginem prudētiā dei aiunt demonstrari. pedes recti et planta pedis vituli siue rotunda qđ significat terrena queqꝫ ad celestia subuolare. et omnib⁹ angulis amputatis rotunditatem sequi. que pulcerrima est omniū figurarū. scintille rutilātes cuncta plena luminis indicant manus homīs sub pēnis tam ipsi⁹ hominis q̄ꝫ leonis ⁊ vituli ⁊ aquile. vt ratō scꝫ cuncta sustentet ⁊ de humo ad celū leuet. hec ⁊ ad euangelia ⁊ ad cūcta q̄ sup posuimus referre possum⁹. alij dicūt quattuor pturbatōes gaudij egritudis. cupidis et timoris. quoꝝ duo psentia: duo futa sūt. per quattuor aialia significari. Unde virgilius. hinc metuunt. cupiūtqꝫ dolent. gaudentqꝫ. Que regi debent ratōne ⁊ potētia dei quib⁹ pturbatōnibus iposite sunt quattuor virtutes. prudentia. iusticia. fortitudo. tpantia. q̄ꝝ gubernatur arbitrio. Alij putant ordinem castroꝝ xij. tribuū describi in solitudine ad orientē et occidentē. ⁊ septentrionē. ⁊ meridiē. que sibi inuicē et caritate et sanguine sociant. ⁊ hoc esse rotā ī rota q̄ ducant a spū et nube tegant in heremo. et columna ignis illuminentur in nocte. nec reuertantur in egiptum sed semper ad terram promissionis ire festinēt. Electri similitudinē dicunt sanctasctōꝝ et faciē hoīs ad totū israel referunt leonis ad regalē iude tribū. vituli ad sacerdotalē. id ē. leui. extra est aquila. s. vindicta dei de celo cuncta ɔspiciēs q̄ parata est laniare peccantē. Vñ osee sicut aquila sup domū dñi. i. templū. sup huiuscemodi quadrigā aurige instar dñs sedet. facienda p̄cipit. vitanda vetat. h vt putant ꝓpho dicunt qui in babylonia est. qui si colla deo submiserit. et eius retinaculis paruerit ei⁹ auxilio terrā amissam recuperabit

ſ Gregorius. qr pdicatorū virtus et sapientia caritatis et cōcordie pace sociant

iunctecꝫ erant pēnne eorum alte-

† ſ ad terrena aialia. s. vnde nemo mittēs manum ad ara.

rius ad alterū. Nō † reuertebātur

ſ mentis via ſ Gregori⁹. ad celestia

cum incederent: sed vnumquodqꝫ

ſ ante nos sunt eterna. post nos tēpalia. Vñ q̄ retro sūt obliuiscens ad ea q̄ āñ sunt. me. ex.

ante faciem suā gradiebatur. Si-

ſ primi vel principalis

militudo autem vult⁹ eoꝝ facies

ſ mathe⁹. s. qui ait liber generatōis iesu christi

hominis et facies leonis a dextris

ipsorum quattuor. facies autem

ſ lucas qui fuit sacerdos quidam

bouis a sinistris ipsorum quattu-

† ſ iohānes qui ait. In prin. e. ver. ſ Que ei de quattuor aialibus dicūt ad oēs pfectos reducūt

or: et † facies aquile desuper ipso-

† ſ Greg⁹. qr intentō et cōtēplatō scōrū sup se tendit vt bonū celeste possit assequi

rum quattuor. et † facies eorum et

penne eorum: extente desuper.

Facies hominis ⁊ facies leonis. Gregorius. Matheus qui ait. liber generatōnis iesu christi. marcus qui sic incipit. Vox clamantis in deserto. Ipse quoqꝫ christ⁹ cuius hi sunt membra natus est vt homo. passus vt vitulus. resurrexit vt leo. ascendit vt aquila. vnusquisqꝫ etiā perfectus. homo est in ratione. vitulus in sacrificio. leo in fortitudine. aquila in contemplatione. Que enim de quattuor animalibus dicunt ad omnes pfectos reducunt.

Hieronim⁹. Facies dicit principale euangeliorum e quibus homo et leo scilicet christi natiuitas ⁊ prophetia. dextras partes tenent. vituli autem. i. victimarum et sacerdotij iudeorum in sinistris est. quod abolitū trāsit in sacerdotium spirituale. de quo. tu es sacerdos ineternū scdm ordinem melchisedech. Ita duntaxat vt omnia sibi hereant vnoqꝫ corpore censeantur. Aquila autem que et super natiuitatem et prophetiam est. que domini expletur aduentu et super sacerdotiū quod preterijt ⁊ extra hec omnia est de natiuitate referens spirituali. quomodo pater in filio et filius in patre sit. Unde. generationem eius quis enarrabit: hec sunt iuxta apocalip. quattuor animalia plena oculis ante et retro. vnum simile leoni. secundum simile vitulo. tercium simile homini. quartum aquile volanti.

Gregorius. Homo et leo a dextris. quia christi natiuitas et resurrectō omnium generalis est leticia. vitulus a sinistris. quia mors christi apostolis tristis fuit. Unde. vos autē contristabimini. sed tristicia vestra ver. in. g. A dextris enim leta. a sinistris habemus tristia. Sinistrū eñ nob dicimus quod aduersum deputamus. Iure aquila non iuxta. sed superesse describitur. quia ascensionem significat. ⁊ verbum patris domini apud patrem pronunciat. Cum autem quattuor sint animalia super omīa est aquila qr iohannes p hoc qđ in principio vidit etiā seipsum transijt.

Extente desuper. Hieronimus. Supra diximus iuncta sibi esse

euangelia·tempa·omneſqꝫ ratõnales creaturas et quattuoꝛ virtutes ita vt qui vna caruerit omnibꝫ careat·ꝙ due penne extente ſunt et in altum ſe eleuant.celeſtē ꝑdicatõem ſignificat·et omnia ad dei tendere maieſtatem. due tegunt corpa quia humana excludit̃ ſcientia·nec pfectus dat̃ intuit⁹. Unde apl's.ex parte cognoſcimus ⁊ ex pte ꝓphetamus· Cū autē venerit qd̓ pfectū eſt·eua.qd̓.e.p.e.

Due pēne. Amoꝛ ſcꝫ et ſpes ſanctoꝝ que omne pennatum animal ad deum leuant· que bene iungunt̃.amant eīn que ſperant et ꝗ ſperant amant.

Et vnūqdqꝫ· Hieronim⁹. Qui ſtīuā aratri tenet nō aſpiciat retro.nō imitetur vxorem loth ne peat ſicut hely qui filioꝝ vicio deum offendit· Quantomagis ꝗ animalia que ſunt plena lumine atqꝫ pennata que ſequūtur ꝑceden tem ſpm̄ſanctum que ſic p orbem volant et ad excelſa ſe ſuſtollūt· vt corpa ſua ꝓtegant pennis hyſtorie· nec nobis aſpectū tribuant pleniorē· qd̓ ſecūdo dicit̃· non reuertebantur cū incederent vtriuſqꝫ teſtamenti ſignificat miſteriū. qd̓ ſcꝫ in quattuoꝛ aīalibus et lex ⁊ euangeliū ad futura feſtinet. et nunqꝫ retro moueat̃·

Ignis. De quo. ſāctificabit eos in igne ardente.et alibi· ⁊dēt ſup eos carbões ignis et alibi. cū carbonibꝫ deſolatorijs:⁊ in alio loco.habens carbões ignis ſedebis ſup eos hij erunt tibi in adiutorium.

Et de igne fulgur. Quācunqꝫ creaturam aſpicimus dei noticiā fulgurat dum in creaturis ſe creatoꝛ manifeſtat·

Et aīalia ibāt· Sicut ether crebris ignibꝫ micat:et in ictu oculi atqꝫ momento diſcurrunt et reuertunt̃ fulgura·nec amittūt matricē ⁊ quaſi fontem ignis atqꝫ materiā·ita hec animalia cū ī offenſo pede pergant ad ꝓpria feſtināt ſi aūt conatui ſuo aliqd oppoſitū viderint nō tam reuertunt̃ ꝗꝫ ſe ſe ſurſū extendendo ꝯtrahunt lumen ꝑbitura·qd̓ parū abſconderant· vt ꝯſeruis cibaria ī tempoꝛe tribuant·ne ſanctū canibus nec margaritas dent porcis Unde.lac potū dedi vobis·nō eſcā.

Cunqꝫ aſpicerē ⁊c. Hieronim⁹ Huc uſqꝫ quattuoꝛ animalia que quattuoꝛ facies habent deſcripta ſunt que ſequunt̃ ſpm̄ et nubem ꝗ erat in medio ſpūs·nunc per ſingula animalia ſingule ponunt̃ rote nō coniūcte animalibꝫ que ſequebant̃ ea.ſiue vna rota apparuit ſup terrā.que diuiſa per quattuoꝛ tot habebat facies quōt animalia ſequebant̃:tantaqꝫ ſimilitudo erat rotarū quattuoꝛ ſequentium quattuoꝛ animalia vt vna rota veriſſime crederet̃.

Apparuit rota· Gregorius. Sancta ſcriptura ꝗ ad auditores omī parte voluitur inter proſpera ⁊ aduerſa· vna.quia antiquo populo ſolūmodo vetus teſtamentū datū eſt qd̓ ad erudiendam eius ignorantiā quaſi rota volueretur·

Super ter. Gregorius. Cui.ſ.dictum eſt.terra es ⁊ in terrā ibis.omnipotēs eīn deus ſup corda peccantiū legē poſuit.

Uiſio. Lxx. Tharſis aquila iacincti qui celi habet ſimilitudinē

Et vna ſimilitudo. Qd̓ predicat lex:hoc etiam ꝓphete annunciāt hoc exhibet euangeliū hoc et apoſtoli predicant ꝑ mundū·diuina eīn eloquia et ſi tpibꝫ diſiuncta ſunt ſenſibꝫ ſunt vnita.

ſ extente.ſ.

Due penne ſingulorꝫ iungebant̃:
ſ Gregꝰ.timoꝛ et pnīa que ab omnipotentis dei oculis mala pterita abſcondūt·
et due tegebāt corpoꝛa eoꝛum·et
ſ ſemp ſibi preſcius ſemp diiudicans quid bonum quid malū ī quo creſcat ī quo decreſcat
vnūquodqꝫ eoꝝ coꝛam facie ſua
ſ Gregꝰ.in malis eſt impetus carnis.
ſ qui ad caritatē et alias virtutes.
ābulabat. Ubi erat impet⁹ ſpūs
ſ ſpiritū ſequētes. ſ ad mala· Qui.n.pſeuerauerit vſqꝫ ī finē hic ſal·e·
illuc gradiebant̃·nec reuertebau
ſ ad bonū.
tur cū ambularent· Et ſimilitudo
animaliū ⁊ aſpectus eoꝛum quaſi
ſ ſi carbonē tetigeris accenderis· et cum ſancto ſanctus eris.
carbonū ignis ardentium ⁊ quaſi
ſ Gregꝰ·opinionē bonā ad lumen alioꝝ longe lateqꝫ ſpargunt
aſpectus lampadarum. Hec erat
ſ id ē·ſi euāgelia ſibi collidis ī medio littere vilitqꝫ hyſtoꝛie ſpūſſancti ſacramēta videbis·
viſio diſcurrēs in medio animaſ de quo. Ignem veni mittere in terrā·
ſ ſplendoꝛ ſanctoꝝ·
liū:ſplendoꝛ ignis et de igne ful
ſ Gregorius·in contemplatõem·
gur egrediēs· Et animalia ibāt ⁊
ſ non ibi diu eſſe valentes ſ ad actionem·
ſ quia per eos a contemplatione deſcendentes celeſte lumen nobis aſpergit.
reuertebāt:in ſilitudinē fulguris
coruſcātis. Cunqꝫ aſpicerē aīalia:
appuit rota vna ſup t̃rā iuxta aīalia hn̄s q̃ttuoꝛ facies· Et aſpectus
ſ qꝛ in ſcripturis magna volumia ſñiarum ſunt et cõfirmantur ſacramēto baptiſmi.
rotaꝝ et op⁹ eaꝝ quaſi viſio maris:⁊ vna ſimilitudo ipaꝝ quat

ſ vt nō vnā rotam crederes.ſed alteraꝫ alteri copulatam.
tuoꝛ.⁊ aſpect⁹ earū et opa quaſi
ſit rota in medio rote. Per quat
ſ per predicatoꝝ· ſ grego.ad mētes hominū
tuoꝛ partes earum euntes ibant
ſ quia ſequunt̃ animalia que ſēper ad priora tendūt.gregꝰ· Quia in nouo teſ·vetus ſpiritualiter ſemper tenet̃
et nō reuertebantur cum ambula
ſ ſcriptura.ſ·que bene operāti cōgruit. Ut qui ſtat·vi.n.ca.
rent. Statura quoqꝫ erat rotis
ſ celeſtis regni ꝓmiſſio· ſ pre magnitudie ſ terroꝛ gehenne·
et altitudo:⁊ hoꝛribilis aſpect⁹
et totū coꝛpus plenū oculis in cir
ſ vel oꝝ aīaliū ꝑ q̃ pfci deſignāt̃ ſ ī ſcripta
cuitu ipſarum quattuoꝛ. Cunqꝫ
ſ intelligētes ſcꝫ ſci quo moꝛaliter viuāt·
ſ gregꝰ.his quoꝝ vna erat pdicatio.vna erat et requies et curſus et eleuatio
ambularent animalia ambula
bāt pariter et rote:iuxta ea. Et cū
ſ gregꝰ.i cōtēplatõeꝫ ſ qꝛ quātum quiſqꝫ et ſcriptura ꝓficit tantū et ipa ꝓficit apud ipm̄.
ſ omia cōmuniter et cōcoꝛditer.
eleuarentur animalia de terra:
ſ gregꝰ.cū intelligēte· ſ ſcripture·
eleuabant̃ ſimul et rote: Quocū
ſ legentis. ſ quē ineoꝝ intermiſſis rote ſequebāt̃ ſequētes aīalia ad ſpiritūſanctū tendūt
qꝫ ibat ſpūs: illuc eunte ſpū.⁊ ro
ſ cū aſcēderet ſ aīalia ſ ꝓpria volūtate. ſpūs eīn vite erat ī rotis. ſ ſiue moꝛalē hyſtoꝛie ſenſum querat ſiue ſpirituale·
te parit̃ leuabāt̃ ſeq̄ntes eū Spiritus eīn vite erat in rotis· Cum
eūtib⁹ ibāt:et cū ſtantibus ſtabāt
⁊ cū eleuatis a t̃ra parit̃ eleuabāt̃
ſ aīa ia
⁊ rote ſequētes ea. qꝛ ſpūs vite

Rota ī medio rote. Hieronimus· Quia omnia celeſtia ⁊ terreſtria· ⁊ quidq̄d ſub humanā cadit intelligentiam ſuis rotis voluit̃·ſolis annuum circulū ꝑ ſingulos mēſes luna decurrit̃ lucifer qui ⁊ veſper dum ad orientem et occidētem rutil⁹ micat ⁊ noctis tenebras puro tēperat lumine duobus annis eundem cōficit curſum·alia qꝫ aſtra que errantia dicunt̃. et quiduid fulget ī celo ſegetūꝫ quoqꝫ ⁊ arboꝛum herbarūqꝫ varietates per quattuoꝛ tempoꝛa rotis currūt ſuis·nihil aſpicimus. quod ante non fuerit gyro girando vadit ſpiritus. et ī circulos ſuos reuertitur· omnia· flumina currunt in mare·nec impletur· quia ad fōtes ſuos ꝯ matrice abyſſo reuertuntur· Euangelioꝝ autē·id eſt· quattuoꝛ animaliū ꝗ ſpirāt· viuunt· intelligūt curſu breui mūdus ſermone apoſtolico completus eſt Rota autē in rota vel iunctura duoꝛum teſtamentoꝝ ē·quod indicat ſcala iacob et foꝛceps yſaie et gladi⁹ bis acutus. vel euāgelia ſibi coherētia quorum curſus et ſtatura tendit ad celū·

Gregorius. Rota in rota. Nouū teſtamētum ī veteri. Quid ē enim ꝙ adam doꝛmiē et eua format̃:niſi ꝙ chriſto moꝛiente eccleſia formatur·et multa hmōi.

Uet⁹ teſtamentū nō ſine mutatione ꝑmanſit·dum ſpiritualis intelligētia latuit·ꝙ cū redemptoꝛ venit ſpiritualiter fecit intelligi. teſtamentū vero nouum etiā ꝑ veteris teſta.paginas eternū dicit̃.quia illius intellectus nunqꝫ mutat̃

Statura quoqꝫ. Statura in rectitudine pceptõnis eſt· altitudo in celſitudine pꝛomiſſionis.hoꝛroꝛ nimius in terroꝛe ſupplicij.

Et totū corpus ple· o. Qꝛ ſanctoꝝ actio omī pte circūſpecta eſt
Et totū corpus ple.o· Qualem argum deſcribūt fabule poetaꝝ quē iuno ob negligentem cuſtodiā in pauonē vertit· vt ꝙ eſt miraculū cōditoris dei·hoc eſſet ꝯdēnatō inulti adulterij.

Grego· Nihil ēm̄ in euāgelijs ꝙ nō luceat·et ſplendoꝛe ſuo mundū illuminet· vt que parua putant̃ et vilia ſpūſſancti fulgeant maieſtate.

Spiritus eīn vite· Quia ꝑ ſacra eloquia ⁊ dona ſpūs viuificamī. vt a nobis moꝛtifera opera repellam⁹

Quia ſpiritus vite· Hoc ſecūdo dicit·ne aliqd̓ vas arbitremur·

rotarū quas in carpentis plauſtroꝝ redarūq; et currū aſpicimus. ſ; animantia imo ſup animātia. quia animalis hō nō pcipit ea q̄ ſunt ſpūs dei.

Firmamenti. Gregorius. Celeſtiū poteſtatū q̄ prius p liberū arbitriū; quaſi aqua in quālibet ptem poterant labi. ſ; alijs cadentibꝰ q2 pſtiterunt quaſi de aqua criſtallus ſunt quia iam omnino cōfirmati ſunt nec mutari poſſunt.

Criſtalli. Qd puriſſimū ē ⁊ ex aquis mūdis atq; lucentibꝰ nimio frigore pcreſcere dicitur intantū vt etiam gelu conſtricta aqua greco nomine criſtallus nominetur. eſt eīn in ſuperioribus eximia puritas que omnia pro tegat. i. ratōnales ſapienteſq; virtutes. et quattuor tēpoꝝ curſum et mundi plagas et rerū omniū ordinē. et euangelicā pdicatōnem q̄ ex pte intelligitur. et ex pte velat.

Alteriuſ ad alter. In hebreo mulieris ad ſororem. vir duabus alis velabat corpus ſuū ⁊ vir velabat ſimiliter. Ideo autem poſt mulierē vir poſuit in eadē pſona ne ſexū in celiſtibꝰ putaremus.

Unūq̄dq; ꝛc. Gregoriꝰ. Hic indicat quia pennas alter ad alterum tendebant. ⁊ duabus alis corpꝰ pprium velabant. quia ſic debemus virtutes quas accepimus alijs impendere vt peccata noſtra nō deſinamus caute cogitare. et quotidie p timorē et penitentiam plangere. bis enī alis corpꝰ velatur

Quaſi ſonum ſublimis. Lxx. vocem verbi. vt. ſ. vniuerſa que pdicant in mūdo p vocē filij dei eſſe credantur

erat in rotis. Et ſilitudo ſup caput animaliū firmamenti quaſi aſpectus criſtalli horribilis et extēſ ſup capita eoꝝ deſuper. Sub firmamento aūt penne eoꝝ recte alterius ad alteꝝ. Unūquodq; alis duabꝰ velabat corpꝰ ſuū ⁊ alterum ſimiliter velabat. Et audiebā ſonū alarū quaſi ſonū aquaꝝ multarū et quaſi ſonū ſublimis dei. Cū ambularent quaſi ſonus erat multitudinis vt ſonus caſtrorum. Cumq; ſtarēt demittebant pēne eoꝝ. Nam cum fieret vox ſuper firmamentū quod erat ſup caput

[interlinear glosses: ſ celi — ſ Gregoriꝰ. nobis in hac corruptōe poſit is — ſ quia quiuis perfecti mortali carne grauati beatitudinē angeloꝝ intelligere nō poſſunt — ſ vt bonū quod alter habet impendat alteri aliter non ſunt rec. pen. — ſ caritate dei et primi — ſ p alas virtutes per corpus actiones ſignantur — ſ Gregorius. ſunt enim duo genera hominū. alterum pfectorum alterum paruuloꝝ. — ſ Gregoriꝰ. quod priꝰ in paucis proficiente pdicatōne fit in multis — ſ ſimile in apocalipſi. — ſ aque multe populi multi. ſ procedit pficiendo — ſ quia in ſanctis hoc facit. — ſ pdicando — ſ quia conuerſi ſtatim in laudem dei erumpunt — ſ que dei ſunt cōtemplādo — ſ ſue virtutes vileſcunt. — ſ ſonus intelligētie — ſ beatitudis angeloꝝ altitudinē tranſcendēs ipſius. ſ. creatoris naturam cogitans.]

Cut ſonus ca. Qz pdicatores maligni ſpūs et pſecutores īſurgūt

Cumq; ſtarent. Vocē enī omnipotentis in celeſtibꝰ reſonantē ferre nō poterant. Stabāt q̄ et cum ſilentio admirabant dei potentiā qui ſedebat ſup firmamentū qd hijs qui deorſū criſtallo ſilē et hijs q̄ ſupra īſtar lapidis ſaphiri. q2 omnia in ſimilitudine nō in veritate mōſtrant.

Gregoriꝰ. Qui aliquo modo ſcientia volare credebamur ad vocē deſup venientē alas ſubmittamꝰ dum inuiſibilē ſup nos naturam et impenetrabilia eius iudicia perpendimus.

Gregoriꝰ. Notandus ordo. Sup aīalia firmamentū. ſup firmamentū thronus. ſup thronū homo. quia ſup ſanctos adhuc in hac carne viuētes angeli. ſup eos maiores angeli. ſup eos chriſtus

Quaſi aſpectus la. ſa. Gregoriꝰ. qui aerij coloris huic virtutes celeſtiū compant. q2 ſpūs quibus deꝰ omnipotēs altiꝰ pſidet ſuperioris loci in celeſtibꝰ dignitatē tenent.

Quaſi aſpectus la. ſa. Hieronimꝰ. Sicut ī criſtallo puriſſima q̄q; atq; lucentia in celeſtibꝰ que noſtrū obſcuratū corpus illuminent mōſtrāt ſic in ſaphiro. i. throno dei. et ſup firmamentū qd celū eſt abſcondita atq; ſecreta incōprehenſibilis dei qui poſuit tenebras latibulum ſuū et in nube videt et caligine. Un̄ ī exo. et ſub pedibꝰ dei erat quaſi opꝰ lapidis ſaphiri

Similitudo throni. Gregorius. Throni angelice virtutes q̄ ipſos angelos loci dignitate tranſcendūt. Cū enī angeli nuncij dicant et ſepe angeli ad nunciāda quedā hominibꝰ veniant. throni miſſi ad miſteriū nuncij nuſq; legunt.

Hominis. Hieronimꝰ. i. dei patris. Unde homo quidā plan. vi. ꝛc: et alibi. homo quidam fecit nup. fi. ſuo. non q2 filius excludatur a regno. de quo yſaias. Vidi dn̄m ſedentē ſu. ſo. e. Unde iohannes hoc inquit dixit yſaias quando vidit gloriam filij dei. ſed ī patre regnat filius. omia enī patris filij ſunt. qui eſt ymago dei patris inuiſibilis

Quaſi ſpeciē elec. Gregorius. In electro aurū argentumq; miſcetur. et p argentū auri claritas tempat. et per auri claritatē ſpecies clareſcit argenti. ſic in redēptore noſtro diuinitas p humanitatē noſtris oculis tempatur et p diuinitatē natura clareſcit humana.

Ignis itrinſe. Grego. Ante incarnationem ignis eſt in iudea tm̄ intrinſecus et nō ſplendet q2 ſpūſſāctus in multis patribꝰ iudeā repleuerat. ſed nō ad noticiā gentiū puenicbat. A lumbis vero et deorſum. ignis in circuitu ſplēdet. q2 poſt incarnatōꝫ lōge lateq; ſpūſſancti gratia diffuſa eſt.

Hieronimꝰ. Qui ſedebat in throno. alūbis. et ſupra. electro cōpat qd intrinſecus et extrīſecꝰ quaſi ignis habebat aſpectū. a lūbis ⁊ infra ignis reſplēdēs in circuitu moꝝ. Que enī ſupra lumbos ſūt vbi ſenſꝰ et rō verſat nō indigent igne vel flāmis. ſ; pcioſiſſimo metallo et puriſſio q̄ a lūbis dorſū vbi coitꝰ et generatō. vbi icētiua vicioꝝ. idigēt purgatōe flamaꝝ. vt purgata habeāt arcꝰ ſilitudinē q̄ vulgo dr iris

A lumbis Gre. Per lumbos ppago mortalitatis ſignat. d lūbis abrae virgo maria in cꝰ vtero dei filius incarnatus. Unde in vniuerſo mūdo innotuit deus

eorū ſtabant et ſubmittebant alas ſuas. Et ſuper firmamentū quod erat iminens capiti eorum quaſi aſpectus lapidis ſaphiri et ſimilitudo throni et ſuper ſimilitudinem throni ſimilitudo quaſi aſpectus hominis deſuper. Et vidi quaſi ſpeciē electri velut aſpectū ignis intrinſecus per circuitū eius. a lumbis eius et deſuper. et a lumbis eius vſq; deorſū. Vidi quaſi ſpeciem ignis ſplendentis in circuitu velut aſpectum arcꝰ cum fuerit in nube in die pluuie. Hic erat aſpectus ſplendoris per gyrum.

[interlinear glosses: ſ animaliū. — ſ in cōtemplatōe. — ſ p nihilo reputātes ſuas virtutes. — ſ Gregoriꝰ. in quo ſedebat quaſi homo. — ſ Gregl. gloria dei redēptoris. — ſ qui eſt ardor ſpūſſancti — ſ tātum — ſ Gregl. an̄ icarnatōꝫ. ſ. — ſ Gregl. poſt incarnatōem — ſ claritatem ſpirituſſancti quaſi in toto mūdo — ſ non modo intrinſecus — ſ mundi — ſ id ē. poſt terrorem miſericordie ſignum — ſ in quo fedus dei cum hominibus ne vltra mundus diluuio perdatur. — ſ incarnatione. — ſ ſecūdum ea que agit ſpiritus in mundo q̄ videri poſſūt. — ſ Gregorius mundi]

Ca. II.

ſ eſt. ſ totū qd pdictū ē.

Hec viſio ſi:

Grego. Unus homo eſt qui ſup lumbos ardēs intrinſecꝰ. angelos ad amorē ſuū p diuinitatē tenuit et ſub lūbis inferiꝰ ignis ſui ſplendorē in circuitu emittēs. homines ad ſancti ardoris ſui deſiderium p humanitatem reuocauit.

Vidi quaſi ſpe. ig. Grego. Una eſt ſilitudo ignis et arcꝰ. In igne ardor ſpūſſancti q̄ in arcu q̄q; ſignat in q̄ aqua et ignis apparet. ⁊ pꝰ mediatoris aduētū eo vtꝰ ſpūſſcī ī hūano genere claruit q̄ ⁊ aq̄ baptiſmi electos dei lauit ⁊ igne diuī amoris accēdit. q̄ſi eī a mixto colore ſil aq̄ ⁊ ignis q̄dā arcꝰ in nube ad pſpiciatōꝫ pōit cū dr. Niſi q̄s renatus fuerit ex aqua ⁊. ſ. ſ. non p. in. regnū dei.

Velut aſpec. ar. ꝛc. Arcꝰ vtriuſq; teſtis ē iudicij cerulꝰ eī ī colore aq̄ iudiciū factū. rubicūdꝰ ī colore ignis ſignificat faciēdū. q2 mūdus iudicij igne cremabit qui priꝰ diluuio iudicatꝰ.

Hieroꝰ. Aliter eī eē n̄ pt. Un̄ poeta. Mille rapit varios aduſa luce colores. h arcꝰ ſignū ē demētie. et teſtamēti dei qd fecit hoībꝰ. vt qn̄ ī nube apparuerit ſciamus nos nō āpliꝰ pituros eē diluuio. Un̄ ptꝫ pꝰ penas atq; ſupplicia et purgatōꝫ pccoꝝ futuram miām dei. ſ; hijs q̄ deū meruerūt videre regnantem. Unde ſeqtur. hic erat a. ſplē. p. g. throni. ſ. vl dei vl omnium que viſa ſunt

In die plu. Gregoriꝰ. Cū pdicatio ſcꝫ effundit vt ad veniā credētes domino parcente reuocentur

Et vidi ⁊c. Quid ergo ſi ipām eſſentiā vidiſſet. Notandum aūt in quantā miſeriā cecidimus. qui ipſū bonum ferre nō poſſum⁹. ad qđ vidē dū creati ſumus.

Et cecidi. Hiero. Non elatus viſionum magnitudine. Sic paulus collaphizat᷑: ne reuelationū magnitudine extollatur. Abraam quoq; ceci-dit in faciem ſuā poſtq̃ audiuit ſermones dei.

In facie. Grego. Sancti legūtur cadere in facie: vbi ſcʒ vident quia in viſibilib⁹ iſtis ſpō-te ſe humiliant, vt ī in-viſibilibus erigantur. Mali vero retro vbi ſcʒ nō vidēt. quia ibi cadunt vbi quid eos ſequat᷑ ignorant.

Hiero. Aliud eſt cadere in faciē. aliud retro. Abraam audi-ta natiuitate yſaac ce-cidit in faciē ⁊ riſit. he-ly retro. ⁊ in euāgelio qui ad ieſum ꝯphen-dendū venerant: ceci-derūt retrorſū in terrā.

Greg. Cū aliquid de deo ꝯſpicimus ī fa-ciem cadimus quia ex malis erubeſcim⁹: que nos egiſſe memoram⁹. Ibi enim cadit homo vbi ꝯfunditur.

Fili homis ⁊c. Grego. Nota ordinē locutionis ⁊ opis. pri-us ſilitudo glorie vi-detur vt deijciat. poſt alloquit᷑: vt eleuet. de-inde abundantis gra-tie ſpm̄ mittit: ⁊ leuat ⁊ ſupra pedes ſtatuit. Nil enim aliquid de eternitate mente vide-amus penitendo non cadimus. Iacētes aūt vox dñi ꝯſolatur: vt ī ope ſurgam⁹: ſed no-ſtra virtute nō ſurgi-mus. ſed ſpiritus nos implet ⁊ leuat. ⁊ ſupra pedes ſtatuit: vt qui ꝓui in penitētia ꝓ cul-pa iacuimus recti: po-ſtea in bono ope ſte-mus.

non ipſius glorie. que enim interi⁹ ſit ſpi-rit⁹ gloria aſpicere nō valet. yſaias dicit᷑ vidiſ-ſe gloriā dei. ſed ſecūdum id quod in mūdo agit. ſimilitudinē. coſcia fragilitatis humane. ideo.

ſimilitudis glorie domini. Et vi-di et cecidi in faciem meam. et au-diui vocem loquentis Et dixit ad

post penitentiā ꝑ bona opera. quia ex hu-militate ceciderat a domino ſubleuatur

me. Fili hoīs ſta ſupra pedes tu-

aliud ē iacenti. ſ. vt predicet. et qui iam ſe correxit alios corigat quod n̄pt. qui ī cōfuſi ne adhuc iacet

os et loquar tecū. Et ingreſſus ē

ſanctus ſine quo ſtare nō poterā

in me ſpiritus poſtq̃ locutus eſt

ſimil᷑: ſtatuit ſupra petrā. p. m. nullū pecca-torū ſtantē legimus. ſed dicitur illi non erit ſta-bile veſtigiū pedis tui

mihi. ⁊ ſtatuit me ſupra pedeſ me-os. Et audiui loquentem ad me et

crebro ad ezechiel et daniel dicitur. fili ho-minis. vtriq; cui in pſona ei⁹ qui dicerat. fili⁹ hominis nō habet vbi caput reclinet. captiuū populū conſolatur. et ad penitentiam cohor-tatur

dicentem. Fili homis mitto ego

quaſi nō populū dei. que ad prauū opus reuerſe.

te ad filos iſrael. ad gentes apo-

nō tantū patres quaſi par eſt vtrorūq; ipie-tas

ſtatrices que receſſerūt a me Pa-

lxx. irritantes me ſiue in amaritudinē con-uertentes. deus enī natura benignus et dulcis viciis amarus efficit᷑ vna culpa ſupbie.

tres eoꝝ ꝑuaricati ſunt pactū me-

cōtinue altera obſtinatōis magna dei clementia qui ad tales mittit. vt nemo deſpe-ret.

um vſq; ad diē hāc. et filii dura

facie et indomabili corde ſunt ad

magna ꝓphete cōſiēctia qui ad tales ire nō formidat autoritas perſone tribuit. ne a tam peruerſis ꝓpheta deſpiciat᷑.

quos ego mitto te. Et dices ad

Sta ſu. pe. ⁊c. Quaſi iacens audire n potes. Moyſi quo-q; dicit᷑. Tu vero ſta-bis mecū. et Daniel ait. ⁊ ingreſſus eſt in me ſpiritus. poſtq̃ locutus eſt mihi: ⁊ ſtatuit me ſupra pedes meos.

Sta ſupra pe. Grego. Cui ſimile eſt. eduxit me de lacu miſerie ⁊ de lu. f. ⁊ ſtatuit ſupra pe. p. meos. ⁊ d. g. m. ⁊ immiſit in os m. c. nouum.

Grego. Paulus p̄dicator futurus prius ꝓſternitur. iacet ⁊ audit. Sur-ge ⁊ ingredere ciuitatē ⁊ dicet᷑ tibi. quid te oporteat facere.

Et ingreſſus ē in. Grego. Aliter ſurgere nō potuit cum diceret᷑ ei. ſta ſu. pe. tu. quia ex oīpotentis dei gratia ad bona opa conari quidem poſſumus. ſed hec implere niſi iuuet ipſe qui iubet nō poſſum⁹. Deus eſt em̄ inquit apl's qui opatur in nobis: ⁊ velle: ⁊ pficere. vñ ſine me nō po-teſtis facere q̄cq̃. Sciendū em̄ q᷑ mala nr̄a ſolū⁹ nr̄a ſunt. bona aūt ⁊ oīm-potentis dei ſunt ⁊ noſtra. Ipſe em̄ aſpirando nos p̄uenit vt velimus. ad iuuādo ſubſequit᷑: ne inaniter velimus. Preuenit ergo gratia: ⁊ ſequit᷑ bōa voluntas. ⁊ ſic oīpotentis donū fit meritū noſtrum. vñ paulus. Nō aūt ego ſed gratia dei mecū. quaſi in eo qđ ſolo dei dono p̄uentus ſum nō ego ſed quia donū voluntate ſubſecutus ſū. ⁊ ego. hoc ꝯtra pelagiū ⁊ celeſtinū.

Ad gētes a. Grego. Sicut qui fide recedit a deo apoſtota eſt. ſic qui ad pueriūm opus redit: etiā ſi fidem tenuīt. Unum em̄ ſine altero ꝓdeſſe nō poterit. niſi forte ꝓ fide percipienda fiant opa. ſicut Cornelius faciebat.

Et filii du. Grego. Impudentia filioꝝ culpa grauis mala faciūt nec erubeſcūt. nec poſt culpā ad penitentiā redeūt. q᷑ in domabili corde ſunt.

Et filii du. Unde neruus ferreus collum tuum: ⁊ frons tua enea. Hi quoq; in ſequentib⁹. arguūtur cordis lapi-dei. qđ dn̄s euulſurū ſe dicit ⁊ ꝓ illo carneū redditurum vt emolli-tum dei p̄cepta ſuſci-piat.

Si forte vel ⁊c. Grego. Quaſi pauci audient vel ipſi peri-bunt. cū patres ſcʒ pe-nitere noluerint in cul-pa defuncti.

Hiero. Ambigen-tis affectu loquit᷑ de⁹ vt liberum hominis monſtret arbitrium. ne pſcientia boni ma-liue immutabile faci-ant qđ deus futurum nouerit. Nō em̄ quia ille ventura cognoſcit neceſſe eſt nos facere: qđ ille p̄ſciuit: ſed qđ nos ꝓpria voluntate ſumus facturi. ille q̃ ſi de⁹ futuꝝ nouit.

Neq; ſermo-nes ⁊c. Unde. Mi-hi aūt pro minimo eſt vt a vobis iudicer: aut ab humano die.

Cū ſcorpioni. Greg. Unde circūde-derunt me ſicut apes q̃ ſcʒ ī ore habent mel ⁊ in cauda aculeū. bo-nis nō nocet cū malis eſſe corpe ſed mente: ſi deſit ſpiritus nō adiu-uat locus. Loth in ſo-domis ſanct⁹ extitit: in monte peccauit. et in ꝑadiſo p̄nceps noſtri generis abel fieri n̄ va-let. que ʒ cayn malicia nō exercet. Infirmi au-tē prauoꝝ ſocietatem declinent: ne mala q̃ frequenter aſpiciūt et corrigere non valent imitari delectentur.

nō ego

eos. Hec dicit dominus deus. ſi

ſimile in hieremia. ſi forte audiant et agāt penitentiā. et in euangelio. forſitan filiū meū verebunt᷑. filii me.

forte vel ipſi audiant. et ſi forte

a peccato. q᷑ deus ibi habitare ceperat ꝑ fidem

quieſcant quoniam domus

viciis me ſcʒ natura mitē ꝑ opatōʒ
hoſpitē manſuetū. inexcuſabiles. aut au-dita p̄dicatione ꝓficientes

exaſperans eſt Et ſcient quia ꝓ-

pheta fuerit in medio eorum.

quaſi ne timore humilitatē fingaſ. cū non ſo-lum populo: ſed et ſenioribus loqui habeas
ꝯſuis peccruſſi.

Tu ergo fili hominis ne timeas

mala ſcʒ inferentes
libertas predicantis
lxx. nec a facie eorū formides quoniā inſa-nient. et cōgregabunt᷑ cōtra te in circuitu qua-ſi licet dura ceruice ſint. et indomabili corde mea p̄cepta ſunt fortiora. ne dicas non fuiſſe p̄-dictū. Inſanīēt et. c. c. t. i. c. nullū ſcʒ relinquen-tes refugiū comīnatōes vel detractōnes

eos neq; ſermones eoꝝ metuas

ideo n̄ timēdi quaſi ne grās placere eis qui deo diſplicēt. vñ nōne qui oderūt te dñe oderā in ſe deo p̄ceptorū infirmis.

qm̄ increduli et ſubuerſores

aliorum ne ſoli moriant᷑ quia blandi et malicioſi nō poſſunt ſubuertere

ſunt tecum et cū ſcorpionibus

habitas. Verba eorū ne timeas.

verba eorū ne timeas quaſi timēdi eſ-ſent niſi me in ſuis actib⁹ exaſperaſſent

et vult⁹ eoꝝ ne formides q᷑ do-mus exaſperans eſt. Loqueris e-go verba mea ad eos. ſi forte te au-

deū peccādo irritant

diant ⁊ quieſcant. quoniā irrita-tores ſunt. Tu autem fili homi-nis audi quecunq; loquar ad te.

Scorpionib⁹. Hiero. Qui arcuato vulnere ⁊ fiſtulato aculeo ꝑcu-tiūt vt eadē plaga ⁊ cutē apiant ⁊ venena diffundāt vnuſq̄ſq; ꝓ morib⁹ ſuis ſortit᷑ vocabulū. Vñ dr̄ phariſeis generatio viperaꝝ. et de hero de. q̄ verſipellis. Ite ⁊ dicite vulpi huic. ⁊ pſeudo ꝓphete vulpib⁹ ꝯpantur. et nunc corde indomabili ſcorpiones dicūtur. ⁊ in euangelico dr̄. Nō audie-rūt eos oues. Qui ſ᷒ fures ⁊ latrones audierūt. ouiū vocabulū ꝑdiderūt. ⁊ nō quaſi oues pierunt. ſed quaſi vipere. vulpes. ſcorpiones

Si f. a. Hiero. Licʒ mali ſint q̄b⁹ loqm̄. n̄ tm̄ ceſſem⁹ ſꝫ oportūe ⁊ ipor-tūe p̄dicem⁹. vt q̄ dur⁹ ē emolliat᷑ ⁊ audiat ⁊ q̄ obēdiēs ē mutata volūtate nō ſurdeſcat

Audi quecū. Gre. Ne facias qđ ꝓhibes: ne ī q̄ alterū iudicas teipſ ꝯdēnes. Vñ balaā dei ſpū ad loquēdū replet᷑. ſed ī carnali vita ſuo ſpū retēt᷑ de ſemetipſo ait. dixit auditor ſermonū dei q̄ nouit doctrinā altiſſi-mi ⁊ viſiones omnipotentis videt. qui cadens aptos habuit oculos. qui rectū qđ diceret vidit: ſed recte viuere contempſit

Noli eſſe ex. Grego. Ne tibi cōmiſſa tacēdo: ⁊ malefacta nō increpā do: deum exaſperes ſicut illi male faciendo.

Aperi os tuū. Id eſt dignum te ꝓbe ſermonibꝰ meis: ⁊ cibū ſpūalē ſuſcipe. vn̄ Aperi os tuū ⁊ implebo illud. Et ille reſpondit. Os meū aperui ⁊ attraxi ſpiritū. Sicut dr̄. Qui habet aures audiendi audiat. Ita hic Qui habet os apertum ad comedendū comedat. Apl'us quoq; qui habebat theſauros ſapiētie ait. Os meum apertū eſt ad vos. Et de dn̄o dr̄. Aperiens os ſuū docebat eos.

Et comede ⁊c. Grego. Poſt aperitionem oris comedimus quia auget in noſtris ſenſibus cibꝰ vite: cū ceperimꝰ ꝑdicare. vn̄ Os meū aperui ⁊ attraxi ſpiritū.

Et ecce manꝰ. Ad eos manꝰ dn̄i extendit: qui beneficiū ꝯſequūt aliis ꝯtrahit. Vn̄ tota die expandi manꝰ meas ad populū nō credentē vt congregaret ſcȝ filios hieruſalem: ſicut gallina pul. ſ. ſ. a. ⁊ extenſione manuū eius ſuparet iſrael amalech.

In qua erat i. Lxx. capitulum libri. de quo in pſalmo. In capite libri ſcriptū eſt de me. In pñcipio ſcȝ hic inuolutus eſt quē nemo poteſt legere: nemo apire: niſi leo de tribu iuda radix dauid: nec totus deuoratur: ꝗ in capitulo. Nō eñ fieri poteſt vt humana natura totos huiꝰ libri theſauros deuoret.

Grego. ꝑ ezechielē ꝑdicatoꝝ ordo: per librū ſcriptura ſignat.

Intus ⁊ foris. Alii ante ⁊ retro. i. de futuris ⁊ ꝑteritis.

ſ ne ſimile peccatū penā ſimilē mereat.
et noli eſſe exaſpās ſicut domꝰ ex
ſ recta loquendo.
aſpatrix ē: Api os tuū et comede

ꝗcunq; ego do tibi. Et vidi ⁊ ecce
† ſ filius dei qui ſanctis ſuis ſcripturā aperuit. † ſ lxx. extenta.
manus † miſſa ad me. in qua erat
ſ obſcurus † ſ ſancte ſcripture † ſ Gregor. ex pandit: dū enigmata expoſuit. vnde aperuit illis ſenſum vt i. ſ. ſ vt intelligerē
inuolutus † liber et † expandit illū
† ſ qui in yſaia populo nō credenti dicit ſignatus. ſicut vſq; hodie ſup corda iudeorum velamen poſitum eſt in veteri teſ. † ſ ſpūali ſenſu: maioribus.
coram me· qui erat † ſcriptus † intus
† ſ in hyſtoria infirmis † ſ tam intꝰ ꝗ foris
et † foris et † ſcripte erant in eo la

† ſ ſup his qui digni ſunt dei teſtimonio. quibus dicit. cantate do. c. no † ſ ſuper illis qui penitus deſperant. et cum venerint in profundum peccatorum contemnūt.
mentationes· et † carmē. et † ve.

Ca. .III.

ET dixit ad
me fili hoīs · quod
† ſ in libro hoc † non dicit bibe. obſcura ei et dura auditu tus eſt ſ prius
cūq; † inueneris † comede † comede
ſ quaſi ſaturare. et eructuare ſ poſt.
volumen iſtud· ⁊ vadens loquere

Intus. ſcȝ intelligētia ſpūali. vn̄ Omis gloria eiꝰ filie regis abintus. Vnde. mōtes excelſi ceruis petra. re. eri.

Intus quia inuiſibilia ꝓmittit ⁊ celeſtia foris q᷑ viſibilia ꝓceptoꝝ ſuoꝝ rectitudine diſponit terrena ⁊ ꝯtemptibilia qualiter l'in vſu ſint habenda vel ex deſiderio fugienda ꝓcipit. alia in exterioribꝰ actionibꝰ iubet. ⁊ que foris ꝓcipit patent. alia de ſecretis celeſtibꝰ: que plene ꝯprehendi nō poſſunt. Vn̄. extendens celū ſicut pellem qui. t. a. ſ. eiꝰ. Celum eñ ſcriptura ē de qua nobis ⁊ ſol ſapientie ⁊ luna ſcientie ⁊ ex antiquis patribꝰ ſtelle exemploꝝ atq; virtutū lucent: qd' ſicut pellis extendit. quia ꝑ ſcriptores ſuos carnis lingua formatū ante oculos noſtros ꝑ verba doctorū exponendo explicat. Aquis vero. i. angelis. de quibꝰ dr̄. Laudate eū ce. ce. ⁊ aque que ſuꝑ ce. ſūt lau. no. do. Superiora celi regit qui alta ſacri eloquij: que ſcȝ de natura diuinitatis dicūtur. aut de eternis gaudijs nobis adhuc neſcientibꝰ ſolis angelis patefecit

Lamētationes. de his qui ad penitentiā vocantur. Sicut ſamuel ⁊ paulꝰ plangebant atq; lugebāt ſaul ⁊ chorinthios q̄s ſaluare cupiebāt

Lamētationes. Grego. vt peccata punias. Lege que in hoc volumine ſcripta ſunt. Scindite corda veſtra ⁊ nō ve. v. ⁊ rurſum. Miſeri eſtote. ⁊ lugite. ⁊ huiuſmodi.

Et carmen. Greg. quaſi vt de ꝓmiſſione ſequētis gaudij hilareſcas cognoſce que in hoc volumine ſcripta ſunt. Beati q̄ habitāt ī do. t. in ſe. ſecu. lau. te. ⁊ ex lapide ꝓcioſo ⁊ mūdo oīes platee eius ſternentur. et ꝑ oēs vicos eiꝰ alleluia cantabit. ⁊ ve quaſi ſi adhuc ꝓſenti ſeculo inheres mente ſi terrenis voluptatibꝰ delectaris ⁊ amare nō potes eterna gaudia que audis: ꝯgnoſce ve. vt ab animo expellas q̄ diligis. vn̄ ibi erit fletus et ſtridor dentium: ⁊ vermis eoꝝ nō morietur.

Ca. III.

Comede. Grego. ꝯtracta intellige. i. prius mande. ⁊ poſt deglutire poteris ⁊ alios docere.

Comede vo. Niſi ante comederimus aptum volumen: docere non poſſumus filios iſrael. Vn̄ dauid miſericordiā ꝯſecutus. Docebo inquit iniquos vias tu. ⁊ impij ad te ꝯuer.

† ſ ſicut ꝑceptū eſt. † ſ cordis
ad filioſ iſrael Et † aperui † os meū
ſ aliter comedere nō poteram
et cibauit me volumine illo Et di
† ſ lxx. os tuū ſ mēs.
xit ad me Fili hominis † venter tuꝰ
† ſ legendo ſimplicem hyſtoriam † ſ lxx. venter tuus ſ mentis interna † ſ pia ꝑuiſſio multi enim legunt et vacui recedunt et ii enim mente intellectum ſacri verbi ꝑcipiunt i cordis viſceribus ſeruando nō reponunt.
† comedet. ⁊ † viſcera tua † comple

bunt volumine iſto quod ego do
† ſ q᷑ viſcera mea cōpleuerat † ſ predicatōne ſ quia in corde tinxi calamū lingue.
tibi Et comedi illd ⁊ † fcm ē in † ore
† ſ plus proficit ad predicandū ſancti amoris cōſcientia ꝗ ſermonis exercitata ſciētia
meo † ſicut mel dulce· Et dixit ad
† ſ quaſi ipſi nolunt venire ad te.
me Fili hominis † vade ad domū
† ſ imponit frenū moderamis † ſ tantū † ſ nō tua
iſrael· et † loqueris † verba † mea ad
ſ nō egēt qui ſani ſunt medico. ſed qui m. h.
eos Non eñ ad populū profundi
† ſ quaſi nulla excuſatō tibi ñ ſūt tibi barbari noſti linguā eorū. bn̄ potes eis loqui.
ſermonis ⁊ † ignote ligue tu mitte
ſ ſed ſ vna tibi domꝰ cum eis.
ris. ad domū iſrael. neq; ad popu

los multos profundi ſermonis ⁊
ſ q̄ extranea ab eloquio legis.
ignote lingue quorū nō poſſis au

dire ſermones Et ſi ad illos mitte
† ſ ppl's quē ñ cognoui. ſ. mihi. i. a. a. o. mihi
reris † ipſi audirent te Domus aūt

Et aperui. Lxx. Aperuit deꝰ ſcȝ quia ipſe aperuit os ꝓphete: et cibauit eum.

Greg. Os aperimus qn̄ ſenſū ad intelligentiā ſacri verbi ꝓparamus.

Hier. Aperto ore dn̄s cibos largit vt inicia volūtatis ī nobis ſint ꝑfectiones beatitudinis a dn̄o ꝯſequimur: non eſt ei volētis. neq; cur. ſed dei mi. Velle tn̄ ⁊ currere noſtri eſt arbitrij.

Cibauit. Greg. Qui tociēs ad os cordis noſtri quaſi manū porrigit: quotiens nobis intellectū apit.

Venter tuus c. Grego. Mens ſcȝ hīn illud ventrem meum doleo. i. mētis afflictionem ſentio. Et alibi Flumina de vētre eiꝰ fl. a. vi. de mente ſcȝ ꝑdicationes ſancte. ⁊ viſcera mētis interna. i. intentio recta: ſanctū deſideriū: hūilitas ad deum: pia voluntas ad primum

Complebūt. Hiero. aſſidua meditatione recondendo ī theſauro memorie. vt cū apl'o habeamuſ viſcera miſericordie ⁊ impleatur venter. d' quo hieremias. ventrem meū doleo ventrē me. do

Sicut mel. Vn̄ ꝗ dulcia fau. me. elo. t. ſ. m. o. m. Et alibi. Iudicia dn̄i dulciora ſuꝑ mel ⁊ fa. Et ſamſon: fauū mellis ī ore leonis inuenit.

Sicut mel d. Grego. Quia illi de dn̄o ſuauiter loq̇ nouerūt. q̇ eū ꝓus cordis viſceribꝰ amare didicerūt. ꝑmo dulcedinē ñ hȝ quē vita remordet

Sicut mel d. Dn̄s poſt reſurrectionē fauum mellis comedit. Et in ꝓuerbijs de api dr̄. quis hoc in hebreo nō habeat. Vade ad apem ⁊ diſce quomō opatrix ſit ⁊ opus ſuū caſtum faciat. cuꝰ laboribꝰ reges ⁊ impij ꝑ ſanitate abutūt. Hoc fecerūt moyſes ⁊ ꝓphete ⁊ euāgeliſte ⁊ alij ſā. vt q̇cūq; rex fuerit. cꝰ cor in manu dei eſt: dulcibꝰ vtatur cibis. Qui vero ſimplex ⁊ ſine ſerpētis aſtutia habet innocentiam columbaꝝ ſimplici fide credat atq; ſaluetur. q᷑ vbiq; inſidie: ⁊ diabolus trāſfigurat ſe in angelū lucis. Mel ꝗ diſtillat d' labijs meretricis: dulcia ꝓmittēs: venenaq; īſerēs

Vade ad domū. quis eñ corpe nō erat cū eis: mente cuꝰ ſanctitas eoꝝ offendebat iniquitate. Hoc idem faciebat moyſes ꝓcul a caſtris multitudinis figens tabernaculū. qd' cū fuiſſet ingreſſuſ: deſcendebat columna nubis ⁊ ſtabat ante oſtium tabernaculi.

Loqueris ver. mea. Qui ī expoſicōe ſacri eloquij vt auditoribus placeat: aliquid fingit: ſua verba loquit: nō dei. Qui aūt aliter ꝗ is qui ꝓtulit ſenſerit ⁊ ſub alio intellectu ad edificatōem caritatis dn̄i ſunt verba q̄ dicit: q᷑ ad h' ſolū deꝰ nobis ꝑ totā ſacrā ſcripturā loquit vt nos ad ſuum et proximi amorem trahat.

Neq; ad populos multos. Ac ſi diceret. Quid loquar d' ꝓplo

vno: ſi ad diuerſas te mitterem nationes: autoritas ⁊ potentia mea omnē vinceret difficultatem. vtinamq̄ʒ tempus eſſet quo ad omnes miſſurus ſum nationes ⁊ linguaꝝ daturus gratias. vt p̄dicent apl̄i mei ⁊ totū mundū ⁊ diuerſitatē linguaꝝ vna fide ſubdāt meo impio facilius illi audirēt qui ꝓfundi ſunt altiq̄ʒ ſermonis. nihil habentes iudaice leuitatis: ſed graui. ⁊ ſolido incedunt pede. ⁊ cum ignote ſint lingue: note fidei ſunt. Unde ſequit̄. ⁊ ſi ad illos mit. ip. audi. te. ⁊c. Deniq̄ʒ poſtea miſit: ⁊ oēs pariter crediderūt. Un̄. Ecce cōuertimur ad gētes. ⁊ alibi. Nō inueni tātam fidē in iſrael.

Attrita fronte ſunt qui nō ſolum laborare pro his mūdanis nō fugiunt. ſed et in laborib⁹ qui ſibi negant importuni videri nō erubeſcūt. Quibuſdā em̄ ꝑuis mētibus nihil eſt laborioſius q̄ʒ ſi i hui⁹ mūdi laborib⁹ nō laborare ꝓ͂piantur.

Grego. Quo culpa frequēti⁹ cōmittit̄: eo minus cōmittētis anim⁹ verecūdat̄. Un̄. frōs mulieris meretricis facta ē tibi nō erubeſcis

Ecce dedi fa. Grego. Verecūdia in malo laudabilis: i bono eccōtra. erubeſcere malū ſapiētie ē: bonū fatuitatꝭ. vn̄. ē cōfuſio adducēs gl'am: ⁊ ē cōfuſio adducēs pctm̄.

Valentiorē. vt nullo pudore ſupetur Hinc diſcimus quia interdū gracie eſt impudētie reſiſtere. ⁊ cū locus fuerit frontē frōte cōterere: ne noſtra verecūdia: ⁊ human⁹ pudor ꝑtimeſcat inſidias emulorum

† ſ quaſi ne cōtriſteris quia me etiā n. a. cui ſimile. qui vos ſpernit me ſpernit ſ liberū mon ſtrat̄ arbitriū cum dicit̄. nolunt a. m. et cauſe duc. quia. ſ. attrita fronte eſt et duro corde

iſrael nolunt audire te † quia nolūt audire me. Omnis quippe dom⁹

† ſ ſine reuerentia ꝓ impudentiā ſ ſcʒ cordis ſeptuaginta (lxx). contentioſi. ſepe ſcʒ ad ſalutem vocati: audire noluerunt.

iſrl'. † attrita frōte ē et duro corde

ſ tu tamē eſto ſecur⁹ quia e. d. ſ qui erubuerit me corā hominibus

Ecce dedi faciē tuam valentiorē

ſ contra frontē eorum

faciebus eorum: et frontem tuam

ſ vt audeas loq̄ q̄ mēte cepiſti ſ qui ī honore

duriorē frontibus eoꝝ. et vt ada

ſ qui vilis conculcat⁹

mantem: et vt ſilicem dedi faciem

ſ ergo ſ qui auctorē non timent.

tuam. Ne timeas eos: neq̄ʒ metu

† ſ impudentia ſ ideo. ſ. ſ nimis exaſperās eſt. cuius aſperitas tam crebro repetita eſt.

as a facie eorū quia domus exaſperans eſt. Et dixit ad me. Fili

ſ hic eſt cibus voluminis et hec ſunt verba quibus ꝓ diuerſitate audientium ſiue lamenta. vel carmen. vel ve hominibus loquimur. Notandum autem quia ante ſermones dei i corde noſtro cōdendi et diligentius attendendi. et ſic ad populū ſunt ꝓferendi.

hominis omnes ſermones meos quos ego loquor ad te: aſſume in

ſ pri⁹ ſ poſt.

corde tuo et aurib⁹ tuis audi. Et

Ut adamā. Ne ſcʒ ꝑhibitū honorē ab auditorib⁹ refrenetur lingua ex verecūdia. et vt ſilicem ne ꝑ deſpectum ſcʒ taceat ex infirmitate.

Auribus tuis audi. Verba dn̄i audimus dum facimus. et ſic recte. primis p̄dicamus. vn̄ ⁊ ſtatim apte ſunt aures ei⁹ ⁊ ſolutū eſt vinculū lingue eius et loquebatur recte.

Et vade ingre. Hiero. Dn̄s quoq̄ʒ venit ad populū iudeoꝝ patre mittente vt predicaret captiuis remiſſionem. in quo impletur. Captiuam duxit captiuitatē dona dedit hominib⁹.

Ad trāſmigrationē. Grego. Allegori. qui a bonis opibus in ꝑuerſa cadit: a ieruſalem in babilonem venit. vn̄ Adiutor meus nō emigrabo. Nō tn̄ de talibus deſperandū eſt Propheta enim ad tranſmigrationem mittitur. vnde. venies vſq̄ʒ in babilonem ⁊ ibi l.

Si forte audiāt. Grego. Sepe dum ſubditos corrigimus alij corriguntur: alij negligūt. vn̄. plui ſuꝑ vnam ciuitatē: ⁊ ſuꝑ alteram nō plui. Sepe aūt vna eademq̄ʒ ciuitas in ꝑte cōpluitur: in ꝑte areſcit. dum idem audita correctione q̄dam vicia corrigit. ⁊ quaſi complutus in ꝑte fructū facit quedam aūt retinet: ⁊ quaſi in ꝑte incomplūta ſterilis ⁊ aridus eſt.

Et aſſumpſit. Grego. P̄dicatoris mentem ſpiritus aſſumit cū timore dei eleuatā a terrenis deſiderijs facit alienam. vt ſola ſpiritualia agere libeat. vn̄. operamini nō cibū qui perit: ſed qui ꝑmanet in vitam eternam. De loco ſuo. Locus glorie dei: vel ſancta anima: vel angelicus ſpūs. ⁊ gloria dn̄i de loco ſuo benedicit̄. cū vel ab electis hominib⁹ vel a ſanctis angelis autori omniū laus eterna cantatur. In eo ergo qd' iuſti de cōuertēdis peccatoribus cogitant. q2 eorū vicia ꝯſiderando ad carnales actus oculuʒ ducunt quaſi ad babilonem tendūt. qui tn̄ ꝓ ſtatu ſue rectitudinis. quia i

laude dei bona ſanctoꝝ cōſiderare nunq̄ʒ deſinunt: q̄ʒuis ꝑ cogitacōnem alio intendunt: quaſi poſt ſe vocem glorie dn̄i ab hieruſalem, id eſt de loco ſuo audiunt.

Et audiui. Grego. Prophetam vox magne cōmotionis ſequit̄. q2 poſt verbū p̄dicationis penitētiuʒ luctus auditur. qui ante quaſi taciti in peccatis ſuis iacebāt ſecuri. vn̄. requieuit i fecib⁹ ſuis. Hoc pſalmiſta exorat dicens. Qui ſedes ſuꝑ cherubin mo. t. Et alibi. cōmouiſti ter. ⁊ ꝯtur. eam ſana cōtritiōes e. q. c.

Et audiui. Cuʒ ꝓ͂terita iudicia domī animo reuoluim⁹ vocem cōmotionis magne poſt tergum audim⁹. cū futura meditamur ex his q̄ ante ſūt cōmouemur

Hiero. Quia ſpiritus dei erat in eo terrena cōtemnens rapitur a ſpiritu. et audit poſt ſe vocem cōmotionis magne ꝓ͂teritoꝝ obliuiſcēs: et i futurū ſe extendens vt inimicorū inſidias poſt tergum relinqueret. In exodo quoq̄ʒ cū pharao ⁊ omnis exercitus eius ꝑſequebat̄ iſrael angelus i columna nubis deſeruit priora caſtroꝝ: ⁊ veniens poſt tergū tota nocte ſtetit inter iſrael ⁊ egiptios vt ꝓ͂teritis aduerſariis audiret iſrael benedicta gloria dn̄i de loco ſuo

Bn̄dicta glo. Grego. Locus maligni ſpiritus fuerūt corda peccantium. ſed ꝑ penitentiā loc⁹ glorie domī fiūt. ⁊ inde auditur benedictio glorie i laudem dei. Un̄ ꝑu⁹ creatoris iniuria de amore ſeculi miris etiā

† ſ alii in captiuitatē ſ tam mente q̄ʒ corpore.

vade ingredere ad tranſmigratōʒ

ſ id eſt. ſ nō mei quē offendit.

ad filios populi tui. ⁊ loqueris ad eos ⁊ dices eis. Hec dicit domi

† ſ cum ſepe hoc repetitur. tranſmigrati populi duricia ſignatur et prelatis conſolatō datur ne in ammonitōnibus forte a ſubiectis deſpecti contriſtent̄ ſ corde.

nus deus ſi forte audiant ⁊ quie

† ſ quia nō eram in carne: et ambulans ſpiritu. carnis opera nō implebam ſ qui aſſumit manſuetos.

ſcant. Et aſſumpſit me ſpiritus.

ſ conuerſus ad peccatores babylonios quaſi poſt tergum vocem glorie domini audiebat e⁹ locus hieruſalē. id ē viſio pacis. † ſ ire dei ſuꝑ iſrael ſ aff lictionis. penitentie

et audiui poſt me vocem cōmo

ſ Gregorius. plerumq̄ʒ in ſacro eloquio aliquid obſcure dicitur. vt deo mirabiliter diſpēſante multipliciter exponat̄.

tionis magne. Benedicta gloria

ſ anima iuſti eſt locus dei. hoſpiciuʒ dei. vel filius qui dicit. ego in patre. et pa. in m. ſ luce inacceſſibili † ſ ſupra expoſitum eſt ſ q2 ex ipſo luctu penitētiū oriūt̄ virtutes ſanctorū vt tanto magis in bono ꝓficiant. quanto ſe nequius egiſſe meminerunt.

domini d' loco ſuo. Et vocē alaꝝ animalium: percutientiū alteram

ſ poſt ſ teſtamētorū ſ q2 poſtq̄ʒ i honorem venit vita ſcōꝝ venerāda apparuerūt hoībus eloquia teſtamentorum.

ad alteram. Et vocem rotarum

† ſ poſt p̄dicatōnem prima commotio eſt plan

ſequentiū animalia. ⁊ vocē cōmo

operibus ad alta ꝓficiunt vt animalia dei fiant. et ſignis ⁊ virtutibus: ⁊ deſiderio ad alta volent.

De loco ſuo. Unde micheas. Ecce dominus egrediet̄ de loco ſuo et deſcendet ſuper excelſa terre. ⁊ commouebuntur montes ſuper eum. ⁊ tabeſcent valles ſicut cera a facie ignis. et ſicut aqua q̄ defert̄ in ꝓ͂ceps. Deſcendente em̄ ſaluatore a patre. excelſa terre monteſq̄ʒ cōmoti ſunt ⁊ inferiora vallium liquefacta.

Et vocē alarum animalium. Uel vnūquodcunq̄ʒ animal alas ſuas collidebat: vel alterius viciſſim. Una em̄ noſtraꝝ virtutū: alterā ad ꝑfectionem pulſat. vt verbi dei ſcientia: ⁊ miſericordie viſcera. et oēs ſancti ſe viciſſim ſuis virtutib⁹ ad ꝓfectum mutuis exemplis incitant. dum alter miratur in altero: quod nō habet in ſeipſo. vn̄. ſuꝑiores ſibi inuicem arbitrantes. Hoc ergo facit d's in cordib⁹ hominum: ꝙ in regionib⁹ terrarū nō vni oīa tribuit: ſed aliud alij. Niſi enim viciſſim mutuis fructib⁹ indigerent: cōmunionem ad inuicem nō haberēt. Sic ergo oēs vna caritate iungūtur.

Sequētiū animalia. Grego. Quia in ſanctoꝝ patrū vita cognoſcim⁹ quid i ſcriptura intelligere debeam⁹. quia eoꝝ nobis actio aperit. ꝙ in ſuis p̄dicacōib⁹ pagina teſtamenti dicit. Leuauit m. ⁊ aſ. Balaam ꝑ prophetie ſpiritū eleuatus erat. quo longe poſt futura cognoſcebat. ſ͂ aſſumptus nō erat. quia mentem a terrenis deſiderijs: non ſeperabat. Et abij a. Quāto predicatori dulce fit qd' intus videt. tanto i amaritudinem vertitur que foris ſuſtinet. vnde. in multa ſapientia: multa indignatio. Et qui apponit ſcientiam: apponit dolorem.

Et abii. quo ferebar. vel ſublimis impetu ſui ſpũs ferebatur: cupiẽs ire quo dominus imperabat.

Amarus in i. Gre. De achab quoqꝫ dr̃ ad ꝓphetã. Nõne hũiliatũ vidiſti achab corã me. igit̃ nõ inducam malũ in diebꝫ eiꝰ. Vñ colligit̃ quo modo talis amaritudo ĩ ſanctis deo placeat qui amittere deũ timent ſi ſic ei ⁊ in reprobo penitentia placuit qui timebat amittere p̃ſens ſeculum: et quõ g̃ta ſit ſpontanea afflictio ꝑ culpis in eis q̃ placẽt. ſi hoc ad tẽpꝰ placuit et in eo qui diſplicebat.

Amarus in. Gregor. Liber eñ dulcis ĩ ore cordis animum cõtra ſe amarũ facit. vt diſpliceat ſibi placeat creatori.

Manus enim. vt poſſim nomẽ. ſ. ſpeculatoris accipe et docere qđ vidici.

Manus. Greg. Nullus eñ hoc ex toto corde ꝓ dei amore agere p̃ualet: niſi eius aiaꝫ ſpũſſancꝰ aſſumpſerit. Ad bona q̃ppe ſurgere ꝑfecte nõ poſſumus: niſi nos ſpũs ⁊ p̃ueniendo eleuet et ſubſequẽdo ꝯfortet.

Et veni ad trã. Grego. In ꝓphetis ſicut verbis res: ita nõ nunq̃ꝫ rebuſ verba exponũtur vt eoꝝ non ſolũ verba. ſed et res geſte ꝓphetie ſint. vñ. veni ad trãſ. ad acer. no. fru. filios ſcꝫ iſrael quoꝝ patres multi iã mortui erant. de filijs autẽ plures credituri erant. et ad fertilitatẽ boni opis ꝑuenturi. vñ. aceruus frugũ dicunt̃. bone eñ anime fruges dei. vñ. ſancꝰ iſrael dño p̃mitie frugum eius. Primi eñ iſraelite crediderũt gẽtes ſecute ſunt.

gere mala que fecimus. poſt vocem vero alarũ et rotarum. ſecunda eſt magno fletu querere celeſtia bona q̃ audiuimus ſ iterũ ſ ad maiora ſcꝫ ad que predicator ꝑficit dum ſenſus audientium ad dei deſideriũ ꝑuehit. vn̄ dr̃. riuos eius inebrians m. g. e. i. ſ. e. l. g.

tiõis magne. Spiritus quoqꝫ leuauit me ⁊ aſſumpſit me. Et abij
(ſ conſtante tenuit ſ leuatus et aſſumptus)
(ſ intellecta indignatione dei. et ſignificatõeꝫ viſionis mente pertractans ſ hominis. ſ. vñ yſaias. de nocte cõſurgit ſpũs meus ad te dꝰ)

amarꝰ in indignatione ſpũs mei.
(ſ filius ꝑ quem omnia ſ non transfertur propheta ſpiritu. ſꝫ corpore quod de abacuc legit̃ ſ qui ait. ſine me nihil poteſtis facere de quo per moyſen dicitur. leuabo ad celũ manũ meã)

manus eñ domini erat mecum: confortãs me. Et veni ad tranſmigrationem: ad aceruum nouarum frugum. ad eos qui habitãt iuxta
(ſ. ſ. ſ filiorum. ſ aiarũ ſcãrũ ſ. ſ. ſ vt ſupra.)
(ſ predicaturus eis compatitur. quia ſermo libenter accipitur qui a compatiente ꝓfert̃.)

flumẽ chobar. ⁊ ſedi vbi illi ſedebant. et mãſi ibi ſeptẽ diebus merens i medio eoꝝ. Cum autẽ ꝑtrãſiſſent ſeptem dies. factum eſt verbum domini ad me dicens. Fili
(ſ videns eorum ſcelera et iuſtam dei in peccatores ſententiam ſ vt prius videam q̃ꝫ corrigam. ſ qui ſpeculator futurus eſt. et dei verba populo narraturꝰ. multo tempore debet quieſcere et ad ea que videt dolere nihilqꝫ eorum in conſcientia habere que in alijs debet corrigere. ſ quibꝰ tacui ſubaudis)

Ad aceruum. Theſabib hebreũ ſignificat tempus quo noua frumẽta vel ordea cõgregant̃. ⁊ poſt famẽ et penuriam anteq̃ꝫ terant̃ ĩ area ſpeꝫ ciborum aliquã repmittũt. ita iſrael paruus ⁊ tenuis quaſi reuiuiſcẽs ortꝰ qꝫ de terra iudaici populi ſementem promittebat.

Merens. Hiero. Theodotio admirans: vt ſtuporem ꝓphete iniquitates eoꝝ cernentis exprimeret. aquila quieſcẽs: vt q̃uis in medio eoꝝ fuiſſet mente ſepatum ſe oſtendat.

Grego. Merens ꝯpatiens miſeris ſicut ferrũ prius liquatur vt cũ ferro iungat̃. vel q꞉ domus iſrael exaſperãs eſt. nec ꝑ flagella culpã agnoſcit. merens inter gaudentes ſedet vt tacendo oſtendat qđ loqui venerat.

Cum aũt. Grego. Miſſus ad p̃dicandũ fuerat. ⁊ tñ ſeptẽ diebꝫ merens tacebat. quia ille loqui veraciter nouit: qui tacere didicit. Quoddaꝫ eñ nutrimentũ eſt verbi cenſura ſilentij. Vnde. tẽpus tacẽdi ⁊ tempus loquendi. tacendi prius loquẽdi poſterius. Si ꝓpheta ſancꝰ qui miſſus eſt ad loquẽdũ: tacet vt recte loquatur. quãta culpa eſt nõ tacere: quem neceſſitas loqui nõ cogit. Tacendo ergo loqui diſcamus.

Fili hominis. Hiero. Speculator eſt qui ſemꝑ ĩ alto ſtat: vt quidquid venturũ eſt longe ꝓſpiciat. cuiꝰ vita alta debet eſſe ⁊ circũſpecta.

Grego. Predicatorem ſpeculatorẽ vocat. Cui eñ aliena cura cõmittit̃ ſpeculator dr̃. vt in mẽtis altitudine ſedeat. et vocabulũ nomĩs ex virtute actionis trahat. Speculator in alto debet ſtare ꝑ vitaꝫ. vt poſſit ꝓdeſſe ꝑ ꝓuidentiã. vnde. in montẽ excelſum aſcende tu qui euã. ſy. vt ſubiectorũ vitam tranſcendat ⁊ terrenis animum non ſupponat: ⁊ tanto facta eorum ſubtilius videat

Grego. Loqui de deo quiete: valide ⁊ libere mentis eſt. vñ. terra vſqꝫ ad feneſtras. i. terrena cura vſqꝫ ad ſacerdotes. vt ſicut feneſtre clauſe lumen ſubditis effundere nõ poſſint. h̃ obmuteſcant ab officiõ p̃dicationis

Si dicẽte me. Nec ſubiectus ex culpa prepoſiti moritur. nec prepoſitus ſine culpa eſt quãdo verba vite nõ audiens ex ſua culpa morit̃ ſubiectus. Impio eñ mors debetur: ſed ei a ſpeculatore vite via nuncianda. ⁊ impietas increpãda. Si aũt tacet impiꝰ in iniq̃tate ſua m. q꞉ impietatĩ eiꝰ meritũ fuit vt dignꝰ ñ eẽt ad quẽ ſpeculatoris ſermo fieret. ſed ipſe eñ occidit qui tacẽdo morti prodidit.

Si dicẽte me. Hiero. Duo ſunt impij. ſiue iniqui vt. lxx. tranſtulerũt. vnꝰ qui nihil audit a ſpeculatore. ⁊ ĩ ſua impietate moritur. cuꝰ ſanguis de ſpeculatoris manibus querit̃. Alter cui ſpeculator annunciat ⁊ ille ꝯtemnens vicio ſuo morit̃: ⁊ ſpecl̃ator a culpa eſt alienꝰ. vñ intelligimꝰ dñm. ideo impio cõminari ⁊ dicere: morte morieris. vt auertat̃ a via ſua impia ⁊ viuat. Cõminatio eñ nõ in hoĩes eſt: ſed in peccata. nec in eos qui cõuertũtur a vicijs: ſꝫ q̃ ꝑmanent. Magnũqꝫ diſcrimen eſt dei tacere ſermões vel timore vl̃ pigricia vel adulatione. vnde yſaias. Ve mihi quia tacui.

Sanguinem. Greg. Sanguine peccatũ deſignat̃ qđ culpe p̃poſiti ſi tacuerit. imputatur. vñ libera me de ſanguinibꝫ. peccatis ſcꝫ carnis.

hominis ſpeculatoreꝫ dedi te domui iſrael. et audies de ore meo verbum. et ãnunciabis eis ex me
(ſ prius ſ quaſi ne preſumas loqui q̃ nõ audieris. Vnde. Inclinabo in parabolã. a. m. apiã in. p. ꝑ. m. ſ filio ſ doctrine)

Si dicente me ad impium morte morieris. non annunciaueris ei. neqꝫ locutꝰ fueris vt auertat̃ a via ſua impia. et viuat ipſe impius in iniquitate ſua morietur. ſanguinem autem eius de manu tua requiram. Si autem tu annunciaueris impio. et ille non fuerit conuerſuſ ab impietate ſua ⁊ a via ſua impia. ipſe quidem in iniquitate ſua moriet̃. tu autem animã tuam liberaſti. Sed et ſi conuerſus iuſtus a iuſticia ſua fuerit et fecerit iniquitatẽ. ponaꝫ offendiculum
(ſ qua meruit ſ non tua ſ nõ morte corporis: imo anime que ammonitione tua ſemper potuit viuere.)
(ſ ſine te moriet̃. q꞉ in cauſa mortis a te contradicit̃. morti vero cui ñ cõtradicis adiũgeris)
(ſ quaſi nõ ſtatim moriet̃ ſ ne planã viã inueniat et dicat. cõuerſus ſũ ĩ erumna mea duꝫ cõfringitur ſpina)

Si autẽ tu an. Duo ſunt que debet annunciare p̃dicator. fides et operatio. Impietas ad infidelitatem ꝑtinet: praua via ad actionẽ. Debet ẽ ſtudere vt prius ad pietatẽ fidei: poſtmodũ ad viã ꝑtrahat actionis

Tu aũt aiam. Si cuꝰ opus exarſerit detrimẽtũ patietur. Ipſe aũt ſaluus erit: ſic tñ q̃ſi ꝑ ignẽ vt ꝓbet̃ ſcꝫ vtrũ ſpeculator ſine crimĩe ſit mortis eius qui perijt. an reus. Opus eñ magiſtri: ſalus diſcipuli.

Sed et ſi. Sicut duos impios legimus. vnũ qui nõ audiuit ⁊ perijt Alterũ qui audiuit et in nequicia ſua ꝑſeuerauit. Sic duo iuſti ſunt: vnus qui nõ audiuit ⁊ perijt. alter qui audiuit ⁊ cõuerſus: animam ſuã ſaluauit Notandũ q̃qꝫ q̃ poſſit iuſtꝰ cadere: ⁊ ſi magiſtrũ habuerit ad meliora cõuerti. Bona igit̃ opa indigent aſſiduo p̃ceptore ne vel lapſus ab optimo curſu pedem retrahat.

Ponã offendi. Greg. ſ. q꞉ in q̃ offẽderat penitere noluit: cõtemnenti ponit deꝰ vbi grauius impingat. Peccatum quippe qđ ꝑ penitentiã citius nõ deletur: aut peccatũ ẽ ⁊ cauſa peccati. aut pecc̃m ⁊ pena peccati. aut peccatũ ſimul ⁊ cauſa ⁊ pena peccati. vñ moyſes. Nondũ ꝯpleta ſunt peccata amorreoꝝ. Et dauid inquit. Appone iniquitatẽ ſup iniquitatẽ eoꝝ. ⁊ aliꝰ ꝓpheta. Sanguis ſanguinem tetigit. i. pecc̃m peccõ additur. Paulus quoqꝫ ait. vt impleant peccata ſua ſemꝑ. Iohãni quoqꝫ ꝑ angelũ dr̃. Qui in ſordibꝫ eſt ſordeſcat adhuc. Et hic quoqꝫ. Si fecerit iniq̃tatẽ. ponã of. co. e. Quaſi q꞉ videre penitendo noluit vbi iam impegit iuſto eũ iudicio deſerens: ponam ei vbi g̃uius impingat. Hoc aũt non eſt ad peccatũ impellere: ſed a peccato nõ liberare. Sicut illud. Indurabo cor pharaonis.

Obdurare dr̄ deus cū ab induratione non liberat. Non eñ cor peccantis obdurat.

¶ Nō erūt in me. Grego. Hoc nobis maxime ꝯſiderandū eſt: q: cū mala cōmittimus ſine cauſa ad memoriā bona tranſacta reuocamus. qm̄ in ꝑpetratione maloꝝ nulla debet eſſe fiducia p̄teritoꝝ bonorum.

¶ Surgēs e. i. Grego. Seruata veritate hyſtorie diuina eloquia aliquādo ex loco cauſas deſignant. Sicut cū moyſe deſcendēte de monte populo iudeoꝝ in campeſtrib9 lex data ē. Et ezechiel iubet' in campū egredi. Aliquādo ex tēpe. ſicut p̄dicante dn̄o iudeis dicit': hiems erat. dn̄s ergo in medio iſraelitarū ad ꝓphetam locutus dixit: Egredere in cāpū ⁊ ibi loquar tecū. pri9 enim ꝓphetie gratiā iudee dignatus eſt infūdere. et poſtmodū ī latitudine gentium demonſtrare.

¶ Egredere i cā: Hieronimus: Nō in valles confragoſas. nō in rupes p̄ruptas ſed in campi latitudinem que poſſit gloriā dn̄i capere. Vn̄ apl's corinthijs. dilatamini ⁊ vos: qm̄ ingredit' ad captiuos de quib9 dictū eſt. ꝙ inſaniant et ꝓſequant' cū forti manu indige. vt poſſit reſiſtere. qm̄ aūt ingredit' in campū fit ſuꝑ eum manus domini: ſine cuius adiutorio exire nō poterat. ſed nō addit' fortis. quia ad vidēdā gloriā dn̄i nō ad pugnā egredit'.

¶ Grego. Moraliter Egredere ī campū: extra te ſcʒ poſitos corrige ⁊ ab iniq̄tate ꝯpeſce. ibi gloriā dei p̄dicator videt. q: tāto largi9 doctrine gloriā ꝑcipit: quāto ſe in laborem p̄dicatiōis ex amore ꝓximoꝝ extēdit. De campo aūt ad domū redit: vt in his q̄ dicit q̄lis ipſe ſit etiā agnoſcat. Si eñ bene loquit' ⁊ nō bene facit: ad campū quidem loquēdo exit. ſed ſe metipſum cognoſcendo domū redire cōtemnit. In medio domus includit' quādo ꝑ ſpiritus gratiā ad diſcutienda mentis ſue ſecreta reuocatur: vt apud ſemetipſū in deo anim9 q̄eſcat. ⁊ ꝑ exteriores ꝯcupiſcētias nō diſcurrat. vn̄ Tolle grabatū tuū ⁊ vade ī do. t. In domo poſt campum p̄dicator claudi p̄cipit' vt poſt gratiam doctrine quā ꝓximis miniſtrat ad ꝯſcientiā redeat. et ſubtili9 diſcutiat: ne de his q̄ foris p̄dicat. interi9 laudē q̄rat. vn̄ nō ſint alieni ꝑticipes tui. de quib9 ſcʒ dr̄. Alieni inſurrexerūt in m. ⁊ f. q. a. me. dant' ſuꝑ eū vincula. q: q̄nto mag9 ſe diſcutit: tanto āpli9 agnoſcit q̄tis mortalitatiſ ſue īfirmitatib9 ligat9 ſit. vn̄ deſideriū hn̄s diſſolui ⁊ eſſe cū xp̄o. ⁊ dauid inq̄t. vt audiret gemit9 vinculatoꝝ. ⁊ Jeremias. Circumedificauit aduerſum me: vt nō egrediar. aggrauauit ꝯpedē meū. In medio eoꝝ nō egredietur. q: ꝓpter duras mētes auditoꝝ: a bonis quoqꝫ obmuteſcit. Vn̄ ſequitur. Et linguā tuam. a. f. p. t. Aliquādo vero etiam ꝯtra reſiſtentiū linguas: p̄dicantium corda domin9 zelo ſui amoris accendit ne taceant vnde ſubditur. Cum aūt l. f. t. a. o. t. ⁊c.

¶ Et ecce ibi glo. quā ante vidit ambulantē et eleuantē ſe: ⁊ interdū ſtantem. quia iuxta fluuiū hui9 ſeculi chobar: q̄ interp̄tat' grauiſſim9. gloria videbat'. qd ſignificat omnē hui9 mūdi gl'am p̄terfluere ⁊ gradū ſtabilē nō habere. Gloria aūt dei ſtans ⁊ ꝑſeuerans cū ſtat ꝓpheta ī campo videtur q̄ in medio captiuoꝝ nec ſtare poterat nec videri.

¶ Et cecidi i faci. Grego. quia q̄ſquis homo ad intelligenda ſublimia leuatur. ex cōtēplatione tm̄ maieſtatis dei. infirmitatē ſue ꝯdicōnis intelligit: ⁊ quaſi ſtatum nō habet q̄ ſe añ dei oc'los eſſe cinerē et puluerē videt.

¶ Et ſtatuit me. Hoc in campo de ꝓpheta agit'. q: etiā electis gentiū ſpūſſanctus dandus erat qui eos aſſumeret. ⁊ pri9 a ſtatu ſupbie deijceret ⁊ poſt ſuꝑ pedes. i. bona opa ſolidaret. vn̄. greſſ9 rectos facite pedib9 veſtris.

¶ Et locutus ē mi. Grego. Sm̄ hyſtoriam obedientie exemplū nobis ꝑ ꝓphetam tribuit': qui modo huc diſcurrit. mō illuc. ⁊ ſue voluntatis arbitrium ſemꝑ ad dei frangit imperium.

coram eo Ipſe morietur. quia nō
ſ culpa tua. quaſi. viuere potuiſſet ſi magiſter docuiſſet ſ ante caſum. vigilandū enim erat ne caderet
annūciaſti ei. In peccato ſuo mo
ſ retributōis.
rietur. et non erunt in memoria iu
† ſ quia tacuiſti. et quia noluiſti eſſe ſolicit9 in predicatione particeps eris in damnatōne.
ſ prius
ſticie ei9 quas fecit. † Sanguinē
ſ qui cuſtodire debuiſti
vero eius de manu tua requiram
ſ ante peccatum. † ſ etiā iuſtus magiſtro eget. vn̄. ſapiētibus et inſipientibus debitor ſum
Si autē tu annunciaueris † iuſto
vt non peccet iuſtus et ille nō pec
† ſ bene in mundo † ſ in celo
† ſ quaſi magiſterio tuo
cauerit: † viuens † viuet q: † annun
ſ annūciādo.
ciaſti ei. ⁊ tu animam tuā liberaſti
Et facta eſt ſuper me manus dn̄i.
† ſ quia ſedit vbi illi ſedebant † ſ quia ingreſſus iurat ad tranſmigratōem ſ a iudea
⁊ dixit ad me. † Surgēs † egredere
† quia ibi in medio. ſ. captiuorū: gloriā dei videre nō potes.
in campum et † ibi loquar tecum
ſ iubētē dn̄o ingredit' et egreditur ſedētqꝫ cū ſedentibus. quia ſtantem captiui audire non poterāt † ſ gentes q̄ longe lateqꝫ diffuſe
Et ſurgens egreſſus ſum in † cam
ſ in gentibus
pum. et ecce ibi gloria dn̄i ſtabat.
ſ ipſa maieſtas gentibus apparuit que prius ſe electis iudeorū ſpiritu reuelante declarauit
quaſi gloria quam vidi iuxta flu
ſ ſtantem gloriam ferre nō ſuſtinēs ſ viſa gloria
men chobar. et cecidi in faciē meā
ſ ideo ſ vt leuaret cadentem
Et ingreſſus eſt in me ſpiritus. et
† ſ leuauit † ſ qui humiliter tacui † ſ vt in bono opere quaſi ſuper pedes et rectitudine ſtarem.
† ſtatuit † me ſuꝑ † pedes meos. et
locutus eſt mihi et dixit ad me In
gredere: ⁊ † includere ī medio do
ſ ymn9
mus tue. Et tu fili hominis ecce
feriunt iacula que preuidentur ſ mala predicū
data ſunt ſuper te vincula. et liga
tur que paſſurus eſt. in omnibus tamen obediens eſt.
bunt te in eis: ⁊ non egredieris in
medio eorum et linguam tuā ad
herere faciā palato tuo ⁊ eris mu
ſ q: ipſi obiurgatōne indigni.
tus. nec quaſi vir obiurgans. q:
dom9 exaſperās eſt. Cū aūt locut9
fuero tibi. apiā os tuū. ⁊ dices ad
† ſ temp9 tacendi et tempus loquendi ſ aure
eos † Hec dic' dn̄s ds: Qui audit

¶ Ingredere. Gre. De medio popl'i exit ꝓpheta in campū: de cāpo redit in domū. vt p̄dicatō que iudee facta eſt. egrediatur ī gētes q̄bus fide repletis recipiat iudea ſpiritualis doctrine dona que ante amiſit. et includere in me do. t. quia antichriſti tēꝑe ab his gentibus q̄ in infidelitate remanſerūt iudei cōuerſi duris ꝑſecutionibus anguſtiabūt'. vn̄. qm̄ datū eſt gentib9 ⁊ ciuitatem ſanctā calcabūt menſibus. xl. duobus

¶ Ingredere ⁊c. Quaſi q: roboratus es aſpectu domice maieſtatis nihil timeas. ſ3 reuertere in domū tuam. vel ad neceſſitates corpis vt quidā putant. vel in ſignū future obſidiōis. ⁊ q̄'d yſaias diſcalciatus et nudus trium annorū captiuitatem et nuditatem populi nunciauit. ita ⁊ tu claus9 domo ope ipſo ꝓpheta vicinam obſidionem hieruſalem.

¶ Et tu fili hoīs. Qd in domo claudit' qd ligatur quod non egreditur: ſ3 inter multitudinē captiuoꝝ ſolitudinē carceris patit'. obſidionis indicium eſt. que clauſa hieruſalē ⁊ circūdata ab exercitu caldeorum: nullū exire ꝑmittet. Hec eſt olla de q̄ ieremias loq̄t'. et ezechiel in ſequentibus. in qua carnes populi cōſumuntur

¶ Ecce data. Greg. In domo ꝓpheta ligat': qm̄ ab ipſo ſuo genere: iudea fidelis tribulatione ſuſtinebit ꝑſecutionis. preſſa vinculis doloris. et nō egredieris ī medio e. quia ad corda prauoꝝ p̄dicatio nō ꝑueniet. et linguam tuā adherere faciā palato tuo. q: tunc inſtantib9 reprobis: p̄dicatorū ſcientia tacere compellitur. Cū aūt locut9 fuero tibi ⁊c. quia enoch ⁊ helya p̄dicante: multi ex iudeis qui in infidelitate remanſerāt: ad cognitionē veritatis redibunt. Tunc eñ velut in extremo os ꝓphete apitur. cū in p̄dicatione helye ⁊ enoch a iudeis ad fidē redeuntib9. ꝓphetia de chriſto fuiſſe cognoſcitur.

¶ Et linguam t. Aliquādo ꝑ vicio p̄dicantis. aliquādo ꝑ vicio audientis: ſubtrahitur ſermo p̄dicationis. aliquando ꝑ auditorib9 bonis: datur ſermo doctoribus etiam malis. aliquando propter vtroſqꝫ iuſtificandos. aliquando ꝓpter vtroſqꝫ damnandos ſubtrahitur.

¶ Quia domus. q̄ſi tante amaritudinis ſunt ⁊ ꝯtra deum cōtentiōis vt obiurgantē nō mereantur audire. Ex quo patet vbi fuerit multitudo peccatoꝝ. peccantes indignos eſſe qui a dn̄o corrigantur.

¶ Qui audit. Hiero. Scd'a aquile editio. Qui audit audietur. ⁊ q̄ relinq̄t relinquetur. Quaſi qui habet: dabitur ei. ⁊ qui nō habet etiam quod videtur habere auferet' ab eo.

¶ Grego. Qui audit. audi. et qui quie. q. Si eñ quieſcit a malo opere. ⁊ non quieſcat a praua cogitatione. aptatur ei quod dicitur. viderunt eam hoſtes ⁊ deriſerunt ſabbata eius.

Grego. Qui audit verba veritatis: audiat .i. pſeueret· q̄uis videat ali
os negligentes· vñ· Noli emulari in malignantibꝫ ⁊c.
Qui audit au. Hiero. Eiuſdē ſapīe eſt ⁊ tacere ⁊ loqui ꝑ tpe: ⁊ dare cō
ſeruis cibaria in tempe. vñ yſaias. Ad populū nō credentē tacui· Nunqd
ſemꝑ tacebo dicit dñs. Qui igitur ob multitudinē peccatoꝝ tacuit: quia
vidit aliquos poſſe ꝯuerti. de quibꝫ dr̄· Qui audit: audiat ⁊c· aperto ore:
nō ꝓpria voluntate. ſꝫ dñi iuſſione loquit̄ ad populū. Ca. IIII

Et tu fili hoīs.
Grego. quaſi cogno-
ſce quid ſis. ⁊ ſi ſuꝑ te
eleuatus: diuina ſecre
ta conſpicis

Et tu fili hoīs.
Hiero. Mali ⁊ſi tole
rantur ſubito corruūt
et eorum penas infir-
mi ꝯſpiciūt ne culpas
imitent̄. vñ hic iudee
deſolatio ſubiungit̄.
Hiero. Hoc quo
qꝫ ſignū eſt obſidiōis
Laterem ſymachus
apert⁹ laterculū vel
abacum· in cuius pul
uere ſolent grāmas .i.
lineas geometre radio
ſcribere. vñ quidā ꝓ-
bant geometrię ſcien-
tiā attendentes q ie-
ſus exploratores miſit
qui terram deſcribe-
rent· qd geometrie ꝓ-
priū eſt· In zacharia
quoqꝫ angelus habꝫ
geometricū calamum
ad metiendam hieru
ſalem.

Ordinabis ⁊c.
Grego· Predicator
obſidionem ordinat:
cū ꝑ ſancte āmonitio-
nis v̄ba ſingulis vir-
tutibꝫ que vel quibuſ
modis vicia inſidien
tur oſtendit.

ſ lex. qui incredulus eſt incredulus ſit
† ſ mente ¦ ſ corpore ſ a tumultu mundi·
¦ ſ corde ſ nō reuocet̄ exemplo malorum
†audiat· ⁊ qui ¦quieſcit: ¦quieſca:
quia domus exaſperans eſt·

Ca. IIII

ET tu fili ho-
† ſ terrenū auditorē.
minis ſume tibi †late
† ſ intenta mēte qualitatē eius conſide
rando et vitā et intellectū ¦ ſ docendum·
rem: et †pones eum ¦corā te. ⁊ de-
ſ corde ſ gaudia ſuꝑne patrie.
ſcribes in eo ciuitatē hieruſalem.
ſ poſt ſ id eſt. ꝓficienti anime que tēptatio
nes ſequantur innoteſce·
Et ordinabis aduerſum eam obſi
† ſ predicando ¦ ſ quibus v̄bꝫ claudi
tur ne quis exeat.
dionē: ⁊ †edificabis ¦munitiones
† ſ Greg. cōpor· a· terrenas .ſ. cogitatōnes·
¦ ſ quo foſſe complentur. ¦ ſ collectas
malignorum ſpirituū inſidias demonſtrando
Sunt enim quedā ſibi cognata vicia
et †cōportabis ¦aggerē. ¦et dabis
¦ ſ militū cuſtodias ¦ ſ vicia ſingula irru
entia·
cōtra eā ¦caſtra: et pones ¦arietes
¦ ſ irā dñi indomabilē· nullis ꝑcibus flexibilē
nihil enim ferro durius. hec poīt quaſi mur⁹
ferreus vt oſtendat̄ ciuitas ī breui cōfringēda
in giro· Et tu ſume tibi ¦ ſartaginē

Grego· Deſcripta eī hieruſalem in terreno corde ꝓſumpto ſuꝑne pa
cis amore tentatio acrior inſurgit. vñ· fili accedens ad ſeruitutē dei prepa
aīam tuam ad tentationes·
Hiero. Munitiōes que mala munita ꝯtra mentē veniāt: vt vicia ſub
virtutum ſpecie ſe abſcondant. et in alto ſe oſtendant ꝑ imaginem cum
ſint in imo ꝑ actionem.
Et pones arie· Greg· Quibꝫ muri fundamēta quatiunt̄. lapides
diſſoluūtur. Hac deſcriptione ſignificat̄ vrbis vicina captiuitas ſub rege
ſedechia· cui⁹ .xi. anno ⁊ ipſe captus ē ⁊ ciuitas· Poſſum⁹ tñ dicere laterē
in ſuggillationem iſraelis poni. quia in luto ⁊ latere ſeruiuit pharaoni·
Siue vrbs quā putabant firmiſſimā ⁊ inexpugnabilē lateri fragiliſſimo
compat̄. qui ad tactum aquę illico ſoluitur. vt de qua dr̄· Nunquid petra
duriſſima: velut deſerti eſt mons filie ſyon. vertat̄ in laterē: qui inundati-
one babylonica corrumpatur. vñ ꝓpterea adducet dñs ſuꝑ vos aq̄s mul
tas ⁊ fortes reges aſſyriorum.
Et pones arie· Aliqñ eī ſingula vicia hincinde mentem feriunt.
que in giro a predicatore ponūtur. dum oſtendit q̄ꝫ blande luxuria ꝑcutit
q̄m aſpere impacientia occidit et huiuſmodi.
Et tu ſume. ⁊c· Grego. ferrū forte metallum eſt· In ſartagine cibus
frigitur. ꝑ ſartaginem ergo ferream ſpūalis zeli fortis frixura ſignatur: qui
doctoris aīam frigit: quia valde cruciatur: dum videt infirmos ęterna de
ſerere: tempalia querere. vñ. Quis infirmat̄ ⁊ ego nō .i. q̄s ſcan. ⁊c. nō v:
Ita paulus ꝯ vicia ardebat: ſed virtutū alimēta ex ſua afflictione pabat·
Et pones eam· Grego. vt ſi audire is qui docetur noluerit· doctor
tamen ꝑ zelo quē exhibet reus nō fit. et ſecurus ſit in die iudicij· Nullum
deo maius ſacrificiū q̄ꝫ zelus animaꝝ· vñ· Zelus domus tue co. me. Inde
ꝓcipitur vt ſimila oleo ꝯſperſa in ſartagine frigatur .i. munda mens ꝑ ſan
cti ardorem zeli crimetur. ⁊ caritati miſericordie miſceatur. que in cōſpectu
dei ardet et lucet·
Et obfirmabis. Greg. Aliquando ſeuerius agendo. vñ. Filie tibi
ſūt ſerua corpus illaꝝ: ⁊ nō oſtendas faciem tuā hilarem ad illas
Et tu dormies. Hiero. Sub facee filio romelie: qui regnauit ī iſra
el annis .xx. ꝑcuſſo faceia filio manae dño ſuo: theglathphalaſſar rex aſſy
rioꝝ cepit aion et gabel domū maacham ⁊ manoe. ⁊ cedes. ⁊ aſor. ⁊ gala-
ad. et galileā ⁊ vniuerſam terrā neptalim· ⁊ trāſtulit eos in aſſyrios. poſt

ſ ſi auditor corrigi noluerit.
ferream: et pones eam in murum
ferreū: inter te ⁊ inter ciuitatem. ⁊
¦ ſ aliquando ſeuerius agendo· ¦ ſ ſeuerita
tis iudiciū. ſecundū illud· vult⁹ aūt dñi ſuper
facientes mala. v· p· d· t· m· c.
¦obfirmabis ¦faciē tuā ad eam· ⁊
† ſ laqueis temptationū circundatam
oſtendes. vt quanto timidior: tanto vigilanti
or viuat.
erit in obſidionē: et † circundabis
ſ obſidionis ¦ ſ hoc .ſ.
eam. ſignū ¦eſt domui iſrael· Et tu
dormies ſuꝑ latus tuū ſiniſtrum:
et pones iniquitatē domus iſrael
ſuꝑ eo: numero dierū quibus dor
ſ id ē· figurabis captiuita
tem eorum·
mies ſuꝑ illud: et aſſumes iniqui-
tatē eoꝝ. Ego aūt dedi tibi annos
iniquitatis eoꝝ: numero dierū tri
centos ⁊ nonaginta dies: ⁊ porta
bis iniquitatē domus iſrael. Et cū
ſ vel impleueris·
compleueris hec: dormies ſuꝑ la
† ſ id ē. figurabis captiuitatem eorum·
tus tuū dextrū ſecūdo: ⁊ †aſſumes

quem regnauit in iſra
el oſee filius ela· ānis
nouē· captuſqꝫ eſt cū
oñi ſamaria a ſalma
naſar rege aſſyrioꝝ. ⁊
tranſlatus eſt iſrael in
elam ⁊ aber iuxta flu
uium gozan: in ciuita
tes medoꝝ· Sexto au
tē ezechię regis anno
ſicut regum narrat hy
ſtoria: captus eſt oſeę
a quo ſi ſupputem⁹ q̄t
annis iſrael in angu-
ſtia fuerit captiuitatiſ
a ſexto anno vſqꝫ ad
viceſimūnonum· tot
eī ezechias regnauit.
ſunt anni. xxiij· Cui
ſucceſſit manaſſes. lv.
ānis. Poſt regnauit
ammon annis duobꝫ
deinde ioſias annis.
xxxj.· poſt ioachim q̄
et eliachim annis· xi.
Inde ioachim: qui et
iechonias. qui ſtatim
ductus eſt in captiui-
tatē. Pro quo regna
uit ſedechias ānis. xi·
Sub q̄ capta eſt hie-
ruſalem: templūqꝫ de
ſtructū· Fiunt itaqꝫ
a prima captiuitate iſ
rael que ſub faceę fa-
cta eſt vſqꝫ ad vnde-
cimū annum ſedechie
quo templum deſola
tum eſt· anni. cxiiij. A ſecunda quando captus eſt oſeę. ⁊ omnis ſama-
ria ſubuerſa. anni. cxxv· Fuerūtqꝫ anni deſolationis templi. lxx. Qui ad
diti primę captiuitati: faciūt annos· ccxxiiij· In ſcdo enim anno darij tem
plū extructū eſt ſub zorobabel et ieſu ſacerdote magno ꝓphetantibus ag
geo et zacharia· qui regnauit annis. xxxvi. vnoqꝫ ſublato: addūtur anni
eius· xxxv. Poſt quem regnauit xerſes filius darij. annis· xx· Poſt hūc
artabanus menſibꝫ. vij· et xerſes qui ⁊ macroceir. annis· xl· poſt xerſes mē
ſibꝫ duobus· et ſogdianus menſibꝫ. vij· Cui ſucceſſit darius cognomento
nothus: qui regnauit annis. xix. Poſt quem regnauit artaxerſes: qui et
mennon. darij ⁊ pariſatidis filius. annis· xl. qui ab hebreis aſſuerus dicit̄
Sub quo mardochei ⁊ heſter narratur hyſtoria. qñ omnis popul⁹ iſra
el de mortis ꝑiculo liberatus: priſtinā recepit libertatem. Fiuntqꝫ a ſcdo
anno darij vſqꝫ ad extremū aſſueri annum. anni. clv· ⁊ menſes. iiij. qui ad
diti ſuꝑioribus annis. ccxxiiij. faciūt annos. ccc· lxxxix. ⁊ menſes. iiij.
Siniſtre ꝑtes delegantur iſraeli· qui ſine templo ⁊ noticia dei in ſama
ria fuit. Dextre iudę qui in cultu ⁊ religione dei· Et notandū q in altero
ſit pena peccantiū. ī altero virtutis exercitiū. Qd aūt dies ꝓphete. hic ann⁹
eſt pacientibꝫ· ⁊ q̄s annos putabāt. filij laban. iacob erant q̄ſi dies pauci·
Nec ſolū aūt ī ſupplicijs varietas ē ꝓ diuerſitate meritoꝝ· ſꝫ ī retributione
bonoꝝ. agni in dextra. hedi in ſiniſtra. vñ· Cor ſapientis in dextra ei⁹ cor
autem ſtulti in ſiniſtra·
Hiero. Qui aūt voluerit computare a prima captiuitate. que facta eſt
ſub manae filio gaddi rege iſrael. qui regnauit in ſamaria annis. x. quādo
phul rex aſſyrioꝝ ab iſrael mille talenta argenti in tributū accepit. et poſt
eum alios duos annos faceę quos regnauit ī iſrael: inueniet xxix⁹ anno aſ
ſueri compleri. ccc· lxxx. annos quādo heſter fuit hyſtoria. qd credibili⁹ ē·
Neqꝫ eī finito aſſueri imꝑio· ſꝫ eo adhuc regnāte. iſrl' ſeruitutī iugū abiecit.
Dormies ſuper· Hiero. Dextri lateris dormitio ſcꝫ annoꝝ. xl· faci
le computat̄· Poſt heliachim eī qui ⁊ ioachim: regnauit filius ei⁹ ioachī

qui ⁊ iechonias menſib⁹ tribus. Quo regnāte: aſcenderūt ſerui nabuchodonoſor ĩ hieruſalē ⁊ oppugnauerūt eam. Interi3 venit nabuchodonoſor ⁊ regreſſus eſt ad eū ioachim rex iuda ⁊ mater ei⁹ ⁊ ſerui. et pꝛĩcipes ei⁹ ⁊ eunuchi ⁊ ſuſcepit eū rex babilōis. viij. āno regni ſui. ⁊ abſtulit theſauros domus domini. et theſauros domus regie. et paulo poſt tranſtulit omnem hieruſalem. et omnes principes. ⁊ vniuerſos fortes exercitus, decem milia. et omnē artificem ⁊ incluſores relictis tantū pauperib⁹. Quo capto regnauit ſedechias annis. xi. ſub q̄ capta eſt vrbſ. ⁊ tēplū dſtructū cui⁹ ſolitudo vſq3 ad ſcdm darij ānū ꝑmālit. i. annis lxx. Triceſimo aūt dſolatiōis tēpli āno ciꝛ⁹ regnuit in perſis ſubuerſo aſtiage medoꝝ rege. hic iuxta yſaiam. l. ferme milia de tribu iuda remiſit in hieruſalem. ⁊ vaſa templi que nabuchodonoſoꝛ aſportauit. ⁊ ceteraque narrat heſdraſ. Sicut igitur i. x. tribub⁹ a facee ſub q̄ theglathphalaſar iſrae. iraꝝ multitudinem vaſtauit vſq3 ad. xl. annum aſſueri ſupputam⁹ annos ccc. xc. quādo vniuerſi iudaici populi ꝑſecutō mitigata eſt. Sic a pꝛimo anno iechonie qn̄ magna ꝑs hieruſalē3 tranſlata eſt in babylonem: vſq3 ad pꝛimu3 cyri regis ꝑſarum annū q̄ deſolatiōis templi eſt triceſimus ſupputant anni. xl. ſub q̄ iudeoꝛu3 relaxata eſt captiuitas: et libertas ꝑplo reddita

Ecce circū. ⁊c. Hiero. Alia ſunt dn̄i vincula quibus ligamur in ſalutem. Alia dyaboli quibus euāgelica mulier. xviij. annis ligat. vnde. funibus peccatorū ſuorū quiſq3 conſtringitur. quem ſoluit dn̄s in typo laçari ſuſcitati. q̄ faſcijs ⁊ inſtitis vinctus in ſepulchro iacuit.

iniquitatē domus iuda. xl. dieb⁹.
Diem ꝓ anno: diē inquā pro āno
ſ quaſi n̄ ſolū verbis. ſed et geſtu et habitu ꝓphetantis vrbis obſidionē mōſtra
dedi tibi. Et ad obſidionē hieruſalem cōuertes faciē tuā: et bꝛachiū
ſ nudū vel extentū ſ ſic.
tuū erit exertum. et ꝓphetabis aduerſu3 eam. Ecce circundedi te
ſ ne vlla cruciatuū requies ſperetur
vinculis. et nō te conuertes a latere tuo in latus aliud. donec cō
ſ alij cōcluſionis.
pleas dies obſidionis tue. Et tu ſume tibi frumentum et oꝛdeu3 et
ſ alij auenam.
fabam ⁊ lentem ⁊ milium ⁊ viciā et mittes ea in vas vnum ⁊ facies tibi panes numero dierū quibus dormies ſuꝑ latus tuū. Trecentis ⁊ nonaginta diebus come
ſ quaſi qui magis morte3 ꝓhibeat q̄3 vires pꝛebeat.
des illud. Cibus aūt tu⁹ quo veſceris. erit in pondere viginti ſta
ſ a veſpera. ſ. vſq3 ad veſpera3. alij male ab anno in annū intelligendū putant
teres in die. A tempoꝛe vſq3 ad tēpus comedes illud. ⁊ aquā in mēſura bibes. ſextam partem hin. A tempoꝛe vſq3 ad tempus bibes il
ſ ita. ſ. fiant. ſicut ſubcinerici⁹ oꝛdeace⁹
lud. Et quaſi ſubcinericiu3 oꝛdea

Et tu ſume. Hiero. Sicut in famis tꝑe non querūtur delicie. ſ3 quō vtcunq3 venter farciat. Sic ꝓpheta oīa ꝯfundit ĩ vnū facitq3. ccclxxxx. panes q̄s comedat ꝑ ſingulos dies. qui habent vicenos ſiclos. i. ſtateres. Sicl⁹ aūt. i. ſtater h3 dragmas. iiij. dragme aūt. viij. latinā vnciam faciūt. ita vt vn⁹ panis decē vncias habere dicat q̄ trahit mag aīa q̄3 ſuſtentat.

Et facies. Hiero. Notandū aūt q̄ iuxta numerū dieꝝ ſiniſtri lateris ccclxxxx. ſubcinericij panes fiunt q̄ ꝑ ſingulos dies comedant. ⁊ de panib⁹ dextri lateris oīno tacetur. In quo occulte ſignificat nō eſſe eandē penā peculiaris ꝑpli ⁊ pctōꝛs: ſi noticiā dei hēat. ⁊ ei⁹ q̄ a religiōe veri oīno diſcedit.

Et aquam. Hiero. Sterilitatem cib: aque auget ſterilitas. Sextam eīn ꝑtem mēſure hebraice ſc3 hin: iubetur ꝑ ſingulos dies bibere. Poꝛro hin duos choꝛos aticos facit: duos ſc3 ſextarios ytalicos. vt hin ſit menſura iudaici ſextarij noſtriq3 caſtrenſis. cuius ſexta ꝑs: facit terciam partem ſextarij ytalici.

Allego. Iudei poſt offenſā dei vſq3 hodie ſubcinericios panes mixtos comedunt. frumento. oꝛdeo. faba. lente. milio. ⁊ auena. Quoꝝ alter hominū: alter iumentorum cibus eſt. Quia eīn credūt in vnum deum: habent aliquid frumenti. quia vero filium negant: oꝛdeo iumentoꝝ paſcūtur. ⁊ fabis quib⁹ venter inflatur: mens opprimi d̄r. vn̄ pytagoreis eſt cib⁹ deteſtabilis. Propter lētem eſau primogenita ꝑdidit. Miliū ruſticoꝝ ⁊ agreſtiū ⁊ altilium cibus eſt. Vicia vero ſiue auena ⁊ oleribus bruta paſcūtur aīalia. Quod helyas fugiens Ieçabel iuxta. lxx. ſubcinericiū panē inueniſſe d̄r penurie ſignum eſt. vnde. ⁊ a coruis paſcit. vt qui cibū nō inuenit in iſrael: nationū immundaꝝ paſceret alimentis. lex quoq3 quā legunt ⁊ n̄ intelligūt ſubcinerici⁹ panis ē ⁊ optus hūano ſtercoꝛe. vnde paulus. lucra legis ⁊ obſeruatiōes ceremoniarū habet q̄ſi ſtercoꝛa: vt chriſtū lucrifaciat.

ceum: comedes illud. et ſtercoꝛe quod egreditur de homine opies
ne ignoret. ignorātia. n. ſolet miſeriastēperare
illud in oculis eoꝛum. Sic comedent filij iſrael panem ſuum pollutum inter gentes ad quas eijciam eos. Et dixi. Ha ha ha dn̄e deus Ecce anima mea nō eſt polluta. et
ſ quod ſine effuſione ſanguinis moritur.
ſ demonibus
moꝛticinū ⁊ laceratū a beſtijs nō comedi ab infantia mea vſq3 nūc. et nō eſt ingreſſa in os meū omnis caro immūda. et dixit ad me. Ecce dedi tibi fimū boū ꝓ ſtercoꝛib⁹ humanis. ⁊ facies panē tuū ĩ eo. Et di
ſ quod opere futuru3 monſtrauit. ſermone demonſtrat.
xit ad me Fili hoīs. ecce ego ꝯterā
ſ alij firmamentū
baculum panis ĩ hieruſalem. ⁊ comedent panem ſuū in pondere et in ſolicitudine. ⁊ aquā in mēſura ⁊ ĩ anguſtia bibent. vt deficiētib⁹
ſ verbi dei ſ doctrine ſ auxiliū ſperans. humane enim nature eſt in ſummis anguſtijs magis in pꝛimo q̄3 in ſe confidere
pane ⁊ aqua: coꝛruat vnuſq̄ſq3 ad fratrem ſuum. ⁊ contabeſcat in
ſ ꝓ quibus patiunt
iniquitatibus ſuis.

Sic comedēt. Prophete nō modo verbis: ſ3 ⁊ factis pꝛophetiſant. ſicut Eçechiel panem comedit in ſtercoꝛe. ſic filij iſrael. vl̄ oīs popul⁹ iudeoꝝ. vl̄ vt alij putāt. x. trib⁹: panem pollutū comedent in nationib⁹. Licet non cōminetur eis qui ia3 eiecti ſed qui de terra ꝓmiſſionis eijciendi.

Ha ha ha. Hiero. Nō dn̄i ꝯtradicit impio: ſ3 cauſas reddit. imo depꝛecat cur hoc facere nō poſſit. ⁊ impetrat quod petit. et ſententie auſteritas tēꝑatur. Querit cur eçechiel minoꝛa renuat. ⁊ oſee ſtati3 ſe ſcoꝛto copulat: nec caſtu3 coꝛp⁹ ſe habere dicit. aut non debere meretricis cōmixtiōe ſe maculari. Cū teſte apl̄o: vnum coꝛpus efficiat qui adheret meretrici vn̄ oſtendit: nō ſ̄m literam ita fuiſſe in re. ſ3 figuram ſynagoge: vel eccleſie.

Fimum bou3. Leuioꝛa ſc3 mala. Fimus nanq3 boum ab humani ſtercoꝛis longe diſtat immūdicia. vſq3 hodie q̄q3 apud iudeos iſta ſeruatur ſententia vt nō comedant ſc3 panem ſuū ĩ humano ſtercoꝛe. Neq3 eīn ydolis ſeruiunt nec demonū poꝛtenta venerantur. ſ3 in fimo bubalino: dū oīa ꝓpter carnem ⁊ ventrē et terrena bona operantur. vn̄. Qui fecerit ea: viuet in eis. Nos aūt comedimus panem qui de ce. d. De quo. panem angeloꝛū man. ho. nō egiptijs carnib⁹. ſ3 manne tenuitate viuentes.

Ecce ego con. Omnis ſiniſtri ⁊ dextri lateris doꝛmitio: et ſubcinericij panis: ſex ſpecieꝝ varietate cōmixtio: inopiam incredibilem pꝛeſignat quod hic apit. Ecce ego ꝯterā ⁊c.

In eccleſia quoq3 dn̄s iratus indignos nos iudicat ſuo pane. atq3 vtinam ſaltem in pondere ⁊ ſolicitudine eū mereamur accipere ⁊ arentem linguam extremus laçari digitus iroꝛet. vt deficientibus. p. ⁊. a. c. v. a. f. ſ. et it vbiq3 diſcoꝛdia. et chriſti tunica ſcinditur. quam nec milites in paſſione auſi ſunt ſcindere. Contabeſcimus autem in iniquitatibus noſtris. dum nō habemus panem dei. vnde ieremias. paruuli id eſt vulgus eccleſie. petierūt panem. ⁊ nō erat qui frā. Paulus aūt qui vir erat: et ſciebat chriſtū panes fregiſſe legales ⁊ dediſſe diſcipulis erogandos: ꝯfidenter ait. Pa

nis quem frangimus nõne c.ↄ.xp̄i eſt. Baculū aūt id ē firmamētū panis comedere nō poſſunt. q̄ adhuc lacte infantie egēt: nec valent accipere cibū ſolidū. Nihil. autē ſic roborat animū veſcentis: quomō vite panis. q̄ ſcʒ confirmat cor hoīs.

Ca. V

Et duces ꝑ caput tuum. Hiero. Ceſaries ⁊ barba pulcritudinis ac virilitatis indiciū ſunt. quibus raſis feda nuditas apparelcit. et ꝓs bona capitis quaſi emortua. Sic hieruſalem ⁊ populus eius emortuꝰ ⁊ a vino dei corpe ſeparatus. fami. peſtilentie. cedi. gladio. captiuitati ⁊ diſꝑſiōi tradit᷑.

Ex eo ⁊c. Hiero. Sicut machabeorū narrat hyſtoria q̄ndam ꝑtem iudeoꝝ ſe tradidiſſe anthiocho epyphane: et eum in ꝑſecutionē populi cōcitaſſe. et multa alia q̄ in ea ſcribūtur hyſtoria. ⁊ in libris ioſephi ⁊ ꝑcipue diſſenſionē hyrcani ⁊ alexandri. quoꝝ occaſione pompeius in hieruſalē venit. et eam romanis ſubdidit. Poſtea vero ſub tyto ⁊ veſpaſiano vrbs capta eſt: templumq̄ʒ ſubuerſum. ⁊ poſt. l. annos ſub helyo adriano vſq̄ʒ ad ſolum deleta ciuitas pristinum quoq̄ʒ nomen amiſit.

In medio gentiū p. Hiero. Ab oriēte cingit᷑ aſya. ab occidente europa. a meridie lybia ⁊ affrica ⁊ a ſeptentriōe ſcithia et armenia. et perſide et cunctis ponti nationibus. In medio igitur gentium ſita eſt. vt q̄ erat notus in iudea. i. iſ. m. n. e. Omēs in circuitu nationes illius ſequerentur exempla. ſꝫ ipſa circa ſe gentiū poſitaꝝ impietatem ſecuta eſt.

Quia ſuperaſtis. Hiero. quaſi q̄d cauſer ego q̄d in ꝑceptis meis nō ambulatis ⁊ iudicia mea non facitis cū etiam in ſcelere ſupaueritis gētes que in circuitu ve. ſūt. nec feceritis ea que gētes naturali lege in cordibꝰ ſuis ſcripta ſepe fecerūt.

Ca. V.

ET tu fili hominis ſume tibi gladiū acutum: radentē pilos. ⁊ aſſumes eū: ⁊ duces ꝑ caput tuū ⁊ per barbam tuā. et aſſumes tibi ſtateram ponderis: ⁊ di-
ſ famem et peſtilentiam ſignat
uides eos. Terciā partē igni comburēs in medio ciuitatis: iuxta cō-
ſ vel cōputationē.
pletionē dierum obſidionis. Et aſſumens terciā ꝑtem: cōcides gla-
ſ ſo ris cedes et bella. ſ ciuitatis ſ eos .ſ. qui
dio in circuitu eius. Terciā vero
in captiuitate ducēdi ſunt ſ ⁊ inſuper
aliam in ventum diſperges: ⁊ gla-
ſ ne captiuitas ſit ſumma maloꝝ.
diū nudabo poſt eos. Et ſumes in
ſ eos .ſ. qui de captiuitate redituri ſunt
de paruū numerū: ⁊ ligabis eos ſummitate pallij tui. Et ex eis rur-
ſ macedones ſignat ſub quibus habitatores iudee et precipue ieruſalem multa perpeſſi.
ſum tolles: et ꝓijcies eos in medium ignis: ⁊ cōbures eos igni. et
ſ populo ſcʒ iudeorum.
ex eo egredietur ignis in omnem domū iſrael. Hec dicit dn̄s deus
ſ quaſi vmbilicꝰ mundi. vnde operatus eſt ſalutē in medio terre.
Iſta eſt hieruſalem in medio gen-
ſ in exemplū boni
tiū poſui eam. ⁊ in circuitu eiꝰ ter-
ſ econtrario ſ ſequēs exēplū gentiū.
ras. Et cōtempſit iudicia mea: vt plus eſſet impia q̄ʒ gentes: et ꝑcepta mea vltra q̄ʒ terre que i circui-
ſ retroꝛſum.
tu eius ſunt. Judicia enī mea ꝓie-
ſ ꝑficiendo.
cerunt: ⁊ i ꝑceptis meis nō ābulauerunt. Idcirco: hec dicit dn̄s ds Quia ſuperaſtis gētes que in circuitu veſtro ſunt. i preceptis meis non ambulaſtis. ⁊ iudicia mea nō

Quia ſuperaſtis gētes. Hiero. Ad hoc tercio retulit ideo. primo. Ideo hec dicit dn̄s deus ecce ego ad te ⁊c. Secūdo. ideo patres comedēt f. ſ. i m. t. tercio. ideo viuo ego dicit dn̄s. Et notandū quod honeſta ⁊ decora pro merito eoꝝ qui ſuſtinent ſeipſum facere ꝓfitetur. que triſtia ⁊ deo indigna nō ſe facere. ſed tantū fieri dicit vt hic. ideo patres comedēt filios ſuos in medio tui.

feciſtis. ⁊ iuxta iudicia gētiuʒ que in circuitu veſtro ſūt nō eſtis operati. Ideo hec dicit dominꝰ deus
ſ nō aliꝰ. ſ nō ꝑ angelum. nō ꝑ quēlibet miniſtrum.
Ecce ego ad te. ⁊ ipſe ego faciā in
ſ q̄uis iratꝰ nō excedā penarum menſuram.
medio tui iudicia in oculis gentiū
ſ ante. ſ quia ſeruus voluntatē ſciēs domini ſui et nō faciens. va. mul. et potentes potent. t. p.
⁊ faciā in te q̄ nō feci ⁊ quibꝰ ſimilia vltra nō faciā ꝓpter oēs abomina-
ſ in romana obſidione nō ſolū in babilonia
tiones tuas. Ideo patres comedent filios ſuos i medio tui. ⁊ filij comedēt patres ſuos. ⁊ faciā in te
ſ quia romana captiuitate in totū mūdū diſperſi ſunt et hoc eſt i omnē ventum. capillorum barbeq̄ʒ diſperſio.
iudicia ⁊ ventilabo vniuerſas reliquias tuas in omnē ventū. Id-
ſ propter hoc ad hieruſalem.
circo viuo ego dicit dn̄s deꝰ. niſi
ſ me .ſ. deſerens in templo meo ydola coluiſti
ꝓ eo q̄ ſcm̄ meū violaſti in omibꝰ offenſionibꝰ tuis. ⁊ in omnibꝰ ab-
ſ ydola tua
ominatōibꝰ tuis. ego quoq̄ʒ cōfrin-
ſ cū videro afflictiōēʒ veſtram.
gam. ⁊ nō parcet oculꝰ meꝰ. et nō
ſ apoſiopeſis ſ de hoc capitło dictū ē ſupra
miſereboꝛ. Tercia pars tui peſte
ſ lxx. aliter hoc dicūt. ſed ariſteus et ioſephus et omnis ſcola iudeorū. v. libros moyſi tantū a. lxx. tranſlatos eſſe aſſerūt.
morieť. ⁊ fame cōſumeť in medio tui. ⁊ tercia pars tui gladio cadet in circuitu tuo. Terciā vero partē tuā in omnē ventū diſpergam. et
ſ hu-
gladiū euaginabo pꝰ eos. Et cō-
mano affectu loquiť nō q̄ iraſcať. ſed nos per penas atq̄ʒ cruciatus eū iratū ſentimus
plebo furoꝛē meū ⁊ requieſcere faciam indignatōem meā i eis. et cō-
ſ accepta vindicta.
ſolaboꝛ. Et ſciēt q̄ ego dominus
ſ ſub metaphoꝛa viri et vxoris. dū enim vxorem diligit zelotipus eſt. ſi negligit dicit. zelus meus receſſit a te et vltra nō iraſcar tibi
locutus ſum i zelo meo. cū impleuero oēʒ idignatōʒ meā i eis. ⁊ dabo

Similia. Hiero Multo duriora poſt mortem filij facturus eſt. Aliud eſt enim coluiſſe aliquando ydola. aliud dei filiuʒ trucidaſſe.

Ideo patres. Hiero. matres filios deuoraſſe legimꝰ. ſed nec patres filios. nec filios patres

Hiero. In eccleſia ſepe magiſtri ꝯtra diſcipulos ſcʒ patres cōtra filios. et diſcipuli ꝯtra magiſtros. i. filij ꝯtra patres mutua ſeditione ꝯcitātur. vn̄ apl's. Si inuiceʒ accuſatis videte ne ab inuicē ꝯſūmami. Inde ꝓpheta. vt edant carnes meas. Et iob. q̄s det vt carnibꝰ eius ſaturemur. Inſuꝑ magiſtris qui lucra munai nō ſubditoꝝ ſalutem querūt dr̄. qui deuo. pl. m. ſi. ci. panis. De q̄bus aplus. et comedent domos viduaꝝ

Idcirco viuo Hiero. Hocidem ſacerdotibꝰ ⁊ magiſtris dicit dn̄s. ſanctū meū viola. ⁊c. Ego quoq̄ʒ vos ꝯteram atq̄ʒ confringā ⁊ reddam q̄ in populū meum inique egiſtis: cuiꝰ lanis vos tegitis. ⁊ lacte ⁊ caſeo veſcimini. et fractum ac morbidum non requiritis.

Et n̄ miſereboꝛ afflictionis tue: q̄ tu miſereri noluiſti. Beati enī miſericoꝛ. q. ip miſeri. ꝯſe.

Et ſcient q u a Hiero. Nō ꝯſumpti. fame ⁊ peſte ⁊ gladio ſed diſperſi in omneʒ ventū: alioꝝ moꝛtibꝰ ſuiſq̄ʒ miſerijs deum ſentient iratum: queʒ clementem ſcire noluerunt.

Et dabo te i deſertum. Hieronimus Prodeſt hieruſalem in ea vicia deſolari ⁊ in deſertum redigi. et ſua peccata cognoſcere vt que ceteris gentibus in exemplum virtutum eſſe debuerat: ſit exemplum miſeriarum. vt qui dicit: aduena ego ſum apud te. ⁊ p. ſ. o. p. m. vnde alibi. Et nō dixerunt qui preteribant. Benedictio domini ſuper vos vt videant opprobrium eius et doleant.

Sagittas famis ⁊c. Hieronim⁹ Quidquid mali ſuſtinemus; ꝓ peccatis noſtris accidere manifeſtū eſt. vnde ⁊ fames que in regū volumine et ruth. et ſub helya qñ tribus annis ⁊ ſex mēſib⁹ celū clauſū eſt ⁊ ſub helyſeo: cuius ī credibilē inopiam repentina abundantia compenſauit dei indicio miſſa eſt.

Hiero. In nos q̄ꝫ ꝓ peccatis noſtris fames mittit verbi dei. deinde mors: vt q̄ nō audimus: guſtate et videte qm̄. ſ. ē do. ſentiamus mors peccatorum peſſima.

Et beſtias p. Hiero. Beſtię peſſimę in nos mittuntur quando tradimur in paſſiones ignominię in reprobū ſenſum et cōſcientiam peccatorum que excruciāt atqꝫ lacerant animū noſtrū. diſſentiones. hereſes ſciſmata. emulatio. inuidia. detractio. deſideria multa. auaricia que eſt radix omniū malorꝫ: peſſime beſtię ſunt. vn̄. Corripet te preuaricatio tua. ⁊ alibi. Ne tradas beſtijs aīas ꝯfitentes. tibi

Ca. VI.

Mōtes iſrl' audite. Hiero. Tropol' ydola ſubuertenda ſignificat ⁊ aras et cerimonias. poſſumus ꝑ montes iſrael: principes accipere. et eos q̄ ſapiā potētiaqꝫ ⁊ ſcīā ⁊ diuicijs pollebāt. et nota ꝙ facies contra montes obfirmat' nec ſolis mōtib⁹ loq̄t' ſ; et collib⁹ rupib⁹ ⁊ vallib⁹ in q̄bus inferior dignitas ⁊ gd' ſcīe prudentieqꝫ cognoſcitur.

Hiero. Tropolo. Montes ſunt qui ad ꝑfectam ſcientiā ꝑuenerūt. colles paulo inferiores: ⁊ rupes nullam ſcientiam habentes ⁊ tantum in conuerſatione fidētes aliqua ſibi de ſcripturis p̄ſumunt. habentes zelum dei; ſed nō ſ'm ſcientiam. Valles nouiſſimi in eccleſia. qui et vita ⁊ ſciētia inferiores. tamen de cōuentu dn̄ice familię nō recedunt. om̄es verbū dn̄i iubentur audire: vt vnuſquiſqꝫ ꝓ modulo ſuo intelligat quid dn̄s p̄cipiat.

Hec dicit. Hic ſepe ī h' ꝓpheta d' adonay dn̄s. adonay vnū eſt de decem vocabulis dei. ⁊ ſignificat dn̄m: quo ſepe ⁊ in hoībus vtimur. Hoc q̄ꝫ ſara abraam dn̄ſ ſuū vocabat vocabulo. ⁊ vbi dicit'. Dn̄e mi rex. ado

te in deſertum ⁊ in opprobriū gētibus que in circuitu tuo ſunt: in conſpectu om̄is p̄tereūtis. Et eris opprobriū ⁊ blaſphemia: exēpluꝫ ⁊ ſtupor in gentib⁹: que in circuitu tuo ſunt. cū fecero in te iudicia

ſ vnde paulus. eram⁹ natura filij ire. ſ nos

in furore ⁊ indignatōne. ⁊ i increquoqꝫ cū hieruſalē in hoc tabernaculo grauati ingemiſcim⁹. iram dn̄i ſuſtinentes. quoniā peccauimus ei.

pationibus irę. Ego dn̄s locutus ſum. Quando miſero ſagittas famis peſſimas i eos: quę erūt mortiferę: ⁊ quas mittam vt diſperdā

ſ horū noſtris temporibus memoria magis re ipſa ſuſcitat' q̄ꝫ littera q̄uo videm⁹ captiuos

vos. Et famem cōgregabo ſuper

ſ vel firmamētum.

vos ⁊ cōteram in vobis baculum

† ſ verbi dei panis qui d. c. d.

panis. ⁊ immittā in vos †famem ⁊

ſ omnia nociua aīalia

beſtias peſſimas vſqꝫ ad interniti

ſ morbus ſ gladius

onem: et peſtilentia ⁊ ſanguis trāſibunt ꝑ te. ⁊ gladiū inducam ſuꝑ te. Ego dominus locutus ſum

Ca. VI.

Et factus eſt ſermo domi ad me di

ſ vel obfirma

cens. Fili homis pone faciē tuā ad montes iſrael: ⁊ ꝓphetabis ad

† ſ qui ydolis occupati † ſ nō aurib⁹

eos ⁊ dices †Montes iſrael †audi

ſed imperio et potentia creatoris. cui ſimile. Mare vidit et f. i. c. r. Mari quoqꝫ dicit'. tace et obmuteſce. et de terra dicit'. qui reſpicit terram et f. c. tre.

te verbum domini dei. Hec dicit

ſ ſupbis ſ ſciētia iflatis

domin⁹ deus montibus ⁊ collib⁹ rupibus ⁊ vallib⁹. Ecce ego inducam ſuꝑ vos gladiū: ⁊ diſperdam

ſ in quibus ydola adorabant. ſ non

excelſa veſtra: ⁊ demoliar aras ve

ſ q̄ corde fingunt'

ſ fictos deos

ſtras. et cōfringentur ſimulachra

† ſ vt ibi iaciant' corpa mortuorū vbi prius hoſtie. † ſ vt ſcꝫ ſe mortuos et figmenta ſua nihil ſibi poſſe ſentiant

veſtra: ⁊ †deijciam †interfectos veſtros ante ydola veſtra. Et dabo cadauera filiorꝫ iſrael ante faciem ſymulachrorꝫ veſtrorꝫ: ⁊ diſꝑgam

ſ nō tantū montiū ſed eorū qui iacebant in circuitu ararum

oſſa veſtra †circū aras veſtras: in

ſ vrbib⁹: viculis † ſ conuentus hereticorū

omnib⁹ habitatiōib⁹ veſtris †Ur

† ſ cauſa qua vrbes montiū deſtruunt' vt ſcꝫ excelſa d. ſ ſupbie

bes deſerte erūt: ⁊ †excelſa demoli

ſ ꝑuer

ent' ⁊ diſſipabunt'. et interibūt arę

ſorū dogmatum

veſtrę ⁊ cōfringentur. Et ceſſabūt

ſ que corde ſuo ſimularunt † ſ fana que contra templū dn̄i cōſtruxerūt ſ nō templa

ydola veſtra: ⁊ cōterētur †delubra

† ſ montiū. i. magiſtrorū. falſeqꝫ ſcientie

ſ non dei.

veſtra ⁊ delebuntur opa †veſtra: ⁊ cadet interfectus in medio veſtri

ſ vl' q̄

⁊ ſcietis quoniā ego ſum dn̄s. Et

ſ Unde. Reliqui mihi vij. m. u. qui n̄ c. g. ſ. a. b. et paulus ait. Reliqui: ſecūdū electōem gratie ſalue fient

relinquā in vobis eos q̄ fugerint gladiū in gentibus. cū diſperſero

ſ apoſtoli.

vos in terras. et recordabunt' mei

† ſ alias liberati apoſtoli vel cyrus et darius

† ſ in quib⁹ captiuitatis tempe verſabantur:

†liberatores veſtri in †gentibus. ad quas captiui ducti ſunt. q̄ con

† ſ vnde oſee. ſpiritu fornicationis ſeducti ſūt

ſ cum ydolis

triui cor eorꝫ †fornicans ⁊ recedēs

ſ adulterio plenos.

a me. Et oculos eorū fornicantes

ſ penitentes.

poſt ydola ſua. et diſplicebunt ſibimet ſuꝑ malis quę fecerant in vniuerſis abominationibus ſuis. Et ſcient quia ego dominus: non fruſtra locutus ſum. vt facerem eis malū hoc. Hec dicit dn̄s

ſ a malis oꝑibus ſeꝑando

deus. Percute manum tuam. et

nay ſcriptū eſt. Quādo igitur duo domi iungūtur nomīa: pri⁹ cōmune ē. ſcd̄m ꝓpriū dei. ꝓpriū apͣneon d' id ē ineffabile. qd' ſcriptum fuit in aurea lamina que erat in fronte ſacerdotis

Et diſpergam Hiero. Q' dicit ſe oſſa montiū diſpergere indicat quoſqꝫ eorū ē fortiſſimos ab inuicē ſepandos. Prodeſt em̄ ꝑuerſę ſcientię malos a malis diuidi. ſicut illi qui edificabāt turrem ꝓ vtilitate ſua diſperſi ſūt. et linguę eorꝫ diuiſę ſūt ne cōſenſus peſſim⁹ peiores faceret eos. ita oſſa mōtium diſperguntur vt conatus ſuos vanos intelligant.

Interfectus. Hiero. Quē ſcꝫ montes interfecerūt. vel eccleſiaſtici viri: qui male viuentes in ſalutem ſuā occiderunt. tūc ſcꝫ finis erit montiū ſuꝑborꝫ vt cognoſcāt q' ſipe ſit dn̄s. pōt autē fieri vt de vno populo montiū alijs interfectis alij cognoſcant peſtilente em̄ flagellato ſtult⁹ aſtutior erit.

Qui fugerint. Hiero. Apoſtoli. ſ. de ſemine iſrael reſeruati ſunt vt euangeliū prędicarēt ī mundum diſpſi. pōt aūt dici ꝙ iō aliq̄ de captiuitate in iudaica ſeruati ſunt vt ī gentib⁹ recordarētur nōis eius ⁊ potentiā p̄dicarent. heretici q̄ꝫ qui euadere poterūt gladiū ꝑditionis eorꝫ ⁊ fictiōes q̄ ꝯtra deū fuerāt ꝯcitate: hucilluc q̄ꝫ diſpſi recordabūtur nōis dn̄i penitentiam agētes ⁊ a catholicis ſe eſſe captos exultantes.

Quia cōtriui. Hereticorꝫ q̄ꝫ cor vtiliter conterit'. i. theſaurus ꝑuerſorꝫ dogmatū q̄ receſſit a dn̄o. et fornicantes oculi poſt adinuētiones ſuas. q̄ cū dn̄i fuerint recordati diſplicebūt ſibi in abominationib⁹ ſuis ⁊ intelligentes verę fidei veritatē ſcient. q̄ ipſe dn̄s. qui ideo ꝑcutit vt ſanet.

Et oculos eorꝫ ꝑ quorū feneſtras mors intrat. vnde duo p̄ſbiteri ī daniele: ſuſannā nudari fecerunt. vt ſaltē aperti corꝑis decore fruerentur

Non fruſtra locut⁹ ſum. q̄ penituerūt. Impenitētib⁹ d'. Sine cauſa ꝑcuſſi filios vros. diſciplinā em̄ nō receperūt vel recipe noluerūt.

Percute manum tuā. vt nō modo voce: ſ; et geſtu ⁊ habitu: ſtu

potem admirationēq; significes sup peccatis eoꝝ. quomō eñ aliquid nouum mirandūq; cōspiciētes. tam corpe q̄ȝ animo ꝑhorrescimus. manibus plaudimus. pedē ad terram allidim⁹. vocem ad fletū inclinamus. sic ꝓpha facit oculis animi cernēs ventura supplicia ⁊ abominationes domus israel.

Hiero. Qui singulis vel pluribꝫ dedit⁹ vicijs non pōt ab eis separi quasi quodaȝ veterno pestilētię corruit morbo.

Hiero. q̇ ab ecc̄a recesserit statim peste morietᷓ. qui sibi sciol⁹ videtur ⁊ diligēs nisi cauerit: gladio ferietᷓ inimici. q̇ simplici contentus fide quasi brutum animal versatur quidem in ecclesia. ſ; nullo opere ꝓficit nec sicut formica prepat ī messe cibuȝ sibi fame morietur:

Et scietis ⁊c̄. Hiero. Quādo magistri hereticoꝝ ab ecclesiasticis qui instructi sunt: doctrina scripturaꝝ contriti sunt atq; supati. videmus interfectos puersoꝝ dogmatū iacere inter simulacra q̄ finxerant de corde suo. et eos q̇ se eleuabant ꝯtra sciētiā dei stratos ī mōtibus collibusq; sub oī ligno nemoroso. q̇ habebāt verba pompatica vmbrāq; foliorū. et nō poma bonorum operū: qui erant sub omī quercu frondosa: que nō fert fructum dominū: ſ; peccorum. vbi accenderunt thura. re. v. ydo. s. q̇mō eñ sanctus odore suo deum delectat. sic peccator ex cuius ꝑsona dr̄. putruerūt ⁊ corrup. sūt ci. m. a. f. insi m. accendit ydolis suis thura fetentia

A deserto debla. Hie. deblatha massā ficoꝝ sonat caricarū q; inter se ꝯpactarum vt postq; s; heretici in simulata dulcedīe que non erat terrę cultę. sed solitudinis amaritudinem repererint: cognoscāt q̄ ip̄e sit dominus. Mel enim distillat de labijs meretricis. quod ad tēpus impinguat fauces vescentiū ⁊ postea felle amarius repitᷓ. Hoc q̇q; significāt duo calathi ficoꝝ in ieremia ꝯtra faciē tēpli. vn⁹ ficorū optimaꝝ vn⁹ pessimarū. q̇ꝝ alter ad ecclesiā refertᷓ: alter ad ꝯgregatōeȝ malignātiū.

Hiero. Multi putāt deblatha ⁊ reblatha idem esse ꝓpter similitudinē deleth ⁊ res. hebraicaꝝ litteraꝝ que paruo apice distant

Ca. VII.

Finis venit. Hiero. iam in pn̄ti. Quinto enim anno sedechie. cepit ezechiel in babylone ꝓphetare capitiuis. ⁊ nono anno nabuchodonosor hierusalem obsedit. ⁊ anno sedechie. xi. eam cepit

ne grauiatᷓ itinere peccatoꝝ — vt plangas et plores que tibi displicent.
allide pedem tuum: et dic heu ad omnes abominationes malorum
† hec est causa q̄ habitatores. s. montium et ararū. ydolorūq; cultores gladio fa. p. ru. sunt:
dom⁹ israel † qui gladio: fame: pe
† obsidionē fugiens in desertis. † fame
ste ruituri sunt. † Qui longe est † pe
† actus omni vento doctrine — hostiū
ste morietur † qui autē ꝓpe: gladio
diuisus a fidei vnitate
corruet. Et qui relictus fuerit. et
in vrbe — verbi dei — † ignorans eum qui dicit ego sum vita
obsessus fame † morietᷓ. et comple
in his omnibus
bo indignatōnem meam in eis. et
qui superitis.
scietis: q̄ ego domin⁹. cū fuerint
ab hostibus. — que colebant.
interfecti vestri in medio ydolorū
vestroꝝ. i circuitu ararū vestraꝝ
in omni colle excelso. et in cūctis
summitatib⁹ montiū. et subt⁹ om
lucos. s.
ne lignum nemorosum. et subtus
vt vbi peccauerant ibi punirentᷓ.
vniuersam quercū frondosā id est
locū vbi accenderūt thura redolē
† nō deo qui potest liberare † que nō profuerunt eis. † ad vltionē. — tūc
tia † vniuersis † ydolis suis. Et † ex
hucusq; cōtractā — hereticos.
tendā manū meā sup eos. et faciā
ecclesiā eoꝝ
terrā desolatā et destitutā a deser
† que est in terra emath que nunc epiphania vocatur. † vt nihil sit inter solitudinem et mare magnū quod nō hostilis mucro consumpserit.
to † deblatha † in oib⁹ habitatōib⁹
eoꝝ. et scient: quia ego dominus.

Ca VII.

Et factus est sermo domini ad me dicens. Et tu fili hominis. hec di

Super quatuor p. Hiero. alij alas. vn̄ ysaias. dn̄e ab alis terrę portenta audiuimus. q̇ s; p ap̄los in toto orbe gerebantᷓ. ⁊ alibi. Si dormiatis inter medios. c. p. c. d. ⁊ alibi. Quotiēs volui ꝯgregare filios tuos quē admodū g. cō. p. s. s. a ⁊ alibi. expandit a. as suas ⁊ assūpsit eosq̇ dā sp̄nales alas terlę q̇bus ad celestia vocamus quatuor ponūt genera credentiū. domū aaron. et domū leui ⁊ domū isrl̄. ⁊ timētes dn̄ȝ. vn̄. dom⁹ isrl̄ bn̄dicite dn̄m. dom⁹ aaron b. d. domus leui. b. d. q̇ timetis dominū b. d. In aaron sacerdotiū. in leui editnos ⁊ ministros. In israel cunctū populū. In timentibꝫ dn̄m ꝓselitos intelligentes.

Et ñ parcet ocu. me⁹ sup te. Hiero. Sicut medicus incidit vrit. vt parcat: nō pcit. Immedicabile uuln⁹ ense recidendū est ne ps sincera trahatᷓ. flagellat de⁹ omnē filiuȝ quē recipit. vn̄. ego ꝑcutiaȝ ⁊ sanabo. His medicina habet ad tēpus amaritudinem. ſ; fructus doloris sanitate monstratur. vnde amos. qm̄ vos cognoui d̄ vniuersis tribubꝫ terrę: idcirco vlciscar sup vos omnia peccata vestra.

Vias tuas ⁊c̄. Qui sile est ſ;. vlciscar iacob ſ̄ruū meū ſm̄ vias suas ⁊ iuxta adinuentiōes ei⁹ reddā illi

Venit finis. hieroni. id est extremum pctōꝝ tuoꝝ. ſm̄ illud implete mēsurā patrū vroꝝ. ⁊ illꝰ nondū cōpleta sūt pccā amorreoꝝ. dum ſ; implerentᷓ: dilatū est supplicium.

Hiero. Possum⁹ ſ; sp̄ualiter interꝑtari ꝯ ꝓp̄lm iudeoꝝ. super quē venit finis ⁊ ꝯsūmatio a sāguīe abel iusti v. a. s. ç. f. b. q̇ꝫdiu eñ ñ miserāt man⁹ ī filiū dei: dormitauit eis dn̄i sn̄ia. ⁊ dilata est. p⁹q; aūt interfecerūt heredē vt piret hereditas. euigilauit ꝯtra eos omīs ordo miseriaꝝ atq; perplexio. q̄ nō celestia q̄sierūt: ſ; terre herere cupierūt

† r. siue. xij. tribub⁹ — captiuitas
cit domn⁹ deus † terrę israel. Finis
† non modo sup montes et colles † orientem. occidentē. meridiē. septentrionem. s. et omni parte israel
venit. venit finis † super † quatuor
plagas terrę. Nūc finis super te. ⁊
antroposꝑatos.
immittam furorem meum in te.
quasi nō iniuste. et tū ex indignatōne
Et iudicabo te iuxta vias tuas Et
vt intelligas que gessisti.
ponam contra te omnes abomiationes tuas. Et non parcet ocul⁹
meus sup te. et nō miserebor. sed
vt videas
vias tuas ponaȝ sup te. ⁊ abomia
vt cognoscas.
tiones tuę in medio tui erunt. et
sic — solus
scietis: quia ego domin⁹. Hec di
singularis.
cit dominus deus. Afflictio vna.
vltio dei — † quasi in oculis est nō amplius effugies.
afflictio ecce † venit. Finis venit.
completa est iniquitas tua — † hucusq; dormiuit.
venit finis † Euigilabit aduersum
quasi ne me putes futura minari digito ostendo.
te ecce venit. Venit cōtritō sup te
vt sup omnes qui habitant in terra. sanctus aūt dicit. aduena ego sū apud te. et. p. s. o. p. m
q̇ habitas ī terra. Venit tempus.
sicut hodie quoq; oculis arguimentamur.
prope est dies occisionis: ⁊ nō glorie
magistroꝝ: vn̄. illuminans tu mirabiliter a montibus eternis. — nō futura ꝑdico
montium. Nunc de propinquo ef
iam
fundam iram meā super te: et com
† quasi: nō est furor absq; iudicio.
plebo furorem meum in te. Et † iu
† super caput tuum vt sentias: — opera † nos meas
dicabo te iuxta † vias † tuas † ⁊ ipo
nam tibi omnia scelera tua. Et nō
† qui cōspicit omnia solus p quem videt oia mundus.
parcet † oculus meus: neq; miserebor. sed vias tuas imponam tibi.
causa quare nō parcat

Hiero. Possūt hec de vltima captiuitate dici: qm̄ post interfectionē xp̄i: venit eis finis. Et euigilauit aduersus eos peccatū. et impletū est illꝰ ap̄li. Nunc ꝑuenit in eos ira dei ī finem. tūc iudicati sunt iuxta vias suas quādo indignatio dei sup illos effusa est. ⁊ receperūt ſm̄ scelera suā. vt permaneat desolatio vsq; ad ꝯsummationem.

Nūc de propiquo. e. i. m. Ab anno quinto transmigratōis regis iechonie vsq; ad. ix. annū regni sedechie: quando nabuchodonosor obsedit hierusalem: tres anni sunt medij. vn̄ merito dr̄. Nunc de ꝓpinquo.

Floruit virga ⁊c. Hiero. De qua nō auferā virgam a filio tuo. Et apłus. Quid vultis in virga veniam ad vos ⁊c. Dauid quoqꝫ ait. Viſitabo in virga iniquitates e. ⁊ in v. p. e. Miſericordiā aūt meam nō diſ. a. e. finis florētis virge ſanitas ⁊ correctio que non eorū merito venit qui corripiuntur

Venit tēpus. Hiero. nō modo hieruſalem. ſꝫ et ei cui dr. Stulte hac nocte au. a. t. a te. q̄ autē prepaſti cuius erunt. et apoſtolus. tempus ait ꝑpe ē. et alibi. Preterit figura hꝰ mūdi. ⁊ preſens tempus poſuit. q̄tidie em̄ labitur et nūq̄ī eodem ſtatu ꝑmanet. et dn̄s ait. Celū ⁊ terra tranſibūt. quid ꝑpoteſt in humanis rebus eſſe ꝑpetuum.

Qui emit nō. Hiero. Naturale eſt in poſſeſſionū emptione letari: in venditione lugere. ſed inſtante captiuitate. vanū ē vtrūqꝫ. vn̄. tempꝰ breue eſt. q̄ habent ſic ſūt quaſi nō habeant. et qui flent quaſi nō fleant. et qui emūt quaſi nō poſſideant.

Qui vendit ⁊c. Hie. qui ſcꝫ heretico errore fuerit deceptus cū deceptionem intellexerit: nō reuertet̄ ad venditorem ſm. lxx. i. ad magiſtrū. ſꝫ omino deſpiciet eum

Viſio enim ad Hiero. poſſumus dicere q̄ poſtq̄ receſſerit a iudeis viſio ꝓphetalis. lex em̄ ⁊ ꝓphete vſqꝫ ad iohanne. poſt interfectionez ſaluatoris nō regrediatur ad eos. nec vltra habeant ꝓphetas. ⁊ ſignificāter dictū eſt: viſio em̄ ad. o. m. e. nō r. Regrediet̄ em̄ ad eos qui credūt: ad apłos ſcꝫ et ad reliquias: q̄ ſalue fiunt.

ſ vt cognoſcas et penitentia emēdes
et abominationes tue ī medio tui

erūt. Et ſcietis quia ego ſum dn̄s
ſ qui ꝑcutio quem diligo.
percutiens. Ecce dies: ecce venit
ſ iam a conſilio dei. ſ id eſt abreuiata. inſtat vicina captiuitas ꝗ minabat̄. et de flore fructum plagarū peperit.
Egreſſa eſt cōtractio. Floruit vir
ſ q̄ meruiſtis
ga. germinauit ſuꝑbia. iniquitas
ſ qua ſubiectos cedebatis impie
ſurrexit in virga impietatis. nō ex
ſ qui ſcꝫ quaſi bruta animalia trahūtur a magiſtris. ſ quo ſeducti a magiſtris. clamauerunt: crucifige cru. e:
eis: ⁊ nō ex populo: neqꝫ ex ſoni
ſ et ideo ſ ſed captiuitas eterna
tu eorum. et nō erit requies in eis

Venit tempus. appropinquauit
ſ captiuitatis ſ ergo
dies. Qui emit nō letetur et q̄ vē

dit nō lugeat. quia ira ſuꝑ omnez

populuz eius. quia qui vendit ad
ſ more iubilei quia ante iubileum veniet captiuitas
id quod vendidit non reuertetur
ſ Quaſi qui modo viuūt: captiuitatez videbūt et nō differetur in longum
et adhuc ī viuentibꝰ vita eorum
ſ cōminatio ꝓcuſſa ſ q̄ fit
Viſio em̄ ad omnem multitudinē
ſ irrita
eius nō regredietur. ⁊ vir ī iniqui
ſ nō ꝓderit ei iniquitas ſua ſ vos qui huic preeſtis officio.
tate vite ſue nō cōfortabitur Ca
ſ qua audita. ſ ad preliū cōtra babylonios
ſ yronice ſ tn̄.
nite tuba ꝑpenentur omnes ⁊ nō
ſ q̄ nō ꝓfuit moneri ſ irato deo nihil ē
ē qui vadat ad ꝓliuz. Ira em̄ mea
hūana fortitudo ſ hieruſalem vel terre iudeorū. ſ vt ſuꝑ.
ſuꝑ vniuerſum populū eius. Gla

dius foris. peſtis et fames intrin
ſ extra, domini ciuitatē. i. eccleſiam:
ſ dyaboli.
ſecꝰ. Qui ī agro eſt gladio mori
ſ negligens. ſ nō ꝑparans cibos de quibus. qui oꝑatur terrā ſuā replebit̄ panibus.
etur: et qui in ciuitate: peſtilentia

Canite tuba. Hiero. de tubis ī mł̄tis legimus. quaſi tuba exalta vocem tuam. et alibi. Clangite in neomenia tuba. in. in. d. ſ. v: et in apło. in iuſſu ⁊ in tuba dei deſcendet de c. ⁊ in euāgelio. Nolite tuba canere ante vos. Et tubas ductiles atqꝫ argēteas in numeris inuenimus que ꝓphetice doctrine et apłice comꝑantur: et ꝓcipitur vt om̄es ad ſignū clangoris ⁊ buccine ꝑpantur ad bella.

Hiero. In noſtra quoqꝫ terra. i. hieruſalem: quando nos vel ꝑſecutio publica vel vicioꝝ incentiua ſuꝑare nitunt̄. fruſtra magiſtri tuba reuocāt et ad bella ꝑpare feſtinant: cū nulla ſit in nobis fortitudo. quia iram dei ꝑſtentia meruere peccata.

Quaſi columbe. Hiero. De columbe. q̄dīu in conuallibus ſūt ad ſingula trepidant. harū iubemur imitari innocentiam: de quibꝫ. Si dormiatis inter medios. c. p. c. d. ⁊c. In hꝰ ſpecie deſcēdit ſpūſſanctꝰ et manſit ſuper ſaluatorem.

Omnes manꝰ diſ. Hier. In noſtra q̄ꝫ iudea. i. eccleſia. in q̄ dei eſt confeſſio cum iniq̄tas abundat: ⁊ refrigeſcit caritas: om̄es manus bonoꝝ operū diſſoluūtur: ⁊ genua fluūt aq̄s eoꝝ ſcꝫ qui ꝯcubitus ī mūdos q̄runt ſuſtinētes ſeminis fluxum. Tales vero debēt accin gi cilicijs penitencie ⁊ venturū iudicem formidare. vn̄. Cōfortamini manus diſſolute. et genua debilia roboramini.

In vniuerſis. q̄d luctū ſcꝫ ſignat. q̄n ꝑdit decorem ceſaries ⁊ pulcritudinē comarūz amttimus. vn̄. ꝓ ornamēto capitis habebis caluiciū ꝓpter oꝑa tua. ⁊ aliuſ ꝓpha ait. Omnia capita in om̄i loco attondent̄. ⁊ om̄is barba radet̄. ⁊ micheas. attondere et decaluare ſuꝑ filioſ deliciaꝝ tuaꝝ. dilata caluiciū tuū ſicut aq̄la. ⁊ ſuꝑ mortuos iubetur fieri caluicium. Sancti dei. i. nazarei et q̄ ad pōtificiū venire meruerūt: ñ radūt capita ſua. neqꝫ enim mortis oꝑa habent. nec immūdi fiūt. quia ſancti. i. nazarei domī ſūt: q̄ ſi iuxta eoſ quiſpiam mortuus fuerit om̄es dies ꝓſtini non reputabūtur ſanctificatōnis eoꝝ. Samuel q̄ ſanctꝰ dei eterna capitis ornamēta poſſedit: vn̄ in canticis. cincinni tui nigri ſūt ſicut coruus. Samſon qui ꝑdidit comā: ꝑdidit fortitudinem: et renaſcentibꝰ capillis vires priſtinas recuperauit vt moriēs multo plures q̄ꝫ viuus occiderꝫ. Heliſeus licet corꝑis haberet caluicium. tn̄ q̄ nazareus dn̄i erat cincinnis capitis fruebatur. vn̄. paruuli: q̄ ꝑuuli erant nec dum ad virilē etatem ꝑuenerant illudentes caluicio eius atqꝫ dicentes. aſcende calue aſcende calue. ferarū morſibus laniati ſunt. quarum ſaltus et ſilue ſunt habitaculum.

ſ pauci. ſ. qui hereticorū gladiū vel deſidie famē morteqꝫ vitauerint.
et fame deuorabūt̄. Et ſaluabun

tur qui fugerint ex eis. ⁊ erunt in
ſ non alibi ſaluaberis ſ vnde. quis dabit mihi pennas ſicut c. et. v. et. r.
montibus quaſi columbe conual
ſ tūc ſ ꝑ
lium. Om̄es trepidi: vnuſquiſqꝫ in
ſ tūc. ſ nullus audebit rebellare.
iniquitate ſua Omnes manꝰ diſ
ſ timore. ſ pauoris magnitudine nō poterit veſica fluentes aquas retinere
ſoluent̄. et oīa genua fluent aq̄s
ſ penitentie. ſ nō hoc ſolum ſub babilonijs. ſed ſub romanis in populo illo factum eſt.
Et accingēt ſe cilicijs. et operiet
ſ faciē rubor. pudoris indiciū. conſcientia peccatorū. lucꝫ ī facie quod ē ſpes ſalutꝭ. Vn̄ dc. Gloriantī in peccatis ſuis dicit̄. facies meretricis f. e. t. n. e.
eos formido et in omni facie cōfu

ſio. et in vniuerſis capitibus eorū
ſ quod eſt ſignū luctꝰ ſ et tunc vrgente captiuitate ne fugientibus ſint oneri que paulo ante fuere voluptati.
caluicium. Argentum eoꝝ foris
ſ quia mundiciam habere nō pōt qui extra eccleſiam eſt.
ꝓijcietur. ⁊ aurū eoruz in ſterqui
ſ dentes precioſiſſimo metallo illiſi nō minus ledunt̄ q̄ꝫ duro lapide. ſ eloquium. ſ ſenſus.
linium erit. Argentum eoꝝ et au
ſ qui extra eccleſiā. ſ a fame vel obſidione. ſ ab eterna fame
rum eoꝝ non valebit liberare eoſ
ſ ſenſualitatem ſ oculi impiorū inſatiabiles.
in die furoris dn̄i Animam ſuam

non ſaturabūt. et ventres eoꝝ nō
ſ quia inde ydola fabricata cultores ſuos damnantia.
implebūtur. quia ſcandalum ini
argentū et aurū. ſ quaſi que deberant in ornamentum
quitatis eoꝝ factū eſt. et ornamē

tum moniliū ſuoꝝ in ſuꝑbiam po

ſuerunt. et imagines abominatio

nū ſuaꝝ et ſymulacroꝝ fecerūt ex

Argentum eorū foris. Hiero. Qui fugiunt de hieruſalem. aurum ſuum ⁊ argentum proijciunt in lata et ſpacioſa via que ducit ad mortem q̄ anguſtam ſalutis viam reliquerunt.

Argētū eorū et aurum. Hieronimus. Argentum eloquia: auruz ſenſus ſcripturarum: que electa ſunt mundi et in ornamentum data nobis. heretici poſuerunt in fomentum et materiam ſuperbie: et imagines diuerſorum dogmatum et abominationum atqꝫ offendiculorum ſuorum fecerunt ex eis; vt vnde poterant deum colere et adorare. inde offenderent:

d i

¶ Et dabo illud. Hie. Nos quoqꝫ tradimur in manus inimicoꝝ̃ et a deo alienoꝝ: quādo facimus ornamēta noſtra ſimulacra demonū ⁊ oīs gloria noſtra poſſidetur ab impijs vt nos ſue ſubijciant poteſtati.
¶ Et introibūt in illud. Hiero. hoc ⁊ a babylonijs ⁊ ab anthiocho ⁊ pompeio et ad extremū ſub veſpaſiano et tyto factum eſſe ſcimus quando templū ſubuerſuꝫ eſt et oīa impleta: q̄ ſermo ꝓpheticꝰ cōmemorat. Aliꝰ ad noſtra q̄ꝫ mala opa auertit deꝰ faciē ſuā. et ſic dei violatur archanū. vt ꝑ ſacerdotibus et ſanctis emiſſarij ingrediātur et vniuerſa ꝯtaminentur vt fiat locus ī mundicie: qui debuit eſſe ſāctitatis. vñ. domus mea domus oratiōis vocabitur. vos autē feciſtis eā ſpeluncam latronum.
¶ Fac cōcluſio. Hiero. i. iram meam breui ſermōe cōclude. vt q̄ꝫ terra plena ē iudicio ſanguinū. oēs em̄ ī ſanguine iudicāt fundētes innoxiū ſanguinē. ꝙ et in naboth feciſſe iudeos ſcriptura cōmemorat. ſic iſtorum cruor fundatur ⁊ plena iniquitatis ciuitas demonſtret. Nā ⁊ ſub manaſſe repleta ē hieruſalem a porta vſqꝫ ad portā ſāguīe ꝓphetaꝝ. venietqꝫ eis cōcluſio vt nemo poſſit euadere.
¶ Anguſtia. Hie. Qui em̄ audiuit. pax huic domui: nec eam ſeruauit: nec in corde retinuit ſed malis operibus fugauit. queret ⁊ nō inueniet.
¶ Conturbatio. Sicut ecōtra ſanctis dicit. gaudete in ī domino ſemꝑ iteꝝ dico gaudete. ⁊ ibūt de virtute ī virtutem: vt bona ꝑſentia bonis futuris cumulent
¶ Et querent. Hiero. Quotidie hec ī eccleſijs requirūtur que cū viſionē. legem. cōſiliūqꝫ ꝑdiderit. fruſtra ꝓphas et ſacerdotes ⁊ ſeniores ſe hīe iactāt.
¶ Rex luge. Hie. Alleg. Rex lugens noſtra peccata chriſtꝰ ē. qui ait. Que vtilitas in ſanguine meo dum. d. in. c. ⁊ flens ſup ciuitatem ait. Hieruſalem hirlm que occidis ꝓphetas et la. e. qui ad te miſſi ſunt. quotiens volui ꝯgregare fi. t. ⁊c. principes vel boni id eſt apli: q̄ lugent peccatores. vel mali: quibꝰ di. Audite verbū dñi principes ſodomoꝝ: qui iuxta. lxx. induūtur merore. quia nō habēt armaturam dei nec chriſto ſunt induti. Quotquot em̄ in chriſto baptiſati ſunt. chriſtum induti ſunt.
¶ Secūdū viā e. Hiero. Peccatoribꝰ reddit deus iuxta vias ſuas. ſ

ſ aurum et argentum
eo. Propter hoc dedi eis illud in
ſ Simachus: nauſeam tranſtulit. ſordes ydolorū demonſtrans
immundiciā. et dabo illud in ma-
ſ hoſtiū.
nus alienoꝝ ad diripiendum. et
impijs terre in ꝑdam: ⁊ cōtamina-
ſ iō ſ ne videā has abominatōes
būt illud. Et auertam faciem meā
ſ qui mea facie indigni. ſ auerſa facie
ſ ſancta ſanctorū que ſolis ſacerdotibꝰ et ſoli pontifici patebant
ſ tūc
ab eis. ⁊ violabūt archanū meū
et introibunt in illud emiſſarij: et
ſ dñs ad ꝓphetā.
contaminabūt illud. Fac conclu-
ſ idem quoqꝫ nobis cōtingit ſi fuerit terra noſtra plena ſanguinibus et habitatio iniquitate.
ſionem: quoniā terra plena eſt iu-
dicio ſanguinū. ⁊ ciuitas plena in-
ſ in locū ꝓphetarū et ſacerdotū. ſ babilonios vel demones
iquitate. Et adducā peſſimos de
ſ aias. templū dei ſcīe eſt quod eſtis vos.
gentibꝰ. et poſſidebūt domos eo-
ſ ſic ſ q̄ hoc meruit
rum. Et quieſcere faciam ſupbiā
ſ que porcus ingrediens contaminauit. et loco mea nō ſunt.
potentiū: ⁊ poſſidebūt ſanctuaria
ſ nō mea
eoꝝ. Anguſtia ſup ueniēte: requi-
ſ que exuperat omnē ſenſum. vnde. pacem relinquo vobis p. m. d. v.
rent pacem et nō erit. Cōturbatio
ſ mala malis accumulās
ſup conturbationem veniet. ⁊ au-
ditus ſuper auditum. Et querent
ſ ꝓpria verba ꝓphete futura ꝓuidēt. ſacerdotes legē interpretāt. ſeniores cōſiliū ꝑſcrutant. vnde. in conſilio iuſtorum et congregatōe magna opera domini.
viſionem de ꝓpheta. et lex ꝑibit a
ſacerdote: ⁊ cōſilium a ſenioribus
ſ ergo ſ ſedechias ſ omnis iudeorū
Rex lugebit. et pꝛinceps induetur
ſ cum hec fuerint ſ non dei. vnde. Recedentes a te in terra. ſ. ſanctorum vero nomina ſcripta ſunt in celis.
merore. ⁊ manus populi terre cō-
ſ ordinē ſuū ꝑdentes
turbabūtur. Secundū viam eoꝝ
ſ ſcꝫ illud. ī quo iudicio iudicaueritis iudicabitur de vobis. et illud. In quo iudicas alterum. teipſum condemnas.
faciam eis et ſcḋm iudicia eorum
ſ tandē ſ vtſcꝫ quē nō ſenſerūt ꝑ beneficia. ſētiant ꝑ tormēta ſ ſic
iudicabo eos. et ſciēt q2 ego dñs

¶ in ſanctis excedit modū clementia. Nō enim ꝯdigne ſunt paſſiones huius tēpis ad fu. g. q. r. i. n. Stipēdia peccati mors ſm opa. ſ. Iuſtoꝝ aūt virtꝰ dñi fruetur largitate. vñ. Gratia aūt dei vita eterna.
¶ Et ſcient quia. Hiero. Iſte verſiculus frequēter in hoc libro ponit ꝙ ſupplicia atqꝫ cruciatus ſequatur ſcientia dei. vt quem nō intelligebant ꝑ bñficia: ꝑ tormēta cognoſcant.

Ca. VIII.

¶ Et factū eſt ī a. Quito anno tranſmigratōnis iechonie. quarto menſe. quīta mēſis ſupior viſio facta eſt ad ꝓphetā. hꝫ aūt ſexto anno eiuſdem regiſ ſexto menſe. quinta mēſis. i. a priore poſt annū et duos mēſes. vel em̄ tanto ſpacio intermiſſa eſt ꝓphetia vel que ſupior ſermo cōꝑhendit geſta ſunt.
¶ In anno ſexto. Hiero. Senarius ad fabricam mūdi ꝑtinet que. vi. diebꝰ facta ē. ī quīta mēſis. quarꝰ ad. v. ſenſus carnis q̄ terrena ꝯſpiciūt. ⁊ nōdum celeſtia ꝯtēplātur quia ad ꝑſbiteros iuda dirigitur ſermo ex q̄bus. lxx. tenebant thuribula viginti. v. ī tēplo adorabāt ſolē
¶ Et ſenes iuda. Senes iuda nō iſrael id ē. x. tribuū q̄ prius captiuate erāt. ad eos em̄ ſmo eſt qui de tribu iuda cuꝫ iechonia ducti ſūt ī captiuitatē
¶ Ab aſpectu lū. Hiero. Notandum autē ꝙ nec ignis vſqꝫ ad pedes. nec ſplēdor electri vſqꝫ ad caput ducitur. ſed deorſū ⁊ ſurſum. vt tam in peccatoribꝰ q̄ꝫ in ſanctis ꝓ diuerſitate meritorum alius vſqꝫ ad illud vel illud membꝝ alius vſqꝫ ad illa vel illa ꝑueniat. et q̄ꝫ q̄ ſanctitatis ꝑfectionē tenent. ad verticē vſqꝫ ꝑueniunt. ſic qui in peccati ꝓfundo iacēt: igneorum pedū plantas habent.
¶ Similitudo m. Hūani ſcꝫ corpis aſſueti ne paueat q̄ aſſumit. Si em̄ in colubri vel aliaꝝ beſtiarum ſimilitudine apprehendiſſet: nō immerito terruiſſet.
¶ Et eleuauit me. Hiero. prius a ſilitudine manꝰ apprehēdit. poſt a ſpū leuat. nō ſtatim ad celū. ſ inter. t. ⁊ c. vt terrena interī relinquēs feſtinet ad celū. poſſumꝰ aūt dicere ꝙ ꝓpheta ꝓpter bona opa ſilitudine manꝰ dei apprehēſus ſit ⁊ ꝓpter ſciētiam reꝝ ſpūaliū eleuetur a ſpiritu
¶ Ydolum. qḋ ſcꝫ ad emulationē ⁊ zelū ꝓuocat dñm. vñ. ipi me ꝓuocauerūt ad zelū. ī eo qḋ nō erat ds. ⁊ ego ꝓuocabo eos ad zelū ī gēte q̄ nō ē.
¶ Et ecce ibi gla. vt ſui ſcꝫ ꝑſentia. ydolum templūqꝫ deſtrueret. vñ.

Ca. .VIII

Et factum eſt in anno ſexto. in ſe-
xto menſe: in quinta menſis. ego
ſ fugiens frequentiā multitudinis.
ſedebā in domo mea. ⁊ ſenes iu-
ſ vel ꝓphete verba audire cupientes vel inſidiantes. ſ tūc ſ repēte
da ſedebant coram me. Et cecidit
ſ omne donū ꝑfectū deſurſum eſt. ſ operatio vt viſionis ſacramenta poſſem cognoſcere
ſuper me ibi manus domini dei
ſ ſic ſ rei nō res ipſa.
et vidi. Et ecce ſilitudo quaſi aſpe-
ſ igne purgant opera coitus que in lumbis ſignant vſqꝫ deorſum.
ctus ignis. Ab aſpectu lumboꝝ
ſ opera virtutum que a lumbis ad ſuperiora conſurgunt. ſplendorē habent atqꝫ fulgorē.
eius ⁊ deorſum ignis. ⁊ a lumbis
eiꝰ ⁊ ſurſū quaſi aſpectus ſplendo-
ſ nō ipſa manꝰ. in deo enim nihil corporale eſt.
ris vt viſio electri. Et emiſſa ſimi-
litudo manus. apprehendit me in
ſ totū. n. cap apprehendi nō pōt manu
cincinno capitis mei. Et eleuauit
me ſpiritus inter celum et terram.
ſ ſpiritu nō corpore. ſicut poſſumus et celos et profunda maris et inferna conſpicere ſingulorū. ſ. rationes complecti cogitatōne.
et adduxit in hieruſalē: in viſione
ſ vnde poſſit alia cernere ſ atrij exterioris
dei iuxta hoſtiū interius: quod re-
ſ a quo exardeſcunt mala a quo olla ſuccenſa.
ſpiciebat ad aquilonem. vbi erat
ſ baal.
ſtatutū ydoluꝫ zeli ad ꝓuocandū
ſ dei
emulationeꝫ. Et ecce ibi gloria dei

cito ſubuerſio templi ſequitur. vñ yſaias dicit. ꝙ lectus anguſtꝰ duos capere nõ poteſt. ⁊ pallium breue vtrũqꝫ opire nõ poteſt. Quaſi. que cõuentio chriſti ad belial et templo dei cũ ydolis.

Fili hominis putas. Hieronimus. Quaſi ne me putes immerito templum deſtruere et ciuitatem meam relinquere, aſpice que faciunt hic. nec putes in his eſſe ſcelerum finem: ad huc maiora videbis.

Hoc quoqꝫ de noſtra ciuitate hirlin. et de noſtro templo põt intelligi qm̃ ſicut ofni et phinees ydolorum opamur ſcelera in tabernaculo dei et fornicamur cũ his q̃ ſe militie ⁊ miſterio dei vouerãt. et ſacrificioꝝ primitiua decerpimꝰ. dãtes in vſum clientium et famuloꝝ. ⁊ oĩa lucri cauſa facimus. Si aũt tanta ſunt que vidimus: quanto maiora ſunt q̃ noſtros effugiunt viſus.

Fode pariete. vt amplius ſcꝫ facias foramen qꝺ vidiſti. q̃ apto videas que exterius poſitus nõ vidiſti. In hoc oſtenditur tam in eccleſijs q̃ĩ ſingulis nobis: ꝑ parua vicia maiora mõſtrari. et quaſi ꝑ foramĩa ad abomĩationes maximas ꝑueniri. Ex fructibꝫ eñ arbor cognoſcitur. ſicut ex abũdantia cordis os lo. pro ſigno ſũt interioris hominis verba erumpẽtia. vñ. libidinoſũ aliquãdo turpis ſermo demonſtrat. auariciã latentẽ paruule rei cupido ſignat. Minoribus eñ maiora monſtrant: vultuqꝫ et oculis diſſimilari nõ põt ꝯſcientia: dum luxurioſa et laſciua mens lucet ĩ facie ⁊ ſecreta cordis motu corpis ⁊ geſtibus indicantur. vñ. Heu difficile ẽ crimẽ nõ ꝓdere vultu.

israel ſcd̃m viſionem quã videraꝫ
(post hec ſ vel ſpũs qui leuauit me.)
in campo. Et dixit ad me. Fili hominis: leua oculos tuos ad viam
(ſ Ibi enim ſtatua eſt baal)
aqlonis. Et leuaui oculos meos ad viã aqlonis. Et ecce ab aqlone porte altaris: ydolum zeli in ipſo introitu. Et dixit ad me. Fili hoĩs putaſne vides tu quid iſti faciunt abominatiões magnas: quas domus iſrael facit hic. vt ꝓcul recedã a ſanctuario meo? Et adhuc cõ
(ſ que intrinſecus latent)
uerſus: videbis abomĩatiões maiores. Et introduxit me ad hoſtiũ
(ſ in viſione.)
atrij. Et vidi. et ecce foramen vnũ ĩ ꝑiete. Et dixit ad me. Fili hoĩs fode parietem. Et cũ ꝑfodiſſem parietem: apparuit oſtiũ vnũ. Et dixit ad me. Ingredere ⁊ vide aboĩnatiões peſſimas quas iſti faciũt
(ſ in viſione)
hic. Et ingreſſus vidi. Et ecce oĩs ſimilitudo reptiliũ et animalium abominatio. et vniuerſa ydola domus iſrael depicta erant ĩ pariete: in circuitu ꝑ totũ. Et ſeptuaginta viri de ſenioribus domus iſrael ⁊

Et ecce oĩs ſimili. nõ ſolũ ydolum zeli erat ĩ introitu porte. ſed omnes templi parietes diuerſis ydoloꝝ imaginibus pingebant. vt nulla eſſet beſtia quam nõ parietis pictura monſtraret. hoc in fanis gentilium vſqꝫ hodie cernimꝰ: vbi oĩa beſtiaꝝ genera adorat ſtulta religio. vñ virgi. omnigenũqꝫ deum monſtra.

Et ecce oĩs ſili. In noſtri quoqꝫ templi parietibꝫ: ydola pingimus quãdo vicijs ſubiacemus. et in corde noſtro peccatoꝝ ꝯſcientiaꝫ pingimꝰ et imagines diuerſas. de quibꝫ dr̃. dñe in ciuitate tua imaginem eoꝝ diſſipabis. et alibi. verumtamen in imagine ꝑambulat homo. Nullus enim homo eſt qui aliquãdo ñ habeat imaginẽ: aut ſanctatitis: aut peccati. vñ de farioſis dr̃. Furor illis ſm̃ ſimilitudinẽ ſerpentis. ſ. a. ſ. ⁊c. et de hoĩbus neqꝫ. Generatio viperaꝝ. q. o. v. f. a. v. i. ⁊ et de verſipelli. Ite dicite vulpi illi. ⁊ de amatoribꝫ feminaꝝ. Equi inſanientes in feminas. De brutis q̃qꝫ et vecordibꝫ. Nolite fieri ſicut equus et mu. et multa huiꝰ generis

Et lxx viri. Hiero. Orandum nobis eſt ne ſeniores domus iſrael ſeptenariũ numerũ q̃ ſanctus eſt vij. decadibus multiplicantes: ſtent in eroribꝫ ſuis et adorẽt picturas ydoloꝝ: vaporqꝫ ſacrilegij aſcẽdat reſiſtẽs deo

Et lxx. viri. Signat ꝙ ñ oẽs ꝑ̃ſbiteri hec faciebant: ſꝫ forſitan alijs peccatis ſubiacebant.

Hiero. Cum viderimus plebem peſſimam ꝯgregatam. de qua. Odiui eccleſiam malignantium: et peiores plebe prepoſitos: et principem nequiorem qui ꝑ̃fectus plebi et ꝑ̃ſbiteris: dicamus iechoniã ſtanteꝫ ante picturas ⁊ ſingulos tenere thuribula. nõ dei maieſtatem ſed ꝓprias ſententias adorantes. nec odorẽ bonum ad deũ. ſed fetorem ad ydola ꝑuenire.

(ſ Nominatim quaſi princeps ſacerdotũ deſignatur. qui religione amiſſa in templo dei colebat ydola. ⁖ ſ ſcꝫ iudicij et condemnationis † ſ firmus in ſcelere.)
iechonias ⁖ filiꝰ ſaphan † ſtabat in
(⁖ ſ in malo obſtinatorũ † ſ quas adorabant)
medio eoꝝ ⁖ ſtantiũ ante † picturas
(ſ ad ſacrificandum.)
et vnuſquiſqꝫ habebat thuribulũ
(ſ ſurgens ex thure: offerentium ſacrilegia demonſtrabat)
in manu ſua. et vapor nebule de thure conſurgebat. et dixit ad me
(ſ Quaſi ex iſtis oſtenditur quid vnuſquiſqꝫ faciat in cubili ſuo. ⁖ ſ vel audiſti.)
Certe ⁖ vides fili hoĩs que ſeniores domus iſral faciũt in tenebris vnuſquiſqꝫ in abſcondito cubilis
(⁖ ſ Multi putant dñm talia nõ curare: et ad illum vicia noſtra nõ ꝑuenire.)
ſui. Dicũt eñ ⁖ Nõ videt dominꝰ nos. Dereliquit dñs terraꝫ. Et dixit ad me. Adhuc cõuerſus: videbis abominatiões maiores quas iſti faciunt. Et introduxit me ꝑ hoſtiũ porte domus dñi quod reſpiciebat ad aquilonẽ. Et ecce ibi mu
(ſ alij thamuth.)
lieres ſedebant plangẽtes adonidem. Et dixit ad me. Certe vidiſti fili hoĩs: Adhuc cõuerſus vide
(ſ predictis.)
bis abominationes maiores his. Et introduxit me in atrium domꝰ domini interius. Et ecce ĩ hoſtio templi domini inter veſtibulum ⁊

Vides fili. Hiero. Scd̃m anagogen poſſumus intelligere principes eccl̃aꝝ in tenebris facere qꝺ turpe etiã eſt dicere. hic ẽ abſconditus homo de q̃ dr̃. Intra in cubiculuꝫ tuũ. ⁊ qui videt in abſcondito reddet tibi.

Non videt. Si dñm ꝑ̃ſentem ⁊ oĩa videntẽ ⁊ vindicantẽ cogitaremus: aut vix aut nunq̃ peccaremꝰ.

Dereliquit d. Hiero. hoc etiã philoſophoꝝ ẽ. qui ex ſiderum curſu atqꝫ ꝯſtantia ſuſpicantur ꝓuidere gi celeſtia. et ꝯtemni terrena quaſi nihil recti iuxta ordineꝫ geratur in terris.

Et dixit ad me. Hier. Poſt principũ et eniorũ vicia: inducũt muleres amatorẽ plangentes. ſocietate eius priuate. et exultãtes ſi potuerit obtinere. Qui vero gentiles fabulas ſubtiliter interꝑ̃tantur: interfectionem et reſurrectionẽ adonidis planctu et gaudio ꝓſequẽteſ. q̃ꝝ alteꝝ ĩ ſeminibꝫ que moriũt ĩ terra. alteꝝ in ſegetibꝫ q̃bus ſemina mortua renaſcũtur oſtendi putãt. Nos quoqꝫ eos qui ad ſeculi bona vel mala. vel ꝯtriſtant vel exultant. mulieres dicimꝰ molli et effeminato animo et plangere thamuth. id ẽ que in mundo dicũt pulcerrima.

Et ecce ibi m. ſ. p. ad. quem ſcꝫ hebrei ⁊ ſyri thamuth vocant. vñ. quia iuxta gentilem fabulã in menſe iulio amaſius veneris et pulcerrimꝰ iuuenis occiſus ⁊ rediuiuus narratur. eundem iuliũ menſem eodem nomĩe vocant. et ei anniuerſariã ſolennitatem celebrant. in qua a mulieribꝫ quaſi mortuus plangitꝰ ⁊ quaſi reuiuiſcens canitur atqꝫ laudatur.

Abominationes. m. Omnes hereticos peiores eſſe prioribꝫ. i. ydolo zeli pictiſqꝫ in pariete figuris animaliũ et plangẽtibꝫ adonidem mulieribus. ꝑ quẽ ydolatria et voluptas monſtratur: ſciet qui ꝓphetam dicenteꝫ intelligit. Tu aũt odiſti diſciplinam. et ꝓieciſti ſermones. m. r. et alibi. verterũt ꝯtra me ſcapulas. Non ignoramus martionem ⁊ alios hereticos: q̃ vetus laniant teſtamentũ: ꝯtempto creatore. i. deo: alium quendã nouum deum colere et adorare. quẽ de corde ſuo finxerũt. Omneſqꝫ noſtri temporis heretici qui dei filium ꝑ̃dicant creaturam. et tamen eũ adorant relicto diuinitatis templo. ⁊ poſt tergum habito. ꝯfitentur ſe adorare creaturaꝫ.

Nos aũt ſic adoramus ſolem iuſticie vt deũ adoremus in templo veteris teſtamenti· vbi lex ⁊ ꝓphete. vbi cherubim ⁊ ꝓpiciatorium.

Quaſi vigintiquinqȝ viri· Signat· xxv. viros: qui in quadrũ ſolida ſtatione fundati ſunt. et a quinqȝ ſenſib⁹. ꝑ quinquies quinqȝ figurã efficiunt quadranguli. nõ ſolũ templũ habere poſt tergũ. ſed inſtar ydolorũ applicare ad nares ſuas ramum palmarũ. ſ. que grece bacce dicuntur. vt ꝑ hoc eos ydola adorare ſignificet·

Quia replentes terrã· Heretici qȝ qui repleuerũt terram iniquitate. et conuerſi ſunt ad falſi noĩs ſciẽtiam vt dñm ad iracũdiãm ꝓuocarẽt. ydola que finxerũt adorare nõ metuunt

Ergo et ego f. i. Nõ ꝙ crudeliter agat ſicut mentiũtur heretici· Simile eñi ait paulus: quẽ boni dei cultorem dicũt. ſi venero nõ parcã· Qui eñi nõ intelligũt quid ſibi ꝓſit. et frequẽter deprecant᷑: expedit eis vt ñ exaudiantur. vñ orantes dicimus. Fiat voluntas tua: nõ noſtra. Magne felicitatis ẽ: ad ꝑſenſ miſericordiã nõ mereri. His ergo q̃ ſunt de domo iuda et a ꝯfeſſiõe eccleſie receſſerũt: nõ parcet dominuſ cũ clamauerint voce magna· vñ· clamor eorum ꝑuenit ad me ⁊c· ñ exaudiet eos vt maliſ coacti intelligãt qđ fecerunt

Ca. IX.

Appropinquauerũt viſitatões. Dis vltio viſitatio eſt: q̃ſi egroti medicum expectãtis. vñ. Uiſitabo ĩ virga. i. e. et in v. p· e· Miſericordiã aũt meam nõ. d. a. e. ⁊

Hiero. Qui maloſ percutit in eo ꝙ mali ſunt et habet vaſa interfectiõis vt occidat peſſimos: miniſter eſt dei.

Uas interitus Lxx· ſecurim. de qua. Ecce ſecuris ad radicem arboris poſita ẽ.

Uir quoqȝ. v. De quo iohannes. in medio ſcȝ. vij. candelebrorũ aureorũ ſimilem filio hominis.

Hiero· P: lineis: quod nos iuxta ſymachũ interꝑtati ſumus· lxx· podere. theodocio ipſũ verbum hebreũ baddim· aquila ꝑcipua: interꝑtati ſũt. vbi nos attramentariũ poſuimus. lxx. poſuerũt zona ſaphirina circa renes eius· Aquila raſti ſcribe in manu eius· aquila melanodoxion. id ẽ attramentarium ſcribe ad lumbos eius. ſymachus tabulas ſcriptoris habebat in renibus ſuis.

altare quaſi vigintiquinqȝ viri dor
ſ contemnẽtes creatorem. ſ contra quod
ſa habẽtes cõtra templũ domini
dñs orare ꝑcepit vbicũqȝ hoĩes eſſent ne more gentiũ adorarẽt cõtra orientẽ
et facies ad orientem. et adorabãt
ſ adorantes ſcȝ creaturã
ad ortũ ſolis. Et dixit ad me. Cer
te vidiſti fili homiſ. nũnquid leue
eſt hoc domui iuda: vt facerẽt ab-
ominationes iſtas quas fecerunt
hic· quia replentes terram iniqui
tate: cõuerſi ſunt ad irritandũ me·
Et ecce applicant ramũ ad nares
ſ ꝑ his omnib⁹
ſuas· Ergo et ego faciam in furore
non parcet oculus meus: nec mi-
ſerebor. Et cũ clamauerint ad au-
res meas voce magna: non exau-
diam eos·

Ca. IX.

Et clamauit in
auribꝰ meis voce ma-
ſ lxx· mihi vindictã et c. r. d. d.
gna dicens· Appropinquauerũt
ſ vicina captiuitate
viſitationes vrbis. et vnuſquiſqȝ
ſ nõ habebat: ſicut. lxx· tranſtulerunt. preſentia enim narrat et futura nõ preterita
vas interfectionis habet ĩ manu
ſ angeli dei parentes voluntati ſ ad peccata hominũ tollenda: qui ſexto die facti ſunt
ſua· Et ecce ſex viri veniebãt de
ſ ecce tercia porta
via porte ſupioriſ q̃ reſpicit ad aq̃
lonẽ· ⁊ vniuſcuiuſqȝ vas interit⁹ ĩ
ſ ſeptim⁹ ſcȝ ſ chriſtus
manu ei⁹. Uir quoqȝ vn⁹ ĩ medio
ſ in habitu pontificis ſ vt omniũ peccata ſcriberet: et ſanctorũ numerũ a peccatorib⁹ ſegregaret. ſ hebraice baddim
eorũ veſtit⁹ erat lineis et attramẽ
tarium ſcriptoris ad renes ei⁹. Et
ſ Duo erant altaria. Unũ thymiamatis intrinſecus aureum. Alterũ holocauſtorum ante templum ereum
ingreſſi ſunt: et ſteterunt iuxta al
tare ereum· Et gloria dñi iſrael aſ-
ſ ſingularis numeri generis maſculini· Cherubim pluralis numeri generis neutri
ſumpta eſt de cherub: que erat ſu
per eũ: ad limen domus· Et voca-
ſ chriſtum qui eſt ſacerdos in e. ſ· o· m. et angelus magni conſilij
uit virum qui indutus erat lineis
et attramentariũ ſcriptoris habe-
bat in lumbis ſuis. Et dixit domi
ſ virũ indutum lineis
nus ad eũ. Tranſi ꝑ mediam ciui
tatem in medio hieruſalẽ· et ſigna
ſ ſcȝm illud. Quis infirmatur et ego nõ infirmor. Quis ſcandalizatur et ego nõ vror
thau ſuꝑ frontes virorũ gemẽtiũ
et dolentium ſuꝑ cunctis abomia
ſ publice
tionibus: que fiũt in medio eius.
ſ ſex viris·
Et illiſ dixit· Audite me· Tranſite
ſ qui reliquit nobis exẽplũ vt ſequa. ve. ei⁹·
ꝑ ciuitatem ſequentes eum ⁊ per
cutite. Non parcat oculus veſter
ſ ſcȝm illud· Cani hoĩs prudentia ei⁹
ſ qui ad bella fidei ꝓmptiſſimus
neqȝ miſereamini. Senẽ. adole
ſ que pudiciciã mente tota ſeruat ſ qui lacte potatur infantie· nec dum ſolidum cibũ poteſt capere·
ſcentulũ ⁊ virginem paruulum ⁊
ſ q̃ fragilitatẽ ſexus aĩe imbecillitate teſtant᷑·
mulieres interficite vſqȝ ad inter-
ſ qui poteſt dicere. Signatum eſt ſuper nos lumen vultus tui dñe.
nitionem· Omnem aũt ſuꝑ quem
videritis thau: ne occidatis. Et a
ſ lxx· a ſanctis meis incipite
ſanctuario meo incipite· Ceperunt
ſ qui tenebant thuribula et ſacrificabant.
ſ vñ cepit peccatum· inde iudicium·
ergo a viris ſenioribus: qui erãt
ſ nulla eſt loci religio offenſo deo
ante faciẽ domus· Et dixit ad eos
ſ nõ auderent angeli templũ ſanguine cõtaminare· niſi ꝑcepiſſet dñs recedentis glorie
Cõtaminate domũ ⁊ implete atria

Attramentarium grece calamariũ. quia in eo calami reponũtur. alij ſignificantius tecas vocant· q᷑ ſcriptorũ calamos tegant·

Et ſteterũt· parati ad iubentis imperium vt cuiuſcunqȝ viderẽt ibi peccata nõ eſſe dimiſſa ſententie domini ⁊ interfectioni eum ſubiacere cognoſcant·

Ad limẽ d. Alij ſubdiuo atrij domus qđ ſcȝ tecto nõ premitur· ſed aeris fruitur libertate.

Indutꝰ lineis Lxx. podere q̃ q᷑ ad pedes vſqȝ pertingit: ſic appellatur· que eſt vna de octo veſtibus pontificis· que latine dicit᷑ talaris. de q̃bus hieronimꝰ opus luculentũ compoſuit·

Et ſigna thau. Thau que· ſ. extrema eſt· xx· duarũ litterarũ apud hebreos. et ꝑfectam ĩ viris gemẽtib⁹ ⁊ dolentibus ſcientiã monſtrat· Hebrei vero autumãt: q᷑ apud eos lex thora dicit᷑. et ĩ principio nomĩs ſui ſcribit᷑ hec littera: eos hoc accipere ſignaculum: qui legis ꝑcepta compleuerant.

Thau littera extrema in antiquis hebreorum litteris. quibus vſqȝ hodie vtũtur ſamaritani· crucis habꝫ ſimilitudinem. que in chriſtianorũ frõtibus frequenter ſignatur· ⁊ munitõe ſignamur. Sunt qui putant q᷑ in hebreo alphabeto iſta littera extrema ſit demõſtrari ĩ multitudine peccantium ſuꝑ eſſe reliquiaſ ſanctorũ Gementes aũt dolenteſqȝ ſaluant᷑· q᷑ nec peccauerũt· nec peccãtib⁹ ꝯſenſerũt. ⁊ aliena peccã planxerũt. ſicut ſamuel· ſaul· ⁊ paulꝰ eos qui penitentiam non egerũt. vñ. Qui ſumus ĩ hoc tabernaculo ingemiſcimus. et alibi. triſticia eſt mihi magna et cõtinuꝰ dolor cordi meo.

Senem adole. Omnes iſti pereunt: ſi abſqȝ chriſti ſignaculo ſe aliquid eſſe credunt.

A ſanctis meis incipite. Uel ſacerdotes ſignificat. qui verſabãtur in templo et adorabant ydola· vel eos qui pro ſacerdotij merito ſancti vocabantur in populo. et qui fuere in populis cauſa peccati. primi meruere ſupplicia·

Cõtaminate domũ· Oĩs qui in peccato mortuus eſt ꝯtaminat atria templi· in quib⁹ viuit qui cũ chriſto reſurgit.

Et cede cō. r. e. Hiero. Quidam arbitrant' ex ꝑſona dñi in cuius typum preceſſit ezechiel. de populo iudeoꝝ hoc poſſe intelligi. qui omnes declinauerūt ſimul inutiles facti ſūt. vnde. Saluū me fac domie quoniā defecit ſanct⁹ Solus eñ inuentus eſt dñs qui peccatum nō fe. nec in. do. i. o. e.

Remanſi ego. Hie. de tāta īterfectione. nullū me excepto arbitrans remanſiſſe. Notandū tamen ꝙ nō ait. remanſi ego ſolus. ſed remanſi ego. Subaudiendum eñ eſt cū ceteris ſignatis.

Effūdēs furo. Magnitudinē pene ſignat. ſicut illic. Effuſa eſt deſpectio ſuper pricipes. et alibi. Pene effuſi ſunt greſſus mei. Et ī bono. Caritas dei diffuſa eſt ī cordibus noſtris ꝑ ſpiritū ſanctū. et. Diffuſa eſt gratia in labijs t.

Et dixit ad me Hiero. Flentem ꝓphetam cōſolatur. Quaſi non iniuſte hoc facio. ipſi ſibi hoc fecerunt.

Magna ē. Hie. Quaſi. ꝓ magnitudine iniquitatis magnitudo ſupplicij. nō eñ vt ſtoici putant: vel peccata oīa ſunt eq̄lia: vel pena

Et ecce vir q. i. Sex viri quibus ꝓceptum erat tranſire ꝑ ciuitatē. ſ. e. ⁊c. nihil tale renunciant. quia nō leticie: ſed meroris impleuere ſententiā q̄ ñ ſermōe ſ3 opē ꝓbat'

Ca. X

Et vidi ⁊ ecce. Hiero. Nota in quibus ſupior viſio et hᷓ diſcordent: aut cōcordēt. vt ex vtriuſq3 collatione abſq3 nr̄o ammonitu diuina ꝑcipias ſacramenta. et q̄d ante monui. q̄m in firmamēto. et in throno et in manu hoīs: nō veritas ſ3 ſimilitudo dr̄. Nō enim facie ad faciē reuelato vultu gloriā dñi cōtemplamur. ſed in ſimilitudine oīa videmus. et imagine: dum fragili

interfectis. Egredimini. Et egreſſi ſunt: ⁊ ꝑcutiebāt eos qui erant in
ſ in his qui ſignaculū nō habebant.
ciuitate. Et cede completa: remāſi ego. ruiq3 ſup faciem meā: et clamans aio. Heu. heu. heu dñe de⁹ Ergo ne diſꝑdes omnes reliquias iſrael: effundēs furorem tuū ſup hieruſalem? Et dixit ad me. Iniq3-
ſ x. tribuū ſ duarū
tas domus iſrael ⁊ iuda magna ē
ſ inculcatio eſt ſ ideo
nimis valde. ⁊ repleta ē terra ſan
ſ occiſorū ſ hoc ſō. q2 c. r ē. a † ſ a cultu dei
guinib⁹: ⁊ ciuitas repleta ē auer
rapitur cauſa tantorū ſcelerū. q2 ſc3 non putauerūt eſſe ꝓuidentiā dei. ſ vt aiunt
ſione. Dixerunt enim. Dereliquit
† ſ nō curat terrena. vñ hic ſupiis labor eſt. ea cura quietos ſollicitat ſ nūc et ſi viderit añ.
dñs terram. et domin⁹ nō videt Igitur ⁊ meus nō parcet oculus neq3 miſerebor. Uiam eorum ſup
ſ corona. ſ. vel pricipes: qui ſunt capita populi ſ impleta obediētia ꝓps.
capu teoꝝ reddā. Et ecce vir qui
† ſ carne hūana multimode attrita.
indutus erat lineis: qui habebat attramentariū in dorſo ſuo: reſpō-
ſ Quaſi ſignaculo thau lugentiū frontes armaui.
dit verbum dicens. feci ſicut precepiſti mihi

Ca. X

ET vidi et ecce
ſ vt ſupra
in firmamento quod erat ſuper
ſ animaliū
caput cherubin: quaſi lapis ſaphirus. ⁊ quaſi ſpecies ſimilitudinis
ſ throni ſ cherubin
ſolij apparuit ſup eam. Et dixit ad virum qui indutus erat lineis. et ait. Ingredere in medio rotarum q̄ ſunt ſubtus cherubin. et imple manus tuas prunis ignis: q̄ ſunt inter cherubin. ⁊ effunde ſup ciuitatem. Ingreſſuſq3 eſt in cōſpectu meo. Cherubin autem ſtabāt a dextris domus: cū ingrederetur vir
ſ a quo receſſerāt.
⁊ nubes impleuit atrium interi⁹.
ſ recapitulatio ſ q2 pſente domini maieſtate nō exercentur ſupplicia.
Et eleuata ē glīa domini deſup cherub: ad limē domus. ⁊ repleta eſt domus nube. Et atrium repletum
ſ q̄ erat in atrio ſ ideo
ē ſplendore glorie dñi. et ſonitus alarū cherubin audiebatur vſq3 ad atrium exterius: quaſi vox dei oīpotētis loquētis. Cumq3 ꝓcepiſſet viro qui indutus erat lineis dicens. ſume ignē de medio rotarum q̄ ſunt inter cherubin. ingreſ
ſ ideo
ſus ille ſtetit iuxta rotam. Et extēdit cherub manum de medio cherubin ad ignē qui erat inter cherubin. ⁊ ſumpſit: ⁊ dedit in manus eius qui indut⁹ erat lineis. Qui accipiēs egreſſus ē. Et apparuit in cherubin ſimilitudo manus hoīs ſubtus pennas eoꝝ. Et vidi. et ec
ſ vt ſupra ſ animalia.
ce quattuor rote iuxta cherubin. Rota vna iuxta cherub vnum. et rota alia iuxta cherub vnū. Species aūt erat rotarum quaſi viſio lapidis chriſoliti. ⁊ aſpectus earū ſimilitudo vna quattuor quaſi ſit rota in medio rote. Cumq3 ambularent: in quatuor ꝑtes gradiebātur. ⁊ nō reuertebātur ambulātes. Sed ad locum ad quē ire declinabat: que prima erat: ſequebātur ⁊ cetere. nec reuertebantur. Et
ſ In his efficientiam rerū: nō membrorum imagines ſignat.
omne corpus earū ⁊ colla ⁊ ma-
ſ ferrei ſc3 quibus lignorum rotunditas ſtringitur.
nus ⁊ penne ⁊ circuli plena erāt oculis in circuitu quattuor rotaꝝ. Et rotas iſtas vocauit volubiles audiēte me. Quattuor aūt facies
ſ animal. ſ prima
habebat vnum. Facies vna faci-
ſ Idem. ſupius. facies vituli. vñ datur intelligi faciem cherub eſſe vituli
es cherub. et facies ſecūda facies hominis. ⁊ in tercio facies leonis ⁊ in quarto facies aquile. Et ele-
ſ Nota ꝙ eadem debemus intelligere in expoſitione animalis que ſupra.
uata ſunt cherubin. Ipſū eſt aīal quod videram iuxta flumen cho-
ſ animalia
bar. Cumq3 ambularēt cherubim

ibāt pariter et rote iuxta ea et cū eleuarēt cherubi

cruciamur corpe.

Et imple. m. t. Hiero. vt poſt interfectionem ⁊ cadauera mortuoꝝ mundet hieruſalē. ſ3m illud yſaie. Sanctificabit eum in igne ardente. et deuorabit ſicut feni materiā. Hi ſunt carbones quos in remediū lingue atq3 mendacij deſolātes vicia. ꝓpheta interrogatus exoptat Quid detur tibi: aut q̄d ap. ti. ad l. d.? Sagitte. po. a. c. c. d.

Notādū ꝙ ī yſaia qui tm̄ ī ſermone peccauerat. ⁊ inmūda labia ſe habere dicebat ad purgandū. vnus forcipe carbo ꝯphenditur. Hic vero q2 ciuitas eſt plena iniquitate. et poſt ſupplicia cadaueribꝫ mortuorū plures aſſumūtur carbones nec vna manu ſed ambabꝫ. q̄uis et hoc intelligatur ꝙ nō ad purgationem. ſed ad penas atq3 cruciatus prune aſſumātur et ſpargantur.

Cherubin vt ſancte ſuperneq3 virtutes dextram dom⁹ dei ꝑtem tenere videantur. Ille aūt q̄ mittūtur ad ſupplicia. de quibꝫ dr̄. Immiſſionē ꝑ angelos malos ſiniſtras ꝑtes.

Ingreſſus ille ſtetit ſtupefactus vel ob triſticiam ciuitatis puniende. vl' ob magnitudinē gl'e. nec manū ad ignē mittit.

Qui accipiens Nō dicit q̄d egreſſus fecerit q2 triſtis rei narrationē maluit nobis intelligendā relinq̄re q̄3 oculis ſubijcere

Facies vna ⁊c Hoꝝ omniū ſenſū p̄terite viſiōis expoſitō ꝯtinet. ⁊ ſciendū ꝙ ſupius dictū ē. facies vituli a ſiniſtris. iiij. nō ſic accipiēdū ē vt alia ſit a dextris alia a ſiniſtris ſit. ſ3 omniū eq̄lis ordo deſcribit'. Quattuor eñ facies hēbat vnūquodq3 vt ñ locoꝝ diuiſitate dextri ⁊ ſiniſtri. ſ3 vno ꝑ gdus ordine deſcribantur

Et facies ſcd'a Hic nō deſcribuntur

alia a dextris alia a ſiniſtris· ſed omniū equalis ordo. q̄ꝛ quattuor facies
habebat vnumquodq̄ꝫ·

Spūs eni vite erat in eis. Hieroni. Oīa viuūt deo ⁊ ſuū ſen/
tiunt creatorem· nō eſt deus mortuoꝝ ſed viuentiū· vnde et oīa corpora
rotaꝝ: plena ſunt ocalis· et in pſalmo dr̄. Celi enarrant glām dei. ⁊.o.m.e
a.f. Dies diei er· ver.
⁊ n·n.in.ſci. Sol q̄ꝫ et
luna et mare ⁊ flumia
⁊ montes et colles lau
dant dn̄m. et in circu
lum ſuū ꝑ ānos ſingu
los elementa voluūt.
celoꝝq̄ꝫ rationem in
terris dep̄hendim us·
vt antiquum legis or
dinem ſeruantes vol
uant et curꝛant· et ni
hil nouū cernamꝰ ſuꝑ
terram.

Et ſtetit ſuper
Hier. Sic paulatim
ꝓtectio dei reliq̄t iſra/
el. primū fuit in tēplo:
poſt ſtetit ī atrio ſiue
limine. qua recedente
de templo: nubes ⁊ ca
ligo impleuit ipiꝰ pe/
netralia .rurſumq̄ꝫ ip
ſa gloria ſedit ſuꝑ che
rubin· et illis ſtatī ab
euntib ad exteriora:
ſubſecute ſūt rote·

Et intellexi q̄ꝛ
cherubin eſſent. Mul
titudo ſciētie. noticia
ſacramētorum dei· et
thronus eius ac requi
es· vñ· Qui ſedes ſuꝑ
cherubin manifeſtare
Semꝑ gloria dn̄i ſe/
det in multitudine ſci
entie· et tūc manifeſta
tur quādo cūcta regi
ꝓuidentia demonſtrā
tur· nō fortuitu quid
fieri nec debere dici·
Dereliquit dn̄s terrā
et dn̄s nō videt. vñ.
intuitus cherubin et
appetitus coꝝ eſt· obli
uiſci p̄teritoꝝ et in fu/
tura ſe extendere.

Ca. XI.
Et eleuauit m·
Hiero. ꝑ me gloriā ſe
qui nō poteram auo/
lantem· vt.ſ. nō rema
nerem in templo igno
rantie nube ꝯfuſo. ſ
ſtans ī porta domus
dn̄i orientalis q̄.r.ſ.
o· q̄ ſequūtur ſacram
ta cognoſcerem

Hieroni. Viginti
quinq̄ꝫ viri omnia re
ferentes ad quinq̄ꝫ ſen
ſus· Hic aūt nūs aut
vix aut nunq̄ꝫ ī bono
repitur. q̄uis in leui/
tico ad ſacerdotale miniſteriū a·xxv. annis eligantur· Hoc em̄ in hebreo
nō habetur. ſed in ſeptuagita. Ibi em̄ tricenarius eſt. qui ⁊ ī exordio huiꝰ
ꝓphetie et in dn̄i etate quādo baptiſatus eſt a iohāne Dicimꝰ tn̄ quinq̄ꝫ
prudentes virgines. et quinq̄ꝫ fatuas. Sed hic quinarius in medio poſi/

alas ſuas vt exaltarentur de terra
nō reſidebāt rote· ſed ⁊ ipſe iuxta
erāt. Stantibus illis ſtabāt. et cū
ſ vel eleuantibꝰ
eleuatis eleuabātur· Spiritꝰ em̄
vite erat in eis· Et egreſſa eſt glīa
ſ vbi ſtetit ſ atrij interioris·
domini a limine templi· ⁊ ſtetit ſu
per cherubin. Et eleuantia cheru
bin alas ſuas: exaltata ſunt a ter/
ſ interius atrium
ra coram me. Et illis egredientibꝰ
rote quoq̄ꝫ ſubſecute ſunt· Et ſte/
ſ nō iam in ianua tēpli· ſed poſt atriū et poſt
limen in introitu porte·
tit in introitu porte domꝰ dn̄i ori/
entalis· ⁊ gloria dei iſrael erat ſu/
† ſ ſuper quod thronus ſuper quod gloria
per ea. Ipſum eſt † animal qd̄ vidi
ſubter deū iſrael iuxta flumen cho
ſ vel q̄ꝛ ſ plenitudo
bar· Et intellexi ꝙ cherubin eſſent
Quattuor ꝑ quattuor vultꝰ vni.
⁊ quattuor ale vni· ⁊ ſilitudo ma
nus homis ſub alis coꝝ. Et ſimi
ſ vel vultus.
litudo vultuum eorū: ipſi vultus
quos videram iuxta fluuium cho
bar· et intuitus coꝝ ⁊ impetus ſin
† ſ preteritorū obliuiſci. ad futura ꝓgredi
gulorū: † ante faciem ſuā ingredi

Ca. XI.

Et eleuauit
me ſpiritus. ⁊ intro
† ſ chriſtum qui nos ad patrem ducit
ſ vbi erat gloria ſ eccleſie·
duxit me † ad portam domꝰ domi
† ſ iuſticie ſcꝫ de quo. Ecce vir oriēs nomē eiꝰ
orientalem que reſpicit † ſolis ortū
Et ecce in introitu porte·xxv. viri.
⁊ vidi in medio eorū iechoniam fi
lium azur ⁊ felchiam filiū banaie
principes populi· Dixitq̄ꝫ ad me
Fili homis· hi ſunt viri qui cogi/

tus eſt· et ꝑ qualitate vtentiū vel ad bonū vel ad malum referri pōt

Iechoniā fi.a. et·f·f.b· Qualem ſcꝫ numerū qui diuidit vnitatem.
et in ſc̄de diei numero ſc̄m hebraicā veritatem nō videtur a dn̄o· vnde. in
archam bina ⁊ bina introducūtur immūda. Dn̄s aūt vtrūq̄ꝫ in vnū coar
tans: fecit vtraq̄ꝫ vnū· et ſoluit mediū parietē. inimicicias ī carne ſua ꝯdē
nans· vñ· Ego et pa/
ter vnū ſumus. vt.ſ.a
iudaica dualitate in
vnum reuocaret fidei
chriſtiane. pōtificatu
q̄ꝫ iudeoꝝ ꝑdito dn̄s
patiꝰ nō ſub vno pri/
cipe. ſed ſub duobus
anna et caypha. vt re
ligionis coꝝ ſciſſū mō
ſtraret errorem.

Nōne duduꝫ.
Quaſi licet nuꝑ poſt
primā captiuitatē edi
ficate ſint domus. q̄
ante corruerant· ſcimꝰ
tamen hanc ciuitatem
eē inſtar lebetis ⁊ nos
quaſi carnes in ea cō/
ſumēdos ⁊ cremādos

Plurimos o·
Hiero. Quaſi· ego in
terp̄tabor quomodo
ſit ciuitas lebes ⁊ vos
carnes. nō iuxta ſenſū
quem dixiſtiſ· ſed quē
nō timetis· Implebit
quidem ciuitas carni
bus quaſi lebes. non
tn̄ veſtris: ſed eorum
quos interfeciſtis·

Et ſcietis Scꝫm
illud· cū occideret eos
querebāt euꝫ. vt·ſ. q̄ꝫ
ꝑ beneficia non ſenſe
runt per tormenta co
gnoſcant

Et factum eſt.
Hier. Mortuo pha/
raone: ingemuerunt fi
lij iſrael ⁊ clamauerūt
ad dn̄m· Eo em̄ viuē
te nō poterāt. Yſaias
q̄ꝫ mortuo ozia re/
ge leproſo vidit dn̄m
ſedentem ſuꝑ thronū
excelſum et eleuatū· et
ſeraphim ſtātia circa
eum· Intelligenſq̄ꝫ im
mūda ſe hīe labia me
retur de altari carbo/
nem ad labia ſua pur
ganda· Hic aūt ꝓphe
tante fortitudine dei
princeps qui a dn̄i de
clinauerat ſuitute. ca
dit vt eleuet a chriſto
Dn̄s em̄ ē reſurrectio
diabolus ruina ē· vñ
Ecce hic poſitus eſt ī
ruinā coꝝ.ſ. q̄ peſſime
ſtabāt. ⁊ reſurrectionē
coꝝ.ſ. q̄ ceciderant

tant iniquitatem. ⁊ tractant conſi
ſ ꝑ ſcelerum conſcientia deſperātes et penite
re nolentes· ſ parati ad interitū·
lium peſſimū in vrbe iſta dicētes·
Nonne dudum edificate ſunt do
† ſ a babilonio cōſumendi ardore cuiꝰ iacula
mus? Hic eſt lebes· nos autē † car
ignita·
nes. Idcirco vaticinare de eis. va
ſ illis hoc dicētibꝰ
ticinare fili hominis. Et irruit in
ſ ſecūdo
me ſpiritus dn̄i· ⁊ dixit ad me. Lo
ſ quia
quere. Hec dicit dominꝰ· Sic lo/
ſ Quaſi. nō vos eſtis carnes perdite ciuitatis
ſꝫ hi quos ſcandaliſaſtis.
cuti eſtis domꝰ iſrl̄. et cogitatiōes
ſ ꝓbans corda et renes.
cordis veſtri ego noui. Plurimos
occidiſtis ī vrbe hac. et impleſtis
vias eius interfectis· Propterea
hec dicit dn̄s ds̄ iſrael· Interfe/
ſ ſcandalizando.
cti veſtri quos poſuiſtis in medio
ſ vel vt
eiꝰ hi ſunt carnes. et hec ē lebes ⁊
ſ qui putatis vos ī hac vrbe morituros † ho.
educā vos de medio eiꝰ. † Gladiū
ſ hoſtium·
metuiſtis· ⁊ gladiū inducam ſuper
vos ait dn̄s ds̄· Et eijciam vos de
ſ vrbis
medio eiꝰ· daboq̄ꝫ vos ī manu ho
ſ quaſi nō immerito
ſtium· ⁊ faciā ī vobis iudicia· Gla
ſ q̄uis extra vrbē ſ ī terminis ꝓuintie veſtre
dio cadetis· In finibꝰ iſrl̄ iudica/
† ſ ſola vexatio intellectū dabit auditui.
† ſ nō alius † ſ ciuitas ſicut putatis
bo vos † ⁊ ſcietis † q̄ꝛ ego dn̄s. † hec
nō erit vobis ī lebetē ⁊ vos nō eri
† ſ q̄ꝛ ſcꝫ nō inter gētes: ſed inter chriſtianos
tis ī medio eiꝰ ī carnes. † In finibꝰ
iſrl̄ iudicabo vos· ⁊ ſcietis q̄ꝛ ego
ſ ideo vobis hec.
dn̄s. Quia ī p̄ceptis meis nō am
ſ ꝑficiendo.
bulaſtis: ⁊ iudicia mea nō feciſtis
ſ ecōtra † ſ vt eis eſſetis in exemplū.
ſed iuxta iudicia gentiū q̄ † ī circui
tu veſtro ſunt eſtis opati. Et factū
ſ ruina declinans
ē cū ꝓphetarē felchias filiꝰ banaie

Felchias. Alter pricipū ſeruatꝰ incolumis iechonias ſcꝫ q̄ interp̄tatꝰ
aures eius ſonāt aie· ſcꝫ filius azur qd̄ interp̄tatur fultū ſiue adiutorium
Banaie. ſtructoris vel cementarij· q̄ cadendo a dn̄o declinauit· filius
peſſime edificationis. merito cadit ꝓphetante eo quem dominus confor/

ſtauit. qui ante obedie
bat deo et illius fulcie
batur auxilio: iure ꝑ
manet in impio.
Et factū eſt. Ex
his diſcimus non eſſe
inſultandum eis qui
dei iudicio penis tra
diti ſunt, nec a pecca
to cõuerſis aut peni
tentibus et de eccleſia
egreſſis dicendum lõ
ge re. a do.
In ſanctifica
tionē modicā. Quia
quidā coꝝ ydolatrie
ſubijci noluerunt. ſed
mandatoꝝ dei memo
res fuerunt. vt daniel
et tres pueri et ſimiles
eorum
Congregabo
vos de pop. Hiero.
Hec ſub çorobabel.
et ieſu filio ioſedech
et hedra et neemia tri
bui iude. et his qui cū
eis reuerſi ſūt pleriq3
accidiſſe autumāt. ha
bitatores q3 hieruſa
lem. qui ſub ſedechia
rege iuda capti ſunt.
vel qui fugerunt cum
hieremia ĩ egiptum. ĩ
omēs terras eſſe diſp
ſos et nõ reuerſos in
vrbē hieruſalē. Ple
na aūt conuerſio eorū
qui captiui erant. et re
liquiaꝝ iſrael. intelli
gitur in chriſto. quan
do reliquie ſalue facte
ſūt et crediderūt vna
die tria milia. Sed et
quotidie ſupbi habi
tatores vrbis hieru
ſalem. quoꝝ cor. p. o
et a. ſ. ābulat: dei me
rentur offenſam. Qui
autem ꝓ lapideo cor
molle accipiūt. per pe
nitentiam reuertūtur
ad eccleſiam et in ꝑce
ptis dñi ambulant et
iudicia ei9 cuſtodiūt.
Et aſcēdit glo.
Paulatim gloria do
mini recedit ab hieru
ſalem. primū templū
deſerens ſtat in atrio.
vel in limine domus.
poſt in introitu porte
orientalis. nouiſſime
ſublatis pennis rotiſ
q3 ſequentib9 ſtat ſuꝑ
montem. q. e. a. o. vr.
montē ſc3 oliueti vñ
dominus ad patrem
aſcendit.

ſ compatientis affectu
mortuus eſt. Et cecidi in faciē me
ſ fidei ardore
am clamans voce magna. Et dixi
ſ tercio. ſ quaſi te indignante etiā reliquie
Heu. heu. heu dñe de9. cõſuma
que videbantur ſupereſſe ꝑibunt.
tionē tu facis reliquiarū iſrael? Et
ſ ſic cõquerentē
factum eſt verbū domini ad me
ſ Quaſi. d. nõ ſunt ille reliquie qui ſunt in
hieruſalem ſicut putas: ſed qui in babylone
captiui. ſ de ſtirpe tua
dicens. Fili hoīs: fratres tui
viri ꝓpinqui tui. et omnis domus
ſ ſunt ſ improperando.
iſrael. vniuerſi quibus dixerunt ha
ſ ac ſi dicat lõge receſſiſtis a dño. qꝛ captiui
et cū iechonia vos tradidiſtis.
bitatores hieruſalem. longe rece
dite a domino. nobis data ē terra
ĩ poſſeſſionem. Propterea hec di
ſ dic eis ſ a terra iſrael ſ parum ꝑ. ſ. ab ec
cleſia
cit domin9 deus. Quia longe fe
ſ eſſe
ci eos in gentibus. et quia diſperſi
ſ alienis ſ igitur ſ vt memores peccatorū
ſuorum. qui per vicia receſſerant per peniten
tiam redeant. ſ qꝛ obedierūt mihi
eos ĩ terris ero eis in ſanctifica
tionem modicā in terris ad quas
ſ concaptiuis ſc3 qui ſunt in babilone ꝓpin
quis ezechielis ꝓphete
venerūt. Propterea loquere hec
dicit dominus deus. Cõgregabo
vos de populis. et adunabo de ter
ris in quibus diſperſi eſtis. dabo
q3 vobis humum iſrael. Et ingre
ſ ingreſſi
dientur illuc. et auferēt omnes of
ſ ydola ꝑ quib9 deū offendiſtis.
fenſiões. cūctaſq3 abomiationes
ſ humo ſ timoris et ſeruitutis dei vt nõ
diuerſis ydolis ſeruiatis
ei9 de illa. Et dabo eis cor vnū.
ſ cui ſimile. Cor mūdū crea in me de9
et ſpiritū nouum tribuam in viſce
ſ durum. ſ3m illud. dura ceruice et incircūci
ſi corde. et induratū eſt cor pharaonis
ribus eoꝝ. Et auferā cor lapideū
ſ molle in quo mandata dei ſcribātur in ta
bulis cordis carnalibus
de carne eoꝝ. et dabo eis cor car
ſ conuerſi.
neū. vt ĩ ꝑceptis meis ambulēt. et
iudicia mea cuſtodiāt faciātq3 ea
ſ qui mõ aduerſus
et ſint mihi in populū: et ego ſim
ſ ſc3 ſ peccata quib9 deus offendit
eis in deum. Quoꝝ cor poſt offē
ſ ydola
dicula et abominationes ſuas am

ſ vitam
bulat. hoꝝ viam in capite ſuo po
ſ cui9 dicere facere eſt
nam dicit dominus deus. Et ele
uauerūt cherubin alas ſuas: et ro
te cum eis. et gloria dei iſrael erat
ſuꝑ ea. Et aſcendit gloria domĩ de
ſ Mirū ĩ modum vſq3 hodie gloria dñi que
medio ciuitatis. ſtetitq3 ſuꝑ mon
templum deſeruit ſtat ſuper montē oliueti et ĩ
tem qui ē ad orientē vrbis. Et ſpi
ſigno crucis rutilans ſpectat templum in cine
ritus leuauit me adduxitq3 in cal
res diſſolutum
deam ad tranſmigrationem in vi
ſ Significat ſe nõ corpore ſed ſpiritu de ba
bylone in hieruſalē fuiſſe tranſlatū.
ſiõe ĩ ſpiritu dei. Et ſublata eſt a
ſ que me ĩ ſpiritu duxerat in hieruſalē et om
me viſio quam videram. Et locu
nia monſtrauerat
tus ſum ad tranſmigrationē omia
ſ res ſc3
verba domini q̃ oſtēderat mihi.

Ca. XII.

ET factus eſt
ſermo domĩ ad me
dicens. Fili hoīs in medio do
mus exaſperantis tu habitas. qui
oculos habent ad videndū et non
ſ oculis cordis pertinacia priuatis
vident. et aures ad audiendum et
ſ non vicio ſenſuū. vñ. Si ceci eſſetis peccatū
nõ haberetis.
nõ audiunt. qꝛ domus exaſperās
ſ captiuitatem ſedechie in hoc capitulo ſi
gnat ſ vt imaginibus nõ ſolum auditu ſed et
viſu oculorū captiuitatem cognoſcāt
eſt. Tu ergo fili hominis fac tibi
vaſa tranſmigrationis. et tranſmi
grabis ꝑ diem coram eis. Trāſmi
ſ de celeſtibus ad terrena.
grabis aūt de loco tuo ad locū al
terū in conſpectu eoꝝ. ſi forte aſpi
ciant: quia domus exaſperans ē.
ſ facere iubetur in figura que ſedechias fecit
re ipſa. ſ ſarcinas ſc3
Et efferes foras vaſa tua quaſi
vaſa tranſmigrantis ꝑ diem in cõ
ſ his geſtis ſ vel gradieris
ſpectu eoꝝ. Tu aūt egredieris ve
ſpere coram eis ſicut egreditur mi
grans ante oculos eoꝝ. Perfode
tibi parietem et egredieris ꝑ eum

ram arſuramq3 cerne
ret hieruſalem
Ad trāſmigra.
Hiero. ad eos ſc3 de
quibus ſupra. et ſenes
iuda ſedebant iuxta
me &c. quib9 ꝓpheta ꝑ
ſēs corpe viſiones cer
nebat. que omnia fie
bant vt ꝯſolationem
reciperent captiui. qꝛ
ſc3 in hieruſalem redi
rent. et in ꝑceptis dei
ambularent

Ca. XII.
Exaſperantis
me ſc3 ad amaritudi
nem cõuertentis. cum
natura ſim dulcis. vñ
Guſtate et videte qm̄
ſ. eſt do.
Tu ergo fili h.
Quidā volūt capti
uitatem ſedechie q̃ in
terꝑtatur iuſt9 dñs ĩ
typum ꝑcedere ſalua
toris. qui de celeſtib9
ad terrena deſcendēs
humanū corpus aſſū
pſit quaſi vaſa capti
uitatis q̃d nõ ꝓbam9
Nõ eī rex impius in
figurā illius ꝑcedere
põt qui totius pieta
tis exemplum eſt
Et trāſmigra.
Ad litteram ſedechiā
captū a babilonijs at
q3 chaldeis. et hieremi
as ꝓpheta. et regum
narrat hyſtoria. et du
ctum de loco in locū.
de hieruſalē ſc3 ĩ ba
bylonē. et cetera que
ezechiel in ſequentib9
dicit.
Hiero. Qui volūt
ꝑ ſedechiam chriſtum
intelligi. vaſa captiui
tatis humanū corpuſ
accipiunt. et ꝓfoſſum
parietē. quia inferni
clauſtra ꝑfregit. et re
ſurgens ſolis credenti
bus apparuit. portat9
in humeris quādo cū
angelicis poteſtatib9
ĩ celum aſcēdit. abſcõ
ditus egreditur et ve
lat faciem ne in carne
mortali videat diui
nitas. nõ videt terrā
ne ei9 oculis illuſtret
que eius aſpectū non
meretur. Oculi enim
domĩ ſuꝑ iuſtos. hec
aūt omnia fecit vt ꝑ ſi
militudinē hominis
dura iſraeliſ corda ad
fidem conuerteret. In portentū quoq3 datus. vnde. Ecce hic poſitus eſt ĩ
ruinam et in reſurrectionem multoꝝ in &c.

Et aſcēdit glo. vnde. Surgite eamus hinc. Et relinquet vobis. d.
v. d. Joſephuſq3 vocem angeloꝝ dicit in templo auditam. Abeamus ex
his ſedibus.
Montem. oliueti ſc3 in ſignum refectionis et luminis vt inde peritu

Perfode ti. pa. Nocte enim ſedechias ſuffoſſo muro fugit ad deſer
ta iordanis. ibiq3 ꝯprehēſus eſt a babylonijs et ductus in reblatha et ibi

Filij ſui trucidati ſunt
coram eo.
Illud aũt notan-
dum q eodem tempe
hieremias ꝓphetabat
in hieruſalē et ezechi-
el in babilone. ⁊ illius
ꝓphetia mitteb at ad
captiuos. ⁊ huius ad
eos qui habitabāt in
hieruſalem. vt vnius
in diuerſis regionib᷒
dei ꝓuidentia ꝓbare
tur et intelligerent au
dientes que populo
accidūt non ydolorum
poteſtate. ſed dñi fie-
ri iuſſione

Et extendā rē
Eum em̄ qui non no
uerat. p. ꝑ nobis. p. f.
⁊ alibi. Spiritus vul
tus noſtri chriſtus do
minus captus eſt. in.
p. n.
Periculoſū quidē
eſt regis impij captiui
tatem et necem ſacra-
mēto domini compa
rare.

ſ ſarcinulas ſcz et q̄ i ſolatium fugiētes por
tare ſolēt ſ lxx. portabis
i cōſpectu eoꝝ. In humeris portaberis. i caligine effereris.
ſ nec a quoq̃ videaris ſ vel i cecitatis ſignū
Cecat᷒ enim eſt a nabuchodonoſor. vel ne co
gnoſcatur et maiori cura ſeruetur.
Faciē
ſ Cecus enim in babylonē ductus eſt et nō
vidit eam.
tuam velabis et nō videbis terrā
ſ in figura enim pceſſerūt tam ꝓphetarū di
quia portentū dedi te domui iſra
cta q̄ facta.
el. Feci ergo ſicut preceperat mihi
ſ ſcz
dominus. Vaſa mea ꝓtuli quaſi
uaſa tranſmigrātis ꝑ diē. et veſpe
ꝑfodi mihi parietē manu. ⁊ in cali
gine egreſſus ſum. ⁊ in humeris
ſ vel portans
portatus in conſpectu eorum. Et
factus eſt ſermo dñi ad me mane
dicēs. Fili hominis. nunquid nō
ſ ſcz
dixerūt ad te domus iſrael: dom᷒
ſ dulcedinem meā ſ hoc
exaſperans. quid tu facis: dic ad
ſ nō homo
eos. Hec dicit dominus de᷒. Su
ſ chriſtū ſ ſedechiam ſ quod ſuſtineo ſ eſt.
per ducem onus iſtud qui eſt in
hieruſalem. ⁊ ſuꝑ omnem domuz
ſ vel qui
iſrael que eſt in medio eorū. Dic.
ſ .i. q̄ futura ſunt vobis portendo.
Ego portentū veſtrū. Quomodo
ſ q̄ ſ chriſtus quoq̃ et ſui captiui in hoc
ſ duci et ſuis mūdo:
feci. ſic fiet illis. In tranſmigrati-
ſ babyloniam.
onem et captiuitatez ibunt. et dux
ſ vel iumētorū vel comita ſuorū ſ angelorū.
qui eſt in medio eoꝝ in humeris
ſ in celū ſ ignotus incredulis
portabitur. in caligine egredietur
ſ medijs inimiciciarū. p. ſoluētes ſ ſocij eius
Parietem ꝑfodient vt educāt eū
ſ chriſti ſ vel timore vel cecitatis velamie
facies ei᷒ operietur vt nō videat
ſ iudeorum. ſuper corda enim eorū velamen
poſitum eſt ſ babylonē ſ concedente dño et
diſpenſante captus eſt.
oculo terram. Et extendam rete
meum ſuꝑ illum. et capietur in ſa
ſ mea eſt poteſtas nō hoſtium ſ confuſionē
ſcz mundi.
gena mea ⁊ adducam eū in baby
ſ Qui interpretant quaſi demonia vt demo
nibus mācipatos retraheret ad ſalutē et capti
uam duceret captiuitatē ſ ſuo viſu indignaz
lonē in terram chaldeoꝝ. et ipſa
ſ cecus factus ſ vt omnes ſua morte viuifi
cet ſ apoſtolos et apoſtolicos viros.
non videbit ibiq̃ morietur ⁊ om
ſ ſcz ſ coadiutores ſcz.
nes qui circa eum ſunt Preſidiū
eius et agmina eius diſpergam in
ſ i omnē terrā. e. ſ. c. ſ etiā ſ manib᷒ hoſtiū
omnē ventum. ⁊ gladium euagi
ſ vt varijs coronentur martirijs ſic tandem
ſ vel ipſi vel per eos cōuerſi
nabo poſt eos. Et ſcient quia

ſ nō alius ſ cuius volūtate fient oīa.
ego dominus quando diſperſero
ſ vt fructum afferant et fructus eorum ma
neat.
illos in gentib᷒ et diſſeminauero
ſ tn̄
eos in terris. et relinquā ex eis vi
ſ ſicut iohannē apoſtolum ſ liberatos
ros paucos a gladio et fame et pe
ſ relicti ſ ſermone vel exemplo ſ ꝑ quib᷒
tanta ſuſtinuerūt.
ſtilentia vt enarrent omnia ſcele
ſ iudeorū et gentiū ad quas in
ra eoꝝ i gentibus ad quas ingre
ſ tunc ſ vt ſcz accepta penitentia ſciāt q̄
ego dominus.
dientur ⁊ ſcient q̄ ego domin᷒.
Et factus eſt ſermo domini ad me
dicens. Fili hominis panem tuū
in ꝯturbatione comede. ſed et a-
quam tuā in feſtinatione ⁊ merore
bibe. et dices ad populum terre.
Hec dicit dominus deus ad eos
ſ habitatores ſcz eccleſie qui ſi deum offen
dūt comdēt p. ſ. in.
qui habitant in hieruſalem in ter
ſ fame verbi dei ſ famis ſ vel ſollicitudine.
ra iſrael. Panem ſuū i ſolitudine
ſ obſeſſi a nabuchodonoſor et a chaldeis
ſ doctrine ſ ſitis
comedent ⁊ aquam ſuā in deſo-
ſ habitatores terre delcantur
latione bibent. vt deſoletur terra
ſ fidelium ſ quaſi nō ſine cauſa.
a multitudine ſua ꝓpter iniquita
tem omniū qui habitant in ea ⁊ ci
ſ totius orbis ecclie
uitates que nūc habitantur deſo-
ſ ab omni cultura ſ Quaſi cognoſcetis ſe
uientem quē noluiſtis miſerantē cognoſcere
late erūt terraq̃ deſerta. ⁊ ſcietis
quia ego dominus. Et factus eſt
ſermo dñi ad me dicēs. Fili hoīs.
quod eſt ꝓuerbium iſtud vobis i
terra iſrael dicentiū. In longum
ſ cōminatōis ſ ꝓphetarū.
differentur dies et ꝑibit om̄is vi
ſio. Idcirco dic ad eoſ. Hec dicit
ſ qui neſcit mentiri. ſ nec ampli᷒ dicatur
dominus deus. Quieſcere faciaz
ꝓuerbium iſtud. neq̃ vulgo dicet
ſ ideo
vltra in iſrael. Et loquere ad eos:
ſ captiuitatis ſ res
q appropinquauerint dies. ⁊ ſer
mo omnis viſionis. Non em̄ erit
vltra omnis viſio caſſa. neq̃ diui
ſ que finem hēat incertū vt alio tpe di
catur alio compleatur
natio ambigua in medio filiorum
iſrael. quia ego domin᷒ loquar. ⁊
quodcūq̃ locutus fuero verbum
fiet. Non prolongabitur ampliuſ

Panē ſu. in ſ.
Hiero. Poſt princi
pem et ſocios eius ve
nit ad populū. Dicit
autē ad habitatores
hieruſalem q i malo
obſidiōis panem ſuū
comedant in egeſtate
et anguſtia. et aquam
nō in abūdantia. ſed
in tormento ⁊ tribula
tione bibant.
Propter ini-
quitatem vel vicio. ſ.
principum qui capien
di ſunt et tradēdi ba
bylonijs vel nr̄a duri
cia: ſermonem dei per
dimus.
Et ſcietis q. e.
vt cognoſcatur deus
offenſus. qd quidez i
ꝑſecutionis tempe vi
dere poſſumus
Et factus eſt ſ.
Supra ꝓphetauerat
cōtra principem. dein
de ꝯtra populū. Sed
multitudo nō credēs:
tritum aſſumebat ꝓ-
uerbium. ſ. in longum
differetur cōminatio
ꝓphetaꝝ. ideo factus
eſt ad eum ſmo dñi.
In longū diffe.
vſq̃ hodie vulgus in
credulū: ⁊ dura corda
mortalium: ꝓphetiam
dei nō recipiūt. ſ oia
que ꝓphete cōminan
tur et que euāgelium
i aliud tēpus eſtimāt
differendū.
Manifeſta ꝑſtrin
gimus vt in obſcuris
immoremur.

ſ vicinam captiuitatem ſignificat et ſed ezechiā
cū populo iamiamqȝ capiendū
ſed in diebus veſtris domus exa
ſperans loquar verbū. et faciā il
lud dicit dñs deus. Et factus eſt
ſermo dñi ad me dicens. Fili ho
minis. ecce domus iſrael dicētiū.
ſ differtur.
Viſio quam hic videt in dies mł
tos et in tempa longa iſte prophe
tat. Propterea dic ad eos. Hec
dicit domin⁹ deus. Non prolōga
bitur vltra om̄is ſermo me⁹. Ver
ſ cito.
bum quod locutus fuero comple
bitur dicit domin⁹ deus

Ca. XIII.

Et factus eſt
ſermo domini ad me
dicēs. Fili hominis vaticinare ad
ſ hereticos
prophetas iſrael q̄ prophetant. et
ſ in quo hereſes confinxerunt.
dices prophetātib⁹ de corde ſuo
Audite verbū domini. Hec dicit
dominus deus. Ve prophetis in
ſ ſunt enim alij ſapientes ſ ler. qui ꝓphetāt de corde ſuo.
ſipientibus qui ſequūtur ſpiritū
ſ nō dei ſ quia ſolem iuſticie perdiderūt
ſ veri
ſuum. et nihil vident. Quaſi vul
ſ domeſticis auibus inſidiantes
pes in deſertis prophete tui iſrael
erant. Non aſcendiſtis ex aduer
ſo. neqȝ appoſuiſtis murū pro do
ſ precibus dimicantes et dei ſententie reſiſtentes.
mo iſrael. vt ſtaretis in ꝑlio in die
domini. Vident vana ꝛ diuinant
mendaciū: dicētes. ait dominus.
cū dominus nō miſerit eos. et ꝑſe
ſ nō corrigūt ſicut veri ꝓphete ſi qñ errant
uerauerūt confirmare ſermonem.
ſ ergo
Nunquid nō viſionem caſſam vi
diſtis. ꝛ diuinationē mendacem
ſ ſecūdo. ſ tamen
locuti eſtis: Et dixiſtis. ait domi⁹.
ſ mihi imponentes mendaciū
cum ego non ſim locutus. Pro
pterea hec dicit dominus deus.
ſ o heretici
Quia locuti eſtis vana ꝛ vidiſtis
mendacium. ideo ecce ego ad vos
ait dominus deus. et erit manus

mea ſup prophetas qui vidēt va
ſ ideo
na. et diuinant mendaciū. In con
ſ in eccleſia. ſed in ſynagoga ſathane
cilio populi mei non erunt ꝛ i ſcri
ſ vñ alibi. recedentes a te in terra ſcribentur.
ptura domus iſrael nō ſcribentur
ſ viuentiū ſ ꝓmiſſionis. ſ. ſ ſed in terrā mortuorū.
nec in terra iſrael ingredientur. et
ſ ſeparati a populo dei.
ſcietis quia ego domin⁹ deus. Eo
ſ Quaſi hec patientur eo q. d. ſ ꝓ rigore ſcȝ penitētie ꝓſpera nunciantes.
q deceperūt populum meū dicē
ſ nō ſemel ſcȝ ſ methaphorice
tes. pax: pax. et nō eſt pax. et ipſe
ſ p legis mandata et ꝓphetarū cōminatōnes vt omnem impetū ſummoueret vt cōuerſi ad deū. hoc quaſi muro cingerent.
edificabat parietē. illi aūt liniebāt
ſ puro ſcȝ abſqȝ temperamēto et nullius fortitudinis
eū luto abſqȝ paleis. Dic ad eos
ſ qui vana ſcȝ ꝓmittūt.
qui liniunt abſqȝ temperatura: q
ſ hoſtes ſcȝ ſeuiſſimi. babylonij. chaldei
caſurus ſit. Erit enim imber inun
ſ grandines
dans. et dabo lapides ꝑgrandes
ſ vt inſtabilem maceriam ſubitus turbo ſubuertat
deſup irruentes ꝛ ventū procelle
diſſipantem. Siquidem ecce ceci
dit paries. Nunquid non dicetur
ſ auxiliū quod polliciti eſtis
vobis vbi eſt litura quā liniſtis:
Propterea hec dicit dñs de⁹. Et
erūpe faciā ſpm̄ tempeſtatū in in
dignatiōe mea. et imber inundās
in furore meo erit. ꝛ lapides gran
des in ira in conſummationē. Et
ſ defenſionem ſcȝ
deſtruam pietē quem liniſtis abſ
qȝ tēpamēto. et adequabo eū ter
re. et reuelabitur fundamentū ei⁹
et cadet. ꝛ cōſumetur in medio ei⁹
ſ opere ipſo
et ſcietis quia ego ſum dominus.
Et complebo indignationē meam
in pariete. ꝛ in his qui liniūt eum
abſqȝ tempamento. dicamqȝ vo
bis. Non eſt paries. et non ſunt q
ſ qui liniunt
liniunt eum. Prophete iſrael qui
ſ ſunt ſcȝ cauſa malorū.
prophetāt ad hieruſalem ꝛ vidēt
ſ tñ ſ quā ꝑdicāt
ei viſionem pacis. et nō eſt pax ait
dominus deus. Et tu fili homīs:
ſ vt iram meā ſignifices
pone faciem tuam cōtra filias po
puli tui que prophetant de corde
ſuo. et vaticinare ſuper eas. et dic

Ca. XIII.
Ad prophetas. iſrł. Idioma ſcripture vnūquenqȝ vaticinationis ſue et ſermonis ꝓphetā vocat. vñ dicūtur ꝓphete baal. et ydolorū et ꝓphete ꝯfuſionis. et paul⁹ dixit. quidā ꝓprius eoꝝ ꝓpheta. cretenſes ſemper mendaces ꝛc. ꝛ in oſee Sicut propheta inſaniens ꝛc. In eccleſia ꝓphete boni. apoſtoli et apoſtolici viri. Pſeudo ꝓphete heretici.

Et nihil videt vñ ꝓphete dicuntur videntes. vñ dr̄. viſio yſaie. et abdie. et illō Leuate oculos vros et videte. ꝛ alibi. Reuela oculos meos. et. c.m. d.l.t.

Quaſi vulpes Hiero. de quibus dr̄ Capite vobis vulpes paruulas. q. d. v. et alibi. ptes terre vulpiū erunt.

Quaſi vulpes heretici. vnd̄. vulpes foueas habent. filius aūt hoīs ñ habȝ vbi reclinet ca. ſ.

Non aſcendi. ſicut aaron qui ignē populum iſrael deuorantem. quaſi murus primo medius ꝓhibuit. Hieremie q̄ȝ dr̄. ne occurrat domio. neqȝ ſtet ꝯtra iram domini orationis ſcȝ ꝑſeuerātia. Dñi enim ſententia ſanctoꝝ ꝑcibꝰ frangitur. vñ moyſi dr̄. dimitte me ꝛ delebo populum iſtū.

Propterea h. Hiero. Hec om̄ia de hereticis dicere poſſumus. omnia eīn eorū figmēta ira dei ſoluuntur.

Et tu fili h. p. f. Supra ad pſeudo ꝓphetas. nunc ad pſeudo ꝓphetiſſas iubet ꝓphetare. viri⁹qȝ em̄ ſexus et veri ꝛ falſi ꝓphete fuiſſe leguntur.

Pone faciem Lxx. obfirma faciem tuā. Cui ſimile. vult⁹ dñi ſup facientes mala. et alibi. Sic pereāt peccatores a facie dei

Contra filias hereticos ſcȝ qui q̄ſi ſexie voluptatem et luxuriā ꝑdicāt. ſicut epicurus et huiuſmodi. Alij em̄ q̄ſi viri abſtinentiam laudant. vt pytagoras. vt gignoſophiſte. qui quaſi liniant parietē aliquā pollicent fortitudinē Sed perit eoꝝ edificatio. Niſi em̄ domi⁹ edificauerit domū in v. l. q. e. e.

Falſi ꝓphete adu-
ſus veros prophetaſ
⁊ pſeudo prophetiſſe
aduerſus veras ꝓphe
tiſſas. dei prophetiſſe
olda · et debbora · et
philippi euãgliſte. iiij
filie. pſeudo ꝓphetiſ-
ſe priſca et maximilla
has aiunt hebrei ma-
leficiis artibus erudi-
tas p nigromantiã et
phitonicũ ſpiritũ di-
uinare · qualis fuit il-
la que viſa eſt ſamue
lis animam ſuſcitare.
Ut interficerẽt
Decurrãt teſtimonia
ſcripturarũ vt iuſtos
· ſ · ad morte m trahãt
et peccatores vanis p
miſſionibus viuificẽt

Hec dicit dñs deus · Ue que con
ſ ſuauem adulationẽ ſ methaphora ſ ſicut
epicurus · iouinianus · et eunomius: quorũ vox
eſt. Manducemus et bibamus. cras eni mo:
ſuũt puluillos ſub omni cubito
ſ requiem ſcꝫ pollicentes
manus. ⁊ faciũt ceruicalia ſub ca-
pite vniuerſe etatis ad capiendas
animas. Ut caperent animas po
puli mei viuificabant aĩas eorꝫ.
ſ pſuadentes amare voluptateꝫ.
et violabãt me ad populũ meum.
ſ quo bruta animalia veſcũtur
ꝓpter pugillum ordei ⁊ fragmen
ſ mortuas dicentes ſi non daẽ quippiam in
ore eorum
panis. vt interficerẽt aĩmas que
ſ voce
nõ moriũẽ. et viuificarent animas
ſ in re
q̃ nõ viuunt. mentientes populo
meo credenti mendaciis. Propẽ
ſ deſtruendum
hoc hec dicit dñs deus. Ecce ego
ad puluillos veſtros quibus vos
ſ liberas
capitis animas volantes. ⁊ dirũ-
ſ puluillos ſcꝫ nõ ꝓphetiſſas. Nolo eni
mortem peccatoris.
pam eos de brachiis veſtris. et di
ſ liberas
mittam animas quas vos capitis
ſ liberas
animas ad volandũ. ⁊ dirumpaꝫ
ſ quibus deceptorũ capita velabanẽ. cum vir
debeat reuelata facie gloriã dñi cõtemplari
ceruicalia veſtra. ⁊ liberabo popu
lum meum de manu veſtra. neqꝫ
erũt vltra in manibus veſtris ad
ſ id eſt predam ſ tunc
p̃dandum. et ſcietis quia ego dñs
ſ falſo timore
Pro eo ꝙ merere feciſtis cor iu-
ſ cui impoſuiſtis timorẽ
ſti mendaciter · quem ego nõ cõtri
ſ falſis pmiſſionibus
ſtaui. ⁊ confortaſtis manus impii
ſ penitens
vt non reuerteretur a via ſua ma-
ſ viſiones falſas
la et viueret · propterea vana non
ſ Nõ eniꝫ voco ꝓphetias. de quibus. nõ eſt
auguriũ in iacob neqꝫ diuinatio in iſrael
videbitis · et diuinationes nõ di
ſ ſic
uinabitis amplius · et eruam po-
ſ in ipſo ope
pulum meũ de manu veſtra et ſci
ſ qui perditos liberaui:
etis quia ego dominus ·

Ca. XIIII.

ſ poſt hec.
Et venerunt
ſ nõ omnes · ne omnes vi-
deantur errare
ad me viri ſeniorꝫ
ſ vt indicaret quare veniſſent
iſrael · et ſederunt coraꝫ me · Et fa
ſ Nõ eſt enim nature hominis etiã ſancti cor
dis archana cognoſcere · vñ de ſolo diciẽ ſalua
tore. videns aũt cogitationes eorũ
ctus eſt ſermo domi ad me dicẽs.
Fili homis · viri iſti poſuerunt im
ſ lxx · cogitationes · ſymach⁹ et theodo. ydolã
mũdicias ſuas in cordib⁹ ſuis · et
ſ nihil de priſtinis relinquẽtes
ſcandalum iniquitatis ſue ſtatue
ſ meliora deſperantes
runt cõtra faciem ſuam. Nũquid
ſ qui taliter veniunt · ſ qr ſcꝫ peruerſo corde
venerũt
interrogat⁹ reſpõdebo eiſ. Pro
pter hoc loq̃re eis et dices ad eos
ſ Quaſi. nõ ex perſona tua. ne leuis videretur
auctoritas.
Hec dicit dominus de⁹. Homo
ſ nõ aliarũ gentiũ · quarꝫ error poteſt habe
re veniam.
homo de domo iſrael · qui poſue-
rit immũdicias ſuas in corde ſuo
et ſcandalũ iniquitatis ſue ſtatue
ſ ſic ſ cũ tali corde
rit cõtra faciem ſuã · et venerit ad
prophetam interrogans p̃ eũ me.
ego domin⁹ reſpondebo ei ĩ mul-
ſ .i. decipiaẽ
titudie immundiciarꝫ ſuarꝫ vt ca
piaẽ domus iſrael ĩ corde ſuo quo
ſ cõfidentes
receſſerunt a me in cunctis ydolis
ſuis. Propterea dic ad domũ iſra
el. Hec dicit dominus deus · Con
uertimini et recedite ab ydolis ve
ſtris · et ab vniuerſis cõtaminatio
nibus veſtris auertite facies ve
ſtras · quia homo homo de domo
iſrael et de proſelitis quicunqꝫ ad
uena fuerit in iſrael: ſi alienat⁹ fu-
erit a me. et poſuerit ydola ſua in
corde ſuo · et ſcandalũ iniquitatis
ſue ſtatuerit cõtra faciem ſuam · et
venerit ad prophetam vt interro-
get p̃ eũ me. ego dominus reſpon
ſ vt auſteritate vult⁹ frõtis duricia molliaẽ
debo ei p̃ me. et ponam facieꝫ me
am ſup̃ hominẽ illũ. ⁊ faciam eum
ſ vt illo perdito: alii me dñm eſſe cognoſcant
qui cordis archana cognoſco.
in exemplum et in prouerbium · et
diſperdam eum de medio populi
ſ ſic ſ ꝓbans corda et renes
mei. et ſcietis quia ego dominus.
ſ pſeudo
Et propheta cũ errauerit et locut⁹
ſ nõ ali⁹ ſ exigentib⁹ peccatis ſ vel decepi
fuerit verbum. ego dñs decipiã

Ca. XIIII.
In multitudie
id ẽ ꝑm qd vult ⁊ cre-
dit audiat. Nõ enim
meretur correctionem
qui nõ diſcendi ſed tẽ
ptandi aĩo interrogat
Ut capiaẽ. d. i.
Quaſi. p̃ora ſcelera ñ
relinquũt. ideo verita
tem audire non merẽ-
tur. ſed fraudulento
corde decipiendi ſunt
vñ. Quid me tenta
tis ypocrite? et alibi.
Nec ego dico vobis ĩ
qua poteſtate hec fa.
Quia hõ hõ d.
Scdo homo hõ dici
tur vt interior ⁊ exteri
or ſignificetur. Multi
enim corporalem fa-
ciem hñtes diuerſarũ
beſtiarꝫ aſſumũt ima
gines. vñ. dñe in ciui
tate tua imaginẽ eorũ
ad nihilũ re. et hõ cũ
in honore eẽt nõ intel
lexit · cõ. ẽ. iu. ĩ. et ſi. fa.
ẽ ilẽ. Hi nõ ſũt hoĩes
homĩes. ſ3 hoĩes iumẽ
ta. et in euãgelio. Ge
nimina viparꝫ ⁊c. nõ
ſunt homĩes hoĩes. ſ3
homĩes vipe · ⁊ alibi.
vulpes foueas habẽt
et v. c. n. et de herode
dicite vulpi illi. ñ ſũt
hoĩes hoĩes ſ3 hoĩes
vulpeſ. Qui vero ho
mines hoĩes ſũt ſi er-
rauerint · p̃ ſupplicia
corriguntur vt cogno
ſcãt ꝙ ip̃e ſit domin⁹.
Ego dñs d. p.
Sicut achab rex iſra
el vadens ad prelium
noluit audire micheã
ꝓphetam pſeudo pro
phetis acquieſcẽs. di
xitqꝫ micheas q̃ vidit
dñm ſedentẽ in ſolio ·
⁊ erroris ſpiritũ vltro
ſe obtuliſſe ad decipi
endũ regem. Dyabo
lus q̃ꝫ ſtat in ꝯſpectu
dñi. et primo ĩ ſubſtã
tiã iob. deinde in cor
pus ei⁹ a dño accipit
poteſtatem. Balaam
ariolus a dño mittiẽ
vt decipiat balach fi
liũ ſephor. Hoc autẽ
totũ d̃r · ne pſeudo ꝓ
phetarꝫ fortitudini re
puteẽ ꝙ decipitur po
pulus et mauult men
daciũ audire q̃ꝫ veri-
tati aurẽꝫ accõmoda
re · ſed ire dei
Decipiam p.
vn. deluſores ipſe de
ludet. et illud. Si am

bulauerint ad me per
uerſi et ego ambula-
bo ꝯtra eos in furore
puerſo. ꝛ cū puerſo ꝑ
uerteris.

Extendā ma.
Hiero. Manus dn̄i
ſuꝑ terram peccatricē
extendit' vt virga vel
fortitudo panis cōte-
ratur. extenta minat'
plagas nolēte eo qui
eleuat ꝑcutere pecca-
tores. ſꝫ extenſione ter
rere et territos conſer-
uare.

Et ſi fuerint. t.
Hie. Cū abraā. yſaac.
iacob et moyſes et ce-
teri patriarche iuſti
fuerint. hoꝝ tantum
mentio fit. Diluuiū
enī cū terre immineret
noe differre n̄ potuit.
ſꝫ filios q̇ forſitan vir
tutis illius erant. in ſe
minariū hūani gene-
ris ꝯſeruatos habuit
Daniel q̄ꝫ imminētē
iudeoꝝ captiuitatem
nullis fletibus mitiga
uit. Iob q̄ꝫ non ꝑpter
peccata ꝑcuſſus. ſꝫ ad
ꝓbationē: nec domū
nec filios liberauit. A
lij dicūt q: hi tres vi-
ri et ꝓſpera ꝛ aduerſa
et item ꝓſpera viderūt
ideo ſimul nomīatos
et ſic latenter ſignifica
ri. q: iſrael qui prius
bonis abūdauit ꝛ pᵒ
captiuitatē ſuſtinuit
ad priorem felicitatē
redire poſſit ſi penitu
erit.

Quia nec fili.
Hiero. Si hi tres cō
gregati nō pn̄t terrā
peccatricē ab ira dei
ꝓtegere q̇d putant q̇
dam virtutib᷒ paren-
tum poſſe filios pecca
tores a gehenne igni-
bus liberari. nec pecca
torē filiū pr̄ vel mater
liberare poterit. nec fi
lij vicia nocebūt eis. ſꝫ
aīma que peccauerit
ipſa morietur. loth vxo
rem ſuā q: retro aſpe-
xit liberare nō valuit
ſꝫ tm̄ filias que forſitā
n̄ peccauerāt. Joſias
vir ſanctᵒ nō ſolū pec-
cantē populū nō libe
rauit. ſed ipſe in pecca
tis eius mortuus eſt.
Aliqū tn̄ ꝑpter abraā
et dauid in poſteros
eoꝝ dn̄s mīam ſuam
pollicetur. ſꝫ in eos tm̄
quoꝝ cōuerſationem

propheta illum. et extendam ma-
ſ ꝓphetā ſ Similis peccati pena conſimi
lis vt qui interrogat et qui interrogatur porꝫ
num meā ſuꝑ eum et delebo eū
iniquitatem ſuam
ſ vterqꜫ.
de medio populi mei iſrl'. et porta
bunt iniquitatem ſuā iuxta iniqui
tatem interrogantis. ſic iniquitas
ſ occaſione eoꝝ.
prophete erit vt nō erret vltra do-
ſ qui ſcꝫ noluit audire verba dn̄i.
mus iſrael a me. neqꜫ polluatur i
ſ diuinationibus huiuſmodi.
vniuerſis ꝑuaricationib᷒ ſuis. ſed
ſ vel ero
ſit mihi in populū et ego ſim eis i
deum. ait dominus exercituū. Et
factus eſt ſermo domini ad me di-
ſ eccleſia
cens. Fili hominis. Terra cū pec-
ſ mandata dn̄i
cauerit mihi vt ꝑuaricetur preua-
ſ aggrauando vindictam
ricans. extendam manū meā ſuꝑ
ſ Quattuor plagas inducit ſuꝑ terram pec
catricem. famem. gladium. peſtilentiā. beſtias
ſ firmamentum panis
eam. et conteram virgam panis
ſ verbi dei.
eius. et immittam in eam famē. et
ſ cui contra. homies et iumenta ſaluabis do
mine ſ rationalem ſ ydiotā.
interficiam de ea hominē et iumē
tū. Et ſi fuerint tres viri iſti in me
ſ eccleſie ſ eccie rectores ſ cōtinentes ſ cōiu
gati boni ſ quorū iuſticia ꝑdicatur.
dio eius. noe. daniel. et iob ip
ſ tantū
ſi iuſticia ſua liberabunt aīas ſu-
as ait dn̄s exercituū. Quod et ſi
ſ demōes ſ ne tradas beſtijs. a. c. t.
beſtias peſſimas induxero ſuꝑ ter
ram vt vaſtem eam et fuerit inuia
eo q̄ non ſit ꝑtrāſiens ꝑpter beſti
ſ magiſtri eccleſie
as. et tres viri iſti ſi fuerint i ea. vi
uo ego dicit dn̄s deus. quia nec fi
ſ bonis patribus diſſimiles ſ meritis ſuis et
precib᷒ Juſticia iuſti ſuꝑ eū erit. et impietas
impij. c. ſ. c.
lios nec filias liberabūt. ſꝫ ipi ſo
li liberabūtur. terra aūt deſolabit
ſ de quo dicit. tradētur in manus gladij. et ad
mariā. tuam ipſius animā ꝑtranſibit gladius
Uel ſi gladiū induxero ſuꝑ terrā
illam. et dixero gladio tranſi ꝑ ter-
ram ꝛ interfecero hominē et iumē
tum de ea. et tres viri iſti fuerint i
medio eiᵒ: viuo ego dicit dn̄s ds.
non liberabūt filios neqꜫ filias. ſꝫ
ipſi ſoli liberabūtur. Si aūt et pe-
ſ Id eſt. mortem. de qua. Mors peccatorū peſſi
ma. et anima q̄ peccauerit ipſa morietur.
ſtilentiam immiſero ſuꝑ terrā illā

et effudero indignationē meā ſuꝑ
eam in ſanguine vt auferam ex ea
hominē et iumentū. et noe ꝛ dani
el et iob fuerint in medio eius. vi
uo ego dicit dn̄s deus. quia filiū
et filiam non liberabunt. ſed ipi iu
ſticia ſua liberabūt animas ſuas:
Quoniam hec dicit dominus ds
ſ Quaſi cū ab his ſingulis nō poſſit liberare
tantorum virorum oratio. quid ſi ſimul omnia
inducam.
Qꜫ ꝛ ſi quattuor iudicia mea peſ
ſ hoſtium quo trucidentur ſ in obſidione.
ſ a quibus fugientes in deſertis et montib᷒
deuorantur
ſima gladiū et famem ac beſtias
ſ que ſemꝑ famem ſequitur
ſ vulgata editio mortem.
malas et peſtilentiam immiſero i
ſ his plagis ſimul
hieruſalem. vt interficiā de ea ho
ſ mea clemētia.
minē et pecus. et tamen relinque
ſ in captiuitatem
tur in ea ſaluatio educentiū filios
ſ enim
et filias. Ecce ipſi egredientur ad
ſ in babylonē ſcꝫ
vos. ꝛ videbitis viam eoꝝ. et ad-
inuentiones eoꝝ. et cōſolabimini
ſuꝑ malo quod induxi in hieruſa-
lē in omnibus que importaui ſuꝑ
eam. te conſolabūtur vos cū vide-
ritis viam eoꝝ et adinuentiones
eoꝝ. et cognoſcetis q̄ n̄ fruſtra fe
cerim oīa quecūqꜫ feci in ea ait do
minus deus.

Ca. XV.

ET factus eſt
ſermo dn̄i ad me di-
ſ varijs ſimilitudinib᷒ euerſio vrbis prefigu
ratur
cens. Fili hoīs. quid fiet ligno
vitis ex oīb᷒ lignis nemorum
que ſunt inter ligna ſiluarū? Nū-
ſ vite
quid tolletur de ea lignum vt fiat
opus? aut fabricabitur de ea paxil
lus vt dependeat in eo quodcūqꜫ
vas? Ecce igni datum eſt in eſcam
ſ cum malleoli excīduntur vtranqꜫ. p. eorum.
vtranqꜫ ꝑtē eius cōſumpſit ignis
et medietas eius redacta eſt in fa-
ſ combuſtum
uillam. Nūquid vtile erit ad opᵒ?

merita patrū adiuuāt
Quia filium ꝛ
Niſi oꝑa et fidē eorū
habeāt. Fruſtra ergo
dicūt iudei. pater nr̄
abraam eſt. cū eiᵒ oꝑa
nō habeant. Maledi
ctus hō qui ꝯfidit in
hoīe. Sint ſancti: ſint
ꝓphete. legimᵒ tamen
Nolite ꝯfidere ī hoī
bus. Et iterū. Bonū
eſt ꝯfidere in dn̄o q̄ꝫ
cōfidere in hoīe. bonū
eſt ſperare in dn̄o q̄ꝫ
ſꝑare in principib᷒. nō
ſeculi tm̄: ſꝫ eccl'aꝝ. qui
ſi iuſti fuerint: tm̄ aīas
ſuas liberabūt. non fi
lios vl' filas quos ī ec
cleſia genuerint

Et conſola. v.
Cū vos videritis ſcꝫ
me eos a plagis his li
beraſſe. vt eoꝝ ꝑuerſi
tate diſcatis merito
ſubuerſam eſſe hieru
ſalem. templū incenſū
populū captiuū. hec
de hieruſalē dicūtur.
cui ezechiele apd' chal
deos ꝓphetāte inſta
bat captiuitas.

Ca. XV.
Quid fiet. l. v.
Uinea dn̄i ſabaoth
domus iſrael eſt. de q̄
in yſaia. plantaui vi
neam ſoreth. i. pulcrā
et electam. hac vinea
dum fructificat. nihil
in oīibus lignis ꝑcio
ſius. alioquin cū radi
ce et ꝓpaginibus igni
traditur. Alia autē li
gna etiā ſucciſa aliqꜫ
habent vtilitatē

Hiero. Simile in
euāgelio. Si ſal infa
tuatū fuerit ꝛc. et ocu
lus qui totū corpus il
luminat. ſi fuerit exce
catus audit a domio
Si lumen qđ in te eſt
tenebre ſūt. ipſe. t. q.
e? Compatione enī ꝑ
uaricatoris. et eius q̇
prius ꝯfeſſū negat de
um liuor eſt pena eo-
rū qui nunqꜫ deū co
gnouerūt. Ligna aūt
ſiluaꝝ ſcḋm varietatē
credentiū ī domo dei
habēt aliqꜫ vtilitatē
in qua nō ſolū ſūt va
ſa aurea et argentea.
ſed et lignea ꝛ fictilia.

Hie. Poſſumᵒ vi
neam et hieruſalē acci
pe credentiū multitu
dinem. que ſi priſtine
religionis culturam a
miſerit nec fruges vir

tutũ fecerit· nec vinũ qđ letificat cor hominis attulerit: eternis ignibus tra
detur et in nihilũ reputabitur. Seruus eñ qui ſcit voluntatem dñi ſui et
nõ facit. v. m. Simile in euãgelio dr. Ego ſum vitis vera et pr meꝰ agrico
la eſt· Omis palmes qui manet ĩ me et nõ facit fructũ: tollet eũ· ⁊ qui affert
fructũ purgabit e. v. f. p. a. Si ſaluator vitis eſt et nos palmites et pr agri
cola dum ꝓcepta dei ſeruamꝰ ſemꝑ extollimur. et cultura noſtra purgatio
eſt· Nõ eſt eñ volentis n· c ẞ m. dei· Qr ſi afferentes fructũ purgamur a pa
tre vt plus afferamus
oſtenditur qr ad finẽ
⁊ fructũ plenitudinis
ꝑueniemuſ adiutorio
dei· Palmes qui non
facit fructuꝫ tollitur a
patre· ẞ quid poſt de
eo fiat ſcriptura nõ di
cit· Forte eñ ſeꝑatio
a corꝑe chriſti ꝑpetuꝰ
eſt interitus·

Ca. XVI.
Et factu s eſt·
Hiero· Ubi breuis
eſt ſingularũ ꝓphetia
rũ circumſcriptio tota
capitula ponimꝰ· q̇d
nobis videt̃ ilico ſub
ĳcientes. Hic autẽ qr
longus ad hieruſaleꝫ
ſermo dirigitur vſqꝫ
illuc ſcꝫ Cum placatꝰ
fuero tibi ⁊c· dum im
ꝓperantur ei q̃ pecca
uit. neceſſe habemus
omnẽ ꝓphetiã ꝑ ptes
ponere· et ſingulis ex
planationes debitas
coaptare

Filii hois. Hiert.
Multũ ꝓdeſt peccato
rib9 ſcire quid fecerit.
vñ penitens. Añ ini
quitatem meã· e· c. ⁊c
Quattuor modis ac
cipitur hieruſalẽ. vel
que babylonio et ro
mano igne ſucceſa ẽ·
vel celeſtis primitiuo
rũ. vel eccleſia que in
terꝑtatur viſio pacis
vel anime ſingulorũ:
q̃ fide cernunt deum·
Illud aũt qđ pleriqꝫ
de celeſti hieruſalem
interꝑtantur. eccleſia
non recipit· ne omnia

Et cũ eſſet integrũ: non erat aptũ
ad opus. quantomagis cuꝫ illud
ſ vel conſumpſerit.
ignis deuorauerit et combuſſerit:
nihil ex eo fiet opis· Propterea:
hec dicit dominꝰ deus. Quomõ
lignum vitis inter ligna ſiluarum
quod dedi igni ad deuorandũ. ſic
tradam habitatores hieruſaleꝫ et
ſ lxx. obfirmabo ſ incenſe vrbis·
ponã faciẽ meã ĩ eos· De igne egre
ſ hoſtilis gladius ſ qui euaſerunt.
dietur: et ignis conſumet eos. Et
ſ qui euaſeritis a pondere miſeriarũ.
ſcietis quia ego dominus· cum po
ſuero faciem meã in eos et dedero
ſ in eternam ſcꝫ ſolitudinẽ. ſ Aliud eſt
terrã inuiam et deſolatã· eo ꝙ pre
enim cõtemnere quod ignores: aliud negligere
uaricatores extiterint dicit domi
quod colueris.
nus deus·

Ca. XVI.

Et factus eſt
ſermo domi ad me
dicens. Fili homis· notas fac hie
ſ quas diſſimulat
ruſalem abomiationes ſuas et di
ſ datiui caſus vel vocatiui
ces· Hec dicit dominꝰ deꝰ hieru
ſalem· Radix tua et generatio tua

que in p̃ſenti ꝓphetia dicũtur. ad celeſtium fortitudinũ ruinas atqꝫ cruci
atus et reſtitutionem ĩ priſtinũ ſtatum ſuſcipe compellamur.

Notas fac hieruſalem abomiationes ſuas· Sub perſona
meretricis primũ copulate ꝯſortio viri hieruſalẽ et ortus ⁊ educatio. ⁊ pu
bertas et nuptie ⁊ adulterium et repudiũ· et rurſus reuocatio contexitur.
vt clementia viri atqꝫ iudicium. et adultere atqꝫ meretricis ſcelera cogno
ſcantur.

Radix tua et. Hiero. Magna fides: grandis audacia ꝓphetarum·
Magnus eſt daniel qui ad preſbiterũ iungentem adulterio homicidium.
auſus eſt dicere. Semen chanaan et nõ iuda. cũ adhuc puer· Et yſaias q̇
clamat ad populum et principes iudeorꝫ. Audite verbũ dñi principes ſo
domorꝫ ⁊c. Magnus quoqꝫ ezechiel· qui totã vrbem ignobilitatis argu
ens ait· Radix tua. ⁊c·

Chananea. Hiero· Quia et egipto vocatus eſt populus· ⁊ ibi mul
to temꝑe fuit. Cham eñ pater chanaan princeps egiptiorꝫ fuit. vel iuxta
ſcelerũ quoqꝫ ſimilitudinem radicem hieruſalem terre egipti eſſe dicimus:

Pater tuus amorreus. Hiero. Si hoc ad hieruſalẽ dicit̃: que
eſt de ꝓgenie abraam yſaac ⁊ iacob et patrem habet deuꝫ· quid de nobis
fiet: qui de gentilium ſordibus vocati· omnẽ maculam in lauacro ſaluato
ris amiſimus. ſi indumentũ chriſti polluimus. ⁊ in cõuiuio veſtẽ nuptialẽ
nõ habemus· ligatis itaqꝫ pedibus et manib9 ꝓĳciemur in tenebras exte
riores· ibi erit fletus et ſtridor dentiũ

Mater tua cethea· Hiero. q̃ ſcꝫ inſanit. vel alios ĩ amentiã mittit
Omis eñ qui facit peccatũ: de dyabolo natus eſt· vñ et in toto orbe huꝰ
patris antiqui famoſum eſt vocabulũ· et multos vertens in amentiã. vñ
ad hieruſalem dr. Audi filia ⁊ vi· ⁊. i. a. t. ⁊. o· p. t. ⁊ domũ pris tui. ⁊ concu
piſcet rex de. t. et. ꝓmit
titur ei· ꝙ ſi ad veruꝫ
patrem redire volue
rit. ſicut nata fuit reſti
tuatur

ſ id ẽ multo ſermone celebratus ſ ·i· loquar.
de tra chananea. pater tuꝰ amor
ſ id ẽ que inſanit vel alios in inſaniã mittit.
reus et mater tua cethea. Et quã
ſ Genitalia feminarũ in vmbilico· ſicut ſe
minariũ virorũ in lumbis eius. vñ · virtus eiꝰ
in lumbis eiꝰ et in vmbilico ventris illiꝰ
ſ De talibus parentibꝰ.
do nata es in die ortus tui: nõ eſt
ſ Umbilicus quo ſcꝫ fetus alitur in ven
tre · ſicut arbores et virgulta ꝑ radices humo
preciſus vmbilicꝰ tuus· et ĩ aqua
re terre nutriũtur occulto
non es lota in ſalutem. nec ſale ſal
ſ Etiam ſaluator pannis infantie inuolutus
eſt: et omis qui naſcitur ꝓtectione dei indiget.
ſ qr ſ deo
lita nec inuoluta pannis. Nõ pe
offenſo ſ Lxx. tuus.
percit ſuꝑ te oculus meus vt face
ſ ſaltẽ ſ quattuor
ret tibi vnũ de his miſertus tui· ſꝫ
ſ ꝓ iniquitate tua ſ oremus ne ꝓ iniquitate
abĳciamur ſuꝑ fa. t· vbi lata et ſpacioſa via ẽ
q̃ ducit ad mortem·
proiecta es ſuꝑ faciem terre in ab
iectione anime tue: in die qua na
ſ Notandũ aũt ꝙ nullus qñ naſcitur cõmit
tere quicꝙ actuale poteſt: niſi lauacri tempore
quãdo ſapiens generatio fide credẽtis aſſumi
tur ſ tamen ſ reã. ſcꝫ mortaliũ criminuũ
ta es· Tranſiens aũt ꝑ te· vidi te
ſ vocaui ſcꝫ tribuens penitẽtiã
conculcari in ſanguine tuo· Et di
ſ ꝙuis ſ conuerſa.
xi tibi cũ eſſes in ſanguie tuo. Ui
ſ ꝙuis
ue. Dixi inqꝫ tibi in ſanguine tuo.
ſ omniũ rerum abũdantia ſ quaſi benedi
ctione iacob· de quo · Ecce odor filĳ mei ſicut
o· a· p·
Uiue. multiplicatã quaſi germẽ
agri dedi te· et multiplicata es. et

Et quãdo na.
Signat ꝙ nõ ſtatim
legem accepit. nec abſ
ciſa fuerit exordia pu
dende natiuitatis· qr
prius gentiliter vixit·

In die ortus.
Hiero. Natural e eſt
ortis infantibuſ. ꝓmo
vmbilicum ꝑcidi· de
inde ad diluendũ ſan
guinem aqua lauari.
tercio humorem pul
lorũ ſale ſiccari· quar
to tenera corpora pã
nis aſtrĩgi ne defluãt·
vel deprauentur. vñ
barbarorꝫ corpora ro
manis ſunt rectiora·
vſqꝫ ad ſcđm eñ ⁊ ter
cium annũ ſemꝑ pan
nis inuoluũtur· Sed
nihil horꝫ hieruſalem
habuit.

Non ẽ pre· v. t.
Hiero· Lxx· Non alli
gauerunt ma. tu. Ma
ter diligens ſtatim vt
nata fuerit infantula
mamillas eiꝰ ligat vt
a tenero tumere deſi
ſtant et virginalẽ pul
critudinem cuſtodiãt
cũ ad pubertatem ve
nerit dr ei. Nunquid
obliuiſcetur ſpõſa or
natus ſui. faſcie pecto
ralis ſue.

Nõ eſt ꝑciſus
Lxx. Nõ alligauerũt
mamillas tuas. Ha
bet ſcriptura hãc con
ſuetudineꝫ vt pro corde pectuſculum ⁊ pectꝰ ⁊ mamillas ponat pro loco
rum congruẽtia. Sacerdos de cuiꝰ ore doctrinam ⁊ legem requirunt: acci
pit pectuſculum. Johãnes ſupra pectus domini ſapientiam hauſturus re
cumbit.

In aqua nõ es lo. Hiero. Cruenta infantium naſcentiũ corpora:
ſtatim lauantur. Generatio quoqꝫ ſpũalis lauacro indiget ſpũali· Nullꝰ
eñ mundus nec infans vnius diei· vñ· In iniquitatibus cõceptus ſum· et
in p. c. m· m. m. Secũda natiuitas ſoluit primã. vñ· Niſi quis renatus fue
rit et aqua et ſpũſancto. ⁊c·

In ſalutem· Sunt enim lauacra gentilium· hereticorum. ſed non ſa
nant in ſalutem. In eccleſia quoqꝫ qui non plena fide baptiſmum accipi
unt: aquam accipiunt nõ ſpm̃.

Nec ſale ſallita. Solent infantiũ tenera corpora: dum adhuc vte
ri calorem retinent ſale contingi. vt ſiccentur ⁊ ſtringantur· Sed hieruſalẽ
de malis parentib9 nata nihil ſaporis nihil diligẽtie ꝯſecuta eſt· Renatis
autẽ in chriſto dicitur. Uos eſtis ſal terre. Et apl'us. Sit ſermo veſter in
grã ſale conditus. vnde et vulgo. ſapientes ſalſi: inſipientes inſulſi dicunt̃
Omne quoqꝫ ſacrificium conditur ſale· Qui hoc ſale conditus fuerit· vl
tra non dicit. Putruerunt ⁊. c· ſ c· m. Ipſe ſal dicitur quo terrena et infer

na atqȝ celeſtia ſalliuntur. vnde. Gloria in exceſſis deo. et in terra pax hoi
bus bone voluntatis.
Et eras nuda. Hiero. nō ꝓtecta ſcȝ dei auxilio. Si quis chriſti non
habet indumentū: nudus eſt. qui nō eſt indutus viſcera miſericordie. boni
tatis. humilitatis. pudicicie. manſuetudinis. patientie. iacet ſup faciē ter-
et pulcritudo eius ꝯfuſione et nuditate turpatur.
Tempus amātiū. Hiero. Poteſt tempus amantiū abraē yſaac ⁊
iacob intelligi. quando eis ꝓmiſit dñs poſt egiptiam ſeruitutem populū
ſuū liberandum.

Amantium. qđ
de hieruſalē dī. ad no
ſtram aīam referam⁹.
que q̄diu in infantia
ꝯſtituta ē: peccato ca-
ret. Cū aūt etatis eius
temp⁹ aduenerit. mul
ti ſūt amatores demo
num. hereticoꝝ. puer
ſoruꝗ dogmatum. q
ad eam cupiunt dedi
nare. qui ꝓtectiōe do-
mini repellūtur. vt nō
ſatellites dyaboli. ſed
miniſtros ſaluatoris
ſuſcipiat.
Expādi. a. Lxx.
Expandi alas. vnde.
Expandit alas ſuas.
⁊. a. e. a. p. i. b. ſ. et ali-
bi. Quotiēs volui cō
gregare filios tuos ⁊c.
Ignomiam ge
nitalem ſcȝ. Inhone-
ſta em̄ noſtra maiori
honore circūdamus.
vñ. Beati quorum re
miſſe ſunt iniqtates ⁊
q. t. ſ. p. que cham nō
ꝓtexit in patre. et eter
na maledictiōe dam-
natur.
Iuraui tibi.
Hiero⁹. Iuxta illud.
Iurauit dñs ⁊ n. p. e.
tu es ſ. i. ſ. o. m. Et om
nis controuerſie inter
hoīes finis eſt iuramē
tum. In tpe igitur nu
ptiaꝝ iuramentū dei
iſrael accepit ꝓ mune-
re dotali.

ſ vt poſſes dicere. Introduxit me rex in cubi
culū ſuum
grandis effecta. et ingreſſa es ⁊ ꝑ
ſ tēpus pubertatis ſ ornatum
ueniſti ad mundum muliebrem:
ſ honeſt: adoleſcentularū maturitas indicat
Ubera tua intumuerunt. et pilus
ſ q̄uis nubilis.
tuus germinauit. et eras nuda et
ſ Magna clementia peccantē rurſus inuiſit.
confuſione plena. et trāſiui ꝑ te ⁊
ſ qñ marito poteras ſociari.
vidi te. et ecce tempus tuū temp⁹
ſ dei. ſ. ſ miſertus tui.
amantium. Et expandi amictum
ſ nudam
meū ſup te. et opui ignominiā tuā
ſ ideo
Et iuraui tibi. et ingreſſus ſum pa
ſ vt mihi potius q̄ ceteris iungaris amatori-
bus
ctum tecum ait dominus deus. Et
ſ meo cōiugio copulata ſ ideo ſ vñ yſaias
Si abluerit domin⁹ ſordes filiarū ſyon et ſan
guinem hieruſalē lauerit ſ baptiſmatis
facta es mihi. et laui te aqua. et
ſ ſicut emorroyſſam lauit.
emundaui ſanguinem tuum ex te:
ſ Non ſufficit aqua lauare et mundare ſāgui
nē. ſ Lxx. varijs ſ quod mulieri nō viro con
uenit.
et vnxi te oleo. ⁊ veſtiui te diſcolo
ſ vñ. calciati pedes in ꝓpatiōe. e. p.
rib⁹. et calciaui te iacincto. et cin-
ſ Lxx. tricapti. quod nomen et ipſi finxerūt.
ſicut ſepe nouis rebus noua fingūtur nomina
q̄ſcȝ piloꝝ tenuitatem habere credantur
xi te byſſo. et indui te ſubtilibus.
ſ Generale: cuius quaſi ſpecies ſupponit
et ornaui te ornamento. Et dedi

Et vnxi te oleo. Hiero. Sicut ſamaritanus. i. cuſtos qui ī ſemine-
cis vulnera infudit oleum ⁊ vinū. dñs noſter oleo vnctus eſt. nō q̄ dolo-
rem vulneꝝ mitigaret ſed leticiam tribueret. vñ. vnxit te deus. d. t. o. l. p. c
t. Habent et demones ſimulati olei lenitatem dulcia ꝑ hereticos pollicen
tes. que in amaritudinem vertūtur. vñ. Oleum aūt peccatoris non ī. c. m.
Ab vnctione vnctus id ē chriſtus dī. Vide ergo quantū hieruſalē ꝓfece-
rit que vncta oleo ſpūali chriſti nomen accepat. vñ de abraam. Nolite tā
gere chriſtos meos.
Et veſtiui te diſ. Hiero. varijs ceremonijs legis ſm. lxx. quibus in-
tenta ydola fugeret. hec ſunt varia veſtimenta ioſeph. quib⁹ niſi prius nu
daſſent fratres: eum nō vendidiſſent. de quib⁹. Aſtitit regina a dextris tu
is in. v. d. c. v. vñ. Induite nouū hoīem ⁊c. et alibi. Induimini ḡ viſcerib⁹
mie. bonitatis. humilitatis. manſuetudinis. patientie. quid hac varietate
pulcrius: Pontifex quoqȝ ſemel in anno ſanctaſanctoꝝ ingreſſurus: vari
is veſtibus vtebatur. Siquidem diuitie hanc varietatem veſtiū non fa
ciunt. ſed ſanctitas et virtutū diuerſitas. alioqain pharao et nabuchodo
noſor hec veſtimenta habuiſſe ſcriberentur et nō ioſeph peregrini ⁊ paſto
ris filius
Et calciaui te ia. Hiero. Filo diſertiſſimus iudeoꝝ iacinctum ī ve
ſtibus pontificis aeri compat. in quo celeſtia ſignificari putat. nec pri⁹ cal-
ciatur q̄ȝ aqua lauetur. vñ et apl'is quib⁹ ꝓcipitur excutere puluerem de pe
dib⁹ ſuis: lauantur pedes. Et in canticis. Laui pedes meos: quomō. i. i:

Moyſi quoqȝ et ieſu naue ꝓcipitur vt ſoluant calciamenta. quia locus in
quo ſtant ſanctus eſt. vt cū loti fuerint pedes et ipſi omni ſorde purgati: ia
cincto calciati. qui eſt aerei coloris gradiantur obuiam dño in aera ⁊ feſti
nent ad celeſtia regna.
Cinxi te. b. Hiero. de qua in veſte pontificis tenuiſſima fila texunt.
De qua in ꝓuerbijs. mulier duas clamides facit. ꝓſentis ſcȝ ſeculi ⁊ futuri
Byſſo accingūtur renes quotiens pingua libidinis incentiua extenuāda
ſunt. vñ apl'us. State ergo ſuccincti lumbos veſtros ⁊c. et dñs in euange
lio. Sint lūbi vrī. p. ⁊
l. a. ī ma. v. Niſi enim
lumboꝝ fluenta aſtrī
gamus: lucernas ī ma
nib⁹ hre nō poſſumus
Et dñs ad iob. Accin
ge ſicut vir lūbos tu-
os. Agnum ꝯmeſturi
calciati pedes: tenen-
tes baculū: ſtantes in
euāgelij veritate ⁊ ad
ſanguinē chriſti ꝓpa-
rati: lūbos ſuccinctos
hre dicūtur. Qua zo-
na mortificante lum-
bos. helias q̄ȝ et io-
hānes baptiſta accin
gūtur. de qbus. Lum
bi mei impleti ſūt illu
ſionibus.
Et idui te ſtib.
tenuiſſimi ſcȝ. Et pul
cre. qr incraſſatū erat
cor populi. vñ ī libro
ſapie. Spūs ſapie te
nuis: et immutabilis
dī. et panis angeloꝝ
id ē māna: tenuiſſimū
fuiſſe memorat
Et torquem c. c.
Hiero. Puto hic tor
quem appellari ex va
rijs gemmis in pectus
mulierū monile deſcē
dens q̄ eſt ornat⁹ pul
cerrimus feminaꝝ
Et dedi inau.
Circulos ſcȝ inaurib⁹
ſimiles qui ſolēt a frō
te mulieris pendere ⁊
naribus vel ori immi
nere. Inaures ꝓ ſimi
litudine vocat vt ſcȝ

ſ bona opera.
armillas in manibus tuis. et tor-
quem circa collum tuū. et dedi in
ſ ſup nares tuas ſ Ne audias iudiciū ſan
guinis. ne inuidis vel detractoribus miſcearis
aurē ſup os tuū. et circulos au
ſ omnipotentis dei nomen. vñ. Signatum
eſt ſuper nos. l. v. t. d. De hac corona dicit apo
ſtolus. repoſita eſt mihi corona iuſticie. ſ vel
rib⁹ tuis. et coronam decoris i
decoram. ſ ſapientia
capite tuo. Et ornata es auro et
ſ eloquētia ſ ſ ne grauaret decor coniugis
graui pallio iuxta ſymachū quod ſupra ſubti
le. hic polimitū.
argento et veſtita es byſſo. et po
ſ Poſt veſtimenta cibos ꝓcurat. ſ De qua.
Niſi granum frumēti. c. i. t.
limito. et multis coloribus. Si-
ſ ſpūſſancti dona dulcia ſ patris gratiam
que laſſos ſuſtentat et reficit. lumen nutrit vñ
lucerne accendūtur in tabernaculo dei
milam ⁊ mel ⁊ oleum comediſti
ſ ſic ſ tali cibo ſ ponderoſe. ſ vt
et decora facta es vehementer ni-
hil poſſit addi. ſ poſt. ſ his donis. ſ qr
ciuitas magni regis. de quo. Deus iudiciū tuū
r. d. et. i. t. f. r. et alibi. Aſtitit regina a. d. t. in. v.
d. c. v.
mis. Et profeciſti in regnum. et
ſ vt de te omnes gentes loquerent
egreſſum eſt nomen tuū in gentes
ſ quam dedi
ꝓpter ſpeciem tuā. quia perfecta
ſ mea largitate. Niſi enim dñs edificauerit
domū. i. v. l. q. e. e. Niſi dñs cuſtodierit ciuitatē
f. v. q. c. ſ nō tuo
eras in decore meo quem poſue
ram ſuper te dicit dominus deus

chriſti bonus odor ſumus deo. ſecure dicat
Et coronam deco. Hiero. Nomen ſcȝ dei omnipotentis qđ quat
tuor litteris ſcribitur et apud iudeos ineffabile dicitur. quod erat in la-
mina aurea ſuper caput ſacerdotis. quia nomen eius nō poteſt dici. cuius
maieſtatem etiam gentilitas nō ignorat. vnde in athenienſium ara ſcribe
batur ignoto deo
Similam et mel et oleū. Hieronimus. vt comedat hieruſalem
vel ꝑ partes vt pleriqȝ putant vel cōmixtione trium dulciorē panem qui
de celo deſcen. et ſub tribus nominib⁹ vt quidam putant ſacramentum ſi-
gnat trinitatis. non q̄ alia et alia ſubſtantia ſit. ſed diuerſis ſimile et mel
lis et olei nominibus: patris et filij et ſpirituſſancti vna dulcedo monſtra
tur.
Et ꝓfeciſti in regnū. Hoc in. lxx. non habetur: quia alexandrie ī
grecum ſermonem ſcripturas ex hebraica veritate vertentes timuerūt hoc
edere. ne regem egipti viderentur offendere: ſi dicerent a deo regnum iſra
el debitum eſſe. Solos tantum moyſi libros magis eruditi ab eis tranſla
tos putant.
Hieronim⁹. Quod de hieruſalem dicimus: ne in ſingulis habeamus:
⁊ tedium lectoribus ingeramus: ad eccleſiam ſemel referamus. Si enim iu
xta apl'm. hieruſalem mater noſtra eſt: et mater noſtra eccleſia eſt. et hieru
ſalem eccleſia eſt.
Perfecta eras in decore meo. Nō eſt volentis neqȝ. c. ſ m. d.

Cū omnia fecerimus: dicamus quia ſerui inutiles ſumus. que debuimus facere fecim⁹. nō ꝙ ex beneficio dei liberū tollamus arbitriū. ſed ipſa libertas diuinū debeat habere adiutorem.

In pulcritu. t. Hiero. Demones ſolitos ꝯtemnunt cibos. ꝑegrina deſiderant alimenta. vn̄. Eſce ei⁹ electe. Nō vult quelibet decipere. Saulem regem electū a domino iudam apl̄m feſtinat ſupplātare. nō ergo ꝯfidamus ī pulcritudine noſtra.

In pulcritu. t. Nō dei liberalitatem putemus eſſe noſtraꝫ virtutem. vn̄. Ne glorieris in craſtinū. Neſcis enim quid ventura p. d.

Ut eius fieres. non dei eſſes: ſed eius a quo pollueris. qui cuncta recipit vicia et diuerſoꝝ peccatorum ſpiritū tranſeuntē ſuo ſuſcipit gremio et diuaricat pedes ſuos oī tranſeūti hic effundit fornicationē ſuam. et eius incipit ſuſtinere dominatū: cuius boſpes extiterit

Hinc inde cō. Hiero. Noſtra quoqꝫ hieruſalē que dr̄ viſio pacis ab hereticis ſcinditur. quādo vnū ꝛ alteꝝ teſtimoniū de ꝓprijs carpentes locis conantur aſſuere his: quib⁹ nequiunt coaptari. vn̄ ſupra. ve his qui ꝯſuunt ceruicalia ſub omī cubito man⁹ qd̄ ꝓhibēs dominus ait. Nemo aſſumit cō mixturā panni rudis ⁊c. nec mittit vinū nouum in. v. v. hoc faciunt naçarei. qui veteris legis obſeruantiā euāgelice gratie coaptarunt.

Et tuliſti. v. d. Dominus ꝓcepit vt fierent thuribula. fiale cādelabra. archa teſtamenti. cūcta vel aurea vel deaurata. et alia ex argento. q̄ oīa ꝯflauit hieruſalem et vertit in ydola belis. ſiue baalis. chamos. aſtaroth. melchon.

Grande diſcrimen nō in dei clementia: ſed i ſuo decore confidere. quanto quiſqꝫ ſublimioꝛ tanto magis timeat

Et habens fiduciam in pulchritudine tua: fornicata es in nomine [ideo] tuo. et expoſuiſti fornicationē tuā omni tranſeunti [nō dei] vt eius fieres. Et

de hieruſalem ſic poteſt accipi omnia ſcꝫ ꝓcepta legis et diuitias et omnium rerum abundantiam ydolis deputauit — que dedi tibi

ſumēs de veſtimētis meis feciſti tibi excelſa [alij ydola] hinc inde cōſuta. et fornicata es ſup eis. ſicut nō ē factū

ab alijs gentibus. Que enim a principio ydolis ſeruierūt minus ree ſunt

neqꝫ futurū eſt. Et tuliſti vaſa decoris tui de auro meo et argento

Nos vnum habemus virū et vnam veneramur imaginē inuiſibilis .ſ. et omnipotentis dei

meo q̄ dedi tibi. et feciſti tibi imagines maſculinas. et fornicata es in eis. Et ſumpſiſti veſtimenta tua [vel operuiſti illas] multicoloria. et veſtita es eis. Et

vt ſupra — nō tuum — alij incenſum. de quo Dirigatur oratio mea ſicut. i. i. c. t.

oleum meum ⁊ thimiama meum

Lex. panes ꝓpoſitōnis ſcꝫ quos deo iubemur offerre.

poſuiſti coram eis. et panē meuꝫ

ſcripturarum ſenſum puriſſimū:

quē dedi tibi ſimilam ⁊ oleum ⁊

Quod guſtauit ionathas et illuminati ſunt oculi eius et cōfortatus eſt

mel quibus enutriui te poſuiſti in cōſpectu eoꝝ [ydolorum] ī odorem ſuauitatis [ydolis]

iſtud aliud.

Et factum eſt ait dn̄s deus. et tuliſti filios tuos et filias tuas. quas

De quib⁹ dicit. Filios enutriui et exaltaui. i. a. ſ. m.

generaſti mihi. ⁊ immolaſti eis ad

Hieronim⁹. Spūaliter de auro et argento ſanctaꝝ ſcripturaruꝫ ydola facimus. quādo gratiam ſenſus ⁊ eloquentie heretica prauitate corrumpimus et os noſtrū in celū ponim⁹. Et feciſti tibi. i. m. in quib⁹ omēs heretici fornicantur. dum quiſqꝫ putat robuſtiſſima q̄ fingit. q̄ nulla poſſūt oppugnatione ſubuerti. de quib⁹ dr̄. Dn̄e in ciuitate tua imagines eoꝝ diſſipabis. et alibi. verūtamen in imagine. p. h.

Imagines ſcꝫ vt omnē cultū quem acceperat ad vtendum in blaſphemiam verteret.

Et ſūpſiſti. v. t. Nos quoqꝫ idem facimus. quotiēs temꝑantia. prudentia. fortitudine. iuſticia et alijs virtutibus hereticam circūdamus prauitatem. et ſic ſimplices decipimus vt videntes mella virtutum viciorum venena non caueant.

Simila et oleū et mel. Hec poſuit miſera hieruſalem in ꝯſpectu ydoloꝝ ſuorum. que natura dulcia ſunt atqꝫ ſuauiſſima. ſed dum offeruntur ydolis et falſis doctrinis: fiunt amara.

Et tuliſti fi. tu. Hiero. Noſtra quoqꝫ hieruſalem heretica prauitate ſupplantata tollit filios ſuos qui robuſtiores ī fide ſunt. et filias adhuc ſcꝫ ī fide infirmas. aut filios q̄ miſtica cognoſcūt. filias que ſimplicem ſequūtur hiſtoriā et tradit demonib⁹ deuorandos. et cū interficit. viuificare ſe credit et placare ſymulacra. que eoꝝ occiſiōe ſaturantur

devorandum. Nūquid parua eſt

Lex. tuos: quos ſcꝫ de fornicatōe generaſti

fornicatio tua? Immolaſti filios

vn̄ filius meus pꝛimogenit⁹ iſrael.

meos. et dediſti illos conſecrans eis. Et poſt omnes abominationes tuas et fornicationes nō es recordata dieꝝ adoleſcentie tue. quādo [et te operui] eras nuda et cōfuſione plena. cōculcata ī ſanguine tuo [et laui et copulaui te mihi]. Et accidit

duplex maledictio. vn̄ iohānes. ve ſup omnes habitatores terre.

poſt omnem maliciā tuam. ve ve tibi ait dn̄s deus. Et edificaſti tibi [quaſi meretrix] lupanar. et feciſti tibi proſtibu-

Hec omnia de ſingulis poſſunt intelligi ſi vicijs paruerint

Lata eni et ſpacioſa via q̄ ducit ad mortē — omibus cōmunis — vt nulla peccati genera derelinquat

lum in cunctis plateis. Ad omne caput vie edificaſti ſignū proſtitutionis tue. ⁊ abominabilem feciſti

quo ſignificetur locus fornicatōis

animeſcꝫ queꝫ a deo ſortita — vel diuaricaſti — ſuppeditādo temptatōnib⁹ viciorum.

decorem tuū. Et diuiſiſti pedes tuos omni tranſeunti. et multiplicaſti omnes fornicationes tuas. Et fornicata es cū filijs egipti vicinis tuis [gentilib⁹] magnaꝝ carnium. et multiplicaſti fornicationē tuā ad irritandū me.

turpitudine ſuperans eos.

Quaſi ideo feciſti

vel extendi

Ecce ego extendam manū meā ſup te et auferā iuſtificationē tuā. Et dabo te ī aias odiē

corrigendam — hinc conſtat iudeos legis obſeruantiam amiſiſſe. — vel ius tuum.

nō meam — auferetur a vobis regnū dei.

vrbes vel opida paleſtine

Unde. Immolauerūt filios ſuos et fi. ſ. d. et alibi. Effudeūt ſanguinem filioꝝ. ſ. et f. ſ. q. ſ. ⁊c.

Et dediſti il. Symach⁹ et theodocio trāſtuliſti. Ethnici enī ꝑ ignem. vel puꝛlos transferūt. vel adultos tranſire compellūt.

Et edificaſti. t. Deſcribit hieruſalem ſub pſona mulieris q̄ poſt multa mariti beneficia fornicata a viro recedit. Sic enim a deo recedens adheret ydolis.

Lupanar. Libera fronte delinquens. vn̄. peccatoꝛ cum venerit in ꝓfundum. c.

Egipti vicinis. Hiero. Un̄ ſanctus paruulaꝝ carnium dr̄. que in eo quotidie decreſcunt et ꝑ virtutes tenuate: non dicūtur caro ſed ſpiritus. vn̄. Sitiuit ad te de⁹ aīa mea. q. m. t. c. m. In de corinthius fornicator traditur in interitum carnis vt ſpirit⁹ ſaluetur. de hac carne dr̄. Omnis caro fenuꝫ et. o. g. e. q. f. f. ⁊c. De hac dicit apl̄s. Caro et ſanguis regnū dei nō poſſidebūt. In geneſi quoqꝫ dr̄. Non ꝑmanebit ſpūs meus ī hoībus: qm̄ caro ſūt. Qui in hac carne ſunt: deo placere nō poſſunt. Alia eſt caro ſanctoꝝ. de qua dr̄. videbit omīs caro ſ. d.

Egiptij dicūtur magnaꝝ carniū vel ob turpitudinis magnitudinem. vel ob peccatorum deformitatem.

Extendam manum meam vt peccata tua puniendo viſitē. vn̄ Uiſitabo in virga iniquitates eoꝝ. Et notandum ꝙ manus dei ad ꝓbationem mittitur. ad penas peccantium extenditur. vnde ī iob. Mitte manum tuam ⁊c.

Hiero. Noſtra quoqꝫ hieruſalē ſi ꝓterierit ceremonias dei: et extenta fuerit manus eius ſup eam ablata legis obſeruantia traditur filiabus paleſtine: non filijs. Neqꝫ enī prius fortiorib⁹ ſupplicijs tradimur. ſed iuxta peccatoꝝ qualitatem minorib⁹. vt correcti ī minoribus: maiora cruciatuū tormenta vitemus. philiſtijm id eſt paleſtini: prima litteraꝝ parte mutata.

interp̄tatur cadentes poculo ſiue factura. p quod ſignificatur nos traden
dos aduerſarijs poteſtatibꝫ. que biberūt de calice babylonis. ⁊ corruerūt
quoꝝ opa pūerſa ſunt. tantaq; miſere hieruſalem erit correctio et ignomi
nia vt erubeſcant etiam demones in noſtroꝝ magnitudine peccatorū.

Et fornicata es ī filiis aſſirioꝝ. Paleſtina vicina egipto eſt.
vn̄ dn̄s ad abraam.
Dabo tibi omnē ter
raꝫ a fluuio egipti vſ
q; ad flumen magnū
eufraten. vt. ſ. ex vna
pte egiptios. ex altera
habeat aſſyrios. cū q̇
bus in poſterioribꝫ dr
fornicata

Et fornicata. e.
Scd̄m tropologiam
ab alijs ad alia pecca
ta ſepe tranſimus. et
nec ſic ſatiamur. ſed q̄
ſi longo fune et corri
gia vitule peccata tra
himus. et multiplica
mus fornicationē no
ſtrā in terra chanaam
q̄ interp̄tatur fluctua
tio: cū chaldeis: qui ⁊
ipſi nobiſcū ſonāt q̄ſi
demonia. et pedes ha
hem⁹ ī ſalo. nec vnq̄
dicere poſſum⁹. ſtatu
it ſupra petraꝫ pedes
meos ⁊c. Hereticorū
quoq; prauitatibus
ſubijcimur. q̇ habent
ſimilitudinē demonū
vel ipſis demonibus
De qbus dicit aplus
Nō eſt nob collucta
tio aduerſus. c. ⁊. ſ. ⁊c.

Hiero. Moraliter
hoc ad omnē animaꝫ
pōt referri. que relicto
cultu dei. vicijs ſe lu
xurieq; pmittit. nec in
ſeculari vita quam ſe
quitur feliciter agit.
ſed et mundi ⁊ religio
nis diuitias pdit et ſe
vltro amatoribꝫ inge
rit. Eſt et alia fornica
tio ſpūalis quādo de
ſerentes eccleſiam. he
reticis iungimur. et lu
panar noſtrū ī capite
omnium viaꝝ edifica
mus. quibꝫ dr. State
in vijs ⁊ querite ſemi
tas dn̄i ſempiternas.
et videte q̄ ſit via bo
na et ambulate in ea.
moyſi ſcꝫ ieſu. iudicū.
et regum libris. yſaie
quoq; et hieremie et
alijs pphetis. in oīm
bus viaꝝ pricipijs fa
bricat lupanar ſuū: q̄
doctrine teſtimonijs
male abutit̄ dicens.
hoc ait yſaias. h oſee.
hoc moyſes. hoc da
niel. Et pulcre nō in medijs vijs. nec in viaꝝ terminis ponit lupanar: ſed
in principio. Si em̄ ad ſcientiam et pfunda venerit libroꝝ: errare nō pote
rit. Excelſum q̄ꝫ ſuū vel baſim facit in oīm platea. ethnicoꝝ ſe ⁊ impiorū

ſ vel paleſtinoꝝ.
tiū te. filiarū paleſtiaꝝ: que erube
† ſ ſicut cū egiptijs: qui et ipſi vicini tui
ſcūt ī via tua ſcelerata. † Et fornica
ſ Ideo vtriſq; traditi ſunt. quia vtrorumq;
ta es in filijs aſſirioꝝ: eo q nec
ſymulacra coluerūt.
dum fueris expleta. et poſtq; for
ſ vel ſatiata
nicata es nec ſic es ſedata. Et mul
ſ Ingredientes enim chaldeaꝫ q̄ eſt terra cha
naam imitati ſunt errores eorū: quorum impe
rio ſubiacebāt
tiplicaſti fornicationem tuā in ter
ra chanaam cum chaldeis et nec
ſ medicamine. Quaſi quid vltra debui face
re tibi. vn̄ oſee. Quid faciam tibi effraim quid
faciā tibi iuda
ſic ſatiata es. In quo mundabo
cor tuum ait dn̄s deus. cū facias
ſ predicta. ſ ſcꝫ
oīa hec opera mulieris meretri
cis ⁊ procacis. Quia fabricaſti lu
ſ Quaſi nō in occulto: ſꝫ tota libertate ydo
la coluiſti.
panar tuum in capite omnis vie
ſ Lxx. baſim. aras ſcꝫ
et excelſum tuū feciſti in omni pla
ſ vel facis. alias facies ſ callida
tea. Nec facta es quaſi meretrix fa
ſ difficilis ſcꝫ roganti. vt magis facilius lar
giretur
ſtidio augēs p̄cium. ſed quaſi mu
lier adultera. que ſup virum ſuuꝫ
ſ gratis ſ ſibi
inducit alienos. Omnibus mere
tricibus dant̄ mercedes. tu aūt de
ſ bona q̄ tibi dederam ſ demonib⁹. ydolis.
vn̄ in oſee. Hec nō cognouit qꝛ ego dedi ei tri
ticum et vinū et oleum et argentum multipli
caui ei
diſti mercedem cūctis amatorib⁹
tuis. et dona donabas eis vt in
trarent ad te vndiq; ad fornican
dum tecum. Factumq; eſt in te cō
tra cōſuetudinem mulierum ī for
nicationibus tuis. et poſt te non
ſ q̄ tibi competitur
erit fornicatio. In eo enim q de
ſ quod alie nō faciūt ſ quod alie faciūt
diſti mercedes. et mercedes nō ac
cepiſti. factum eſt in te contrariuꝫ.
ſ quia ſcꝫ p̄dicta feciſti. † ſ q̄ feciſti et que paſ
ſura ſis
Propterea meretrix † audi verbū

laſciuie vicijſq; pmiſcēs etiam inter ipſos hereticos. cū ab eis fuerit detur
pata. nō hn̄s gratiā. ſed ptemptui patens. qꝛ facilis fidei pdidit caſtitatē
Nec facta es. Lxx. nō fuiſti q̄ſi meretrix pgregās mercedes. Quaſi
dediſti que accipe debueras. Demonū enim quos colis: nō ptegeris au
xilio varijs oppreſſa calamitatibꝫ.

ſ primū fundamēta hiſtorie iaciam⁹
domini. Hec dicit dominus de⁹.
ſ a te ſ vt dares q̄ accipe debueras ſ quod
acceperas a me.
Quia effuſum eſt es tuum. et re
uelata eſt ignominia tua in forni
cationibus tuis ſup amatores tu
os. et ſup ydola abominationum
ſ quem imolaſti demonijs. ſ bonarū cogi
tationū quas interficit qui ad mala opera in
clinat
tuaꝝ ī ſanguine filiorum tuorū
quos dediſti eis. ecce ego congre
gabo omnes amatores tuos qb⁹
cōmixta es. et omnes quos dilexi
ſti cū vniuerſis quos oderas. Et
cōgregabo eos ſuper te vndiq;. et
ſ lege adulterarū.
nudabo ignominiam tuā corā eis
ſ genitalia.
Et videbunt omnē turpitudinem
tuam. et iudicabo te iudicijs adul
terarū. et effundentiū ſanguinem.
ſ Magnus eſt furor viri cōtra adulterā et nul
lo pōt precio redimi
Et dabo te in ſanguinem furoris
et zeli. ⁊ dabo te in manus eorum
ſ ſeminariū fornicationis
et deſtruent lupanar tuū. et demo
lientur pſtibulum tuum. Et denu
dabūt te veſtimentis tuis. et aufe
rent vaſa decoris tui. Et derelin
quent te nudam plenāq; ignomia
⁊ adducent ſup te multitudinem.
ſ Sic omnes cōmuniter ſolent adulteram la
pidare.
Et lapidabūt te lapidibus. ⁊ truci
dabunt te gladijs ſuis. ⁊ cōburēt
domus tuas igni. ⁊ facient in te iu
ſ vt ſimilia timeāt ſ ciuitatum
dicia in oculis mulieꝝ plurimaꝝ.
ſ ſic ſ Quaſi. etiam iratus et vlciſcens miſere
or. Ipſa pena tibi puideo. qꝛ ſic deſines. f.
Et deſines fornicari. et mercedes
ſ amatoribus ſ cū te amare deſidero.
vltra nō dabis. Et requieſcet indi

Omnibus me.
Hiero⁹. Hec q̄ꝫ ad
eccleſiā et ad aīas fide
lium ſunt referenda. q̄
munera maritalia: au
rum ſcꝫ in ſenſu. argē
tum in eloquentia. et
veſtes quibꝫ turpitu
do noſtra atq; fedi
tas velatur. dāt ama
toribus ſuis. i. demo
nibus. vel pūerſorum
dogmatū doctoribus
quando aſſerūt nihil
nocere luxuriam. ⁊ cor
poris genitalia natu
raliter coitum poſcere
cibis oīmbus indiffe
renter vti et hui⁹mōi.

Donabis eis
vt in. a. t. v. a. f. Hie.
Dn̄e gen⁹ pcti ſigni
cat. ne putet̄ vno pte
ta. ſed ſemper peccan
di famem ſuſtineat. et
ptra iura nature oībꝫ
membris turpata v
q; ad verticem pollu
atur.

Quia effuſū ē
Hiero. Scd̄m tropo
logiam. oīs anima
a dn̄o accipit pecuni
am ſpūalem. vn̄. vni
dedit. v. talenta. alij
duo. alij vero vnum.
Sed ſi negligēter ege
rit reuelatur ignomia
hieruſaleꝫ: amatoribꝫ
demonibus ſcꝫ in die
iudicij vel in tempore
penitentie quādo cor
ripiūtur. et prius ſol⁹
de⁹ cernit occulta. vn̄.
Et pī qui videt in ab
ſcondito reddet tibi.
Et alibi. Scrutās cor
da et renes deus. Cū
aūt fuerit impletū: ni
hil opertū qd̄ nō reue
letur. et illud. Nolite
ante tempus iudicare
quoadusq; veniat do
minus. q̄ ⁊ illumiabit
abſcōdita tenebrarū:
m. ⁊. c. e. Et cū correcō
nis tēpus aduenerit.
tunc illud oſee imple
bitur. Circūdederunt
eū cogitationes ſue. et
illud. Inter ſe cogita
tionibꝫ accuſantibus
vel defendentibꝫ. i. die
quādo iudicabit dn̄s
o. h. et illud. Ecce ho
mo et opera eius ante faciem eius.

Hiero. Omnia hec p methaphoram adultere ⁊ homicide. que non ſo
lum ptra virum ſuū fornicata fuerit. ſed et filios interfecerit dicuntur ptra

hieruſalem·qꝫ ꝯgregande ſint omnes gentes ꝯtra eam: quarũ adorauit ydola. et omnia dei munera in cultũ eoꝝ conuertit·et deſtruetur templum baal. ⁊ omnes arę ciuitatis incendio ſubuertentur. nihilqꝫ ĩ ea remanebit

Si hęc paſſa eſt hieruſalem quę cũ ydolis fornicata eſt· quid illã paſſuram putamus quę ſanguinis chriſti rea eſt?

Et auferetur· quia iam ſecurus ero de caſtitate tua ſm eos .ſ. q̃ ĩ bonam ꝑtem hoc accipiũt· Alij em̃ in ꝯtrarium accipiũt. vt magnę irę dei ſit nõ iraſci. cum ſemel cõtẽpſerit fornicantem: et illius deſparuit ſalutem.

Hiero. Si heretici qui vetus teſtamentum nõ ſuſcipiunt. reꝑhendũt qd̃ iuxta lxx dictũ eſt. ⁊ ꝯtriſtabas me ⁊c̃. eo q᷑ deus non ſolũ irã ſuſcipiat. ſ; et merori et triſticię ſubiaceat. interrogemus eos quomõ illud ſuſcipiãt. qd̃ certe boni dei mandatũ eſt· Nolite ꝯtriſtare ſpiritum ſanctum dei· in quo ſignati eſtis. Quidq̃d em̃ ſup hoc nobis dixerint· et nos in defenſionem p̃ſentis ſermonis in eos retorq̃bim⁹

Et nõ feci iuxta. Monſtrat᷑ diuina clementia cũ minores penę: maiora dicũt᷑ peccata.

Ecce omis q. d. Poſt cathalogũ vicioꝝ et correctionẽ· qua retrahitur ad ſalutẽ· aptatur ei tritũ vulgo ꝓuerbium. Sicut mater· ita et filia.

Sicut mater. Cethea ſcꝫ q̃ inſaniẽs vel in inſaniã vertẽs interꝑtatur · incẽtiua ſcꝫ huius ſeculi. q̃ captiuã aĩam ducũt ad interitũ et a viro ſuo diuidũt· i· dei verbo·

gnatio mea in te. et auferet᷑ zelus
† ſ cum a me receſſeris
meus a te· Et quieſcã. †nec iraſcar
cũ te eterne tradiderim captiuitati·
ſ hoc· ſ· feciſti
amplius· eo q᷑ nõ fueris recorda-
ſ beneficioꝝ que dedi tibi in adoleſcẽtia
ta dierum adoleſcentię tuę. et pro-
ſ lxx. cõtriſtabas ſ ad triſticiã: q̃ bonis operibus debuiſti ad gaudia ꝓuocare
uocaſti me in omnibus his· Qua
ſ oꝑa tua
propter ⁊ ego vias tuas in capite
† ſ cum ſuuerti debueras Maior eſt enim culpa q̃ pena. ſ tamen
tuo dedi ait dñs deus · et nõ †feci
iuxta ſcelera tua in oĩbus abomi-
nationibus tuis. Ecce omnis qui di-
cit vulgo prouerbiũ: in te aſſumet
illud dicens. Sicut mater. ita ⁊ fi-
ſ aſſimilatio
lia ei⁹. Filia matris tuę es tu· quę
ſ dei verbum
proiecit virum ſuum et filios ſuos
et ſoror ſororꝝ tuarũ tu· q̃ proiece-
rũt viros ſuos ⁊ filios ſuos. Ma-
ter veſtra cethea· ⁊ pater veſter a-
† ſ quia prior peccauit et ab aſſyrijs prius in captiuitatem ducta eſt
morre⁹· Et †ſoror tua maior ſama-
ria. ipſa et filię eius que habitant
ad ſiniſtram tuam· Soror aũt† tua

Sororũ. Hiero. ſodomę ⁊ ſamarię. quaꝝ altera gentilem vitã luxuriaqꝫ deſignat· altera hereticoꝝ decipulas.

Que proiecerũt viros. dei verbum et doctrinã. Semꝑ em̃ errãtium fluctuant pedes huc illucqꝫ diſcurrentes· Circũferũtur em̃ omni vento doctrinę. de alia ad aliam falſitatem. et cum in prima fruſtra ſe ſudaſſe cognouerũt ad ſcd̃am terciamqꝫ tranſcendũt·

Mater veſtra ce. Hiero. Supra dixit. pater tu⁹ amorreus. ⁊ mater c. c. Hic cõmutato ordĩe et numero. Mater. v· cethea· ⁊ p. v· a· Cũ em̃ ſcelera ꝑfecerint ſcindũtur in ꝑtes· et vnione deſerta in multitudinẽ ꝓficiunt. et in turbam. quę non poteſt cũ ieſu ad montana ꝯſcendere· Sorores aũt hieruſalem· ſamariam et ſodomã· quaꝝ altera a dextris altera a ſiniſtris etiã ſm corꝑalem intelligentiam· ſi de templo hieruſalem ad orientẽ aſpicias comprobabis·

Soror tua ma· ſa· Hieronimus· Media inter duas ſorores. hieruſalẽ quę et iudas dr ⁊ a chaldeis in babyloniã ducta eſt· quę mlto ſceleratius peccauit: q̃ ſamaria et ſodoma. in templo ydolũ adorans. ⁊ poſt dei filium interficiens·

Sodoma. quę refertur ad gentes. Sodoma em̃ eo tempe non erat quę prius cũ gomorra. adama. et ſeboim· diuino fuerat igne deleta

Hiero⁹. Scd̃m tropologiam. ſamaria ⁊ ſodoma· i. heretici et ethnici. ſepe leuiora cõmittũt. q̃ qui putantur hieruſalẽ ſcꝫ eccleſiaſtici· vñ ad corinthios. Omnino auditur inter vos fornicatio qualis nec inter gentes ⁊c̃. Solent heretici qui tm̃ vetus teſtamentũ ſuſcipiunt. tres naturas in h̃ loco intelligere· ſpũalem· animalẽ: terrenam. ⁊ ſpũalem ad hieruſalẽ referũt animalem ad ſamariam. et terrenã ad ſodomam quos breuiter interrogamus. quomõ tres naturę. ſpũalis. animalis. terrena. q̃ inter ſe diuerſę ſũt. vnam matrẽ et vnũ patrem habeant· quod figmento eoꝝ non conuenit· et quomõ animalis et terrena natura iuxta hunc ꝓphetam reſtituantur in antiquũ ſtatũ· i· ſpũalem. hoc em̃ rationibꝫ eoꝝ contrariũ eſt· De ſamaria hereticos ſignificet· et in oſee. ⁊ ĩ multis alijs. et in h̃ ꝑcipue teſtimonio ꝓbatur. Ve qui deſpiciũt ſyon ⁊ ꝯfidunt in mõte ſamarię· ⁊ vindemiauerũt principia gentiũ· Omnes em̃ heretici deſpiciũt ſyon: q̃ interꝑtat᷑ ſpecula ſcꝫ eccl'aꝫ ⁊ ꝯfidũt in m. ſ· in ſuꝑbia. ſ. ꝑuerſorum dogmatũ· quę putãt eſſe ſublimia· quibꝫ vindemiant atqꝫ populant᷑ principia· g. potentes ſcꝫ ad errorẽ ꝯtrahũt.

Viuo ego· abſolute· excellenter. In veteri teſtamẽto h̃ iuramentum eſt. In nouo amen amen dico vob̃ vñ. deus abraam. de⁹ yſaac. et deus iacob. ñ ẽ de⁹ mortuoꝝ ſed viuoꝝ. et alibi· Placebo dño ĩ regi. vi. Sicut nemo abſolute dr bonus niſi ſolus de⁹. q̃uis dicat᷑ arbor bona. homo bonus. paſtor bonus. hinus bonus. vñ· Nemo bon⁹ niſi ſolus de⁹· Sic angeli et cetere virtutes· p̃riarchę· ꝓphetę apl'i q̃uis viuẽtes. comparatione oĩpotentis dei: mortui dicũtur. Quis eſt em̃ hõ qui viuat ⁊ nõ videat mortẽ? vñ apl's de deo· Qui ſolus habet immortalitatẽ. et lucẽ hitat inacceſſibilẽ·

minor te quę habitat a dextris tu-
ſ gentes
is ſodoma et filię eius· ſed nec in
vijs earum ambulaſti. neqꝫ ſcd̃m
ſ q: ſ vel paurillum
ſcelera earũ feciſti· Puſillum mi-
ſ vel ſceleſtiora
nus pene ſceleratiora feciſti illis
ſ opribus· cogitatõibus
in omnib⁹ vijs tuis· Viuo ego di-
cit dñs deus· quia non fecit ſodo-
ma ſoror tua ipſa ⁊ filię ei⁹· ſicut fe-
ciſti tu et filię tuę. Ecce hęc fuit ini-
quitas ſodomę ſororiſ tuę. ſuꝑbia
ſaturitas panis. et abundantia. et
ocium ipſi⁹ ⁊ filiarum eius· ⁊ ma-
num egeno et pauperi non porri-
gebant. Et eleuatę ſunt. et fecerũt
abominationes corã me. et abſtu-
li eas ſicut vidiſti. Et ſamaria di-
midiũ peccatoꝝ tuoꝝ nõ peccauit
ſed viciſti eas ſcelerib⁹ tuis· et iu-
ſ non ſimpliciter: ſed comparatione tui· Sicut illud dicitur· Deſcendit hic iuſtificatus ab illo
ſtificaſti ſorores tuas in omibus
abominationibus tuis quas ope-
rata es· Ergo et tu porta confuſio

Hiero· Iuramento deſcribens ſodome ⁊ filiaꝝ eius ſcelera ꝑmũ ponit ſuꝑbiã dyaboli ꝓprium et primũ peccatũ. vñ apl's· Ne inflatus ſuꝑbia ĩ iudicium incidat dyaboli. ꝓpter quã ſcꝫ de cęlo cecidit. Suꝑbis em̃ de⁹ reſiſtit. humilibꝫ aũt dat gratiam.

Saturi. p· et a. et o. Hie. Suꝑbie ſeminariũ ẽ ſaturitas panis. abũdantia reꝝ et ociũ. vel ſm. lxx· deliciaꝝ luxurieqꝫ abũdãtia. Diues ille euãgelic⁹. nõ aliud peccaſſe memorat᷑ niſi q᷑ opibꝫ ⁊ diuitijs affluens· in tantam erupit ſuꝑbiam vt manũ non porrigeret indigenti laçaro ꝯditionis ſuę oblitus· vt ne h̃ q̃dẽ qd̃ ꝓijciendum erat daret miſero· vñ· alibi. Qui ſe exaltat hũiliabitur· et q̃ ſe hũiliat ex·

Superbia. ſa. p. et a· et ocium. peccatũ ſodomiticum eſt· ⁊ ꝓpter h̃ ſequit᷑ dei obliuio. q̃ p̃ntia bona putat eſſe ꝑpetua ⁊ nunq̃ ſibi indigendũ· vñ ĩ lege. attende. ne comedẽs et bibens. ⁊ ſaturat⁹. ędificatis optimis domibꝫ. hñſqꝫ oues et boues. argentũ ⁊ aurũ obliuiſcaris dñi dei tui. vñ ſalomon. diuitias et pauꝑtates ne de. m. ſ tm̃ v. m. t. n.

Et ocium· Hiero. Alij delicię. iuxta illũ ſenſum. In deſiderijs eſt anima oĩs ocioſi· Semꝑ em̃ eſt aliq̃d agẽdũ ne ager noſtri pectoris manu ceſſante: malaꝝ cogitatõnũ ſentibus ocupetur

Et ſamaria dimidiũ p. t. n. p· Hie. Seruus em̃ ſciens voluntatẽ dñi ſui ⁊ nõ faciens. v. m. ⁊ potentes potẽter tormenta patientur·

Porta confuſionem tuam. Scd̃a poſt naufragiũ tabula ẽ. cũ peccaueris erubeſcere. ne audias. facies meretricis facta ẽ tibi. n· c.

Porta confuſionem· t. Hieronimus: vt ꝓpria ſcꝫ torquearis co

ſcientia:et nunc volũtate ꝓpria ſuſtine cruciatũ ne ſuſtineas in ꝑpetuum
Que viciſti ſorores tuas. Hiero. Lxx· que corrũpis: alias corrupiſti.ſ.t.tuo exẽplo .ſ·ad maiora pctõ ꝓuocãdo. velut ſi ſacerdos male viuens et ope dignitatẽ deturpans.exemplo laicos corrumpat. vñ. Qui ſcandalizauerit vnum de puſillis iſtis ⁊c.
Et tu confũdere. Hiero· Confuſionem ſequitur ignominia.ignominiam correctio.correctionem ↄſolatio.et eam ſalus. Juxta illud· Tribulatio opat' patientiã. patientia ꝓbationẽ: probatio ſpem· Spes aũt nõ ↄfundit in futuro ſcꝫ. quia in pñ ſentiaꝝ ſua ꝑ ↄfuſionem peccata deleuerũt· vñ Eſt ↄfuſio que ducit ad mortem· et eſt ↄfuſio que ducit ad vitã Spũſq; ſanctus peccatores hortatur ſic· Confundantur et reuereantur omẽſ inimici mei.ↄuertantur retrorſum et confundãtur valde velociter .⁊ in alio loco. Dic tu pmum iniq̃tates tuas. vt iuſtificeris· Et· Juſtus accuſator ſui ẽ in principio ſmonis.q̃d ergo mirũ ſi ꝓuocatur hieruſalem ad ↄfuſionem et ignominiam q̃ ſorores ſuas iuſtificauit peccando?

Et conuertam Hrandis ↄfect⁹ poſt confuſionẽ et ignominiam quam ſibi iudicio dei illatam libẽter accepit. Quaſi dicerꝫ Jram dei ſuſtinebo q̃niam peccaui ei· Promittitur ei reſtitutio ĩ antiquũ ſtatuꝫ. Sed q: compatione ſceleꝝ eius iuſtificata eſt ſodoma et ſamaria. primũ reſtituitur ↄuerſio vel captiuitas ſodomoꝝ ſm aquilã· Secũdo captiuitas ſamarie ſm eundũ. Nouiſſima reſtituitur hieruſalem· Cui em̃ eſt dubiũ q inter tres .gentileꝫ .hereticũ.eccleſiaſticum multo maioribus penis dignus ſit qui maioris dignitatꝫ eſt: vñ petrus. Tẽpus eſt vt incipiat iudicium a domo dei· Et ĩ hoc ꝓpheta. A ſanctis meis incipite vt.ſ.extrema hieruſalem.ſororibus ante cõuerſis ⁊ reſtitutis portet ignominiam ſuam ⁊ cõfundatur ſuꝑ peccatis ſuis·et ſorores ſuas conſolet'. dum grauius punitur. Uel ideo ↄfundatur.q: deũ ad iracũdiam ꝓuocauit· vñ patet nõ eſſe naturalẽ iram dei·ſed clementẽ et manſuetum vicijs noſtris ad iracundiã ꝓuocari. vñ. Scd̃m duriciam tuã et impenitens cor tuũ theſauriſas tibi iram. Et alibi· Miſiſti iram tuam et deuorauit eos. Qd̓ em̃ cõiunctũ eſt et in vno corꝑe copulatũ: mitti nõ poteſt.ſed qd̓ extra eſt vt lancea·telum·⁊ huiuſmodi
Et ſoror tua ſodoma· Hiei. Judei inter alias fabulas· dicũt ĩ aduentu chriſti ſui.i·antichriſti.et in mille annoꝝ regno:ſodomã reſtituendã vt ſit quaſi ꝑadiſus dei ⁊ q̃ſi terra egipti. ⁊ ſamariam in felicitatem p̓ſtinã vt ſcꝫ de aſſyrijs reuertantur in terrã iudeam. Decem em̃ tribus captas a phul et a ſalmanaſſar et teglaphalaſſar regibus aſſyrioꝝ legimus. ⁊ vſq;

nẽ· tuã q̃ viciſti ſorores tuas peccatis tuis ſceleratius agẽs ab eis
ſ non q abſolute ſint iuſte· ſed peioris compatione.
Juſtificate ſunt enim a te· Ergo et tu ↄfũdere·et porta ignominiã tuam q̃ iuſtificaſti ſorores tuas· Et conuertã reſtituenſ eas cõuerſiõe ſodomoꝝ cum filiabus ſuis. et cõuerſione ſamarie ⁊ filiaꝝ eius· Et conuertam reuerſionẽ tuaꝫ in medio earũ: vt portes ignominiam tuam· et cõfundaris in omnibus que feciſti conſolans eas.et ſoror tua ſodoma et filie eius reuertenẽ ad antiq̃tatẽ ſuã· ⁊ ſamaria ⁊ filie ei⁹ reuertenẽ ad antiq̃tatẽ ſuã ⁊ tu et filie tue reuertemi ad antiq̃tatẽ
ſ vt ſubuerſionẽ eius reduceres ad memoriã et timeres
veſtraꝫ· Non fuit aũt ſodoma ſo
ſ quãdo ſuꝑbe peccabas ſ ſcꝫ
ror tua audita in ore tuo in die ſuꝑbie tue· anteq̃ꝫ reuelaretur mali-
ſ reuelata eſt ſcꝫ vt fias in opprobrium filiarũ ꝑ cũctis vrbib⁹ ſyrie et paleſtine.
licia tua ſicut hoc tempe ĩ opprobrium filiaꝝ ſyrie ⁊ cunctarum in circuitu tuo filiarum paleſtinaruꝫ
ſ ergo ſ quo ſuꝑaſti alias in ſcelere
que ambiunt te ꝑ giruꝫ· Scelus tuum ⁊ ignominiã tuam tu portaſti ait dñs de⁹. Quia hec dicit do
ſ ideo vt portes ſcelus tuũ
minus deus. Et faciam tibi ſicut

hodie ibi eſſe captiuas. Hieruſalem q̃ꝫ tunc eſſe fabricandã.et omẽs filias eius vrbes·ſ·⁊ viculos et caſtella que ſub eius fuerant poteſtate: vt prius florituras·et ipſam auro et argento et p̃cioſis lapidib⁹ extruendam· vnde yſaias. Cõſtituam iudices tuos ſicut prius·et ↄſiliarios tuos ſicut a principio ⁊c· Et dauid. Benigne fac dñe in bona volunta.t·ſyon.v.e.m.i.⁊ alibi: Edificabũtur ciuitates iude. Jlli ita· Nos aũt dicimus q ſodoma redit in antiquũ ſtatum cum nature ſue reddita gentilis prius ⁊ impia aĩa ĩtelligit creatorẽ· Samaria quoq; recipit antiq̃ꝫ beatitudinem hereticoꝝ errore ↄtẽpto· iũcta doctrine et fidei chriſtiane· et tũc hieruſalem.i. eccl'a reuertetur ĩ ſtatũ ſuum De qua dr̃· Factus ẽ in pace locus eius. Et alibi. hieruſalem que edificat' vt ciuitas ⁊c
In oppro· fi· ſi. Hiero· Syria in hebreo dr̃ arã.que interpretatur ſublimitas. et iuxta explanationẽ illi⁹ loci yſaie vbi arã et effraim conſentiunt ↄtra iudam et hieruſalem ethnicoꝝ arguta ſapientia· que ſibi ſublimitatem querit ſcientie· ſicut heretic⁹ impugnat iudaꝫ.in q̃ ſcꝫ vera ↄfeſſio. et nõ poteſt ꝓualere· Hic quoq; eadem arrogãtia ſyrie.id ẽ ·philoſophoꝝ· cũ filiabus alienigenaꝝ.in quib⁹ mltiplex diuerſoꝝ in gẽtibus dogmatũ error oſtẽditur· Jllud ⁊ opꝓbrio habet hieruſalẽ cui⁹ vicio ſuꝑatur
Et nõ ſit. t.v.a. Hiero. qd̓ ſanctoruꝫ eſt. vnde. Os n̄ oſtrũ patet ad vos·o·c. Et de ſaluatore. Et aperiẽs os ſuũ·d.e. Et in pſalmo . Aperiam in ꝑabolis os meũ. Peccatori dr̃. peccaſti quieſce· Et peccatori dixit deus· Quare.tu.e·i.m·et a.te·m.p.o·t·et Nõ eſt pulcra laudatio in ore pecca. Sctõ dr̃. Aperi os tuũ·⁊.i.i· vñ debemus etiã cum ꝑ miam dei receperimus priſtinam gl'am et pactũ euangelij ſempiternum: et cũ placatus nobis fuerit,dñs in omnibus que fecimus.memoriam nos hic peccati et ſemꝑ os claudere·qui nõ ex opibus noſtris.ſed ex dei gratia ſaluati ſumus.
Ca· XVII.
Aquila grandis.in·a. Hiero⁹ . Scd̃m anagogen q̃uis violenta videatur interp̃tatio.ſicut cetera animantia et ad bonam ⁊ ad malam partem referũtur·ita et aquila. de leone in bonã ꝑtem dr̃. Catulus leonis iuda. Jn ↄtrariam. aduerſarius veſter dyabolus tanq̃ꝫ leo rugiens.c· de aquila in bonam ꝑtem q iuſtus diues effectus faciat ſibi pẽnas vt aquila. vt poſſit reuerti in domum p̃deceſſoris ſui:et in yſaia· Qui ſperant in dño aſſument pẽnas vt aquile Recte aũt qui dixerat fortitudinẽ faciam· et ſapientia intelligentie auferam terminos gentiũ et vires eoꝝ dep̃dabor ⁊c Nunc ſub ꝑſona aquile de libano qui interp̃tatur candor et refert' ad thimiama non vult ꝑua et hũilia virgulta ꝑſtringere ſ ſũmitates cedroꝝ

ſ vt recipias quod mereris ſ ad nihilũ duceres
deſperiſti iuramentum· vt irritũ
ſ Cũ ſcꝫ impletuꝫ fuerit. ego occidam et ego viuificabo. ego ꝑcutiam et ego ſanabo
faceres pactũ· et recordabor ego
ſ quod olim habui tecũ·
pacti mei tecum in diebus adoleſcẽ-
ſ vel mee ſ nõ legis quod p̃teriit. ſed euangelij quod eſt ſempiternũ
tie tue·et ſuſcitabo tibi pactũ ſem
ſ ſic ſ operũ
piternum Et recordaberis viaruꝫ
cogitationũ ſ recordata ſcꝫ.
tuaꝝ· ⁊ confunderis cũ receperis
ſ ſamariã et ſodomam earũq; ſocias
ſorores tuas te maiores cũ mino
ſ Alij·in ꝓbationẽ· Oportet eni eſſe hereſes vt qui ꝓbati ſunt manifeſti.f.
rib⁹ tuis. Et dabo eas tibi in fili
ſ merito ſcꝫ.ſed ex mia mea ſ vt ſcꝫ cum penas ꝓ ſacrilegio ſuſtinueris veniam non ex pacto tuo ſed ex mea clementia cõſequaris
as·ſed non ex pacto tuo. ⁊ ſuſci-
ſ tunc
tabo ego pactum meũ tecum· Et
ſ recordata beneficiorũ meorum
ſcies quia ego dominus. vt recor-
ſ ſicut ille qui dicit. non ſum dignus vocari apoſtolus.q.p.ſ.e.d·
deris ⁊ cõfundaris· et nõ ſit tibi vltra aperire os p̃ cõfuſione tua· cũ placatus fuero tibi in omnib⁹ q̃ feciſti ait dominus deus

Ca. XVII.

ET factũ eſt verbũ dñi ad me di
ſ obſcurũ ſignificat eſſe quod dicit· ꝑabola enim aliud verbis prefert aliud ſenſib⁹ tenet.
cens· Fili hominis· ꝓpone enigma et narra ꝑabolam ad domũ iſrael. ⁊ dices. Hec dicit dominus de⁹. Aquila grandis magnaꝝ alarum

⁊ de pꝛīcipibus ac ſtir
pe regia. Vñ abacuc.
Eſce eius electe. Po
nit aūt teſtamentū cū
his q̄s ceperit vt regi
babylonio colla ſub-
mittant. ⁊ illud imple
ant apl'i: quos tradi-
di ſathane vt diſcāt
nō blaſphemare. ⁊ ali
bi: q̄s tradidi ſatha-
ne. i. i. c. vt ſpūs. ſ. f.
Nō debemꝰ g̃ ſi ob a-
liquod peccatū de cō
gregatione fratrum ⁊
de domo dei eijcimur
reluctari. ſ3 equo aīo
latam in nos ſentētiā
ferre. et cū dñi ꝓpheta
dicere. Iram dñi ſu-
ſtinebo q̄m peccaui ei
donec iuſtificet cauſā
meam ⁊c. Frequēter
euenit vt alteri ſubdi
ti ad alterꝫ tranſeamꝰ
qui nobis ſuū ꝓmittit
auxiliū. nec ſinit in pri
ſtina ſentētia ꝑmane
re. Sed hoc omī rati
one vitandū. ne ſiccen
tur palmites noſtri et
areſcant germina ⁊ cō
tra pactum facere cre
damur.

Aquila. Due aq̄
le in hoc ꝓpheta po-
nūtur. de prima nunc
dr̄. de altera in ſequen
tibus.

Venit ad liba.
Hiero. vñ zacharias
Aperi libane portas
tuas ⁊c. Crebro enim
templum q̄d erat indi
tum et ſublime. in ſcri
pturis ſanctis libanꝰ
dicitur

Chanaam. id ē
in babylonem. vbi ie
chonias conſenuit. de
cuius poſtea genere ſi
cut matheus teſtatur
dñs natus eſt ꝑ ſala
thiel ⁊ zorobabel.

Et nō ibra. g.
Hiero. Fugiens em̄ ſe
dechias. regis egipti
auxilio deſtitutus. a
ducibus nabuchodo
noſor in campis hieri
chontinis cōp̄henſꝰ
eſt. et ſocij eius hac il
lucq3 diſperſi. ſicut li
ber regū et ꝑalipome
non et hieremias atte
ſtantur.

ſ multis imperans nationibus et innumerabili vallatus exercitu · ſ lxx. vnguium
longo mēbrorū ductu plena · plu-
ſ diuerſarū gentium. ſ templum
mis ⁊ varietate venit ad libanū. ⁊
ſ iechoniam. ſ. regem iuda cū matre ſua et principibus populi cunctiſq3 opibus hieruſalē et vaſis templi.
tulit medullā cedri. Summitatē
frondium eius auulſit. ⁊ tranſpor
ſ i babylonem. ſ. que eſt in terra. c.
tauit eam in terram chanaam. in
ſ lxx. murata.
vrbe negociatorū poſuit illam. Et
ſ nathaniam patruum iechonie. quem verſo nomine vocauit ſedechiam. et regem in hieruſalem prefecit
tulit de ſemine terre. ⁊ poſuit illō
in terra pro ſemine. vt firmaret ra
ſ impij ſ populos · ſ q2 nō alta radice imperij firmauit
dicem ſuper aquas mlt̄as. In ſu
ſ patruū eius
ꝑficie poſuit illud. Cūq3 germinaſ
† ſ quia ſub alio
ſet: creuit in vineam latiorem. †hu
· ſ vt preeſſet populis iudeorū. ſed reſpiceret ad babylonie imperium
mili ſtatura. · reſpicientibꝰ ramis
ſ ſubaudi aquilam.
eius ad eam. ⁊ radices eius ſub il
ſ a nathania qui et ſedechias.
la erant. Facta eſt ergo vinea. et
fructificauit in palmites. ⁊ emiſit
† ſ pharao rex egipti
propagines. Et facta eſt† aq̄la alt̄a
· ſ lxx. vnguibus ꝓpter rapacitatem. ſ. gentiū plurium vaſtatione.
grādis. magnis alis: mlt̄iſq3 · plu
· ſ Sedechias rex in hieruſalem a nabuchodonoſor cōſtitutus.
mis. Et ecce · vinea iſta quaſi mit-
ſ legatos. ſ. · ſ aquilam. regem. ſ. egipti cōtra nabuchodonoſor poſtulando auxiliū.
tens radices ſuas ad · eam. palmi
tes: ſuos extendit ad illam vt irri-
garet eam de areolis germinis ſui
In terra bona ſuꝑ aquas multas
ſ a nabucho.
plantata eſt. vt faciat frondes. et
portet fructum. vt ſit i vineā gran
ſ ergo ſ ei o ꝓpheta
dem. Dic. Hec dicit dominꝰ deuſ
ſ vinea talis. vinea infidelis
Ergo ne proſperabitur? Nōne ra
ſ prima aquila
dices eiꝰ euellet. ⁊ fructus eiꝰ di
ſtringet. ⁊ ſiccabit omēs palmites
germinis eius ⁊ areſcet. et non in
brachio grandi neq3 i populo mlt̄-
to: vt euelleret eam radicitus? Ec
ſ a nabuchodonoſor. vel confidēs in auxilio pharaonis.
ce plantata eſt. Ergo ne proſpera-
bitur? Nonne cū tetigerit eam vē-
tus vrens ſiccabitur. et i areis ger
minis ſui areſcet? Et factū eſt ver
bum domini ad me dicēs. Dic ad
domū exaſperatem. Neſcitis q̄d
ſ hec parabola ꝑmiſſa. · ſ vel veniet † ſ aquila prima.
iſta ſignificēt? Dic. Ecce · venit† rex
babylonis in hieruſalē. ⁊ aſſumet
ſ iechoniam. ſ.
regem ⁊ principes eius. et addu-
cet eos ad ſemetipſum in babylo-
ſ ſedechiam
nem. Et tollet de ſemine regni. fe-
ſ pacis
rietq3 cum eo fedus. et accipiet ab
ſ tenendi fedus
eo iuſiurandum. Sed ⁊ fortes ter
ſ in babylonē. ſ iudeorum.
re tollet vt ſit regnū humile. et nō
ſ cōtra nabucho.
eleuetur. ſed cuſtodiat pactū eius
ſ ſedechias ſ nabuc.
et ſeruet illud. Qui recedēs ab eo
ſ poſtulans auxilium.
miſit nuncios ad egiptū vt daret
· ſ cōtra nabuchodonoſor
ſibi equos et populum multum.
ſ ſed
Nunquid proſperabitur vel con-
ſ ſoluit fedꝰ. ſ id eſt
ſequetur ſalutem qui fecit hec? Et
qui diſſoluit pactum: nunquid ef-
ſ penam
fugiet? Viuo ego dicit dñs deus:
ſ in babylone ſ nabucho.
quoniā in loco regis qui cōſtituit
ſ in iudea
eum regem. cuius fecit irritum iu
ramentum. et ſoluit pactum quod
habebat cum eo. in medio babylo
nis morieť. Et nō in exercitu gran
di: neq3 in populo multo faciet cō
ſ nabucho. vel ſedechiam.
tra eū pharao prelium in iactu ag
geris. et in extructione vallorū vt
interficiat animas multas. Spre
uerat enim iuramentum vt ſolue-
· ſ regi egipti ſe tradens. in deum ſacrilegiū cōmittens.
ret fedus. et ecce · dedit manū ſuā
et cum omnia hec fecerit: nō effu-
giet. Propterea hec dicit dominꝰ
deus. Viuo ego: quoniā iuramē-
tum quod ſpreuit et fedus quod
preuaricatus eſt ponam in caput
eius. Et expandam ſuper eum re-
the meum. et cōp̄hendetur ſage
· ſ Quidquid cōtra ſedechiam fecit nabuchodonoſor. nō ſuis viribus fecit: ſed dei ira. ſuper cuiꝰ nomine fuerat peierratum.
na mea. · Et adducam eum in babi

Nūquid effu
Hiero. Ex hoc diſc
mus etiā inter hoſtes
fidem ſibi ſeruandam
et nō ꝯſiderandū cui.
ſed ꝑ quem iuraueris
Multo em̄ fidelior in
uentus eſt ille qui pro
pter nomē dei tibi cre
didit et deceptus eſt.
q̄3 tu. qui per occaſio
nem diuine maieſtatiſ
hoſti tuo imo iam a
mico inſidias molituſ
es

Quē in loco r.
Captus em̄ ſedechiaſ
ductus eſt i reblatha
Ibiq3 priꝰ interfectis
filijs: cecatus. et quaſi
fera cauea clauſus in
babyloniam tranſla
tus. vñ cum ſcriptura
videatur cōtraria in
vtroq3 tn̄ veriſſima.
Dictū eſt em̄ ad ſede
chiam. et intrabis ba
bylonem et non vide
bis eam. Intrauit em̄
quia ductus eſt. et nō
vidit q2 cecatus eſt

Et nō i. e. g. Hie.
Dupliciter intelligiť
Aut em̄ rex egiptiꝰ cō
tra nabuchodonoſor
veniens nō poterit ꝓ
liari et in paruo exerci
tu tante reſiſtere mul
titudini. Aut ip̄e ſede
chias expugnabitur
a pharaōe. a quo ſpe
rauit auxilium. nō q
eū expugnarit. ſ3 quia
eum expugnandi cau
ſa fuerit. q2 in eo ſede
chias ſperauit

Iuramētū q. ſ.
Secularis ſententia ē
Dolus an virtus q̄s
in hoſte requirat. Se
dechias tn̄ peius fecit
qui nō hoſtem. ſ3 ami
cum cui federe domi
fuerat copulatus de
cepit.

Nua deſperit. Qui eñ iuramentũ deſpicit: illum deſpiciat p ques iurauit. et ei facit iniuriam cuius nomini aduerſarius credidit

Et ſumam e.d.m.c. Hiero. Verus nabuchodonoſoꝛ ſumit de medulla.c.ſ. et de vertice.r.c. vt ſit regnũ humile ꝛ nõ eleuetur. Sed deus pater qui loquitur ad ezechiel. de ſtirpe regia: ꝛ de genere dauid plantat ſuper montem excelſum.

Humiliaui lignum. Hiero. Vñ ſymeon. Ecce hic poſit⁹ eſt ĩ ruinam ꝛ in.r.m. Granum q̃ȝ ſynapis minimũ omnibus ſeminibꝫ. poſtq̃ȝ creuerit in altum auium habitaculum eſt.

Quidã aliter interptates lignũ ſublime hũiliatũ et hũile exaltatum. ad paſſionem referunt ſaluatoris. q̇ cũ in forma dei eſſet.n.r.a.ẽ.e.ſ.e.d. ſ̃ ſemetipſuȝ e.f.ſ.a. et poſt reſurrectionem ipſum lignũ ſublimatũ eſt. qꝺ prius virẽs morte ſiccatum eſt. et poſtea reuiuiſcens priſtinũ recepit vigorem. Alij referunt ad iſrael q̇ in primo aduentu humiliatus et arefactus. ſcꝺo ĩ ſtatum priſtinũ reſtituatur. vñ paul⁹. Cũ intrauerit plenitudo gentium. tunc omnis iſrael ſaluus fiet

lonem. et iudicabo eum ibi in preuaricatiõe qua deſpexit me. ꝛ oẽs profugi eius cũ vniuerſo agmine ſuo gladio cadent. Reſidui aũt in omnem ventum diſpergentur. et ſcietis quia ego dñs locutus ſum

Hec dicit domin⁹ deus. Et ſumã

i ſ chriſtũ.ſ. qui dicit. Ego aũt cõſtitut⁹ ſum.r.a.c.

ego de medulla cedri ſublimis. et

† ſ vel germine ¦ ſ defecerat princeps de iuda et venit cui repoſitũ eſt. qui eſt expectatõ gẽtiũ

ponaȝ de vertice ramoꝝ ei⁹ tenerum diſtringam et plantabo ſuper montem excelſum et eminentem.

In monte ſublimi iſrael plantabo

ſ vnde ſuſcitabo dauid germen iuſtum

illud. et erumpet in germen et fa-

i ſ mons iſte impleuit faciem terre.

ciet fructum. ꝛ erit in cedrum magnam. Et habitabunt ſub ea oms

ſ celi ſ ſancti ſ De qua dicit abacuc. Cornua in manibus ei⁹ ibi abſcondita eſt fortitudo ei⁹ qui cõgregare deſiderat queadmodum.g.c.p.ſ.ſ.a.

volucres. vniuerſũ volatile ſub vmbra frondium eius nidificabit

ſ tropice ſ fideles

Et ſcient omnia ligna regionis q2

ſ iudeos.

ego dominus humiliaui lignum

ſ quondam ſ gentes

ſublime. et exaltaui lignum humi-

Ca. XVIII.

Quid eſt q.i.v. Parabola eſt eñ illud qꝺ in exodo dicit Ego ſum q̇ reddo peccata patꝝ ſup filios: vſq; ad terciam et q̃rtam generationẽ his qui oderũt me. Et alibi. Reddẽs iniquitatem patrum ſup filioſ et filos filioꝝ vſq; in terciam: ꝛ q̃rtam generatõȝ. Hoc eñ aliud verbis ſonat. aliud ſẽſu cõtinet. Nos vſq; nunc putam⁹ duo teſtimonia que ſup̃ poſita ſunt. nõ eſſe parabolam. ſed ſimplicem explicare ſententiam. et quanq; nõ audem⁹ quicq; dicere. ſicut nec vas fictile ɔtra figulum. Quare me ita feciſti: ſcandalum tñ patimur occultum q̇ iniuſticia videatur dei alium peccare. et alium peccata lugere. Si eñ peccata reddit vſq; in terciam et.q.g. iniuſtum videtur vt alius peccet et ali⁹ puniatur. Sed addit. his qui me oderunt. Non eñ ideo puniũtur filij q2 peccauerunt patres eoꝝ. ſed quia eis ſimiles quodam hereditario malo deum oderunt.

In exodo legitur. Ego ſum qui reddo p.p. ſup fi. vſq; ad t.ꝛ.q. generationẽ. Sed hic inquiũt heretici qui vetus teſtamentũ nõ recipiũt. quanta eſt crudelitas dei legis ꝛ pphetaꝝ qui vſq; in terciam et quartã generationem extendit iram ſuã. Sed his reſpondendum eſt: etiam in hoc dei creatoris clementiam demonſtrari. Miſericordia eñ eſt nõ ſtatim punire. ſed ſententiam tenere. vindictam differre. Sunt qui ita ediſſerũt. Patrem in nobis leuem punctũ ſenſuũ et incentiua vicioꝝ dicunt eſſe. Filium vero ſi cogitatio cõceperit peccatum. Nepotem ſi qꝺ cogitaueris atq; conceperiſ ope compleueris. Pronepotem aũt. i. quartam generationẽ. ſi nõ ſolũ feceris ſed in peccato glorieris. ſm illud. Impius cũ in profundũ venerit vicioꝝ ɔtemnit. Deus ſ̃ primos ꝛ ſcꝺos ſtimulos cogitationũ quas greci ppateias vocant. ſine quibꝫ nullus hominũ eſſe poteſt: nõ punit. ſed ſi cogitata quis facere decreuerit et ipſa que fecerit noluerit corrigere penitentia.

Vñ nullus hominũ ſine peccato: nec ſi vnius quidẽ diei fuerit vitã eius. Et alibi. Quis gloriabitur caſtũ ſe habere coꝛ: Et aſtra quoq; nõ ſũt mũda in ɔſpectu eius. et aduerſus angelos ſuos puerſum quid excogitauit. Si autem illa ſublimis natura peccato non caret: quanto magis fragilis homo qui dicit cũ apſo. Quis me liberabit de corpe mortis huius: Qui cũ bona omnia fecerit. dicere debet. ſeruus inutilis ſum. qꝺ debui facere feci. Et illud. Niſi dñs edificauerit domũ.i.v.l.q̇.e.e. Niſi dñs cuſtodierit ciuitatẽ.f.v.q.c.e. Ad pbandum q̇ primus pulſus cogitationis. imo paruus mentis inſtinctus nõ puniatur a deo. ſ̃ ſi qꝺ mẽte ɔcepis ope ɔſumes. Illud de geneſi afferendum eſt. Cham peccauit irridens nuditatem pr̃is et ſententiam nõ ipſe ſ̃ chanaan ili⁹ ei⁹ accepit. Maledictus ait chanaan ſeruus erit. f.ſ. Que eñ iuſticia ẽ vt pater peccauerit et filius punitus ſit. Et illud qꝺ ecõtra ponit apſus. ſaluam eſſe ſcȝ mulierem. ſi filij eiuſ pmanſerint in fide. ꝛ ſcitate et pudicicia. videtur nõ eſſe iuſtũ vt ſcȝ ſi boni fuerit filij ꝛ nepotes. ſaluentur parẽtes. Multi eñ ſancti pentes hñt filios malos. et mlti peccatores filios ſanctos habent Scꝺm hũc ſenſum ſ̃ quem diximus accipiendum eſt. peccata patrum in ramis nõ ĩ radice puniri. hoc de pverbio vel pabola dixiſſe ſufficiat. q̇ lex ꝛ pphete. i. exodus ꝛ ezechiel. imo ipẽ de⁹ q̇ et hic et ibi locutus eſt. ĩ ſententijs diſcrepare nõ videatur. aut hic corrigere qꝺ ibi male dixerit.

† ſ.i. iudeos florentes et germinãtes in lege et prophetis

le. et ſiccaui lignum viride. ꝛ fron

i ſ populum nationũ. vt quod ſemp locutus eſt opere compleret.

dere feci lignum aridum. Ego dominus locutus ſum et feci.

Ca. XVIII

Et factus eſt ſermo dñi ad me dicens. Quid eſt q̇ inter vos para-

ſ Ego ſum qui reddo pec. pa. in f.

bolam vertitis in prouerbiũ iſtꝺ

† ſ deriſorie ¦ ſ Quaſi. Sicut ridiculum eſt patres comedere.v.a. et dentes filiorum obſtupeſcere. ita iniquũ eſt patres peccare. et filios nepoteſq; cruciari.

in terra iſrael dicentes: Patres comederunt vuam acerbam. ꝛ dẽtes filioꝝ obſtupeſcũt. Viuo ego

ſ apoſiopeſis

dicit domin⁹ deus. Si erit vobiſ

i ſ ꝙuis in alijs qui dei notitiam nõ habent.

vltra pabola hec in prouerbiũ in

† ſ natura nõ merito. ſicut moyſes et helias dicitur homo dei. homo peccati et filius iniquitatis nõ vocatur homo dei

iſrael. Ecce omnes anime mee ſũt Vt anima patris: ita et anima filij mea eſt. Anima que peccauerit ip-

ſ q2 nõ eſt cũ eo qui eſt vita. † ſ pater ſ cathalogus virtutũ patris. q̇ in decem et ſeptẽ ptes diuiduntur.

ſa morietur. Et vir ſi fuerit iuſtus

ſ prima ſ ſecũda ſilis prime

et fecerit iudicium. et iuſticiam.

Aia q. pec. Hie. nõ abolitione ſubſtãtie. ſed ab eo remota. q̇ dicit. Ego ſum via veritas ꝛ vita. Et alibi. Omnis qui viuit et credit in me nõ morietur ĩ eternũ. ꝛ. Qui ſmonem meũ cuſtodierit mortem nõ videbit in ſempiternũ. Illud autẽ qꝺ dicit balaam. Moriatur anima noſtra morte iuſtoꝝ. ſic accipiẽdũ eſt. Moriatur ſcꝺo et peccato ꝛ viuat cũ animabꝫ iuſtoꝝ: quoꝝ vita chriſtus. Qui dicere poſſunt. Placebo dño in regione v. Nõ eſt deus mortuoꝝ ſ̃ viuoꝝ: Balaam q̃ȝ qui interpretatur vanus popul⁹. i. gentes. que deſiderant habere ɔſortium cũ animabꝫ iuſtoꝝ. abraam. ſ. yſaac. et iacob. qui eya eic. i. recti et iuſti nuncupantur. vñ liber geneſeos ex eoꝝ vocabulo nomen accepit.

Aia que pecca. Quaſi. Sicut peccata filioꝝ nõ nocent patribus. ſic peccata patrum in filios nõ redundant. ſed anima que peccauerit ipſa morietur.

Et vir. Quaſi. In hoc poteſtis ſcire qꝺ dictum eſt. reddam peccã patrum ꝛc. nõ id ſonare qꝺ multi eſtimant. nec eſſe ſimile huic ſententie. pr̃es comederunt vuã acer. et huiuſmõi

Et vir. ſi. f. i. In pverbijs dr. Cogitationes iuſtoꝝ iudicia. Qui hãc virtutem habet vt nihil ſine iudicio et ratione faciat. illud ppheticũ ſecur⁹ cantat. Iudicia dñi vera iuſtificata in ſ.m. et in iudicio nõ accipiat perſonam. hic in tantam pficiet beatitudinem vt dei iudicia intelligat. que ſũt abyſſus multa.

Et iuſticiam. Hiero. Hanc qui habet. habet chriſtum. qui factus

eſt nobis iuſticia ⁊ ſanctificatio. vt faciat iuſticiam veram. nec pſonam in iudicio recipiat.

In mōtibꝰ nō comederit. Sicut qui dicebat. Gratias ago tibi deus quia nō ſum ſicut hic publicanus. Heretici quoqꝫ qui altiora requi-runt in montibꝫ ſupbie comedunt.

Ad ydola. Symulacra. que de corde ſuo fingunt heretici. ad q̄ ocu-los cordis leuant: dum falſitatem atqꝫ mendaciū putant veritatē.

Domꝰ iſrael. Quia i eccleſia reperi-untur. et occaſione fal-ſi nominis ſciētie ſim-plices ſeducūt vt phi-loſophoꝝ dogmata introducant in domū iſrael. i. eoꝝ q̄ mente deū ꝯſpiciūt

Et vxorem. p. ſ. Hiero. Vxor ſci viri ſapientia eſt. vñ ſalo-mon. Ama illā et am-plexabitur te. dilige il-laꝫ et cuſtodiet te. hāc ꝯtaminat q̄ alioꝝ bñ dicta reprehendit ⁊ faci-tꝫ inuidie acceſſus. ſcā violat. caſta corrūpit

Ois hō ē pximus. Aliter ei inimici tui vl' extranei vxoreꝫ libere pollueres ſꝫ oīs hō p-ximꝰ tuꝰ ē. nihil ei hoī hoīe primiꝰ ē. Prete-rea ſm hanc pabolā. hō q̄daꝫ deſcēdebat ab hirl'm i iericho ⁊c. Omis eñ q̄ benefacit primus ē

Ad mulierem. Hiero. Si quis acceſ-ſerit. dicūtur concepti fetus viciū ꝯtrahere ſeminis vt leproſi. et elefantici ex hac corru-ptione naſcantur et fe-da in vtroqꝫ ſexu corpa. puitate. vel deformitate membroꝝ. Sanies eñ corrupta degenerat. Precipitur ḡ vt viri non ſolum in alienis. ſed et i ſu-is vxoribus quibꝫ lege videntur iuncti. ſm illud. Creſcite et multiplicamī. ⁊ re. t. et modū et tempa ſeruent. vñ. tempus amplexandi et tempus longe fieri ab am. Caueat ḡ vxor ne illud celet deſiderio coeūdi. et vir ne vim fa-ciat ei. putans omī tempe ſubiectam ſibi voluptate cōiugij. vnde. vt ſciat vnuſquiſqꝫ vas ſuum poſſidere in ſanctificatione et honore. vñ. in ſexti pi-thagorici ſententiolis. Adulter eſt vxoris pprie amator ardentior

Hoīem nō cō. Ne audiat. Quid gloriatur terra et cinis: vt ſcꝫ obli-tus cōditiōis ſue ponat in celum os ſuū et dicat cū vero nabuchodono-ſor. Aſcendam in celū. ſup aſtra celi ponā. t. m.

Pignus de. r. Ei ſcꝫ qui paup eſt et pprium oppignorauit veſtimē-tum et ante ſolis occaſum debꝫ recipe. ne oppreſſus frigore clamet ad dñm qui eſt vltor iniurie. Pignus quoqꝫ debitori reddimus qñ ei cui dilectio-ne cōiungimur et qui nobis debet mutuam caritatem: reddimus pignus ſuum. nihil debiti eius apud nos retinentes.

Per vim ni. r. Hiero. Omnis rapina violentie mixta eſt. Eſt ⁊ ſan-cta violentia et optabilis rapina. vñ. A diebus iohannis baptiſte. re. ce. vim pa. ⁊ vi. r. i. Aduerſarie aūt poteſtates in rapinam animaꝝ feſtinant. Vñ iacob. Beſtia mala comedit eū. beſtia rapuit ioſeph. vñ. ⁊ oues que ſequūtur dominū nō rapiūtur de manibꝫ eius

Panem ſuū. Hiero. Hic docemur elemoſinam nō eſſe ſaturis facien-dam. nec his qui eructāt plenitudine. ſed qui cruciantur inanitate. In pa-ne omis cibus accipitur. Suū. nō de rapinis aut de vſuris et alieno malo acquiſitum panem vertamꝰ in miſericordiā. Redemptio anime viri pprie diuitie. Multi clientes paupes et agricolas (vt taceam de militantiū et iu-dicum vi) opprimāt p potentiam. vel furta cōmittunt. vt de multis pauca tribuant pauperibꝫ ⁊ in ſuis ſceleribus glorientur. et dyaconus publice in eccleſijs recitat offerentiū nomia. tm̄ offert ille. tm̄ ille pollicitus eſt. placet

ꝗ ſibi ad plauſum populi quos torquet ꝯſciētia. damuſqꝫ materiā miſe-ris vt gaudeant ad ea que tribuūt et nō lugeant ea q̄ rapiūt. Meliꝰ ē aūt vt dicamus paneꝫ iuſti eſſe eū qui dicit. Ego ſum panis vi. q̄ de ce. De q̄ in oratione dicī. Panem noſtrū ſubſtantiuū vel ſupuenturū. da nobis vt quem poſtea ſemp accepturi ſumꝰ in pñti ſeculo quotidie mereamur accipe. Hunc panem iuſtus eſurientibꝫ tribuit. qui ſcꝫ eſuriūt ⁊ ſitiūt iuſti-tiam. Hic panis nō ē dandus his qui manducauerūt ⁊ biberunt et ſatu-rati ſūt ⁊ incraſſati cal-citrauerūt ne euomāt eū. Vñ ſalomō. Euo-met eū ⁊ cōtaminabit ſermones tuos bonos vñ ſaluator. Ne detis ſanctum canibꝫ

Nudum ope. Hoc veſtimēto nudꝰ de cōuiuio nuptiali p-iectus eſt. vñ ad hieru-ſalem. Tu aūt eras nu-da ⁊ ꝯfuſiōis plena

Ad vſuram. n. Hiero. In hebraico cūctaꝝ ſpecieꝝ vſura phibet. Lxx. pecuniā ſuā ad vſurā nō de. ſi-cut in pſalmo. Pecu-niam ſuā nō de. a. v. In q̄ tm̄ pecunie vſu-ra phibetur. In lege dr. Fratri tuo nō fene-rabis. alienorum fe-nerabis. Nota profe-ctū. In principio legis a fratribus tm̄ fenus tollit. In pphēta ab omibꝫ. In euangelio augmentū eſt. Fenera-bimini his a quibꝫ nō ſpatis accipe.

Et amplius n. Putāt aliqui vſuraꝫ tm̄ eſſe i pecunia. ſꝫ ſcri-ptura diuina aufert omiſ rei ſupabundan-tiā vt plꝰ nō recipias qꝫ dediſti. Solēt in agris frumēti vini ⁊ olei ceteraꝝ qꝫ ſpecieꝝ vſure exigi velut ſermo diuinꝰ nō vocet ſꝫ ſupabūdantiā. velut ſi in hyeme demꝰ. x. modios vt in meſſe. xv. recipiamꝰ. i. amplꝰ mediā ſ. ptē Qui iuſtiſſimū ſe putat: quartā ptem plus accipit. Solēt argumētari ⁊ di-cere. dedi vnū modiū. qui ſatus fecit decem modios. Nōne iuſtum eſt vt mediū modium de meo plus accipiā. cū ille mea liberalitate nouē et ſemis habeat. Nolite inquit paulus errare. deus nō irridetur. Reſpondeat mi-ſericors fenerator. vtrū habēti dederit aut nō habēti. Habenti vtiqꝫ da-re nō debuit. ſꝫ dedit q̄ſi nō habenti. Quare plus q̄ exigit q̄ſi ab habente Alij pecunia fenerata ſolent munuſcula accipe diuerſi generis. ſꝫ intelligāt vſuram vocari ſupabundantiā q̄dq̄d ē. ſi ab eo qđ dederint plus eſt.

Ab iniquitate. a. m. Hiero. vt ſcꝫ in omī ope fugiat iniquitatem q̄ nō ſolū manu. ſꝫ ⁊ alijs mēbris cōmittitur: vñ ſalomon. Iniqua labia ſint pcul a te. ⁊ alibi Iniq̄tatē in excelſo locuti ſūt. Pes qꝫ currit ad iniq̄tatē. et oculus ſi alienā vxorem viderit vt ꝯcupiſcat nō imitator eius. de q̄ dr. Qui peccatū nō fecit nec in. eſt do. i. o. e.

Iudiciū verū fe. i. v. et. v. Hiero. ſiue primum ſuū. Hoc idem vi-detur eſſe. ſi fuerit iuſtus ⁊ fecerit iudicium: ſꝫ addita veritate iudicij epita-ſim cernitur hic virtutum. vñ ⁊ in puerbijs. Poſt multa pcepta infertur correctio iudicij: ⁊ poſt oīa corrigere iudiciū. Ideo apl's reprehendit hñtes inter ſe iudicia: qꝛ minimꝰ ⁊ ꝯtemptus eligit. q̄ iuxta euāgeliuꝫ primꝰ eſt vt iudicet inter v. ⁊. v. q̄ deſtruxit ea q̄ ſunt puuli ⁊ peruenit ad pfectum virū. ⁊ tūc maiori ſnīa indiget vt poſſit ad veritatē iudicij pueniре

In pceptis meis ma. Hiero. Iudicia mea ſiue iuſtificatiōes meas cuſtodierit vt faciat ſcꝫ ⁊ facta cuſtodiat. vñ. Iuſticie dñi rec. l. c. p. d. l. i. o Querit' aūt qñō i ſꝫ ppha eodē dicit ds. Dedi eis iuſtificatiōes nō bonas in q̄bus nō viuant. Sed nō viuunt iudei ſequentes litterā occidentē. ⁊ vi-uunt chriſtiani intelligentes ſpm̄ viuificantem

Hic iuſtus eſt. Hieronimꝰ. Vir iuſtus eſt eccleſiaſticus, qui fidem

¶ tercia ¶ adorando ydola ¶ quarta.
in montibꝰ nō comederit. et ocu-
los ſuos non leuauerit ad ydola
¶ quinta ¶ adulteriū phibꝫ
domꝰ iſrael. ⁊ vxorem proximi ſui
¶ ſexta ¶ etiam in tua modū ſerua ¶ p ſingu-
los menſes grauia et torpentia mulierum cor-
pora immundi ſanguinis effuſione releuantur
nō violauerit. et ad mulierē men-
¶ ſeptima
ſtruatam nō acceſſerit. et hominē
¶ Nolite contriſtare ſpiritū. ſ. qui habitat i vo-
bis ¶ lxx. oppreſſerit. vñ abacuc. Quare impiꝰ
opprimit iuſtū ¶ octaua ¶ nō omni. alioqui
multis occaſio recipiēdorum pignorū diuitia-
rum fieret materia. ſed ſi manifeſte pauper eſt
nō cōtriſtauerit. pignus debito-
¶ nona ¶ de raptoribus dicit apoſtolꝰ. Cum
huiuſmodi nec cibum ſumere
ri reddiderit. p vim nihil rapuerit
¶ decima ¶ quecunqꝫ cibum ¶ non de rapina
¶ nō ſaturo. non qui ructant plenitudine. ſed
qui cruciantur inanitate
panem ſuum eſurienti dederit. ⁊
¶ vndecima ¶ veſte vel fide et virtutibꝰ ¶ De
quo. nudꝰ eram et cooperuiſtis me ¶ quotquot
baptiſati eſtis chriſtum induiſtis.
nudum operuerit veſtimento. ad
¶ xij. ¶ cuicꝫ. quodcūqꝫ ¶ xiij.
vſuram nō cōmodauerit. et ampli-
¶ de quacunqꝫ re ſupabundantiā quamcūqꝫ
¶ xiiij ¶ vt in omni ope fugiat iniquitatem
us nō acceperit. ab iniquitate a-

¶ xv. ¶ idem videtur in primo. ſed hic addit
verum ¶ Similis prime. ſed in ptes diuiſa
uerterit manum ſuam. et iudiciū
verum fecerit inter virum ⁊ virū.
¶ xvi. ¶ pceptum dñi lucidū. i. o.
et in pceptis meis ambulauerit. et
¶ xvij. ¶ Iudicia dñi vera i. i. ſ. i.
iudicia mea cuſtodierit vt faciat
¶ qui hec nō illa fecerit nō morietur p pecca-
tis patris ¶ virtutibus ſuis
veritateꝫ: hic iuſtus eſt. Vita vi-
¶ ſed
uet ait dominꝰ deus. Q ſi genue-
¶ lxx. et theodotio. peſtilentē. Sicut eniꝫ pe-
ſtilētia morbos creat et regiones vaſtat. ſic hō
peſtilēs populatur vniuerſa
rit filium latronem effundentem
¶ lxx. peccata.
ſanguinem. et fecerit vnū de iſtis
¶ ſed patris virtutes cōtaminantem.
et hec quidem omnia nō facientē
ſed in montibus comedentem. et
vxorē proximi ſui polluētē. egenū
et pauperem contriſtantem. rapiē-
tem rapinas. pignus non redden-
¶ que de corde ſuo finxit
tem. et ad ydola leuantem oculos

catholicam p̄dicat. fi
lius eı⁹ diſcipulus q̇ ſi
fuerit hereticoꝝ erro
re deceptus peſtilens
vocabitur. vn̄. In ca
thedra. pe. n. ſ. Iſte ef
fundit ſanguinem de
ceptoꝝ. et in ſe omnia
peccata ꝯgeminat. co
medens in montibus
ſupbie. et eccleſiā pri
mi ſui polluens. ege
nos ꝛ paupes in ſcien
tia ſcripturarum cōtri
ſtans. oppmēs ꝛ ſub
plantans rapiens eos
quos de eccleſia ſedu
xit. nō reddens pign⁹
qd̉ a magiſtro accepit
nō implēs illud. Gra
tis accepiſtis g̃tis da
te

Qd ſi genu. fi.
Hoc etiam i nobis ac
cipi poteſt. quibus dr̄
Audi filia et vide. et
inclina aurem tuam ꝛ
o. p. t. ꝛ. d. p. t. ꝛ cōcu
piſcet rex. d. t. vt q̇ de
gentium ſtirpe ſumus
generati. relinquam⁹
parentū crimina. et fa
ciamus iudicium atqꝫ
iuſticiam et viuamus
in ea.

Si aūt impi⁹.
Quaſi. In rm̄ fili⁹ pa
tris ſceleribꝰ nō graua
tur. nec ali⁹ alienis ſce
leribꝰ inuoluit̄ vt ipſe
vnus atqꝫ idem q̇ pri
us impi⁹ fuit atqꝫ pec
cator. ſi penitentiā ege
rit nō damnet̄ ꝑ prio
ribus peccatis.

ſ vt errorem magiſtri augeat diligētia diſci
puli. et repetit ab his, quibus tribuit plus q̃
dederit
ſuos. abominationem facientem
ad vſuram dantem. et amplius ac
cipientē. nunquid viuet? Non vi
ſ q̇ꝛ
uet. Cum vniuerſa deteſtāda hec
ſ ſed. ſ eterna ſ damnatio
fecerit. morte morietur. Sanguis
ſ nō in alio. ſ in patre ſ Quaſi. ne miremi
niſi viri iuſti filius. declinans ad peccata mo
riatur. q̇ꝛ econtrario ſi peccator genuerit filiū.
qui videns. o. p.
eius in ipſo erit. Qd ſi genuerit fi
lium qui videns omnia peccata
patris ſui que fecit: timuerit ꝛ nō
ſ ſcꝫ
fecerit ſimile eis. ſup montes non
comederit. ꝛ oculos ſuos nō leua
uerit ad ydola dom⁹ iſrael. ꝛ vxo
rem proximi ſui nō violauerit. ꝛ vi
rum non cōtriſtauerit. pignus nō
retinuerit. ꝛ rapinam nō rapuerit.
panem ſuū eſurienti dederit. ꝛ nu
dum operuerit veſtimento. a pau
peris iniuria auerterit manū ſuā.
vſuram ꝛ ſupabundantiā nō acce
perit. iudicia mea fecerit. ꝛ in p̄ce
ptis meis ambulauerit. hic nō mo
ſ cui diſſimilis.
rietur i iniquitate patris ſui. ſed vi
ta viuet. Pater eius q̇ꝛ calumnia
t⁹ ē: ꝛ vim fecit fratri. ꝛ malū opa
tus ē i medio populi ſui. ecce mor
ſ nō aliena ſ queſtionem ꝑponit.
tuus eſt i iniquitate ſua. Et dici
tis. Quare non portabit filius ini
ſ ſoluit. ſ Quaſi. iu
quitatem patris? videlicet q̇ꝛ filius
ſtus eſt et patris opa nō ſecutus
iudiciū ꝛ iuſticiā opatus eſt. om
nia p̄cepta mea cuſtodiuit: et fecit
ſ ſicut pater iniquus morte morietur
ſ quia fecit opa vite
illa. vita viuet. Anima que pecca
uerit ipſa morietur. Filius nō por
tabit iniquitatē patris. et pater nō
portabit iniq̇tatē filij. Iuſticia iu
ſti ſup eum erit. ꝛ impietas impij
erit ſup eum. Si autē impius ege
ſ declins a malo
rit penitentiam ab omnibus pecca
tis ſuis que opatus eſt. ꝛ cuſtodie
ſ fac bona.
rit omnia p̄cepta mea. ꝛ fecerit iu

dicium et iuſticiam. vita viuet et
ſ ſi ab omnibꝰ penituit.
non morieẗ. Omniū iniquitatum
ſ q̇ꝛ ille meminit.
eius quas opatus eſt nō recorda
ſ qua oīa cuſtodiuit p̄cepta ſ libero arbitrio
bor. In iuſticia ſua quā opatus
ſ deus vult omēs ſaluos fieri et ad noticiā
veritatis venire. vbi ſeuera et truculēta dei vi
detur ſentētia. ſed nō homies ſed peccata con
demnat
eſt viuet. Nunq̇d volūtatis mee
eſt mors impij dicit domi⁹ deus.
ſ peccata ſcꝫ p̄eant hō ſaluus fiat.
ꝛ non vt conuertatur a vijs ſuis ꝛ
viuat? Si aūt auerterit ſe iuſtus a
iuſtitia ſua ꝛ fecerit iniq̇tatem ſꝫm
omnes abominationes quas ope
ſ qui mortis fili⁹.
rari ſolet impius: nunquid viuet
Omnes iuſticie eius quas fecerat
ſ in ſalutem eı⁹. ſ ſed
non recordabūtur. In p̄uaricatio
ne qua preuaricatus eſt. ꝛ i pecca
ſ non in alienis
to ſuo qd̉ peccauit: in ipſis morie
ſ tm̄
tur. Et dixiſtis. Non eſt equa via
domini. Audite ergo domus iſra
el. Nunquid via mea non ē equa:
ꝛ non magis vie veſtre praue ſūt?
Cum enim auerterit ſe iuſtus a iu
ſticia ſua ꝛ fecerit iniquitatem. mo
rietur i eis. In iniuſticia quā opa
tus eſt morietur. Et cū auerterit ſe
ſ gentilis ſ ydolatria
impius ab impietate ſua quā opa
ſ que lege iudeis precepta ſunt
tus eſt. ꝛ fecerit iudiciū ꝛ iuſticiā
ſ pri⁹ mortuam ſ ſe ſ. interiſſe i iniqui
tatibus
ipſe animam ſuā viuificabit. Cōſi
derans em̄ ꝛ auertens ſe ab omni
bus iniq̇tatibus ſuis quas opat⁹
ſ credens in eū qui dicit. Ego ſum via. veri
tas et vita.
eſt vita viuet: ꝛ non morietur. Et
dicunt filij iſrael. Nō eſt equa via
domini. Nunquid vie mee nō ſūt
eque dom⁹ iſrael. ꝛ nō magis vie
ſ ſiue iudeū ſiue gentilem. nō eſt pſonarū ac
ceptio apud deū. Unuſquiſqꝫ in ſua fide coro
nabit̄. aut in infidelitate damnabitur
veſtre praue? Idcirco vnumquē
qꝫ iuxta vias ſuas iudicabo dom⁹
ſ Iudei et gentes ad eū ſcꝫ qui poteſt ſanare
iſrael. ait domin⁹ deus. Cōuerti
cōtritiones veſtras.
mini ꝛ agite pn̄iam ab oīb⁹ iniq̇ta
tibus veſtris. ꝛ non erit vobis in

In iuſticia ſua.
Dici. nō tam mea. ſ.
qꝫ ſua, licꝫ iuſticie mee
ſit. bona bonis. et ma
la malis reddere

Si aūt. a. ſe iu.
Quaſi. Sicut iuſtum
ante peccatorē nō gra
uant antiqua delicta
Sic peccatorem ante
iuſtū. veteres iuſticie
nō adiuuant. Unuſ
quiſqꝫ em̄ i quo inue
nitur in eo iudicatur.

Nūquid. v. m.
Quaſi. putatis me
immerito peccata pa
trum punire i filijs. ſꝫ
vnuſquiſqꝫ i peccato
ſuo moriẗ. et in iuſti
cia ſua viuit. In vtro
qꝫ nō p̄terita ſed pu
niūtur p̄ſentia. Sn̄ia
aūt veſtra iniqua eſt.
qui putatis nō eſſe pa
rabolā. ſed hyſtoriā:
vt alioꝝ ſcelera i alijs
puniantur

Cū enī auer. ſ.
Iuſtus prius popul⁹
iſrael auertit ſe a iuſti
cia ſua. q̇ꝛ iuſticie re
liquit autorem. ꝛ fe
cit iniquitatem dei fili
um negādo. In pec
cato ſ atqꝫ in ſcelere
qd̉ opatus eſt morieẗ
nō in pluribꝰ. ſꝫ i vno
heredem interficiens.
vt pderet hereditatē

Et dicūt. vſqꝫ ho
die iſrael blaſpemat
deū. cur populū ſuū
reliquerit. et gentium
mltitudinē aſſumpſe
rit. hos arguit dn̄s q̄
vie illoꝝ praue ſint.
Dn̄i aūt iuſta ſenten
tia vt pditis malis co
lonis. alijs locet vine
am ſuā. qd̉ intelligen
tes iudei i euāgelij pa
bola dixerūt. non erit
iſtud.

Cōuertimini.
Proprie ad iſrael ſer
mo iſte dirigitur vt
agant penitentiam ꝛ
relinquant iniquita
tes ſuas

Melius eſt hāc ex
hortationē cōuertimi
ꝛ. a. p. in pſona accipi
iudeoꝝ.

Et facite vo. c.
Cor nouū eſt iſraelis
credere in eū quē pri⁹
negauerat. cor nouū
gentiū ydola relinq̄re
⁊ mortuoꝝ cultura cō
tēpta credere ī eū qui
eſt d̄s viuentium.
Quia nolo. m.
Nolo vos mori q̄ſi in
ſalutē genui filios enu
triui ⁊ exaltaui. ipſi
autē ſpreuerunt me
Quaſi. cur morie⸗
mini qui patꝝ merito
et mea debetis viue⸗
re miſericordia: q: no
lo mortē peccatoris.
Ca. XIX.
Aſſume plan.
Captiuitate vicina p
pheta non tam vatici
nat᷑ futura q̄ narrat
p̄terita. Poſt ſextum
em̄ ſedechie regis an⸗
num: ſtatim in ſequen
tibus legimus. Et fa⸗
ctū eſt in anno ſeptīo.
Vnū de leun.
Ioachaz. ſ. filiū ioſie
quez nechao pharao
duxit in egiptū ⁊ ſub⸗
ſtituit ioachim. cui ie
choniaſ filius ſucceſſit
qui cum matre ⁊ opti
matibꝫ ciuitatis a na⸗
buchodonoſor duct⁹
eſt in babylonē. de q̄
natus eſt ſalathiel pa
ter zorobabel.
Leo factus eſt
Hiero. Hec iaz facta
fuerant cū ꝓpheta di⸗
cebat. Poſtq̄ em̄ hie
ruſalē eduxit ioachaz
filium ioſie. de regia
ſtirpe ⁊ regez ꝯſtituit.
tam crudelis in breui
extitit vt tropologice
cepiſſe p̄das et hoīes
deuoraſſe memoretur
Et expāderūt.
Hiero. Nō ꝙ hoc ie⸗
chonie factum ſit qui
ſe tradidit babylonie
regi. et in chaldeam a⸗
ſportatus eſt. ſed vt le
onis ſeruetur tranſla⸗
tio. qui capitur in fo⸗
ueis ꝯſtringitur cathe
nis reſeruat᷑ in caueis
Alioquin iuxta hyſto
riam hoc de ſedechia
legimus. q̄ poſt iecho
niam in regnū ꝓmot⁹
eſt. ⁊ hoc facit occaſio
vt q: cathene. cauee.
carcer nominantur. ſedechiam potius q̄ iechoniaz pleriq̄ intelligāt. Ser
uatus aūt ī carcere eſt iechonias: nec interfectus. ſublato tm̄ regno. Sede
chiam vero cecum ductū in babylonē et ſtatim occiſū narrat tm̄ hyſtoria.
Mater tua. q. Hieruſalem ſuperius pulcre mulieri. et poſt leene ca
tulos nutrienti. nūc vinee pulcerrime compatur.
Vinea q̄uis pulcra, q̄uis longis ꝓpaginibus extenta. ſi baſilia cala⸗

ruinam iniquitas. Proijcite a vo
bis om̄es p̄uaricationes veſtras
ſ vetuſtatem littere relinquētes
in q̄bus preuaricati eſtis. ⁊ facite
ſ in nouitate ſp̄us.
vobis cor nouū ⁊ ſpiritum nouū.
ſ qui eſtis filij abraā yſaac et iacob. De qui
Et quare moriemini domus iſra
bus dicitur. Deus viuorū et nō mortuorum
el? Quia nolo mortem morientis
ſ qui diſceſſiſtis
dicit dominus deus. Reuertimini
ſ p penitentiaz. mortui p peccata
et viuite.

Ca. XIX

ET tu fili ho⸗
minis aſſume plan⸗
ſ omnes ſcz qui de ſtirpe ioſie generati ſunt.
ctum ſup principes iſrael. ⁊ dices
ſ hieruſalem. ſ Methaphorice oīa
Quare mater tua leena inter leo⸗
nes cubauit? In medio leunculo
rū enutriuit catulos ſuos. ⁊ eduxit
vnum de leunculis ſuis. leo fact⁹
eſt ⁊ didicit cape p̄dam hominem
ſ famam eius.
q̄ comedere. Et audierunt de eo
ſ egiptie ſ cruēta fuit victoria
gentes. ⁊ nō abſq̄ vulnerib⁹ ſuis
ceperunt eum ⁊ adduxerūt eum i
cathenis in terraz egipti. Que cū
ſ mater hieruſalem q̄ genuerat et nutrierat.
regēq̄ creauerat eū ſ deficiente regno.
vidiſſet q̄m infirmata eſt et perijt
ſ iechoniam filium ioachim
expectatio eius. tulit vnum de le
ſ alijs regib⁹ ſ regem.
unculis ſuis: leonem conſtituit eū
ſ viam p̄deceſſoris ingreſſus.
Qui incedebat inter leones. et fa⸗
ctus eſt leo. ⁊ didicit predam cape
ſ nimia crudelitate
⁊ homīes deuorare. didicit vidu⸗
as facere ⁊ ciuitates coꝝ in deſer⸗
ſ deſolari
tum adducere. Et deſolata eſt ter⸗
ſ exterrita.
ra et plenitudo eius. a voce rugit⁹
ſ ideo
illius. Et ꝯuenerunt aduerſus eū
gentes vndiq̄ de prouintijs. ⁊ ex
panderunt ſup eum rethe ſuū. In
vulnerib⁹ eaꝝ capt⁹ ē. et miſerunt
eum in caueam in cathenis ⁊ ad⸗
duxerūt eum ad regem babylonis
miſeruntq̄ euz in carcerem ne au
diretur vox ei⁹ vltra ſup montes
ſ multis ſermonibus res vna dicitur.
ſ lxx. flos in malis granatis.
iſrl'. Mater tua quaſi vinea i ſā⸗
ſ rubore florū ſ vbi humore nutritur
guine tuo ſup aquam plantata eſt
Fructus eius ⁊ frondes eius cre⸗
uerunt ex aquis multiſ. ⁊ facte ſūt
ſ Lxx. in tribū ducuz vt ſcz inde reges fierēt
ei virge ſolide i ſceptra dn̄antium
ſ ſupbis deus reſiſtit
⁊ exaltata eſt ſtatura eius inter frō
ſ vt ſupbiret. alioꝝ bona videamus. noſtra
neſciamus.
des. Et vidit altitudinem ſuam in
multitudine palmitum ſuorum. ⁊
ſ in furore dn̄i. ſ ruinas hieruſalem eleganti
euulſa eſt in ira in terramq̄ ꝓie⸗
tranſlatione demonſtrat
cta et ventus vrēs ſiccauit fructū
eius. marcuerūt ⁊ arefacte ſūt vir⸗
ſ iſmael
ge roboris eius: ignis comedit eā
ſ tm̄ ſ tam pulcra tam fructuoſa.
Et nunc tranſplantata eſt in deſer
to ī terra inuia ⁊ ſitiēti. ⁊ egreſſus
ſ iſmael ſ tribu regia.
eſt ignis de virga ramoꝝ eius qui
ſ ex tūc
fructum eius comedit. et non fuit
ſ aliquis rex qui populum gubernaret. ſz cū
iohanna filio caree in egiptum tranſfugerunt.
ſ Regij generis. quod i iudea vltra ceſſauit
donec veniret cui repoſitū eſt. qui erit expecta
tio gentium
i ea virga fortis ſceptrū dominā
tium. Planctus eſt. ⁊ erit in plan
ctum.

Ca. XX.
ſ poſt. xi. menſes et. v. dies
ET factuz eſt
ſuperioris viſionis.
in anno ſeptimo: in
quinto menſe in decima menſis.
venerunt viri de ſenioribus iſra⸗
el vt interrogarēt dominum. ⁊ ſe⸗
ſ poſt ſ anteq̄ dicāt no
derunt coram me. Et factus eſt ſer
uit quid querant.
mo domini ad me dicens. Fili ho
mis. loquere ſenioribus iſrael. et
dices ad eos. Hec dicit dn̄s de⁹.
Nunquid ad interrogandum me

moſq̄ ſubtraxeris iū
cta terre areſcit calore.
marie ſi ventus vrēs
quē greci eliſonā aliaſ
kayſona vocant: ſic⸗
cauerit fruct⁹ eius. vt
emarceſcat et q̄ſi igniſ
cremetur ardoribꝫ.
Babylonē vel egi
ptum ſignat. ad quaz
tranſfugerūt. aut ipſā
iudeaz. in qua pauci
paupes remanſerunt
quibꝫ p̄fectus erat go
dolias. vt ꝯgregaret
⁊ regeret reliquias po
puli. quem iſmael de
ſtirpe regia occidit in
maſpha. et hoc eſt qd̄
d̄r ignis comedit eam
Hic. Sz m anago
gen hec ad eccl̄am refe
rimus. q: i nouiſſimo
tp̄e multiplicata iniq̄
tate refrigeſcet caritaſ
m̄ltoꝝ. vt p̄hent᷑ ſi fie
ri pōt. etiā electi ⁊ pū
cipes eius capiant᷑ re
tibus diaboli. qui nō
vnius regis captione
ꝯtentus. quotidie re
ges ⁊ principeſ capere
feſtinat. vn̄. Eſce eius
electe. Palmites q̄z
eccl̄e qui dudum flori
bus ⁊ roboꝛ ſanguis
equabātur vento v⸗
rente ſiccant᷑. vn̄ ī euā
gelio. q̄ germinauerāt
orto ſole eſtuauerunt
⁊ ſiccata ſunt vt vix re
maneat vn⁹ ex palmi
tibꝫ qui ꝯſurgat ī vir⸗
gam et dign⁹ populi
princeps fiat. vn̄ yſai.
Inducam famem et ſi
tim ſup terram. nō pa
nis famem neq̄ ſitim
aque ⁊c. vn̄ debem⁹
plangere et lamentari
ſup p̄ncipes iſrael. q̄ꝝ
vicio ⁊ ſupbia iudea
capta eſt et hierlm̄.
Planct⁹ ē ⁊ e.
Hiero. Hinc patet h̄
qd̄ ſuperius dictū eſt
Quare mater tua lee
na ⁊c. et h̄. mater tua
q̄ſi vinea ⁊c. ad hieru
ſalē ptinere. q̄ p̄didit
leones ⁊ palmites ſu
os. ⁊ nō remāſit in ea
virga que ꝯſurgeret ī
tribū regiā. a planctu
em̄ cepit et in planctu
finit᷑. Aſſume planctū
⁊c. hoc in principio et
in fine planct⁹ eſt. ⁊c. Planctu em̄ et lamentatōe ſtirps regia ꝓſequēda ē.
Nūquid ad interrogādum. Hanc fuiſſe ꝯſuetudinem populi
iſrael vt quidquid dubitarent a dn̄o p ꝓphetas quererent multa exēpla
teſtant᷑. Saul q̄rens aſinaſ pgit ad ſamuel. Egrotante filio ieroboam mit
titur vxor eius in ſylo ad achiam ꝓphetam. Dauid quoq̄ ꝓpheta alium
ꝓphetam nathan interogat. vtrū debeat dn̄o domū ꝯſtituere. In nouo

quoq3 teſtamēto aga
bus que paulo euētu
ra ſūt ꝑnunciat. Scri
ptū eſt in deuterono.
Gentes quas dñs ꝑ
diturus eſt in cōſpe
ctu tuo· ſomnia ⁊ diui
nationes audiūt. tibi
aūt nō ſic dedit dñs

Uiuo ego. Cō
grua interrogantibus
datur reſūſio. Sācto
dr. Adhuc loquēte te
dicā adſum· pctōrib⁹
q̄les ſunt ſeniores iſrl̄
increpatio ꝑ pctīs: ⁊
addit̄ iuſiurandū vt
ſit firmior ſnīa negātꝫ.

Si iudicas e.
Nō eſt ꝓphete reſpō
ſio. ſ ſentētia iudican
tis ꝑ iniquitatib⁹· qꝛ
pātrū iniquitates ſūt
ſecuti.

Abominatōes
Nō ꝙ peccata patrū
redundent in filios. ſ
oſtendūtur pātib⁹ ſimi
lia feciſſe·et heredita
rio malo: longū funeꝫ
pccōꝝ traxiſſe. vt q̄rū
imitantur peccata ꝑti
meſcāt ſupplicia

In die qua ele.
Iſrael cū eſſꝫ ī egipto
intm̄ deū ignorabat·
vt moyſes miſſus ad
eos diceret. Si inter
rogauerīt: quis miſit
te·quid dicam eis? Et
ait dñs· qui eſt miſit
me. Ibi ḡ notus ē eis·
qm̄ leuauit manū ſuā
ꝑ eis ꝯtra egiptios·

In terram· q·
Hiero. Sꝫm litteram
iudeam inditam eſſe
et oībus terris ferti
liorem dubitare non
pōt: qui a rinocorula
vſq3 ad thaurū mon
tem ⁊ fluuiū eufraten.
omnē ꝯſiderauit ter
ram ⁊ vrbiū potentiā
et regionū amenitatē·
Paleſtinā videlicet ⁊
phenicem·arabiā· ſy
riam. coelem. ciliciam
⁊ ceteras regiones· q̄ſ
iſraeli ſi ꝑcepta ſeruaſ
ſet: dñs repmiſit· Si
aūt nō accepit vicium
incredulitatis fuit. nā
et in paleſtina iudea
q3 ꝓuintia multe gen
tes remanſerunt· que
eis ſubiecte non ſunt.
Nō tñ ſponſor reus ē
mendacij aut criminiſ
ſed qui ſe ſponſiōe in
dignū fecit. Preterea
hec eſt ꝯditio ꝓmittē
tis. Si volueritis et

vos veniſtis? Uiuo ego· quia non
reſpondebo vobis ait domin⁹ de⁹
ſ Quaſi· ad interrogandū venerunt ſuꝑ his
que ambigūt. ſed tu fili hoīs iudica eos.
Si iudicas eos· ſi iudicas fili ho
minis. Abominationes patrū eo
rum oſtende eis. et dices ad eos·
Hec dicit dñs deus· In die qua
elegi iſrael. ⁊ leuaui manum meaꝫ
ſ cognitus·
pro ſtirpe dom⁹ iacob: ⁊ apparui
ſ contra egiptios ſ quaſi ꝑcuſſurus·
eis in terra egipti ⁊ leuaui manū
meam pro eis dicens· Ego domi⁹
deus veſter· in die illa leuaui ma
num meā pro eis. vt educerē eos
de terra egipti: in terram quā pro
ſ Nondum eni erant ꝑfecti. ſed nutriendi la
cte infantie.
uiderā eis· fluenteꝫ lacte ⁊ melle
que eſt egregia inter oēs terras.
ſ primo exeuntes de egipto· ſ ydola·
Et dixi ad eos· Unuſquiſq3 offen
ſcꝫ quibus longo tp̄e ſeruierāt ne vel aſpicere
ſiones oculorum ſuoꝝ abijciat·et
dignentur. ſ colendo.
in ydolis egipti nolite pollui. Ego
ſ nō egiptij. no varia monſtra.
dominus deus veſter. Et irritaue
ſ qꝛ· ſ libero arbitrio ſ facientes ſcꝫ ꝓhibi
ta. et muſitantes cōtra moyſen
runt me noluerunt q3 me audire
Unuſquiſq3 abominationes ocu
lorum ſuoꝝ non proiecit· nec ydo
ſ ideo ſ decreui
la egipti reliquerunt. Et dixi vt ef
ſ quā mente cōceperam
funderem indignationem meā ſu
per eos. ⁊ implerem iram meam i
ſ qꝛ nōdum exierant cū vellet effundere iram
ſ Quaſi· peperci nomini meo. ne haberent
nationes occaſionē blaſphemandi· inter quas
notus factus ſum eis
eis· in medio terre egipti· Et feci
ꝓpter nomen meum vt non viola
ret̄ coram gentibus in quarū me
dio erāt. ⁊ inter quas apparui eis
vt educerem eos de terra egipti·
Eieci ergo eos de terra egipti. ⁊ e
duxi in deſertum· ⁊ dedi eis prece
pta mea· ⁊ iudicia mea oſtendi eis
ſ etiam nihil addens ſicut in euāgelio.
que faciens homo viuet ī eis· In
ſuꝑ ⁊ ſabbata mea dedi eis. vt eēt
ſ veri ſabbati· et circūciſio ſignū eſt vere circū
ciſionis· vt a vicijs omnibus purgati ꝑ totam
ſeptimanam ei die et nocte viuamus. vt i eter
no ſabbato quieſcamus.
ſignum inter me ⁊ eos. ⁊ ſcirēt qꝛ

ego dñs ſanctificans eos· Et irri
ſ etiam
tauerūt me domus iſrael ī deſerto
In ꝑceptis meiſ nō ambulauerūt
⁊ iudicia mea proiecerunt· que fa
ſ etiā nihil addēs ſicut in euangelio
ciens homo viuet in eis. ⁊ ſabba
ſ nō ſemel ſ nō parum
ta mea violauerunt vehementer
ſ qñ dixit moyſi· dimitte me·
Dixi ergo vt effūderē furorē meū
ſuꝑ eos in deſerto ⁊ conſumerem
ſ parcens egiptijs et ceteris gētibus. ne ſcan
dalizarent̄. et ipſis quorū miſertus eſt expectās
penitentiam eorū·
eos. Et feci propter nomen meuꝫ
ne violaretur coram gentibus· de
q̄b⁹ eieci eos in ꝯſpectu eaꝝ· Ego
ſ ꝑ amalechitas et alios qui dimicauerūt cō
tra eos in deſerto.
igitur leuaui manū meam ſuper
eos in deſerto. ne inducerem eos
in terram quam dedi eis fluenteꝫ
lacte ⁊ melle: ꝑcipuam terraꝝ om
niū· quia iudicia mea proiecerunt
⁊ in ꝑceptis meis non ambulaue
runt. ⁊ ſabbata mea violauerunt.
ſ egipti.
Poſt ydola enī cor eoꝝ gradieba
tur. Et pepcit oculus me⁹ ſuꝑ eos
ſ omnino ſ filios ſcꝫ cū patribus. Filios eni
induxit in terram ꝓmiſſionis
vt nō interficerē eos. nec conſum
ſ Poſt interfectionē patrum dat ꝑcepta filijs
in quibus parcit et patribus
pſi eos ī deſerto Dixi aūt ad filios
ſ ne eorum imitemini peccata quorum vidi
ſtis tormēta.
eoꝝ ī ſolitudine· In ꝑceptiſ patꝝ
veſtrorū nolite incedere· nec iudi
cia eorum cuſtodiatis. nec in ydo
ſ eadem dicit filijs q̄ ante et patribus
lis eoꝝ polluamini· Ego domin⁹
deus veſter. In ꝑceptis meis am
bulate. ⁊ iudicia mea cuſtodite·et
ſ ſancta oſtendite venerando·
facite ea· ⁊ ſabbata mea ſanctifica
ſ vt ſupra·
te· vt ſit ſignum inter me ⁊ vos. ⁊
ſ ſic ſ nō alius·
ſcietis quia ego dñs deus veſter.
ſ tñ ſ patrum ſcelera imitantes ſ quia
Et exacerbauerunt me filij. ⁊ in ꝑ
ceptis meis nō ambulauerunt. et
ſ corde
iudicia mea nō cuſtodierunt vt fa
ſ opere
cerēt ea. q̄ cum fecerit homo viuet
ſ Manifeſta exponere ocioſi eſt
in eis. ⁊ ſabbata mea violauerūt.

audieritis me· b. ſ. c. ſi
aūt nolueritis gladi⁹
deuorabit voſ. Eligū
tur ḡ ſm ꝑſentia. aliaſ
ſm ꝑſcientiā· nec ſtati
qui eligit̄ temptari n̄
poteſt aut ꝑire. Saul
enī electus in regnum
et iudas in apoſtolū.
p⁹ea vicio ſuo ꝑierūt

Que eſt. e. i. o.
Hiero· Aquila firma
mentum. ſimachus re
ligio· theodotio forti
tudo· qꝛ oīm terrarū
iſta eſt q̄ſi fūdamētū
qꝛ in ea dei religio ⁊ tē
plū ⁊ ceremonie. ⁊ no
ticia dei.

Unuſquiſq3:
Hiero. Nobis q̄3 de
egipto exeuntib⁹ ꝑci
pitur vt offenſiones
oculoꝝ noſtroꝝ abij
ciamus. ne ea q̄ oble
ctabant mō nos capi
ant. ne ſymulacra egi
pti nos polluant. ad
inuentiōes. ſ. philoſo
phoꝝ. hereticoꝝ· que
recte ydola nūcupant̄
A ſpectaculis q̄3 imo
offenſionib⁹ egipti re
moueam⁹ oculos. are
ne. circi· theatroruꝫ· ⁊
ab oīb⁹ q̄ aīe ꝯtami
nant puritatē· ⁊ ꝑ ſen
ſus ingrediūt̄ ad men
tē. vñ· Intrauit mors
ꝑ. fe. n.

Et feci ꝓpter:
Qd facere cogitabaꝫ
ꝓpter iuſticiā· non feci
ꝓpter demētiā. ne pol
lueretur nomen meū.
⁊ viderer nō poſſe cō
plere qd iſraeli promi
ſeram.

Eieci ergo hie.
Hucuſq3 qd eis pro
miſerit in terra egipti
et quomō ſtatim offē
derint. et qd ꝯ eos co
gitauerit ⁊ tñ non fece
rit: ꝓpheta deſcripſit·
q̄ ſequunt̄ egreſſis de
egipto locutus eſt·

Hec ad eos dicūt̄
qui educti ſunt de egi
pto in deſertū vt egi
ptioꝝ vicijs liberati:
facilius in ſolitudine
ꝑcepta dei cuſtodirēt

Coram gen. d.
Hiero· Iam enim
eiecti erant de egipto
Supi⁹ vero ait· Co
ram. g. in quaꝝ. m. e.
qꝛ nōdum exierāt·

Pepercit ocu.
Hiero. Quomō pep
cit· cū ꝑter ieſū naue ⁊
caleph filiū iephone

nullus terrã ꝓmiſſiõiſ
ingreſſus ſit. vñ intel/
ligim⁹ viuere eos. nec
ęternis ſupplicijs reſer
uatos. nec de libro vi
uentium deletos. nec
ꝯſumptos ante facieꝫ
dñi. Si eñ qꝛ in terrã
ꝓmiſſioniſ nõ intraue
rũt piſſe credendi ſũt.
ergo ⁊ moyſes perijt
qui vidit tñ. et nõ in/
trauit. Moyſi quoqꝫ
ꝑces exauditas eẽ cre/
dimus. qui ꝓ populo
interpellãs ait. Si di
mittis eis peccatũ: di/
mitte. Si aũt nõ vis.
⁊ me dele de libro tuo
Sententiam autem
domini in filios et fa/
mulos nõ ꝑditionem
eſſe. ſed emendationẽ
audiamus. Quẽ dili
git dñs corripit ⁊c. et
alibi. Cũ interficeret
eos querebãt eũ. Et i
alio loco. Ego interfi
ciam ⁊ ego viuificabo

Et cõminat⁹ .ſ.
Quia ſimiliter pñb⁹
peccauerũt. ſimilẽ ſen
tentiã meruerunt. ꝟ ea
dem demẽtia ⁊ ob eaſ
dem cauſas reſeruati
ſunt. Idem autor am
boꝝ. eadem patiẽtia
iram mittigat.

Iterũ le. ma.
Ubi i veteri teſtamẽ/
to domin⁹ ꝯ filios eo
rũ qui i deſerto corrue
runt. leuauerit manũ
volenſ diſpergere. ſcri
ptura nõ dicit. ꝟ ex ꝟ
qđ hic dr̃. factum eſſe
credendũ eſt vel ꝟſigt
qꝛ poſtqꝫ in terram ꝓ/
miſſionis ꝑuenerunt:
peccatis exigentib⁹. di
uerſis gẽtib⁹ et regib⁹
traditi ſunt. et tunc ꝑ
cepta bona in natura
ſua facta ſunt eis non
bona.

Ergo et ego .d.
Hiero. Nõ ait mala
ſed nõ bona. Nõ eñ
ſtatim ſequit̃ vt qđ ñ
eſt bonum malum ſit.
Apl's eñ ait. Bonũ
eſt homini mulierem
nõ tangere. qđ ſi fece/
rit. nec bonũ nec malũ
eſt. dedit ergo eiſ diſꝑ
ſis i gentibus ꝑcepta
non bona. qꝛ dimiſit
eos i deſideria ſui cor
dis. vt faciant q̃ non
cõueniunt.

Hiero. Poſſum⁹
dicere ꝙ ante offenſã
decalogum tñ accepe

ſ loco
Et cõminatus ſum vt effunderem
furorem meum ſuꝑ eos. et imple/
rem iram meam in eis in deſerto.
ſ vindictam
Auerti aũt manum meã. et feci ꝓ/
pter nomen meũ vt non violaret̃
coram gentibus. de qnibus eieci
eos in oculiſ eaꝝ. Iterum leuaui
manum meam in eos in ſolitudĩe
vt diſpergerem illos i nationes. ⁊
ventilarem in terras. eo ꝙ iudicia
mea nõ feciſſent. et pręcepta mea
reprobaſſent et ſabbata mea vio/
laſſent. et poſt ydola patrum ſuoꝝ
fuiſſent oculi eorũ. Ergo et ego de
ſ eis ſcꝫ ꝗ̃uis in natura bona. facta ſunt eis nõ bona. dum nõ valent in captiuitate legis ꝑcepta ſeruare
di eis precepta non bona. et iudi
ſ in eis tñ viuere credentes. ſ id ẽ pullutos monſtraui. ſicut ſacerdos leproſos a populo ſe
arans
cia in quibuſ nõ viuent. ⁊ pollui
ſ cũ ydolis offerrent que deo debentur
ſ primogenita ſcꝫ.
eos in muneribus ſuis. cũ offer
ſ baali traducentes ꝑ ignem
rent omne quod aperit vuluam
ſ a deo deſerti et ydolis traditi
propter delicta ſua. et ſcient quia
ſ quem vicio ſuo ad iracundiam cõcitauerũt.
ego dñs. Quãobrem. loquere ad
ſ ad ſeniores qui venerũt ad te interrogandũ
domum iſrael fili hoĩs. ⁊ dices
ſ lxx. adonay dñs
ad eos. Hęc dicit dominus deus
ſ ſepe et multũ
Adhuc ⁊ in hoc blaſphemauerũt
ſ de quorum ſtirpe deſcendiſtis
me patres veſtri cũ ſpreuiſſent me
cõtemnentes. et induxiſſem eos i
terram ſuꝑ quam leuaui manum
ſ enim
meã vt darem eis. Uiderũt omnẽ
collem excelſum. et omne lignum
ſ ydolis.
nemoroſum. et immolauerunt ibi
ſ Filij. et dederũt ibi irritationem oblatiõis ſue
victimas ſuas et dederunt ibi in
ſ ad me irritandum
irritationem oblationes ſuas. Et
poſuerunt ibi odorem ſuauitatis
ſuę. et libauerunt libationes ſuas
Et dixi ad eos. Quid eſt excelſum
ſ antiquus error. nomen pꝛiſtinũ poſſidet
ad qđ vos ingredimini? Et voca
ſ In hebreo bama excelſum. bamoth plurale excelſa.
tum eſt nomen eius excelſum vſ

qꝫ ad hunc diem. Propterea dic
ad domũ iſrael. Hęc dicit domi⁹
ſ ſceleribus
deus. Certe in via patrũ veſtrorũ
ſ ſimilem penam merentes
vos polluimini. et poſt offendicu
la eorum vos fornicamini. ⁊ in ob
latione donorum veſtroꝝ. cũ tra/
ſ in tantũ ſcelus ꝓrupiſtis
ducitis filios veſtros ꝑ ignẽ vos
polluimini in omĩbus ydolis ve/
ſ nõ ſemel ſufficit feciſſe
ſtris vſqꝫ hodie. et ego reſponde/
ſ tantis flagicijs obligatiſ
bo vobis domus iſrael. Uiuo ego
ſ reſponſione mea indignis.
dicit dñs deus. qꝛ nõ reſpõdebo
ſ Quaſi. ne putetis me poſſe complere
vobis. neqꝫ cogitatio mentis ve
ſ hoc .ſ. ſ noſtro viuẽtes arbitrio
ſtrę fiet dicentium. Erimus ſicut
ſ nõ ſub dño ſ vt ſimus et nos vna de pluribus gentib⁹
gentes et ſicut cognatiões terrę.
vt colam⁹ ligna et lapides. Uiuo
ſ quaſi nõ deſpiciam vos ſicut ſeruos fugitiuos deum negligẽtes.
ego dicit domin⁹ deus quoniam
in manu forti et in brachio extẽto.
ſ ad meũ regnum reuocabo.
et in furore effuſo regnabo ſuper
ſ nõ patiar vos eẽ i eterna captiuitate
vos. Et educam vos de populis.
et cõgregabo vos de terris in qui
ſ hoſtili neceſſitate.
bus diſperſi eſtis in manu valida
ſ ꝑcutiente
et in brachio extento. et in furore
ſ velitis nolitis ſ in pꝛiſtinam reuocabo ſeruitutẽ. vt ſentiatis iratum. quẽ clementem neglexiſtis
effuſo regnabo ſuꝑ vos. et addu
cam vos in deſertum populorum
ſ ibi ſcꝫ.
et iudicabor vobiſcum ibi facie ad
faciem. Sicut iudicio cõtendi ad/
uerſum patres veſtros in deſerto
terrę ęgipti. ſic iudicabo vos dicit
ſ poſtea
dñs. Et ſubijciã vos ſceptro meo.
ſ quibus ligati ab amore meo nõ recedatis.
et inducam vos in vinculis fęde/
ſ ad abijciendum ſ qui in malo ꝑſeuerant.
ris. Et eligã de vobis tranſgreſ/
ſ tñ ſ exilij.
ſores et impios. et dę terra incola/
ſ quia in diuerſis regionibus peribũt.
tus eorum educam eos. et terram
ſ diſtinctione malorũ et bonorum.
iſrael nõ ingredietur. ⁊ ſcietis qꝛ
ſ qui facio cuncta iudicio
ego dominus. Et vos dom⁹ iſrael
ſ indigni eſtis meo impio. nec me cultura veſtra delectat
Hęc dicit dñs de⁹. Singuli poſt
ydola veſtra ambulate. et ſeruite

runt. poſt ydolatriam
vero ⁊ blaſphemiam
multiplices legis ceri/
monias. vt deo poti⁹
qꝫ demonib⁹ offerrent
hoſtias. ⁊ compati õe
ſacrilegij leuius fieret
qđ nõ erat ꝑ ſe bonũ
nec tñ malum. qꝛ deo
offerebatur. ⁊ nõ bo
num. quia boni auto
rem offenderant.

Cũ traducitis
Non ꝙ ſeniores in
captiuitate poſiti ꝟ
facerent. ſed qui hie
roſolimis erant. qbuſ
iminebat captiuitas.
hoc facere nõ ceſſabãt

Uiuo ego di.
Quaſi hoc totum fa
ciam vt me regem ha
beatis. nõ vt vos di
ſpergã. ꝗ̃uis demoni
bus ſeruire elegiſtis

Sic iudicabo
Quaſi. faciam vo/
bis qui in babylone
ydola colitis. qđ feci
patrib⁹ veſtris in ęgi
pto. vt adducã vos.
in de. po. ⁊ ibi iudica
bor. v. f. a. f. ſicut ad
uerſum illos contẽdi
quãdo egreſſi ſunt de
ęgipto

In monte ſcõ. De quo. Erit mons manifeſtus in vertice montium ꝛc. et alibi. yſaias. Sup montez excelſum aſcende tu q̄ euãgeliſas ſyon

Quidquid dr̃ de populo iſrael qui liberatus de egipto. in ſolitudine multa ↄmiſit et dñm offendit. et in terram ꝓmiſſionis introductus ydola coluit et tamen poſtea dei clementia liberat⁹ eſt. referamuſ ad eos qui de egipto huius ſeculi dei manu liberati ſũt. ⁊ĩ vicioꝝ ſolitudine ſuſpirãt ad egiptũ et faciunt q̄ penis digna ſunt. ſed tñ p penitentiam ſola dei clemẽtia ↄſeruantur.

Et recordabi. Hiero. Nõ poſſum⁹ recordari ſcelerum noſtroꝝ atq₃ vicioꝝ. niſi inducti fuerimus ĩ terram iſrael. vbi poſiti: cũ apl̃o dicam⁹. Non ſum dignus vocari apoſtol⁹ q.p.ſum.e.d.

Et diſplicebi. Symachus. paruuli vobis videbimini vt ſc₃ cũ excelſi fuerĩt hũiles ſe eſſe credãt. quia dñs humilib⁹ dat grãm. et alibi ſcriptũ eſt Ante tribulationẽ exaltatur coꝛ. et ante altitudinẽ humiliatur. Supbiam eñ ↄtritõ et humilitatẽ ſequit altitudo.

Pone faciẽ t. Obfirmatione vult⁹ et duricia frontis op⁹ eſt. vt hec ꝓpheta loquatur intrepidus. maxĩe cũ ad totã populi multitudinẽ triſtia nunciantur.

Stilla ad af. Hie. vt ſc₃ ira dei nõ tota videatur effuſa. Si aũt tanta ẽ ſtilla quid de totis imbrib⁹ eſtimas?

Hiero. Allegõ. Saltũ mundũ iſtũ vocat nõ habentẽ arbores pomiferas ſed habitaculum beſtiaꝝ. vñ. vox domini preparantis. c. ⁊. r. c. Iſte ſunt ſilue et ſaltus. qui plus deuorauerũt in ꝑlio de exercitu abſolon q̄s iterfecit gladius. Lignũ viride: qui. ſ. in malo

eis. Q ſi et in hoc non audieritis
ſ dũ mihi offerꝛe ſimulatis q̄ offertis ydolis et nomini meo tantã blaſphemiã facitis. vt q̄ ydoloꝛum cultores eſtis meos tñ vos eſſe dicatis.
me. ⁊ nomen ſanctum meũ polueritis vltra in munerib⁹ veſtris
ſ hoc ſcitote. ſ chriſto
⁊ in ydolis veſtris in monte ſãcto
vel eccleſia.
meo. in monte excelſo iſrael. ait dominus deus. ibi ſeruiet mihi omis
ſ nõ alibi
ſ ſeruient mihi.
domus iſrael. omnes inquam in terra in qua placebunt mihi. Et
ſ p chriſtuz enim vel eccleſiam primitie et decime et omnis cultura in odoꝛem ſuauitatis vertuntur.
ibi queram primitias veſtras. ⁊ initium decimarum veſtraꝝ in oĩbus ſanctificationib⁹ veſtris. In odoꝛem ſuauitatis ſuſcipiam vos cũ eduxero vos de populis. ⁊ cõgregabo vos de terris in quas diſperſi eſtis. et ſanctificaboꝛ in vobis in oculis nationum. Et ſcietis
ſ vel uero
ſ qꝛ videbunt populũ meũ ſc₃ ſaluatum glorificabũt me.
ſ vos ſaluati
quia ego dominuſ. cum induxero vos ad terram iſrael: in terrã pro qua leuaui manũ meam vt darez eam patribus veſtris. Et recordabimini ibi viarum veſtraꝝ. ⁊ omniũ ſcelerum veſtroꝝ quibus polluti eſtis in eis. et diſplicebitis vobis in conſpectu veſtro in omnib⁹ maliciis veſtris quaſ feciſtis ⁊ ſcietis quia ego domin⁹: cum benefecero vobis propter nomen meũ nõ ſcdm vias veſtraſ malas. neq₃ ſcdm ſcelera veſtra peſſima dom⁹ iſrael. ait dominus deus. Et fact⁹ eſt ſermo dñi ad me dicẽs. Fili hominis: pone faciem tuã contra viam auſtri. et ſtilla ad affricũ. et ꝓpheta ad ſaltum agri meridiani ⁊ dices ſaltui meridiano. Audi verbum domini. Hec dicit dominus
ſ quam illi vicio ſuo ꝑdiderũt vos non tam merito veſtro q̄ mea clementia recepiſtis.
ſ ꝑ certo
ſ vos ſaluati ſ paſſus ꝑ peccatis veſtris
ſ nõ meritum veſtrũ ſc₃ quorũ ſcelera nõ miſericoꝛdiã meruere ſed penam
ſ Methaphoꝛice. hieruſalem q̄ beſtiarum et ferocium hominũ habitatio eſt

de⁹. Ecce ego ſuccendaz in te ignẽ et comburam in te omne lignuz viride. et omne lignum aridum. non extinguetur flama ſucceſionis. Et comburetur in ea omĩs facies ab auſtro vſq₃ ad aquilonez et videbit vniuerſa caro. quia ego dominus ſuccendi eam: nec extinguetur. Et dixi. Ha. ha. ha. domine deus. Ipſi dicũt de me. Nũquid nõ ꝑ parabolas loquitur iſte?
ſ ſcdm illud. a ſanctis meis incipite ſ nõ arbores ſc₃: ſed ligna incendio preparata
ſ quod nihil poteſt habere vitale
ſ babylonem. ſ vt ſc₃ omne iter ꝑgentiũ in captiuitatẽ. gladio. fame. peſtilẽtia cõpleatur.
ſ noſcet. ſ q̄ viſura eſt ſalutare dei. ſ n̄ ali⁹
ſ ꝑ ſiluarũ incendiũ vel flamam. que nullius auxilio extinguatur.
ſ hec intelligens.
ſ Quaſi. planius loquere: non intelligimus parabolã tuam

Ca. XXI.

ſ qꝛ apertam querebãt ſententiam quod ſupꝛa methaphoꝛice dictũ eſt manifeſte apitur

Et factus eſt ſermo dñi ad me dicens. Fili hominis. pone faciẽ tuaz ad hieruſalem et ſtilla ad ſanctuaria. et propheta cõtra humũ iſrael et dices terre iſrael. Hec dicit dominus deus. Ecce ego ad te. ⁊ eiiciã gladium meũ de vagina ſua. ⁊ occidam ĩ te iuſtum et impiũ. Pro eo aũt q̄ occidi in te iuſtũ ⁊ impiũ idcirco egredietur gladius me⁹ de vagina ſua ad omnẽ carnẽ: ab auſtro vſq₃ ad aquilonẽ. vt ſciat omnis caro: quia ego dñs eduxi gladium meũ de vagina ſua inreuocabilem. Et tu fili hominis ingemiſce in cõtritione lumboꝝ. et in amaritudinibus ingemiſces coꝛam eis. Cumq₃ dixerint ad te. quare tu gemis? dices. Pro auditu: qꝛ venit et tabeſcet omne coꝛ. et diſſoluent vniuerſe manus. ⁊ infirmabit omnis ſpiritus. Et ꝑ cũcta genua flu-
ſ hoc ſaltũ ſupꝛa appellauit
ſ id ẽ
ſ hunc ſupꝛa flamam vocauit.
ſ lignũ viride et aridũ. vñ. Si in viridi hoc faciũt. in arido quid fiet.
ſ Supꝛa. videbit vniuerſa caro. q. c. d. ſ. eam flamã. ſ. vel ſiluã. nec ex.
ſ qꝛ modico tempꝛe intericcto. hieruſalem cũ templo ſuo babylonio igne ſuccenſa eſt.
ſ Quaſi. nõ mederato doloꝛe.
ſ vt gemitus tuus ex imis viſcerib⁹ et amaritudine animi ꝓferatur
ſ Quaſi. cur tanto doloꝛe ingemiſcis. quid tibi mali accidit.
ſ tunc ſ vt ꝑterrite mentes hominũ repugnare nõ audeant
ſ bellatoꝛũ.

viuunt. Aridũ: q iuſtitie moꝛtui ſunt. Comburet. i. e. o. f. a. a. v. a. a. ab his ſc₃ qui feruẽtes ſpũ videbant. vſq₃ ad eos qui creſcẽte impietate. et refrigerata caritate multoꝝ. calorem priſtinũ ꝑdiderũt. ita vt omĩs caro ꝓſpiciat flamam dñi nõ extingui. Ha. ha. ꝛc. Precatur ꝓpheta ne faciat domin⁹ qd̃ minatur. i. ne ſuccendatur ſaltus. ne ligna omnia cõcrementur. ſ; vel locum penitentie accipiant. aut ſibi nõ imponatur neceſſitas nunciandi ꝓſertim cũ popul⁹ nõ intelligat. et obſcuritate dictoꝝ magis ad inſaniam ꝓuocetur.

Et cõbũram i. Sanctos ſc₃ et peccatores vt alii captiuitatiſ mala moꝛte effugiant alii ſuppliciis tradant eternis.

Ab auſtro. Hieruſalem ſc₃ que his qui in babylone ſunt ab auſtro eſt. quomõ ecõtrario olla hieremie q̄ ſignat hieruſalem a facie aquilonis. i. babylonis ſuccenditur.

Ca. XXI.

Et tu fili hominis. Precipit prophete. vt tacentib⁹ illis. nec interrogãtib⁹ cur iſta vaticinatus ſit: faciat cur interrogetur. et reſpondeat que domin⁹ locutus eſt.

Pro auditu. q. Quem ſc₃ ante audieram nũc opere completur. babylonii ſc₃ furẽtis exercit⁹ q iam imminet.

Et per cuncta. Naturale eſt vt timore cogẽte vrine veſica laxetur. qd̃ ⁊ moꝛboꝝ magnitudine accidere ſolet.

Gladius. dyabolꝰ. vñ. Tradere hꝰ modi ſathane in interitũ carnis. Et ĩ pſalmo. Miſit ĩ eos iram indignatiõis ſue ꝑ angelos malos. Hunc gladiũ quidã putant fuiſſe in manu angeli ſub dauid quãdo ꝑcutiebat hieruſalẽ

Probatus eſt. A domĩo comprobatur: quãdo iudam et ſimiles ſubuertit· qui poſtq̃ buccellam ꝯmediti trauit ĩ illũ ſathanas

Tripliceť gla. Primo venit nabuchodonoſoꝛ regnãte ioachim· Scđo quãdo tulit iechoniã Tercio qñ regnabat ſedechias· hic eſt gladius triplicatus occiſionis .m·ẜc.

Exacuere ⁊. v. Gaudet aũt dominꝰ et exultat et hoꝛtatoꝛ eſt gladij ſeuientis. vt vadat ad dexteram ſiue ad ſiniſtrã. vt interfectis malis: remaneant boni· vt impleať illđ. Quid paleis ad frumentũ: dicit dñs?

Quin et ego. p. Ut te ſcꝫ ſeuientem ĩ aduerſarios meos q̃ſi fautoꝛ inſtigẽ ne timeas qđ paſſuſ eſt ſennacharib· meę miniſteres volũtatis meã cõple ſententiam·

Pone ti. vi. d. Qui egreditur quidẽ vno itinere de terra chaldeoꝝ· ſed cũ venerit ꝑ deſertum ⁊ ſolitudinẽ: ad biuiũ terrę arabię. q̃ appellať filioꝝ amon. quarum viaꝝ. vna hieruſalem ducit ad dexterã ꝑteꝫ ſiniſtra vero ad rabbath filioꝝ amon. q̃ ẽ metropolis. ⁊ nũc philadelphia nuncupať. memoꝛ internecionis quę accidit regi aſſyrioꝝ· quãdo. c.lxxxv. milia nocte vna ceſa ſũt formidabit ad dextrã declinare. et ſtabit in compito. ritu ſuę gentis oraculum ꝯſulens

Hiero. Dyabolus in biuio ſtat ſuos retinere cupiens. et alios acquirẽdo inardeſcẽs ad dexteram ſemp deſiderat ꝑgere· i. ad coſ

ſ vrine. † quod ſepe ꝑdixi ſ ope
ent aquę. Ecce † venit et fiet: ait do
ſ non ego
minus deus· Et factus eſt ſermo
domĩ ad me dicens· Fili hominis
propheta et dices· Hęc dicit dñs
ſ ad gladiũ ſ nabuchodonoſoꝛ ſ dyabolus
deus· Loquere. Gladius gladius
ſ occidat ſcꝫ multos
exacutus eſt et limatus. Ut cedat
victimas exacutus eſt. vt ſplendeat
ſ tu es nabuchodonoſoꝛ
limatꝰ eſt· Qui moues ſceptrũ
ſ iſrael ſ populi. ſ. multitudinẽ
filij mei ſuccidiſti omne lignũ· Et
ſ gladium
dedi eum ad leuigandum vt teneatur
ſ nabucho·
manu · Iſte exacutꝰ eſt gladius·
et iſte limatꝰ eſt· vt ſit ĩ manu
† ſ ergo ſ o ꝓpheta· ⁑ ſ inſtantia mala lamentatione teſtare.
ĩterficiẽtis † Clama et ⁑ vlula fili ho
ſ qꝛ gladiꝰ iſte nulli pepcit ſ i eccleſia ſ.
minis· quia hic factus eſt ĩ populo
meo· hic in cunctis ducibus iſ
ſ alij hoſpites
rael· Qui fugerant: gladio traditi
† ſ. i· habitũ plangentis aſſume.
ſũt cũ populo meo· Idcirco † plau
ſ mihi ſ gladius·
de ſuꝑ femur: quia probatus eſt
⁑ ſ regnũ ſcꝫ quod vltra nõ erit. et in ſedechia rege finietur.
et hoc cũ ⁑ ſceptrum ſubuerterit et
non erit. dicit dominuſ deus· Tu
ergo fili hominis propheta ⁊ ꝑcute
ſ ſicut prius femur ꝓ ſtupoꝛe et miraculo·
⁑ ſ vt ſoluantur peccata hieruſalem. qꝛ ſuſcepit de manu dñi duplicia ꝓ omnibus peccatis ſuis· ſ vt nõ mõ ſemel ſꝫ ſecũdo ac tercio veniat gladiꝰ ad interficiendũ.
manum ad manũ· ⁊ ⁑ duplicetur
gladius. ac triplicetur gladius interfectoꝝ·
Hic eſt gladius occiſionis
magnę. qui obſtupeſcerę eos
facit et coꝛde tabeſcere· ⁊ multiplicat
ruinas· In omnibꝰ poꝛtis eorum
dedi cõturbationẽ gladij acuti
ſ alias amicti.
⁊ limati ad fulgendum· acuti ad
⁑ ſ o gladie ⁑ ſ audacter me duce me adiutoꝛe
cedem. ⁑ Exacuere et ⁑ vade ad dexteram
ſiue ad ſiniſtram· quocũq̃
ſ impetus
faciei tuę eſt appetitus. Quin et
ego plaudam manu ad manum· ⁊
implebo indignationem meam.
ſ pꝰ hec ſ ſecũdo
Ego dñs locutus ſum· Et factus
† ſ qui vis ſcire quis ſit iſte gladius
ẽ ſermo dñi ad me dicẽs. Et † tu fili
hominis pone tibi vias duas. vt

ſ ꝑ illas
veniat gladiꝰ regis babyloniſ. De
terra vna egredienť ambo. et manu
ſ cõpito·
capiet cõiecturaꝫ· in capite vię
ciuitatis coniijciet. Viã pones vt
ſ gentes.
veniat gladius ad rabbath filioꝝ
ſ qui ſub noĩe chriſti cõgregant.
amon· et ad iudam ⁊ hieruſalem
⁑ ſ dyabolus qui in omni viarũ capite inſidiatur in occulto. vñ· Iuxta iter ſcandaluꝫ poſuerunt mihi.
munitiſſimã. Stetit eñi ⁑ rex babylonis
in biuio in capite duaꝝ viarum
diuinationem querens· com
ſ in pharetra ⁑ ſ ſingulorũ noĩbus inſcriptas vt videat cuius ſagitta exeat· et quã ciuitateꝫ prius debeat oppugnare
miſcens ⁑ ſagittas. Interrogauit
⁑ ſ vt ꝑgeret cõtra hieruſalem et oppugnaret eam.
ydola· exta conſuluit. ⁑ Ad dextraꝫ
eius facta eſt diuinatio ſuꝑ hieru
† ſ hoꝛtando ſuũ exercitũ.
ſalem vt ponat arietes. vt † aperiat
⁑ ſ exultantis exercitus
os ĩ cede· ⁊ vt eleuet ⁑ vocẽ in vlulatu.
vt ponat arietes contra poꝛtas.
vt compoꝛtet aggerem. vt edificet
ſ quibꝰ clauderet ciuitatẽ ſ hoc faciens.
munitiones. Eritq̃ quaſi cõſulens
ſ opinione hieruſalẽ inhabitantium
fruſtra oꝛaculum in oculis
ſ quaſi † ſ ludẽs. ſ. et nihil opis ꝑpetrans
eoꝝ· ⁊ ſabbatoꝛum † ocium imitãs
ſ nabuchodonoſoꝛ·
Ipſe autẽ recoꝛdabitur iniquitatis
ad capiendum. Idcirco hęc dicit
dñs deus. Pro eo ꝙ recoꝛdati
ſ. i· ſ oĩbus.
eſtis iniquitatis veſtre· et reuelaſtis
ꝑuaricationes veſtraſ· ⁊ apparuerunt
peccata veſtra in omĩbꝰ
cogitatõnibꝰ veſtris· Pro eo inq̃
ſ nabuchodonoſoꝛ·
ꝙ recoꝛdati eſtis manu capiemini
ſ ſedechia. in quo regũ de ſtirpe dauid regnuꝫ finitũ eſt vſq̃ ad chriſtũ·
Tu aũt prophane impie dux iſrael
cuius venit dies in tempe iniq̃
ſ longe ante
tatis prefinita· hęc dicit dñs deus
⁑ ſ et hoc ideo. qꝛ hec eſt
Aufer cydarim. tolle coꝛonã ⁑ Nõ
⁑ ſ. i. nihil fecit iudicio· ſed ſicut rex babylõis quos volebat humiliabat· et quos volebat exaltabat
ne hęc eſt ⁑ quę humilem ſubleuauit.
ſ ergo·
et ſublimem humiliauit: Iniq̃
ſ nõ ſemel. nõ bis. ſed tercio iniquitatẽ ponã.
⁑ ſ ter ſcꝫ in ꝑpetuum·
tatem. iniquitatem· ⁑ iniquitatem
⁑ nõ ſtatim tibi reputatum eſt
ponam eam· Et hoc ⁑ non factum

expugnandos q̃ in dextera ſunt ponẽdi. vt ibi exultet in cede vbi arietibꝰ ⁊ congeſtione terrenoꝝ operũ miſeram capiat hieruſaleꝫ Et primo quidẽ videtur nihil agere et fruſtra conari· Sꝫ recoꝛdante illo iniquitateſ eoꝝ qui in eccleſia ſũt et malis opibus reducunt demones ad memoꝛiam ſcelerũ ſuorũ et pateſcũt oĩa peccata populi et cogitationes· et ideo capiũtur. qꝛ nouis vetera peccata cumularunt· Hęc alius dixerit. nobis cepta hyſtoꝛię veritas ꝓſequenda ẽ

Recoꝛdabiť i. Nõ ĩ foꝛtitudine ſua ſed in eoꝝ iniquitate ꝯfidẽs. qꝛ ſciet eos offendiſſe dñm. et patꝝ peccata nouis cumulaſſe delictis ⁊ ꝑuaricationes eoꝝ omnibus patuiſſe

Tu aũt ꝓpha. Poſt vrbis ſubuerſionem et populi captiuitatẽ ad ducem iſrael ſermo dirigitur.

Aufer cydari· Quaſi. ꝓpter te perijt ſacerdotiũ et regnum iudeoꝝ. Cydaris eñi ſacerdotis· coꝛona regis.

Nõne hec eſt. Hier. Pulcre ſymachus. Neq̃ hoc neq̃ illud· ſacerdotium ſcꝫ vł regnũ. ceſſauit vtꝝq̃. vnde qui poſtea fuerunt vſq̃ ad chriſtum. reges pariter et ſacerdotes fuerũt. q̃ꝝ hyrcanꝰ pontifex diadema capiti ſuo impoſuit. qui fruſtra ſibi ⁊ hoc et illud voluit vindicare cũ regnũ ei nõ deberet poſt ſedechiã ſed ei cui repoſitũ erat De his loquitur malachias. Vos ſacerdotes contaminaſtis nomen meũ. Et paulo poſt. Non eſt volũtas mea in vobis. et victimas nõ ſuſcipiã de manibꝰ vřis. ⁊ paulo poſt. In omni loco ſacrificatur ⁊ offertur nomini meo oblatio munda. qđ fit ſcꝫ ad něm chriſti qñ venit deſideratꝰ cũctis gẽtibꝰ

Cui⁹ ē iudiciū
Deus iudicium tuuȝ
.r.d. et iuſt⁹. t.f.r. hic
eſt cui repoſitū eſt re-
gnū et ſacerdotiū. vn̄
iacob. Nō deficiet ſce
ptrum de iuda et dux
de fe.e.d.v. q.m.ē.et
ip̄.e.e.g.

Et tu fili hois
Gladiū babylonij re
gis ſtetiſſe in compito
dextre et ſiniſtre. q̄ruȝ
dextra ducebat in hie
ruſalem. ſiniſtra rab-
bath filioꝝ amon. et
eriſſe ſortem vt ꝑgeret
hieruſalem: ſupra di-
ctuȝ eſt. qua expugna
ta ⁊ capta. regnum q̄ȝ
⁊ ſacerdotiū piſſe p̄nū
ciat. Reſtat ergo et di
uiſionis ordo expoſcit
quid de ſiniſtra factū
ſit demoſtrare. Impe
ratur ḡ ꝓphete vt lo-
quat ad filios amon.

In igne. fu. m.
Hieroni⁹. Quia ſub
ꝑſona gladij de rege
imo de regno babylo
nio loquebatur: fuat
metaphoram

Hoim inſipiē.
qui neſciunt cudere
gladios et acuere. vt
ſcȝ nō acuaris et lime-
ris et fulgeas ad occi-
dendū. ſed ſis ignis ci
bus. et ſanguis quem
fudiſti potius in te re
dundet cūctis ſpectā-
tibus ⁊ tradaris eter-
ne obliuioni. et ꝑeas
in ꝑpetuū. q̄z ego do-
minus hec locut⁹ ſuȝ
cuius dixiſſe feciſſe eſt

Ca. XXII.
Non iudicas.
Quaſi. oſtēde ei q̄z iu
ſte iudicatur et immi-
nentem captiuitatem
merito ſuſtinet. et m̄l-
tis ſanguinib⁹ addu-
xit temp⁹ ruine ſue

Adduxiſti tēpe
quod ſcȝ multo ante
ꝑdicebatur et differ⁹
batur vt ageres peni
tentiā. Tu aūt ſm du
riciam tuā et impein-
tens cor tuū. t. t.i.i.d.
.i. ꝓpterea ⁊c.

† ſ chriſtus. ¦ ſ pater nō iudicat .q.ſ.o.i.d.f.
eſt donec †veniret ¦cui⁹ ē iudiciū.
ſ pater tradet chriſto regnū et ſacerdotiū. vel
eccleſiam de gentib⁹ congregatā.
et tradaȝ ei. Et tu fili hois prophe
ta. et dic. Hec dicit dominus de⁹
ſ q̄z et ipſi capiendi.
ad filios amon ⁊ ad opprobrium
¦ ſ ad eundem gladium ſermo dirigitur
eoꝝ. Et dices ¦ Mucro. mucro. eua
gina te ad occidendum. lima te vt
ſ ꝗuis ſcȝ.
interficias ⁊ fulgeas. Cum tibi vi
ſ a demonib⁹ reſponderētur. quorū oīa vana
derentur vana. ⁊ diuinarent̄ men-
dacia. vt dareris ſup colla vulne-
ſ filiorū amon ſ ꝑ te ſcȝ.
ratorū impiorum. quoꝝ veniet di
ſ a deo
es in tempe iniquitatis p̄efinita.
ſ expleto ope ſ in babyloniam
Reuertere ad vaginam tuā: in lo-
¦ ſ ſcȝ vt in terra .n.t. iudicem te
cū in quo creatus es ¦ In terra na
¦ ſ q̄z medorum et pſarū virtute capieris. vn̄
yſaias. Ecce ego ſuſcitabo ſup eos medos
tiuitatis tue iudicabo te. ⁊ ¦ effun-
dam ſup te indignationem meam
† ſ vt faciam ſcȝ te cōſumi
In igne furoris mei †ſufflabo in te
daboq̄ȝ te in manus hominum in
ſipientiū ⁊ fabricantiū interitum.
Igni eris cibus. Sanguis tuus
erit in medio terre. obliuioni tra-
deris. q̄z ego dn̄s locutus ſum.

Ca. XXII.

Et factuȝ eſt
verbū dn̄i ad me di
ſ alias nōne
cens. Et tu fili homis. nō iudicas
ciuitatem ſanguinū. et oſtendes ei
om̄s abominationes ſuas: Et di
ſ hec ſcȝ eſt
ces. Hec dicit domin⁹ de⁹. Ciui-
ſ publice
tas effundens ſanguinē in medio
ſ ideo ſ captiuitatis.
ſui. vt veniat tempus eius et que
† ſ ydolatria quaſi maxima primo exp̄bratur
fecit †ydola cōtra ſemetipſā vt pol
ſ quē effudiſti
lueretur. In ſanguine tuo qui a te
effuſus eſt deliquiſti. et in ydolis
ſ q̄z opa manuū tuarum
tuis que feciſti polluta es. Et ap-
propinquare feciſti dies tuos. et
ſ ꝑ hec omnia
adduxiſti tempus annoꝝ tuorum
Propterea dedi te opprobriū gē-
¦ ſ vel gentib⁹.
tibus. et irriſionem vniuerſis ¦ter

ris que iuxta ſunt: et que ꝓcul a te
† ſ q̄z munda eſſe deſijt
Triumphabunt de te †. ſordida.
ſ in malo q̄ quondā in bono ceteras vrbes ſu
ꝑabas ¦ ſ quāto ſublimior tanto graui⁹ ruis.
ſ quia.
nobilis. ¦ grandis interitu. Ecce
ſ Quaſi. vt cetera ꝑtermittā pauca numero
¦ ſ non in iuſticia. ſȝ in roboris fortitudine iu
dicantes.
principes iſrael ſinguli ī ¦brachio
ſuo fuerunt in te ad effundenduȝ
ſ innoxiū. ¦ ſ alij. ſ cū ſcriptū ſit. Qui maledi
xerit patri vel matri mor. m.
ſanguinem. ¦patrem ⁊ matrem cō
ſ alij maledixerunt.
tumelijs affecerunt in te. Aduenā
ſ quaſi nō ſufficeret ad anguſtiā ꝑegrinatō et
exiliū † ſ quorū omne preſidiū in legib⁹.
calumniati ſunt in medio tui. †pu-
†alij oppreſſerunt quod peius eſt
pillū et viduā †cōtriſtauerunt apd
¦ ſ vt nō diſcerneretis inter ſanctū et pollutū
et inter dies cōſecratos religioni et permiſſos
opibus et neceſſitatibus carnis
te. ¦ ſanctuaria mea ſpreuiſtis. et
† ſ theodotio et ſymachus doloſi. qui omnia
doloſe et violenter agebāt
ſabbata mea polluiſtis ¦ Viri detra
ctores fuerunt in te ad effunden-
† ſ innocentem: cū ſcriptū ſit. Innocentem et
iuſtū nō interficies ¦ ſ alta ſapientes cōtra de
um eleuati.
dum †ſanguinem. et ſup ¦montes
vel inceſtum
comederunt in te. Scelus operati
† ſ publice. ſ quod in angulis quoq̄ȝ raro fit.
dum timent qui faciūt dep̄hendi.
¦ ſ nouerce ſcȝ cōtra ius et fas copulati
ſunt †in medio tui. ¦ Verecūdiora
¦ ſ nō ꝑcentes nature. nec inducias dātes tur
pitudini
patris diſcooꝑuerūt in te. ¦immū
diciam menſtruate humiliauerūt
† ſ ad vxorem primi hinnientes. vel intrantes
in te. Et vnuſquiſq̄ȝ †i vxorem pro
ximi ſui opatus eſt abominationē
ſ quod peius
et ſocer nurū ſuam polluit nepha
ſ neſciens iura ſororis. vt nō vterinam ſeo
eiuſdem patris violaret ſororem.
rie. frater ſororem ſuam: filiam pa
† ſ neceſſitatem pauperū verterunt in lucrum
tris ſui oppreſſit in te. † Munera
vt vſuram accipent.
acceperunt apud te ad effundēdū
ſ innoxium. ſ id eſt
ſanguinem. vſuram ⁊ ſupabundā
ſ lucri cauſa ſ amicos
tiam accepiſti. et auare proximos
† ſ Quaſi. hec omnia feciſti: q̄z mei oblita. Me
moria dei exclu dit omnia flagicia
tuos calumniabaris †meiq̄ȝ oblita
¦ ſ habitum iraſcentis aſſumpſi. vt intelligas
ſcȝ et mente cognoſcas virū vel animo vel ma
nibus poſſis meam iracundiam ſuſtinere.
es ait domi⁹ deus. Ecce ¦complo
ſi manus meas ſup auariciā tuam
quam feciſti. ⁊ ſup ſanguineȝ qui
effuſus eſt in medio tui. Nūquid
ſuſtinebit cor tuum. aut ꝓualebūt
manus tue in diebus quos ego fa

Filii homīs. Conſequente captiuitate iam imminēte vrbis excidio ignis adhibetur. vt ſub tranſlatione ꝯflationis purum argentū remaneat qđ ere. ſtanno. ferro plumboqȝ mixtum fuerat et impuratū. quoꝝ tria eſ. ſtannum. plumbū conſuſiles materię ſunt. ⁊ igne ſoluūtur. Ferrū vero inter incudem ⁊ malleū molleſcit. tenuatur diuerſaſqȝ accipit formas ꝑ voluntate artificis. Sicut igit argentum. qđ ſupra dicta metalla violant ī fornacem mittitur. ſic cōgregabo vos ⁊c.

Sicut argentū ſcȝ quod ſupra dicta metalla violant in fornacem mittitur vt ablatis ſordibus ⁊ adulterinis materijs purum remaneat. ita cōgregabo vos. i. m. i. et babylonia obſedione circūdabo vt ſuccendam ī vobis ignem ad ꝯflādum

Quod de hieruſalem dicimus: de aīarū ſtatu intelligim⁹. quę adeo purę cōditę ſūt. Aurum in ſenſu atqȝ in ſapientia. argentū in ſermone et eloquentia ſuſceperunt. vt qđ mente cōceperint: verbis explicēt. De argēto. Eloquia dñi eloquia. c. a. i. e. De auro ſimul et argento. Si dormiatis inter medios. c. p. c. d. ⁊. p. e. d. i. p. a. Omniſ em̄ gloria filię regis intrinſecus quę dicit in canticis. Introduxit me rex in cubiculū ſuū. qui recęuerit inter duo teſtamenta. ſtatim aſſumet pēnas columbę deargentatas. et auri fulgore in cordis theſauro radiabit. Hinc eſt ꝙ peccatoribus q̄ dei offenſam meruerunt. celum fit eneum. terra ferrea. et maxime terra egipti. de qua eduxit dñs filioſ iſrael quaſi de fornace ferrea. In zacharia qȝ. iniquitaſ ſedet ſup talentū plūbi. Et in exodo dicit. Submerſi ſunt ī aq̄s vehementib⁹ q̄ſi plūbū. Graui em̄ peccōrū pōdere premebāt vt dicere poſſent. Sicut onus graue grāuatę ſunt ſup me. Quomō aūt auri ſpeciē eris ſimilitudo mentitur. ſic argenti candorem ſtagnum ſimulat. qđ ſimplex et ruſticus nō facile dinoſcit. et ſepe accidit vt aurum et argentum hęretica prauitate cōmixtum. igne ſpūſſācti et dñi iudicio ſeparetur. et purum aurum remaneat atqȝ argentū. vñ ꝓpheta. Dedi eis argentū ⁊ aurū Ipſi vero fecerunt ex eis baal. Cui ſimile eſt. Eduxit eos in auro et argento. ⁊ nō. e. ī. t. e. i. Finis aūt penarum omniū fit noſſe ꝙ ipſe ſit dñs

ciam tibi. Ego em̄ domin⁹ locutuſ
ſ cū capta fueris ſ o hieruſalem
ſum et faciam. Et diſpergam te in
ſ Quaſi inutiles paleaſ huc illucqȝ rapiēdaſ
nationes: et ventilabo te in tras
Quaſi ſaucia mea vertetur in clementiā. Hoc enim faciam vt deficiat immundicia tua. et priſtinam puritatem recipias. et ſic poſſidebo. t.
Et deficere faciam immundiciam
tuam a te. et poſſidebo te in cōſpe
ſ poſſeſſa a me ſ q̄ reddo vnicuiqȝ ſcȝm. o. ſ.
ctu gentiū. ⁊ ſcies q2 ego domi⁹.
Et factuȝ eſt verbum dñi ad me di
cens. Fili hominis. verſa eſt mihi
ſ ſordes et purgamenta metalli
domus iſrael in ſcoriam. Omnes
ſ quod aurū mentitur ſ quod argēto ſimile
ſ que omnia argentum violant
iſti es. ⁊ ſtannum. ⁊ ferrum. ⁊
ſ pondus iniquitatis.
plumbum. in medio fornacis ſco
ria argenti facti ſunt. Propterea
hec dicit dominus deus. pro eo ꝙ
verſi eſtis omnes in ſcoriam. pro
pterea ecce ego congregabo vos ī
medio hieruſalem. congregatione
argenti. et eris. et ferri. ⁊ ſtanni. ⁊
plumbi in mediū fornacis. vt ſuc
ſ famis. peſtilentię
cendam in ea ignem ad ꝯflanduȝ.
ſ vos ſ vt ablatis ſordibus purū argentum remaneat
Sic congregabo in furore meo ⁊
ſ cōtentus dolore penarū veſtrarum. vltionē
in ira mea et requieſcā. Et confla
cōpeſcam
bo vos. et congregabo vos. et ſuc
cendam voſ in igne furoris mei. ⁊
conflabimini in medio eius. vt cō
flatur argentū in medio fornacis.
ſ Quaſi hec omia faciā vt vel ſic ſciatis. q2
ſic eritis ī medio eius. Et ſcietis
. e. d. et iudex omniū et retributor.
quia ego domin⁹ effuderim indi
gnationē meā ſup vos. Et factus
eſt ſermo dñi ad me dicens. Fili

Et cōflabo. v. Unde malachias. quaſi ignis ꝯflatoriꝫ. et ſicut herba lauantium. et ſedebit conflans quaſi aurū et q̄ſi argentum et cōflabit filios leui. Et yſaias. Lauabit dñs ſordes filiorum ⁊ filiarū ſyon ⁊c. Cui ſimile. Proba me dñe. et. t. m. et poſt infertur. Ure renes meos et cor meum. vt ſcȝ lumboꝝ noſtroꝝ noxiꝫ humoris vniuerſa pituita ſiccetur.

hominiſ. dic ei. Tu es terra immū
da et nō compluta in die furoris.
ſ Lxx. ducum in medio eius habentiū ſimilitudinem leonis. De quo. aduerſarius vr̄ dyabolus. t. l. r.
Coniuratio prophetaꝝ in medio
eius. Sicut leo rugiens cupiēſqȝ
ſ dyabol⁹ et ſocij eius animas nō corpa de
predam. animas deuorauerunt.
uorare cupiunt
opes ⁊ precium acceperunt. vidu
ſ occidendo viros
as eius multiplicauerūt in medio
ſ cū preſules templi eſſe debeant. de quoruȝ
illius. Sacerdotes eius contem
ore legis noticia requiritur
pſerunt legem meam. et polluerūt
ſ miſcentes faſqȝ nefaſqȝ
ſanctuaria mea. Inter ſanctum ⁊
ſ niſi pecunię.
prophanum nō habuerūt diſtan
tiam. et inter pollutum et mundū
ſ differentiā ſ incōſiderati
nō intellexerūt. et a ſabbatis meis
ſ quantum in ipſis eſt
auerterunt oculos ſuos. ⁊ coinq̄
ſ De quo. Medius veſtrū ſtetit q̄ē vos neſcitis. ſ Prophete et ſacerdotes leonib⁹. principes quaſi inferiores lupis comparantur
nabar in medio coꝝ. Pricipes
ei⁹ in medio illi⁹ quaſi lupi rapiē
ſ ſubiectorum. ſ nō corpm ſȝ aīarū.
tes predam ad effundendum ſan
guinem. et ad perdendas animas
et auare ſectando lucra. Prophe
ſ quia abſqȝ cōmixtione palearū liniebant parietem. qui imbribus diſſipatur
tę aūt eius liniebant eos abſqȝ tē
ſ nō prophetātes.
peramēto. videntes vana ⁊ diui
ſ terre miſerabili
nantes ei mendaciū dicētes. Hęc
dicit domin⁹ deus: cū domin⁹ nō
ſ Qualis magiſter talis et diſcipulus
ſ nō dei. ſed terrenoꝝ operum.
ſit locutus. Populi terrę calum
ſ imitantes principes et ſacerdotes. ꝑ calumniam et potentiā omnia agentes.
niabantur calumniam. ⁊ rapiebāt
ſ Nō diuitē. Redēptio enim viri ꝓprie diuitię ſ De quo ſcriptu meſt. Pauper aūt non ſuſtinet cōminationē vel cōmutationem.
violenter. egenum et pauperem
affligebant. et aduenam opprime

Et factus eſt. Quia quereret auditor que eēt ſcoria quę argenti violauerit puritatem. et ere. plumbo. ſtāno. ferroqȝ miſcuerit. qđ ibi ſub pſona vrbis et fornacis. hic ſub ſpecie terrę nō rigate neqȝ ꝯplutę dicitur.

Nō compluta. vñ. Mandabo nubibus meis ne pluāt ſuper eam ymbrē. hanc expectamus cū datur nobis pluuia temperanea et ſerotina. vñ. pluuiam voluntariaȝ ſegregabis ds: h. t.

In die furoriſ. Hiero. quo quiſqȝ ſibi cōſiliat multitudinem peccatorum.

Cōiuratio. p. i. Hiero. Hęc eſt. i. ſcoria vrbis. ⁊ terrę duriſſime et ſentibus plene ſqualor.

Aias deuora. Hęc tunc accidiſſe populo iudeorum nulli dubiū eſt. Propter ſacerdotes em̄ et principes et ꝓphetas adduxit dñs ſup eoſ malum. In noſtra qȝ hieruſalem multi ſūt qui animas deuorant ⁊ ꝓcium accipiūt. et multas viduas faciunt q̄ ſponſum dñm ꝑdiderunt. Hoꝝ aūt ꝓphetarum factio et coniuratio eſt vt ſibi inuicē faueant. ⁊ omnia turpis lucri cauſa faciāt.

Et a ſabbatis. Dici requiem quę in noticia ſcripturaꝝ eſt non recogitant. nec dicunt cum ꝓpheta. Reuela oculos meos. et. con. m. d. l. t. Nec cum apoſtolo. Nos auteȝ reuelata facie gloriam domī cōtemplamur.

Et coinquinabar. Hiero. De quo. Medius veſtrum ſtetit quem vos neſcitis.

Et auare. Non contenti eo. Qui altario ſeruiunt de altario viuunt ſed poſtq̄ȝ ad altaris miniſterium acceſſerunt creſi congregant diuicias. et alcynoi delicias.

Aduenam. Qui nōdum ecclę ciuis. ſ; tm̄ auditor. hñs inicia fidei vt cū circuierint mare ⁊ aridā vt faciat vnum ꝓſelitū. f. e. f. g.

Interponeret
qui ſcʒ ire mee poſſet
reſiſtere. ſic moyſes et
aaron et ſamuel. vñ
moyſi q̃ſi reſiſtenti et
renitẽti dr̃. dimitte me
et delebo populũ iſtũ

Uiam eorum.
Hiero. ꝓpria peccã au
ctoribꝰ tribuẽs. vel in
caput populi. duces
ſcʒ principes. ꝓphetaſ
quoꝝ nullus auſus ẽ
dño iraſcenti reſiſtere
quoꝝ cauſa t̃ra ſqua
lida ⁊ deſerta imbrem
domini ſuſcipere non
meruit

Ca. XXIII.

Fili hominis
Hie. Duodecim tribꝰ
iſrl̃ que ĩ egipto ĩuncte
fuerunt. poſtea in du
as ⁊ x. tribꝰ diuiſe ſũt
due iudas. ⁊ iſrl̃ ap
pellantur. Inde de tri
bu dauid regnauit ro
boam filiꝰ ſalomonis
in hieruſalem. vbi tẽ
plum et ſacerdotes. ⁊
magna pars tribꝰ leui
Decem aũt tribubus
in ſamaria ieroboã fi
lius nabath ex tribu
effraim et ioſeph. q̃rũ
ſamaria nũc dr̃ oolla.
qđ ĩ lingua noſtra ſo
nat tabernaculũ. hie
ruſalem vero ooliba.
i. tabernaculũ meũ ĩ
ea. Siquidẽ ⁊ x. tribꝰ
erant tabernaculũ nõ
dei. ſed ydoloꝝ. Aure
os enĩ (ieroboam vt
populum auerteret a
cultu dei) vitulos lo
cauerat in dan et be
thel. vnde. Fili hoĩs
due mulieres.

Matris vniꝰ.
Hiero. cethee ſcʒ. de
q̃ ſupra. pater veſter
amorreus. et mater ve
ſtra cethea

Ibi ſubacta. ſ.
Quãdo dr̃. vnuſq̇ſq̨
abomĩationes egipti
auferat ab oculis ſuis
ſignificat ꝙ in egipto
iſrael ydolis ſeruierit.
et ibi fracta ſũt vbera
pubertatis eiuſ

Noĩa autem.
Hiero. Quid ſignifi
cet ioſeph. effraim. ſa
maria. iezrael. ⁊ iſrael
et quomõ contrarie
ſint domui dauid. et
hieruſalem. i. eccleſie.
ĩ expoſitione oſee ple
ne dictũ eſt. De q̇bus
dr̃. Filij effraim inten
dentes ⁊. m. a. c. ſũt. i.

ſ inter tot et tanta vicia
bant calumnia abſq̨ iudicio. ⁊ q̇
ſiui de eis virum qui interpone
ſ interceſſionem
ret ſepem. et ſtaret oppoſitus ꝯtra
me propterea ne diſſiparem eam. ⁊
ſ ideo
nõ inueni. Et effudi ſup eos indi
gnationem meã. et in igne ire mee
cõſumpſi eos. Uiam eorũ ĩ caput
ſ quaſi nõ abſq̨ iudicio et abſq̨ menſura
eoꝝ reddidi. ait dñs deus

Ca. XXIII.

Et factus eſt
ſermo domini ad me
ſ ſamaria et hieruſalem.
dicens. Fili hominis. due mulie
ſ ſtirpis iſrael
res filie matris vnius fuerunt. et
ſ Nec enim eduete de egipto accepiſſent legẽ
in monte ſyna ꝓhibentem colere ydola. niſi in
egipto ydola coluiſſent
fornicate ſunt in egipto. In adole
ſcentia ſua fornicate ſunt. Ibi ſub
acta ſunt vbera earũ. ⁊ fracte ſunt
mamme pubertatis eaꝝ. Nomia
ſ hec. ſ. ſ ſamaria. ſ ſenior.
aũt earum oolla maior. et ooliba
ſ quãdo ingemuerunt ab operibus egipti in
luto et latere ſeruientes.
ſoror eiꝰ minor. Et habui eas. et
ſ in ſolitudine vel in terra ꝓmiſſionis.
pepererunt filios ⁊ filias. Porro
ſ heretica ſ tabernaculũ erroris et demonũ
eaꝝ nomina ſamaria oolla ⁊ hie
ſ cõtra deum. relinquens fidei veritatiſq̨ ca
ſtitatem.
ruſalem ooliba. Fornicata eſt igi
tur oolla ſup me. ⁊ iſaniuit ĩ ama
ſ ſcʒ ſ ei
tores ſuos. in aſſyrios propinquã
ſ excelſa et celeſtia ſibi ꝓmittentes
ſ nõ quoſlibet de populo
tes. veſtitos iacincto. pricipes ⁊
ſ hereticorũ ſ nõ confectos etate
magiſtratus. iuuenes cupidinis.
ſ quorũ ſecuta eſt ydola ſ De quibꝰ. hi in cur
ribꝰ et hi in equis
vniuerſos equites et aſcenſores
ſ a quibus cõtra iuſſionem dei auxiliũ poſtu
lauit.
equorũ. Et dedit fornicationes
ſ duces ſcʒ ac magiſtratus qui ſibi ſcientiã
et eloquentiã repromittũt.
ſuas ſup eos. electos filios aſſy
riorum. vniuerſos. et in omnibus
ſ ydolis.
in quos inſaniuit. et ĩ immũdicijs
eoꝝ polluta eſt. Inſup et fornica
ſ. i. anteq̃ crederet ſ in adoleſcẽtia.
tiões ſuas quas habuerat in egi
ſ q: etiã in hereſi exercuit ſ egiptij
pto: non reliquit. Nam et illi dor
ſ verecunde cõcubuerũt. quorũ coluit ſymula
cra.
mierunt cũ ea in adoleſcentia eiuſ

ſ deuirginantes et virginitatem quã habue
rat in eccleſia perdentes.
et illi confregerunt vbera puber
ſ nõ modo fornicati ſunt. ſed. e. f. ſ.
tatis eius. et effuderunt fornica
tionem ſuam ſup eam. Propterea
ſ vnde paulus. Tradidi eos ſathane
ſ phul. ſ. et teglaphalaſar et ſalmanaſar
tradidi eam in manus amatorum
ſuoꝝ: in manus filiorũ aſſur. ſup
quoꝝ inſaniuit libidinem. Ipſi diſ
ſ Tropologice. vrbis reuelatio captiuitas eſt.
ſ quaſi mulieris meretricis
cooperuerunt ignominiam eius.
ſ ſciẽtia preditos ſ ſimplices atq̨ imperitos
ſ in captiuitatem corporis vel anime.
filios ⁊ filias eius tulerunt. ⁊ ip
ſ ſpũali vel corꝑali ſ q: ſupius dixerat plu
raliter filios
ſam occiderũt gladio. Et facte ſũt
ſ in omniũ mulierũ exemplo. et vt in malum
omniũ ſermone celebraretur.
famoſe mulieres: et iudicia perpe
ſ plagas. ſ. ſororis
trauerunt ĩ ea. Quod cũ vidiſſet
ſ eccleſia ſ hieruſalẽ in qua templũ dei. non
timuit exemplo illiꝰ.
ſoror eius ooliba. plus q̃ illa in
ſaniuit libidine. et fornicationem
ſ hereticorũ. ſ.
ſuam ſup fornicationẽ ſororis ſue
ad filios aſſyrioꝝ prebuit inpudẽ
ter. ducibus et magiſtratibꝰ ad ſe
venientibus: indutis veſte varia.
equitibus qui vectabantur equis
et adoleſcentibus forma cunctis
egregia. Et vidi ꝙ polluta eẽt via
ſ vt ambarũ. ſ. vna fieret fornicatio.
vna ambarum. et auxit fornicatio
ſ In hoc ſcʒ auxit fornicatões. ſ.
nes ſuas. Cumq̨ vidiſſet viros de
ſ qui quaſi demones interpretantur.
pictos in pariete. imagines chal
deoꝝ expreſſas coloribꝰ. et accin
ctos baltheis renes. et thyaras
tinctas in capitibus. eorũ formam
ducum omnium: ſimilitudinẽ filio
rum babilonis. terreq̨ chaldeoꝝ
ſ libidine. ſ.
in qua orti ſunt: inſaniuit ſup eos
ſ forma eorũ veſtituq̨ decepta
cõcupiſcentia oculorum ſuoꝝ. et
ſ auxilium poſtulans.
miſit nuncios ad eos in chaldeam
ſ demones heretici
Cumq̨ veniſſent ad eam filij babi
lonis. ad cubile mammaꝝ pollue
runt eam ſtupris ſuis. et polluta
ſ voluptas omnis breuis: cito affert ſatieta
tem ſ ideo receſſit ab illorum federe
eſt ab eis ⁊ ſaturata eſt anima eiꝰ
ſ vt ſcortum publicum.
ab illis. Denudauit quoq̨ forni
cationes ſuas. et diſcooperuit igno

d. h. ⁊ alibi. et repulit
tabnaculũ ioſeph. et
elegit tribũ iuda. Ele
git enĩ deꝰ domũ ꝯfeſ
ſionis. i. eccleſiã ⁊ repu
lit tabnaculũ ioſeph.
qđ eſt augmentũ. eos
ſcʒ qui ꝓtermiſſa lege
dei aureos vitulos ad
ierũt. Et dicũtur ool
la. i. tabernaculũ non
dei. ſꝫ erroris et demo
num. ⁊ ſoror maior et
ſenior ꝓpter multitu
dinẽ ⁊ captiuitatẽ ab
aſſyrijs fornicata ẽ cõ
tra deum

Maior. propter
multitudinẽ. x. tribuũ
vel quia poſt mortem
moyſi de tribu effraĩ
ieſus filius naue ꝓpſo
prefuit. vnde et iero
boam qui ſcidit eaſ a
domo dauid

Et facte ſunt f.
Heretici fiunt famoſi
inter cuncta ſeculi do
gmata. vt in exemplo
omniũ feminaꝝ turpi
tudo eoꝝ pateat.

Et iudi. per. Ut
nihil in illa ſalutis re
linquerent. Uſq̨ ho
die enĩ captiue tenent
in montibus vrbibuſ
q̨ medoꝝ.

Pluſq̨ illa in.
Quia illa ſemel et fo
ris ydola fabricata
eſt in dan et bethel.
hec crebro ⁊ in excelſiſ
et in templo dei ado
rauit ſtatuam baalis
⁊ cũ aſſyrijs fornicata
ẽ. ydolo enĩ baal ſiue
bel ſiue aptius belis.
aſſyrioꝝ regio ꝯſecra
ta eſt in honore p̃is
a nino beli filio

Super forni.
Hiero. Allegꝰ. Ecce
ſia ſupat hereticam li
bidinem. q: ſeruus ſci
ens voluntatẽ domi
ni ſui. ⁊ nõ faciens. v. m.
Heretici q̨q̨ foris ne
fanda cõmittunt. ⁊ ex
tra archam noe nau
fragio peunt. Eccleſi
aſtici aũt veram fidẽ
ſequẽtes. aſſyria ⁊ cal
dea imitantur vicia.
et diſcolores ſequunt
imagines pctõꝝ. ⁊ nõ
maioribus digni cru
ciatibꝰ

Et miſit nun.
Hiero. Ad chaldeos
qui quaſi demones in
terpretantur. nuncios
mittimus quãdo pan
dimus eis et prebemꝰ

frangenda in pectore
vbera. vbi mētis ho-
ſpitiū eſt. et ſaturati
voluptatib9 ab alijs
ad alias tranſimus et
nō tam fornicationē
ꝙ̄ meretricū numerū
deſideramus. et in tā-
tam rabiem puenim9
vt poſtꝙ̄ diu deo ſer
uierimus in egiptum
reuertamur. ⁊ faciam9
que in ſeculo n̄ fecim9
anteꝙ̄ accipemus no
men fidei

Et viſitaſti. ſ.
Nō ceſſauit. ſcȝ ſcelus
adoleſcentie tue. poſt
ꝙ̄ facta es mihi. ſed ī
heremo et in terra pro
miſſiōis ſuſpiraſti ad
antiquā libidinē in q̄
deuirginata es. et fra-
cte ſūt mamme. p. t.

Ecce ego. ſu. o
Hiero. Tropologi. h̄
de hieruſalem dr̄. ſed
ad animā refertur. q̄
virtutib9 iūcta dei cō-
plexibus. poſtea adul
terauit in vicia et ab
eo receſſit. et patefact̄
ſcelerib9 ſuis nudata
eſt et turpata. et omi-
bus oſtenſa vt a ſcele
re ſuo deſiſtat. ne glo-
rietur in nomīs digni
tate. ſed p mali ꝯſcien
tia ⁊ recordatione eg-
pti. vltra ad celū ocu
los tollere nō audeat
vn̄ ei naſus p̄ciditur.
aures amputantur. q2
odorem bone flagran
tie verterat ī fetorem.
⁊ audierat iudiciū ſan
guinis. quod nō ſolū
de odore ⁊ auditu ſed
de viſu quoꝗ intel-
ligimus. quo q2 male
abuſi. ſamſon et ſede-
chias ſūt priuati. ſur-
dum ꝙ̄ deus et mutū
facit. ne lingua ptran
ſeat vſꝗ ad terram. ⁊
omīs tactus aufertur
in his qui vitam peni
tus pdiderūt. Et hec
fient vt igni cūcta pur
gent. et vt pereat egi-
pti fornicatio. nec vl-
tra ad mala eleuent
oculos ſuos

Vaſa. Aurea ſcȝ.
et argentea. q̄ tibi ad
cerimonias templi de
di. de quib9. Ego de-
di eis aurū ⁊ argentū
⁊ ipſi fecerūt ea baal.

Et requieſcere.
Quaſi. hec omīa feci.
vt pdita pulcritudie.
et vultu venefico de-

ſ quia vidi turpitudines ei9 publicatas. vt
que ſororis ſcelera vicerat. penarū quoꝗ ma
gnitudine ſororem ſuparet
miniā ſuā. Et receſſit anima mea
ab ea. ſicut receſſerat aīa mea a ſoro
ſ etiā in grauiori etate.
re eius. Multiplicauit em̄ fornica
ſ cū in chaldeorum libidine laſciuiret
tiones ſuas: recordans dies ado
leſcentie ſue quibus fornicata eſt
in terra egipti. et inſaniuit libidie
ſ egiptiorū
ſup concubitum eorum quorum
carnes ſunt vt carnes aſinoꝝ. ⁊ ſi
ſ feminū ſcȝ. vel verenda tā grandia vt ſupēt
equorū difformitatem.
cut fluxus equorum fluxus eorū
Et viſitaſti ſcelus adoleſcētie tue
quādo ſubacta ſunt in egipto vbe
ra tua. ⁊ cōfracte ſunt mamme pu
ſ q2 .ſ. egiptiarū carniū recordata es. et imi
tata turpitudinē gentis immūde. que omniū
beſtiarū ſymulacra veneratur.
bertatis tue. Propterea ooliba
hec dicit dn̄s de9. Ecce ego ſuſci-
tabo omnes amatores tuos ꝯtra
ſ quorum ſatiata complexu. ſ. a quorū federe
receſſiſti. vt quantus pri9 amor fuerat in tāta
odia verteretis
te. de quib9 ſatiata eſt anima tua.
⁊ congregabo eos aduerſum te in
circuitu. filios babylonis et vni-
ſ vel triſtatas. de q̄b9 ī exodo. Electos aſcē
ſores triſtatas: p quibus latina ſimplicitas ter
nos ſtratores tranſtulit. triſtate autē nomen
eſt apud hebreos. ſedere poſt regiam dignita
tem. de quibus. veruntamen ad tres non per
uenit. qui principes equitū peditūꝗ erāt et tri
bunorū: quos nos magiſtros vtriuſꝗ militie
et prefectos annonarij tituli nominam9
uerſos chaldeos. nobiles. tyran-
noſꝗ. ⁊ principes. omēs filios aſ-
ſyriorū. iuueneſꝗ forma egregia.
duces et magiſtratus. vniuerſos
principes principum. ⁊ nomiatos
aſcenſores equoꝝ. Et veniēt ſup
te inſtructi curru et rota: multitu-
do populorum. Lorica ⁊ clipeo ⁊
galea armabūtur cōtra te vndiꝗ.
ſ vt quos reliqueras. et quorū irritum feceras
pactum. ab his iudiceris
Et dabo coram eis iudiciū. et iu-
dicabunt te iudicijs ſuis. Et ponā
ſ zelus dei etiā inter hoſtes fidei nō ſeruate ē
zelum meū in te. quem exercent te
ſ quaſi adultere et in ſtupro deprehēſe. vt de
formata: placere deſiſtas. Quomō autē ī facie
omnis pulcritudo oris in narium decore conſi
ſtit. et in auribus e quibus feminis vniones et
margarite dependent. ita dignitas regis iudi
cūꝗ. q̄ ī ore auribuſꝗ ſignatur eorum gladio
precaditur.
cum in furore. Naſum tuū et au-

res tuas precident. et que reman
ſ nō meos ſ non meas. quas de adulterio ge
neraſti.
ſerint gladio cōcident. Ipſi filios
tuos ⁊ filias tuas capient. ⁊ no-
ſ cetera. ſ.
uiſſimū tuū deuorabitur igni. Et
ſ quib9 te ornauerā
denudabunt te veſtimentis tuis.
⁊ tollēt vaſa glorie tue. ⁊ requieſce-
ſ quam didiciſti. ſ. in egipto
re faciam ſcelus tuum de te. ⁊ for
nicationem tuam de terra egipti.
ſ naribus auribuſꝗ truncatis
ſ verecundi adiecta ſ amatores tuos
Nec leuabis oculos tuos ad eos
ſ egiptiorū. ſ. libidinis. quorum magnitudine
carniū delectabaris.
⁊ egipti nō recordaberis amplius
ſ poteſt hieruſalem cōtra aſſirios habere ini
micicias. et egipti nō recordari. ſcȝ ecce. e. t. t.
quia hec dicit dn̄s de9. Ecce ego
ſ puniendam
tradam te in manus eorum quos
odiſti. in man9 de quibus ſatiata
eſt anima tua. et agent tecū ī odio
Et tollent omnes labores tuos. ⁊
dimittent te nudam ⁊ ignominia
plenam. ⁊ reuelabitur ignominia
ſ nō dn̄s.
fornicatōnum tuaꝝ. Scelus tuū
et fornicationes tue fecerunt hec
ſ quarum coluiſti
tibi. quia fornicata es poſt gentes
ſymulacra
inter quas polluta es ī ydolis ea-
ſ ſamarie. ſ.
rum. In via ſororis tue ambula-
ſ cui9 peccata ſecuta es
ſti. et dabo calicē ei9 in manu tua
Hec dicit dn̄s deus. Calicem ſo-
ſ penarū magnitudine.
roris tue bibes. profundū ⁊ latū.
ſ tunc ſ tpe captiuitatis
Eris in deriſum et in ſubſannatō
nem que es capaciſſima. ebrietate
et dolore repleberis. calice mero-
ris et triſticie. calice ſororis tue ſa
ſ alias epotabis.
marie. Et bibes illum. ⁊ potabis
ſ intantū ſcȝ potabis vt etiam fragmenta
vſꝗ ad feces. et fragmenta ei9 de
ſ tunc: quaſi tedebit te fornicationis tue.
ſ igne egiptio fracta et ab ama
toribus ſubacta et ſciſſa
uorabis. et vbera tua lacerabis.
q2 ego locutus ſum ait dominus
deus. Propterea hec dicit domi9
deus. Quia oblita es mei. et pie
ſ corpis vicia. vel genitalia. quibus turpitu
dinis feditas indicatur.
ciſti me poſt corpus tuū. tu quoꝗ
ſ ſceleris. ſ. ſupplicia.
porta ſcelus tuū et fornicationes

turpato requieſcere fa
ciam ſcelus tuū.

Hiero. Vniuerſa
hec dicūtur ſub tranſ
latione adultere. et p
pter adulterium decur
pate. vt vltra nō glo
rietur in decore ſuo. ſ;
erubeſcat in feditate:
quā meruit volupta
tū magnitudine.

Ecce ego tradā
Non em̄ ante tradit
vt poſtꝙ̄ penituerit
veterē peccatorū pur
getur ſupplicijs. vt per
dat omēs labores q̄s
arte meretricia acqui
ſiuit videatꝗ nudita
tem ſuā ⁊ ignominiā.
⁊ ſciat ꝙ hec vniuerſa
nō ei fecerit dn̄s. ſ; for
nicationes ſue quibus
poſt gentes fornicata
eſt. quas ſupra enume
rauit vt earū coleret
ſymulachra.

Dabo calicem
Penam ſ. vn̄. Calix
in manu dn̄i vini me-
ri ⁊c. Qui in yſaia. ca
lix ruine ⁊ poculū fu
roris. dr̄. ⁊ ad hieremi
am ait domi9. Accipe
calicē vini meri de ma
nu mea ⁊ potionabis
omēs gentes. ⁊c

Dabo calicem
Hiero. Sicut enim q̄
dam cathartica dant
vt noxius humor qui
eſt in corporibus egerat
ſic et dn̄s calicem dat
tormentorū meraciſſi
mum vt quicquid fellis
et amaritudīs inerat
peccatorib9 auferatur
⁊ priſtine ſanitati red
dantur.

Et bibes illū.
Poteſt hoc ſup hie
ruſalem ſignificanter
intelligi. que calicem
ſororis ſue ſamarie bi
bit nouiſſima. ⁊ quaſi
feces tormentoꝝ eius
vſꝗ ad fundū epota
uit.

Vbera tua la.
Id eſt. feſtiuitates ⁊ ne
omenias eius auferā
q. e. l. ſ. vt p ſolennita
te ſcȝ atꝗ leticia eter
num planctū habeas
atꝗ merorem

Quia ſamarie et hieruſalem adulteria ſepatim deſcripſerat. ꝯſequenſ erat vt pariter eaꝝ ſupplicia nunciaret. Omnia aũt dicũtur quaſi ad adulteras. ⁊ facta anacephaleoſi: breuiter eaꝝ ſcelera ꝓponuntur. vt recte iuxta legiſ imperiũ in adulteras iuſta lapidatio populi ſeqret.

Polluerũt ſã. Quaſi. nõ hoc fecerũt foris. nõ in montibus nõ in lucis. ſicut ſoliti erant. ſed ĩ tẽplo meo ſtatuam baalis poſuerunt.

Et ſabba. me. ꝓ vt nec loci nec tempo ris apud eos ſeruaretur religio.

Miſerũt ad vi. Vt peregrinis voluptatibus laſciuirẽt aſſyrioꝝ ſcꝫ et chaldeorum ſymulacra venerantes

Itaqꝫ ecce ve. Quaſi. cum veniſſent omnem adultere habitum impleſti ſuꝑ eiſ vt et corpus lauares. ⁊ ſtibio oculos lini reſ

Thimiama. m. Qd mihi ſpecialiter iuſſeram fieri: et exterminare animã de populo que in priuatos vſuſ hoc faceret. tu offerſ ydolis. vt congreges frequentiã populoꝝ et omĩ genere muſicorum canis. vt non ſolum viſu. ſed et auditu ⁊ odoratu ⁊ omĩbus ſenſibꝫ placeres amatoribus.

Attrita eſt in. Dic ſcꝫ attriuiſtis frõtem vt nõ ſecreto polluamini vel mariti vł hominũ aſpectum vitetis. ſꝫ q̃ſi publice meretrices ꝓſtituamini

Hiero. Hec omĩa tropicos ⁊ ſub typo adultere ſunt dicta cõtra ſamariam et hieruſalem. q̃ aſſyrijs tradite atqꝫ chaldeis ducte ſunt in captiuitatẽ vrbes earuꝫ incendio cremate. populi interfecti. qui ꝓ deo demonum ſymulacra venerati ſunt.

tuas. Et ait domin⁹ ad me dicẽs.

† Quaſi. iuſtam ꝓ me ſententiaꝫ

Fili hoĩs. Nunquid † iudicas oollam et oolibam. et annuncias eis

cum ydolis

ſcelera earum. quia adulterate ſũt

eorum ſcꝫ quos immolauerũt ydolis. vñ: immolauerunt filios ſuos et filias. ſ. d.

⁊ ſanguis in manibus eaꝝ ⁊ cum ydolis ſuis fornicate ſunt: Inſuꝑ ⁊ filios ſuos quos genuerũt mihi obtulerũt eis ad deuorandũ. Sꝫ

tandem

⁊ hoc fecerunt mihi. Polluerunt ſanctuariũ meum ĩ die illa. Et ſab

etiam hec

bata mea prophanauerũt. Cumqꝫ

non ſufficiunt eis.

immolarẽt filios ſuoſ ydolis ſuis et ingrederentur ſanctuariũ meũ in die illa vt polluerent illud etiã hec fecerunt in medio dom⁹ mee.

nõ contente ꝓñtibus adulteriis

Miſerunt ad viros venientes de longe. ad quos nuncios miſerãt.

ooliba

Itaqꝫ ecce venerunt quibus te la

et hieruſalem.

uiſti. ⁊ circumliniſti ſtibio oculos

cultu. ſ.

tuos. ⁊ ornata es mũdo muliebri

libidini patior. cui ſimile. et qꝛ nuda fui ſum viſa patior illi

Sediſti in lecto pulcerrimo. ⁊ mẽ

epulis. quib⁹ fractas ad libidinẽ amatoruꝫ

ſa ornata eſt añ te. Thymiama me

vires repareſ. Sine cerere. n. et libero friget v.

um ⁊ vngentũ meum poſuiſti ſuꝑ eam. ⁊ vox multitudinis exultantis erat in ea. Et in viris qui de mł

† nõ alicuius vrbane elegantie. ruſticorum. ſ. et latronum habitũ preferentes

titudine † hominũ adducebantur.

† miſere ſorores.

⁊ veniebant de deſerto. † poſuerũt

in tantũ voluptatum fluxum inſaniebant.

amatorũ.

armillas in manibus eoꝝ. ⁊ coronas ſpecioſas in capitibus eorum

ideo — hieruſalẽ. vel ſamarie. vel vtriqꝫ. — vel adulteriſ

Et diri ei que attrita eſt in adulterijs. Nũc fornicabitur in fornica

pollucre cupiẽtes.

tione ſua: etiaꝫ hec. Et ingreſſi ſũt ad eam. quaſi ad mulierem mere

certatim — ſcꝫ

tricem ſic ingrediebant̃ ad oollam et ad oolibam mulieres nefarias.

qꝛ adulteram. ſ. et paricidam me iubente crucĩant

Uiri ergo iuſti ſunt. Hi iudicabũt eas iudicio adulterarũ. ⁊ iudicio effundentium ſanguinem: qꝛ ad

immolatorũ ydolis.

ultere ſunt. et ſanguis in manibuſ earum. ⁊ cum ydolis ſuis fornicate ſunt. Hec eñ dicit dñs deus.

o ꝓpheta — monitu vocis tue — populorũ

Adduc ad eas multitudinẽ. ⁊ tra

primũ. ſ. diripiatur vniuerſa eorũ ſubſtantia

de eas in tumultum ⁊ in rapinam

deinde.

et lapidentur lapidibus populoꝝ et confodiantur gladijs eorũ. Filios et filias earũ interficient. ⁊ do

† hec omnia ſcꝫ fient vt ſic. a. ſ.

mus earuꝫ igni ſuccendẽt. † Et au

earum — in earũ penis.

feram ſcelus de terra. et diſcet om

ne recipiant ſimilia

nes mulieres ne faciant ſcðm ſce

penam ſceleris.

lus earũ. Et dabunt ſcelus veſtꝝ

que coluiſtis

ſuꝑ vos. et peccata ydolorum ve

ſic — ſola vexatio

ſtrorum portabitis. et ſcietis quia

intellectum dabit auditui.

ego dominus deus.

Ca. XXIIII.

ET factuꝫ eſt verbum dñi ad me

captiuitatiſ ioachim. Quinto enim anno cepit ꝓphetare. ac decimo menſe eiuſdem noni anni. decima die menſis decimi. factuꝫ eſt verbum dñi ad eum in babylonis regionibus cõſtitutum

in anno nono. ĩ menſe decimo. decima die menſis dicens. Fili hoĩs

in memoriam † id eſt ſcitote qð rex babylonis hodie obſidere cepit hieruſalẽ

ſcribe tibi nomen † diei hui⁹ ĩ qua confirmatus eſt rex babilonis ad

Quaſi. ip

uerſus hieruſalem hodie. et dices

ſam obſidionem per pabolam deſcribe.

prouerbium ad domum irritatri

Metaphoram. ſ. et tranſlationem

cem pabolam. ⁊ loqueris ad eos. Hec dicit dominus deus. Pone

lebetem. ſ.

ollam eneã. pone inquã ⁊ mitte in eam aquam. Congere fruſta eius

ſcꝫ

in ea. omnẽ partem bonã. femur ⁊

dant eos ad deuorandũ. q̃b⁹ dixit. Relinq̃tur vobiſ dom⁹. v. d. et. qñ videritis ab exercitu circũdari hieruſaleꝫ. ſcitote qꝛ appropinq̃t deſolatio eius. Uſqꝫ hodie eñ adultere ſunt. et totius orbis lapidib⁹ opprimũtur. qm̃ miſerũt nuncios ad eos q̃ erãt ꝓcul vt. ſ. nõ dicerẽt. Ego dñs appinquãs ⁊ nõ delonge. et prepauerũt ſe amatorib⁹ ſuis. ſ. demonib⁹. ⁊ omnẽ cultũ atqꝫ ornatum queꝫ a deo accepant. naturali bono verterũt ĩ cultum demonũ ⁊ opera ſua decoremqꝫ. que ĩ armillis ⁊ diademate intelligim⁹ amatorib⁹ ꝓbuerũt. quoꝝ pena gentib⁹ timor eſt. imo his qui ex gentib⁹ crediderũt ne ſilia patiãtur ſi ſilia fecerint. a q̃bus tunc auferent im pietates cum recepint ſcelera ſua. et velamẽ qð poſituꝫ eſt añ vultũ moyſi. abſtulerint ab oculis ſuis. vt cognoſcãt ꝙ ipſe ſit dñſ ieſus chriſtus quẽ dei filiũ negauerũt.

Ca. XXIIII. Et factum eſt. Hiero. Notandũ autẽ quomõ a principio ꝓphetie vſqꝫ ad pſentẽꝫ diẽ quo ciuitas cepit obſideri. ꝑ ordinẽ captiuitas venerit. ꝓmũ gladium ꝓuocat. deinde due vie ponũtur. amon ⁊ hieruſalẽ quaꝝ ad dexteraꝫ cadit ſors nabuchodonoſor. Conflatur in ciuitate argentũ. es. ſtãnum. plumbũ. ⁊ ferrũ Terra q̃ꝫ nõ ꝯpluitur ħ ſentib⁹ occupat̃. poſtea ſub nomine duarum ſoroꝝ ſamarie et hieruſalẽ peccata narrantur quõ illa capta eſt iſta capienda. Ad extremũ nono anno. decimo mẽſe. decima die menſis in captiuitate poſito ezechieli ⁊ his qui cũ eo erant. et ſe cũ rege iechonia tradiderãt. oſtendit̃ qua die ciuitas cepit obſideri. et ſilitudo lebetis ponit̃. vt quõ carnes et oſſa ĩ lebete incendio cõcremant̃. ſic cũcta ciuitas cũ ſuis intereat ciuib⁹. et nullus remaneat obſeſſoꝝ. q̃ nõ fame gladio peſtilẽtia ꝯſũmat̃. ⁊ ps cetera captiua ducat̃ ĩ babilonẽ

Uiri ergo iuſti. Quaſi. ꝑ tradã eas his ad puniendu ꝫ. quib⁹ vltro tradite ſunt ad polluendum

Hiero. Poſſũt hec ⁊ poſt aduentũ chriſti intelligi. ꝙ viri iuſti de populis nationum ſamaritanos et iudeos iudicent comparatione ſui ⁊ tra

Et factum eſt. Hiero. Sunt qui ſꝫm tropologiam hunc locum ad

conſummationē mūdi transferunt. nōūmꝙ numer qui in ſcripturis di
uinis penarum ⁊ doloꝝ eſt. et ſemꝑ ſequitur iuſticiam. decimi menſis ⁊ de
cime diei dementia temꝑant. Idcirco em̄ adhibentur egrotantibꝫ pene vt
dolorem ſanitas ꝯſequatur. Mundus ergo qui in maligno poſitus eſt. in
die iudicij diuīo igne
ſuccenditur. et ciuitas
ſanguinū ponitur ſu
per carbones ignis vt
impleatur illud yſaie
Habens carbones
ignis. ſede ſuper eos.
hi erunt tibi in adiu
torio. Illud aūt diffi
cile. quomō cū carnes
et oſſa conſumant. q̇
bus pleni ſunt etiam
phariſei. vñ. Ve vo
bis ſcribe et phariſei.
qui ſimiles eſtis ſepul
cris dealbatis. ꝗ ple
na ſūt oſſibus mortu
oꝝ. nūc dicatur ꝙ ru
bigo ſordeſqꝫ mundi
ꝯſumpte nō ſint. ſed
etiā poſt iudicij ſeue
ritatem malicia rema
neat. qđ facile ſoluit.
ſm̄ illud apſi. Cōclu
ſit deus oīa ſub pec
cato vt omnibꝫ miſe
reatur. Vanitati em̄
creatura ſubiecta ē. et
ponitur ſanguis q̇ ef
fuſus eſt in ꝯſpectu
vniuerſe creature vt
omniū ſcelera pateāt.
Petra aūt limpidiſſi
ma chriſtꝰ. ꝗ ſequeba
tur in ſolitudīe popu
lum iſrael. de qua. bi
bebant aūt de ſpūali
ꝯſequente. e. p. petra
aūt. e. chriſtus. eo ꝙ ī
illo omnia reuelentur
⁊ impleatur illud. Ni
hil occultū qđ non re
ueletur. Dicit aūt do
minus ſe nō miſereri.
nec ꝑterire pccā mūdi
neqꝫ parcere impijs.
neqꝫ placari vt vie ꝑ
eant impioꝝ. vñ. Et
iter impioꝝ ꝑibit.

Ve ci. ſang. ol.
Hiero. Poteſt hec ꝓ
phetia ad tempꝰ dn̄i
ce paſſionis ꝑtinere ꝓ
pter quā exercitu cir
cūdata eſt hieruſalem
⁊ filij eius interfecti. et
obſidente tito veſpa
ſiani filio ad ſalutem
nullus euaſit. templū
qꝫ ſub tito. ⁊ poſt. l. ā
nos ſub adriano ciui
tas eterno igne con
ſumpta eſt. Preſen
tem autē ſignat capti
uitatem qn̄ ezechiel ī
babylone hec cerne
bat. et hieremias in principio voluminis ſui ponit ſic. Ollam ſuccenſam
ego video. ⁊. f. e. a. f. a

Super limpidiſſimam petram. vt omnibus pateret ne terra
opiretur. aut puluere. Natura eſt. vt ſi ſanguis fuſus ſit in terram. ebibat
humus humorem ſanguinis. aut paulatim terra opiatur aut puluere. Si
autē ſuꝑ planam petrā effuſus: labitur et latam obtinet ſedem. In h̄ patꝫ
quia nō occulta. ſed publica ⁊ aꝑta fecerit homicidia. ſm̄ illud. Sanguis
fratris tui clamat ad
me de terra.

armum. electa et oſſibus plena.
Pinguiſſimū pecus aſſume. com
ſ cumulos ſ ad coquendū
pone quoqꝫ ſtrues oſſium ſub ea.
ſ lebetis ſ nimia coctione ſ vel diſcocta.
Et efferbuit coctio eius. et diſſo
luta ſunt oſſa illius in medio eius
ſ Quaſi. o ꝓpheta vis ſcire quid ſit lebes que carnes aut que oſſa. loquere hec dicit dn̄s
Propterea hec dicit domiꝰ deus
ſ hieruſalem ſ q̄ eſt lebes
Ve ciuitati ſanguinum olle cuius
ſ malicia nimia
rubigo in ea eſt. ⁊ rubigo eius nō
ſ quouis ignis ſuppoſitus ſit ſ ꝑſeuerauerūt enī quouis capti quouis cruciati in priſtino ſcelere
ſ ſigillatim
exiuit de ea ꝑ partes. ⁊ per partes
vt nemo remaneat. in ſalutē ſcꝫ ſ vt alij peri rent. alij ſaluarētur. ſed omnibus cōmunis ve niet interitus
ſuas eijce eam. Nō cecidit ſuper
ſ homicidia. filioꝝ neces.
eam ſors. Sanguis em̄ eius ī me
dio eius eſt. ſuꝑ limpidiſſimam pe
tram effudi illum. non effudit illū
ſuꝑ terram vt poſſit opiri puluere
ſ Quaſi. ne tranſiret indignatio mea. ſed ſuꝑ aptiſſimū vltio ꝓpararet homicidium.
vt ſuꝑinducerem indignationem
ſ alias venit
meam. ⁊ vindicta vlciſcerer. Dedi
ſanguis
ſanguinem eius ſuꝑ petram limpi
diſſimam ne opiretur. Propterea
ſ nō vnius ſed multoꝝ.
hec dicit dn̄s deꝰ. Ve ciuitati ſan
guinū. cuius ego grandē faciam pi
ſ Nō ſolum enim carnes molles et tene ras. ſed duriſſima quoqꝫ oſſa ſuccendam vt ni
ram. Congere oſſa. que igne ſuccē
dam. Conſumentꝰ carnes. ⁊ coqua
hil crematū remaneat.
tur vniuerſa compoſitio. ⁊ oſſa ta
ſ cū omnia fuerint cōſumpta
beſcēt. Pone quoqꝫ eam ſuꝑ pru
ſ alias et ſ cōſūmat
nas vacuam vt incaleſcat. et lique
fiat es eius. et confletur in medio
ſ cū ea
eius inquinamentū eius ⁊ conſu
ſ malicia. ſ Quaſi. nō ꝓpeſt
matur rubigo eiꝰ. Multo labore
feciſſe quod iuſſum eſt ſ ciuitate
ſudatū eſt. et ñ exiuit de ea nimia
ſ malicia ſ etiam
rubigo eius neqꝫ ꝑ ignem. Immū

ſ apoſtrophat ad ipſam ciuitatem.
dicia tua execrabilis. quia mūda
re te volui. ⁊ nō es mundata a ſor
dibus tuis. Sed nec mundabe
ris prius: donec quieſcere faciam
ſ cōpletam
indignationem meam in te. Ego
ſ cuiꝰ verba nō tranſeūt ſ vrbis obſidio
dominꝰ locutus ſum. Venit et fa
ſ q̄ minatꝰ ſum ſ ſicut ſepe ſ ſcelera tua
ſ etiam ſi multiplicaueris pcc̄s
ciam. non tranſeam. nec parcam
ſ cogitationes.
nec placabor. Iuxta vias tuas et
ſ oꝑa
iuxta adinuentiones tuas iudica
bo te dicit dn̄s. Et factum eſt ver
bum domini ad me dicēs. Fili ho
minis. ecce ego tollo a te deſidera
ſ tū
bile oculoꝝ tuoꝝ in plaga. ⁊ nō
planges neqꝫ plorabis. neqꝫ fluēt
ſ mōſtrantes dolorē ſ ſuꝑatus dolore.
ſ ne ī verba ꝓrūpas
lacrime tue. Ingemiſce tacēs. mor
ſ que tondetur in luctu. et calciamenta habe bis in pedibꝰ. que lugentes ſolent abijcere. vñ dauid abſolon fugiens et penitens ſuper necē vrie nudis pedibus ambulauit
tuoꝝ luctum non facies. Corona
tua circūligata ſit tibi. et calciamē
ta tua erunt in pedibus tuis. nec
ſ ſicut in luctu fit
amictu ora velabis. nec cibos lu
ſ q̄ mihi fuerāt imꝑata
gentiū comedes. Locutus ſum er
go ad populum mane. et mortua
ſ oculoꝝ deſiderabile. lūborūqꝫ et ſanguinis luctus ſm̄. lxx. ſ ſtatim ſ die altera
ē vxor mea veſpere. Feciqꝫ mane
ſ dn̄s.
ſicut preceꝑat mihi Et dixit ad me
populus. Quare non indicas no
ſ cōtra morē oīm
bis quid iſta ſignificent que tu fa
ſ cauſas querentes tante patientie
ſ reſpondens illis pro me
cis. Et dixi ad eos. Sermo dn̄i
factꝰ ē ad me dicēs. Loq̄re domui
iſrael. Hec dicit dominus deus.
ſ vt mendatur ſcꝫ et alienigenis pateat ac ꝓbanis.
Ecce ego polluā ſanctuariū meū
ſ cōfidentiā et ſpem ſ in quo deſiderium ve ſtre ſalutis.
ſuꝑbiam imꝑij veſtri: et deſidera

Nec parcam.
Sicut medicus: q̇ pu
tribꝫ non parcit carni
bus vt ſana membra
ſeruentur. nō ꝑcitꝰ vt
parcat. crudelis eſt vt
miſereatur. nō cōſide
rat patientis dolorem
ſed vulneris ſanitatē
vñ. Melius eſt ad vi
tam ingredi debilem
⁊ claudū. ⁊c.

Et factū eſt. v.
Suꝑ lebetis ſucceſſio
vrbis obſidionē oſtē
dit. nūc captā atqꝫ de
letam. ⁊ omnēꝫ popu
lum vꝉ gladio interfe
ctū vel ī captiuitatem
ductū. ꝓphetalis ſer
mo teſtatur.

Mortuoꝝ lu.
Et ſi vxor tua moriatꝰ
q̄ ſi bona fuerit. nihil
viro amabilius. que
a deo homī ꝓuidetur
⁊ lege iungitur ⁊ vnū
corpus efficitur

Corona tua c.
Hiero. Aiunt hebrei
babilonios magiſtros
legis ꝓcepta ſeruātes
vſqꝫ nunc decalogum
ſcriptū in mēbranulis
circundare capiti ſuo
⁊ hec eſſe q̄ iubeantur
ante oculos ⁊ ī fronte
pēdere. vt ſꝑ videāt
q̄ ꝓcepta ſūt. et quia
ezechiel ſacerdos erat
nō debere eū depone
re coronā gloriationis
ſed ligatā hīc in capi
te. Nos aūt iuxta. lxx.
coronā capillorum in
telligimus.

Hiero. Alleg. Ve
niamus ad anagogen
ſi tū violenta viſa nō
fuerit lectoris vigilan
tie. Filꝰ hoīs chriſtꝰ
qui in veſpera huius
mūdi vxorē priſtinā
ꝑdidit. nec eam fleuit
nec amictu ora vela
uit. nec recepit vllam
hominū ꝯſolationem
et hec ventura ꝑdixit
mane. que ꝯpleta ſūt
veſꝑe. ⁊ rurſum mane
in ſcđo aduentu facta
ꝓbanit. que ventura
ꝑdixerat. Sanctuari
um iudeoꝝ ⁊ qđ deſiderabile habuerant ī oculis. et ſuꝑ quo tremebant
anime eorum eſſe pollutum. filios quoqꝫ eorum et filias romano gladio
concidiſſe.

Ora amictu. Quando ꝯſuetudo ſeruatur in luctu: medius dolor ē quādo aūt tanta malorum incumbit neceſſitas vt omni ploratu maior ſit vnuſquiſq; de ſua nece ſolititus. ad alioꝝ cōꝑuis, ꝓximi ſint nō, ingemiſcit miſerias.

Coronas habebitis. in. c. v. Non eīm debent lugere ⁊ ſigna luct⁹ aſſumere. q: ꝑ vmbrā receperunt veritatem ⁊ naçarei quidā facti fuerūt ⁊ vnuſquiſq; a fratre ſuo conſolabitur. vt eçechiel quem deus pi ꝯfortauit: ſit eis in portentū: ventura ꝓnunciās. ⁊ poſtq̄ ſubuerſa fuerit hieruſalem: templūq; ſuccēſum. et hoc totus mūdus audierit. et diſꝑſio iſrael. q̄ orbis terminos colit. tunc verba dñi oꝑe completa habebunt libertatem ⁊ polluto ſanctuario eius. ⁊ lege completa. vel deſtructa ſm̄ occidentem litterā. apiantur euāgelia. ⁊ cognoſcat iſrael ꝙ ipſe ſit dominus deus. qui hec mane ventura ꝓdixit veſꝑe. i. i mūdi ꝯſummatōne eſſe completa ſuo ꝓbauit aduentu.

Cū eo q̄ fugit. nō ad ipſum. q: q̄ ventura ꝓdixerat. ille nūciat iam ꝑfecta. et v. / tra nō tacebis. ſ; argues eos ⁊ dices omīa illis merito accidiſſe vt ſis illis in portentum ſm̄ illō çacharie. quo ꝓphete viri portendētes dicūtur. et dñs alibi dicit. In manibus ꝓphetaꝝ aſſimilatus ſum.

Ca. XXV.
Et factus eſt ſ. Hiero. Capta vł obſeſſa hieruſalē poſtq̄ venit in babylonē. q̄ potuit euadere ⁊ nunciauit vrbem captā. vł iamianq; capiendā tēpluq; . iux ꝯſuetudīez oīm ꝓphāꝝ aduerſuz ceteras in circuitu nationes. que inſultauerunt ruine ciuitatis tēpliq; incendio. ſermo conuertitur. et primū ꝯtra filios ammon

ſ cui⁹. ſ. obſidione
bile oculorum veſtroꝝ. et ſuꝑ quo
ꝉ ſ qui ſcʒ fami et peſtilētie ſuperant.
pauet anima veſtra ꝉ et filij veſtri:
et filie quas reliquiſtis gladio ca-
ſ tunc ſ mortua vxore
dēt. Et facietis ſicut feci. Ora ami
ſ a conſolantib⁹ oblatos.
ctu nō velabitiſ. et cibos lugentiū
ꝉ ſ capillorum. † ſ cōtra morem. vrbe et tēplo
nō comedetis. ꝉ Coronas † habebi
ſucceſſis. ad malorū magnitudinē ſtupebitis.
tis in capitib⁹ vr̄is. ⁊ calciamēta
i pedibus. Nō plangetis neq; fle-
bitis. ſed tabeſcetis i iniquitatib⁹
ſ vir hōtes liberū gemitū. ne offendant
victorū ſuꝑbiā ſi publice flere videant.
veſtris. ⁊ vnuſquiſq; gemet ad fra
trem ſuum. Eritq; ezechiel vobis
ſ vt que nō fecit in morte vxoris non faciatis
i portentum. Iuxta omnia que fe
in euerſione vrbis et templi
cit facietis. cū venerit iſtud. et ſcie
ſ adhuc capti⁹
tis quia ego dñs de⁹. Et tu fili ho-
minis: ecce in die qua tollam ab
ſ templi confidentiam.
eis fortitudinem eorum ⁊ gaudi-
um dignitatis. et deſiderium ocu-
lorum eoruʒ ſuꝑ quo requieſcunt
ſ tollam: ſubaudītur a ſuꝑiori.
anime eoꝝ filios et filias eoꝝ. in
ſ de hieruſalem
die illa cum venerit fugiens ad te
ſ vrbem euerſam
vt annunciet tibi. in die inquā illa
ſ qui prius tacebas et liberū gemitum nō habebas. et tāte eras patiētie. vt i vxoris nece et liberorū dolore lacrimam nō emitteres
aperietur os tuum cum eo qui fu
git. et loqueris ⁊ non ſilebis vltra
eriſq; eis in portentum. et ſcietis
quia ego dominus.

Ca. XXV.

Et factus eſt ſermo domini ad me

Fili hominis. Hiero. Amodo ſupponit increpationē filioꝝ āmon et ceterarum gentium ⁊ vaticinium futurorum

Hiero. Alleg. Poſſumus ꝑ filios ammon, qui de ſemine loth in ſpelunca ⁊ in ebrietate: ex inceſtu generati ſunt. omēs hereticos intelligere. de quib⁹ iohānes. A nobis exierunt. ſ; e. n. n. e. Si eīm fuiſſent ex nobis ꝑ. v. n. Hi de declinatione orti ſunt. Hoc eīm ſignat loth. q: omnes declinauerunt. ſ. i. f. ſ. nō eſt qui. f. b. Aduerſus eos ponitur vel obfirmatur facies ꝓphete. vt ſua eos autoritate cōterat. et dicit eis. Quia inſultaſtis eccleſie i ꝑſecutione ⁊ vicioꝝ oppreſſione. ꝙ pollutum eſſet ſanctuariū. vel vicio ſeruientiū. vel crudelitate hoſtium. terra quoq; iſrael. i. ſenſus deuʒ vidētes deſolata a choro virtutū. ⁊ filij iude. i. veri fideles ⁊ recte ꝯfitētes ducti in captiuitatem: domino ſeruire deſierunt. Ideo o omīs inſultans. traderis filijs orientalibus. qui a lumine ceciderunt. vt tu quoq; diſcas ꝯfiteri dñm Per tranſlationem aūt dr̄ ꝙ filij orientis ponant ſuper eos caulas ſuas et figant tentoria. ⁊ bibant lac. ⁊ comedant fruges. ⁊ ciuitas quondam ſuperba fiat habitaculū camelorum. qui depoſito onere pctōrum poſſint intrare ꝑ foramen acus. et filios. a. in cubile pecoꝝ. qui regūtur a paſtore bono vt cū fuerit traditi orientis paſtorib⁹. ſciant ꝙ ipſe ſit dñs. Rurſū q; exꝓbrat eis ꝙ inſultauerūt nimio cordis affectu ruine populi. et terram iſrael putauerunt omnino deſertam. ꝓ quo merentur manū vlciſcentis dei vt qui exceſſerunt modū inſultatiōis ⁊ gaudij ſuꝑ ruina domus iude. nō tradant filijs orientis. ſed ſint in direptionē cunctaꝝ gentium. et interficiantur de populis. ⁊ ꝑeant. ⁊ ꝯterant. ⁊ ñ de ſtirpe abrae. ſ; de oīb⁹ nationib⁹ eſſe credēdi ſūt ⁊ tūc cognoſcāt maloꝝ magnitudīe. ꝯtritōe. populi interfectione. ꝙ ipſe ſit dominus.

ſ alij obfirma
dicens. Fili hominiſ: pone faciem
ſ qui de loth.
tuā contra filios ammon. ⁊ ꝓphe-
tabis de eis. et dices filijs āmon.
Audite verbum dñi dei. Hec di-
non ego
cit dominus deus. Pro eo ꝙ di-
ſ inſultaſtis. ſ. gaudentes in ruina templi.
xiſtis euge euge ſuꝑ ſanctuarium
ſ ingreſſu hoſtiū.
meū quia pollutum eſt. ⁊ ſuꝑ terrā
ſ ſpēaliter
iſrael quoniā deſolata eſt. ⁊ ſuper
ſ duas tribus
domum iuda qm̄ ducti ſunt in ca-
ptiuitatem. Idcirco ecce ego tra-
ſ nabuchodonoſor et exercitui eiuſ
dam te filijs orientalibus in here
ſ Metaphō. † quaſi paſtores.
ditatem. ⁊ collocabunt † caulas ſu
as in te. ⁊ ponēt in te tentoria ſua
ſ immiſſis gregib⁹ camelorū et oīm populorū
Ipſi comedent fruges tuas. ⁊ ipſi
ſ vbertatem terre. ſ ꝓprium
bibent lac tuum. Daboq; rabath
nomen. vel ob magnitudinē: interpretatur enim marima.
in habitaculum cameloꝝ. ⁊ filios
ſ malorū neceſſitate
ammon in cubile pecorū. ⁊ ſcietis
ſ qui futura ꝑdixi et impleui
quia ego dominus. Quia hec di-
ſ nō mō inſultaſti. aut
cit domin⁹ deus. Pro eo ꝙ plau
dixiſti. euge. e. ⁊c
ſiſti manu ⁊ ꝑcuſſiſti pede. ⁊ gaui
ſ deſolatā.
ſa es ex toto affectu ſuꝑ terrā iſrł.
ꝉ ſ non ꝑ angelum. nō ꝑ quēlibet miniſtrum
ſ ad ꝑcutiendum.
Idcirco ecce ꝉ ego extendā manuʒ
meā ſuꝑ te. ⁊ tradā te i direptionē
ſ ñ camelorū aut oīm † ſ eradicādo ꝉ ſ de numero populorum
gētiū. et † interficiā te ꝉ de populis.
⁊ ꝑdam de terris. ⁊ conterā. ⁊ ſci-
ſ qui oīa iudico. q̄ in oēs gentes ꝑtātē habeo
es q: ego dominus. Hec dicit do
ꝉ ſ inſultātes domui iuda q: a chaldeis capta
minus deus. Pro eo ꝙ ꝉ dixerūt

Hiero. Nos generaliter de eccleſia intelligimus ſuꝑ vnūquēq; ſanctoꝝ itelligere poſſum⁹. ad quoꝝ ruinā gaudent hoīes huius ſeculi ⁊ demones. ſi lōgaʒ ꝑdiderint pudiciciam. dum putant cōſolationem ſuā. ſi plures habeāt ꝯſortes criminiſ ⁊ ſupplicij. Hoc aūt nemo facit niſi filius āmon. filius. ſ. populi. qui in declinatione generatus eſt.

Madianite et tota heremi veſtitas adiacet terre arabie. qui habent cameloꝝ greges ouiumq; et caprarum multitudines. et his opib⁹ victitant. hoc ⁊ terre iſrael in libro iudicum acci diſſe narrat hiſtoria. quando venerunt madianei. ⁊ depaſti ſūt vſq; gaçam omēs regiones eorum. Metaphorice q̄ ꝑ madianeos hiſmaelitas. ⁊ agarenos. q̄ nūc ſaraceni dicūtur. aſſumentes ſibi falſo nomen ſare. vt de ingenua ⁊ domīa videant̄ eſſe generati. ſcriptura ſignat

Hiero. Rabath eſt metropolis filioꝝ āmon: q̄ poſt a ptholomeo philadelpho. qui arabiam tenuit. philadelphia vocata eſt.

Hiero. Ne dubitemus nabuchodonoſor arabiam ſubuertiſſe capta hieruſalem: ſupra ſcriptura teſtatur. et tu fili homīs pone tibi duas vias ammon et hieruſalem. et veniat gladius regis babylonis.

Pro eo qd̄. d. Hiero. Fabulantur iudei. quia vrbe capta tēploq;

reſerato. filij ammon. et moab. ⁊ ſeyr. videntes cherubin obumbrantia ꝓpiciatoriū dixerunt. Sicut om̄es gentes colunt ſymulacra. ſic ⁊ iudas habet ſue religionis ydola. ⁊ ideo iratus dn̄s tradidit eos captiuitati.

Hiero. Allegoria. Moab et patre. ſeyr piloſus et hiſpidus. vſq₃ nunc deſpicit domum iuda. in qua vera ꝯfeſſio. et putat tā facile ſuberti. q̄₃ ceterarum vrbiū munimēta. vn̄ dominus cōminatur apturum ſe vel diſſoluturū omnē fortitudinē moabitarū. vt ciuitates hic deſiſtant ⁊ ī dyaletica arte nō ꝯfidant. ß cuncti illi⁹ termini q̄s ꝓ illiſione fluctuū vocant ꝓmontoria deſtruant̄. ⁊ indite atq₃ electe terre bethieſimoth. i. domus ſolitudinis atq₃ deſerta. ⁊ beelmeon. i. habens fontē vel ſup fontem. ⁊ cariathaim quā. lxx. ciuitatē maritimā tranſtulerūt. pereant. q̄₃uis habeant robur pugnatorum. ⁊ inciti ꝑgant ad ꝑliu₃ arte pugnādi ⁊ vndiq₃ muniti. Indita tn̄ terre eoꝝ nō eſt dom⁹ habitationis. ß ſolitudinis. ſed que putant habere fontē ſcientie. ⁊ vrbem maritimā. q̄ oēs ſuſtinere poſſint ſeculi tēpeſtates patiētiā ſibi et fortitudinē ꝓmittētes. tūc illuc ꝯūtētur vt tradant̄ filijs orientis. veri ī chriſto luminis. ſicut filij. a. q̄ in heretica multitudine ꝯfidebant. Conſideremus aūt ꝑfectum ⁊ in ipſa cōminatione clementiā dei. vt tradantur cū filijs āmon filijs. o. in hereditatē vt nulla hereſis noietur in gentib⁹. ß factis in moab iudicijs ⁊ vltionib⁹ ꝓ arrogantia reꝝ fine cognoſcāt dominū eſſe qui cūcta diſpenſat. Rr aūt ꝑ moab philoſophoꝝ hēatur ſupbia. de quib⁹. Perdam ſapientia₃ ſapiētū ⁊c. Amos oñdit ſic. Sup trib⁹ impietatibus moab. ⁊c. vſq₃. eo ꝙ combuſſit oſſa regis ydumee ī cineres. Quidq̄d em̄ in ſeculo ꝑuerſoꝝ dogmatum eſt. quidquid ad terrenam ſcientiā ꝑtinet ⁊ putat̄ eſſe robuſtum. hoc dyaletica arte ſubuertitur. ⁊ inſtar incendij in cineres fauillaſq₃ diſſoluitur. vt ꝓbet̄ eſſe nihili. quod putabatur eē fortiſſimū. vnde yſaias. Audiuimus cōtumeliam moab. cōtumelioſus eſt valde

Pro eo q̄d fecit ydumea. Hiero. Cū ſupra duo ſimul poſuerit moab ⁊ ſeyr. poſt de ſeyr tacens. contra moab locutus eſt. deinde ad ſeyr redit. Sciendum aūt ꝙ idem edom. ſeyr. eſau dictus eſt. et vna gens ydumea ⁊ duma. ⁊ edom. ⁊ eſau. ⁊ ſeyr. Seyr quia hiſpidus: piloſi nomen accepit. edom ſanguinari⁹. qui ob lenticule rufe coctionem primogenita ꝑdidit. ⁊ ab edulio ſortit⁹ eſt ß vocabulu₃. eſau q̄₃ factura interꝑtat̄

ſine auxilio dei.
moab ⁊ ſeyr. ecce ſicut om̄s gētes
ſ patens babylonie poteſtati ſ in preſentiarū
domus iuda. idcirco ecce ego ape
ſ fortitudinē moab. vt ad ipſos quoq₃ babilonius introeat.
ria₃ humerū moab de ciuitatib⁹.
ſ vt eſſe deſiſtant.
de ciuitatibus inquam ei⁹. et de fi
ſ ciuitates ſ villa dſerta
nibus eius inclitas terre. bethieſi
ſ vicus marim⁹ ſ ciuitas maritima.
moth. ⁊ beelmeon. et cariathaim.
ſ babylonijs ſ tradet. ſ. moab
filijs orientis cū filijs ammon. Et
ſ moab ſ ſicut ſc₃ filiorū āmon nō eſt memoria vltra in gentibus
dabo eam in hereditatem. vt non
ſit memoria vltra filioꝝ ammon i
ſic in moab. f. i.
gentibus. Et in moab faciam iudi
ſ ita ſ qui tradidi iudam ꝓ peccato. et ī filios āmon et moab vin
cia. et ſciēt quia ego domin⁹. Hec
dicabo.
dicit dominus deus. Pro eo ꝙ fe
ſ caro que inſurgit cōtra ſpiritū ſ quia a iacob ſupplantatus in vtero a quo iudas. ſ pri⁹ dominantē. mō ſubditā.
cit ydumea vltionem vt ſe vindi
ſ qui ſequūtur ſpiritum.
caret de filijs iuda. peccauitq₃ delinquens. ⁊ vindictam expetiuit
de eis. idcirco hec dicit dominus
ſ ergo ſ ego ipſe. nō ꝑ alios.
deus. Extendam manū mea₃ ſup
ſ qui rationalis videtur.
ydumeam. et aufera₃ de ea homi
ſimplicis fidei
nem. ⁊ iumentum. ⁊ faciam eā de
ſ alij de theman. que interpretat̄ deficiens.
ſertam ab auſtro. et qui ſunt in
ſ ciuitate que cognationem ſonat.
ſ ſpūali ſ cū de iuda ſe vlti fuerint.
dedan gladio cadēt. Et dabo vlti
ſ n̄ ꝑ aliū
onem meam ſup ydumeam. ꝑ ma
ſ in quem exercuere vindictam
ſ popul⁹ me⁹
num populi mei iſrael. ⁊ facient in
ſ gentē inimicā ſ meā explentes indignatiō₃
edom iuxta iram meam. ⁊ furore₃
ſ iuſtam. ſ. fuiſſe.
meum. Et ſcient vindictam meam
ſ Lxx. adonay dn̄s.
dicit domin⁹ deus. Hec dicit do
minus deus. Pro eo ꝙ fecerunt
paleſtini vindictam. ⁊ vlti ſe ſunt
toto animo. interficientes ⁊ implē
tes inimicicias veteres. Propte
rea hec dicit dominus deus. Ecce
ſ vt interficiam interfectores.
ego extendam manum meā ſuper
paleſtinos. ⁊ interficam interfecto
ſ que ſalſis tū
res. Et ꝑdam reliquias maritime
ditur fluctibus.
regionis. faciamq₃ in eis vltiones
ſ qui tn̄ finem habeat miſericordie. quia ſic ſcient. ⁊c. ſ paleſtini
magnas. arguēs in furore. ⁊ ſciēt
ſ qui ꝑcutit ipē me
quia ego dominus. cū dedero vin
detur.
dictam meam ſup eos

Ca. XXVI.

Et factu₃ eſt in vndecimo anno prima menſis. factus eſt ſermo do
mini ad me dicens. Fili hominis.
ſ inſultans et gaudens. ſ capta.
pro eo ꝙ dixit tyrus de hieruſalē
ſ quaſi. ego portū habeo tutiſſimum
euge confracte ſunt porte populo
ſ illa capta ſ multitudo ſc₃ que illi⁹ regebatur arbitrio ſ illa deſerta
rū. conuerſa eſt ad me. implebor.
ſ q̄ ante plena ſ qr hec. ſ. dixiſti.
deſerta ē. Propterea hec dicit do
ſ quaſi. pn̄s eſt ſ nō ꝑ alios. ſed ego ipſe.
min⁹ deus. Ecce ego ſup te tyre
ſ babylonios
et aſcēdere faciam ad te gentes mł
cū multis nationibus.
tas. ſicut aſcendit mare fluctuans
ſ oppugnatione argumentorū munitōes.
Et diſſipabunt muros tyri. ⁊ de
ſ ſophiſmata ſ vſq₃ ad ſolū. ſ. vt etia₃ puluis radat̄.
ſtruent turres eius. Et radam pul
ſ quaſi. ſic humiliabit̄ vt petre nitidiſſime cōparetur exinanita
uerem eius de ea. ⁊ dabo eam in
ſ vt ſagene expandantur in vrbe quondam frequētiſſima
limpidiſſimam petram. Siccatio

Extendam manū meā ſup ydu. Sciendū aūt ꝙ in hebreo nūq₃ ſcribit̄ ydumea ß ſemꝑ edom quē idumeam expreſſit greca tranſlatio.

Due legiones dauid. altera phileti. altera cherethi. i. interfectoꝝ vocabantur.

Et dabo vltio. Hiero. In manu iſrł ponit gladium vt ſubuertatur edom ⁊ iram dn̄i ſentiat ⁊ furorem ⁊ intelligat vindicta₃ eius ad ß ꝑfeciſſe. vt ſeruiat domui iude. vn̄. iacob dilexi. eſau aūt odio ha. Diligit aūt iacob. qr carneū ⁊ terrenū ſupplantat. et benedictiones illi⁹ meretur accipe. Pri⁹ em̄ iuxta carnē. ⁊ p⁹ iuxta ſpm̄ viuim⁹. ante ſunt vicia. deinde virtutes quib⁹ vicia ſubuertūt̄. Cor em̄ hoīs apoſitū eſt ad maliciā a puericia. erroreſq₃ adoleſcētie matura etas cōdemnat. vn̄. Delicta quis intelligit. ⁊ ignorātias meas ne memineris. Et notandum ꝙ iacob ꝓmā accepit benedictionē. eſau ſecūdam. ⁊ ad extremu₃ dr̄ de eo. Seruus eris fratris tui. vt poſtq̄₃ caro ſpiritui ſubiecta fuerit ⁊ cōiūcta illi caro eſſe deſiſtat et ydumea tranſeat ī iudeā.

Pro eo. q. f. p. Poſt filios āmon. et moab. ⁊ ſeyr. qui ⁊ ipſi ſunt ydumei. ꝑ loth ⁊ eſau populo iſrael ⁊ domui iude cognatione ſociantur. venit ad philiſtijm qui ſūt ī littore ⁊ funiculo maris Philiſtijm potione cadētes. qui de aureo babylōis calice inebriati ſeuiūt ⁊ toto aīo ī ſultant veterū inimiciaꝝ ꝯ iſrł recordantes. q̄b⁹ a dei populo diuiſi ſunt. cunq₃ dn̄s dicat. Mihi vindictā ⁊ ego. r. ipſi ſe vlciſcūtur implentes veteres inimicicias.

Paleſtinos. Hie. Lxx. allophilos. i. alienigenas tranſtulerūt. non generali noīe gentiū q̄ non ſunt de genere iudeoꝝ ß ſpēali gentis ſue. que nūc dr̄ paleſtina mutata ſe littera iuxta grecoꝝ ꝯſuetudinē. in pi. ſicut apd̄ nos ꝓ hebraico faſca grecū ⁊ latinū paſcha celebrat̄

Ca. XXVI.

Et factum eſt. Poſt paleſtinos ſuccedit regio phenicis. cui⁹ metro

polis tyrus·que he/
braice ⁊ ſyriace ſor dr.
¶ Hiero· Sor inter/
p̄tatur anguſtia.⁊ ſi
gnat animã q̃ ꝑturba
tionib' eſt occupata·
que cum viderit vi/
cijs ſuis ſubuerti hie
ruſalem·in qua fuit tẽ
plum ⁊ pacis viſio.ex
ultat.et ad ſe imperiũ
vrbis quondã inditę
trãſferri putat. Hoc
⁊ in ↄtrarijs dogmati
bus accipit·⁊ in homi
nib' ſeculi cũ viderint
aliquẽ iuſtũ p negligẽ
tiam lapſum .gaudẽt
inſultant.quaſi alioꝝ
ruina: ſua reſurrectio
ſit·vñ ſequitur. Pro
pterea h̄ dicit ⁊c.
¶ Sagenarum·
quib' deceptam mul/
titudinẽ piſcabantur
Sagenas faciet ſicca/
ri vt ſubeãt alij piſca
tores: quos dñs miſit
ad piſcandum.
¶ Filie quoq; e.
Hiero. Filię q̃ quaſi
in thalamo ſeruaban
tur·⁊ ꝓ ſecretiorib' do
ctrinis nulli facile cre/
debantur. ꝓtrahẽtur
ĩ publicũ eccleſiaſtico
mucrone truncande
¶ Et ſciẽt.q.e.d·
Hiero. qui hieruſalẽ
ꝓ peccatis patꝝ ꝑden
dam reliqui· ⁊ tyri ꝓ
inſultatioue ⁊ gaudio
munimenta deſtruxi·
¶ Ab aquilone.
qui ventus duriſſim'
⁊ ſiniſter. noĩe dexter
vocatur. p̄ſumẽs ſibi
noĩs dignitatẽ.
¶ Cum equis ⁊.
De qb'. Fallax equus
ad ſalutem. et. dormi
tauerũt·qui aſcẽderũt
equos·et alibi. Equũ
et aſcenſorem proiecit
in mare.
¶ Nec edificabe
ris·in regnuꝫ.ſ·popu
lorum vt habeas pro
priũ imperium. ſicut
ſub hyram.ſed ceteriſ
regib' vel chaldeis vł
macedonib'. vł ptho
lomeis. vł romanis re
gibus ſeruitura
¶ Exuuias. Hie
ronim'. Lxx.coronas
quas. ſ.bonis opib'
videbãtur poſſidere.
¶ Veſtimeta va.
varietatem.ſ· virtutũ
¶ Que habitas.
Tyrus eñ prius vt p
hibent inſula fuit.ſed

ſagenaruꝫ erit in medio maris·q2
ſ cui' verba irrita eſſe nõ poſſunt·
ego locutus ſum ait dominus de'
Et erit in direptionem gentibus.
ſ vrbes.opida.vici· ſ phenicis ſ phenicis
Filię quoq; eius que ſũt in agro
ſ Metapho·q2 filias appellauit·interfectionẽ gladij ponit ſ rerum fine
gladio interficientur.et ſciẽt quia
ſ qui hec fieri precepi.
ego dominus. Quia hęc dicit do/
ſ enim.
minus deus· Ecce ego adducã ad
ſ dyabolus
tyrum nabuchodonoſor regẽ ba/
ſ cõfuſionis· ſ nõ ſolũmodo populorum ſ re gnorũ· ſ.de quib' dicit. hec omia tibi dabo ſi .c·a.me·
bylonis ab aquilone.regem regũ
cũ equis ⁊ curribus ⁊ equitibus.
ſ vrbes.ſ· tibi ſubditas et caſtella
ſ animas.in anguſtia peccati·
et cetu· populoq; magno. Filias
ſ in campo mundi· ſ in littore
tuas que ſũt in agro gladio inter
ſ poſt ſ ſ ne dyaboli euadas impiũ
ficiet. ⁊ circũdabit te munitioni/
bus.⁊ comportabit aggerem in gi
ro· Et eleuabit cõtra te clipeum·et
ſ quidquid forte habuerit in dogmatibus
vineas ⁊ arietes tempabit in mu
ros tuos·⁊ turres tuos deſtruet i
ſ multitudine armatorũ ſuorum
armatura ſua· Inundatione equo
ſ tanta·ſ·erit multitudo
rum opiet te puluis eoꝝ a ſonitu
equitum ⁊ rotarum ⁊ curruũ mo/
ſ opinione.
uebũtur muri tui. Dum ingreſſus
ſ ſecurus quaſi in cãpo
fuerit portas tuas: quaſi ꝑ introi/
ſ tanta erit ſecuritas victorum
tũ vrbis diſſipatę· vngulis equo
ſ lata et ſpacioſa
rum ſuoꝝ cõculcabit oms plateaſ
eſt via que ducit ad mortem·
tuas. populum tuũ gladio cedet·
ſ ·ſ.ydola: que corde fingũtur. vñ. Imagineꝫ ipſorum ad nihilũ redige
⁊ ſtatuę tuę nobiles in terram cor
ruent. Vaſtabunt opes tuas·diri
piẽt negociationes tuas· ⁊ deſtru
ſ in quib' exultabaſ
ent muros tuos.⁊ domos tuas p̃
ſ quibus edificaueras muros.
ſ in tantã ſcꝫ deſolationẽ venies
claras ſubuertẽt· ⁊ lapides tuos
⁊ ligna tua· ⁊ puluerem tuũ in me
dio aquaruꝫ ponent. Et quieſcere
ſ ego dñs ſ quib' in ſapia ſeculi cõfidebas·
ſ alia lrã· canticorũ tuorũ
faciam multitudinem cantoꝝ tuo
rum: et ſonitus cytharaꝝ tuarum
nõ audietur amplius: Et dabo te
ſ piſcatio.ſ·ceſſabit et eris hũilis. vt ſis·ſ·ſ·
in limpidiſſimaꝫ petram. ſiccatio
ſ q2 nabuchodonoſor a dño tradita: omino
ſagenaꝝ eris·nec edificaberis vl

ſubuerſa ẽ. vñ. quos tradidi ſathane vt diſcãt nõ blaſphemare
tra·quia ego locutus ſum ait dñs
deus. Hęc dicit dominus de' de
tyro. Nunquid nõ a ſonitu ruinę
ſ dum cadit anima diu pudicicie et alijs vir tibus dedita. ſ in oppugnatione nabuchodo noſor ſ virtutum.ſ.
tuę ⁊ gemitu interfectorũ tuoꝝ.
cum occiſi fuerint in medio tui·cõ
ſ qui ſalſis huius ſeculi tundũtur fluctibus
mouebuntur inſulę.⁊ deſcendent
ſ de throno ſuꝑbie ſ opinione ſ qui diuerſis imperant inſulis
de ſedibus ſuis omes principes
ſ omnẽ gloriam regnandi
maris.et auferent exuuias ſuas·⁊
ſ varietate fulgentia ſ a ſe
veſtimenta ſua varia abijcient. et
ſ et. ſ hũilitate de iecti.
induentur ſtupore: In terra ſede
bũt: ⁊ attoniti ſuꝑ repentino caſu
ſ et caſu tuo: nihil putantes i mũdo ꝑpetuũ
tuo admirabuntur. et aſſumentes
ſ flebile carmen ſ et
ſuꝑ te lamentũ: dicent tibi. Quõ
ſ qui prius ſaluus eras ſ hui' ſeculi·
periſti que habitas in mari. vrbs
ſ opinione ſ cõtra ignita iacula diaboli:
inclita·que fuiſti fortis in mari: cũ
ſ cogitatõibus
habitatoribus tuiſ quos formida
ſ aduerſarij ſ alias tũc ſ i caſu tuo
bant vniuerſi: Nunc ſtupebũt na
ſ qui h' ſeculi fluctus tranſeunt
ues in die pauoris tui. ⁊ turbabũ
ſ fere
tur inſulę in mari. eo q nulľ egre
diatur ex te· Quia hęc dicit domi
nus deus· Cum dedero te vrbem
deſolatam ſicut ciuitates que non
Metaphorice·q2 ad inſulam ſermo eſt·
habitanť· ⁊ adduxero ſuꝑ te abyſ
ſ hoſtium multitudinem ſ populi multi
ſum. et operuerit te aquę multę. et
ſ De quibus: Introibũt i inferiora terre
detraxero te cũ his qui deſcẽdũt
ſ inferni ſ vbi.ſ·erit fletus et ſtridor dentiũ
in lacum ad populum ſempiter/
ſ in qua draco antiquus.
num .⁊ collocauero te in terra no/
ſ vbi nulla ſanctoruꝫ recordatio
uiſſima. ſicut ſolitudines veteres
ſ de q̃b'. Introibũt i inferiora terre ſ inferni
cum his qui deducũtur in lacum
vt nõ habiteris· Porro cum de/
ſ econtra
dero gloriam in terra viuentiũ·in
ſ ꝑibis in eternum.
nihilũ redigam te.et non eris. Et
requiſita non inuenieris vltra in
ſ ſeculum
ſempiternum dicit dominus de'·

¶ Ca. XXVII.

ET factuꝫ eſt
verbũ domini ad me

iactis aggerib'. vel a
nabuchodonoſor vel
ab alexandro·de inſu
la pene inſula facta ẽ·
¶ Turbabũtur·
ne ſimilia ſuſtineant·
alioꝝ ruinę alioruꝫ ex
empla ſunt· Nã mea
res agitur: paries cuꝫ
proximus ardet. dum ĩ
h̄ ſalo vitę. nunq; cer
ta ſecuraq; victoria
¶ Eo q·nul.egre.
ex te· Hiero· Lxx. ĩ exi
tu tuo. Nõ eñ ex p̃te/
ritis·ſed ex p̄ſentibus
iudicamur. Cauendũ
q; eſt ⁊ ſempꝫ timendũ
ne veterem glãm ⁊ ſo
lidam firmitatem vni
us horę procella ſub
uertat.
¶ Cũ dedero te.
Hier. Hoc ad eos re/
ferri poteſt. qui in an/
guſtijs ſeculi ↄſtituti.
deducũtur ad inferoſ
⁊ abyſſi fluctibus ope
riũtur penaꝝ·ſ·et tra/
hũtur ad inferiora ter
rę. ⁊ copulãtur his q̃
ĩ veteri ſolitudine ſũt:
vt nõ habitenť a ſpũ
ſancto. de quib'· Im/
pius cũ venerit in ·ꝓ·
m.c. Nec de ceto erũt
ĩ tra. v.ſed ꝑibũt·⁊ re
digenť in nihilũ. ideo
eſſe ceſſabũt· His teſti
monijs abutũtur. qui
dicũt impioꝝ penas·
⁊ nõ peccatoꝝ eſſe per
petuas. qui queſiti a
deo .nõ ſunt inuenti.
⁊ in ęternũ eſſe ceſſaue
runt· q2 ſuo vicio eum
ꝑdiderũt. q̃ dicit ·ego
ſum vita.
¶ In terra viuẽ.
De q·. Credo videre
bona dñi in terra vi/
uentiũ. ⁊ alibi· Beati
mites. qm̃ ipſi·p.t.
¶ Et non eris. vñ
Remitte mihi vt refri
gerer priuſq; abeam·
⁊.a.n.e· qd eñ in deo
nõ eſt qui ſolus vere ẽ
nõ eſſe dr·
¶ Et requiſita. ab
eo qui venit querere
qd ꝑierat· Nõ eſt ꝗ q̃
rentis viciũ. ſ ei' q̃ bo
ni paſtoris fugerit ma
num·
¶ In ſempiternũ·i·ſę
culum·lxx.ſ.annos. q̃
eſt ętas hoĩs. vnde.
Dies annoꝝ noſtroꝝ
in ipſis. lxx: anni. Ait
enim yſaias. poſt·lxx
annos tyrũ reſtituen/
dam in integrum.

Aſſume. ſ. t. la. Qui plangitur cure eſt plangenti. vñ ⁊ ſamuel plangebat ſaul. ⁊ apl'us eos qui nõ egerunt penitentiã. ⁊ hieremias euerſionem hieruſalẽ quadruplici planxit alphabeto.
Allego. Quicquid de tyro dr. ad anguſtias ſeculi refertur. qḋ in maligno poſitũ eſt ⁊ varijs fluctib⁹. i. ꝑturbationibus coartatur atq; concutit'. vñ. Qui deſcendũt mare in nauib⁹ f. o. i. a. m. i. v. o. d. ⁊. m. e. i. p.

Negociationi poploꝝ. Uſq; hodie eñ omniũ fere gentiũ ibi exercentur cõmercie.
Perfecti deco. Hier. pfecta pulcritudo nõ eſt niſi in corpe chriſti qḋ eſt eccleſia. vñ. Tota pulcra es amica mea ⁊c.
Et in corde. medio. ſm illḋ. Et transferentur montes ĩ cor maris. Dñs quoq; in corde terre dr fuiſſe. et ad inferos deſcẽdiſſe.
Finitimi t. q. t. Anteq; veniat ad eos qui longe habitant finitimoꝝ deſcribit auxilia.
Abietibus de. Tropice. quaſi ad nauẽ loquens vrbis pulcritudinem ⁊ abundãtiam ſignat. vt quaſi naufragiũ: poſtea ip̃ſi⁹ euerſionẽ ꝓnũciet.
Hier. Allegori. Abietibus ſiue cedris de ſanyr tabulata cedũtur quib⁹ nauis texitur. et de cedro ſiue cypariſſo de libano malus erigitur. Abietib⁹ ꝓpter leuitatem iñcturaſq; tabularũ mollius inuicem tenentiũ ſeſe atq; mordentiũ. ſiue cedris imputribilibus. Sanyr via lucerne. vl' verius deus vigiliarum q̃ oĩs nauis pſperitas ⁊ illuminatio venit ex lumine vero.
Quercus de. Unde. Dixit domi⁹ ex baſan. c. c. i. p. ma. Baſan ignominia interp̃tatur. Eos ẽ qui fuerũt in ꝓfundo maris ⁊ ignominia pctõrũ. cõuertit dominus in remos vt cũ apl'is nauigantes ad littus patrie ꝑueniant.
De inſulis italie. Lxx. de inſulis cethim. qḋ nos in italiã vertimus ex ea regione q̃ grecie ꝓpinquior eſt. oẽs occidentaliũ ꝑtes inſulaꝝ intelligentes.
Lxx. cethim que interp̃tatur ꝑcuſſa. vt plagis dyaboli nõ tam interfecta q; probata ſit.
Biſſus varia. Quaſi. Quid habes quod nõ accepiſti? Quid ergo gloriaris quaſi non acceperis?
Biſſus. Deſcribitur quid vnaqueq; ꝓuintia dederit.
Iacinctus. ad aerem cui⁹ colorẽ habet. refert'. purpura ad mare. de quo eſt. ſicut byſſus ad terrã de qua oritur. q̇bus addito cocco bis tincto: pontificis veſtimenta texũtur. q̃ q̃tuor elemẽta ſignificant. terrã. aerẽ. ignẽ ⁊ aquã. ex q̇b⁹ ſũt oĩa q̃ ſibi aſſumit tyr⁹ creatori ingrã. dicẽſ. pfecti deco. ſ.
Habitatores ſydonis. Hiero. Sydonij venatores. aradij deponentes. dicim⁹ tyrũ ſupbiſſimã ciuitatem. q̃ vento flante poſtea conte-

dicens. Tu ergo fili hoĩs: aſſume ſup tyrum lamentum. et dices ty-
ſ Inſula enim fuit. vel q: portus eſt tutiſſimus. et de alto venientes excipit naues
ro que habitat in introitu maris negociationi populorum ad inſulas multas. Hec dicit domin⁹ de-
ſ bonum qḋ habes tibi attribuẽs. et decorem qui tibi venit de diuerſis regionibus
us. O tyre tu dixiſti. Perfecti decoris ego ſum. et in corde maris ſi-
ſ Hec hec largitate dei tibi collata ſunt.
ſ quaſi. tuũ putas quod alienum eſt.
ta: Finitimi tui qui te edificauerunt: impleuerunt decorem tuum.
ſ qui et hermon. quem montem alij vocant ſamor
abietibus de ſanyr extruxerunt te cũ omnib⁹ tabulatis maris. cedrũ
ſ libanus candor vel dealbatio. qḋ ꝑtinet ad gratiam aliunde venientem.
de libano tulerunt vt facerent tibi
ſ nimia nauis pulcritudo ſ artifices oñi
malum. quercus de baſan dolauerũt in remos tuos. ⁊ tranſtra tua
ſ mortificantes corpa. vel vſum dentium ad laudem dei cõmutantes.
fecerũt tibi ex ebore indico. ⁊ pretoriola de iſulis italie. Byſſus va-
ſ alij cellaria ſ que de terra
ria de egipto texta eſt tibi in velũ.
ſ in qua maxima naſcitur.
vt poneretur in malo. iacinctus ⁊ purpura de inſulis eliſa facta ſũt
ſ q. ſ. afferũtur ſ ionij maris inſulas ſic vocat
operimentum tuũ. Habitatores ſydonis et aradij fuerũt remiges
ſ vmbraculũ nautis in calore.
ſ q est vicina inſula
ſ De quib⁹. Filij hui⁹ ſeculi ſapiẽtiores ſũt filijs lucis ſ ad ſapientiã cui
tui. ſapientes tui tyre facti ſũt gu-

bernatores tui. ſenes biblij ⁊ pru-
ꝑtinẽt gubernacula: ſ inueterati dierũ maiorum
dentes ei⁹ habuerunt nautas ad
ſ ad naufragiũ trahentes
miniſteriũ varie ſuppellectilis tue. Omnes naues maris ⁊ naute earum fuerunt in populo negociationis tue. Perſe ⁊ lidij. ⁊ libies.
ſ q: in ꝑlio fortiſſimi. famoſiſſimi
erãt in exercitu tuo. viri bellatores tui. clipeum ⁊ galeam ſuſpenderunt in te pro ornatu tuo. Filij
ſ ad deterrendos hoſtes.
ſ alias ſuo
aradij cũ exercitu tuo erant ſuper muros tuos in circuitu. ſed et pigmei qui erant in turribus tuis.
ſ ad bella ꝓmptiſſimi.
ſ Apoto y pigmes. q in certamen vertitur
pharetras ſuas ſuſpenderunt in muris tuis ꝑ girum. Ipſi comple-
ſ q: ſagittarij
ſ murorũ ꝓpugnaculis.
uerunt pulcritudinem tuã. Cartaginenſes negociatores tui. A mul-
ſ q est colonia tyriorum.
titudine cunctaꝝ diuitiaꝝ argen-
ſ venuſtate eloquij
to. ferro. ſtãno. plumboq;. reple-
ſ armis ad pugnãdũ ſ impietate grauiſſima q̃ in zacharia ſup talentũ plumbi ſedet
ſ ab occidentis ꝑtibus
uerunt nundinas tuas. Grecia ⁊
ſ iones. qui hebraice ianam
tubal. et moſoch. ipi inſtitores tui
ſ qui precioſum fecere mercatum tuũ ſ de corintho
Mancipia ⁊ vaſa erea adduxerũt
ſ phrigia que quondã his maxime abũdauit
populo tuo de domo thogorma:

renda eſt. habere ciues ſiue principes venatores. de q̇b⁹. Anima noſtra ſicut paſſer. e. e. d. l. v. Ubi eñ nos legimus venantiũ. in hebreo habetur ſydonioꝝ. hi incautas animas venantur. ⁊ remiges efficiũtur. vt deducant eas ad naufragia
Senes bi. Hie. In typum ſynagoge: ſenes reprobãtur. vt caim iſmael. in typum eccleſie abel iunior eligit'. yſaac hereditatẽ accipit. Filioꝝ quoq; yſaac iacob iunior domi ſimpliciter habitat. Eſau ſenior venator eſt. ⁊ vagat' ĩ ſaltib⁹. vñ. iacob dilexi. e. a. o. h. Hi in vtero nihil boni vel mali fecerãt. q̃re alter eligeret'. alter abijceretur. ſꝫ in typo ſynagoge ⁊ eccle: repellit' ſenior ⁊ aſſumitur iunior.
Omnes naues. Hiero. Oẽs naues maris ⁊ remiges earũ facti ſunt ĩ occidentem occidentis. Sicut dr. canticũ canticoꝝ. op⁹ operũ. ſeculũ ſeculorũ maius. ſ. et plixi⁹ alijs ſeculis. ſic ĩ hoc loco magnitudinẽ occidẽtaliũ partiũ ſignat. Hu⁹moi eñ naues ⁊ remiges nõ ꝑgunt ad orientẽ. nec ad ortũ lumis vbi ſol iuſticie naſcit'. ſꝫ ad occidentẽ occidẽtis vbi lumen occumbit. vbi tenebraꝝ exordiũ
Perſe. fortiſſimi. Quoꝝ rex cyrus yſaie vaticinio p̃dicat⁹. qui ſubuerſo aſtiage rege medoꝝ babylonem cepit. lidij q̃s eo tpe fortiſſimi. quoꝝ rex creſ⁹ ab eodem cyro capt⁹. Lybies vero cũ trogoditis ⁊ ethiopib⁹ contra hieruſalẽ veniſſe ĩ palippominon legim⁹
Hier. Perſe temptantes vel temptati lidij generati. Libies qui hebraice fut: os interp̃tant'. hi fruſtra tyrũ nitũtur defendere cũ tẽptatione ſuperent'. ⁊ generatiõi ac libidini ſeruiãt: caſſaq; verba multiplicẽt nõ hñtes galeã ſalutis neq; ſcutũ fidei. ſꝫ glãm tñ ſtrepitumq; ſermonum p̃tendant ad ornatũ ipſius
Filii aradii. Aradin inſula q̃ tota ciuitas eſt ſe habet opidũ antaradum vicina tyro.
Hiero. Aradij deponẽtes. q̃ p̃tendunt falſi noĩs ſcientiã. ⁊ hñt in pharetra pectoris ſui ignita dyaboli iacula. quib⁹ deceptoꝝ corda vulnerent ⁊ accendant. Hi nitũtur deponere eos q̇ ad alta nitũtur aſcendere. ⁊ complent pulcritudinẽ tyri. de qua in ꝓuerbijs. Nõ decipiat te pulcritudinis deſiderium.
Cartaginẽſes. Lxx. tharſis qḋ eſt exploratio gaudij nõ in bonam ꝑtem ſicut exploratores quos miſit moyſes ad explorandam terram ꝓmiſſionis. ſed qui ſubintrant explorare libertatem noſtram
Stanno. ſimilitudine eloquij. Stannũ eñ argentum mentit'.
Grecia. Hiero. Grecia. i. iauam. quod interp̃tatur eſt. et nõ. ⁊ ſignat ſapientiam ſeculi. q̃ ſi recte aliquid reppererit: eſt dr. ſi in ꝯtrarium: nõ eſt. Multi eñ bono nature diſſerunt de officijs. de cõtinentia. de opibus cõ-

temnendis. qd ꝓprie ſibi ſtoici vendicant. ⁊ videntur animas hominū q̄s deceperunt: lucrifacere. habentq; vaſa enea quib' mentiuntur auri ſimilitudinē. q̄ ingerūt poplis tyri vt eos ſupplantent falſe doctrine opinione.
Tubal hiberi. ſ. vel orientales. vel de occidentis ꝑtibus hiſpani. ab hibero flumine dicti

nem filioꝝ ⁊ m. c. Mulier tamen chananea quia exiens de finib' tyri ⁊ ſydonis appropinquabat terre hirl'm. quod rogauit conſecuta eſt.
Damaſcenus ſanguinē bibēs. q2 ſm hebreos. ibi campus eſt vbi abel a caim interfectus eſt. de talib' tyri nundine cōgregātur.

Moſoch i. capadoces. quorū metropolis q̄ ab auguſto ceſare p' ceſarea dicta ē vſq; hodie lingua ipſoꝝ maçaca dr̄.
Peregrinus ⁊ aduena interꝑtatur. qui ſcʒ nō comedit carnes agni. de q̄bus. Aduena ⁊ mercinari' nō comedēt ex eo.
Equos ⁊ equi. De q̄b'. Fallax equuſ ad ſalutē. ⁊ alibi. dormitauerūt qui aſcēderunt equos. Et. Nolite fieri ſicut equ' ⁊ mulus. q. n. e. i. vn̄ doech accuſator. et īterfector ſacerdotū ꝑfect' mulorum fuit.
Dedan. ꝓprium nomen loci. qd̄ niterꝑ tatᷣ cognatio vt ſimilitudinem diuinoꝝ dogmatū in hereticis cognoſcamus. Eſt autē dedan indie regio vel ydumeorum
Eburneos. ex india. candorem. ſ. eloquētie ꝓmittētes. ſed hebenini ⁊ nigri coloris ſunt. ſm illud. Si mutabit ethiops pellē ſuam.
Syrus. aram. ſ. qd̄ interꝑtatᷣ excelſus qui tumet ſupbia promittens ſibi ſcientiam falſi nomīs
Sericum. Hiero. pro quo ī hebreo ramoth. qd̄ inteꝑtatᷣ viſio mortis. Omnia em̄ opa terrena ad interitum ꝓperant.
Juda et ter. iſ. Hiero. eccleſia ſcʒ q̄ ⁊ ꝯfitetur et cernit deū. nō debet frumentum primū. i. dei verbum. de quo. Nō ī ſolo pane viuit homo. ſ; ī. o. v. q. p. d. o. d. deferre tyro.
Balſamū. Qd̄ naſcitur ī vineis engadi. ſiue vnguentū. de quo dr̄. Sicut vnguentū in capite qd̄ deſcendit. ī. bar. b. a.

equos et equites et mulos adduxerūt ad forum tuum. Filij dedan
ſ q̄ amaris fluctib' tūdūt
negociatoreſ tui. Inſule multe ne
gociatio manus tue. Dentes ebur
ſ ligna nigri coloris precioſa
ſ alijs mercibus.
neos. et hebeninos cōmutauerūt
† ſ cui ingenitus negociationis ardor
in precio tuo. †Syrus negociator
tuus. Propter multitudinē ope
ſ optimi odoris ſ regie dignitatᷣ
rum tuoꝝ guttam et purpuram. ⁊
ſ arte dyalectica ſ terre opibus deditos
ſcutulata et byſſum. et ſericum ⁊
ſ Aiunt hebrei. omnes precioſas merces hoc nomine ſignificari. vel ſpecīē mercīū. quam noſter ſermo non exprimit
coccum propoſuerunt in mercatu
ſ q̄ nūc dicitᷣ paleſtina
tuo. Juda et terra iſrael ipſi inſti
ſ quibus terra iuda. q̄ nunc paleſtina dr̄ abundat
tores tui. in frumento primo. bal
ſamum. ⁊ mel. ⁊ oleum. ⁊ reſinam
propoſuerunt in nundinis tuis.
Damaſcenus negociator tuus in
multitudine operum tuoꝝ. in mul
† ſ de damaſco enim deferebatur vinum pinguiſſimū et lane precipue
titudine diuerſaꝝ opum †in vino
ſ tyrus eni ꝓpria indumēta nō habet..
pingui. in lanis coloris optimi.
ſ de his regionibus hec ad tyri nundinas afferūtur.
Dan. ⁊ grecia. et mozel in nundi
† ſ dyalectica arte cōſtructū
niſ tuiſ propoſuerūt ferrum †fabrefactum. ſtacten ⁊ calamus ī nego
ciatione tua. Dedan inſtitores tui
ſ quibus vehūtur et requieſcunt
ſ ſermonum pulcritudine.
ī tapetibus ad ſedendum. Arabia
† ſ regio ſaracenorum q̄ his aialib' abundat.
et vniuerſi pricipes †cedar: ipſi ne
† qui immolabantᷣ ſ qui dei mentiūtur agnū
gociatores man' tue † cum agnis
ſ qui aquas cōturbāt oues impingūt. cornib' dimicāt ſ qui ad ſiniſtram ſtabunt.
et arietibus. et hedis venerunt ad
te negociatores tui. Venditores
ſ cōuerſio. ſed hic in malo † ſ arabia.
ſaba ⁊ †rema ipſi negociatores tui

† ſ q̄ mentiūtur odorem optimū. lapide precioſo quo ꝑuerſitatis eccleſias extruunt.
cū vniuerſis primis †aromatibus
ſ ſenſu.
et lapide precioſo. et auro quod ꝓ
ſ Nihil enī gratis faciūt. cū reges arabū et ſaba gratis chriſto munera offerāt.
ſ turpis lucri gratia
poſuerunt in mercatu tuo: Aran
ſ ꝑpatio. ſ delicie ſ venditores.
⁊ chenne ⁊ eden negociatores tui
ſ diriges ſ vel cherma
Saba. aſſur. chelmath vēditores
† ſ hītes. ſ. ſuppellectilem. ſ aſtrictam.
tui. ipſi negociatores tui. †multi
ſ funib' aeriarum poteſtatū. que theſauros ſuos ſeculi nundinis largiūtur.
phariam inuolutris iacincti ⁊ po
limitarum gazarumq; precioſarū.
ſ peccatorum
q̄ obuolute et aſtricte erant funib'
ſ lxx. cypariſſos
cedros quoq; habebant in negoci
ſ in hebreo tarſis
ationib' tuiſ. Naues maris. prici
pes tui ī negociatiōe tua. et reple
† ſ q2 delicias tuas ferre non potes
ta es. et gloꝛificata †nimis ī corde
maris. In aquis multis addure
† ſ hebraice cadim. grece hraicon. quē ventum vrentē dicimus. de quo ꝑ diē ſol nō vret te. neq; luna ꝑ noctē
runt te remiges tui. Vent' †auſter
contriuit te. In corde maris diui
tie tue. et theſauri tui. et multiplex
ſ ſydonij et aradij
inſtrumentuʒ tuum. Naute tui ⁊
ſ Juxta. lxx. cōſiliarij biblij. quod hebraice dr̄ gebal
gubernatores tui qui tenebāt ſup
pellectilem tuā: et populo tuo pre
ſ perſe. lydij. lybies
erant. viri quoq; bellatores tui q̄
† ſ vulgi ſ lxx. cōmixtione
erant ī te cū vniuerſa †multitudie
ſ quaſi nihili
tua que eſt in medio tui. cadent in
ſ medio. ſ mūdi. ſ iudicij. ſ malorum.
corde maris in die ruine tue. A ſo
ſ ī caſu tuo ſ hi epiſcopi ſūt hereticoꝝ.
nitu clamoris gubernatorū tuoꝝ
ſ deceptorū
conturbabuntur claſſes. et deſcen
ſ in quib' gloriabantur
dent de nauibus ſuis omnes qui

Dan. Ex nomine patriarche dan. ⁊ tribus et locus ī q̄ habitauit nomen accepi. vbi hodie paneas. q̄ quondaʒ ceſarea philippi vocabatᷣ. vn̄ iordanis. i. fluuius dan qui fluit de libano
Ferrū fabre f. Hiero. Grecia iactat ſe omīa iudicio ⁊ ratione ꝓferre vocalemq; ſonū qui ſignificatᷣ in calamo ⁊ ſtacten odoris optimi.
Arabia ⁊ vni. Hier. Arabia veſpa. cedar tenebre. q̄ deferunt tyro arietes et agnos. ⁊ hedos. quos immolant altarib'. q̄ de iniquo ⁊ rebelli corde ſimularunt.
Aran. Lxx. charan. i. foramina. q̄ carneos ſcʒ ſenſus ſignificant. ꝑ q̄s tota ſeculi hominū preꝑatio ē. q̄ ſolas delicias putant ſi augeant tyri cōmercia.
Chelmath: qd̄ vincaſ ſonat ſodomorum. ſ. qui veniūt ad mercatum tyri vt praua dirrgāt. imo vt arguāt penis ⁊ corrigāt deprauata. vn̄. vt deſtruas inimicū ⁊. v. ⁊c.
Cedros quoq; Nihil ſcʒ tibi defuit. qd̄ ꝑtineret ad diuitias inſulaꝝ. ſed hec gl'ificatio eſt tibi aggrauatio. q2 nō poteſ moderate ferre diuitias. paupꝑtaſ quoq; tēptatio eſt. vn̄ ſalomō Diuitias ⁊ paupertates ne dederis mi. In altero em̄ ſupbia. In altero impatientia et mendaciū ſurripit
Remiges tui. Hiero. Qui ſupra ſydonij ⁊ aradij. i. venatores ⁊ deponētes. venantur em̄ in h' ſeculi fluctib' aiaſ ad mortē q̄s ī ꝓfunda deponūt

Et mel. De quo. Mel inueniſti. comde quantum ſatis eſt.
Oleum. De quo lucerna in tabernaculo domini accenditur. ne nob dicatur. Oleum ī egipto venūdabas. de. q̄. Oleū pctōris. n. i. c. m.
Reſina. leſis apta corpibus. ꝓ medicina accipitᷣ. vn̄ in hieremia. Nūquid reſina nō eſt in galaad. aut medicus nō eſt tibi.
Vt manifeſtius ſciamus quid ſit hec omīa ferre: ad mercatū tyri audiamus. Nolite ſanctū dare canibus. ⁊c. Et illud. Nō eſt bonū ſumere pa

Ventus au. Hiero. ſ; vento iacob exuſt' erat. nō tn̄ ꝯtritus. q̄ ait. Fui ꝑ diem exuſtus eſtu ⁊ gelu noctis. Illi quoq; qui ab hora prima ꝯducti ſunt. totius diei calorem ⁊ eſtus ꝑtulerunt ⁊ tamen denariū accipiunt. q2 exuſti nō cōtriti. vn̄. Nigra ſum ſ; formoſa q2 decolorauit me ſol.
In corde m. d. t. i. fluctibus ſeculi vbi nihil ſtabile nihil perpetuuʒ. Vnde. Stulte hac nocte auferetur aīa tua a te. Et illud apl'i. Qui volūt diuites fieri incidunt in tentationem ⁊c.
Hiero'. Manifeſta eſt hyſtoria: ideo ingulis pene verſiculis breues

ſententiolas coaptamus.

Hiero. Mixta ꝓphetia eſt inter vrbem et nauē. vt ex altero alteꝝ intelligas. ⁊ vtrūq; ad conſummationē ſeculi ꝑtinet atq; naufragiū.

Et ſuperiaciēt puluerē. pro terrenis opibus agentes penitentiā. vel cinere vitule ꝯſpergūtur ſcḋm legē vt purgentur. vel ſubſternent ſibi cinerem. vñ. Cinerē ſubſterne tibi ⁊ fac planctū. Et illud. Si in tyro et ſydone. f. f. h. ſ. olim penitentiā egiſſent in ſacco ⁊ cinere. Et. Cinerem tanq; panē m. ⁊c.

Radent. ſ. t. c. Qḋ i luctu ſolet fieri. cū excluſa fuerit om̄is leticia. Aplor capilli numerati ſūt. quia crinem ſuum ſicut naçarei domino ꝯſecrarūt. Samſon dum crines habuit. hūt ⁊ fortitudinē. ablata ceſarie captus eſt ab allophilis.

Et accingent. Hier. Vetus libido dānat. vt q̄ vixerant in delicijs: penitentes viuāt in auſteritate ⁊ duricia. Niniuite in ſaccis penitent. Et ad hirl̄m dr̄. Plange ad me q̄ſi virgo accincta cilicio.

Hiero. Om̄ia hec ad hereticos referim⁹ qui i ꝯtritione tyri atq; naufragio ſentient errorē ſuū. ⁊ in medio maris poſiti liberare animas ſuas concupiſcent. plangentq; male congregatas diuitias. quib⁹ multos ditauerunt reges. i. hereſiarchas ſuoſ ⁊ vulgus ignobile. quoꝝ opes i medio corruēt mari.

Nō eris. Hieri. Vnde. Ne tradas ſceptrum tuū his q̄ non ſunt. Et alibi. Prīuſq; abeam ⁊ amplius nō ero.

In perpetuū. i. in eternum. hebreꝯ in hoc loco vtrūq; ſignificare pōt: ⁊ vnum ſeculū. ſ. ⁊ eternitatē.

Ca. XXVIII.

Fili hominis. Sicut ſupra: tyri ſub figura nauis. primum diuitie. deinde ruina ⁊ luctus deſcribit'. ſic pꝛīcipis tyri ⁊ ſupbia et ruina ordinatur.

Hec dicit do. Hiero. Nabuchodonoſor in yſaia intm̄ elatuſ eſt vt dicere auderet. Sup ſydera celi aſcendā ⁊ ero ſimilis altiſſimo. ⁊ ꝓcipitat' de ſolio: meruit audire. Quomō cecidiſti lucifer. q. m. o. Et in ꝓpheta hoc pharao dic. Mea ſūt flumīa ⁊ ego feci ea. Et princeps tyri. De⁹ ego ſum. ⁊c.

ſ putatiue.
tenebāt remum. Naute et vniuer
ſ iactati fluctibus. ſ in ſtabili loco
ſi gubernatores maris in terra ſta
†quā locupletauerunt mercibus
bunt. et eiulabunt ſup †te voce ma
ſ mētis amaritudinē clamore ſignātes
gna. et clamabunt amare. Et ſup
iacient puluerem capitibus ſuis.
⁊ cinere cōſpergentur. ⁊ radēt ſup
te caluicium. ⁊ accingent̄ cilicijs.
ſ Melius eſt ire ad domū luct⁹. q̄. a. d. cō.
Et plorabūt te in amaritudine aīe
ſ vt plangant tyrum et carmen lugubre cōgeminent
ploratu amariſſimo. et aſſumēt ſu
ſ dicentes.
per te carmen lugubre ⁊ plangent
‡ ſ ſcḋm illō. obmuteſce et tace. et peccatori dixit deus. quare tu enarras iuſticias meas.
te. Que eſt vt tyrus que ‡ obmu
‡ ſ Quaſi. Quid tanto labore profeciſti
tuit i medio maris: ‡ Que in exitu
negociationum tuaꝝ de mari im
pleſti populoſ multos. in multitu
dine diuitiarum tuaꝝ ⁊ populoꝝ
† ſ de quib⁹. Aſtiterunt reges terre et. p. c. i. v. aduerſus. d. ⁊c. ſ autem
tuorum ditaſti †reges terre. Nunc
ſ Scḋm illuḋ. Currus pharaonis et exercitum eius proiecit in mare. Et alibi. Submerſi ſunt quaſi plumbū in aquis. v. ‡ ſ vt dicas. ſ. Veni
contrita es a mari. ‡ in profundis
in altitudinem maris. et. t. d. m.
aquarum opes tue. ⁊ omnis mul
titudo tua que erat i medio tui ce
ciderunt. Vniuerſi habitatores in
ſ que huius ſeculi fluctibus verberantur
ſularum obſtupuerunt ſuper te. ⁊
ſ alias remiges.
reges earum omnes tempeſtate p
ſ ſcientes interitum ſuū. cordis merorē fletu et lacrimis indicantes
cuſſi mutauerunt vultus. Nego
† ſ imitantes vocem colubri. vel ſtuporis magnitudinē admiratione et ſibilo teſtantes.
ciatores populoꝝ †ſibilauerūt ſup
te. Ad nihilum deducta es. et non
ſ deo. qui vocat ea q̄ nō ſunt tanq; ea que ſūt. Vñ yſaias. Erūt omnes aduerſarij eius tanq; nō ſint ſ alij ſeculum. vnius. ſ. hominis etatē. lxx. ſ. annos.
eris vſq; in ꝑpetuum.

Ca. XXVIII.

Et factus eſt ſermo domini ad me

dicens. Fili hominis: dic principi
tyri. Hec dicit domin⁹ deus. Eo
ſ in celum
q; eleuatum eſt cor tuū: ⁊ dixiſti.
deus ego ſum. ⁊ in cathedra dei ſe
ſ. i. cū inſule tenearis anguſtijs ſ fragilis
di in corde maris. cū ſis homo et
ſ chriſtus homo eſt et de⁹. † ſ vt etiā regni tui homīes enigmatibus ſalomonē ꝓuocarent.
non deus. †et dediſti cor tuum
ſ quaſi ponamus hoc
quaſi cor dei. Ecce ſapientior es
daniele. omne ſecretum non eſt ab
ſconditū a te. In ſapientia ⁊ pru
dentia tua feciſti tibi fortitudinē.
et acquiſiſti aurum ⁊ argentū in
theſauris tuis. In multitudine ſa
pientie tue. ⁊ in negotiatione tua:
multiplicaſti tibi fortitudinē. et ele
uatum eſt cor tuum in robore tuo
Propterea hec dicit domin⁹ de⁹.
Eo qḋ eleuatum eſt cor tuū quaſi
cor dei. idcirco ecce ego adducam
ſup te alienos robuſtiſſimos gen
ſ capta vrbe ſua
tium. Et nudabunt gladios ſuos
ſ in qua confidis.
ſup pulcritudinem ſapientie tue.
† ſ multis confoſſum vulneribus
⁊ polluent decorem tuum. †Inter
ficient et detrahent te. ⁊ morieris
in interitu occiſoꝝ in corde maris
ſ et tunc
Nunquid dicens loqueris. deus
ego ſum coram interficiētibus te:
cū ſis homo et non deus: In ma
ſ turpiſſima. ſ. ſ immundorum
nu occidentium te morte incircūci
ſ poteſtate
ſorum morieris in manu alienoꝝ
quia ego locutus ſum ait domin⁹
deus. Et factus eſt ſermo domini
ad me dicens. Fili hominis: leua
planctum ſup regem tyri. ⁊ dices
ei. Hec dicit dominus deus. Tu

⁊c. Que oīa q̄uis nō hoīm ſint. ſ; inſanientiū demonū: yꝑbolice tn̄ debem⁹ accipe. q̄ i tm̄ de felicitate tumuerūt vt ſe hoīes eē neſcirent. ⁊ eternum impiū ſibi ꝓſumerent. licet ſub typo regum et principū. ⁊ ſingularum vrbiū ⁊ ꝓuītiaꝝ ꝯtrie poteſtates demōſtrētur. de quib⁹. Nō eſt nob̄ colluctatio adū ſus carnē ⁊ ſanguinē. ⁊c. ⁊ alibi. Nō ſapiāz principū mūdi h⁹. Et iteꝝ. Quā null⁹ principū h⁹ mūdi nouit. In daniele q̄z legitur. michael princepſ iudeoꝝ ⁊ princeps grecie. principeſq; pſaꝝ. Et i deuteronimio. qn̄ diuidebat altiſſim⁹ gētes ⁊c. Nec miꝝ in figura demonū peſſimos pꝛīcipes ꝓceſſiſſe. ſicut in figura chriſti optimi ꝓceſſerunt.

Sa. es daniele qui omnē egipti vicit ſapiām. vel etiā ſi ſis eo ſapientior ⁊ magnitudini dei cupiaſ te coequare. tn̄ capieriſ ab aduerſarijs ⁊ vltra n̄ diceſ. de⁹ ego ſum. docetus interitu: hominē te eſſe nō deū

Propterea. h. Hiero. Vbicunq; iuxta. lxx. ſcḋo ponit' dominꝰ. primū nomen tetragrāmaton eſt. qḋ ꝓprie ad deū ꝑtinet. ⁊ ineffabile dr̄. ſcḋm cōmune qḋ ſepe ⁊ in hominib⁹ inuenitur

Hieri. Si volum⁹ pꝛincipē tyri eandē dicere ꝑtātem. cui a deo credita eſt ipa ciuitas ſiue ꝓuītia. h̄ teſtimoniū aſſumam⁹. ego dixi dij eſtis ⁊ filij excelſi oēs. Vos aūt ſicut. h. m. ⁊. ſ. v. d. p. c. Illis enī tradite ſūt ad regēdū ꝓuītie q̄ſi iudicib⁹ ab impatore. q̄ obliti honorē ſuū. erigūt' cōtra dn̄m ſuū vt i toto orbe diſpſi ſub noīb⁹ ydolaꝝ deoꝝ ſibi nomia aſſumerēt. ⁊ inflati ſupbia i iudiciū ⁊ laqueū dyaboli inciderēt. de q̄. Vidi ſathanā. q̄ſi. f. d. c. c.

Leua planctū. Quia vidim⁹ q̄s ſit princeps tyri. ⁊ quō ꝑ ſupbiā corruerit, lamentationem ſup priſtinam gl'am cognoſcam⁹. primū cōmonet

quid fuerit. vt doleat ſe pdidiſſe quod habuit.
Tu ſignaculum ſimilitudinis. qd de ſaluatore dr. hunc ſignauit deus pater. Et in pſalmo. Signatū eſt ſup nos lumen vultus tui dñe. Et alibi. Cariſſimi ſcimus quoniā cū apparuit. ſimiles ei erimus. Et alibi. Quis ſimilis tibi. Aliud eſt eñ ſimilitudo. aliud equalitas. vñ. ſeuiſſima hereſis que in chriſto tm̄ patris ſimilitudinem confitetur. aufert naturam.
Tu ſignaculū. Hiero. Alij reſignaculum. eo ꝙ rex tyri imaginem dei ad quā factus eſt reſignauerit. i. deſtruxerit. Et notandum ꝙ imago tūc tm̄ facta ſit. ſimilitudo in chriſti baptiſmate cōpleatur.
Paradiſi dei. Eſt eñ nō dei apud eos qui veritatē mutāt in mendaciū. ꝛ paradiſum ſe hīe iactant. hic demonſtrat ñ hominē eſſe. ſed ꝯtrariā fortitudinem. q̄ in paradiſo cōmorata eſt. q̄ꝫ mis iudei p tropum q̄ dr yꝑbole. de hyram rege tyri eſtiment prophetari.
Omis la. pcio. Nō dr omni lapide. pci. regez tyri fuiſſe circundatū. ſed omnē lapidem quē habuit fuiſſe pcioſū. Multi ſūt eñ lapides pcioſi qs hic nō ꝯmemorat. calcidoniuſ. ſardonix. criſopaſſus. criſtallus. et alij.
Sardi9 topaſius. ꝛc. Hier. Hi ſūt lapides quos in rationali deſcriptos in pectore portat pontifex. qui eſt ſacerdos ī eternum. ſ. o. me. Hi ſunt lapides viui. De qbꝰ in apocal. iohis ciuitaſ edificatur. hꝫ margaritę ꝓphetaꝝ ꝛ apoſtoloꝝ. q̄ omnes vendūtur vt ematur pcioſa margarita. q̄ habet. vij. oculos. i. vij. gratias ſpūſſancti.
Topaçius ardens ſanctoꝝ ꝯtemplatio.
Chriſolitus quaſi aurum fulget. ſcintillas ardentes habet. in quo ſancti ſignificantur: qui ſapientia fulgent. ꝛ pdicationis verba ꝛ virtutum ſigna alijs prebent.
Onix niger ſignificat humilitatē. candidus puritatem. rube9 paſſionē.
Berillus virens ꝛ pallens. Sancti vero fide virent. hūilitate pallent.
Smaragdus virens nimium. qui herbas ꝛ aerem circa ſe viroꝛe inficiens. fideles ſignificat. qui ad hereditatem immarceſſibilem ſpe aſcendunt ꝛ in primos verbis ꝛ exemplis ſpargunt.
De his lapidibꝰ plinius in triceſimoſeptimo naturalis hiſtorię plene diſſerit.
Tu cherub ex. et protegēſ. archam. ſ. ꝛ ꝓpiciatoꝛium. vel vrbem tyri. cui quondā ſancta ꝛ precipua poteſtas impoſita eſt.
In me. lapidū. De quibꝰ. Qui facit angelos ſuos ſpūs. ꝛ. m. ſ. i. vr. vt nō ſolū deus q̄ vocatr ignis ꝯſumens. fenum. ſtipulam. lignaqꝫ ꝯſumat. ſed ꝛ angeli qui vocantur igniti lapides. vñ. Ignem veni mittere in. t. ꝛc.
Et perdidi te o cherub. Hiero. Cherub generis maſculini. numeri ſinglaris. cherubim plurale. qui interptatr multitudo ſcientie. in quibus requieſcit ꝛ ſedet deus. vñ. Qui ſedes ſup cherubim. m. c. e. b. ꝛ. m. ꝛ alibi. aſcēdit ſup cherubim ꝛ. v.
Ante faciem. r. Hiero. vt. ſ. tuo terreātur exemplo. vl' bonorū regum. quoꝝ coꝛ in manu dei eſt. vel maloꝝ quoꝝ regna oſtendit dyabol9 ſaluatori qui occurrerūt regi babylonio dicētes. et tu captuſ es. ſicut et nos ꝛc.
Ante faciem r. Vñ. Videbā ſathanam ſicut fulgur. d. c. c. vñ hieremiaſ. Quō obſcuranit dominus in ira ſua filiam ſyon. ꝓiecit de cęlo terrā glorioſam iſrael.
Qui comedat. Hic. vñ yſaias. deuorabit ſic fenū materiā in die illa ꝛc. Hunc ignem qui alienus dr nadab ꝛ abiu: ad altare dñi obtulerūt. ꝛ ideo diuino igne conſumpti ſūt. vñ moyſes. Hoc eſt verbum qd dixit domin9. In his q̄ appropinquant mihi ſanctificabor. Sanctificatio eñ domi eſt pena peccātiū.
Et dabo te i. ci. Vt omia q̄ edificaſti malę conſcientię tuę ignis abſumat. Qui cū deberes in requie ꝛ in ſabbato nihil facere ſeruile. ligna in ſabbato collegiſti vt hret qd in pectore tuo deuoraret ignis. Prodeſt aūt omnia mala opa conuerti in cinerē vt ignis noxias omnino extinguatur.
Hiero. Solent hebrei inter ceteras fabulas. hec ꝯtra hyram regez tyri dicta intelligere. cū a ſalomone vſqꝫ ad ezechielem anni fuerint plurimi. quos eo tempe homies non ſupuixiſſe ꝑſpicuū eſt. ꝛ ſic ꝓnūciare qſi p yroniā ad ipſū ꝓpheta loquatr. Nunquid tu es ſignaculum ſimili. ꝛc. cū econtra peccaueris ꝛ in cinerem ſoluendus ſis. Adduntqꝫ fabulę ſuę miraculum. vt ſine ſcripturę autoritate dicant hyram mille annis vixiſſe.
Fili hominis pone faciem tuam. Hiero. Alleg. Sydonij venatores. De quibꝰ. Anima noſtra ſicut paſſer. e. e. d. l. v. Et alibi. De laqueo venantiū ꝛ a verbo aſpero. In pūerbijs quoqꝫ. Oculus meretricis laqueus eſt peccatoꝛis. Sunt aūt ꝛ boni venatores. Vñ hieremias. Ecce

ſ expreſſum | ſ vbi ſimilitudo
ſignaculum ſimilitudinis. plen9
ſ dei. ibi plenitudo ſapiētie et pfectus decoꝛ
ſapientia ꝛ pfecus decore. In de
ſ hebraice eden | ſ oſtendit ei quidqd
licijs padiſi dei fuiſti. Omis lapis
ſ poſſiderit | ſ puniceus in quo crucis cruoꝛ
precioſus operimentū tuū. Sar
ſ viroꝝ fidei
dius. topazius. ꝛ iaſpis. chriſolit9
ſ quorum cōuerſatio in celis eſt
ꝛ onix ꝛ berillus. ſaphirus. ꝛ car
ſ ſpiritu feruentes | ſ ſapientia.
bunculus. et ſmaragdus. Aurum
ſ mentis capacitatem ſignificat
opus decoꝛis tui. ꝛ foramina tua
ſ diuinis ſacramentis accipiendis
in die qua conditus es preparata
ſunt. Tu cherub extentus et prote
ſ hieruſalem celeſtē ſignificat | ſ in padiſo terreſtri. ſ. celo. ad quod paulus raptus eſt.
gens. ꝛ poſui te in monte ſancto
dei. in medio lapidum ignitoꝛum
ſ Quaſi. iniquitas tua voluntatis eſt. nō nature. Omis creatura bona et pfecta condita eſt
ambulaſti. perfectus in vijs tuis
ſ a deo
a die condicionis tuę. donec inuē
ſ in theſauro pectoꝛis tui. p ſupbiam et abuſionem poteſtatis | ſ. i. dum multa queris nō cōtentus bñficio conditoꝛis
ta eſt iniquitas in te. In multitu
dine negociationiſ tuę repleta ſūt
ſ pectoꝛis. ſ. vt ſaturatus et incraſſatus recalcitrares et deum derelinqueres
ſ qꝛ de coꝛde tuo ꝓcedūt cogitatōes peſſime
iteriora tua iniquitate. ꝛ peccaſti
ſ padiſo.
et eieci te de monte ſancto dei ꝛ p
ſ multomagis ergo nobis timendum eſt. ſi ille tantus eiectus eſt.
didi te o cherub protegens de me
ſ qꝛ
dio lapidum ignitoꝝ. Et eleuatū
ſ dum tuū putas eſſe quod dei eſt.
ſ dum plus eſſe vis q̄ꝫ conditus es.
eſt coꝛ tuū in decoꝛe tuo. Perdi
diſti ſapientiam tuā in decoꝛe tuo.
ſ vt p pulcritudine et ſapiētia. deformitas te, et ſtulticia poſſideat. | ſ a monte dei. vñ. Quomō cecidiſti lucifer.
in terram proieci te. ante faciem
regum dedi te vt cernerent te. In
multitudine iniquitatum tuarum
ꝛ iniquitatę negociationis tuę pol
ſ quam habuiſti in monte dei.
luiſti ſanctificationem tuam. Pro
ſ Accenſum ignitis iaculis dyaboli. de quo. Omnes adulterātes. quaſi clibanus corda coꝝ. De quo yſaias. Ambulate in lumine ignis veſtri ꝛc.
ducam ergo ignem de medio tui:
ſ foras egrediens
qui comedat te. et dabo te in cine
rem ſuper terram in cōſpectu om
nium videntium te. omnes qui vi
derint te in gentibus: obſtupeſcēt
ſ quia | ſ Dcm illud. Nō parcam tibi et nō miſereboꝛ
ſup te. Nihili fact9 es. ꝛ nō eris
ſ Poſt tyrum: fit ſermo ad ſydonē. quia vni9 ꝓuintie ſunt
in perpetuū. Et factus eſt ſermo
domini ad me dicens. Fili homis
pone faciem tuam contra ſydonez
ꝛ prophetabis de ea ꝛ diceſ. Hec
dicit dominus deus. Ecce ego ad
ſ veniā | ſ cū a babilonijs capta fueris
te ſydon ꝛ gloꝛificaboꝛ in medio
ſ maloꝝ pondere cōuicti.
tui. Et ſcient quia ego domin9: cū
ſ puniēdo eā.
fecero in ea iudicia ꝛ ſanctificatus
fuero in ea. Et immittam ei peſtilē
tiam ꝛ ſanguinem in platęis eius.
ſ qui male ſteterant
et coꝛruent interfecti in medio ei9
ſ quē venit domin9 mittere in terram vt male iuncta ſeparet | ſ ita ſ q̄ remāſerit
gladio p circuitum. et ſcient quia
ſ cum illi ceſſauerint.
ego dominus. Et nō erit vltra do
ſ ſicut ante cū impugnarent eos.
mui iſrael offendiculum amaritu
ſ populo dei.
dinis. ꝛ ſpina doloꝛem inferens
vndiqꝫ p circuitū eoꝝ qui aduer
ſantur eis. et ſcient quia ego dñs
deus. Hec dicit dominus deus.

ego mittam piſcatores ⁊ venatores qui venentur vos de omni colle. Hi de piſcatoribꝫ piſciũ facti ſunt piſcatores animaꝝ. vñ. Viculus petri ⁊ andree bethſaida. i. domꝰ venatoꝝ dr. Imperatur ergo ꝓphete vt ponat faciem ſuam ꝯtra ſydonem vt firmiter conſiſtens. tales venatores interficiat. Ecce ego ad te veniam. ſ. et glorificabor in te. cũ te intefecero. ⁊ ſciẽt oĩes qui vixerint ꝙ ego ſum dominꝰ qui reddo tibi qđ mereris. Mittam peſtilentiam. ⁊. ſ. i. p. tuas.

fuit aduerſaria iſraeli. ſed magna ꝑmittens eos a deo ſeꝑauit. draconem ſm anagogen dyabolum vocat. qui et pharao dicit. eo ꝙ a deo ſeparet ⁊ diuidat. Egiptus. i. meſraim tribulantes ⁊ affligentes ſignificat eos. ſ. quos ſibi poteſt ſubiugare. De hoc dracone iob pleniſſime loquitur. Et dauid. Tu confregiſti capita draconis. Hic draco magnus ad comparationem minoꝝ draconum dr. De quibus. Confregiſti capita draconum in aquis.

Lata eñ ⁊ ſpacioſa ẽ via q̃ ducit ad mortẽ
Nũ congrega. Hiero. Oĩa autem hec dicũtur ꝯtra aduſarias poteſtates. ꝙ ſcꝫ in extremo tp̃e deleantur. et ſit eterna ſecuritas. quando cõgregauerit dominus domũ iſrael. eos. ſ. q̃ ſenſu cernũt deum. et ſc̃ificatꝰ fuerit ĩ eis. co completo qđ ſcriptũ ẽ Sancti eſtote. q. e. ſ. ſ
Hiero. Hec multi ad tp̃us zorobabel. eſdre. et neemie referũt quãdo reuerſus ẽ populus iſrael. ⁊ habitauit in terra ſua. alij in vltimo tempe. ⁊ ĩ mille annis ſperant eẽ cõplendum

ſ. ſ. cũ hoc factũ fuerit ſ añ diſꝑſam
Quando congregauero domum
iſrael de populis in quibus diſper
ſ nõ vt in ſydonijs in malo. ſed in bono. ſ. cũ miſertus eis fuerit et habitauerint in terra quã dedit patri eorum iacob.
ſi ſunt. ſanctificabor in eis coram
ſ de q̃ua. Credo videre bona dñi in terra. v. quaꝫ dedit iacob. qui priorẽ ſupplantauit fra
gentibus. et habitabunt in terra
trẽ. et primitiua eius meruit accipe
ſua quam dedi ſeruo meo iacob et
ſ ſupra firmã petrã. vñ. niſi dñs edificauerit
habitabũt in ea ſecuri. Et edifica
domum. ſ. v. l. q. e. e.
bunt domos ⁊ plantabũt vineas.
ſ ſecuri
⁊ habitabunt confidenter: cũ fece
ro iudicia in omnibus qui aduer
ſ tunc
ſantur eis ꝑ circuitum. ⁊ ſcient q꞉
ſ cuius firma ꝓmiſſa. cuiꝰ vera iudicia
ego dñs deus eoꝝ.

Ca. XXIX

Ca. XXIX
In anno deci. Quem locum habet inter decem dies vna. Vñ in principio geneſeos nõ dr dies prima ſed vna. vt eandẽ diẽ reuolui ſemꝑ doceat. eundem ad cẽtenariũ habet. x. quo ad victimam agnus aſſumit. vt quartadecima die immoletur. et ſic vſqꝫ ad mille. ⁊ x. milia. et c. milia. ⁊ vltra ꝑ decades ſuas numeroꝝ ordo ꝓcedit. Poſt. x. annum. menſis duodecimus ponit. vt pſeclꝰ. xij. aploꝝ et ꝓphetarum qui in vno volumine ꝯtinent. numerus demonſtret
Cõtra phara. Apud egiptios h nomine regia dignitas ſignificatur. ſicut apud romanos ceſares ⁊ auguſti reges eoꝝ dicuntur. et apud ſyros antiochi. apđ pſas arſacide. apud philiſtijm abimelech. et poſt alexandrum in egipto ptholomei vſqꝫ ad cleopatram: qua victa apud acciũ egiptus facta eſt romana ꝓuintia

In anno de
ſ captiuitatis ioachim.
cimo. duodecio mẽ
ſ Poſt ſydonem. q̃ et ipſa in phenicis littore
ſe. vna die menſis. Factũ eſt ver
poſita eſt.
bum domini ad me dicẽs. Fili ho
ſ quẽlibet regem egipti.
minis: pone faciem tuã ꝯtra pha
ſ q̃ ex alia parte iudee. in eodẽ littore cõſtituta
ſ q̃ illi vẽtura
raonem regem egipti. ⁊ prophe
tabis de eo. et de egipto vniuerſa
loquere ⁊ dices. Hec dicit dominꝰ
ſ ipſe: nõ angelũ mittã. ſ veniam.
ſ poteſtas magna. cui regẽda tradit egiptus.
deus. Ecce ego ad te pharao rex
ſ iuxta ſitũ terre dr ei ꝙ in fluminibꝰ cõfidat
egipti. draco magne qui cubas in
ſ nyli ſ hereſũ ſ nõ modo viuus
ſ nõ deſideras pluuias de celo
medio fluminum tuoꝝ. et dicis.
ſ Mea factura ſ nylus quo egiptꝰ irrigatur.
ſ nõ alius
Meus eſt fluuius. ⁊ ego feci me
ſ cũ venero. ſ quibus magnifice loqueris.
metipſũ. Et ponam frenum ĩ ma

ſ vt vnũ corpus efficiant. ſicut qui adheret deo vnꝰ ſpũs eſt. ſ ſocios et duces
xillis tuis. et adglutinabo piſces
ſ quibus ad alta ſuꝑbe feſtinas
fluminum tuorum ſquamis tuis
ſ ne in eis cubes. ſ cũ illis
Et extraham te de medio fluminũ
ſ heretici
tuorum. ⁊ vniuerſi piſces tui ſqua
ſ erroris ſimilitudĩe vel ſupplicio ſ ꝓ qualitate viciorũ ꝑ totũ corpus draconis. vel capiti vel ventri. vel caude. et extremis ꝑtibus
mis tuis adherebunt. Et proijciã
ſ vt nõ habeas quos decipias
te in deſertum. ⁊ oĩes piſces flu
ſ ad quã de celo precipitatus
minis tui. Super faciem terre ca
ſ in hereticorũ eccleſijs ſ in ſepulcro
ſ i bis q̃ tibi crediderãt cũ a te fuerit liberati
des. Non colligeris neqꝫ cõgre
ſ q꞉ ſ que nihil hñt mic. ſ de quibus dr. Ne tradas beſtijs animas. c. t. ſ q̃ feruntur omni vento doctrine.
gaberis. Beſtijs terre ⁊ volatili
bus celi dedi te ad deuorandum.
ſ his viſis ſ hꝰ mundi
et ſcient oĩes habitatores egipti:
ſ qui ſic vindico ſ fruſtra ꝓmiſiſti auxilium.
quia ego dominꝰ. Pro eo ꝙ fuiſti
ſ fragilis. nullius ſuſtentationis
baculus arundineus domui iſra
el quãdo apprehenderũt te manu
ſ ilico ſ ꝓ auxilio vulnera inflixiſti.
et confractus es. et laceraſti om
ſ fortitudinẽ. ſ qui ſecuri in te
nem humerum eorum. et inniten
tibus eis ſuꝑ te cõminutus es. et
ſ ne accincti lumbis paſcha celebrent
diſſoluiſti oĩes renes eoꝝ. Pro
ſ q꞉ fuiſti baculus arundineus ⁊c.
pterea hec dicit dominus deus.
ſ De quo. Inebriatus eſt ĩ celo gladiꝰ meꝰ.
Ecce ego adducam ſuꝑ te gladiũ
ſ vt tibi ꝑeant. nõ omino
ſ rõnalẽ opinione. ſ.
meũ ⁊ interficiam de te hominẽ
ſ ſimplices
et iumentum. Et erit terra egipti i
ſ vt nõ habeat peſſimũ hoſpitem.
ſ ita ꝑditi. vñ. Cum occideret eos: q̃rebant eum. Omnis enim qui querit inuenit ſ ſcđo
deſertũ et in ſolitudinem. et ſciẽt

Et alibi. Illic reptilia quoꝝ non eſt numerꝰ. animalia puſilla cũ magnis. hic draco eſt rex omnium qui ſunt in aquis. Sedet autem ⁊ cubat in medio fluminum id ẽ hereſum. per quas fluxit in egiptum huius ſeculi. ⁊ irrigauit aĩas ſeductoꝝ. nõ pluuijs de celis. ſed aquis turbidis de terra. Unde hieremias. Quid tibi ⁊ vie egipti vt bibas aquas geon. ꝓ quo in hebreo ſyor. quod ſignificat aquas turbidas ⁊ cenoſas. his ſũt ꝯtrarie aque. de q̃bꝫ dr. Flumina de vẽtre eius fluent aque. v. ⁊ alibi. Qui biberit aquam quã ego dedero nõ ſitiet in eternũ. ſ fiet in eo fons aque. ſ. i. v. e. Hec fluminã de celo veniunt. vñ. Fluminis impetus letificat. c. d. ſ. t. ſ. a.
Et ponam fre. Per eccleſiaſticos viros. ſ. imponam tibi ſilentium vt vniuerſa dogmata tua diſſoluantur.
De medio flu. Non vnũ flumen habet draco iſte egiptꝰ. ſed multa. quibus irrigat egiptũ. humileꝫ atqꝫ deiectam nõ habentem montes. non aquas ſyloe. q̃ vadũt cum ſilentio. ſed turbidas et cenoſas.
Et volatilibus celi. De q̃bus. Volucres celi comederũt illud. et a domio dicũt eſſe dyaboli. Nõ ſolũ eñ pꝛiceps malicie. ſ ⁊ diſcipuli eiꝰ dyaboli noĩantur. vnđ. vnꝰ ex vobis dyabolus ẽ
Pro eo qđ fu.

Hiero. Pharao lacerator. cuncta gladio cõcidens. et diuidens. ſignificans ꝯtrariaꝫ poteſtatem. cui ſubiecta eſt egiptus. Homo eñ dicere nõ auderet. Mea ſunt flumina. et ego feci ea ⁊ huiuſmodi. Egiptus hebraice meſraim id eſt coanguſtans ⁊ tribulans ſubditos. nec ꝑmittẽs oculos ad celum leuare. exemplo mulieris euãgelice. decem ⁊ octo annis a dyabolo incuruate.
Hiero. Hec ꝑ metaphoram dicũtur quaſi ad regem egipti. q꞉ illa non

Hec tibi fient. ſ. q꞉ populum meũ tuo auxilio decepiſti vt magis in te qꝫ ĩ creatore ſuo confideret
Arundineus. vacuus. inanis. cũ dicatur. Nõ apparebis in cõſpectu meo. v. Huiꝰ ꝯtrarius eſt. de quo dr. Virga tua ⁊ bacculꝰ tuus. i. m. c. Hanc virgã habuit aaron que dracones egiptios deuorauit. hec floruit ⁊ amigdala germinauit. Vñ. Vultis in virga veniam ad vos. Qui paſcha celebrãt baculos tenẽt in manibꝫ. ſine q̃bꝫ humanã imbecillitatẽ ſuſtinentibꝫ. carnes agni comedere non poſſunt. Unde. Egredietur virga de radice ieſſe.

¶ Ecce ego ad te. Hiero· Allego. Diuine mie ē vt mundi hui⁹ peat abundantia. ⁊ egipti fluenta ſiccentur. et terra deſoletur. ⁊ ſententia dei diſſipetur a turre ſyenes. ꝗ interꝓtatur girus vt nihil in ſe recti habeat. vſ ꝗ ad terram ethiopū. qui humiles dicūtur. vt. ſ. oīs ſupbia: ꝗ ſe contra dei ſciam erexerat· ⁊ deſtruat͛ ⁊ humilietur in ſalutem.

¶ Turre. Lxx. magdalo: nomen loci ſcꝫ turris ſyeneſ vſqꝫ hodie ꝑmanet caſtrū romanis ſubditum. vbi ſunt nyli cataracte· vſqꝫ ad quem locū nyl⁹ de noſtro mari nauigabilis eſt. Totam ꝗ egiptum dicit eſſe populandā vſqꝫ ad terminos·e. quib⁹ extrema egipti regio iūgit͛.

¶ Nō pertrāſibit eam pes hoīſ. Hiero· id eſt rōnale quippiā nec pes iumēti vt nec ſimplices in ea remaneant. quos dimiſſis hominib⁹. pharao in egipto retinere cupiebat. moyſe ꝯtradicente et volente iumenta quoqꝫ de captiuitate egipti liberare. et non habitabit͛. xl. ānis. q̇ numerus afflictionis ⁊ pene eſt. vñ moyſes et helias ⁊ ipſe chriſt⁹ xl. dieb⁹ ⁊. xl. noctibuſ ieiunauerunt· ⁊ populus erat in ſolitudine p. xl. ānos. vt poſt circūciſus in galgalis opprobrio ⁊ ignominia egipti liberaretur· h⁹ numeri ſacramēto ezechiel· xl. dieb⁹ dormiuit in dextro latere· et cccc. annis populus in egipto ſeruitur⁹ ſignificatur. q̇ faciūt. xl. decades· vel q̄tuor ecatōtadas. Pluuie qꝫ diluuij. xl. dieb⁹ inferunt orbi naufragiuꝫ. Juſtum eñ erat. vt q̇ ꝑ q̄tuor elemēta mūdi quib⁹ oīa ꝯſtant deum offenderat ip̄o numero puniret͛· et iſrael qui peccauerat in ſabbatū· vij· decaduꝫ. i· lxx· annoꝝ ſupplicium ſuſtineret

ſ Quaſi· nō hoc ero
quia ego domin⁹· Pro eo ꝙ di-
fine contentus· ſed eo ꝙ dixiſti ⁊c·
xeris· fluuius meus eſt· et ego feci
ſ veniam. ſ. puniendum qui te dixiſti eſſe creatorē et flumina
eum · idcirco ecce ego ad te ⁊ ad
flumina tua · Daboqꝫ terrā egipti
eſſe tua. ſ vel diſcreditam
in ſolitudinem gladio diſſipatam
a turre ſyenes vſqꝫ ad terminos
ethiopie. Nō ꝑtranſibit eam pes
hominis· neqꝫ pes iumenti gradi
etur in ea· et nō habitabitur· xl. an
nis· Daboqꝫ terram egipti deſer-
† ſ Paleſtinos· ydumeos· moabitaſ. aliaſqꝫ regiones ſignificat. cōtra quas ꝓphete vaticinati ſunt·
tam: in medio †terrarum deſertaꝝ
ſ edificatas de paleis et laterib⁹: nō de viuis lapidibus
et ciuitates eius in medio vrbium
ſubuerſarum. et erunt deſolate. xl.
ſ male cōſtructos
annis. Et diſpergam egiptios i na
ſ vt frumentū a paleis ſeparet͛
tiones. et ventilabo eos in terras.
ſ patiēs et multū miſericors
Quia hec dicit dñs deus. poſt fi-
nem· xl. annoꝝ cōgregabo egiptū
de populis in quibus diſperſi fue
rant· et reducam captiuitatem egi
ſ vrbis metropolis. vbi orta. vnde ꝓfecta
pti· ⁊ collocabo eos in terra pha-
tures· in terram natiuitatiſ ſue· Et
ſ ita ſcꝫ vt amittant antiquā ſupbiam.
ſ in imo
erunt ibi in regnum humile. et in-
ſ ecclesie † ſ ſciēs in quēm peccauerit
ter regna cetera erit† hūillima· Et
ſ reſtituta. † ſ eccleſias toto orbe diffuſas
nō eleuabitur vltra ſup †nationes

¶ Et nō habitabit͛. xl. annis. Parcitur egiptijs. ⁊ q̄ quōdam fuere hoſpites iſrael. breuiori tempe ꝯdemnata eſt· tyrus ſabbatiçauit ſabbata ſua p. lxx. annos· ⁊ tandem reſtituta eſt. captiuitas iudee tēplīqꝫ ſubuerſio vſqꝫ ad cyrū regem· lxx. annos cōpleuit· Potētes eñ potenter· t· p.

¶ Phatures. que interpretat͛ panis conculcatus· vbi. ſ. panis qui de celo. d· ab hereticis cōculcatus. ē vt cū venerit ad eccleſiam habitēt in pane conculcato

¶ Et erūt. i. i· r· h. ſemp recolentes q̄d in egipto extruxerunt latericias ciuitates

¶ Et ſcient quia. Quaſi. hec oīa fient vt tercio ſciant egiptij. q̄ ego d. d. q̄d ideo videtur dici. vt cognitio prima egiptioꝝ in carne ſit· ſcd̄a in aīa· tercia in ſpū. ꝓmo ſup terrā. ſcd̄o mūdi hui⁹ cōuerſatione finita. tercio poſt reſurrectionem

¶ Et factū eſt in vice. Queritur quomō poſt annū decimum ſupioris ſermonis ſtatim viceſimus ⁊ ſeptim⁹ annus ponatur. ⁊ in ſequentib⁹ decimus ⁊ duodecim⁹· ⁊ in extrema deſcriptione templi viceſimuſquīt⁹. Sed facilis ſolutio eſt. Quia eñ de egipto ⁊ ſupior ⁊ hec ꝓphetia ē. licet diuerſis ſit facta temporib⁹· tñ q̄ de vna ſunt ꝓuintia: iuncte ſibi ſunt. q̄d i hieremia crebro legim⁹. vt. ſ. prepoſtero ordine tempora deſcribant͛. Prius eñ ſedechie in q̄buſdam geſta referūtur. poſt ioachim qui ante eum fuit·

ſ Ne ſe extollant multitudinē deceptorū. vñ. Da illis dñe vuluā ſterilem et vbera arentia
et imminuam eos ne imperēt gen
ſ eccleſie
tib⁹· neqꝫ erūt vltra domui iſrael
ſ vt deſerto. ſ. dei auxilio in egiptū confidant
in confidentia. docentes iniquita
ſ eccleſie diſciplinā ſ egiptias volupta
tem. vt fugiant ⁊ ſequantur eos· ⁊
tes
ſcient q̄ ego domin⁹ deus· Et fa-
ctum eſt in viceſimo et ſeptimo an
ſ menſe· ſ alias in viceſima.
no. in primo. in vna menſis. factū
eſt verbum dñi ad me dicenſ· Fili
homis: nabuchodonoſor rex ba-
ſ mihi in oppugnatione tyri. vt impleret voluntatem meam
bylonis ſeruire fecit exercitū ſuuꝫ
ſeruitute magna aduerſum tyrum
ſ geſtantiū cophinos terre et lapides
Omne caput decaluatuꝫ· et oīs
humerus depilatuſ eſt. Et merces
ſ ei vel exercitui· q̄ nihil precioſū inuenit in tyro
nō eſt reddita ei. neqꝫ exercitui ei⁹
de tyro pro ſeruitute qua ſeruiuit
mihi aduerſum eam. Propterea
hec dicit dominuſ deus. Ecce ego
dabo nabuchodonoſor regem ba
bylonis in terra egipti. et accipiet
multitudinem eius· ⁊ depredabit͛
manubias eius. et diripiet ſpolia
eius. ⁊ erit merces exercitui illius
⁊ operi pro quo ſeruiuit aduerſuꝫ
ſ tyrum
eam· Dedi ei terrā egipti pro eo ꝙ
ſ alias laborauit.
laborauerunt mihi: ait dominus

Jn pſalmis qꝫ q̄ carmen eſt lyricum hyſtorie ordo nō queritur.

¶ Et factū eſt in. Jn geneſi legim⁹ viceſimaſeptima die menſis ſecūdi ſup faciē terre aquaſ diluuij inundaſſe· ⁊ viceſimaſeptima die ſeptimi mēſis ceſſaſſe. ⁊ archam noe ſup montes ararath. id eſt armenie ſediſſe· vñ habem⁹ hūc numerū ⁊ ad bonū ⁊ ad malum referri. cū in eo et ira dei ꝑ diluuiū incipit. ⁊ clementia redit· Et q̄ apud hebreos menſis. q̇ apd̄ nos kalendis· nonis· idibuſqꝫ deuoluitur. ſm lune curſū computat͛. Vñ grece mene id eſt luna a mēſe nomen accepit Hoc numero dictū ē ī viceſimoſeptimo die lune paꝝ quid lumīs remāſiſſe. ne penitus ira dei abſqꝫ mīa ſit. Quādo aūt totus lune orbis implet͛· tunc paſcha ⁊ oēs maxie ſolennitates celebrantur. Jn hoc ꝗ numero et bona et mala ꝑiter ꝯtinētur. bona nabuchodonoſor. mala egiptijſ. quoꝝ vaſtitas nunciatur.

¶ Fili hominis Hiero. Nabuchodonoſor cū oppugnaret tyrum. ⁊ arietes ⁊ machinaſ vineaſqꝫ· quia cincta erat mari muriſ non poſſet adiungere infinitam exercit⁹ multitudinem iuſſit ſaxa et aggerem comportare. et expleto medio mari imo freto anguſtiſſimo vicinū litus facere inſule continuū. Q̄d cū viderēt tyrij iamiamqꝫ ꝑfectum. et ꝑcuſſione arietum muroꝝ fundamēta quaterent͛. quicq̄d ꝓcioſum habuerūt. nauibus ad inſulas aſportauerūt. vt capta vrbe. nihil dignū inueniret nabuchodonoſor. tanto labore· Et q̄ dei in hac parte obediuit voluntati. p⁹ aliquot annos data eſt ei egiptus. Multoqꝫ ſenior tyrus egipto· Jlla eñ oppugnabat hieruſalem. hec vanū ꝓmittebat auxiliū Aliud eſt aūt ſpe inbecillitatem decipe· aliud aduerſus populū dei pugre et hoc eſt nabuchodonoſor rex. b· ſ. f. e. ſ·

¶ Hiero. Cum nabuchodonoſor mercedem accepit boni opis. intelligimus ethnicis ſi quid boni fecerint: mercedem reddi· vñ in hieremia. nabuchodonoſor columba dei dr̄ ꝙ ꝯ populū peccatorem voluntati dei ſeruierit· vñ. Adducam ſeruū meum nabuchodonoſor· Cōdemnamur ꝗ cōparatione gentiliū. q̇ legem naturaliter faciūt. Nos etiam ſcriptā negligim⁹. de quo paulus ad romanos pleniſſime diſputat.

¶ Ecce ego dabo Hoc quidā dicūt ſub nabuchodonoſor completū eſſe· Alij ſub cambiſe filio cyri· qui egiptum vſqꝫ ad ethiopiā vaſtauit· vt

apim quoq; interfecerit. ⁊ omia eoꝝ ſymulacra deleuerit. Quã ob cauſaȝ putant eum verſum in amentiam caſu equi. ⁊ ꝓprio pugione confoſſum. Pleniſſime narrat hãc hyſtoriã herodotus. vbi ⁊ omis egiptus ꝑ pagos ⁊ vicos et caſtella deſcribitur. ⁊ nyli origo gentiſq; ⁊ populi. ⁊ menſura terre ꝑ circuitũ vſq; ad deſertum ethiopie. et littora magni maris. lybieq; ⁊ arabie ꝯfinia demonſtrant. Cauſa aũt ire dei eſt ꝯtra egiptios. q̄ populũ dei ſuo deceperit auxilio: ne in deum ſperauerit ⁊ illum ad iracundiaȝ ꝓuocauerit

Cornu. i. regium genus. qđ alij putant zorobabel filium ſalathiel. qui ꝑ iechoniaȝ de ſtirpe dauid deſcẽdit. Alij ad vltimum tempus referũt qñ putant helyam venturũ. Nos aũt cornu domi ſuꝑ chriſto intelligentes pñtem carpim⁹ hyſtoriam

Ca. XXX.

Et factũ ẽ ver. Hie. Poſt vceſimũ ⁊. vij. ãnũ captiuitatis ioahaim reuertit ad pñſens tempus. qñ cõtra egiptũ cepat ꝓphetare. i. ad annum decimũ. menſem duodecimũ. in vna menſis

Filii hominis. Leo rugiet q̇s ñ timebit. domin⁹ locut⁹ eſt q̇s nõ ꝓphetabit?

Filii hominis. Voci diuinis ſcripturis ſemꝑ in bonã partẽ accipit numero ſingulari. ſed in plurali i malam. filij hominuȝ dentes eoꝝ. a. ⁊. ſ. Et alibi. Filij hominum vſq; q̄ graui corde?

Iuxta eſt dies. Hiero. Omne temp⁹ eternitati compatum breue eſt. vñ iacob. c. ⁊. xxx. annos quib; vixerat paucos ⁊ peſſimos vocat. Et dauid. Dies noſtri ſicut vmbra ꝑtereunt. Hec reputãtes. nec potentia erigimur. nec diuitijs incubamus. nec felicitate letamur. Dia em̃ ſicut vmbra ꝑtereunt

Dies domini. Hie. qñ omis ꝯuerſatio ſeculi deſtruetur. ⁊ errore ſublato vna veritas apparebit

Et erit p. i. eth. In eis. ſ. qui trans egiptum i nocte erroris ⁊ tenebris commorantur. quoꝝ nigredo in candorẽ aut vix aut nunq; cõuertitur.

Et deſtructa. f. e. vt nihil priſtine firmitatis remaneat. vt deſtructis peſſimis fundamẽtis: ponat fundamentũ chriſti. ſuꝑ qđ edificat eccleſia. Omis em̃ plantatio quã nõ plantauit pr. m. c. e. Vñ. vt euellas et deſtruas ⁊. d. ⁊. d. ⁊. e. ⁊. p.

ſ quo egiptus capta fuerit ſ chriſtus
deus. In die illo pullulabit cornu
ſ tunc ſ o ꝓpheta ſ vaticiniũ
domui iſrael. Et tibi dabo apertuȝ
tuũ ope completũ. ſ quaſi. hec fient vt
os in medio eorum. et ſcient quia
qui audierint. ſci ent quoniã ego. d.
ego dominus.

Ca. XXX.

ET factuȝ eſt
ſ qđ erat in principio apđ
verbũ domi ad me
deum ſ omib⁹ natõibus
dicens. Fili hominis: ꝓpheta ⁊ dic
ſpẽaliter ad egiptios
Hec dicit domi⁹ deus: Vlulate.
ſ q2 ſ aĩe et corꝑis
ve ve diei. quia iuxta eſt dies. ⁊ ap
† ſ cuiuſq; in morte. vel omnũ in iudicio generali ⁑ ſ non claro ſole rutilans babyloniam afferens tempeſtatem.
propinquat † dies domi: ⁑ dies nu
ſ omniũ nõ tantũmodo egipti. in quo certũ eſt de cunctis gentibus prophetari
bis tempus gentium erit. ⁊ veniet
ſ flameus et verſatilis ſermo diuinus. qui bonos a malis diuidat. et peſſimos ſuo igne conſumat ſ tunc
gladius in egiptum. ⁊ erit pauor i
ſ q̄ vicina egipto † ſ. i. q2 ⁑ ſ qui male ſteterãt
ethiopia: † cum ⁑ ceciderit vulnera
† ſ Lata et ſpacioſa via que ducit ad mortem et multi ingrediũtur ꝑ eam
⁑ ſ maloꝝ. multi vocati. pauci. v. e.
ti i egipto. † ⁊ ablata fuerit ⁑ mltitu
† ſ etiã ⁑ ſ ita. ſ. vt ſi quis in egipto reperiatur de ethiopia. et lybia. et lidia. et generaliter de
do illius. † ⁊ ⁑ dſtructa fundamẽta
vniuerſis populis gladio cadat
eius. Ethiopia. ⁊ lybia. ⁊ lydij. et
ſ Lxx. bibride. vel mixticij
⁑ ſ arabia ſ͠m ſymachum
omne reliquum vulg⁹. ⁊ ⁑ chub. ⁊
ſ iudee. ſ. ſ dei
filij terre federis cũ eis gladio cadent. Hec dicit dominus de⁹. Et
ſ dyaletica arte et huiuſmodi
ſ qui erant in auxilium egipto
corruent fulcienteſ egiptum. ⁊ de
ſ q̄ eccleſie ſimplicitatem deſpicit
† ſ que ſita in extremis finibus
ſtruet ſupbia imperij ei⁹ † A turre
egipti. ſiue a magdalo vſq; ad ſienen ſ͠m. lxx.
ſyenes gladio cadent in ea: Ait do
ſ ciuitates egipti
minus exercituum. Et diſſipabun
ſ vt nihil firmitatis remaneat in egipto.
tur in medio terraꝝ deſolatarum.
ſ congregationes
⁊ vrbes eius in medio ciuitatum
ſ rerum fine.
† ſ cum ignis chaldeoꝝ omnia vaſtauerit
deſertaꝝ erunt. ⁊ † ſcient quia ego
† ſ qui comburat lignum. fenũ. ſtipulam. que ſuꝑ fundamentũ chriſti edificata ſũt ſ de quo
dominus deus. cũ dedero † ignem
Ignem veni mittere in terram ⁊c
in egipto. ⁊ attriti fuerint omnes
ſ. ſ. ſciẽtia falſi nominis. De quib⁹ đr. diſſipa gentes q̄ bella volunt ⁑ ſ ad ꝑceptũ cõplendũ
auxiliatores ei⁹. In die illa ⁑ egre
ſ aquila et theodocio ſ͠m. quos ſymachus feſtinantes dicit.
dientur nuncij a facie mea in trie
† ſ qui ad ſummũ malicie verticẽ ꝑuerterunt.
ribus ad conterendã † ethiopie cõ
⁑ ſ vaſtata vicina prouintia. ſ ethiopibus.
fidentiam. ⁊ erit ⁑ pauor in eis in
ſ in euerſione egipti
ſ vltiõis egipti. qua fugãtur tenebre peccatorum. et lux virtutum ſubintrat
die egipti. q2 abſq; dubio veniet.
Hec dicit domi⁹ deus. Et ceſſare
faciam multitudinem egipti i ma
ſ cui⁹ gladius vaſtat egiptũ ethiopiã terret
nu nabuchodonoſor regis babilo
ſ quaſi nõ ſolus veniet. ſ angeli.
nis. Ipſe ⁊ popul⁹ ei⁹ cũ eo fortiſ
ſ ſuꝑ multitudinẽ egipti
ſimi gentium adducent ad diſper
dendam terram. Et euaginabunt
ſ vltionis. ſ ſic
gladios ſuos ſuꝑ egiptum. et im
⁑ ſ tanta. ſ. erit ira dñi vt ſiccetur alueus nyli
plebũt terram interfectis. ⁑ ⁊ faciã
ſ flumina eloquẽtie quibus irrigabantur
ſ vel fluminis.
alueos fluminũ aridos. et tradam
ſ tortorum
terram in manus peſſimoꝝ. ⁊ diſ
ſ q̄ male creuerat
ſipabo terram ⁊ plenitudinẽ eius
⁑ ſ a deo. nõ enim boni angeli ſed mali tortores ſũt † ſ cui⁹ verba irrita eſſe nõ poſſunt
i manus ⁑ alienorum. Ego † domi⁹
⁑ ſ hoc ſepe repetit vt dei verba ſciamus eſſe. q̄ fieri eſt neceſſe ſ ideo neceſſe eſt fieri
locutus ſum. ⁑ Hec dicit domin⁹
ſ Ad hoc ꝓficiet indignatio mea
deus. Et diſperdam ſymulacra. et
ſ lxx. abominationes.
⁑ ſ et orc. quo ydola conficta.
ceſſare faciaȝ ydola ⁑ de memphis
ſ vt magiſtris quaſi capitib⁹ truncatis. alij ñ ſeducantur.
et dux de terra egipti non erit am

Ethiopia ⁊c. Lxx. Perſe ⁊ cretenſes. ⁊ lydij. ⁊ libies. ⁊ omis cõmixti ⁊ filij teſtamenti mei in ipſo gladio cadent.

Ethiopia ⁊ li. Hie. Quaſi hi oẽs peribũt q̄ȝ i egipto. hos oẽs pro diuerſitate vicioꝝ et interꝑtatione nominũ. q̄ in viſione tyri poſuim⁹. diuerſas poſſumus intelligere nationes. Vñ apl's. Vos gentes in carne qui dicimini ꝓ́ꝑucũ. Nunq; em̃ dixiſſet gentes in carne. niſi eſſent gẽtes i ſpũ. Et alibi. Videte iſrl' ⁊ ſ͠m carnẽ. Caueam⁹ q̄ ne corde reuẽtamur i egiptũ. vñ ſemel exiuimus. ne inter gẽtes inuenti. gladio dei pereamus.

Federis. alij teſtamenti. Si alie gentes trucidantur in egipto. q̄ntomagis filij teſtamenti dei. q̄ ꝯtẽnentes panẽ angeloꝝ egipti peponũ cepaꝝ ac porroꝝ ⁊ cucumeꝝ recordati ſunt.

A turre ſienes. Vbi nylus innauigabilis ⁊ cataractarũ fragor. ⁊ omnia inuia plena ſerpentib; ⁊ venenatis aĩalib;. Si aũt magdalus magnificẽtiã. ⁊ ſyene gyrũ ſonat. patet q̄ egiptie opes ⁊ ꝯtumelioſa fortitudo a magnificẽtia ⁊ exaltatione ſui ꝑeat vſq; ad girum egipti vbi ſtabile nihil. ſ͠ȝ incerto voluitur lapſu. ⁊ ꝑuenit ad ruinã.

Nuncii. De quibus. Angeli eoꝝ ſemper vident faciẽ pr̃is. Hi ſunt meſſores qui colligũt de regno dei. omia ſcãdala. vt mittant in caminũ ignis. vbi erit fletus ⁊. ſ. d.

In ma. nabu. Hiero. cui. ſ. traditi ſunt ad puniendum. Ipſe eſt em̃ inimic⁹ et vindex. qui etiã mercedeȝ accepit. eo q̄ ſeruierit in expugnatiõe tyri. egipti multitudinem. vt multi i egipto eſſe deſiſtãt. qui ſemꝑ in ea ſunt. Nõ aũt đr in deuteronomio. In lxx. aĩabus deſcenderunt patres veſtri in egiptum. Nũc aũt facti eſtis ſicut ſtelle celi i multitudine. nõ exemplũ terrene multitudinis poſuit. ſed celeſtis. que virtutib; fulget.

Et diſperdam. Hie. Diuine dementie eſt malefacta ſubuertere vt nulla ſimilitudo q̄ mentiatur imaginem veritatis remaneat in egipto

De memphis. que vſq; hodie metropolis eſt ſupſtitionis egipti. Hiero. Memphis ex orc. Hi ſunt qui dicũt. frater: ſine eijciam feſtucã de oculo tuo. cũ ipſi trabem habeant.

In tafnis. His ciuitatibꝰ conciliabula hereticoꝝ ſignantur
In alexandria. Que in hebreo no. hic ſm prolempſim .i. anticipa
tionem alexandria dr. ſm illud ṽgilij. Lauinaqꝫ littora venit. q̄ .ſ. poſtea
ſic vocata ſunt: quādo eneas in lacium venit

Alexandria. Hie
ro. In hebreo. no. q̄
interp̄tatur requies.
In eis em̄ ſūt iudicia
qui ī delicijs quieſcūt
ſm illud. Homo q̄dā
erat diues. 7 .i. p. 7 b.
7 tentationibꝰ inſerui
unt. quoꝝ vnus iob
expetit tentandū. ten
tationem nanqꝫ ſaim
dicunt

Alexandrie. q̄
hebraice no. 7 dr req
es. Multi em̄ ſūt qui
requiem querūt 7 iace
re ſup lectos eburne
os. 7 comedere lacten
tes agnos

In memphis
vn̄ nylus diuiditur.
vbi apis tēplū et ɔſul
ta reſpondēt oracula.

Iuuenes heli
opoleos. Hiero. He
braice on. q̄ interp̄tatꝰ
dolor. bubaſti lingua
egiptiaca oris exprimē
tum. Om̄es iſti q̄ do
lorem ſcli ferre non po
terant. ſed delicias di
oſpoleos ſectabantur
7 ɔfidebāt ſibi in vo
lubilitate ſermonum.
et aduerſū cetera do
gmata diſputantes.
habuerāt expim̄ta vi
ctorie. gladio ſermōis
dn̄i concident

Et in tafnis Hie
ro. Taphniſ cedentes
ozi. ſubaudi dyaboli
cui cedentes amittent
lumen veritatis 7 diē
nocte mutabunt. 7 ſce
ptra egipti atqꝫ om̄e
imperium ſentient in
tafnis eſſe ɔtritum

Iudicia. mlta nō
vnū. Sicut em̄ ī domo
dei manſiones multe
ſunt. ſic egipti diuer
ſa ſupplicia. vt cū hec
om̄ia facta fuerint. ſci
ant egiptij. ꝙ ipſe ſit
domin̄ꝰ. cuius iudicia
vera iuſtificata in ſe
metipſa.

Et factū ē. in. v.
Hiero. Reuētitur ad
ordinē ꝓphetie poſt
viceſimum 7 ſeptimū
annum. nunc ponit vndecimū. que queſtio etiam in ſuperioribus ɔtinetur.
Cum em̄ ſermo domini ɔtra tyrum factus ſit in anno vndecimo. qui pꝰ
poſitus eſt. in ſequentibꝰ loquitꝰ ad pharaonem anno decimo. Ruſuſqꝫ
ponit viceſimūſeptimum vt diximus. 7 nūc vndecimā. Sed vt cetera pre
termittam q̄n pſalmoꝝ ordine ɔtinentur. quo nō hi pſalmi: in q̄bꝰ muta
uit faciem ſuā dauid coram abimelech. et de doech idumeo. et q̄n inuenitꝰ
eſt in ſpelunca. 7 quinquageſimus pſalmꝰ penitentie. in cuius titulo demō
ſtratur ꝙ introierit ad berſabee vxorem vrie: priores ſint pſalmi tercio in

ſic:
plius. Et dabo terrorem in terra
† ſ in terrore: † ſ conculcatio panis interpreta
tur. terram eoꝝ .ſ. qui conculcant panem qui
de celo .d.   ſ ciuitas egipti
egipti. † 7 diſp̄dā terrā † phatures:
ſ q̄ eſt mandatū hūi
Et dabo ignem in tafnis. 7 faciā
le. quod ad celum nō ducit
iudicia in alexandria. Et effundā
† ſ alij ſaim .i. tentatio. que eſt robur egipti.
indignatōnem meā ſup † pelusium
ſ qd eſt .ſ. ſ qꝛ portum habet tutiſſimū. et ne
gociationes maris ibi exercentur. vn̄ poeta vo
cat peluſiacam lentem
robur egipti. et interficiam multi
ſ q̄ iam eo tempē populoſa
† ſ qui verboſitatē atqꝫ delicias ſuo ardore cō
ſumat   ſ regem
tudinem alexandrie. 7 dabo † ignē
.ſ. babylonis. qui ſicut ignis cuncta vaſtat.
in egipto. Quaſi parturiens dole
ſ oīs tentatio   ſ lxx. dioſpolis
† ſ vt omnis peſſima congregatio diſſipetur
bit peluſium. et alexandria † erit diſ
† ſ que interpretatꝰ ex ore
† ſ qꝛ de omni verbo ocioſo reddent rationes
ſipata. † 7 in memphis † anguſtie
ſ q̄ hebraice on
quotidiane. Iuuenes helyopole
ſ ciuitas.
† ſ vrbes .ſ. habitatores vrbium. vel mulieres
qui ſexus iniurie citius ſubiacet
† ſ nō iuuenes ſꝫ mulieres: ſ imbecillitate mētis
os. 7 bubaſti gladio cadent † 7 ipe
† ſ que regia ciuitas
captiue ducentur. Et in † tafniſni
ſ cum caliginis et tenebrarū omnia cōplebūt.
ſ nube meroris et luctus
greſcet dies cū contriuero ibi ſce
ſ genus regium .ſ.
ptra egipti. 7 defecerit in ea ſuper
† ſ ne ſolis iuſticie radij in ea luceant.
bia potentie eius. Ipſam † nubes
ſ non mulieres tantū
ſ opida.
operiet. filie autē eius in captiuitatē
ducentur. Et faciam iudicia in egi
ſ tunc. cū me .ſ. iudicem demonſtrauero
pto. 7 ſcient quia ego dominꝰ. Et
factum eſt in vndecimo anno. in
primo menſe. in ſeptima menſis.
factum eſt verbū dn̄i ad me dicēs.
Fili hominis: brachiū pharaonis
ſ Metapho. ſ ſꝫm
regis egipti confregi. 7 ecce nō eſt

illud. Nō eſt malagma imponere. nec oleū. nec
obuolutum vt reſtitueretur ei ſani
alligaturas   † ſ vel vt acciperet malagma
tas. vt ligaretur pannis † 7 faſcire
† ſ Si hoc factum fuiſſet .ſ. Ideo enim demēs
et miſericors dn̄s: ruſum comminuit brachium
eius. vt penitus cadat gladius de manu eius.
et egiptus in gentes diſp̄gatur. vel diſſipetur.
tur linteolis † 7 recepto robore poſ
ſ pcedere ad bellum
ſet tenere gladiū. Propterea hec
dicit dominus deus. Ecce ego ad
pharaonem regem egipti. 7 cōmi
ſ prius ſ iam
nuam brachium eius forte ſed cō
fractum. 7 deijciam gladiū de ma
ſ tunc
nu eius. Et diſpergam egiptū in
gentibꝰ. 7 ventilabo eos in terris
Et cōfortabo brachia regis baby
lonis. daboqꝫ gladium meū in ma
num eius. et confringam brachia
pharaonis. et gement gemitibus
interfecti coram facie eius. Et con
fortabo brachia regis babylonis.
et brachia pharaonis concident.
ſ vel ſic
Et ſcient quia ego dominus: cum
dedero gladium meum in manu
regis babylonis. et extenderit eū
ſup terram egipti. Et diſpergā egi
ptū in nationes. et ventilabo eos
in terras. et ſciēt qꝛ ego dn̄s.

Ca. XXXI.

Et factū eſt
in vndecimo anno
tercio menſe. vna menſis. factum
eſt verbum domini ad me dicens

quo fugere notatur a facie abſolon filij ſui. Sed in pſalmis facilis reſpon
ſio eſt. Carmen em̄ liricū eſt. in quo nō queritꝰ ordo hyſtorie. ſed factorum
carmina ſinguloꝝ. In hyſtoria vero illud dicendū eſt: ea q̄ de una re diu
ſis dicta ſūt tp̄ibꝰ nō debere rōe diuidi. ſꝫ vnꝰ loci narratōe ɔcludi. Ybi
grā. vt q̄ de egipto
dcā ſūt alio atqꝫ alio
tp̄e vno lectōis ordie
cognoſcantꝰ. Cū h̄ di
xerimꝰ manet adhuc
queſtio. cur in hoc eo
dem loco. primum fa
ctus ſit ſermo dn̄i ad
pharaonem anno de
cimo. 7 poſtea in vice
ſimoſeptīo. 7 deiceps
vndecimo. cum ſm or
dinem primū decimꝰ.
ſcdo vndecimꝰ. tercio
viceſimus annus ſin
gulis ꝓphetijs debue
rant p̄notari. Sed re
ſpondere poſſumus.
O altitudo diuitiaꝝ
ſ. 7 .ſ. d. ꝫc. 7 alibi. ab
iſſum 7 ſapientiā quiſ
inueſtigabit? Poſſu
mus eꝫ hoc dicere ꝙ
in ꝓphetis ordo hiſto
rie nō ſeruatur niſi in
aliquibꝰ locis. Nō em̄
narrant p̄terita. ſꝫ pre
nunciant futura. put
fuerit ſp̄ūſſancti vo
lūtas. In hyſtoria vo
n̄ p̄poſteratꝰ narratio.

Brachiū. robur
fortitudinis. vn̄. Con
tere brachiū peccato
ris 7 maligni. Hoc cō
teritur in aduerſarijs
noſtris dum nos pſe
quentes non poſſunt
opprimere. 7 p ſalute
ſeruoꝝ dei ſepe aduer
ſus pharaonē rex ba
bylonis ɔſurgit vt po
tentem opprimat potē
tior. 7 mali tradantur
peioribus. ɔfortante
domīo brachia peſſi
moꝝ. vt ſciat q̄ libera
tur ꝙ ipſe ſit dominꝰ

Hiero. De rege ba
bylonis in hoc caplo
nulla fit mentio. ne vi
deatur ɔtra captiuuꝫ
populū in chaldea po
ſitū dn̄oꝝ iracundiā
ꝓuocare. Sed dr̄ d re
ge aſſirioꝝ. q̄ eo iam
tempē capꝰ fuerat a
chaldeis 7 om̄e robur
aſſirioꝝ babylonio
ſubiacebat impio. vn̄
7 decē tribus .i. iſrael
aſſyrij capiūt. duas aūt .i. iudā 7 beniamin chaldei ſupāt 7 hirlm ſubūtūt

Et ſcient. Profectus ɔtutis eſt ſcire ꝙ ipſe ſit dominꝰ. vnde p ɔtra
rium de filijs heli. filij peſtilentes neſciētes dominū. De regibꝰ aūt q̄ rectū
fecerūt in ɔſpectu dei. ſcriptū eſt ꝙ nouerūt dn̄m.

Ca. XXXI.

Et factum eſt. Inuehitur hic ɔtra eundē pharaonē q̄ ɔpatur regi
aſſirio 7 pꝰ longiſſimā ꝓpheciam lamentatio ſup eodem aſſumitur 7 dein
ceps ɔtra omnem egiptum

Vndecimo an. Alleg. Nondum em̄ venerant ad duodecimā. qui

numerus plene ꝯſum
mateq; virtutis ē. vñ
⁊. xij. ſunt filij iacob. a
quibus poſtea. xij. di
cunt᷑ trib⁹. ⁊. xij. noīa
ꝓphetarū vno volu
mine ꝯtinētur. et apo
ſtoli. xij. ſunt. quorum
vnus iudas proditor
cuius in locū mathias
eligt᷑. et archiſynogo
gi filia annorum. xij. a
dño ſuſcitatur. Emor
roiſſa quoq; anno. xij
recipit ſanitatē. ſʒ q̄r
corripitur pharao. et
poſtea plangitur: ter
cius menſis et vn⁹ di
es. xi. annoꝝ numero
cumulantur. vñ in ſe
quentib⁹. xij. anno mē
ſe. xij. vna mēſis fit v̄
bū dñi ad ezechielē
dicens. Fili hominis
aſſume planctum ſup
pharaoꝫ. r. e. ⁊. d. a. c.
Qui eñ plangit᷑ ideo
plāgitur vt intelligat
quanta bona ꝑdide
rit. et tñ q̄r pharao e
rat et brachiū eius nō
dum fuerat colligatū
nec priſtinam recepat
fortitudinem. ideo in
anno ⁊ in menſe duo
decimo. xxviij. dies
adhuc remanēt vt. xij
annoꝝ numerus com
pleatur. vna igit᷑ men
ſis die fit ſermo domi
ad ꝓphetam

Cui ſilis fact⁹
Quaſi. Non mireris
ſi babylonij te vincāt
atq; ſubuertant ⁊ im
periū tuū ⁊ opes egi
ptias deſtruant. cū aſ
ſur mlto te fortior ab
eis deletus ſit.

Ecce aſſur. q. c.
Hie. Pulcritudo illi⁹
ꝑdicatur q̄ in turpitu
dinem praua volūta
te mutata eſt. vñ. Cō
fringet dñs cedros ly
bani. vt excelſus ſcʒ
in altiſſimo montium
libano ꝯſtitutus quā
to fuerit ſublimior. tā
to fortius caderet. vñ
ſenſus magnus dr̄.

Sciendū aūt. quia
quecūq; dicūt᷑ de rege
aſſirioꝝ futuro tēpe
a. lxx. quaſi tranſacta
memorantur. et ſic vel
ad arborem vl᷑ ad p̄n
cipem loquit᷑ aſſirioꝝ
vt ſtam maſculino q̄
femīno genere in vna
ꝑſona vtatur. dum ⁊
arbor refert᷑ ad aſſyriū ⁊ aſſyrius ī arbore nominatur.

i. ſ. antichriſto quo corruēte. et alij rectores te
nebrarū harum et principes mundo facilius
corruāt

Fili homīs dic ⁱpharaoni regi egi
ſ. alij multitudini. Multi eñ ſūt vocati. pau
ci vero electi

pti. et populo eius. Cui ſilis fact⁹
ſ. alij altitudine. omīs qui ſe exaltat. h.
ſ. Sub figura

es in magnitudine tua? Ecce aſſur
arboris deſcribit potentiā aſſyrij regis.

quaſi cedrus in lybano pulcer ra
mis. ⁊ frondib⁹ nemoroſus. excel
ſuſq; altitudine: ⁊ inter cōdenſas
frondes eleuatū eſt cacumen ei⁹

ſ. Quaſi. nō tantum concreuit. quia aque. n. ſ.
ſ. nō ſyloe q̄ vadūt cū ſilentio. ſed aque raſim
et egipti. ſ. ſup quā in prin

Aque nutrierūt illum. abyſſus ex
cipio mūdi tenebre ferebant᷑.

altauit illum. Flumina eius mana
bant in circuitu radicum eius. et
ſ. ſocios illius. ſ.

riuos ſuos emiſit ad vniuerſa li
gna regionis. Propterea eleuata
ſ. vñ. hec omnia tra

eſt altitudo eius ſuper omnia li
dita ſunt mihi

gna regionis. et multiplicata ſunt
arbuſta ei⁹. ⁊ eleuati ſunt rami ei⁹
ſ. irrigati. ſ. aquis abyſſi ſ. vt omēs ſub

p̄ aquis multis. Cunq; extendiſſet
yceret ſue ditioni. ſ. omis qui facit peccatum.

vmbram ſuam. in ramis eius fece
de dyabolo natus eſt. et in ramorū eius nume

runt nidos omnia volatilia celi. ⁊
ro computatur.

ſub frondib⁹ eius genuerūt omēs
ſ. q̄ chriſti manſuetudīe ꝑdiderūt

beſtie ſaltuum. et ſub vmbraculo
† ſ. hec ſunt volatilia. he beſtie. ſ.

illius habitabat † cetus gentiū plu
ſ. vt nullus eſſet qui nō eius tegeret᷑ vmbracu

rimaꝝ. Eratq; pulcerrimus in ma
lo. preter eū qui dixit. venit princeps h⁹ mūdi

gnitudine ſua. ⁊ in dilatatione ar
et in me nō. h. q.

buſtorū ſuorum. Erat enim radix
ſ. vl᷑ cypariſſi.

illius iuxta aquas multas. Cedri
nō fuerūt altiores illo in paradiſo
ſ. vel pini

dei. Abietes nō adequauerunt ſū
mitatem eius. ⁊ platani nō fuerūt
ſ. vt ſingulas

eque frondibus illus. Omne li
arbores colligam.

gnum ꝑadiſi dei nō eſt aſſimilatuſ
illi et pulcritudini eius. quoniam
ſ. vel eam

ſpecioſum feci eum. ⁊ multis con
denſiſq; frondib⁹. Et emulata ſūt

eum omnia ligna voluptatis: que
erāt in ꝑadiſo dei. Propterea hec
ſ. metaphoricos

dicit domin⁹ deus. Pro eo q̄ ſub
limat⁹ eſt in altitudine. ⁊ dedit ſū
mitatem ſuam virentem atq; con
ſ. vt diceret. ero ſimilis altiſſimo.
ſ. antichriſti. ſ.

denſam. ⁊ eleuatum eſt cor eius in
ſ. vel eam

altitudine ſua. tradidi eum in ma
† ſ. babylonij. ſ. regis: vt q̄ vicit aſſyrium dei
potentie eē intelligatur ⁱ ſ. ſʒm dñi imꝑata.

nus † fortiſſimi gentium. ⁱ Faciēs
ⁱ ſ. occulte babyloniū monet: ne populum dei
crudeliter oppimat. qui ſibi traditus eſt. ne ſi
milia aſſyrio patiat᷑ qui crudelis fuit et impi⁹

faciet ei. ⁱ Iuxta impietatem eius
ⁱ ſ. interficiēt ſ. ſecuris ad radicem arboris po
ſita ē. vel eā

eieci eum. ⁊ ⁱ ſuccident eum alieni
ⁱ ſ. vt corruat in ſuꝑbia ſua.

⁊ crudeliſſimi nationū. Et ⁱ ꝓijciēt
ſ. alias eam ſ. vt ad tartarū omēs

eum ſuper mōtes: ⁊ in cunctis cō
deoucantur. qui fuerūt in comitatu eius. parti

uallibus corruent rami eius. ⁊ cō
cipes pene ſicut culpe.

fringentur arbuſta eius in vniuer
† ſ. quo tegebantur ne viderent ſolem

ſis rupibus terre. ⁊ recedēt de † vm
ⁱ ſ. volatilibus celi et beſtijs terre compati.

braculo eius omēs ⁱ populi terre
ſ. vel eā

et relinquent eum. In ruina eius
habitauerunt omnia volatilia celi
⁊ in ramis eius fuerūt vniuerſe be
ſ. viſa ꝑditione tua.

ſtie regionis. Quamobrem nō ele
ſ. in ſuꝑbiā. nec ſe aliquid extimabūt. nec irri
gatione aquarū ſuarum ꝓprias eſtimabunt di
uitias.

uabūtur in altitudine ſua omnia
ſ. metu confuſa.

ligna aquarum. neq; ponēt ſubli
mitatem ſuaʒ inter nemoroſa atq;
frondoſa. nec ſtabūt in ſublimita
ſ. alias ſua ſ. q̄ erant ſub imꝑio aſſur.

te eoꝝ. omīa que irrigantur aquis
ſ. q̄ ꝑ metaphoram dixit apte. ⁱ ſ. reges
† ſ. vñ. Cadent omēs qui deſcēdūt in terram

quia omēs ⁱ traditi † ſunt in mortē
ſ. infernum. vñ. Ingredientur ad extrema terre
† ſ. nō arborū ſ. nō cū angelis dei.

ad terram vltimam in medio † filio
rum hominū ad eos qui deſcēdūt
ſ. alij in foueaʒ ſempiternā
ſ. inferni

in lacum. Hec dicit domin⁹ deus
In die quando deſcendit ad infe
ⁱ ſ. ſocij eius. vel ſanctis fortitudinibus. q̄ illū
dolebunt ad inferos deſcendiſſe.
ⁱ ſ. ꝑ tranſlationem. ſʒm illō. veni in altitudi
neʒ maris. et t. d. m.

ros ⁱ induxi luctum: ⁱ operui eum

Abiſſus. Hie. ad
quā ī euāgelio demo
nes rogāt ne mittant᷑

Flumina. De
quibus. Quid tibi et
vie aſſirioꝝ vt bibas
aquam fluminū. ⁊ ali
bi. Ecce dñs inducet
ſup vos aquā fluminis
fortem ⁊ multā. regem
aſſirioꝝ ⁊ omnē glo
riam eius

In ramis eius
Hiero. Nota. in ipſa
habitatione diuerſa
ꝯditio eſt. Alij habi
tant ī ramis quaſi vo
latilia. ſcientiā ſibi in
philoſophia ⁊ in he
reticoꝝ dogmatibus
pollicētes. Alij q̄ſi be
ſtie fere. immites atq;
crudeles. Alij q̄ſi mul
titudo gentium pluri
maꝝ cōmixti. ſ. diuer
ſis vicijs.

Volatilia celi.
Que iuxta viā come
dere ſementem. vel
q̄r omēs peccauerunt
et egēt. g. d. vnd. Dēs
declinauerūt ſil᷑ inuti
les facti ſūt. ideo ī ra
mis ei⁹ fecerūt nidos.

Omne lignū.
Per hoc multi intelli
gunt nō de rege aſſiri
oꝝ hoc dici. ſed de cō
traria fortitudine. q̄ ī
ſermone tyri inter che
rubin dr̄ eſſe generata
et ꝑcioſis diſtincta la
pidibus. ⁊ poſtea ad
terrena ſuo vicio cōci
diſſe. qui cadens luci
fer dr̄. vnde. Videbā
ſathanam q̄ſi fulgur.
d. e. c. Sʒ nos hec oīa
vt ſeq̄mur hyſtoriam
hyꝑbolicos dicta in
telligim⁹. q̄ tante po
tētie aſſyrius fuerit ⁊
ſic cunctas nationes
oppreſſerit vt ſe ange
loꝝ altitudini compa
raret

Hiero. Ideo nulla
arbor in ꝑadiſo adeq̄
tur ei. q̄r omē lignū nō
eſt aſſimilatū illi. ⁊ pul
critudini ei⁹. q̄r nō ere
cta ī ſuꝑbiā ſi nouerūt
humilitatē ſuaʒ nec ſi
militudinē dei ſacrile
go auſu affectarunt.

Et emulata ſūt.
Quātos eñ aſſur cu
pit habere ī ꝑditionē
tantos cupiunt in ſa
lutem.

Aque. ſ. abūdantiſſime. Abyſſus enim multitudo ſonitus aq̄rum.

Fortiſſimi gen. Hiero. alij. ſ. deteſtabili poteſtati cui traditur ad
puniendum. antichriſti. i. ſathane.

Omnia ligna. vo. vel oīa ligna q̃ quondā fuerunt bona. et irrigabā tur aquis ⁊ in libani altitudine morabantur. accipient ꝯſolationem quā do principem ſuū viderint ſimilia ſuſtinere tormenta.

Cui aſſi. es o. i. o pharao .ſ. cui dictū eſt in principio. cui ſimilis factus es in altitudine. t. ⁊c. aſſyrio. ſ. qui corruit

Ipſe ē pharao. Lxx. Sic eſt pharao ⁊. o. m. e. vt quomō ſupra aſſyrius ſuccaſus ē et corruit. ſic ⁊ egipti⁹.

Ipſe eſt pha. Anteriorib⁹ extrema cōiungit. q2 ſupra dixerat. Cui ſimilis factus es in magnitudiē tua. ecce aſſur q̃ſi. c. i. l. ⁊c. Nūc infert. Sic eſt pharao ⁊. o. m. e. q̃ſi. Sicut aſſyrius cedrus ⁊ cypreſſus. babilonio ſuccidente deiecta eſt. ſic ⁊ pharao et popul⁹ eius. i. ipſa arbor ⁊ rami illius a babylonio ſuccident.

Ca. XXXII.

Et factū eſt in. In multis exemplaribus iuxta. lxx. duodecimus annus ⁊ mēſis decimus ponitur. Iuxta alios autem interp̄tes. decimus annus ⁊ duodecim⁹ menſis. vt vel iā capta ſit hieruſalē. ⁊ gaudiū pharaonis malis ſibi imminentibus auferat. vel certe capiēda: ſuis magis miſerijs doleat q̃ȝ aliorū captiuitate letetur

Leoni. De quo. Inſidiatur in abſcondito quaſi leo. in. ſ. ſ. Et hieremias. Leo d̄ ſilua pcuſſit eos

In fluminib⁹. hereticos principibus q̄ imitantur eccleſiaſticos viros dicētes domino. In te inimicos noſtros ventilabim⁹ cornu. ſed nō ventilāt ad ſalutem. vt de terra ad celum leuēt. ſed vt in ꝓfūdū abijciāt.

Et cōturbabas. Hiero. Non vult bibere aquas ſyloe que v. c. ſ. ſ aquas egipti turbidas ⁊ cenoſas q̄ anteq̄ȝ pedibus draconis cōculcarent̄ pure erant ⁊ ſuo fluētes ordine. poſtea autē q̄ȝ ꝯturbate ſunt curſ⁹ ſui ordinē pdiderūt Nō eñ vtūtur heretici teſtimonijs ſcripture coherentib⁹. ſ oīa cōturbant Qm̄ aūt eſt inimicus et vltor. non ſolum aquas alienas ꝯturbat. ſed etiā conculcat flumina ſua. nec parcit etiā ſuis. vñ. Miſerere mei domīe qm̄ cōculcauit me homo. de quo. Nō magnificetur hō ſup terrā.

ſ cui⁹ aquis ante irrigabat̄ ſ nation eſ ſ abiſſi
abyſſo. et prohibui flumina eius:
ſ ne irrigarent eum: ſȝ opprimerēt.
⁊ cohercui aquas m̄ltas. Cōtriſta
ſ aſſyriū. vel eā arborem. ſ.
ſ in quo fuerat exaltatus.
tus eſt ſup eum lybanus. et oīa li
ſ idem ſibi timētia
ſ agte oñdit ſe de aſſyrio metaphorice loqui Cuius eni arboris ruina cōmoueret oēs gētes
gna agri concuſſa ſunt. A ſonitu
ſ vt omēs ſcirēt pditionem eius.
ruine eius cōmoui gentes. cū de
ſ hoc quoq̄ȝ arbori nō cōuenit. ſ ſocijs ſuis
ducerem eū ad infernū cū his qui
ſ inferni ſ dñ videt ma
deſcendebāt in lacum Et ꝯſolata
la malis et bona boniſ retribui
ſ in corde terre
ſunt in terra infima omnia ligna
ſ hebraice eden
ſ paradiſi
voluptatis. egregia atq̄ȝ preclara
ſ ſicut ipſe.
in lybano vniuerſa que irrigabāt
ſ dei ſ arbore. vel eo aſſyrio. ſ.
aquis. Nam ⁊ ipſi cum ea deſcen
ſ ligna nō interficiūtur gladio
dent ad infernum ad interfectos
gladio. ⁊ brachium vniuſcuiuſq̄ȝ
ſ requieſcet ſ pena
ſedebit ſub vmbraculo eius i me
ſ nō ſiluarū. ſed gentium
ſ que in inferno erunt
ſ Poſtremo apoſtropham facit ad ipſum aſſyrium ſ Quaſi nullus ti
dio nationum eius. Cui aſſimila
bi ſimilis. omnes reges ſupaſti.
tus es o inclite atq̄ȝ ſublimis iter
ſ tamen
ligna voluptatis: Ecce deductus
ſ regibus qui erāt in comitatu tuo
es cū lignis voluptatis ad terram
ſ inferos. i. vñ. introibūt in inferiora terre. t. i. m. g. p. ⁊c. ſ immundorum
hec ſūt ligna q̄ cedros vel cipariſſos vocauit
vltimam. In medio incircūciſorū
ſ nō in requie
dormies cum eis qui interfecti ſūt
ſ dñi ſ cui d2. cui aſſimilat⁹ es o inclite. ⁊c.
gladio. Ipſe ē pharao ⁊ omīs mł
titudo ei⁹ dicit domin⁹ deus.

Ca. XXXII.

ET factū eſt duodecimo anno. i
ſ prima
menſe duodecimo. in vna menſis
factum eſt verbū dñi ad me dicēs

In ſagena Dequa. Simile ē regnū celoꝝ ſagene. m. i. m. ⁊. e. o. g. p. e. quoꝝ bonos elegerūt in vaſa ſua. malos autē foras miſerunt.

Fili homiſ: aſſume lamentum ſup
ſ poteſtatē. cui egiptus cōmiſſa eſt. vel vna ꝓuintia. vel egiptus totius mūdi
pharaonem regem egipti. ⁊ dices
ſ qui circuit. q. q. d. ſ nō vni⁹. ſ.
ſ vicio ꝓprio. nō factus es a principio. vnde hō cū i hon ore eēt nō. i. c. e. i. i. e. ſ. f. e. i.
ad eū. Leoni gentiū aſſimilat⁹
ſ dyabolo qui dixit. Mea ſunt flumia. et ego feci ea
es. ⁊ draconi qui eſt in mari. et
ſ erectus in ſupbiam irrigatione fluminū
ſ vt terram ſcȝ aquaſq̄ȝ poſſideas ſ quaſi.
ventilabas cornu in fluminibus
ſ multitudine exercitus ſ vñ apl's. Qui autē cōturbat vos portabit iudiciū quicūq̄ȝ eſt ille.
tuis. et conturbabas aquas pedi
bus tuis. et conculcabas flumina
eorum. Propterea hec dicit dñs
ſ vet⁹. ſ. et nouū. t.
de⁹. Expandam ſup te rete meū
ſ dyabol⁹ ſp in multitudine delectat̄ et turbis
in multitudine populorū multoꝝ
ſ qui quaſi coluber multis fucras ſpiris inuolutus
⁊ extrahabam te in ſagena mea. ⁊ p
ſ qui in celum poſuiſti os tuū. et te altiſſimo ſimilem iactabas. ſ Cuius inſidie latebant in
ijciam te in terram. Super faciem
mari hui⁹ mundi.
agri abijciam te. et habitare faciam
ſ deuorandū ſ ſm illud. dediſti eum eſcā populis ethiopū ſ q̄ ſementē comedūt ſecus viā.
ſup te oīa volatilia celi. et ſatura
ſ nō ſolum volatilia.
bo de te beſtias vniuerſe terre. Et
ſ reliquias. ſ.
dabo carnes tuas ſuper montes.
ſ minores. ſ. ſ alias valles. ſ hereticorū
et implebo colles tuos ſanie tua.
ſ cū omnia vermib⁹ ſcatebunt
Et irrigabo terram fetore ſanguis
ſ inferiores fideles.
tui ſup montes. ⁊ valles implebū
ſ qui transfigurabas te in angelum lucis.
tur ex te. Et operiā cū extinctus
ſ ſuper te. et nihil tibi letum erit. et ad interitum tuum. omēs populi et reges. nimio horrore formidabunt
fueris celos. ⁊ nigreſcere faciam
ſ celi vel draconis
ſtellas ei⁹. Solem nube tegam. ⁊
luna nō dabit lumen ſuū. Omnia
luminaria celi merere faciā ſup te
ſ. i. habitatores terre mittam in tenebras. ibi erit fletus et ſtridor. d.
et dabo tenebras ſup terram tuā:
ſ vt qui prius pharaoni ſeruierant. iraſcant̄ contra eum. videntes captiuitatem ei⁹ ꝓ ad aliā
dicit domi⁹ deus. Et irritabo cor
terram quā draco neſciebat eſſe perductam
populoꝝ multorum cū induxero

Beſtias. q̄ vicijs efferant̄. p beſtias autem ⁊ volatilia etiā heretici ſignificari pñt.

Vel p volatilia celi ⁊ beſtias terre populos deceptoꝝ ⁊ crudelitatem gentiū intelligamus.

Montes. principes. i. hereticoꝝ vel poteſtates ꝯtrarias q̄ p aera diſcurrūt. v alleſq̄ȝ ad inferna penetrāte ternis mācipate plicijs.

Hec oīa tranſlatiue. vt. ſ. cū volatilia celi ⁊ beſtie carnibus eius fuerint ſaturate: id eſt exercitus eius et vniuerſa multitudo cetera pars i vermes ⁊ ſaniem cōuertatur. tunc celi tenebris obuoluentur.

Et irrigabo. t. Hiero. Supbia eñ ⁊ arrogans tumor hereticoꝝ nō tam vitali et puro. q̄ȝ putrido ⁊ fetenti ſanguie complet̄ vñ. Pone eoſ vt ſtercus. t. Et alibi. de ſtercore erigens paupem Valles nimiū depreſſas mētes. aut inferna aut humilē hereticoꝝ ſenſum p terrenis oīa facientium

Et operiam. c. Vnde. Lux impiorū extinguetur.

Celos. de quib⁹. Cōtra ſpūalia neq̄cie in. c.

Et nigreſcere. Hiero. Ad litterā intelligi nō pōt. Nunq̄ȝ eñ hoc factū eſt vł faciendū eſt

Stellas. de qb⁹ iacobus. Sidera errātia quibuſ caligo tenebraꝝ in eternum reſeruatur.

Solē nube te. cui. ſ. contrari⁹ eſt ſol iuſticie.

Solem nu. te. dnm. ſ. qui deſcendit in egiptū ſup nubem leuē. nullo peccati pōdere ꝑgrauatā. vel p ꝓhetis vel aplis. de q̄bus. Mādabo nubibus meis ne pluāt ſuper. e. i. Et in pſalmo. Veritas tua vſq̄ȝ ad nubes.

Luna. i. hereticoꝝ eccleſia nō dabit lumen ſuū. nec decipiet credētes. falſi nominis ſcientia

Omnia luminaria. Quidquid videt̄ in hereticis eſſe doctrine. extincto dracone necabitur. ⁊ ſic dominus terram hereticorum opiet tenebris

ignorantie. vt ceci ce/
cos ducant in foueã.

¶ Super terras. bonas. ſ. quas pha/
rao neſcit. quando ſcꝫ
captiuitas pharaõis
alia captiuitate muta
tur. de qua. Aſcendẽs
in altum captiuã du
xit. c.

¶ Gladi⁹. m. De
q̃. Viu⁹ eſt ſermo dei
ꝛ efficax ⁊c. qui volat
diſcurrit pſtringit cer
nentiũ oculos vultus
ꝗ deterret. vt obſtu/
peſcentes ſup ruinam
pharaonis ſe ĩ illo vi
deant eſſe deiectos

¶ Gladius me. fili⁹. De q̃. Ecce poſit⁹
eſt hic in ruinã ꝛ. i. r.
m. i. i. vt. ſ. iacẽtes ele/
uet ꝛ male erectos hu
miliet.

¶ Inexpugnabi. Omnes hi tradentur
puniendi peioribus.
De quib⁹. Immiſſio/
nem p angelos maloſ
Et apl's. Quos tradi
di inquit ſathanę.

¶ Super aquas. Si beatus q̃ ſeminat
ſup aquas vbi bos et
aſinus calcant. ecõtra
infelix eſt qui nec ſim/
plices quidem ſuo vl
tra poteſt errore deti/
nere. ita vt pes homi
nis nõ calcet in eis vt
nec ſignum quidẽ ſa/
pientię ꝛ ratõis aquę
egiptię ĩ ſe hic videãt

¶ Et factũ eſt in. Hiero. Supra vna
die menſis. hic quĩta
decima die. In prima
die. i. in kalendis. mẽ/
ſis principiũ ẽ. In quĩ
tadecima. i. qñ totus
lunę orbis impletur.
ꝛ ſiquidẽ prim⁹ mẽſis
fuerit: azimoꝝ ẽ p̃ma
dieſ. Sin aũt ſeptim⁹
ſcenophegiaꝝ. quan/
do figũtur tabernacu
la q̃ ſolennitates apd̃
hebreos maxĩe ſũt. fit
aũt planct⁹ ſup forti/
tudinẽ egipti. vt ĩ ma
lo fortis eẽ deſiſtat. ꝛ ĩ
firmitatẽ recipiat. q̃n/
to eñ infirmior tanto
fortior. In hebreo m'l
titudinẽ. Lata eñ ꝛ
ſpacõſa ẽ via q̃ ducit
ad. m. ꝛ m'lti ĩgrediũt
p eã. Ad iſrl' ecõtra dr̃

contritionem tuã in gentibus ſup
terras quas neſcis. ꝛ ſtupeſcere fa
casu. ſ. tuo q̃ tuã pri⁹ mirabãt potẽtiã
ciam ſup te populos multos. Et
quorũ regna dyabolus dño oſtendit. Et de quib⁹. Aſtiterunt reges terre et pri. c. i. v.
reges eorum horrore nimio formi
hoc. ſ. fiet
dabunt ſup te. propter vniuerſas
iniquitates quas opatus es. cum
huc et illuc nulli parcens
volare ceperit gladius meus ſup
regum. ſ. ſimilẽ ſibi ruinã timentes.
facies eorum. ꝛ obſtupeſcent repẽ
te ſinguli p anima ſua in die ruinę
ſuę. Quia hęc dicit domin⁹ deus.
Gladius regis babylonis veniet
alij gigantum · que te ſe
tibi. in gladijs fortiũ deijciã mul/
ctabatur. · gigantes. qui babylo
titudinẽ tuã. Inexpugnabiles gẽ
nij regis tenebantur exercitu
tes omnes hę. Et vaſtabũt ſupbiã
talib⁹ miniſtris.
egipti. ꝛ diſſipabitur m'ltitudo ei⁹
nõ ſolum homĩes.
qui compati ſunt
Et perdam omnia iumenta eius:
iumẽtis inſipientib⁹ · vel multaſ
quę erant ſup aquas plurimas. et
non cõturbabit eas pes hominis
† tanta erit ſolitudo · vt
vltra. neqꝫ vngula iumentoꝝ †tur
lipidas faciat turbidas et cenoſas · ego ñ ali⁹
babit eas. Tũc puriſſimas reddã
draconis dñatione turbatas
aquas eorum. ꝛ flumia eoꝝ quaſi
vt ſint. ſ. veri luminis nutrimẽtum
puriſſima. ſ. et nitentia: nullo turbãte.
oleum adducam ait domin⁹ deus
Quaſi. hec fient pp̃ter egipti ſolitudinem
cũ dedero terram egipti deſolatã
Deſeretur autem terra a plenitudi
ne ſua. quãdo pcuſſero omnes ha
vel ſic · qui remanſerũt.
bitatores eius. et ſcient quia ego
ſolus · ergo · pharaonis
† nõ ſpe ſalutis ſꝫ qr de tanta potẽtia vicio ſupbie ſue deiectus ſit ĩ eterna ſupplicia
dominus. Planctus eſt. ꝛ †plan/
† anime ab eo oppreſſe. vel etiã alie q̃ iam nõ morabantur in egipto. ſꝫ in regione viuorum.
gent eum †filię gentium. plangent
draconem · deleta a dño
eum ſuper egipto ꝛ ſup multitudi
ne ſua plangent eum ait dominus
eodẽ. ſ. ãno et mẽſe
deus. Et factum eſt in duodecimo
nõ in vna vt ſupra
anno. in quintadecima menſis. fa
ctum eſt verbum dñi ad me dicẽs
Fili homĩs: cane carmen lugubre

alij fortitudinem.
nõ ſup pharaonẽ · qr. ſ. a ſup
ſup multitudinem egipti. Et detra
hia ſua.
he eam ipſã. ꝛ filias gentium robu
in pfundum inferni
ſtarũ ad terram vltimã cũ his qui
o rex. c.
deſcendunt in lacũ. Quo pulcri
vt merearis euadere mortẽ · i. immũdis
or es deſcẽde. ꝛ dormi cũ ĩcircũci/
circũciſi eni mũdi ſunt. vñ. Nos ſum⁹ circũci
ſis. In medio interfectorũ gladio
ſio: qui ſpũ deo ſeruimus
cadẽt. Gladius datus eſt. Attraxe
vel ſeam
runt eum. et omẽs populos eius.
alij gigantes. ponẽtes in
Loquentur ei potentiſſimi robu/
celum os ſuũ. qui quãto ſe ſuſtollunt. tanto ad
ſtorũ de medio inferni. qui cum au
inferna detrahentur
xiliatorib⁹ ei⁹ deſcenderunt ꝛ dor
mierunt incircũciſi interfectiqꝫ gla
hos. ſ. habebis ſocios.
dio. Ibi aſſur et omnis multitudo
dece
eius. in circuitu illi⁹ ſepulcra eorũ
ptorũ. ſ. ab eo · ideo
omẽs interfecti ꝛ qui ceciderunt gla
dio. quoꝝ data ſunt ſepulcra ĩ no/
inferni. vñ. Cũ his q̃ deſcẽdũt ĩ lacũ
uiſſimis laci. Et facta eſt multitu/
do ei⁹ p girum ſepulcri eius. vni/
qui nõ pñt audire qui ſta
uerſi interfecti cadenteſqꝫ gladio:
tis ĩ domo dñi
qui dederant quondã formidinẽ
i. pꝫe
ſuã in terra viuentium. Ibi elam
et omis multitudo eius p girũ ſe/
pulcri ei⁹. Omnes hi interfecti ru
† dei † licet in excelſo poſuerint os ſuum.
enteſqꝫ †gladio. qui †deſcenderunt
imundi. † quanto ſublimius eleuati: tanto fortius ceciderunt
incircũciſi ad †terram vltimã. Qui
nõ ſemel.
poſuerũt terrorem ſuũ in terra vi/
alij tormẽtũ.
uentium. et portauerunt ignomi/
vel deſcẽderũt
niam ſuam cũ his qui deſcendunt
† quos ſuo mucrone iugularunt.
in lacum. In medio† interfectorũ
poſuerunt cubile eius. in vniuer/
aſſyrijs. ſ.
ſis populis ei⁹. in circuitu eius ſe
quis circũ
pulcrum illi⁹. Omnes hi incircũci
ciſos ſe iacent. · ſecundo.
ſi interfectiqꝫ gladio. Dederũt eñ
terrorem ſuum in terra viuentiũ.
tormentum
et portauerũt ignominiam ſuã. cũ

eũ qui dicit. ego ſum
vita. ꝛ ĩ pctĩs mortię
pondere eoꝝ ad infe/
ros detrahũtur. vñ
Sicut onus graue. g. ſ.
ſ. m. ꝛ alibi. Introibũt
in inferiora terrę. Qui
eñ fodit foueã incidit
in eã. vñ. lacum apuit
ꝛ effodit eũ. ꝛ. i. i. f. q. f

¶ Quo pul. es. Quaſi. quo melior es
o rex egipti vt debeaſ
euadere cum aſſur et
elam ꝛ alij peant.

¶ Gladio. ei. ſ. con trario. quẽ dñs venit
mittere ĩ terrã. Sicut
chriſti gladius bonoſ
a malis ſeparat dicẽs
Non veni pacẽ mitte
re ſup terram: ſꝫ gladiũ
Sic hereticoꝝ gladi⁹
omnes populos trun
cat. ꝛ vulneratos de/
ducit ad inferna

¶ Ibi aſſur. Hie; Aſſur princeps hereti
coꝝ dyabolus. Mul
titudo. alij ſynagoga
vñ in apocal'. qui ſũt
ſynagoga ſathanę

¶ In nouiſſimis. Hiero. Nõ vt eſt lac⁹
tyberiadis. et larios ꝛ
benacus. ꝛ multi alij.
ſꝫ ciſternę. Hos enim
lacus qui aquas refri
gerant ꝛ omnẽ ab eis
ſpũs calorem auferũt.
peccatores ꝛ omẽs hę
retici fodiunt. et q̃ntũ
in mea memoria ẽ. nul
lus ſanctoꝝ ciſternam
fodiſſe ſcribitur. ſꝫ pec
catores. ſicut ozias rex
leproſus. De quo dr̃.
ꝙ fuerit terrę opibus
incumbens ꝛ lacus fo
derit ad iuſtum autẽ
dr̃ fons aquę tuę ſit ti
bi perennis. Et alibi.
Me dereliquerũt fon
tem aquę viuę. ꝛ fode
runt ſibi lacus. id eſt
ciſternas.

¶ Qui d. q. f. ſ. in terra viuentiũ. his ſcꝫ
qui erant in terra vi/
uentiũ: ꝓpoſitis ſcꝫ ec
cleſię ꝛ ſimplices dece
perunt. vñ timeo ne
ſicut ſerpens ſeduxit
euam ita corrumpan
tur ſenſus veſtri p ſim
plicitatẽ ſꝫ hũc timorẽ
dñs mitigat. de quo
Dñs illũiatio mea et
ſal⁹ mea quẽ timebo.

¶ Elam. aſcẽſus eo rũ. Qui eñ ɔtẽpta hũilitate chriſti ĩ ſupbiã dyaboli aſcẽdunt: falſi nõis ſcĩa: elamitę ſunt ꝛ aſſyrij regis ſepulcrum ambiunt

Nos pauci eſtis ſup omẽs gẽtes. Virtus eñ rara ꝛ arta ꝛ anguſta via q̃ ducit ad. v. ꝛ pauci ĩgrediũt p eã.

¶ Cũ his qui deſcendũt. animab⁹. ſ. ĩ hoc ſeclo mortuis. q̃ pdiderũt

¶ Qui poſu. ter. Quis eñ eccliaſticoꝝ ad huiuſmõi terrorẽ ſecur⁹ eſt:

Quis nō aliqueꝫ per
didit e grege: chriſti ⁊
eccleſia terra viuentiū
hereticoꝝ: conciliabu
lum mortuoꝝ terra

Tubal. cōuerſio
i malum. ſ. ſiue vniuer
ſa vt oſtendat omnes
hereticos inſanire. et
pari ſtudio ad peiora
conuerti. nec mirum ſi
inſanientes et coacer
uati in malum habe
ant multitudinem. cū
egiptij regis ſocij ſint:
qui gaudet multitudi
ne.

Et poſuerūt. g.
ſub capitibꝰ ſuis. req
eſcentes ſtudio et aīo
bellandi. ⁊ ꝓ ſumma
victoria ſententiarum
ſuaꝝ iacula complerā
tes. intm̄ ſcꝫ vt fuerint
iniquitates eoꝝ in oſ
ſibus eoꝝ

Ibi ydumea.
Omnes qui terrenis
opibus ſeruierūt. vel
ſanguine delectati ſūt
idumea eīn terrenam.
vel ſanguinariam ſo
nat. et reges. e. ⁊. o. d.
e. terrenis opibus in
cubantes ⁊ effunden
teſ quotidie ſanguinē
eoꝝ. quos fraude de
ceperunt.

Uidit eos. hūs
adhuc maliciam ſuaꝫ
multos pene ſue ſoci
os videns: cōſolatus
eſt.

Gladio. pharaonis ꝫ. vel ſociorum
ꝑcipue regis aſſyrij et
moſoch ⁊ tubal. ⁊ idu
meoꝝ ⁊ principum aq
lonis ⁊ ſydonioꝝ. qui
omnes dederunt ter
rorem ſuū in terra vi
uentium.

Quia de. terro
rem ſuū. qđ quinto dē
vt huiuſmōi natiōes
ſummopere caueamꝰ
que cunctis nos ſenſi
bus deceperūt. ⁊ hor
ribiles eſſe ſciamꝰ. nec
facile poſſe vitari. niſi
omni cuſtodia cor no
ſtrum ſeruemus.

Ca. XXXIII.
Et factū eſt v.
Rurſum ad ꝓphetaꝫ
fit ſermo domini. qui
aliquo ſiluerat tēpe
quia non poteſt ꝓphe
ta vel humana natura cōtinuum ſuſtinere vaticiniū. ⁊ loquitur eadem ꝗ
ſuperius. fili hominis. ſpeculatorem dedi te. d. i. ⁊c. que ſi diligenter in
ſpicias: ſimilia quidem ſunt. ſed nō eadem. dum in pleriſꝙ diſcordant. et
hoc in omnibus ſcripturis ſanctis obſeruare debemus. vbi videt aliqua
ſimilitudo eſſe ſententie. non in omnibus eadem dici. ſed vel ſubtrahi ple
raꝙ vel addi. ⁊ ſingu
lorum inter ſe verboꝝ
diſcrepantium habe
re rationem.

Terra. Hieroꝰ.
vel terra anima credē
tis. que mentem atꝙ
rationē preponit tur
be cogitationum. ne
omnia earam incenti
ua ſuſcipiat. ſ; iudicet
⁊ diſcernat que ſectan
da ꝗ fugienda.

Speculatorē.
Speculator iudex rex
vel propheta. eccleſie
epiſcopus. preſbiter.
a populo electus. di
uina electione cogno
ſcens et ꝓuidens futu
ra. annunciat populo
corrigit delinquētem
formidandū ſūmope
officium ne accedamꝰ
indigni. ne aſſumpti
a populo negligentes
ſimus. ⁊ ventri ⁊ ocio
ſeruiamus. ne honorē
noſ accepiſſe nō onus
putemuſ. Filius enim
homiſ venit miniſtra
re. non miniſtrari. pe
des diſcipulorū lauit
oſtendēs a magiſtris
omnes diſcipulorum
ſordes debere purga
ri.

Quod ſi ſpecula
tor viderit. De huiꝰ
modi dicit ſalomon.
Sapientia abſcondi
ta ⁊ theſaurus occultꝰ
que vtilitas i vtriſꝙ
Et dn̄s in euangelio.
Qui ſcandalizauerit
vnum de puſillis iſtis
qui in me credunt. ex
pedit ei vt ſuſpendat
mola aſinaria in. c. e. ⁊
d. in. ꝑ. m. ⁊c. ꝗ i ſpe
cula ſcꝫ ꝯſtitutus plu
rimis nocet

Hiero. Ex his di
ſcimus poſſe hominē
ꝗuis iniquum et im
pium ſi magiſtri vba
audierit. ⁊ penituerit
a ſua impietate ſalua
ri. nec minus magiſtꝝ
damnari ſi non docu
erit vel timore diſcri
minis vel deſperatio
ne peccantis. dum reꝰ
eſt etiam ſanguinis ei
us qui potuit liberari
⁊ in vtroꝙ liberū ſer
uari arbitrium. dum
⁊ in magiſtri volunta
te eſt vel loqui vel ta
cere. ⁊ in auditoris vel audire et facere ⁊ ſaluari vel ꝯtemnere ⁊ contem
tu ꝑire. nec ſtatim ſequitur. vt quia ꝓpheta predicit: veniat quod predixit
Non eīn ꝑdicit vt veniat. ſ; minatur ne veniat. nec quia deus loquit: ne
ceſſe eſt fieri qđ minatur. ſ; ideo cōminatur vt peniteat cui minatur. ⁊ nō
fiat qđ futuꝝ eſt: ſi verba domini contemnantur.

ſ vel deſcēderunt
his qui deſcendunt in lacum. In
ſ fraudibꝰ ſuis
medio interfectorum poſiti ſunt.
ſ lxx. aſſyrium.
ſ capadoces ſ inſania ſ quos alij hi
Ibi moſoch et tubal. et omis mul
beros. alij italos putant.
titudo eius. in circuitu eius ſepul
cra illius. Omnes hi incircumciſi
interfectiꝙ. et cadentes gladio. q̄r
ſ etiā tercio ſ cunctis gentibꝰ ſ eccleſia
dederunt formidinem ſuam in ter
† ſ ideo. peiora enim meruerūt ſupplicia
ra viuentium. ⁊ nō dormient cū
ſ vel gigantibꝰ ſ a pricipio. ſ ideo
fortibus cadentibuſꝙ ⁊ incircūci
ſ nō acta erroris penitentia
† ſ adhuc cōtra deū et eccleſiā rebel
lantibus etiā animis poſt mortē.
ſis. qui deſcenderunt ad infernū
ſ De quibꝰ. Filij hominū dentes eorum. a. et.
ſ. et. l. e. g. a. ſ enphaticoteron
cum armis ſuis. Et poſuerūt gla
dios ſuos ſub capitibus ſuis. ⁊ fu
ſ. i. fortiſſima figmenta et erroris dogmata
poſſederunt ſ gladijs
erūt iniquitates eorum in oſſibus
† ſ quarto ſ habentiū. ſ. ſcietiā ſcripture. et qui
erant de regione vi.
ſ cū ſic deſcēdūt. a. i. cū armis ſub capi
tibus et gladijs.
eoꝝ. q̄r terror fortiū facti ſūt i tra
ſ alij in vita ſua.
† ſ Quaſi, tu nō poteris eādem ſuſtinere
† ſ pharao. vel contraria fortitudo. vel egipti
multitudo.
viuentium. Et tu ergo i medio in
† ſ ſcꝫm illō. deꝰ cōteret ſathan ſub pedibꝰ vris
ſ ſomno ꝑpetuo
circūciſoꝝ cōtereris. ⁊ dormies
ſ cū aſſyrio. cū egipti multitudīe
cū interfectis gladio. Ibi idumea
⁊ reges eiꝰ. ⁊ omnes duces eius.
qui dati ſunt cum exercitu ſuo. cū
interfectis gladio. ⁊ qui cum incir
ſ immūdis
cumciſis dormierūt. ⁊ cū his qui
deſcenderunt in lacum. Ibi prici
ſ a quo exardeſcunt mala ſuper terram
pes aquilonis omnes. ⁊ vniuerſi
ſ ſydonij. de quibꝰ. anima noſtra ſicut paſſer
venatores qui deducti ſunt cū in
erepta. e. d. l. v.
terfectis. pauentes ⁊ i ſua fortitu
dine confuſi. ꝗ dormierunt incir
cumciſi cum interfectis gladio. et
ſ ſupplicium. quorum ignis nō extinguetur
et vermis n̄. m.
portauerunt confuſionem ſuam
ſ vel deſcendunt ſ inferni.
cum his ꝗ deſcenderunt i lacum.
ſ omnes ſ leuiora eſti nās
Uidit eos pharao. ⁊ conſolatꝰ eſt
multis cōmunicata tormenta.
ſuꝑ vniuerſa multitudie ſua que
interfecta eſt gladio. ⁊ portauerūt
confuſionem ſuam cum his ꝗ de
ſcendunt in lacum. pharao ⁊ om
nis exercitus eius ait dominus
ſ quinto.
deus. quia dedit terrorem ſuum i
ſ ſomno mortis eterne
terra viuentium. et dormiuit i me
dio incircumciſoꝝ cuꝫ interfectis
ſ ſocij eius. ſ ꝗ ꝑ latam et
gladio. pharao ⁊ omis multitudo
ſpacioſam viā tendit ad mortem
eius ait domiꝰ deus

Ca. XXXIII.

Et factū eſt
verbum dn̄i ad me
dicens. Fili homis: loquere ad fi
ſ vel iudea
lios popli tui ⁊ dices ad eos. Ter
vel eccleſia ꝗ ſepe de nouiſſimis populi. ſpecu
latorem elegit. quē aplus ad corinthios vocat
iudicem.
ra cum induxero ſuꝑ eam gladium
ſ electione. ſ ſine cuiꝰ petitōne fieri nō debet.
ſ prelatum
⁊ tulerit populus terre virū vnuꝫ
ſ etiā ſ nō eſt ꝑſonarum acceptor deus.
ſ in his ꝗ ſūt
de nouiſſimis ſuis. ⁊ conſtituerit
ad deum ſ prelatum ſ prelatus
eum ſuꝑ ſe ſpeculatorem. ⁊ ille vi
ſ iram domini
derit gladium venientem ſuꝑ ter
ſ aperte annunciauerit ſ id eſt
rā. ⁊ cecinerit buccina ⁊ annunci
auerit populo. audiens autē quiſ
ſ de ſubiectis ſ predicationis
quis ille eſt ſonituꝫ buccine. ⁊ nō
ſ preuidēdo. penitēdo. ſ interfecerit corpora
liter vel ſpiritualiter
ſe obſeruauerit veneritꝙ gladiꝰ ⁊
† ſ vnuſquiſꝙ ex officio iudicatur. epiſcopus ſi
tulerit eum. ſanguis ipſius ſuper
locutus nō fuerit. populus ſi contempſerit
caput eiꝰ erit. Sonum buccine au
diuit ⁊ non ſe obſeruauit. ſanguiſ
ſ ſcꝫm vocem prepoſiti
eius i ipſo erit. Si aūt ſe cuſtodie
ſ admonitꝰ
rit: animam ſuam ſaluauit. Quod ſi
ſpeculator viderit gladium veniē
tem et nō inſonuerit buccina. ⁊ po
ſ ignorans venturum gladium.
pulus ſe nō cuſtodierit. veneritꝙ
gladius et tulerit de eis animam.

Tu ergo fili h. Negligentibuſ videt' hec ꝓphetia eadem ei n qua dr. Nunquid volens cupio mortem iniqui dicit domi⁹. niſi conuerti eum a via mala et viuere. et in fine euſdē ſupra dictū eſt. Conuertimini ꝛ redite ab vniuerſis impietatibus veſtriſ ꝛc. Sed ibi ad eos eſt ſermo qui volunt agere penitentiā. et iuſticia peccata delere vt cōfidenter cōuertant'. hic ad eos qui impietatū magnitudine deſpāt

Moriemini. ḃm illud. Anima q̄ peccauerit ipſa morietur

Iuſticia iuſti. A ſpeciali āmonitiōe qua iſrael domui loq̄batur. tranſit ad generalem diſputationem

Si aūt dixero impio morte morieris. Cōminatio peccatoris iuſtū punire nō debet. Simile loquit' ſermo diuinus ad hieremiam. qñ deſcendit ī domū figuli. et audit vel ꝓmiſſa. vl' cōminationem dei id agere. vt vel homie ſ ꝓuocēt ad ſalutē. vel deterreant a peccato. vñ qui dicūt. nō eſt ęqua via dñi: arguātur ꝙ ipſorū ſit iniqua ſentētia.

Cū eni receſſerit iuſtus. His omnibus demonſtrat'. nec peccatorem de ſalute deſperare dbere ſi penitentiam agat. nec iuſtum in ſua confidere iuſticia. ſi negligentia ꝑdiderit qd magno labore queſierat

Hiero. Manifeſta tranſcurim⁹ vt in obſcurioꝛb immorem̄.

Et factum eſt. Hiero. In quibus autem preſens ꝓphetia differat a preterita ꝛ in quibus dicat ſilia. collatio vtriuſq; poterit indicare.

Et facū ē in d. Undecimo anno regni ſedechię. quinto menſe. capta eſt hieruſalem. Hec aūt ꝓphetia fit duodecimo anno. decio menſe. quinta menſis captiuitatis ſiue tranſmigrationis: quando captus eſt iechonias. Ex quo oſtenditur poſt vnum annum et quatuor menſes et. v. dies. capta hieruſalem. veniſſe vnū ciuem hieruſalem. qui nunciauit vrbem captam atq; vaſtatam veniſſe babylonē. Ante aūt vnum diem q̄ veniret. veſpere facta eſt manuſ domini ad ęzechielem. que apuit os eius: qd diu clauſū fuerat. ꝛ quidquid erat ille dicturus. hoc factuꝫ ante replicauit nec ſiluit amplius videns ꝓphetiam ſuam ope completam. ꝛ nō dubitare populū qui erat in babylone. vel eos qui captiui erant de vaticinio ꝓphetali. Tunc em̄ apitur os ꝓphetę: quādo qd prenunciauit ope oſtēd̄t ꝛ tota libertate ꝓclamat. cū nō futura ſed ꝑſentia vel tranſacta demonſtrat

Hiero. Allegi. Ezechiel interꝑtatur fortitudo dei. Chriſt⁹ aūt dei virtus et dei ſapientia. Intelligit' ergo ꝙ capta hieruſalem ꝛ euerſa. quicūq; ꝑfidiam iudeorum poterit euadere. quales fuerūt apoſtoli ꝛ reliquię q̄ ſalue factę ſūt. ipē chriſto nunciat om̄es cerimonias iudeoꝝ ſubuerſas. quas illi vſq; hodie ſeruandas putant. non audientes illud apoſtoli. Qui in lege iuſtificamini. a gratia excidiſtis. Capta ergo hieruſalē atq; ſubuēſa: apitur os domi ꝑ apl'os. et eos qui dicere poſſūt. Os meū aptū eſt ad vos o corinthij. ꝛ experimentū queritis eius qui ī me loquit' chriſtus. et illud. Os meū aperui ꝛ attraxi ſpm̄. ꝙ. ſ. nūq̄ꝫ tacere poterit. nec audire cū iſrael. Audi iſrael et tace. ſed ī omnem terrā exiuit ſon⁹ eius. vñ ḃm hūc ſenſū vndecim⁹ annus ad. xij. trib⁹ refertur. decimus menſis ad temp⁹ iudaicę ꝓpiciationis ꝛ quinta dies mēſis ad quinq; ſenſus. q̄ oīa capta hirl'm ꝛ euangelio ſuccedēte deleta eē demonſtrant'. ꝛ veſpe. i. in ꝯſummatiōe mūdi. facta ē manus dei ad ęzechiel. q̄ futuras ruinas vrbis cecinerat p. ꝓphetas ꝛ mane impletas eſſe monſtrauit.

Qui habitāt in ruinoſis. Hiero. Allegi. Omīs heretic⁹ in ruinoſis habitat. ꝛ putat ſe poſſidere terram iſrael. dicitq; ſibi. Abraam vnus

ſ ignorans ignorabitur. ſ ſi cecus cecū
ille quidē in iniquitate ſua captus
ducat. a. i. f. ca
eſt. ſanguinem autē eius de manu
ſ qui debuit ꝓmunire † ſ ñ popul⁹ terre ſꝫ ego
ſ quaſi licet ge
ſpeculatoris †requirā. Et tu fili ho
nerale ſit qd dico. ad te hoc potiſſimū ſpectat.
ſ nō terra. nō populus terre. ſed ego
minis: ſpeculatorem dedi te do
ſ mēte ſ filio
mui iſrl'. Audiens ergo ex ore meo
ſ ñ ex te
ſermonem: annunciabis eis ex me
Si me dicente ad impium. impie
morte morieris. nō fueriſ locutus
vt ſe cuſtodiat impi⁹ a via ſua. ipſe
ſ quā prius cōmiſerat. de qua te annun
impius in iniquitate ſua morietur
ciante potuit liberari
ſanguinem aūt eius de manu tua
requiram. Si aūt annunciante te
ad impium vt a vijs ſuis conuer
tatur. nō fuerit cōuerſus a via ſua
ipſe in inquitate ſua morietur. por
ſ a morte negligentie
ro tu animā tuā liberaſti. Tu ergo
fili hois: dic ad domuꝫ iſrael. Sic
ſ inexpiabiles ſ in alios.
locuti eſtis dicētes. Iniquitates
ſ in nos ſ aggrauate
noſtrę ꝛ peccata noſtra ſuper nos
ſ quaſi. nulla iam vulnerib⁹ noſtris ſup
ſūt. ꝛ ī ipſis nos tabeſcim⁹. Quo
eſt medicina. ſ ſaltem ꝑñte vita fruamur. qui
modo ergo viuere poterim⁹? Dic
futurā ꝑdidimus. manducemus et bibamus.
cras enim moriemur
ad eos. Uiuo ego dicit domin⁹ ds
ſ Quaſi. nolite deſꝑare: cōuertimini: de venia
Nolo mortem impij. ſed vt cōuer
ſecuri ſ i regiōe viuorū
tatur impius a via ſua ꝛ viuat. Cō
ſ Apoſtropham facit ad impios deſperantes:
uertimini a vijs veſtris peſſimis.
ſ morte eterna. ſ hi ſunt impij
Et quare moriemini dom⁹ iſrael?
ad quos loquitur.
Tu itaq; fili hominiſ: dic ad filios
ſ non mei ſ ꝑterita ſ cuiuſlibꝫ
populi tui. Iuſticia iuſti nō libera
bit eum: in quacunq; die peccaue
ſ antiqua ſ ad ſalutem. ſ.
rit. et impietas impij non nocebit
ſ penitenti et bene agenti. dñs enim in vtroq;
ei. in quacūq; die cōuerſus fuerit
nō preterita. ſed preſentia iudicat
ab impietate ſua. Et iuſtus nō po
terit viuere ī iuſticia ſua: in quacū
ſ ꝓmia iuſticie
q; die peccauerit. Etiam ſi dixero
pollicens.
iuſto ꝙ vita viuat. ꝛ cōfiſus ī iuſti
cia ſua fecerit iniquitatem. omnes
ſ priſtine. nō tm̄ dei mutata eſt ſententia. qui ñ
iuſticię eius obliuioni tradentur.
pōt in eodem homie peccōrī reddere quod iuſto
ꝛ in iniquitate ſua quam opat⁹ eſt
promiſit ſ ſicut illud
ī ipſa morietur. Si autem dixero
Adhuc tres dies et niniue ſubuertetur. ſ ſicut
impio. morte morieris. ꝛ egerit pe
niniuite
nitentiam a peccato ſuo: feceritq;
iudicium ꝛ iuſticiā. ꝛ pignus reſti
tuerit ille impi⁹: rapinaq; reddiderit. in mandatis vitę ambulauerit
ſ q̄ ē chriſt⁹
nec fecerit quicq̄ꝫ iniuſtuꝫ: vita viuet ꝛ nō morietur. Omīa peccata
eius quę peccauit non imputabūtur ei. Iudiciū ꝛ iuſticiam fecit. vita viuet. Et dixerūt filij populi tui.
Non eſt ęqui ponderis via domi.
ſ. i. ſꝫ ſ qui hoc dicūt
Et ipſoꝝ via iniuſta eſt. Cū em̄ re
ſ a via ſua
ceſſerit iuſt⁹ a iuſticia ſua feceritq;
iniquitates. morietur in eis. Et cū
receſſerit impius ab impietate ſua
ſ ſicut ſupra
feceritq; iudiciū ꝛ iuſticiam viuet
ī eis Et dicitis Nō eſt recta via domi. Unūquenq; iuxta vias ſuas
iudicabo de vobis domus iſrael.
Et factū eſt in duodecimo anno. ī
decio menſe. in quinta mēſis trāſ
migrationis noſtrę. venit ad me q̄
fugerat de hieruſalem dicenſ. Uaſtata eſt ciuitas. Manus autē domini facta fuerat ad me veſpe an
ſ diu
teq̄ꝫ veniret q̄ fugerat. apuitq; os
clauſum
meum donec veniret ad me mane
ꝛ aperto ore meo nō ſilui amplius
Et factū ē verbū dñi ad me dicens
† ſ paupeſ qui relicti in hieruſalē vt hieremias
ait vt vineas agroſq; colerent ſ incenſe
Fili hominis. †qui habitant in rui
vrbis ſ cū debeant agere penitētiā ſup his
ꝑ quib⁹ captiuitas accidit. ſ ſe va
noſis his. ſup humū iſrael loquē
na ſpe decipientes. ſ pater noſter. ſ.
ſ tamē
tes aiunt. Unus erat abraam ꝛ hę
ſ in ſemine ſ. ñ in ſe ſ ꝓmiſſiōis ſ quaſi
reditate poſſedit terram. Nos aūt

homo fide ſua meru-
it ſemen ſuū multipli-
cari ſicut arenā maris
⁊ aſtra celi. q̄nto ma-
gis nos plures terraꝫ
iſrael .i. cernentiū deū
et iudeam ꝯfeſſionis
dñice poſſidebimus.
Quib⁹ dñs. Ille inq̄t
fidei merito poſſedit.
veſtra autem infide-
litas imo blaſphemia
terram iſrael .i. eccleſiā
poſſidere nō poterit.
Idcirco dices
Hiero. Quaſi. vnus
abraam terram ꝑ fide
poſſedit. vñ. credidit
abram deo ⁊. r. e. c. a.
i. vos crudelitate ⁊ ſce
lere amittetis.
Stetiſtis. non
ſuꝑioribus contenti.
quotidie parati ad oc
cidendū: ſicut eſau. q̄
ſtetit ⁊ vixit in gladio
ſuo
Stetiſtis i gla-
dijs veſtris. Hiero.
ꝑſeueratis .ſ. in praui-
tate ſentētię. pati ad
cedem. et feciſtis abo-
minationes. agentes
ſcꝫ ea in cubilib⁹. quę
turpe eſt etiā loqui
Gladio cadēt.
Hier. Alleg. Gladio
cadent. eccleſiaſtico .ſ.
de quo ſcriptum eſt. ⁊
gladij ancipites in ma
nibus eoꝝ. ⁊ alibi. nō
veni mittere pacem. ſꝫ
gladium.
In preſidiis.
de quib⁹. Ciuitates fir
miſſimas aſcendit in-
ſtus. et deſtruxit mu-
nitiones eaꝝ.
Deſolabūt. m.
iſrael. Hiero. Mōtes
iſrael dicūtur. q̄ ſub
chriſti nomine decipi-
unt quoſqꝫ ſupplan-
tant. nullus ſit qui ꝑ.
e. t. ne. ſ. dicāt cū moy-
ſe. videbo tranſiens
viſionem hāc magnā
habitatores em̄ ſunt
montiū ꝑuerſoꝝ. non
ꝑegrini. ſꝫ accolę
Et tu fili hoīs.
Eodem die. eodē tpe
.i. duodecimo anno.
decimo menſe. in quī-
ta menſis. fit ſmo do
mini ad ꝓphetam. vt
arguat eos qui verba
ſua audire deſiderāt.
nō ad animę ſalutem
ſed ad aurium volu-
ptatem.
Et audiūt v. t.
Tales hodie ſunt mul-

nos plures multomagis multiplicabimur. vt
plura poſſideamus ſ. iudea
multi. nobis data eſt terra i poſſeſ
ſionē. Idcirco dices ad eos. Hec
† ſ. Sex generibus peccatorū deū offenderant
ſ. primū ſ. eorū quos
dicit dñs deus. †Qui in ſanguine
ſcandaliſatis. ſ. ſcdm
comeditis. ⁊ oculos veſtros leua
ſ. nō ad deum qui habitat in celis.
ſ. ydola ſ. quas de corde veſtro fingitis
ſ. tercium
tis ad immūdicias veſtras. ⁊ ſan-
ſ. ſeductorū ſ. homicidiū .ſ. facitis
guinem funditis. nunquid terraꝫ
ſ. qui tales eſtis ſ. quartum
hereditate poſſidebitis? Stetiſtis
ſ. quintū. ſ. libidinū
in gladijs veſtris. feciſtis abomia
turpitudines ſ. ſextū ¦ ſ. eccleſiaſticā cōuerſatio
nem .ſ.
tiones. ⁊ vnuſquiſqꝫ ¦ vxorem pro
ſ. amici † ſ. qđ ſceleratius.
ſ. quotidie de cōplexu chriſti aliquos
rapere nitentes.
ximi ſui polluit. ⁊ terraꝫ heredita
ſ. qui tales ſ. verbis meis
te poſſidebitis? Hec dices ad eos
¦ ſ. Quaſi. in memetipſo iuro
Sic dicit domi⁹ deus ¦ Viuo ego
ſ. hereticorū conciliabulis. ſ. meo
quia qui in ruinoſis habitant gla
ſ. de quib⁹. nc
dio cadent. et q̄ in agro eſt beſtijs
tradas beſtijs. a. c. t.
tradetur ad deuorandum. qui aūt
ſ. alij muratis ſ. vñ. vos aūt feciſtis illā ſpe
luncaꝫ latronū ſ. irā
in preſidijs ⁊ in ſpeluncis ſunt pe
dei .ſ. vitare nō poſſunt. ſed fame morientur et
peſtilentia ſ. hereticorū
ſte morietur. Et dabo terram in ſo
ſ. ſic
litudinem ⁊ deſertuꝫ. ⁊ deficiet ſu
ſ. Supbis deus reſiſtit. humilibus aūt dat. g.
ſ. fracta
perbia ⁊ fortitudo ei⁹. ⁊ deſolabū-
ſ. ſupbia. ſcientia.
ſ. tanta erit ſolitudo vt
tur montes iſrael. eo ꝙ nullus ſit
nō cōfidant in multitudine. pauci qui reman
ſerint ſ. cum hec paſ
qui ꝑ eos tranſeat. Et ſcient quia
ſi fuerint.
ego dominus. cū dedero terrā de
ſolatam et deſertam. ꝓpter vniuer-
ſas abomiationes ſuas quas ope
rati ſūt. Et tu fili hominis: filij po
ſ. in babylone tecum cōuerſantes.
ſ. nō in ſenſū
puli tui q̄ loquūtur de te iuxta mu
ꝓphete intrare cupientes
ros ⁊ in oſtijs domorum. et dicūt
vnus ad alterū vir ad proximum
ſuū loquētes. venite ⁊ audiamus
quis ſit ſermo egrediens a domio
ſ. eccleſiā dei
Et veniunt ad te quaſi ſi ingrediat
populus. et ſedent coram te popu
ſ. verbo ſ. nō faciūt ſ. hiſ ſimiles ſūt
lus meus. Et audiunt ſermones

qui theatralib⁹ ludūt carminibus et tragedos
tuos. et non faciunt eos. q̄ in can
audiūt. vel comedos. et audiētes delectantur.
ticum oris ſui vertūt illos. Et aua
et egreſſi replicant ea.
riciam ſuaꝫ ſequitur cor eorum. ⁊
eſt eis quaſi carmen muſicū quod
ſuaui dulciqꝫ ſono canitur. Et au-
diunt verba tua ⁊ non faciunt ea.
⁊ cū venerit quod predictum eſt.
ecce em̄ venit. tunc ſcient ꝙ ꝓphe
tes fuerit inter eos.

Ca. XXXIIII.

ET factū eſt
verbum dñi ad me
dicēs. Fili homis: propheta de pa
ſ. principib⁹
ſtoribus iſrael. propheta et dices
paſtoribus. Hec dicit domi⁹ de⁹.
ſ. luxurie ſue ſtudētes
Ve paſtoribus iſrael. qui paſcebāt
nō ſubdito gregi ꝓuidētes
ſemetipſos. Nonne greges paſcū
ſ. omnes opes intellige
tur a paſtorib⁹? Lac comedebatis
ſ. multiplici veſtiū varietate. ſ. diuites
⁊ lanis operiebamini. et qđ craſſū
ſcꝫ adulando: laudando. peccata fouēdo lucri
erat occidebatis. gregem aūt meū
cauſa. vñ. populus me⁹ qui beatū te dicunt ipſi
nō paſcebatis. Quod infirmū fuit
te ſeducūt
nō conſolidaſtis. et qđ egrotum n̄
ſ. criminali pctō ſ. correcti
ſanaſtis. Qđ fractū eſt nō alliga-
one ſ. errore. hereſi.
ſtis. et qđ abiectum eſt nō reduxi-
ſ. Magis enim qui preſunt in eccleſia
cupiūt deuorare. q̄ꝫ ꝑditos ſaluare.
ſtis. ⁊ quod ꝑierat non queſiſtis.
ſ. hoc ꝓprie dē ſupcilio epiſcoporū. qui opib⁹
dedecorant nominis dignitatē pro humilitate
aſſumentes ſuperbiam qui honorē ſe aſſecutos
putant. non onus.
ſed cum auſteritate impabatis eis
ſ. vicijs. hereſib⁹
⁊ cū potentia. Et diſperſę ſūt oues
ſ. bonus .ſ. qui ponit
meę. eo ꝙ non eſſet paſtor. et factę
animā ſuaꝫ p. o. ſ. ſꝫ tantū mercenarij. vñ. mer
cenarius autē et qui nō eſt ⁊c.
ſunt in deuorationem omniuꝫ be-
ſ. de quib⁹. poſuiſti tenebras et facta eſt nox .i.
.i. p. o. b. agri ⁊c.
ſtiarum agri. et diſperſę ſunt. Erra
ſ. qui ele
uerunt greges mei in cunctis mō-
uantur cōtra ſcientiā dei. qui per hereticam ſu
perbiā deſpiciunt eccleſie ſimplicitatē
tibus. et in vniuerſo colle excelſo:
ſ. terrena .ſ. nō cele
⁊ ſuꝑ omnem faciem terrę diſperſi
ſtia querētes. ¦ ſ. qui eni delicias ꝓcurant. gre
gis dñici damna nō curant
ſunt greges mei. ¦ et nō erat qui re
quireret. Non erat inquam qui
¦ ſ. nomine nō re re.
requireret. Propterea ¦ paſtores

ti in eccleſia. qui aiunt
Venite audiam⁹ illū
vel illum. mira predi-
cationis ſuę verba vol
uentem. plauſuſqꝫ ei
cōmouent. ⁊ vociferā
tur. et iactant manus
⁊ q̄ prius neglexerant
cum aduenisſe cogno-
uerint. Neceſſe eſt em̄
euenire qđ ꝓpheta di
ſermone ꝓnunciat. tūc
incipient a ꝓbare ⁊
noſſe ꝙ ea quę audie-
rant nō fuerant hoīs
verba: ſꝫ dñi. qui ꝑ ꝓ
phetam ⁊ virū eccleſi
aſticū locut⁹ eſt.
Ca. XXXIIII.
Et factū eſt v.
Poſt captam hierlm
qđ annunciauit in ba
bylōe q̄ fugerat locu-
tus eſt de his q̄ habi-
tant in ruinoſis hieru
ſalē. deinde ad eos q̄
in captiuitate poſiti:
nihilominus in nequi
cia ꝑſeuerabāt. ꝓphe
tę verba audire nolē-
tes. nūc ad paſtores .i.
principes ſermonē di
rigit. quoꝝ vicio oues
.i. popli diſſipati ſūt.
Et notandū ꝙ a du-
odecimo anno. decio
menſe. quīta menſis.
captiuitatis iechonię
⁊ q̄ cū eo capti fuerāt.
vſqꝫ ad viceſimum ⁊
q̄ntum annū. qñ ſuꝑ
montē vrbis ędifica-
tę templū extruitur. et
icredibilia ecclę ſacra
mēta pandūtur. null⁹
in medio annus nullū
qꝫ tēpus poſitū eſt. ſꝫ
ſimpliciter dr. et fact⁹
eſt ſermo dñi. a. m. d.
Loquere ad illos vel
ad illos. vt intelliga-
mus oīa q̄ legūtur
ꝑ. xij. annos: diuerſis
dicta tpib⁹. et tn̄ inter
ſe certa ſpacia tempo-
rū non hēe. Ad paſto
res aūt iſrael factū eſt
verbū dñi .i. reges et
ꝓncipes vel ſcribas ⁊
phariſeos ⁊ magroſ iu
daici populi. et i euā-
gelio ad epiſcopos ꝓ-
ſbiteros. dyaconos.
Vel alleg. ad anglos
eccleſiaꝝ ſingulaꝝ. ad
quos ſcribit iohānes
in apocalipſi.
Qđ infirmum
de quo. Infirmū in fi-
de aſſumite. Et alibi.
Suſcipite infirmos.
Ad quos .ſ. ſanandoſ
mittit ſermo dñi. vñ.

Miſit verbū ſuum et
ſanauit eos.
Hiero. Magnope
cauendū ⁊ illud nobiſ
eſt timendum. ne que
ras iudex fieri. ne for
te nō poſſis auferre in
iquitates. Et illꝰ. q̄n
to maior es humilia
te in omnibꝰ. Et. Du
cem te ꝯſtituerunt. ne
decueris. eſto inter eos
quaſi vnuſ ex illis. vn̄
⁊ apl's. Quaſi paruu
lum ⁊ lactentem inter
diſcipulos ſe eſſe oſtē
dit

ſ q2. ſ. hec feciſtiſ. q̄. ſ. enumero vel enumeraui
audite verbum dn̄i. Viuo ego di
cit dominꝰ deus. quia pro eo ꝙ fa
cti ſunt greges mei in rapinam. et
oues mee in deuorationē omniuꝫ
beſtiaꝝ agri: eo ꝙ nō eſſet paſtor.
neq̄ eni̅ queſierunt paſtores gre
gem meū. ſed paſcebant paſtores
ſemetipſos. ⁊ greges meos nō pa
ſ noie nō re.
ſcebant. propterea paſtores audi
te verbum domini. Hec dicit dn̄s
ſ quibꝰ expedit vt ſuſpēdatur mola. a. in col
lo eorum ⁊c. q̄ȝ vt ſcandalizent vnuꝫ de popu
deus. Ecce egoipſe ſuꝑ paſtores
lo dei.
requiram gregem meum de manu
† ſ hec. ſcilicꝫ erit eis maxima pena vt non ſub
eoꝝ. et ceſſare eos faciam vt † vltra
occaſione ouium ſeipſos paſcāt. opes cōgerāt.
nō paſcant gregem meum. nec pa
ſcant ampliꝰ paſtores ſemetipſos
ſ que auidis faucibꝰ deuorant
Et liberabo gregem meū de ore eo
rum. ⁊ nō erit vltra eis in eſcam.
quia hec dicit dominꝰ deus. Ecce
ſ diſꝑſas
egoipſe requiraꝫ oues meas. ⁊ vi
ſ egras macilētas ſ hec oia tranſlatiue
ſitabo eaſ. Sicut viſitat paſtor gre
gem ſuū. in die quando fuerit i me
dio ouium ſuaꝝ diſſipatarum. ſic
viſitabo oues meas. ⁊ liberabo
eas de omnibus locis in quibꝰ di
ſ vn̄ ioel. Dies tenebraruꝫ
ſperſe fuerant in die nubis ⁊ cali
et caliginis ⁊c.
ginis. Et educam eas de populis.
⁊ cōgregabo eas de terris. ⁊ indu
ſ cōgregatas ſ viuentium
cam eas in terram ſuaꝫ. ⁊ paſcam
ſ de quibꝰ leuaui oculos me. i m. v. v. a. m.
eas in montibꝰ iſrael. in riuis ⁊ in
ſ in domo patris mei. m. m. ſunt.
cunctis ſedibꝰ terre. In paſcuis
vberrimis paſcam eas. ⁊ in monti
bus excelſis iſrael erunt paſcue ea
ſ dicentes. dn̄s paſcit me et nihil
rum. Ibi requieſcent in herbis vi
mihi deerit. in loco paſcue. i. m. c. Suꝑ aquam
rentibus. ⁊ in paſcuis pinguibus
refectionis. e. m. a. m. con.
paſcentur ſuꝑ montes iſrael. Ego
ſ Magna ſpes beatitudinis. dn̄s ipſe ꝓmit
ſ nō cōmittā alijs paſtoribꝰ tit ego. p. o. m.
paſcam oues meas. ⁊ ego eas ac
ſ vt requieſcāt in ſinu abraā et yſaac et iacob
cubare faciam dicit dominꝰ deus
ſ in populis gentium ſ ab
Quod ꝑierat requiraꝫ. ⁊ quod ab
hereticis.
iectum erat reducam. ⁊ quod con

ſ vn̄. Qui alligat cōtritōes eorū et ſanat infir
mitates eorum. et alibi. Sana me dn̄e quoniā
cō ſunt. o. o. m.
ſ Cor cōtritū et humiliatū deus non. d.
fractum fuerat alligabo. ⁊ quod in
firmum fuerat ꝯſolidabo. ⁊ quod
ſ ne vorēt a beſtijs ſ cui oui
pingue et forte cuſtodiam. ⁊ paſcā
q̄ paſcua debeātur diſcernēs ſ audite. ſ.
illas in iudicio. Vos autē greges
mei hec dicit dominꝰ deus. Ecce
ego iudico inter pecus ⁊ pecus. ⁊
arietem ⁊ hircuꝫ. Nōne ſatis erat
ſ ſcripturaruꝫ ſ nō ſubaudis. ſed
vobis paſcua bona depaſci: Inſu
inſuꝑ.
per ⁊ reliquias paſcuaꝝ veſtraruꝫ
cōculcaſtis pedibꝰ veſtris. ⁊ cum
ſ eloquij mei
puriſſimam aquam biberetis. reli
quam pedibꝰ veſtris turbabatis.
ſ cū ꝑ ſe bone. vicio veſtro
Et oues mee his que conculcata
corrupte ſ ſcriptura ſancta
pedibꝰ veſtris fuerant paſcebant.
et cibus eſt et potus.
⁊ q̄ pedes veſtri turbauerant: hec
bibebant. Propterea hec dicit do
ſ alias ad vos ſ paſtor bonꝰ. ſ q̄
minꝰ deus ad eos. Ecce egoipſe iu
omne iudicium accepi a patre.
ſ iudex verus. ſ inter pecus. ſ. et pecus.
dico inter pecus pingue ⁊ maci
† ſ cū bos cornupeta ſ3m legem puniebatur
lentum. Pro eo ꝙ † lateribꝰ et hu
ſ quaſi fortiores
meris impingebatis. ⁊ cornibus
veſtris ventilabatis om̄ia infirma
ſ Sicut hodie ſuꝑbia ꝑpoſitoruꝫ multi
ab eccleſia iniuſte pelluntur
pecora donec diſpergerent foras.
ſ ſed ſ paſtor bonus
ſaluabo gregem meum. ⁊ non erit
ſ prelatorum
vltra in rapinam. ⁊ iudicabo inter
ſ nō iuxta noīa dignitatum quibꝰ tument. ſed
inter hominē et hoīem: iuxta opera. iuxta id ꝙ
vterq̄ ſeruus domini eſt.
pecus ⁊ pecus. Et ſuſcitabo ſuper
† ſ ſingularē ſ vn̄ magiſter veſter vnꝰ ē chriſtꝰ
ea paſtorem † vnum qui paſcat ea.
ſ ſ3m hominem. qui de dauid.
† ſ q̄ manu fortis interpretat̄ ſ pane angelorū
ſeruum meū † dauid: ipſe paſcet ea
ſ filius iuxta aſſumptā carnem ſ pater et fi
⁊ ipſe erit eis in paſtorē. Ego au
liꝰ et ſpūſſanctꝰ. † ſ idē filius ſ3m deitatem.
tem † dominꝰ ero eis in deum. ⁊ ſer
ſ ꝓficiētibus ſcꝫ pecudibus in rationale aial.
non iam paſtor ſed princeps vocabitur.
uus meus dauid princeps in me
ſ vn̄. Medius veſtrum ſtetit quē vos. n.
ſ cuius verba non tranſeunt
dio eorum. Ego dominꝰ locutus
ſ nō belli: non diſcordie. q2 in pace factus ē
locus eius. ſ3 pactū pacis. q̄ exuꝑat omnē ſenſū
pacis chriſti. q̄ ait. pacē relinquo. v. p. m. d. v.
ſum. Et faciam cū eis pactū pacis
ſ demones: animi perturbatiōes
⁊ ceſſare faciam beſtias peſſimas
ſ viuentium.
de terra ⁊ qui habitant in deſerto

In iudicio. Hie
ro. Diuerſe eni̅ man
ſiones apud patrem
ſunt. ⁊ pater non iudi
cat. q. l. o. i. d. f.
Ecce ego iudi.
Supius ad paſtores
nunc ad oues. i. ad po
puluꝫ loquitur. et ad
vtrinſq̄ pecoris gre
gem. i. ouium ⁊ capra
rū. ⁊ etiam ad arietes
et hircos. i. ad princi
peſ. quibꝰ ait. Nonne
ſatis. e. v.
Et cū puriſſi.
Hiero. Hoc om̄s he
retici faciunt. ſed et ca
tholici qui dogmatū
nō cuſtodiūt veritatē
ſed de corde ſuo ꝯfin
gunt. et habent magi
ſtram ꝓſumptionem
ſuā. Simili errore ha
chantur. qui cū popu
lo ꝑſuaſerint vera eē
que fingunt. ⁊ in thea
tralem modū plauſuſ
cōcitauerint ⁊ clamo
res imemores iperitie
ſue adducto ſupcilio
ſuo. libratis ſermoni
bus atq̄ trutinatis:
magiſtroruꝫ ſibi aſſu
mūt autoritatem.

Paſtorem Hie
ro. q. ſ. dicit. ego ſum
paſtor bonus

Et dabit lignū.
Hie. Lignū.ſ.ſapiē.
De q̄ dr̄. lignū vite ē
his qui apprehēderit
eam.
Hiero. Alij. ligna
regionū. plurima ſan
ctoꝝ multitudo

Ca. XXXV.
Et factus eſt.
Tota ꝓphetia huius
capituli eſt ꝯtra mon
tem ſeyr. i. filioꝝ eſau
et edom. qui greca lin
gua ⁊ noſtra idumei
vocāt. q̄ i tpe ncc̄itatꝭ
⁊ anguſtie qñ iudas
capiebatur a babylo
nijs. inſultauerūt eis.
⁊ cuncto populo iude
orum. ⁊ ſibi putauerūt
terram traditā ad poſ
ſidendū. ⁊ nō mō non
ſuſceperūt filios ſuos
.i. iacob fratris ſui. ſꝫ
ꝑſequentes ꝯcluſerūt
in manus gladij. q̄ð
ſymachus dicit aptiꝰ
Sanguinē tuū odiſti
et ſanguis tuus perſe
quetur te.
Hiero. Si ſemꝑ i
ꝓphetis eſſet ſmo dn̄i
⁊ in pectore eoꝝ conti
nuum haberet hoſpi
tium. nō ezechiel tam
crebro diceret. factus
eſt ſermo. d. a. m. d. ſꝫ
ob humanam fragili
tatem. ⁊ vite huiꝰ ne
ceſſitates: ſepe recedit.
vn̄. Sup quē videris
ſpiritū deſcendentem

ſ dn̄s illuminatio mea et ſalꝰ mea quē. t.
ſ eiectis beſtijs et deſolata terra ab eis.
ſ q̄r dn̄s reuelabit cōdenſa
ſecuri dormient in ſaltibus. ⁊ po
ſilnarū. et in templo eius omnes dicēt gloriam
nam eos in circuitu collis mei be
nedictionem. ⁊ deducam imbrem
† ſ quas in deuteronomij bn̄dictōibꝰ pollicet.
in tempe ſuo † ⁊ pluuie benedictio
ſ vite. ſ. ſ de quo. ecce
nis erūt. Et dabit lignum agri fru
odor filij mei. ſ. o. a. p.
† ſ eodem tpe. ſ. ſ veritas de
ctum ſuum. ⁊ terra † dabit germen
terra orta eſt. ſ viuentiū mitiumqꝫ. de qua.
beati mites quoniā ipi. p. t.
ſuum: ⁊ erunt in terra ſua abſqꝫ ti
ſ rerum omniū felicitate
more. Et ſcient quia ego dominꝰ:
ſ quo quaſi gra
cū contriuero cathenas iugi eorū
uiſſimo premebantur impio. ſ demonum
et eruero eos de manu imperantiū
ſibi. Et non erunt vltra in rapinā
ſ vicijs ſ De quibꝰ. Ne tradas beſtijs aias
cōfitētes tibi. et alibi. oēs beſtie agri
in gentibꝰ. neqꝫ beſtie terre deuo
ludūt ibi. ſ in terra viuētium
rabunt eos. ſed habitabunt con
ſ qui cōfidunt in dn̄o ſicut mons ſyon.
fidenter abſqꝫ vllo terrore. Et ſu
ſ vn̄. ſuſcitabo dauid germen
ſcitabo eis germen nominatum. ⁊
iuſtum ſ verbi dei
nō erūt vltra imminuti fame in ter
† ſ vn̄. ꝓpter vos nomen meū blaſphemat in
ra. neqꝫ portabūt amplius † oppro
gentibꝰ ſ ſic ſ cū erit dꝰ
bria gentium. Et ſcient q̄r ego do
omia in oībus
minus deus eoꝝ cū eis. ⁊ ipſi po
ſ ſcꝫ
pulus meus domus iſrael ait dn̄s
ſ quibꝰ dictū ē. Nolite timere puſillus grex
deꝰ. Uos autē greges mei greges
ſ de qua. In loco paſcue ibi me. c. ſ ſolus
paſcue mee homines eſtis. ⁊ ego
ſ Quaſi. non ezechiel. nō hō: quē audire deſpi
dominus deus veſter dicit domi
citis
nus deus.

Ca. XXXV.

Et factus eſt
ſermo domi ad me
† ſ alij cōuerte ab alia. ſ. ꝓphetia
† ſ animū. ſ. vn̄ apl's. Nos reuelata facie gloriā
dn̄i cōtēplantes.
dicens. Fili hominis † pone † faciē
ſ idumeos. ſ.
ſ dyabolū. q̄r ſeyr hiſpidꝰ
tuam aduerſum montem ſeyr. ⁊ p
et piloſus interptat. hic pſidet gēti filiorum
eſau. et ſe cōtra iudā. i. populum cōfeſſionis et
phetabis ad eū. ⁊ dices illi. Hec
vere fidei erexit. ſ ipſe. non
dicit dominus deus. Ecce ego ad
mittā angelos. nō vtār miniſtris.
† ſ qui diu ſuſtinui ſ habitū ꝑcutiētis aſſumā
te mons ſeyr. ⁊ † extendam manū
† ſ qui plurimos ſocios impietatis habebas.
ita vt vrbes etiā cōſtrueres. et ꝓpriū tibi impe
rium vendicares
meam ſup † te. ⁊ dabo te deſolatū

ſ munitōes malas vt edifi
atqꝫ deſertum. Urbes tuas demo
cem bonas. ſ rerum ſine
liar. ⁊ tu deſertus eris. et ſcies q̄r
ſ quē ante ſolitudinē noſſe nō poteras.
ſ nō alius ſ hec eſt cauſa. ſ cōtra
ego dominus. eo q̄ fueris inimicꝰ
q̄d dr̄. Iraſcimini et nolite p. vt. ſ. cito concilie
mur inimicis. et odiū caritate mutemus
ſ inſup
ſempiternus. ⁊ concluſeris filios
ſ cū affligerē
iſrael in manꝰ gladij i tempore af
tur a babylonijs ſ quo dies mali ſunt et
mūdus i maligno poſitꝰ eſt. et multiplicata in
iquitate. refrigeſcit caritas multoꝝ. ſ tue
flictionis eorum. in tempore iniq̄
vel babyloniorū.
tatis extreme. Propterea viuo ego
ſ vltioni
dicit dominus deus: quoniā ſan
.ſ. effuſi ſanguinis ſ tuꝰ. ſ. quē odiſti
guini tradam te. ⁊ ſanguis te per
ſ vn̄. Sub altari dei oēs ſancti clamāt. Uin
dica ſanguinē noſtrū ⁊c. Et alibi. Omnes qui
acceperint gladiū: gladio peribūt † ſ cōſanguine
ſequetur. Et cum † ſanguinem ode
os tuos
ris. ſanguis ꝑſequetur te. Et da
bo montem ſeyr deſolatum ⁊ de
† ſ omnes. ſ. habitatores vel hoīes et iumēta.
De quibꝰ. hoīes et iumenta ſaluos facies dn̄e.
eos. ſ. qui aliquid vident habere rationis. vel
ſimplici fide contenti ſunt.
ſertum. ⁊ auferam de eo † euntem ⁊
ſ qui ad impietatis
redeuntem. ⁊ implebo montes eiꝰ
verticem ꝑuenerūt ſ diſcipulis
occiſoꝝ ſuoꝝ. In collibꝰ tuis ⁊ in
ſ q̄ i ima depreſſe † ſ qui turbidas hn̄t aquas
hincinde collectas veniēteſqꝫ de ſupbia
ſ lxx. campis qui
vallibꝰ tuis atqꝫ in † torrentibus.
inter mōtes et valles ſunt.
ſ hi ſunt oēs ſ dn̄i et manus extente.
interfecti gladio cadent. In ſolitu
dines ſempiternas tradam te. ⁊ ci
ſ conciliabula praue habitatōis
uitates tue nō habitabūtur. Et ſci
† ſ non ſolū ſupradicta.
etis quia ego dominus † eo q̄ dixe
ſ ydumea. ſ. et iudea. i. hereticos pariter et
eccleſiaſticos poſſidebo. ſ ydumeorū. ſ. et iude
ris. due gentes ⁊ due terre mee e
orū. vel iude et iſrael. i. duarū et. x. tribuum
runt. ⁊ hereditate poſſidebo eas.
ſ cōuis ſ q̄ ſuo populo pſidebat.
cum dominꝰ eſſet ibi. Propterea
viuo ego dicit dominus deus. q̄r
ſ qua ſeuiebas i populū dei ſ quo
faciam iuxta iram tuam ⁊ ſcꝫm zelū
perſeq̄baris familiā chriſti ſ quos
tuum quem feciſti odio habēs eos
poſſidere cupiebas
⁊ notus efficiar ꝑ eos cū te iudica
uero. ⁊ ſcies quia ego dominꝰ. Au
ſ nō alius retulit.
diui vniuerſa opprobria tua que
ſ contra
locutus es de montibus iſrael di
ſ montes
cēs. Deſerti nobis dati ſunt ad de
ſ Quaſi. hec iniuria redūdat i me
ſ nō ſup mōtes vt putatis
uorandū. Et inſurrexiſtis † ſup me

⁊ manentem in eo. ip
ſe eſt ⁊c. Non enim ſꝫ
chriſto ꝓprium eſſet ſi
ſemꝑ in alijs maneret
Ad moyſen q̄ꝫ dicit.
Auferam de ſpiritu q̄
i te eſt. quem vtiqꝫ nō
haberet: niſi ad eum a
dn̄o deſcendiſſet
Hiero. Allegoria.
Montem ſeyr. nō mi
rum ſi in hoc loco ſeyr
.i. hiſpidus ⁊ piloſus
in malam ꝑtem intelli
git cū helyas quoqꝫ
vir piloſus dictus ſit:
Eſau em̄ rufus fuit et
quaſi pellis hiſpidus
helyas tm̄ piloſus de
ſcribit. In eſau q̄ ⁊ ſā
guinarius ⁊ cruentus
pelli hiſpide compat:
mortalium opeꝝ ⁊ ip
ſius mortis indiciū eſt
In helya virilitatis
augmētū. cuius habi
tatio in ſolitudine. et
vite auſteritas: nō mō
virum: ſꝫ et fortiſſimū
demonſtrat. Porro
iacob qui ſupplanta
uit eſau. ⁊ primogeni
ta eiꝰ accepit q̄r ſimpli
citer habitabat domi
⁊ non erat venator ſi
cut gigas nemroth le
nis vocat et nitidus.

Nō habitabūt
vt deſinant in malā
ꝑtem habere ꝯſenſum
⁊ diuidant lingue eo
rum. ne turrē blaſphe
mie ꝯtra deū poſſint
extruere. ⁊ redacta in
ſolitudinē atqꝫ deſer
tum cognoſcant q̄ ip
ſe ſit dn̄s

De montibus
moyſe ꝓphetis ⁊ apo
ſtolis. quos heretici ⁊
eoꝝ ꝑnceps dyabolꝰ
ſibi putant traditos
ad deuorandū. quan
do aut rarus aut nul
lus in eccleſia reperit
qui poſſit pugnare ꝓ
montibꝰ dn̄i. ⁊ eoꝝ la
cerationem ſua voce
defendere.

Et rogaſtis. q. Quaſi. preces veſtre cōtra me blaſphemie ſunt.

ſ De quo. Diſꝑdat dñs vniuerſa labia doloſa et. l. m. ſ alij clamaſtis
ore veſtro. ⁊ rogaſtis aduerſū me
ſ ipſe ſ ergo
Verba veſtra ego audiui. Hec di
reddito priſtino ſtatu
cit dominꝰ deꝰ. Letante vniuerſa
ſ cōuerſa ad ſeruitutē dei.
ſ iudea ſ ſempiternam
ſ ſanctorum viuorum
terra. in ſolitudinem te redigam. ſi
ſ diſſipatam
cuti gauiſus es ſuꝑ hereditatē do
ſ in toto orbe
mus iſrael. eo ꝙ fuerit diſſipata ſic
ꝑſecutionibꝰ.
faciam tibi. Diſſipatus eris mons
ſ hiſpide. piloſe † ſ in hoc ꝓficit ira dei.
ſ opa terre et ſanguinis ſ ſic.
ſeyr. ⁊ idumea omnis. ⁊ † ſcient qꝛ
ſ ſolus
ego dominus

Ca. XXXVI.

ſ Supra poſuit faciē con
Tu autē fili
tra montē ſeyr ꝓpheta. hic filius hominis lo
quitur ad montes vel ſuꝑ montes. i.
hoīs: propheta ſuꝑ montes iſrl'. ⁊
ſ Apoſtoli. ꝓphete. hi eni audierūt ver
dices. Montes iſrael audite ver-
bum domini
bum domini. Hec dicit dominus
ſ mons ſeyr
ſ diabolꝰ inſultās ꝯ vobis
deꝰ. Eo ꝙ dixerit inimicus de vo
ſ quondam dei
ſ de quibꝰ dꝛ. Montes in circuitu eꝰ
bis. euge altitudines ſempiterne i
ſ in ꝑſecutionis anguſtijs.
hereditatem date ſunt nobis. pro
pterea vaticinare ⁊ dic. Hec dicit
† ſ nō ſolum eni dixit. ſꝫ aliquādiu poſſedit.
ꝉ ſ dum multi labūt.
domiꝰ deus. † Pro eo ꝙ ꝉ deſolati
ſ quaſi vile lutum ſ omniū nationū vel
eſtis ⁊ conculcati ꝑ circuitum ⁊ fa
gentium. ſ ꝑſecutoribus. vicijs.
cti in hereditatem reliquiſ gentibꝰ
demonibꝰ ſ ab omnibꝰ blaſphemati.
et aſcendiſtis ſuꝑ labium lingue ⁊
ſ eſtis. ſ.
opprobriū populi. propterea mō-
tes iſrael audite verbum domi dei
† ſ nō tantū montibꝰ ſeyr. ſꝫ et mōtibꝰ eius et
Hec dicit dominus deus † monti
collibꝰ ⁊c. ſ cōculcatis.
bus ⁊ collibus. torrentibus valli
† ſ eccleſijs. ſ. ſub diacleciano et maximiano in
buſqꝫ ⁊ † deſertis parietinis ⁊ vrbi
toto orbe diſſipatis
buſ derelictis que depopulate ſūt
ſ a gētilibꝰ. ab hereticis
et ſubſannate a reliquis gentibus
ſ vbiqꝫ. terre.
ꝑ circuitū. Propterea hec dic̄ do
minus deꝰ. Quoniam in igne zeli
ſ contra
mei locutus ſum de reliquis genti
ſ ꝑcipue
ſ q̄ terrenis operibꝰ volebat om̄es
poſita imagine celeſtiſ portare imaginē terrenī
bus ⁊ de idumea vniuerſa. q̄ dede

ſ eccleſiam
runt terram meam ſibi ꝉ in hereditatem
ſ in gladio poſſederunt.
ſ tam materiali ꝙ̄ ſpūali
tem cum gladio ⁊ toto corde ⁊ ex
ſ de ſedibus ſuis ſ habitatores
animo. ⁊ eiecerūt eam vt vaſtarēt.
ſ o ꝓpheta.
ſ Quaſi. nihil ꝓderit gentibꝰ. nihil here
ticis eccleſiam perſequi.
. idcirco vaticinare ſuꝑ humū iſra
el. ⁊ dices montibus ⁊ collibꝰ. iu-
ſ lxx. nemoroſis q̄ amenitate paradiſi virebāt
gis ⁊ vallibus. Hec dicit dominꝰ
† ſ Quaſi. opprobrij veſtri vltor exiſtam
deus. Ecce ego in zelo meo † et i fu
ꝉ ſ cōtra aduerſarioſ qui eccleſiā perſecuti ſūt.
rore meo ꝉ locutus ſum. eo ꝙ cōfu
ſionem gentium ſuſtinueritis. Id
circo hec dicit dominꝰ deus. Ego
ſ leuabo ſ potētiā ſ vel in
leuaui manum meam. vt gentes q̄
† ſ qua vos confuderunt
in circuitu veſtro ſunt: ipſe † confu
ſionem ſuam portent. Vos autem
ſ apoſtoli et apoſtolici viri
† ſ aduerſarijs interfectiſ. pace reddita eccleſie
mōtes iſrael: ꝉ ramos veſtros ger
ſ lxx. vuas quibꝰ. ſ. populꝰ meꝰ ſaturet
minetis. ⁊ fructum veſtrum affera
† ſ ne putetis poſt longū tēpus futurum
tis populo meo iſrael. ꝉ Prope eſt
ſ ne vobis videatur difficile.
enim vt veniat. quia ecce ego ad
ſ veniam. ſ. in auxilium ꝉ ſ qui aduerſus eram
† ſ chriſti vomere. † ſ vt priorē culturaꝫ
vos: ⁊ ꝉ cōuertar ad vos. † ⁊ arabi
recipiatis ſ virtutum ſ ſic ſ de ſe
mini ⁊ accipietis ſementem. ⁊ mul
mente.
tiplicabo in vobis homines omnē
ſ redeuntibꝰ turbis
ꝗ domum iſrael. Et habitabuntur
ſ eccleſie ſ q̄ ante deſtructe
ciuitates et ruinoſa inſtaurabūtur
† ſ qui pollēt ſciētia ſcripturarum
ꝉ ſ nō ſolum hoībus ſ ſimplicibus
⁊ replebo vos † hominibꝰ ⁊ ꝉ iumē
ſ iumenta ſ eccleſie
tis et multiplicabuntur ⁊ creſcent
ſ ante ꝑſecu
⁊ habitare vos faciam ſicut a pͥci
tionē ſ martirum victorijs
pio boniſqꝫ donabo maioribꝰ ꝗ
ꝉ ſ tūc ꝉ ſ anqꝫ captiuitates varias ſentiretis
habuiſtis ab initio. ꝉ ⁊ ꝉ ſcietis qꝛ
ſ qui reſtituo plebem meā. q̄ poſſideat eccleſi
ego dominus. Et adducā ſuꝑ vos
as. et ipſa ſit eccleſiarum hereditas.
homies populū meum iſrael. ⁊ he
reditate poſſidebunt te. Et eris eis
in hereditatem. ⁊ nō addes vltra
ſ quos i ꝑſecutione perdideras
ſ vel liberis.
vt abſqꝫ eis ſis. Hec dicit dominꝰ
deuſ. Pro eo qꝺ dicunt de vobis
deuoratrix hominū es ⁊ ſuffocās
gentem tuā. propterea homies nō
ſ quaſi deuoratrix
comedes amplius. ⁊ gentem tuam

Ca. XXXVI.
Tu autē fili. Hie: Hec ꝑ anfraſticoſ mo re iudaico dicūtur. q̄ illi expectant in mille annoꝝ regno. quando ciuitatem hieruſalem aſſerunt extruendam ⁊ templum illud quod in fine voluminis deſcribitur ⁊ rerū omniū felicitatem. alij ſub zorobabel cōpleta. ſed ſequentia non patiūtur. Tunc enim nō tanta bona habuerunt quanta a principio ne dum maiora.

Hiero. Prophetie totius ad montes iſrael breuiter hic ſenſus eſt. Quia inſultauit vobis inimicus. i. mons ſeyr. et putauit ſe vos i ꝑpetuū poſſidere ⁊ altitudines quondam domini nunc deſertas ceſſiſſe ſibi i hereditatem. et aliquanto tempꝫ poſſedit. ꝓpterea hec dicit dñs montibꝰ ⁊ collibus ⁊c.

Collibus inferioribus in monte eccleſie ꝯſtitutis ꝑ ſingulos gradus. vij. Non poteſt abſcondi ciuitas ſuꝑ montē poſita

Torrentibus. Hiero. Torrentibus quoꝝ. ſ. hyeme ꝑſecutionum ⁊ tempeſtate preſſure. augetur fides vallibꝰ his. ſ. qui humilitate depreſſi ſūt.

Fructum Hiero. Lxx. vuas calcandas. ſ. i prelo dñi. de quibus muſta fundūtur q̄ inebriant. et vinum exprimitur qꝺ letificat cor hominiſ. vt omnis fructus montium de quibus conſcitur panis de celo deſcendens. comedatur a populo dei iſrael. et ne deſperemus in ꝑſecutionibꝰ addit. ꝓpe eſt ⁊c.

A pͥncipio quādo due tribꝰ ⁊ ſemis trās iordanem moyſe duce acceperunt poſſeſſionem. et ſub ioſue tribuſ alie terrā iudeam

Pro eo qꝺ di. Quaſi. Nō vltra ꝑſecutorum patieris opprobria. nec inſultabūt iugulatum populum tuū. ſicut oues occiſionis. pace em̄ reddita omnia opprobria ceſſauerunt.

Filii hominis. Reddit dñs cauſam manifeſtius quare populum iſrael captiuitati tradiderit. ⁊ propter dementiam ſuã ſe reducturũ pollicet. ⁊ multo ampliora tributurum

Filii hominis. Hiero. Allego. Quicunq₃ eſt de domo iſrael. ⁊ cernit pacẽ chriſti q̃ exupat omnẽ ſenſum. habitat in terra ſua. i. eccleſia. vel carnis hoſpitio. qđ ei a deo traditum eſt. Si aũt vtranq₃ polluerit ⁊ immũdicie menſtruate fuerit compatus. effundet de⁹ indignationem ſuam ſup eũ. p ſanguine vel ſuo vel eorum quos ſcandalizauerit.

Pro ſanguine. ꝓphetarum ⁊ aliorum iuſtorum. Vñ. Hieruſalem q̃ occidis ꝓphetas. ⁊. l. e. q. a. t. m. ſ. et ſanguis qui effuſus ẽ requiretur a generatione hac. a ſanguine abel iuſti. v. a. ſ. ç.

Hiero. Alij iudeorum referũt hec ad tẽpus zorobabel. quando ſub cyro rege: multi de iuda ⁊ beniamin in iudeam reducti ſũt Alij ad regnum mille annorum q̃ ſub chriſto quem putant venturum. ⁊ ciuitas hieruſalẽ extruatur ⁊ templũ de quo in vltima pte huius ꝓphetie agitur

ſicut im ꝑperant
nõ necabis vltra ait domin⁹ deus
Nec auditam faciã in te amplius
cõfuſionem gentiũ. ⁊ opprobrium
ſ vñ in
populoꝝ nequaq₃ portabis. ⁊ gẽ-
ſultant tibi ſ ſedata perſecutiõe.
tem tuam nõ amittes amplius. ait
ſ Quaſi. veritas ꝓmiſſionis ipſo dño loquẽte
dominus deus. Et factum eſt ver
firmata eſt.
bũ domini ad me dicens. Fili ho-
ſ populus iudeorũ ſ qñ educti de egi
minis: domus iſrael habitauerũt
pto ſ iudea. ſ. ſ ydola
i humo ſua. ⁊ polluerũt eam i vijs
tria ſ in tantũ
ſuis ⁊ in ſtudijs ſuis. iuxta immũ
polluti.
diciam menſtruate facta eſt via eo
ſ cui omnia apta.
rũ coram me. ⁊ effudi indignatio-
nem meã ſuper eos pro ſanguine
ſ inſup
quem fuderunt ſup terram. Et in
ſ ꝑuerſis cogitationib⁹.
ydolis ſuis polluerunt eam. et di
ſ vt incredulis gentibus comparentur.
ſ babylonia captiuitate vel romana. quoniã effuderũt ſanguinẽ chriſti ſ tanq₃ palee a fru
ſperſi eos in gentes. et vẽtilati ſũt
mento eccleſie.
in terras. Iuxta vias eorum et ad
inuentiones iudicam eos. Et in-
ſ Quaſi. nec ſic ſenſerũt peccatum ſuũ. ſ₃ polluerũt nomen dñi. cũ diceretur de eis. Ecce populus domini ⁊c.
greſſi ſunt ad gentes ad quas in-
ſ captiui
troierunt. ⁊ polluerũt nomen ſan
ſ ꝑirriſionem. ſ qui
ctum meũ cum diceret̃ de eis. po-
ſe ſolũ iactab at cultũ dei noſſe. ſ eccleſia
pulus domĩ iſte eſt. et de terra ei⁹
ſ nõ propter eos. cre
egreſſi ſunt. Et peperci nomini ſan
ator enim omnium ſum
cto meo. quod polluerat domus
iſrael in gentib⁹ ad quas ingreſſi
ſunt. Idcirco dices domui iſrael.
Hec dicit dominus deus. Nõ ꝓ-
ſ nõ nobis dñe nõ nobis. ſ₃ nomini tuo. d. g.
pter vos ego faciam domus iſrael
ſed propter nomen ſanctũ meum
quod polluiſtis i gentib⁹ ad quas
ſ ſanctum demonſtrabo
intraſtis. Et ſanctificabo nomen
meũ magnũ qđ pollutũ ẽ inter gẽ
ſ corã omnib⁹
tes. quod polluiſtiſ in medio eaꝝ
vt ſciant gentes quia ego domin⁹
† ſ reducendo vos in priſtinam gloriam.
ſ. ſ. ſi egerint penitẽ
ait dñs exercituũ. cũ † ſanctificat⁹
tiam. tunc omnis turba gentium cognoſcet q
fuero in vobis coram eis. Tollam
ego tollam eos ⁊c.
quippe vos de gentibus. et cõgre
gabo vos de vniuerſis terriſ. ⁊ ad
ſ. ſ. eccleſiam
ducam vos in terram veſtram. Et
† ſ credentes. ſ. et ab errore conuerſos
ſ. doctrine. ſermonis dei
ſ baptiſmi ſalutaris
effundam ſup † vos aquam mũdã
et mundabimini ab omnibus in-
ſ peccatis
quinamentis veſtris. ⁊ ab vniuer
ſ que in corde ſimulaſtis
ſis ydolis veſtris mundabo vos.
ſ qđ ꝑ peccatũ perdidiſtis
ſ credendi in filium dei.
Et dabo vobis cor nouum. et ſpi-
ſ vñ dauid. Cor mũdũ crea i me ds. e. ſ. r. i. ⁊c.
ritum nouũ ponam i medio veſtri
ſ tũc † omnẽ duriciã ſ incredulum.
Et auferã cor † lapideum de carne
† ſ quod precepta dei ſuſcipiat
† ſ molle tenerũ qđ poſſit in ſe recipe ſpiritũ
veſtra ⁊ dabo vobiſ cor † carneũ. ⁊
ſanctum inſcriptum litteris ſalutaribus.
ſpũm meũ ponam in medio veſtri
ſ tunc † ſ de virtute in virtutem
Et faciã vt i preceptiſ meis † ambu
ſ q̃ prius neglexiſtis. ſ corde
letis. et iudicia mea cuſtodiatis et
ſ confeſſionis.
operemini. Et habitabitis in terra
ſ magiſtris † ſ ſic ſ rurſũ.
ſ abraam yſaac iacob et oĩb⁹ ſanctꝭ
quã dedi patrib⁹ veſtris. et eritis
et ꝓphetis ſ quẽ offendiſtis
† ſ hoc preſenti tempore comprobatur
mihi i populum. † ⁊ ego ero vobis
in deũ. Et ſaluabo vos ex vniuer
ſis inquinamẽtis veſtris. et voca-
ſ de quo efficitur celeſtis panis
† ſ niſi granũ frumẽti cadẽs i terrã. m. f. i. ſ. m.
bo frumentum † et multiplicabo il
† ſ verbi dei. quã paſſus eſt filius ꝓdigus. qui diſſipauit ſubſtantiam ſuam. et fame cogente porcorum ſiliquis paſtus eſt.
lud. ⁊ nõ imponam vobis † famem
† ſ ſapientie. de qua. lignũ vite ẽ oĩb⁹ qui. a. c.
et multiplicabo fructum † ligni ⁊
ſ in ſimilitudinẽ iacob. cuius odor erat ſicut odor. a. p. c. b. d.
genimina agri. vt nõ portetiſ vltra
ſ qđ vſq₃ hodie iudeorũ patitur incredulitas ſ₃ p⁹ q̃ btitudinẽ fuerit cõſecuti: dicẽt cũ aplõ. Nõ ſum dign⁹ vocari apoſtol⁹ quoniã. p. ſ. e. d
opprobrium famis in gentib⁹. Et
ſ ſcientes vbi fueritis diſperſi.
recordabimini viarum veſtrarum
peſſimaꝝ ſtudiorũq₃ nõ bonorũ.
ſ q̃ ante placebant.
et diſplicebunt vobis iniquitates
veſtre et ſcelera veſtra. Non pro-
ſ qui ꝓprio errore periſtis.
† ſ ſupradicta ſ ſ₃ ꝓpter clementiã meam ſub
pter vos ego † faciam ait dñs deus
audis. ſ ergo ſ ſup prioribus
notum ſit vobis. Confundimini ⁊
vicijs. et veſtrũ intelligite creatorem.
erubeſcite ſup vijs veſtris dom⁹
iſrael. Hec dicit dñs deuſ. In die
qua mundauero vos ex omnibus
iniquitatib⁹ veſtris. ⁊ habitari fe
ſ eccleſias. † ſ q̃ in vobis. ſ. corruerunt.
† ſ q̃ in ſynagogis cõciderant.
cero vrbes ⁊ iſtaurauero † ruinoſa

Spiritũ nouũ Hiero. Nota q̃ ſpiritum nouum ⁊ cor nouum dat poſt effuſionem aque.

Confundimini. Cohortatur errantes vt confundant̃ i vijs ſuis. ⁊ reſtituantur in vrbes eccleſie.

In ſolẽnitati. quib⁹ comeditur azimum ſinceritatis ⁊ v. ⁊ agni caro ⁊ ſanguis et in. vij. hebdomadi bus ⁊ in tabernaculiſ huius ſeculi domini feſta celebramus. vt ci uitates quondam de ſertę: plenę fiant gregi bus hominũ ⁊ ratiõe cognoſcant ꝙ ipſe ſit dominus qui omnia preſtitit.

Et ſcient. q. e. d. diſſimulans peccata hominũ ꝓpter penitẽ tiam

Ca. XXXVII.

Facta e ſuper hiero. Per reſurrectionis parabolam: de reſtitutione iſrael agit Quomõ eñ videtur incredulum ꝙ oſſa ari da ⁊ multa vetuſtate confecta reſurgant. ſic reſtitutio populi iſra el in captiuitatẽ ducti ⁊ toto orbe diſperſi. ſʒ his qui nõ nouerunt dei potentiam: ſed tñ futura eſt. q ego inqt dñs locutus ſum ⁊ fa ciã quę pollicit⁹ ſum. deniqʒ ⁊ ſupra ꝓphetia in qua montib⁹ iſrael antiquuſ ſtatus pmit tit. quib⁹ dr. cõuertar ad vos ⁊ arabimĩ ⁊c. ad h̃ ptinet qd nunc ſub parabola dr. ad oſ ſa arida. impleto eo qd in euãgelio dr. quę apud hoĩes impoſſi bilia ſunt. apud deũ poſſibilia ſũt. Educti

ſ confeſſionis. † ſ priſtinis cerimonijs. ſ cerimonijs dei
⁊ terra deſerta fuerit † exculta. quę
ſ videbat. ſ. omib⁹ ſanctis. qui terrene conuerſationis opera pteruunt
† ſ ſanctorũ mundana tran
quondã erat deſolata † i oculis om
ſcuntium. ſ admirantes ſ Quaſi. quomõ factũ eſt hoc
nis viatoris. dicent Terra illa inſ olim. ſ nunc ſ ſimilis padiſo dei
ſ quondam. in qua omẽs piere virtutes
culta: facta eſt vt ort⁹ voluptatis.
ſ iudee ſ quę deum hoſpitẽ nõ habebant
ſ a ſpũ ſancto
et ciuitates deſertę et deſtitutę atſ ſua icredulitate ſ confeſſiõe et ſaluatoris no mine. ſ fide chriſti ſ ſic
qʒ ſuffoſſę: munitę ſederunt. Et ſci
ſ omnis creatura. ſ. et angeli. qui ambiunt ter
ent genteſ quęcunqʒ derelictę fue
ram iſrael
rint i circuitu veſtro. quia ego do
ſ in eis ſ omnium
minus ędificaui diſſipata. plantavirtutũ arborib⁹ ſ quaſi. impleui quod per ꝓ phetas pdixi
uiqʒ inculta. ego dominus locut⁹
ſ qd verbo ꝓmiſi. ſ Admoneant penitẽ
ſim ⁊ fecerim. Hęc dicit dominus
tes vt etiã cũ regreſſi fuerit i eccleſias ſp requi rant dñm. et inueniant eum vt multiplicentur redeuntiũ turbis greges dñi. ſ qſitum
deus. Adhuc in hoc inueniet me
diu. et nõ inuentũ ſ tunc
domus iſrael vt faciam eis. Mul
ſ nõ ſolũ in pdictis ſentiẽt liberalitatẽ meam
† ſ qui. ſ. ratõis et cõfeſſionis ſint pleni et fidei
ſ nõ brutorũ
tipicabo eoſ ſicut gregem † hominũ
animalium ſ in
vt gregem ſanctum. vt gregem hie
qua ꝓprie dei cultus. et viſio pacis
ſ quas dñi clementia receperunt
ruſalẽ in ſolẽnitatib⁹ ei⁹. Sic erũt
ciuitates deſertę plenęqʒ gregib⁹
ſ tũc ſ nolẽs mortẽ pctõris
ſ ſolus
hominũ. ⁊ ſciẽt q ego dominus.

Ca. XXXVII.

Facta eſt ſup
ſ filius p quẽ pater
me manus domini
opatur. Omnia eñi p ipſum facta ſunt. et ſine ipſo factũ eſt nihil. ſ nõ in corpe. ſed extra
⁊ eduxit me in ſpiritu domini. ⁊ di
miſit me in medio campi qui erat
ſ nõ paſſa quieſcere
plenus oſſibus. ⁊ circumduxit me
p ea in giro. Erant autẽ multa val
ſ nõ operta humo ſ arida tẽporis ve
de ſup faciem campi: ſiccaqʒ vehe
tuſtate
menter. Et dixit ad me. Fili hoĩs:
ſ poterint viuere
putaſne viuent oſſa iſta? Et dixi.
ſ qui plenã hab cõſciẽtiã fu
Domĩe deus: tu noſti. Et dixit ad
turorum.
me. Vaticinare de oſſibus iſtiſ. Et
ſ Mirum ꝙ ad oſſa arida loquit. quę ante ner
dices eis. Oſſa arida: audite veruos. carnes et cutẽ. et ſpiritũ viuificantem dei
bum domini. Hęc dicit dominus

nõ poſſunt audire ſermonẽ.
deus oſſibus his. Ecce ego intromittam in vos ſpiritum. ⁊ viuetis
ſ vt coniungamini.
et dabo ſup vos neruos. et ſuccre
ſcere faciam ſup voſ carnes. ⁊ ſup
† ſ. p pulcritudine vt. ſ. nudarũ carnium operi at fęditatẽ ſ tunc
extendam in vobis † cutem. ⁊ dabo
ſ in eo ſ poſt hec
vobis ſpiritũ et viuetis. ⁊ ſcietis
quia ego domin⁹. Et prophetaui
ſicut pręceperat mihi. Factus eſt
autẽ ſonitus prophetante me. ⁊ ec
ce cõmotio: Et acceſſerunt oſſa ad
oſſa. vnũqdqʒ ad iuncturam ſuã.
Et vidi. et ecce ſup ea nerui et car
nes aſcenderũt. ⁊ extenſa eſt i eis
ſ iacebant tantũ humana
cutis deſup. ⁊ ſpiritũ nõ habebãt
corpora ſpiritum nõ habentia
Et dixit ad me. Vaticinare ad ſpm
vaticinare fili hoĩs. ⁊ dices ad ſpi
ritum. Hęc dicit domin⁹ deus. A
ſ. ſ. plagis mundi
quattuor vẽtis veni ſpũs. ⁊ inſuf
fla ſup interfectos iſtoſ. ⁊ reuiuiſcãt
Et prophetaui ſicut pcepat mihi.
ſ ſic
Et ingreſſus eſt in ea ſpiritus. ⁊ vi
ſ vñ. Emitte ſpiritũ tuũ et creabũtur. et. r. f. t.
xerunt. ſteterũtqʒ ſup pedes ſuos
ſ congregatio mortuorum
exercit⁹ grandis nimis val de. Et
dixit ad me. Fili hoĩs. oſſa hęc
vniuerſa domus iſrael eſt. Ipſi di
cunt. Aruerunt oſſa noſtra. ⁊ periit
ſpes noſtra. ⁊ abſciſi ſumus. Pro
ſ quaſi compulſus ab his qui hoc di ſ tercio cunt
pterea vaticinare. ⁊ dices ad eos.
Hęc dicit domin⁹ deus. Ecce ego
apiam tumulos veſtros. ⁊ educã
vos de ſepulcris veſtris populus
† ſ Quaſi. nõ in toto orbe reſurgant. Sʒ terrã iſrael illam dicũt. de qua dr. Beati mites quo niã. i. p. t. Et iterũ. Placebo dño in regione. v.
meus. † ⁊ inducam vos in terrã ve
ſ tunc ſ educti de tumulis.
ſtram iſrael. ⁊ ſcietis q ego domi
nus cũ aperuero ſepulcra veſtra ⁊
eduxero vos de tumulis vr̃is po
pulus meus. ⁊ dedero ſpiritũ me
um in vobis ⁊ vixeritis. ⁊ requie
ſcere vos faciam ſup humũ veſtrã
ſ p hec oia ſ qui ꝓmiſſa opere compleo
et ſcietis quia ego dñs locut⁹ ſum
⁊ feci. ait dominus de⁹. Et factus

ſunt aũt de ſepulcris captiuitatis ⁊ vinculis quib⁹ in ſeruitute babylonia tenebãtur aſtricti. Iudei hec ſub zorobabel completa mentiuntur. qñ cõmo tio magna facta eſt. et regnũ chaldeoꝝ i me dos perſaſqʒ tranſla tum. vel in preſentia chriſti ſui quem expe ctant. Nos aũt ſpũali ter poſt crucem ſalua toris. ⁊ quotidie fieri in his qui inſtar laza ri pctõꝝ ſuoꝝ faſcijs colligati ad vocẽ dñi ſuſcitantur. ⁊ vere ſũt dom⁹ iſrael arens qn dam ⁊ nullã ſpem ha bens ſalutis. ſʒ intran te i ſe ſpũ gratię. ⁊ por rigente dño manum. de ꝓfundo inferi libe rantur. ⁊ qui prius di xerant. domine deus tu noſti hęc. poſtea au dient liberati. Modi ce fidei qre dubitaſti.

Et inſuffla. vt quomõ in prima ꝯdi tione hoĩs inſufflauit deus in faciem eius. ⁊ factus eſt hõ in aĩam viuentem. ſic ⁊ ſecũda ꝯditio id ẽ reſurrectio mortuoꝝ inſufflante ſpũ viuificetur

Fili hoĩs oſſa. Videt facere qſtionẽ cũ nõ de generali. ſed de reſurrectiõe dom⁹ iſrael hęc dicantur. q̃ dicit. aruerũt. o. n. ⁊c. Quid eñ neceſſe fuit ſpẽaliter dici? Sed q̃ de generali reſurrecti one hoc capitulum le gunt. hoc ad ſanctoꝝ referũt reſurrectionẽ De qua. Beatus qui habet ptem in reſurre ctiõe prima. ſup eum ſcda mors non habet poteſtatem. quia alia ſanctoꝝ: alia pctõꝝ. vñ ⁊ in pſalmo. Non reſurgunt impij in iu dicio ⁊c.

Ecce ego. Hic qʒ queritur ſi apiũtur tumuli quomõ erant oſſa ſup faciẽ campi. ⁊ ſicca vehementer?

Et educã vos. Scdm illd. Venit ho ra: qñ qui in monumẽ tis ſunt audient vocẽ filij dei et exibunt qui bona egerũt in reſurre ctionẽ vitę. Et alibi Qui audierit: viuent

Et tu fili hoīs ſume tibi lignū. Decē tribus que dicuntur iſrl. vſq͡ʒ hodie ī montibus ꝛ vrbibꝫ medorum ſeruiunt captiuę: duę aūt ꝙ iudas dicitur a chaldęis captiuate. poſt. lxx. annos in terram ſuā rediere. dominus aūt hic pollicetur. ꝙ ſuo imperio ſubijciat vtroſq͡ʒ.

Hiero. Qr abiecerit domin⁹ tribum effraim. ꝛ elegerit tribū iuda. dauid dicit ſic. Et repulit tabernaculum ioſeph. ꝛ tribum effraim nō elegit. ſꝫ elegit tribuꝫ iuda. De q̊ dī. Nō deficiet ſceptꝝ de iuda ⁊c. In aduentu aūt ſaluatoris duę virgę. ꝛ ſm hebraicū duo ligna in vnū imperij ſceptrum iuncta ſūt. ꝛ in baptiſmo chriſti dudum ſepata ſociantur in vnū nouuꝫ hominē. ꝛ in vnā gentem. ne polluantur vltra in ydolis ꝛ abominatōnibꝫ. ſed lauacro mūdi ſint popul⁹ dei. et imperet eis chriſtus ꝛ habitent ſup terrā mitium ꝛ viuentiū. quā dedit ſeruo ſuo iacob qui populū iſrl in matris vtero ſupplantauit. Sin aūt voluerim⁹ iuxta ꝓphetiā oſee que pene omīs ad. x. tribus dirigitur. i. ad ioſeph ꝛ effraim et ſamariam et iſrael intelligere falſi nomīs ſciētiā ꝛ diuerſas turbas hereticoꝝ. hoc dicim⁹ ꝙ ī vltimo tempe. qū ſubintrauerit plenitudo gentium. ꝛ omīs iſrael ſaluuſ fuerit. dicemus ꝙ aduerſarij populi dei. qui ꝯtra domum iude ꝛ ꝓfeſſionē eccleſię pugnauerunt tradāt ſe eccleſiaſticę fidei. ꝛ vniuerſis erroribus relictis ꝛ pncipibus mūdi hui⁹ qui deſtruunt. ꝛ patriarchis ſuis qui eos ī baratrū demerſerūt ꝯſurgant ꝛ relīquāt ydola ſua.

eſt ſermo domini ad me dicēs. Et tu fili hominis ſume tibi lignum

(duarū tribuū) (nomē ſ. i.)

vnū. ꝛ ſcribe ſup illud. iude ꝛ filio

(nomen) (cū) (Duo enim regna fuerūt diu ſibi cōtraria) (ꝓpheta iubetur hoc facere in typo dn̄i. qui dicit in manib⁹ ꝓphetarum aſſimilatus ſum.)

rum iſrael ſocijs eius. Et tolle lignum alterum. ꝛ ſcribe ſup illud.

(alij virga.) (qui de ioſeph. i. decem tribuum.)

ioſeph lignum effraim. ꝛ cūctę domus iſrael ſocioꝝumq͡ʒ eius. Et ad

(vt nō ſint duo ſed vnum. nec vocent iudas et iſrael. ſed vno nomine iudei. et nō teneantur duabus manibus. ſed vna manu ſaluatoris)

iunge illa vnum ad alteruꝫ tibi in lignum vnū. ꝛ erunt in vnionem i manu tua Cum autē dixerint ad te filij populi tui loquentes. nonne indicas nobis quid in his tibi velis? loqueris ad eos. Hec dicit dominus deus. Ecce ego aſſumam li

(. x. tribus) (de quo hieroboam filius nabath.)

gnum ioſeph. quod eſt in manu effraim ꝛ tribus iſrael que ſunt ei adiunctę. et dabo eas pariter cum li

(duabus tribubus.)

gno iuda ꝛ faciam eas in lignum

(Methaplaſmus)

vnum. et erunt vnum in manu ei⁹ Erūt autē ligna ſup que ſcripſeris in manu tua ī oculis eoꝝ. ꝛ dices ad eos Hec dicit dominuſ deus.

(Expoſitio ſupioꝝum)

Ecce ego aſſumam filios iſrael de medio nationum ad quas abierūt ꝛ congregabo eos vndiq͡ʒ. ꝛ adducam eos ad humum ſuā. Et faciaꝫ

(ſub vnius regis impio.) (De quib⁹ ſupra dictū ē.) (chriſtus.) (De quo. Et regni ei⁹ non erit finis)

eos in gentē vnam in terra in mōtibus iſrael. ꝛ rex vnus erit omnibus impans. Et non erunt vltra

(ſed vnum ouile et vnus paſtor.)

duę gētes. nec diuidentur ampli⁹

(Quaſi. ab omnib⁹ vicijs emūdabo.)

in duo regna. Neq͡ʒ polluentur vltra in ydolis ſuis ꝛ abominationibus ſuis. et cunctiſ iniquitatibus ſuis. et ſaluos eos faciam de vni

ꝛ abominationes ſuas quas de corde finxerūt. ꝛ de cunctis ſedibꝫ ſuis in quibuſ peccauerant. tranſeant ad eccleſiaſticam fidem. ꝛ mūdentur. et ſint populus chriſti ꝛ ipſe de⁹ eorum.

Ecce ego aſſumā filios iſrl. Hiero. Si iudei ꝛ chriſtiani iudaiꝫantes ad mille annoꝝ regnum hec referre voluerint: neceſſitate cogentur. vt ſuſcipiant om̄es qui ſalui fuerint inhabitaturos in terra iſrael. edificandam hieruſalem. extruendum templū. om̄es legis cerimonias obſeruādas

(dum ad)

uerſis ſedibus ſuis in quib⁹ pecca

(hoc captiui) (mūdati.)

uerunt. ꝛ mundabo eos. Et erunt mihi populus. et ego ero eis deus et ſeruus me⁹ dauid rex ſuper eos

(. ſ. nō tantuꝫ rex. ſed et paſtor. magna dignatio. ſupbum nomen imperij: mitigat paſtoris nomine.)

ꝛ paſtor vnus erit omniū eoꝝum.

(viuti in terra ſua.)

In iudicijs meis ambulabunt. et

(corde) (opere)

mandata mea cuſtodient ꝛ facient

(viuentiū) (nō aliā)

ea. Et habitabunt ſup terram quā dedi ſeruo meo iacob. in qua habitauerūt patres veſtri. ꝛ habitabūt

(non ſoli. ſ.) (Quaſi. et nati natoꝝum. et qui naſcentur de illis)

ſup eam ipſi ꝛ filij eoꝝuꝫ ꝛ filij filiorum eoꝝ vſq͡ʒ in ſempiternum. et

(chriſtus)

dauid ſeruus meus princeps eoꝝ

(nō breui tempore.) (cum ſub tali rege fuerint.)

in perpetuum. Et ꝑcutiam illis fędus pacis. pactum ſempiternum

(in eccleſia vt dicere poſſint. ſtatuit ſupra petrā. p. m.) (numero fidelium. vel virtutū)

erit eis. Et fundabo eos. ꝛ multiplicabo. ꝛ dabo ſanctificationem

(ſꝫm iudeos templū. qꝺ ſub ꝫorobabel cōſtructū eſt. ſed illud romano igne ſuccenſum eſt. Omnia ergo referenda ſunt ad eccleſiam et ad tpa ſaluatoris. quando tabernaculū eius poſitum eſt in eccleſia. vbi factus eſt deus noſter. et nos populus eius.)

meam in medio eoꝝum in ꝑpetuū. Et erit tabernaculum meū in eis. ꝛ ero eis deus. ꝛ ipſi erunt mihi

(hic eſt ꝑfectus omnium.)

populus. Et ſcient gentes qꝛ ego

(in ſpiritu)

dominus ſanctificatoꝛ iſrael. cum fuerit ſanctificatio mea in medio

(fidelium)

eoꝝum in ꝑpetuum

Ca. XXXVIII.

Et factus eſt ſermo domī ad me

(alij obfirma)

dicens. Fili hominis: pone facieꝫ

(grece doma. latine tectum.)

tuam contra gog ꝛ terram magog

(amentia) (tota vel omnia)

principem capitis moſoch ꝛ tubal ꝛ vaticinare de eo. et dices ad eū.

ꝛ ſabbatum ꝛ circūciſionis iniuriam. mādu candum ꝛ bibendum ꝛ diuitiaꝝ abūdantiam. ꝓ ſumma beatitudine ꝛ cunctis opibuſ eſtimandam. cū apl's dicat. Eſca deb et vētri ꝛ. v. e. deus autē et hunc ꝛ hanc. d. Quomō aūt in typo reſurrectionis ſupioꝝ ꝓphetę ſermo reſtitutioneꝫ iudaici populi demōſtrauit: nō carnalem ſꝫ ſpūalem. ſic ꝛ hic non ad carnis ſed ad animę ꝑtinet felicitatem. ꝛ ad chriſti fideꝫ qua mundamur in baptiſmo. cuius regnum ꝑpetuū eſt.

Et ſeruus me⁹ dauid. De quo. Dabit ei domin⁹ deus ſedem dauid patris ei⁹ ⁊c. Qui cum in forma dei eſſet. nō rapinā arbitratus eſt. e. ſ. e. m ſed. ſ. e. formam ſerui accipiens. factus obediens vſq͡ʒ. a. m.

Fedus pacis. nō certaminis vel belli ſicut in veteri. t. ſed pacis q̄ exupat omnē ſenſum. De qua. Pacem relinquo vobis. p. m. d. v. et alibi. Factus eſt in pace locus eius.

Ca. XXXVIII. Et factus eſt. Sciendū eſt ꝙ hic vltim⁹ ſermo ad ezechiel fit. Neq͡ʒ em̄ poſt hūc ſimile aliq̄d poſſumuſ inuenire. ꝑter illꝺ qꝺ viceſimo. v. anno ſcriptum eſt tranſmigrationis iechonię. facta eſt ſup me man⁹ dn̄i. et adduxit me illuc. i. in terrā iſrael. quādo ędificatio tēpli deſcribitur. et cerimoniarū eius ordo narratur.

Pone faciē. t. Multa ꝯſideratiōe vl obfirmatione vultus opus eſt. vt q̄ dicuntur reuelata facie poſſimus agnoſcere.

Contra gog ꝛ magog ⁊c. Gog ꝛ magog cōtrarię gentes. ſ. et inimicę ſanctoꝝ. q̄ egrediūtur ab angulis terrę. rectā. ſ. lineam relinquentes. hę caput ſupbientis amentię ꝛ omniū maloꝝ. iuxta illud. Mundus ī maligno poſitus eſt.

Hiero. Gog tectū. Magog de tecto. Tectum hereticoꝝ principes. De tecto qui illoꝝ ſuſcipiunt doctrinas. Et pulcre poſt multas ꝛ miſticas in hoc volumine ꝓphetias. extremam ꝯtra magog ꝛ gog dirigit. Si em̄ tps iudicij eſt ſm petrum vt incipiat a domo dei, et ezechielē qui ait. a ſanctis

meis īcipite. ⁊ nouiſſi-
mus inimicus deſtru-
etur mors. In yſaia q̄
qȝ primus ſermo fit cō
tra iudeā. in q̄ ꝓfeſſio
dn̄i eſt. et extremus cō
tra quadrupedeſ que
in deſerto ſunt. et hic
recte nouiſſimus ſmo
fit ꝯtra gog ⁊ magog
q̄ pugnāt ꝯtra ciuita-
tem dei. i. eccleſiam. de
qua. Fluminis impe-
tus. l. c. dei. Et. Non
poteſt ciuitas abſcon
di ſup. m. p. Et. Hie-
ruſalem que edificat'
vt ciuitas.

Magog de tecto.
Omnis ſupbia ⁊ falſi
nomīs ſciētia: que eri-
git es cōtra noticiā ve
ritatis. his nominib'
demonſtratur. de tali
bus tectis yſaias ait.
In viſione ꝯtra vallē
ſyon. aſcendiſti in te-
cta.

Ecce ego ad te
Hier. Iudei ⁊ noſtri
iudeizanteſ putāt ma
gog ⁊ gog ſcithicaſ gē
tes eſſe innumerabileſ
et immanes. q̄ trans
caucaſuȝ montē ⁊ me
otidiaȝ paludem. ⁊ ꝓ
pter caſpiuȝ mare ad
indiam vſqȝ tendunt'
et has poſt mille āno
rum regnū eſſe a dya
bolo cōmouendas vt
veniant in terrā iſrael
vt pugnent ꝯtra ſcōs
gentibus ſecū multis
cōiunctis. primū mo-
ſoch quos ioſeph' ca
padoces dicit. deinde
tubal. quos idem hi
beros vel hiſpanos.
hebrei italos ſuſpicāt'
habentes ſecū perſas
⁊ ethiopes ⁊ lybies.
Gomer quoqȝ et tho
gorma quoſ galathaſ
⁊ frigas dicūt. Sabe-
os quoqȝ et dedan.
⁊ carthaginenſes ſiue
tharſis. ⁊ hoc eſſe qd'
iohānes ait. Et cum
finiti fuerint mille āni
ſoluetur ſathanas vt
ſeducat gentes in. iiij.
angulos terre. gog et
magog ⁊c. non intelli
gentes totū librum io
hānis. qui reuelatiōis
titulo prenotatur eſſe
miſticū. Alij vero ter
renum ſenſū relinquē
tes. ⁊ iudaicas atqȝ a
niles fabulas. ſequētes
ſunt. ⁊ acquieſcētes ſi
bi tetrabūt in .pſū dā

Hec dicit domin' deus. Ecce ego
ſ principio ſ amē
ad te gog principem capitis mo-
tie ſ omniū ſ primū a ſententia tua
ſoch ⁊ tubal. Et circumagam te et
fluctuare te faciam
ponam frenum in maxillis tuis. et
ſ i ſalutē ſ diſpſum.
educam te ⁊ omnem exercitū tuū.
ſ qui imitant' armatu
equos ⁊ equites veſtitos loricis
ram dei. et loricas iuſticie habere ſe iactant.
vniuerſos. multitudinem magnā
ſ qua feriāt ſ quo ſe tegāt ſ cōtra eccleſiā.
haſtam ⁊ clipeum arripientium et
ſ Gentes. ſ. ſeuiſſime et inimice iſrael
gladium. Perſe ethiopes ⁊ libies
quarū cōtra populū dei bella legunt'
cum eis. omnes ſcutati ⁊ galeati.

Gomer ⁊ vniuerſa agmina ei' do
ſ. ſ. ab aquilone veniētes. qui frigidiſſi
mus et nomine dexter vocatur.
mus thogorma latera aquilonis
ſ magoȝ ſ ſubiecti.
⁊ totū robur eius. populiqȝ multi
ſ yronia
tecū. Prepara ⁊ inſtrue te, ⁊ om-
ſ ſubdi
nem multitudinem tuam que coa
ta tuo impio ſ prece
ceruata eſt ad te. ⁊ eſto eis in pre-
ptorē. ſ viſitabo ī virga iniquitates eorū ⁊c.
ceptum. Poſt dies multos viſita
ſ vn̄. iohēs. Nouiſſima hora eſt. et popu
lus gentiū. xi. hora ducitur ad colēdā vineam
beris. In nouiſſimo annorum ve
ſ expugnandam
ſ ſanctorum q̄ affert fruct' centenos
et ſexagenos et tricenos. ſ vt ī pa
nies ad terram que reuerſa eſt a
ce conſiſtat. ſ contempto errore gentilium
gladio. ꝯgregata eſt de populis
ſ patriarchas. ꝓphetas
multis ad mōtes iſrael qui fuerūt
ſ ſine lege et ꝑceptis dei. vn̄ poſtea d'r. Plures
filij deſerte qȝ ei' q̄ habet virum.
ſ terra.
deſerti iugiter. Hec de populis e-
ſ alias habitabunt
ducta eſt. ⁊ habitauerunt in ea cō
ſ gog: dyabolus pīceps hereticorum.
fidenter vniuerſi. Aſcēdens aūt
ſ vt omnia tenebris et errore cōfundat. Non
enī habet imbrē temꝑaneū et ſerotinū ſ ver
quaſi tempeſtas venieſ ⁊ quaſi nu
borū ſ quātū in te eſt ſ credentium.
bes vt operias terram. tu ⁊ omnia
agmina tua ⁊ populi tui multi te-
cum. Hec dicit domin' deus. In
ſ temporibus nouiſſimis.
ſ Vn̄. Si ſpūs poteſtatē hn̄tis aſcende
die illa aſcendent ſermones ſuper
re voluerit ſup te ⁊c. Dn̄s autē aſcendit in cor
cor tuum. ⁊ cogitabis cogitationē
iuſti. qui aſcēſiones diſpoſuit in corde ſuo
peſſimam ⁊ dices. Aſcendā ad ter-
ſ dei auxilio vel dyalecticorū argumentatiōe
ram abſqȝ muro. veniam ad quie-
ſ Rex noſter pacificus. quia in pace
factus eſt locus eius
ſcentes habitāteſqȝ ſecure. Omes
ſ inquit ille ſ ſeculari ſciētia. q̄ ſtulticia ē
hi habitant ſine muro. vectes et
apud deum ſ eccleſie
porte non ſunt eis. Ut ſpolia diri

pias ⁊ inuadas predaȝ vt inferas
ſ chriſtianos ſ ante
manum tuam ſup eos qui deſerti
a dei noticia ſ ꝑ chriſtū q̄ ait. Pa
ſ id eſt.
fuerunt. ⁊ poſtea reſtituti. ⁊ ſuper
ter reuelaui nomen tuum hominib'.
populum qui eſt congregatus ex
ſ hereditatem chriſti
gentibus. qui poſſidere cepit. ⁊ eē
ſ Vn̄. operatus eſt ſalutem in medio terre. Veri
tas enī orta eſt de terra q̄ dicit. ego ſum via ve
habitator vmbilici terre. Saba ⁊
ritas et vita.
ſ carthaginis. vel maris. qui inter hui' ſecu
li fluctus. bonis opib' querunt mercimonia.
dedan ⁊ negociatores tharſis et
ſ ſancti ſ o gog
omnes leones eius dicet tibi. Nū
ſ eccleſie.
quid ad ſumenda ſpolia tu venis:
ſ vt chriſti poſſeſſio fiat tua hereditas.
Ecce ad diripiendam predam con
gregaſti multitudinē tuam. vt tol-
ſ eloquētie ſ intelligētie
las argentum ⁊ aurū. auferas ſup
ſ virtutum
pellectilem atqȝ ſubſtantiam. ⁊ di
ſ chriſti victorijs congregatas.
ripias manubias infinitas. Pro
ſ o ezechiel. qui in typo chriſti diceris
pterea vaticinare fili hominiſ. ⁊ di
filius hominis
ces ad gog. Hec dicit domi' de'.
ſ totius mūdi errore ſublato. ſ i eccleſia
Nunquid nō in die illo cū habita
ſ qui mēte cernit dn̄
uerit populus meus iſrael cōfidē
ſ. i.
ter. ſcies ⁊ venies de loco tuo. a la
ſ qui omnē calorem credentium refri
gerare conatur
teribus aquilonis tu ⁊ populi m'
De quibus. Equum et aſcenſorē proie
ti tecū: Aſcenſores equorum vni
cit in mare
uerſi. cetus magnus ⁊ exercit' ve
hemens. ⁊ aſcendēs ſup populum
meum iſrael quaſi nubeſ vt operias
ſ in tēpore euangelice ꝑdicationis.
terram: In nouiſſimis dieb' eris
ſ oportet eſſe hereſes. vt qui ꝓbati ſunt. m. f.
⁊ adducam te ſup terram meaȝ vt
ſ. i. cum penitus me
ſciāt gentes me. cum ſanctificatus
intellexerint iudicem
fuero in te in oculis eorum o gog.
Hec dicit domin' deus. Tu ergo
ille es de quo locutus ſum ī dieb'
ſ Ioel quoqȝ in valle ioſa
antiqs. in manu ſeruorum meoꝝ
phat dicit populos congregandos. Et yſaias
prophetarum iſrael. qui propheta
et omēs ꝓphete. in quorū bonis opibus ſmo
uerunt in diebus illoꝝ temporuȝ.
domini fit
vt adducerem te ſup eos. Et erit ī
die illa ī die aduentus gog ſuper
terram iſrael. ait dominus deus.
ſ cum venerit ſuper terram iſ. ſ cōtra te
aſcendet indignatio mea in furore

nimiū ad alta conſcen
dunt. ⁊ multo peiores
fingunt nenias. vt in
celeſti hieruſalē dya
boli ⁊ exercitus ei' bel
la deſcribant. ⁊ ſub e
thimologijs gentium
ſingularum interꝑten
tur ſpūales nequicias
in celeſtib'.

In maxillis. t.
In chamo ⁊ freno. m.
e. ꝯſtringe. vt indomi
tus equus ⁊ laſciuus.
⁊ corruens ꝑ ꝑcipitia:
freno dn̄i teneat'. Vn̄
Aſcendes ſup equos
tuos. ⁊ equitatio tua
ſalus. Tales equos ⁊
equites vidit iohēs ī
celo.

Hiero. Illud quo
qȝ breuiter notanduȝ
ꝙ in ezechiele gog ꝑ-
ceps terre magog d'r.
In apocalipſi vero
gog ⁊ magog natiōes
q̄ egrediuntur de. iiij.
angulis terre. Et quō
a iacob qui prim' di
ctus eſt iſrael. omis po
pulus hebreoꝝ iſrael
vocatus eſt. et ab arā
ſyria. a meſraim egi-
pt'. quoꝝ ī geneſi ſcri
pta ſunt nomina. ſic
et a principe gog: oēs
qui ei ſubditi ſunt ma
gog appellantur.

Que reuerſa ē
a gladio. Diſſipa gē-
tes q̄ bella volunt

Deſerti. Hec ſūt
deſerta ⁊ inaquoſa. in
quib' dyabolus locū
inuenire nō poteſt. q̄
vocati ſunt ad ſalutē

Seruoꝝ meo
Moyſi. ſ. q̄ iuxta. lxx.
in libro numerorum
ait Egredietur hō de
ſemine eius. ⁊ dn̄abit'
gentium plurimarum
et leuabit' gog regnū.

Piſces maris
Habitatores. ſ. eccle
ſie. quoꝝ alij vt piſceſ
alij vt volucreſ. c. z. b.
a. z. o. re. q. m. ſ. t. alij
vt retinentes hoīs di
gnitatē. vn̄ apl's etiā
poſt reſurrectionē di
cit fore alia corpa cele
ſtia. alia terreſtria. alia
vt piſceſ. alia vt volu
cres ⁊c. In actibus qꝫ
apoſtoloꝝ vas petro
oſtenſum varietatem
monſtrat aīaꝝ. que i
archa quoqꝫ diluuij
ꝯtinentur.

Sepes. Que imi
tant eccl'am dei. dec⁹
ſepib⁹ dr. Qui deſtru
it ſepem mordebit eū
coluber.

Ca. XXXIX.

Tu aūt fili ho.
Que in hoc capitulo
dicuntur: aiunt iudei
poſt mille annoꝝ re
gnum futura. interfici
endumqꝫ gog princi
pem moſoch ros ⁊ tu
bal in finibus iſrael. ⁊
ab omnib⁹ volatilib⁹
⁊ beſtijs deuorandū.
⁊ habitatores vrbiū
iſrael. vij. annis ligno
rū vſum nō de ſiluis
ſed de armis gog ha
bituroſ. ipſumqꝫ ſepe
liendum in valle q̄ he
braice dr gen. ⁊ nomē
ſepulcri illius vocan
dum poliandrū. vbi
ſ. multitudo hominū
ſit ſepulta. Septē aūt
menſib⁹ eum ſepelien
dū a domo iſrael. vt
terra mundetur. et in
ditam futurā diem q̄
interficiatur gog. ꝯſti
tuendoſqꝫ qui oſſa di
ligenter inquirāt et ſe
peliant ne quidquam
remaneat inſepultum
Poſt mēſes aūt. vij.
pagranda eſt terra vt
aiunt. ⁊ ſi qd̄ os hoīs
inuentum fuerit: titu
lo ſuppoſito demon
ſtrandū. vt poſtea ſe
peliatur ab e's. q̄ tali
officio ꝓpoſiti fuerint
Nomen aūt ciuitatis
appellādū amona. q̄
grece dr poliandrion
hoc eſt multitudo ho
minum ſepultoꝝ ⁊ ſic
terrā eſſe mundandā.
Nos aūt cepte expla
nationis ſenſū tenen
tes ſingula q̄ ꝓpoſui
mus diſſeramus.

Super te gog.
Hab3 gog ⁊ ipſe trini

ſ. p populo meo ſ qui victoꝝ tu
meo ⁊ i zelo meo. In igne ire mee
oꝝum ligna ꝯſumat
locutus ſum. quia i die illa erit cō
ſ adnitente dyabolo. ſ. magna perſecutio con
tra eccleſiam
motio magna ſup terram iſrael. et
ſ cōmotione parata
cōmouebuntur a facie mea piſces
maris ⁊ volucres celi ⁊ beſtie agri
⁊ oīe reptile quod mouetur ſup
humum. cunctiqꝫ homines q̄ ſūt
ſup faciem terre. Et ſubuertentur
ſ qui ſe eleuant cōtra ſciētiam dei. ſ muni
montes. ⁊ cadēt ſepeſ. ⁊ oīs mu
mēta hereticoꝝ cū apparuerit fortitudo eccle
ſiaſtici ſermonis
rus corruet in terram. Et cōuoca
ſ hereticoꝝ principē gog. ſ.
bo aduerſus eum in cunctis mon
ſ ſupplicium
tibus meis gladium: ait dominus
ſ vt hereticus pugnet cōtra hereticum.
deus. Gladius vniuſcuiuſqꝫ i fra
quoꝝ inter ſe dimicatio. eccleſie victoria eſt.
trem ſuū dirigetur. ⁊ iudicabo eū
ſ ſua. ſ quē effudit ſ ſermonib⁹ eruditi et ꝑ
fecti viri.
peſte ⁊ ſanguine ⁊ imbre vehemē
ſ teſtimonijs ſcripturarum ſ penā. ſ.
ti ⁊ lapidibus immenſis. Ignem
ſempiterni iudicij ſ dyabolum
⁊ ſulphur pluam ſup eum ⁊ ſuper
ſ ſocios impietatis quoꝝ multitudine circun
exercitū eius. ⁊ ſup populos mul
datur. ſ omni errore
tos qui ſunt cum eo. Et magnifica
ſublato. punitiſ pricipibus
ſ in fidelibus
bor ⁊ ſanctificabor. ⁊ notus ero in
ſ q̄ illi credēt. ſ beatitu
oculis gentium multarū. ⁊ ſcient
dine ſua et penis aduerſariorum.
quia ego dominus.

Ca. XXXIX.

Tu autē fili
hominis: vaticina
re aduerſum gog. ⁊ dices. Hec di
cit domin⁹ deus. Ecce ego ſup te
ſ alij ros
gog principem capitis moſoch ⁊
ſ ſpe inani. ſ. lactabo qua ſeduct⁹ ad ꝓliū ſe
tubal. ⁊ circumagam te. ⁊ ſeducā
ſtinet occidēd⁹ victorie ſpe fruſtrat⁹. ſ nouiſſi
te. ⁊ aſcendere te faciam de lateri
mis ſ a quo exardeſcūt mala ſup terram
bus aquilonis. ⁊ adducam te ſup
ſ apoſtolos et apoſtolicos viros
ſ tunc
montes iſrael. Et ꝑcutiam arcum
ſ qui eſt
tuum in manu ſiniſtra tua. ⁊ ſagit
ſ qui aſcen
tas tuas de manu dextera tua de
deras. † ſ De quib⁹. Montes i circuitu eius.
ſ in ipſis
ijciam. Sup † montes iſrael cades
montibus.
tu ⁊ omnia agmina tua ⁊ populi q̄

† ſ aduerſarijs. ſ. ptātibus. q̄ iuxta viā3 come
dere ſementē
ſunt tecū. † Feris. auibus. omniqꝫ
† ſ Sanguinarijs. quomō eni dr. Dediſti eum
eſcam populis. e. de dracone. ſ. ſic decepti ab he
reticis: demonum cibus ſunt.
volatili ⁊ † beſtijs terre dedi te ad de
† ſ qui colitur ab agricolis dei
uorandum. Super faciem † agri
ſ cui⁹ nō poſſunt verba fruſtrari
cades. quia ego locutus ſum: ait
† ſ vt ſuſcipiat doctrinam. ſ ignē ve
dominus deus. † Et imittā ignem
ni mittere in terrā ⁊c ſ qui ſeculi flucti
in magog ⁊ in his qui habitant in
bus tranſitis: ſe eſſe ſecuros putant
inſulis confidenter. ⁊ ſciet qꝛ ego
domin⁹. ⁊ nomen ſanctum meum
ſ qui nō auto
notū faciam in medio populi mei
ritate gog ſeductus. ſ occaſione falſi nois ſciē
iſrael. ⁊ non polluam nomen ſan
tie in hereticis ſ q̄ in circuitu.
ctum meū amplius. ⁊ ſciēt gentes
quia ego domin⁹ deus iſrael Ecce
ſ dies. ſ. iudicij. qui veniēs veniet et nō. t.
ſ iam
venit. ⁊ factum eſt ait domi⁹ deus
ſ penarū. ſ. et vindicte. ſ in ꝓphetis
Hec eſt dies de qua locutus ſum
ſ credētes
Et egredientur habitatores de ci
ſ eccleſie recte fidei ſ vn̄. Arcū conteret et
uitatibus iſrael. ⁊ ſuccendēt ⁊ cō
cōfringet. a. e. ſ. c. i. ſ De quib⁹ ſupra.
burent arma. clipeum. ⁊ haſtas. ar
ſ in quib⁹ ꝑuerſū pa
cum ⁊ ſagittas. ⁊ baculos manus
ſcha celebratur ſ viri eccleſiaſtici.
ſ quib⁹ lata et inſanabilia vulnera inferebāt
⁊ contos. ⁊ ſuccindēt ea igne. vij.
doctrine
annis. Et non portabunt ligna de
ſ gentiū. quas malunt ſaluare q̄ ꝑdere. ſ. here
ticoꝝ quoſ vicerint
regionibus neqꝫ ſuccident de ſal
ſ qb⁹ eccl'am ipugnabāt
tibus. quoniam arma ſuccendent
ſ Spūſſancti ſermōe. ſ. eccleſiaſtico. quē q̄ ha
igne. ⁊ deprędabūtur eos quibus
bucrit. dicere poterit. Nōne cor noſtrū ardens
ꝑde fuerant. ⁊ diripiēt vaſtatores
erat. i. n. dū. l. n. i. v. et apiret. n. ſ. ſ in
ſuos: ait domin⁹ deus. Et erit in
claro lumine
die illa. dabo gog locū nominatū
ſepulcrum in iſrael: vallē viatoꝝ
ad orientē maris. que obſtupeſce
re facit pretereuntes. Et ſepelient
ſ hereticos ſ qua ſp gaudēt ſ gen hebra
ibi gog ⁊ omnē multitudinem ei⁹.
ice. poliandrion grece. i. ſepulcrum plurime
⁊ vocabit vallis multitudinis gog
multitudinis ſ ſordib⁹
et ſepelient eos dom⁹ iſrael. vt mū
hereticorum ſ ne li
dent terram. vij. menſibus. Sepe
berum acrem captet ſ non ſolum ma
liet autē eum omnis populus ter
giſtri ſ anniuerſaria.
re. et erit eis nominata dies i qua
glorificatus ſum. ait domi⁹ deus.

tatē ſuā. ros. moſoch
et tubal. caput. ſ. ⁊ in
ſaniam ⁊ vniuerſa vt
nō ſit. ſ. vicium qd̄ nō
poſſideat

Manu ſiniſtra
tua. Quia ad interfi
ciendos eos quos de
ceperit: imitatur eoſ q̄
habēt arma a dextris
et a ſiniſtris. ꝑ bonā
⁊ malam famā. de q̄
bus. Ecce eni peccato
res intenderūt arcum
⁊c. Hec ignita dya
boli iacula ſcuto fidei
refrigerāda ſunt. al's
reſtinguenda ſunt

Et egredient.
Septim⁹ annus eſt re
miſſionis quo ſeruis
hebreis libertas dat.
debita cūcta ſoluūtur
⁊ ad dn̄os redit anti
qua poſſeſſio. ⁊ quies
terre tribuitur. ⁊ oīs
fruges paupib⁹ cōdo
nant. quo in. vij. ānis
nūo ſacrato ⁊ pfcō he
reticorum diſꝑeat ar
matura

Hiero. Nō poſſu
mus plenā hic pacem
⁊ habitatōiſ ꝯfidētiā
niſi cunctā aduerſari
oꝝ ſuppellectilē depre
demur. vt ꝑeant oīa
⁊ cremētur in cinerem
vt depredemur eos q̄
nos ante fuerant deꝑ
dati. ⁊ vaſtemus eos
q̄ eccl'am vaſtauerāt.

Et erit i die illa.
Sepulcrū eni gog nō
erat in montib⁹. ſed in
depreſſis vallib⁹. ⁊ cō
fragoſis locis. que he
braice gen dicātur. q̄
heretici cū in occidēte
ſint. in oriente eſſe fin
gūt vt decipiant via
tores. eos. ſ. qui ſeculū
iſtud ꝑtranſeunt. non
habitatores: ſ; ꝑegri
ni. ſicut ille q̄ dicebat.
Aduena ego ſum. a. t
⁊. p. ſ. o. p. m. Quis eni
ꝓtereuntiū. de quib⁹
dr. Et nō dixerūt qui
ꝓteribant benedictio
dn̄i. ſ. v. ⁊c. nō mirat
et obſtupeſcit cū vallē
videat viatoꝝ q̄ ha
bitatorib⁹ mons vide
tur.

Septē menſib⁹
Sicut ⁊ ſeptem anniſ
arma ſuccendent. A ꝑ
mo eni menſe qn̄ dn̄i
paſcha celebramus et
exterminatorē egipti
agni cruore vitamus
vſqꝫ ad exitum anni.

id eſt vſq; ad ſeptimū
menſē q̄n tabernacu
la figimus. ⁊ inter cete
ras frondes: palmarū
q; ramiſ ꝓtegimur vt
ꝑfecta ↄtra hoſtes vi
ctoria demonſtretur.
feſtiuitates om̄es cō
plemus in populis.

Tu ergo fili ho.
Hiero. Hec vſq; ad
edificationem templi
iudei ⁊ noſtri iudaizā
tes referūt ad vltimū
tempus quo carnibuſ
gog ⁊ om̄is exercit⁹ ei
quaſi pinguiſſimis be
ſtijs volucres beſtie
q; ſaturentur. et reſti
tuantur filij iſrael in
priſtinū ſtatum ⁊ a gē
tibus vltra nō expu
gnentur. ⁊ effūdat ſpi
ritum ſuū ſup eos de⁹
vt habitent in t̄ra ſua
non om̄es gentes. ſed
proprie domus iſrael
Nos aūt ceptam tro
pologiam ſequimur

ſ eccleſiaſticos. ſ. q̄ hoc habeāt officiū. ne quid
i terra iſrael ſordidū remaneat aut morticiniū.
ſ ſepulto gog
Et viros iugiter conſtituent luſtrā
ſ eccleſiam ſ mortuos vt mundetur
tes terrā. qui ſepeliant ⁊ requirāt
terra eccleſie
eos qui remanſerant ſuper faciem
ſ q̄n de
terre vt emundent eam. Poſt mē
bēt omnia eſſe purgata. ſ quib⁹ hec cura incū
ſes autē ſeptem querere incipient.
bit.
⁊ circūibunt ꝑagrantes terrā. Cum
ſ ſupeſſe ſ duriciā heretice prauitatis
q; viderint os hominis. ſtatuent
ſ vt cū notati fuerint qui ſunt huiuſmodi. vel
emundentur vel ſepeliātur cum gog
iuxta illd titulū donec ſepeliāt illd
ſ vbi ſepultus eſt cū multitudi
pollinctores i valle multitudinis
ne ſua. † ſ vbi victoria ſeruorū dei. vbi iacent
aduerſarij et om̄is inimicorū multitudo
ſ vel polian
gog. Nomen aūt† ciuitatiſ amona
drion. vt finis omniū reſtitutio puritatis ſit
⁊ mundabunt terram. Tu ergo fili
ho is. hec dicit dn̄s de⁹. Dic omi
ſ demonib⁹ qui celeriter currunt om̄ia ꝑſcrutā
tes
volucri ⁊ vniuerſis auibus cūctiſ
ſ demonibus crudeliſſimis. quib⁹ traduntur
aduerſarij in interitū carnis. v. ſ. ſ. et diſcant
q; beſtijs agri. Conuenite. prope
nō blaſphemare ſ hereticorū
rate. cōcurrite vndiq; ad victimaz
principes ſ deuorandam
meam quam ego immolo vobis:
ſ comedendam. ſ. ſ apoſtolos. ꝓ
victimam grandem ſup montes iſ
phetas. ſanctos viros. In illis enim contrario
rum dogmatū magiſtri corruūt. et ab illis vul
nerati ꝑeunt. ſup quos edificatur eccleſia.
ſ caro et ſanguis re
rael. vt comedatis carnes ⁊ biba
gnum dei nō. p. ſ qui cōtra dei ſci
ſ vel gigantiū.
tis ſanguinem. Carnes fortium co
entiā pugnabant † ſ q̄ terrena ſapuerunt
medetis. et ſanguinem †principuz
ſ nō celi. ſ Hec animalia deo immo
terre bibetis. arietum. agnorum. ⁊
lantur. et heretici dei ſacrificia imitantur. ſed
oblatio eorum cibus eſt demonū.
hircorum. thaurorūq;. ⁊ altilium
ſ Impinguantur enim ſanguine deceptorum
et pinguium omnium. Et comede
vſq; in ebrietatem. Hos ergo immolat dn̄s ꝑ
tis adipem in ſaturitatem. ⁊ bibe
eccleſiaſticos viros peſſimis cōuiuijs. vt bibāt
tis ſanguinem in ebrietatem de vi
vſq; ad vomitum et ebrietatē
ctima quā ego immolabo vobis. ⁊
ſ cū viri ſancti ſcripturis imbuti. tales equos
ſaturabimini ſup menſam meam
et equites truncabūt
ſ equum et aſcenſorē ꝓiecit in mare
de equo ⁊ de equite forti. ⁊ de vni
uerſis viris bellatoribus ait domi
ſ ſic
nus deus. Et ponam gloriam me
ſ fidelib⁹. ſ. ſ tūc ſ intelligēt. ſ eccle
am in gentibus. ⁊ videbūt om̄es
ſic ſanctorū ſ ſup aduerſarios
gentes iudiciū meū quod fecerim
⁊ manum meam quā poſuerim ſu

ſ comprimendos:
per eos. ⁊ ſcient domus iſrael q̄
ſ victorie. ſ.
ego dominus deus eorū a die illa
ſ in ꝑpetuum
⁊ deinceps. Et ſcient gentes quo
ſ ab hereticis
niam in iniquitate ſua capta ſit do
mus iſrael. eo q; dereliquerint me
ſ oppoſuiſti nubem tibi: ne tranſeat oratio
⁊ abſconderim faciem meā ab eis.
ſ hereticorum
⁊ tradiderim eoſ in manus hoſtiū
ſ traditi
et ceciderint i gladio vniuerſi. Iu
xta immūdiciam eorū ⁊ ſcelus feci
ſ oportet eſſe hereſes vt qui ꝓbati ſunt. m. f.
ſ ꝓpter hec omnia
eis. ⁊ abſcondi faciem meā ab illis
Propterea hec dicit domin⁹ de⁹
ſ in terram viuentium
Nunc reducam captiuitatē iacob
ſ eccleſie. ſ. i qua ha
⁊ miſerebor omnis domus iſrael.
bitant videntes deum
ſ qui viſus ſum negligere huc vſq;.
ſ quod blaſphema
Et aſſumam zelum pro nomie ſan
tur in gentib⁹ ꝓpter hereticos.
ſ liberati. ſ cōfundantur
cto meo. et portabūt cōfuſionem
et erubeſcant valde velociter.
† ſ Vn̄ apoſtolus. Continuus dolor eſt
cordi meo. quoniā ꝑſecutus ſum. e. d.
ſuam. ⁊ omnē †preuaritionem ſuā
ſ derelicta catholica fide
preuaricati ſunt in me. cum habi
ſ viuentium. ſ. mitium
tauerint in terra ſua confidenter.
ſ hereticorum ſ hereticorum inſidias
neminem formidentes. et reduxe
ro eos de populis. ⁊ cōgregauero
de terris inimicorum ſuorū. ⁊ ſan
ſ q̄ et
ctificatus fuero in eis in oculis gē
ipſe dn̄o crediture ſ hic eſt finis
tium plurimarū. Et ſciēt quia ego
beatitudinis.
dn̄s deus eorū. eo q; tranſtulerim
eos i nationes. et congregauerim
ſ iudeam terram cōfeſſionis viuentiū
eos ſup terrā ſuam. et non dereli
mitium ſ hereticis
querim quenq; ex eis ibi. Et non
ſ gratiam. noticiam.
abſcondam vltra faciem meam ab
ſ Quaſi. gratia ē nō meritum ſ gratie. de quo
eis. eo q; effuderim ſpiritum meū
iohel. Effundam de ſpiritu meo ſup omnē car
nem. ſ Manſio dei ſunt qui deū cernūt
ſup omnē domum iſrael. ait domi
nus deus

Ca. XL.

ſ Hiero. Ezechiel i prima ca
ptiuitate cum ioachim re
IN vigeſimo
ge traditus eſt in babyloniā.
et quinto anno tranſ
ſ Tempus ſimpliciter exprimit vt in corde
audientium hiſtorie radicem figat vn̄ ſpiritua
les fructus ꝓferat
migratiōis noſtre i exordio anni.

Ca. XL.
In viceſimo et
Hiero. In exordio an
ni decima menſis ⁊c.
Theodotio. In nouo
anno. Nouus annus
apud hebreos dr̄ mē
ſis ſeptimus. qui apd
eos dr̄ theri. vt kalen
dis menſis ſeptimi ſit
tubarum clangor. ⁊ ei
uſdem decima die. di
es ieiunij ⁊ placatiōis
quinta decima vero
q̄n tot⁹ lune orbis ex
pletur. dies ſcenophe
giarū datur intelligi:
q; decima die placati
onis dn̄ice monſtra
tum ſit ezechieli edifi
cium ciuitatis
In vice ⁊ qui. a.
Hiero. Si in quinto
anno tranſmigratōis
ioachim in q̄rto men
ſe. ⁊ in quinta menſis
apti ſunt celi ezechie
li iuxta fluuiū chobar
⁊ vidit viſiones dei.
Nūc aūt dr̄ q; in vice
ſimo et quinto anno
tranſmigrationis eiuſ
dem in exordio anni.
decima mēſis dn̄i ma
nus facta ſit ſup eum
⁊c. patet. quia. xviij.
annis. ⁊. ix. menſibus
⁊. v. dieb⁹ anni viceſi
mi completis. om̄is ei
us ꝓphetia ↄtexta ſit.
In vice. ⁊. q. a.
Hier. Hec ⁊ q̄ ſequū
tur vſq; ad finem vo
lumīs melius arbitra
mur tacere q; pauca de
eis dicere
Grego. Dicturus
miſtica: hyſtoriam ꝑ
mittit vt ſciatur ex tē
pore qd̄ credatur i re
uelatione. In exordio
libri. quo anno ꝓphe
tare cepit īdicauit. in
fine quo extremam vi
ſionē vidit.

¶ Quartodeci. an. Greg. Vndecī eñ ānis ſedechias poſt captiuitatem primam in hieruſalem regnauit. poſt cuius captiuitatē que ſecūda eſt quartodecimo anno ꝓpheta vltimā viſionem vidit. vndecim vero ⁊ quattuordecim vigintiquinq; ſunt. Vidit aūt primam viſionem quinto prioris captiuitatiſ anno. hanc vltimam in viceſimoquīto anno. Patz itaq; vſq; ad vltimam viſionē viginti annos interfuiſſe. Supiuſ viceſimiſeptimi anni mentionē fecit, ſed tēpus deſcribit regis de quo ꝓphetare cepit

¶ Hiero. Allegoria. Quattuordecim generationes ſignificat. quibus cōpletis vſq; ad dauid. ⁊ ab eo vſq; ad tranſmigrationem inde vſq; ad natiuitatez chriſti: vrbis reparatio ꝓmittitur. Vnde ipſe edificauit ciuitatē meam ⁊c. Et alibi. vt predicarē captiuis remiſſionem ⁊c.

¶ Quomō reſtitutionem populi imo viuificationem in oſſibus cāpi ſub reſurrectiōis imagine monſtrauit. ſic inſtaurationem vrbis q̄ ante annos quattuordecim babilonio igne deleta eſt ſub deſcriptiōe ei⁹ dn̄s pollicetur. vt ſicut captiuitatē ⁊ euerſionem ī olla ſucceſſa ab aq̄lone ſignauit ⁊ ꝓphetia in ope vera patuit. ita ex fide p̄teritoꝝ futurę ędificationis veritas vaticinio ꝯparet.

¶ Non de illo tempe hoc dr̄ ſicut iudei delirāt. quo ſub zorobabel ⁊ ieſu tēpluz extructum eſt. Hoc eñ mľto dign⁹ ſalomonico illud quaſi nihil cōparatione eius.

decima menſis. quartodecimo anno p⁹ q̄ꝑcuſſa eſt ciuitas. in ipſa die facta eſt ſup me man⁹ domini. ⁊ adduxit me illuc: i viſionibus dei. Adduxit me in terram iſrael. ⁊ dimiſit me ſup montem excelſum nimis. ſup quez erat quaſi ędificium ciuitatis vergentis ad auſtrum. et introduxit me illuc. Et ecce vir cuius erat ſpecies quaſi ſpecies ęris. et funiculus lineus i manu eius ⁊ calamus menſurę in manu eius. Stabat autē in porta et locutus eſt ad me idem vir. Fili hominis: vide oculis tuis. ⁊ auribus tuis audi. ⁊ pone cor tuum i omnia quę ego oſtendam tibi. q2 vt oſtendantur tibi adductus es huc. Annuncia omnia quę tu vides domui iſrael. Et ecce murus forinſecus in circuitu domus vndiq;. ⁊ i manu viri calamus menſurę ſex cubitorū ⁊ palmo. Et mē

[Interlinear glosses:] ſ ſecūdo — ſ qua luce eñ iuſticie ſupbos ꝑcutit. eadem afflictos et penitentes viuificat — ſ q̄ corꝑe i babilone erā. — ſ virt⁹ ꝑtātis — ſ in ſpiritu — ſ qui corꝑe i babylone erā — ſ in cōtemplatiōe. Nihil eñ de hac ciuitate ad litteram dicitur — ſ nō viſione — ſ .i. — ſ De quo. venite aſcendamus. a. m. dn̄i. De quo yſaias. In montē excelſum. a. t. q. e. ſyon. — ſ ſcḣriſtum. — ſ ad cōparationem montiū ceterorum. De quib⁹. Leuaui oculos meos. i. m. v. v. a. m. et alibi Montes in circuitu eius. — ſ chriſtum — ſ ſimilitudo enim eſt nō res ipſa — ſ eccleſie. De qua. Glorioſa dicta. ſ. d. t. c. d. Et alibi. Hieruſalē q̄ edificatur vt ciuitas. Et alibi. Fluminis impetus letificat. c. d. Et. Nō poteſt ciuitas abſcondi ſupra. m. p. — ſ .i. humiliantis ſe ad auſtrum ſpiritusſancti afflatu — ſ nō ad aquilonē vt ſynagoga — ſ vt cuncta q̄ int⁹ erā oſtēderet. — ſ De quo. ecce vir oriens. n. e. — ſ idem qui mons. — ſ nō electri vt in principio voluminis dr̄. neq; erat accinctus zona aurea vt in apocal. dr̄. — ſ linea qua omnia in ordine ponuntur — ſ q̄ fecit docuit. — ſ calam⁹. m. i. m. e. ſcriptores — in occulti iudicij dei diſpenſatione. — ſ primum — ſ poſt — ſ inſup. nihil enim ꝓdeſt vidiſſe et adiſſe: niſi cōmendes memorie. — ſ cōſidera. — ſ Intentū facit autorem vt memoriter teneat — ſ Greg. Quaſi ideo adductus es vt videas. ideo vides vt annuncies — ſ vt qui ꝑ ſe videre nō poſſunt: per te diſcāt — ſ his. ſ. qui mente deum cōſpiciūt. de quib⁹ erat nathaniel: q̄ ſtudioſiſſime q̄rebat chriſtū et audiuit. Ecce vere iſraelita i quo dolus nō ē — ſ hoc primum vidit — ſ ſm humanitatem. intus enim diuinitas — ſ non ſolus funiculus geometricus — ſ qui eſt. ſ. — ſ in quib⁹ actiua vita. — ſ qui recti⁹ grece paleſtes. i. ſexta pars cubiti:

¶ Idem vir. Hiero. verus. ſ. architect⁹ quem imitatur paul⁹ dicens. vt ſapiens architectus fundamētū poſui. ad diſtictionez. ſ. illius qui ſtultus ē. Et ī zacharia paſtor inſipiens vocatur.

¶ Greg. Vir qui ꝓphetę quem in ędificium introduxerat ī porta ſtās loquitur facie interius tergo exteri⁹ ſtetit. ꝓpheta vero faciem ad portam tenebat vñ verba loquentis audiebat. Oculi eñ domini ſemꝑ in ędificium ſuū aſpiciūt. ⁊ q̄ verba dei audit inceſſanter. quādo de hac vita exeat debet ocuľ cordis ſemper intueri vñ. Cupio diſſolui et eſſe cū chriſto

¶ Fili hominis. Greg. Quaſi. Spūalia ſpūaliter aſpice ꝗ carnalis infirmitatis tuę memorare. Sepe enim contingit vt qui in ꝯtemplatione leuatur. eo amplius tētatione fatigetur

¶ Oculis tuis. ſpūalib⁹. Huic ſimile. leuate oculos veſtros ⁊ vi. re. q. al. ſunt ad meſ. Et. Qui habet aures audiēdi audiat. Videtur autez ędificatio ciuitatis: audiť ordo cerimoniaꝝ ⁊ ſacerdotij ⁊ terrę deſcriptio

¶ Super quē. e. Grego. Quia mores ⁊ culpas omniū ſolus ſuſtinet. Vñ. Laboraui ſuſtinēs.

¶ Ad auſtrum. Hiero. Vnde. Surge aquilo ⁊ veni auſter ⁊c. Fugatur eñ aquilo ventus duriſſimus ne in orto dei refrigeretur dilectio floreſq; marceſcant

¶ Ad auſtrū. Vbi lumen plenum ⁊ ſol iuſticię in ſummo cęli vertice poſitus. Vñ. Surge aquilo ⁊. v. a. ꝑfla. o. m. ⁊ flu. a. i.

¶ Illuc. id eſt ad ędificium ciuitatis. ille intrat qui ſanctorū vias quas imitetur conſiderat

¶ Species eris. Hiero. Hęc eñ materia vocalior eſt omnib⁹ metalľ ⁊ tinnitu longe reſonat. vnde in danielis ſtatua regnū grecoꝝ ꝓ domeſtica ipſis eloquētia in ęris ſimilitudine monſtratur. per quam manifeſtum eſt adhuc eos indigere doctrina qui templi ſpūaliter ędificandi nondum plena nouere miſteria.

¶ Eris quod durabile ⁊ ſonorum. ⁊ chriſtus reſurgens a mortuis iā nō m. ⁊c. ꝑ cuius aſſumptionem humanitatis ſonuit gloria maieſtatis

¶ Funiculus. Hiero. de quo dicit zacharias. qꝫ funiculū geometricū in manu habuerit vt latitudinem ⁊ longitudinem ciuitatiſ menſuraret

¶ Funicul⁹. l. ſubtilis id eſt ſpūalis p̄dicatio q̄ ſynagoge nō cōuenit

¶ Funiculus. l. Alij cemētarioꝝ. angeloꝝ. ſ. qui dei impio miniſtrāt vel moyſi ⁊ omniū ꝓphetarum ⁊ apoſtolorū qui ędificant ciuitatē dei.

¶ In manu. Grego. i. in poteſtate chriſti. vel in opere fecit quę docuit.

¶ Calam⁹ men. Grego. ſcriptura. ſ. ſancta in qua omnem vitę noſtrę actionem metimur.

¶ Calamus. gratia ꝓphetalis. De qua. Lingua mea. c. ſ. v. ſ. Et de iohāne dr̄. Quid exiſtis in deſertum videre calamū vento agitari: quem calamum imitari cupiunt: qui ſcribentes ſcribunt iniquitatem. quib⁹ imprecatur dauid. Increpa feras calami

¶ Stabat aūt in. p. Hiero. quia ꝑ eum ad patrē ingredimur. ſine quo in ciuitatem intrare nō poſſumus vt dignos ſuſcipiat. indignos excipiat. In porta quoq; iudicium eſt. Vñ. Oderūt arguentes in porta. Et alibi. Nō ꝯfundetur cū. l. i. ſ. in porta

¶ Grego. Qui ſtat ī porta parte foris. pte intus eſt. partim videtur ꝑtim abſconditur ⁊ chriſtuſ ꝑ humanitatem viſibilis ꝑ diuinitatē inuiſibilis.

¶ Oſtendit nihil theoria ⁊ ſcientia dulcius. vñ. Vnā petij a dn̄o hāc. r. vt. i. i. d. d. o. d. v. m. vt videā voluntatem dn̄i. ⁊ addit. Dn̄e dilexi decorem domus tuę:

¶ Adnuncia om. Grego. Vnde alibi. Qui audit dicat veni:

¶ Et ecce mur⁹. Symach⁹ ⁊. lxx. pibolus q̄ ſcz ex omni pte domum. ſ. templum domini circundabat.

¶ Grego. Murus ipſe ſaluator. vnde ſaluator. ponet ī ea murus: ⁊ antemurale ꝓphetę. ſ. qui priuſq; domin⁹ appareret in carne ad ꝯſtruendam fidem ꝓphetando miſſi ſunt.

¶ Forinſecus. Probat verus architectus viuos lapides qui apti fundamēto q̄ medio muro. qui locis ſupiorib⁹. qui inferioribus. qui extra templū in circuitu piboli collocari.

¶ In circuitu d. v. Greg. hominū. ſ. ⁊ angelorum

Grego. Hoc ędificium iuxta literam accipi nō pōt qđ prius dr̄ menſurari calamo ſex cubitoꝝ. ⁊ palmo poſt. xiij. cubitis cui⁹ portę frōtes ſexaginta cubitorum. Minus eñ eſt qđ ꝯtinetur maius qđ ꝯtinet.

¶ In manu viri. ſ. in poteſtate chriſti. vel in ope fecit q̄ docuit.

¶ Calam⁹ men. Grego. ſ. ſcriptura ſancta in qua omnem vitę noſtrę actionem metimur.

¶ Calamus. Qui ſignificat notam eſſe conuerſationem noſtrā. quę in ſex diebus in q̄bus factus eſt mundus. ⁊ rationem opeꝝ ſingulorum. vt. ſ. aliud ad opa ꝑtineat: aliud ad mentē. vnde et latitudo ęqua ē altitudini quoꝝ latitudo ad opa. altitudo ad animū q̄ ad alta feſtinat.

¶ Palmo. Qui iam de ſeptinario eſt ſed cubit⁹ nō eſt. Actiuam ei ope. ꝑ. cunus. de ꝯtēplatiua vix parū aliquid attingim⁹ etiam cū contendim⁹.

Unde. Nūc cognoſco ex parte. tunc aūt. c. ſ. ⁊ c. ſ. Et recte prius ſex cubiti poſt palmus ponitur· quia actiua p̄cedit: ꝯtemplatiua ſuccedit

Et menſus eſt latitudinē. Grego. Omnipotens deus qui nec in magnis tenditur nec in minimis anguſtatur· ſic de tota ſimul eccleſia loq̄t ac ſi de vna aīa loq̄t̄ ⁊ ecōuerſo. ſicꝫ h̄ loco· et menſus eſt latitudinē ędificij.

Latitudinē e. Gregori⁹. caritatem ſcꝫ proximi. Latitudo eñ in ęqualitate eſt· Unde· Latum mādatū· t. n. Et alibi. Diligite inimicos veſtros Altitudo q̄ in ſublimitate tendit ad cogitationē reſpicit ꝯtem platonis

Calamo vno. Grego. Quia antiqui patres q̄ redemptorē noſtrū et ꝓphetando ⁊ bene viuendo predicarunt tanq̄ ſex cubitos ī ꝑfectōne opis ⁊ palmū in inchoatione ꝯtemplationis habuerunt

Sciendum omnia ꝓpe verba hebraica et nomia q̄ in greca ⁊ latina tranſlatione ſunt poſita: nimia vetuſtate eſſe corrupta ⁊ ſcriptoꝝ viciō deprauata

Et venit ad p. Grego· Ipſe vir. ipſe porta. Ipſe intrat per ſe dum mēbra intrant ꝑ ipſum et quiſq̄s nobis ianuam apit cęli.

Ad portā q̄. r· v. Noluit ꝑ alias intrare cū eſſent plurimę.

Per gradus· Gradus merita virtutum. Nemo eñ repente fit ſumm⁹.

Per gradus. Plures ſcꝫ quoꝝ ſiletur numer⁹. vt aſcēſionis appareat difficultas. ⁊ quotcunq̄ gradus tibi ꝓpoſueris ſcias minus eē ab eo q̄d dubium relinquitur

etiā altitudinē et latitudo vnius calami. ſ. ſex cubitoꝝ et palmi — vna menſura

ſus ē latitudinem ędificij calamo

vna menſura: quia vnaqueq̄ anima quātum dilatatur in amore proximi: tantum exaltatur in cognitione dei

vno· altitudinē quoq̄ calamo vno

vir· ſ. cuius nomen oriens vt illuminet eos quos in prima parte veſtibuli reperit· vel in ipſo introitu porte· hec eſt porta dñi. iuſti intra — in mēbris· — ſcripturā· fidem. hūt per cā

Et venit ad portam q̄ reſpiciebat

ego ſum via· v. et· v. — nobis ꝑficientib⁹ — quia locus nō

viam orientalem. et aſcendit ꝑ gra

erat equalis et ipſa eēs in excelſiorib⁹

porte — vt ſcias oīa patere noticie dei. limen in latitudine dr̄ vnius calami et de altitudine ſilet et. lōgi· Uia ei eſt et introitus et ꝑ cā ad interiora ꝑgendū — i. ſancte ſcripture

dus eius. Et menſus eſt limen por

i·

te calamo vno· latitudinem id eſt

eſt eni et aliud

limen vnum calamo vno in latitu

vel cubiculū — vt interiora· ſ· cubiculorum plenam habeant menſuram calami id ē ſex cubita et palmū: dū opus ratioq̄ cōueniūt

dine· et thalamum vno calamo in

longum et vno calamo in latum. ⁊

Superius thalamū poſuit. ſed multi faciunt vnum. ſicut multe eccleſie vnam

inter thalamos quinq̄ cubitos· ⁊

Porte· Grego. i· ſcē ſcripturę. duo limina. i. interi⁹ allegoria· exteri⁹ littera· De exteriori id eſt lrā ꝑuenim⁹ ad interius allegoriā ſcꝫ. vtraq̄ eñ ſuo modo ędificant

Limen vnū. Grego. Porta a limīe ſurgit vt porta ſit. Limen itaq̄ portę patres. ex quib⁹ chriſt⁹ ſm̄ carnem.

Et thalamū. corda eorum ſcꝫ in quibus anima ꝑ amorem ſponſo inuiſibili iungitur· Uno calamo ī longū ⁊c. Quantō eñ amat: tantū proximū longanimitate tolerat. ſi deſinat tolerare deſinit amare·

Et inter tha. q. ⁊c. Grego. Sunt eñ in huiuſmodi thalamis q̄daꝫ qui adhuc ſubtilia nō valent penetrare quinq̄ adhuc ſenſibus depreſſi· Hi nō thalami ſ̄ inter thalamos. quia ꝑ eos qui deum ꝑfecte diligūt ad ꝑfectum mentis ducuntur

Et inter thala· Que ſcꝫ exterius ſunt. nōdum enim chriſti ſecreta penetrarunt nec dicere poſſunt· Introduxit me rex in cubiculum ſuū. Unde alibi· Omnis gloria filię regis intrinſecus. Sed diſcipulis cum chriſto domi cōmorantibus alij qui miſteria eius audire nō poſſunt foras ad ſe ſermonem dei exire cupiunt. Ideo quinq̄ cubitoꝝ in eis menſura ponit· vt ad quinq̄ ſenſus omnia referre doceantur·

Et limē porte iuxta veſti. Greg. Limen exterius patres veteris teſtamenti ꝑ quoꝝ p̄dicationem opa ꝑuerſa punita ſunt. ꝑ limen interius doctores noui teſtamenti accipimus· quoꝝ p̄dicatione ab illicitis cogitationib⁹ anim⁹ cohercetur· Illi extrinſecus fuerunt q̄ chriſtum in carne nō viderunt ſed a ſancta eccleſia diuiſi nō fuerunt, q̄ mente opere, predicatione iſta fidei ſacramenta tenuerūt· Sicut eñ nos in preterita paſſiōe chriſti· ita illi ꝑ fidem in eadem ventura ſunt ſaluati· Illi ergo foris non extra miſterium ſed extra tempus

Quia in ſacra ſcriptura: ⁊ doctrina ꝑfectę opationis ⁊ iniciū inuenitur ſupnę ꝯtemplationis· ī porta p̄dicator accipitur. limen exterius eſt vita actiua. interi⁹ ꝯtēplatiua. ꝑ illā eñ ambulat in fide: ꝑ hāc feſtinat ad ſpē.

Ueſtibulū porte octo cubitorū. Grego. Interius veſtibulum ęternę vite latitudo quę mō intra anguſtias vitę p̄ntis iam ꝑ ſpem mente ꝯſpicitur. vnde. Intrate portas eius in ꝯfeſſione· ⁊· eius ī hymnis confitemini illi. Dum enim peccata noſtra per lacrimas confitemur anguſtę vitę portam ingredimur· ſed cum ad ęternam vitam ꝑducimur portę noſtre atria intramus. vnde· Intrate ꝑ anguſtam portā· Ueſtibulum ergo octo cubitis menſuratur. Ibi eñ omnes recipiendi ſunt qui ea quę ſeptē dieb⁹ voluūtur ſic diſponunt vt per hec attingant ad regnū cęloꝝ. Dum enim modo cautę agimus: ad diē iudicij q̄ octaua eſt intenti ꝓperam⁹. Uñ. Da ꝑtes ſeptē nec nō ⁊ octo· Hꝫ q̄ nemo ad illā venit niſi qui dilectionē dei ⁊ proximi deuotę tenuerit ſequitur. ⁊ frontem ei⁹ d. c· Sicut eñ ꝑ veſtibulū intrinſecus ęterna requies. ſic ꝑ frontem portę neceſſe eſt q̄litatem viſibilis vitę ſignificari· cuius menſura eſt dilectio dei et proximi· q̄ ē cocc⁹ bis tinct⁹

Ueſtibulū. nō id q̄d ſupra. vnde additur. veſtibulum autē porte erat in.

Porro tha. Ne putaremus duos tm̄ eſſe thalamos: ternos ex vtraq̄ parte poſuit vt ſenarium demonſtraret qui in euangelicis ydrijs demonſtratur in quib⁹ aquę in vinū mutatę ⁊ quotidie iudaici latices ꝯuertuntur in vinū quod lętificat cor hoīs. ⁊ fit dulci⁹ cruore chriſti

Grego. Uia orientalis inter tres hinc ⁊ tres inde thalamos dei filius qui inter veteres ⁊ nouos patres in carne apparuit

Uel tres thalami tres

ꝑ limen: portā quiſq̄ ingreditur. Sunt autē duo limina patres veteris et noui teſtamēti

aliud — alterius — de quo prius — chriſti· hanc portam intrat qui credit

limen portę iuxta veſtibulum por

q̄ aliud extrinſecus — tercio

tę intrinſecus calamo vno. Et mē

atria eterne beatitudinis

q̄ ad reſurrectionis et dñice diei ꝑtinent ſacramentū. — p̄ntis vite meritum

ſus eſt veſtibulum portę octo cu

dilectione dei et proximi — ꝓpter vtrūq̄ teſtamētum. vel litteram et ſpiritum. vel miſterium forcipis. qua in yſaia carbo de altari cōphenditur. vñ labia ꝓphete purgantur

bitorum· et frontem eius duobus

ꝑ quod venimus ad templum dei

cubitis· Ueſtibulum autem portę

nō extrinſecus — cubicula q̄ poſt portam orientalē edificata in veſtibulis reſpiciebāt ad viam orientalem — corda feruētium in amorem dei. qui et in veteri et in nouo teſtamento amore trinitatis accenſi ſunt

erat intrinſecus. Porro thalami

ad ſ. p̄terito

portę ad viam oriētalem tres hinc

nem· ſ. et meridiē reſpiciētes ad orientalē viā.

et tres inde. mēſura vna triū· ⁊ mē

idem replicatur — veteris et noui teſtamēti. — ſub lege

ſura vna frontiū et vtraq̄ ꝑte· Et

menſus ē latitudinē liminis portę

virtutes fides ſpes caritas· ſine quibus qui aliquid opari poſſunt ſaluari nō poſſunt. quę eadē tam in nouis doctorib⁹ q̄ in veterib⁹ fuerunt. Uel q̄ tres diſtinctiones patrū veterū fuerūt treſq̄ nouoꝝ· Patres eñ fuerūt ante legē ⁊ ī lege· ⁊ poſtmodū ꝓphetę. In nouo populo prius hebręoꝝ primicię crediderunt· ⁊ ſubſecuta eſt plenitudo gentiū· accedēt in fine reliquię iudęoꝝ. In vtroq̄ etiā teſtamēto tres ordines ſunt p̄dicatoꝝ ꝯtinentium coniugatorū. vñ idem ꝓpheta tres viros liberatos vidit noe daniel ⁊ iob.

Tres hinc ⁊ tres inde. Uñ. In circuitu ei⁹ tabernaculū eius.

Menſura v. t· Fides eadem. q̄uis diuerſa merita ⁊ vitę qualitas. vel q̄uis oībus eadem dignitas nō ſit. erit tñ oībus vna vita beatitudinis. vñ. In domo p̄ris mei. m. m· ſ· inde q̄ꝫ oēs vnū denariū ī vinea accipiūt· q̄uis diuerſis horis veniāt· q̄ ⁊ ſi aliū plus aliū min⁹· oēs tñ vnū gaudiū de ꝯditoris ſui viſione lętificat

Frontiuꝫ. ſ. patrū veteris ⁊ noui teſtamenti· q̄ ꝑ h̄ q̄ bona eoꝝ nob̄ innoteſcūt merito frontes dicūtur. ꝑ h̄ q̄d int⁹ latet veſtibulū. vñ. ſicut cortex mali punici genę tuę abſq̄ occultis tuis.

Et menſus ē l. Greg. Prius vno calamo limē portę poſt· x. cubitis mēſus ē latitudinē, lōgitudinē. xiij. q̄ ſancti p̄res q̄s ꝑ ſanctā ſcripturā ante legē fuiſſe cognoſcim⁹: vnū q̄dem oīpotentē deū ſanctā. ſ· trinitateꝫ eē nouerūt· ſ̄ eā apte nō p̄dicauerūt. q̄ vitę mūdiciā ſuantes· q̄ſi in ſex cubitis calami habuerūt ꝑfectionē opis. ⁊ ſepe angelos vidētes. palmū ꝯtemplationis. Lege aūt data popul⁹ hebręoꝝ mādata decalogi ſeruauit·

Et mēſus ē latitudineꝫ liminis. p. de. c. Quia antiquus ille populus ſubtilitatem fidei ignorabat. mandatis decalogi ſeruiebat ⁊ longitudinem portę. t. c. q̄ ꝑ teſtamentū nouum in corde fidelis populi ſuꝑ mandata decalogi cognitio trinitatis creuit.

Et mēſus ē l. l. p. Grego. Plus moyſes q̄ abraāꝫ. ⁊ ꝓphetę q̄ moyſes. ⁊ apli q̄ ꝓphetę dei ſcientia eruditi ſūt.

Liminis porte. Limen portę chriſt⁹ q̄ dicit. Ego ſū oſtiū. in q̄ ſacratus nūs veteris ⁊ noui· t· Uel ſancti ꝑ q̄s ingredimur ad noticiā dei

Tredecim cubitoꝝ. R. Tredecī cubiti p⁹ octonariū libroꝝ moy ſi cōtinent ſacramentū·quod et in quinq; panib⁹ monſtrat᷑·et in ſamarita/na que arguit᷑·ꝙ quinq; viros habuerit·et ſextū quē ſe putabat habere nō habebat. Octonarius tamē et quinari⁹ vno cubito·i·quarto decimo ꝯſū/matur·quia in xp̄o omnia recapitulātur. vij. Et cubitus vn⁹ finis vtriq;.

Et cubitus vn⁹ fi. v. Porte ſcꝫ et liminis·vel marginis·et thalamoꝝ·qꝛ cū maieſtas dn̄i apparuerit:fides finiet᷑:vt nō ſit·charitas vt ꝑfcē ſit.

Thalami aūt ſex c. R. Non hēbāt palmū·nec rationē de ſuꝑ additam·que pre/ſentē conuerſatōez ad futurā beatitudinē ꝑuocaret:ſed tantū ſex cubita. vnde ſequitur. Et mēſus eſt por.

Thalami. Cogitatōnes fideliū·in quib⁹ caſte anime ſuo conditori amore iungūtur. Sed ſupius thalamū vno calamo qui habꝫ ſex cubitos et palmū. mēſuratū dicit:qꝛ ſūt qui deū amātes ſolū modo bonis opibus exercētur:quod i ſenario deſignat᷑·et ſunt q̄ palmū contemplatōis poſſident.

A tecto thalami. Grego. Quia ꝑ occulta ſcripture hūilitas noſtra ꝓbatur·ꝑ ea aūt que de charitate nrā nos loquimur in conſpectu dei veri⁹ cōꝓbamur.

Latitudinē xxv c. Grego. Quinarius in ſe extenſus xxv· fac et quinq; ſenſus in ſe multiplicātur·dum id quod ꝑ ipſos agit᷑. in bono augmentatur.

Vigintiquinq;. Qui numerus q̄uis quadrat⁹·tamē refertur ad quinq; ſenſus. Quinquies em̄ quinq; fiunt viginti quinq;·qui eſt inter tectū thalamoꝝ et tectū·et tamē vtrimq; e regiōe ſui poſitū·a ſūmis partibus habet hoſtiū contra hoſtiū.

Et fecit frontes per ſexaginta. J. Per hoc oſtēditur in introitu porte ſtatimq; ingrediētibus murū lx·occurrere cubita cū varijs ornamētis·que referūtur ad cōditionē mūdi·vt ex creaturis creator ītelligatur. Et oīa ordine et ratōne currētia oſtendāt mūdi varietatē·qui apud grecos coſmos ab ornatu nomē accepit.et ſex diebus fact⁹ ē:vt ꝑ ſingulos dies decades ſingule ſupputētur·quē perfectū numerū ſupra dixim⁹. Poſt hoc ingredientib⁹ nobis atriū interius.occurrūt ante ipm̄ veſtibulū porte īterioris thalami cū feneſtris obliquis:qui·l·cubitoꝝ tenēt ſpaciū·qui et ipſe ſacratus eſt numerus. Et poſt ſeptē hebdomadas plenas feſtiuitatis et gaudij·ogdoadis prima incipit dies·que eſt reſurrectōnis·et introducat nos ad viciniā tēpli. Cū em̄ oīa fecerim⁹·agentes prioris erroris penitentiam. tūc vicini et ꝓximi efficimur deo. vt in exteriori atrio noticiā creatoris creaturarū ordo nos doceat atq; cōſtantia.et in interiori verus iubileus in q̄ oīa nobis debita dimittūtur·verā nos inſtruat theologiā·et introducat ad ſancta ſanctoꝝ. Notandū quoq; ꝙ interius atriū plures habeat feneſtras nō directas et equales ſed obliquas et anguſtas exterius:et ſe intrinſecus dilatantes·vt ꝑ parua quedā foramina poſſimus ad interiora penetrare·et ad clariſſimi luminis quod verſatur in tēplo pleītudinē ꝑuenire.

Et fecit fron. ⁊c. Puto inter murū templi extrinſecus ꝑ circūitū.et ipſaꝫ edem in atrio·i·in medio:quedā fuiſſe in ornamētū poſita que ſymachus vocat circūſtantias·i·ſtantia quedam de ſolo in ſublime erecta.

Atriū por. ⁊c. Et an. fa. ⁊c. Grego. Per portā fides. Per atrium charitas. Per locū qui ad faciē veſtibuli porte interioris ꝓpinquat.ſpes ſignatur·ſine quibus quiſquis iam ratōne vti poteſt:celeſte edificium ingredi non poteſt.

ſ Qui numerus ꝑfectus et decalogi et quattuor euangelioꝝ continet ſacramenta·qui ab vno incipiens ita ad quattuor ꝑuenit vt denariū ipleat.
ſ altitudinē.ſ. ſ ſub grā.

decē cubitoꝝ:et longitudinē por/

ſ Eo em̄ mandata legis perficit.quo trinitatē eē omipotentē deū credit. ſ fidem que antecedit charitatem.

te tredecim cubitoꝝ:et marginem

† ſ Ne diuidatur in errores et ſciſmata.
† ſ In vnū cubitū extrema artabantur.

ante thalamos cubiti †vnius:⁊† cu

ſ dū vetus et nouūꝫ teſtamentū vna chriſti menſura complectitur·et latitudinē.xxx·cubitoꝝ in arca noe vnus cubitus includit † ſ Chriſtus in quo vtrūq; teſtamentum completur vnde finis legis chriſtus. † ſ Id eſt.vtroꝝumq;.

bitus vnus †finis †vtriq;. Thala

† ſ de iudeis ſcꝫ et gentibuss. ſ In chriſtū em̄ omnes electi in ſinagoga et in eccīa crediderunt.
ſ Ex vtraq; parte.

mi aūt ſex cubitoꝝ erant †hinc et

† ſ Scripturā. † ſ Quia adhuc feruor amoris in occulto. ſ vel pariete.

inde. Et menſus eſt † portā a † tecto

† ſ vel parietē ſ Quia ſcriptura ꝑtim operta ē vnde. Extendens celū ſicut pellē qui tegis aquis ſuperiora eius.altiora·ſ.multitudini angeloꝝ.
† ſ Quia inter ſcientiā et charitatē. teſtis eſt bōa operatio·que ſi defuerit certū eſt nec portaꝫ ſacri ſ charitatis. eloquij.nec thalamū eſſe.

thalami vſq; ad †tectū eius. † latitu

ſ tantū ſcꝫ erat ſpaciū inter hoſtiū et hoſtiū.ſiue portam et portaꝫ. ſ fidei.

dinē vigintiq; cubitoꝝ:hoſtiū

† ſ rei. † ſ grego·perfectio operū ſcōm decalogū exprimitur. ſ Opera ſcꝫ que videtur et perfecta ſunt. Senarius enim perfectus eſt.

ꝯtra †hoſtiū. Et fecit frōtes †ꝑ ſexa

† ſ Iuxta. † ſ Latitendo operū ex charitate·vnde·latū mandatū tuū nimis.

ginta cubitos:et †ad frontē † atriū

ſ celi. ſ vt vbiq; charitas. ſ Locus interior ante portam deſcribitur.

porte vndiq; ꝑ circūituꝫ:⁊ ante fa

ſ Interioris.ſ.

ciem porte que ꝑtingebat vſq; ad

† ſ id eſt.quod reſpiciebat portam interiorem·ſ

faciē †veſtibuli porte iterioris qui

† ſ Lxx·abſcōditas. ſ.l·cubitorum ſcilicet.
ſ Spacij. ſ ibi.

quaginta cubitos:et feneſtras †ob

† ſ Singulis ſcꝫ cubiculis. ſ vbi ſponſus delectatur. † ſ in maioribus. ſ Porticibus que ante cubicula.

liquas †in thalamis et in †frontib⁹

ſ grego·Quia qui cor intus habet·lumen contemplationis videt.

eoꝝ:que erant intra portā vndiq;

† ſ grego Sūmis enim et minimis gratia contēplationis datur·quā ſepe habet etiā coniugatus.

ꝑ circūitū. †Similiter autē erant ⁊

ſ Que in uno.i·in miorib⁹. ſ animus enim circūit·vt inueniat que querit

in veſtibulis feneſtre ꝑ gyrū intrin

† ſ Porticuū ſcꝫ. † ſ vel celatura ſ Quia in hoc mundo nō eſt res·ſꝫ vmbra. † ſ victorie

ſecus:et āte †frontes †pictura †pal/

ſ Poſt hec ſ vir prefatus.

maꝝ celata. Et eduxit me ad atriū

† ſ grego· de quibus theſaurus deſiderabilis requieſcit in ore ſapientis. ſ Lxx. thalami·aquila cellaria. Symachus·exedre.que habitatōni leuitarū atq; ſacerdotū fuerant preparata.
† ſ Humilitas auditorum·

exterius:⁊ ecce †gazophilacia ⁊ †pa

† ſ fortitudine fidei. † ſ Latitudine charitatis qua inuicem ſubiecti ſunt ſibi.

uimentū ſtratū †lapide in †atrio per

† ſ gazophilacioꝝ. † ſ vbi denarius ter ducit᷑ vt vita et lingua doctoris in trinitate ſolidetur.

†circūitū. †Trigita gazophilacia i

Quinquaginta cubitos. Grego. Per quinquaginta requies eterna ſignificatur·habet em̄ ſeptenarius ꝑfectionē ſuā:quia in eo dierum numer⁹ completur. Et per legē ſabbatū in requiē datur. Qui ꝑ ſe multiplicatus in xlix·ſurgit.cui ſi monas addit᷑:ad quinquagenariū ꝑuenitur·q̄a oīs noſtra ꝑfectio in illius vnius viſione erit:in cuius viſione ſalutis et gaudij perfectio erit. Hunc et iubile⁹·i·q̄nquageſim⁹ ann⁹ in requiem datus·quia q̄ſquiſ ad gaudia eterna ꝑuenerit:laborē et gemitū vlteri⁹ nō hēbit.

Feneſtras obliquas. Greg. Quarū pars exterior anguſta eſt·interior lata·q̄ꝛ uis em̄ ſancti aliquid tenuiter de vero lumie videant:in ſe tamē dilatantur.

Feneſtre oblique ſiue cozìche ideo a ſagittis vocabulū ꝑceperūt ꝙ inſtar ſagittarū anguſtū in edes lumē immittat᷑·et intrinſec⁹ dilatatur·oīa aūt ꝑ circūitū plena erāt huiōi feneſtris.

Feneſtre oblique ꝑ quas lumē intrare poteſt·fur non poteſt.

Et in frontib⁹. Grego. Frontes ſummos viros·qui alijs videndi ꝓponuntur.

Et ante fron. pictura palmarum. Poſt ſexaginta ⁊ q̄nquaginta cubita·et thalamos.et porticus et frontes porticuū·et feneſtras plurimas·ꝑ circūitū palmarū nob pictura monſtrat᷑·vt de mūdo victoriā poſſidentes:digni efficiamur palmas videre virtutum.

Gazophilacia. Grego. Doctoꝝ corda:ſapientie et ſcientie diuitijs plena. Ductus aūt ꝓpheta ad atriū exterius gazophilaciū foris vidit. q̄a alia eſt contemplatō q̄ quātū videt dicere nō valet. Alia vero ſciētia atq; doctrina·que tantū videt quantū ꝑ linguam exprimere poteſt. Philaxe grece ſeruare. Gaza perſice diuitie.

Gazophilacia que diuitijs ſpūalib⁹ plena. (De quib⁹ dicitur. Redemptio anime viri ꝓprie diuitie. Et apoſtolus gratulat᷑ ꝙ diſcipuli ſui pleni ſunt omni verbo et oīi ſcientia. Gaza perſica lingua diuitie vel thalami que grece paſtophoria).oſtēdūt ſponſo cubicula ꝑparata·que ſunt xxx·vt ꝑfectam etatem habitantiū demonſtrent.

Et pauimentū ſtratū lapide. Siue intercolūnia vt oſtendatur atriū habere ante fores ordinē colūnarū·et pauimentū in fronte portaruꝫ. ſiue porticus poſt tergū portarū·in quib⁹ porticibus puto colūnas ordine fuiſſe diſpoſitas·vt ante gazophilaciū eſſent porticus·et in frontibus porticuū colūne porticus ſuſtentantes.

Pauimentū ſtratū. ⁊c. Ne luto ſcꝫ et terra et puluere peccatoꝝ:habitantiū polluātur veſtigia.ſed ſuꝑ viuos incedant lapides:quib⁹ edificatur templū dei. Siue intercolūnia erant ante fores thalamoꝝ.que impoſitum deſuꝑ edificiū ſuſtentarent. De quib⁹. Dextras dederūt michi et barnabe petrus et iohannes.qui videbātur eſſe colūne. Et alibi· colūna et firmamētū veritatis. Iohānes in apocalipſi. Qui vicerit·faciam illū colūnam in tēplo dei mei.

Triginta. Grego. Denarius numerus ꝓ ꝑfectōe accipitur. quia ī decem ꝑceptis legis cuſtodia cōtinetur·actiua etem̄ vita et cōtemplatiua ī decalogo cōiuncta eſt.in quo et amor dei et proximi ſeruari iuſſus eſt·que vt

e

doctoꝛ habeat: in ſācte trinitatis fide proficiat

Triginta gazophi. c. cubitos ad oriētē. Huic vaticinio illud euāgelicū cōuenit. Semē cecidit in terrā bonam: ⁊ attulit fructum: aliud triceſimū. aliud. lx. aliud. c. Hic eñ ⁊. xxx. ⁊. lx. ⁊. c. ponunt. vt in his quaſi gradibus ad perfectā ſciētiā perueniamus. Ita dūtaxat: vt ad interiorē ędem nos quinquagenarius perducat. qui finito ſeptenario hebdomadarū ſabbato: in diem reſurrectionis euadit

Inferius erat Sēper enī quę inferiora ſūt: in altioꝛib⁹ collocantur: vt ſcʒ ad myſtica atq; ſecreta: et diuitijs ſpūalibus plena aſcenſu ⁊ gradib⁹ peruenire poſſimus. Plenuſq; numerus atq; ꝑfectus in decē decadarum numero eſt. qui ⁊ ſementē yſaac centena fruge multiplicat. Sʒ quia in terra erat: ⁊ adhuc dicere poterat. Aduena ego ſum apud te ⁊ pere. ſicut oēs pa. mi. ordeum ſeuiſſe: ⁊ centeſimā frugem meſſuiſſe narrat. Necdum enim granū tritici moꝛtuum erat in terra: quod multas fruges faceret. ⁊ famē iudaici populi. audiendi ſcʒ verbum dei ſaturaret pane qui de cęlo deſcendit.

Mēſus eſt l. a. f. p. i. ⁊c. Quia redemptoꝛ noſter quotidie ī menſura ꝑfectōnis metitur vitā fideliū. vel ī ſpem boni opis per fidem: vel in ſanctis deſiderijs. per contēplationem. Ad orientē. Propter iudęos. de quibus oꝛtus ſol iuſticię. Ad aquilonē. Propter gentes perfidie frigoꝛe toꝛpentes. in quibus regnabat ille qui dixit. ponam ſedem meā ad aquilonem. Vel per orientem iuſti ſignātur: qui ſicut in luce fidei nati ſunt: in innocentia perſtiterunt. Per aquilonem vero peccatores. qui ī mētis frigoꝛa dilapſi. ſub peccati ſui vmbra toꝛpuerunt. Sed hi quoq; ꝑ pęnitentiam ad perfectionem veniunt.

Portā quoq; quę r. vi. ⁊c. H. In quo conſiderādū eſt. qd primū introducatur per poꝛtam aquilonis. Secūdo per poꝛtam auſtri. Tercio ꝑ poꝛtam orientalē. Ab aquilone enī exardeſcunt mala ſuper habi. ter. Qui enim habitatoꝛ terrę eſt nō aduena ⁊ peregrinus: patet iaculis eius qui ab aquilone venit: cuius ignita iacula ſcuto fidei extinguūtur. ⁊ ad aquilonē exterius atrium noīatur. ad meridiem vero interius. Dicit enim. Et introduxit me ad atrium interius: ad poꝛtā auſtralem. quod ⁊ in orientali atrio ſcriptum ſimiliter īuenit. Primus eñ ad virtutem ingreſſus eſt aquilonē calcare pedibus. et per. l. ⁊. xxv. ad ſūmitatem cētenarij ꝑuenire. deinde: introduci ad auſtralem plagam: ⁊ aquilonis frigus expellere. tūc ad perfectā peruenire virtutē. id eſt. ad poꝛtam oꝛientalē: in qua oritur ſol iuſticię. per quam ſolus ingreditur pōtifex. Notādum autē ꝙ cum quattuoꝛ plagę ſit de occidentali poꝛta tacetur. de qua: Iter facite ei qui aſcēdit ſup occaſum domin⁹ nomen illi. vt ſoli preparantes iter domino. ſcḋm illud. Parate viam domi: rectas facite ſemitas dei noſtri. poſſ mus audire quod in fine pſalmi dicitur. Qui aſcendit ſuper cęlum cęli ad oriētem.

Atrii exterioris. Grego. Vitę preſētis: in qua omne quod coꝛporaliter videtur: tam in lōgitudine: ꝙ in latitudine menſurat. quia cū ad fidē peccatoꝛ ducitur: neceſſe eſt vt eius doctoꝛ cōſideret: quātum in lōgitudine ſpei ⁊ latitudine charitatis: eius admonitione proficiat. Hęc predicatoꝛis ſūt. quia per eum in ſubiectis ſunt.

ſ vt doctores ſibi ſubiectos cuſtodiant. ⁊ ab eis ad meliora accendātur. Sūt enī gazophilacia ī circūitu pauimēti ⁊ ecōuerſo ſ vel poꝛticus poſt tergum poꝛtarū que habitatores thalamoꝛū ab imbribus defendebāt

circūitu pauimenti: et pauimentū

ſ in aſcenſione poꝛticus. ſ doctoꝛum. ſ quia ipſam ſpem ⁊ fidē quā habent doctores debent habere ⁊ auditores. ſ longanimitatē

in fronte poꝛtarū ſcḋm longitudi

ſ quia ſubiectorum merita doctoribus nō equātur. ſ per magiſtros eccleſie

nē poꝛtarū erat inferius. Et mē

ſ charitatis amplitudinē. quā proximis oſtenderūt ꝑ operatōem. ſ fidei ſcʒ que nobis adhuc in terra poſitis: aperit cognitōem dei ſ actiue vite.

ſus ē latitudinē a facie poꝛtę infe

ſ ſigna quibus oſtēdu quātum itus videat ſ cōtemplatōis

rioꝛis vſq; ad frōtē atrij iterioꝛis

ſ quia a fructibus exterioꝛibus cognoſcit ſ decies decē cētū fiūt. vnde ꝑ cētū magna perfectio ſignatur. vnde cētuplū accipiet. i. pfectionē vt nihil in mūdo velit. ſ hoc in ſequenti capitulo patebit.

extriſecus: centū cubitos ad oriē

ſ lxx. Et introduxit me ad aquilonē. ⁊ ecce poꝛta reſpiciēs atriū exterius. ſ predicatoꝛē ſcʒ.

tē et aqlonē. Poꝛtā quoq; quę

ſ cognoſcendo. annunciando. ſ vitam. ſ peccatoꝛis.

reſpiciebat viā aquilonis atrij ex

terioꝛis menſus eſt. tā in longitu

dine ꝙ in latitudine: et thalamos

ſ quia tā lrā ꝙ ſpūs. tam hiſtoria ꝙ tropologia ad trinitatis ſacramēta ptinēt. ſ viſibilia opa

eius tres hinc ⁊ tres inde: ⁊ frontē

ſ fidem que ptius inſinuatur. per quam ad opa venitur.

eius. ⁊ veſtibulum eius ſcḋm mē

ſ oriētalis. ſ. ſ merito non oꝛdine ſ et ſupꝛa. ſ in quib⁹ poſt. vii. hebdomadas eterna requies ſignatur. tenditur enim per diem reſurrectōis ad regna celoꝛū: in quib⁹ vera requies

ſurā poꝛtę prioris: quinquagita

cubitoꝛum longitudinem eius: et

ſ proximi charitatē. ſ cūcta ei bona que coꝛpaliter fiunt per quinq; ſenſus exhibentur

latitudinem viginti quinq; cubito

ſ cōtēplatōis. ſ greg. oia vt ſupꝛa. ſ humilitatis

rū. Feneſtrę autem eius et veſti

ſ lxx. palme ſ boni opis. ſ erāt ſ qꝛ ſicut iuſtos: ſic ⁊ penitētes poſt peccatum recipit. vnde cinerem tāꝙ panem māducabā

bulū ⁊ ſculpturę ſcḋm menſurā

ſ erat ſcʒ.

poꝛtę quę reſpiciebat ad orientem

ſ id ē. ꝑ ſeptiformē ſpūm. a timore enī qui ē initium ſapie: ad pietatē ſcādimus. deinde ad cetera. yſaias aūt. qꝛ de celeſtibus loquebatur deſcendendo poſuit ſpūs ſapie ⁊ intellectus ⁊c.

et ſeptem graduum erat aſcenſus

ſ poꝛte ſcʒ per quam aditus vite agitur. ſ poꝛtam

eius. Et veſtibulum ante eam. et

ſ aditus eterne beatitudinis ſ vel iteri⁹ ſ per directum

poꝛta atrii iterioꝛis contra poꝛtā

ſ quia recipit peccatores ⁊ iuſtos.

aquilonis et orientalē. Et mēſus ē

Et thalamos eius. Greg. Poꝛtę ſcʒ tres hic ⁊ tres inde. i. ſāctas auditoꝝ aīas dei ſpōſas per admonitōem ꝑdicatoris ꝑficiētes ī fide trinitatis audita ꝑdicatōe veteris ⁊ noui teſtamēti.

Quinquagita cubito. lon. eius. Quia ad ęternā requiē peruenire nō pōt: niſi qui ad eam modo ſpem ſuā tēdere lōganimiter poteſt

Et latitu. xxv. cu. Quinarius numer⁹ per ſeipſū duct⁹ ad viceſimūquītū peruenit. quia bona opera cū agi cęperīt: per feruoꝛē aīm ad augmētū excitāt. ⁊ per ſemetipſa multiplicātur. vñ: ⁊ latitudinē in mēte faciūt vt nō ſint anguſta per tepoꝛē: ſed expaſſa per charitatem.

Viginti quinq; cu. Qui ad quinq; ſenſus referunt: per. v. oꝛdines quadrāguli. qꝛ alter lōgitudini coaptat. alterū latitudini. In lōgitudie reges ⁊ dilectio ſacratioꝛis ſāentię. In latitudie pñtiū q ad ſēſus pertinet ratō demōſtrat.

Feneſtrę au. e. Greg. Habet poꝛta q ē ad aqlonē feneſtras ⁊ veſtibulā ⁊ ſculpēas qꝛ cū peccatoꝛ ad vitā reducit: ſępe cōtēplationis lumē accipit: ⁊ de memoꝛia iniqtatis ſuę grām hūilitatis ⁊ efficaciā bonę opatōnis. vt oīne qḋ fieri ꝑcipit ī vita ei⁹ ſculptū videatur.

Et veſtibulum Quia quicūq; in itroitu virtutū poſit⁹: tres ⁊ tres thalamos fuerit igreſſus: frōtēq; ⁊ veſtibulū meſurę poꝛtę ꝑoris agnouerit: ad eā q ꝙ ꝑueniet: illaq; ꝯſpiciet: q ī poꝛta oꝛiētali pleniſſie ſuſceptur⁹ eſt

Et veſtibulum ā. eā. Gre. Veſtibulū añ gradus ē. qꝛ qui prius credit: poſtea virtutū gradibus ad poꝛtę aditū aſcēdit. Per f. dē venit coꝛnelius ad operatōem: ſʒ per opera ſolidatus eſt in fide.

Grego. Et veſtibulū ante eā. Quia niſi qs ꝑus hūilitatem habuerit ad hos grad⁹ ſpūaliū donoꝝ nō aſcēdit. Vñ. Super quē requieſcet ſpūs me⁹ niſi ſuper hūilē ⁊ qetū? Et aſcēſiones in coꝛde ſuo diſpoſuit in valle lacrimarū. ⁊c. Et alibi. Qui emittit fontes in cōuallibus.

Gre. Et veſtibulū an. eā. Fides ſcʒ. per fidē eñ venit ad opera: Coꝛnelius quoq; per fidē venit ad opera. deū eñ vnū credebat: ſed filiū ei⁹ neſciebat incarnatū. Per fidē placuerūt deo eius opera. Sine f. de eñ īpoſſile eſt placere deo

Septē gradnū. Quia per ſeptē grad⁹ hebdomadis ⁊ olle q a facie aquilonis accēdit: ⁊ cerimonias iudeoꝝ: qb⁹ dedit de⁹ ꝑcepta nō bona. et iuſtificatōes ī qb⁹ nō viuāt: ſcādim⁹ ad altioꝛa: ⁊ ad veſtibulū poꝛtę.

Et poꝛta atrii interioꝛis. Nō ſolū vna poꝛta ē aqlonis q ſupꝛa poꝛta appellat exterioꝛ: ſʒ altera q hēt ſimilitudinē poꝛtę oꝛiētalis: vt maniſeſti⁹ dixere. lxx. Et poꝛta atrij iterioꝛ reſpiciēs poꝛtā aqlonis: ſicut erat poꝛta quę reſpiciebat ad oꝛientem.

Gre. Poꝛta atrij interioꝛis poſita contra poꝛtā oꝛientis ⁊ aquilonis dicit. qḋ de auſtrali nō dr. Quia ꝑ oꝛiētē inchoātes: per aquilonē lapſos accipim⁹. Dignū igit fuit vt īchoātibus et lapſis atrij interioꝛis intrandi foꝛtitudo daret. De his autē qui feruoꝛe ſpūs in virtutib⁹ permanēt nemo dubitat: certū ē enī ꝙ eis introitus cęli pateat.

Et mēſus eſt a. p. v. a. p. ⁊c. Grego. Ideo a poꝛta vſq; ad poꝛtā cētum ſunt cubiti: vt quaſi eundi quedā moꝛa ſit ipſa dilatio viuendi. per quā quotidie virtutibꝰ creſcit: vt ad iterioꝛē aditū perfecti⁹ veniat

Gre. Et menſus eſt a. p. v. ad p. cē. cu. Menſurat atriū interi⁹. quod a portis exterioribus vſqꝫ ad portā interiorē tēditur. c. cubitis: vt qui intrare amando cepit: latitudinē ꝑfectōis habeat in mente: ⁊ per atriuꝫ ꝑfectionis currat: quouſqꝫ ad gaudia ſecreta perueniat.

Et eduxit me ad viā. Per ſingulos introitus ezechiel (quem confortauit deus. hoc enī nomē eius īterpretat̄) ducitur. ⁊ de porta aquilonis tranſit ad portā auſtralē.

Gre. Notanduꝫ qꝛ in ſpūali edificō ad itus eſt ad oriētē: ⁊ ad aquilonē: ⁊ ad auſtrū. Patet via ad oriētē vt qui ſacramēta fidei bene inchoarūt: ⁊ nllā ꝓfunditate merſi ſunt: ad gaudia eterna perueniāt. Porta patet ad aquilonē: vt poſt ī choatōem caloris ⁊ luminis qui ī peccatorū frigora ⁊ obſcuritateꝫ lapſi ſūt. per penitētiā ad veniā redeant. ⁊ ꝗ ſit interne retributōniſ vera leticia cognoſcāt. Patet via ad meridiem: vt qui ſancto deſiderio in virtutib⁹ feruent: ſpūali intellectu quotidie īterni gaudij miſteria penetrēt.

Gre. Cū ſit quattuor mūdi plage: tres tm̄ porte ponunt̄ in exteriori edificio: quod ſpūale eſt. ſancta. ſ. ecclesia: quibus ꝑueniť ad gaudia etna: fides ſpes charitas. In oriēte eſt fides: ꝑ quaꝫ lux vera naſcitur ī mente. Ad aqlonē ſpes: quia peccator ſi de dei miſericordia deſperat omīno perit. vnde neceſſe eſt vt qui per ſuam iniquitatē extinctus eſt. ꝑ ſpem mīe reuiuiſcat. Ad meridiē charitas: quia igne amoris ardet. In meridiana et enim porta: ſol in altū ducit̄. quia ꝑ charitatē lumem fidei in dei ⁊ proximi dilectōe ſubleuat̄. hiſ trib⁹ portiſ ad īteri⁹ atriū. i. ad gaudia ſecreta ꝑueniť.

ſ inchoatōis. ſ exteriori ſcꝫ aquilonis. † ſ interiorē eiuſdē aquilonis. ſ grego. perfectionis ⁊ cōſūmationis ingreſſū. ad quā curritur ꝑ viam perfectionis que per cētū ſignificatur ⁞ ſ vt his quaſi gradibus recedentes. a porta exteriori ad interiorē perueniamus. ſ vt ſupra.

a porta vſqꝫ ad †portam ⁞ centū cubitos. Et eduxit me ad viaꝫ auſtralē: et ecce porta que reſpiciebat ad

† ſ ſimili menſura. ⁞ ſ hec in porta orientis ⁊ aquilonis ſuperius expoſita ſūt.

auſtrum. Et †mēſus eſt ⁞ fronteꝫ ei⁹ et veſtibulū eius iuxta menſuras

† ſ cuncta ſcꝫ erant plena luminis ad partes referatu.

ſuperioreſ † ⁊ feneſtras eius ⁊ veſtibula in circūitu ſicut feneſtras ceteras: quinquagita cubitorū lōgitudinē. ⁊ latitudinē. xxv. cubitorum Et in gradibus. vii. aſcendebatur ad eā. Et veſtibulū ante fores ei⁹

† ſ a dextris. ne extollatur in ꝓſperis. quod fit ꝑ timorem.

Et celate palme erant vna †hinc et

† ſ a ſiniſtris. ne frangatur in aduerſis. qđ fit per ſpem.

altera †inde in fronte eius: et porta

ſ ne putemus vnū tm̄ atriū eſſe. † ſ vt poſt hebdoadis ⁊ inſtrumēti veteris ſacramētum ad terram bonā ⁊ euāgelii gratiā ꝑueniāꝫ

atrii īterioris ī via auſtrali. † Et mēſus eſt a porta vſqꝫ ad portā ī via

† ſ nō ſolū ſecundū atriū in porta auſtrali ē

auſtrali centū cubitos. † Et itrodu

Et feneſtras eius. Per quas ſcꝫ ad aīam vidētis lumen ingredit̄ ꝑſertim ſi longitudo vite eius quīquagenarij anni. i. iubilei myſterio fuerit ꝓtelata. ⁊ ad diuinioris ſenſuſ latitudinē potuerit ꝑuenire. In qua latitudine ⁊ plateis agit ſapiētia cōfidenter: ⁊ ſublimi voce clamitat. ⁊ ſeptem gradib⁹ ingredit̄: vt ꝑueniat ad veſtibulū: ⁊ per palmas ꝓpoſiti ſui atqꝫ conatus: victoriam teneat ſempiternā.

Et celate palme. Grego. Superi⁹ dixit: pictura palmaꝝ. quod eſt oſteſio ſignoꝝ. nūc celate palme dicūtur. in quo bonoꝝ opeꝝ demōſtratō ſignatur. Vn̄: Videāt opera veſtra bona. et glori. pa. ve. ⁊c̄. Qui ī vita ſua impreſſa eē ſancta opa demōſtrant: palmas in fronte celatas portant. quia quāta illos ī poſterū victoria ſequat̄: in opib⁹ demōſtrant. Vel ī orientis porta pictura ē: in porta aqlonis ⁊ auſtri celatura: qꝛ ſignū victorie qđ incboātib⁹ oſtēdit̄: ī reuertētib⁹ atqꝫ feruētib⁹ ſolidi⁹ et robuſti⁹ tenet̄.

Et celate palme e. ⁊c̄. De quib⁹ ī ſeptētrionalis plage porta dictum eſt: hoc tātū admonuiſſe ſufficiat: ꝙ ea ꝗ dicūt̄ ibi iuxta litteraꝫ: in meridiana ſpūalit̄ itelligim⁹. eiſdē eī̄ lineis ⁊ hiſtoria currit. ⁊ tropologia. Sed illa humilior: iſta ſublimior. Illa heret terre: iſta ad celeſtia ſubuolat

Et introduxit me ⁊c̄. Greg. ea in trib⁹ portis īterioribus⁹ replicātur que ſecūdo iā vel tercio de exteriorib⁹ dicta ſūt.

Gre. Hic rurſū tres porte deſcribūtur. ꝑ quas ſicut ſuperi⁹ ꝑdicatores accipim⁹. Vna aūt eccleſia ē ī ꝑdicatorib⁹ veteris ⁊ noui te. Porte ſupi⁹ vij. hic octo gradus habēt. quia ſancti ſpūs ſeptiformē grām ꝯcordit̄ ꝑdicant. ⁊ retributōis eterne gaudia nunciāt. Vn̄: Da partes. vij. necnon et octo. Exteriores porte antiqui patres. ꝗ ꝑ ꝑcepta legis: opa ꝑpli magis ꝗꝫ corda cuſtodiebāt. Interiores: ꝑdicatores ecclie: qui ſpūalib⁹ monitis auditoꝝ corda cuſtodiūt. Ille porte. vij. graduū: iſte. viii. qꝛ in veneratione leg̃ dieſ ſepti⁹. ⁊ ī no te. octau⁹ ī ſacro ē ꝗ tci⁹ a paſſiōe: octau⁹ a ꝯditōne. ꝗ ſeptimū ſeqt̄. Si vero portaꝝ noīe ſolos accipi⁹ apl̄os: ꝗ ꝑmi ecclie ꝑdicatores ꝗ fidē ſpē ⁊ charitatē nos ſūmopere tenere docuerunt Ipſi in his virtutibuſ porte ſūt. qui nos per eaſdē virtuteſ ad īteriorē ītellectū ſapie etne ꝑducunt. Ipſi exteriores porte: ipi ⁊ interiores. incboātib⁹ enī exteriora. ꝑfectis myſtica loquunt̄. Vn̄ Lac vobis potū dedi non eſcā. Et alibi. Sapiētiā loquimur īter ꝑfectos. Et nō potui nob loꝗ quaſi ſpūalib⁹: ſꝫ quaſi carnalib⁹. Ipſi nos in ꝑmo aditu fidi ſpei ⁊ charitatis īſtituunt. Ipi ꝑficiētib⁹ celeſtis regni myſteria ꝑdicant. ⁊ ꝑ ſubtilioreꝫ ſēſū nos ad īteriora ꝑducūt. vn̄: ꝑ⁹. vij. gd⁹ eaꝝ: p⁹ modū. viij dn̄r

ſ tercium ſcꝫ. ſ iudeā.

xit me in atrium interius ad portā auſtralem. et menſus eſt portaꝫ iu

ſ hec oīa ſuperius dicta et expoſita ſunt.

xta menſuras ſupiores. thalamuꝫ ⁊ frontē eius ⁊ veſtibulū eius hiſdē menſuris. Et feneſtras eius et veſtibulū eiuſ in circūitu quinquaginta cubitos longitudinis: ⁊ lati

ſ hoc nondum dictum eſt.

tudinis. xxv. cubitoſ. Et veſtibulū per giruꝫ longitudine. xxv. cubito

ſ quia per vitam ſimplicem. que quinqꝫ ſenſibus ducit̄. circa amorem proximi dilatantur.

rum. ⁊ latitudine quinqꝫ cubitorum. Et veſtibulū eius ad atrium

ſ intro ſunt per amorem. Sed quia quidā adhuc ſcd̄m ſenſus corporeos viuunt. foris per ſimplicitatem reſpiciunt.

ſ hoc ſupra expoſitū eſt.

exterius. ⁊ palmas eius in fronte

ſ hoc quoqꝫ reſtat dicendum.

et octo gradus erant quibus aſcē

ſ quod de orientali porta hic dicitur. de auſtrali ſupra dictum eſt.

debatur per eaꝫ. Et introduxit me in atriuꝫ interius per viaꝫ oriētalē

ſ dominum.

Et menſus eſt portam ſcd̄um menſuras ſuperiores. thalamum eius et frontem eius et veſtibula eius ſicut ſupra: et feneſtras eiuſ et veſtibula eius in circumitu longitu-

In atriū. Sigla atria habēt mēſuraſ ⁊ ordīes ſuos. ⁊ ī eiſdeꝫ mēſuris diuiſa grā eſt: dū eaſdē res alit̄ ī principio alit̄ ī ꝓuectu alit̄ ī fine agnoſcim⁹

Ad por. au. Gre. In ꝑma dſcriptōe orientaliſ porta ē an̄ portā aqlonis et auſtri. In ſcd̄a int̄ portā auſtri ⁊ aqloiſ. qꝛ xp̄ſ ex diuinitate an̄ceſſit oīa. ⁊ hūanitate veīt īter oīa. ꝗ decedētiſ iudee finiſ fc̄⁹ ē: ⁊ ſbſequētꝫ gētilitatꝫ initiū. ſupi⁹ portā aqloiſ porte auſtrali ꝑpoſuit. qꝛ gētilitas an̄ ſynagogā fuit. heb eī a ꝗ hebrei gētil̄ fuit.

Et veſtibulū per gi. lon. xxv. cu. ⁊c̄. Si eī octo triplicam⁹. xxiiij. facim⁹. cui vn⁹ addit̄: vt. xxv. ipleāt̄. Auditores enī boni ꝗ veſtibula ſunt portaꝝ: eterne ſpei lōganimitatē tenēt. ⁊ octauū diē ī tnitatis fide ꝗ vn⁹ de⁹ ē. Octo itaqꝫ ꝑ tria ducūt̄. ſꝫ vni⁹ dei ꝓfeſſiōe ſolidāt̄. Plana ſūt veſtibula: qꝛ taliū hūilia ſūt corda. Hn̄t lōgitudinē: qꝛ ī ſpe lōganimit̄ ꝑſeuerant. Xxv. cubitis lōgitudo mēſurat̄: qꝛ ī reſurrectōe carnis ī octaua ꝑ tnitatem credūt: ⁊ eādē vnū deū. Pōt ꝑ veſtibulū qđ ē īteri⁹: ꝑfectoꝝ fides accipi. Per illđ vero qđ reſpicit exteri⁹: fides īchoātiū. Vel ꝑ veſtibulū īterius ꝑcepta altiora: ꝑ id qđ exteri⁹ reſpicit minima. Per veſtibulū eī itur ad gd⁹ ⁊ portā: ⁊ ꝑ ꝑcepta ad ꝟtutes ⁊ aditū gratie celeſtis.

Longi. xxv. cu. Vt prioris atrij latitudinē. i. xxv. cubitos exterioris atrij poſſideat lōgitudo ⁊ latitudo. v. cubitos teneat. ꝗs mēſuras. i. xxv. ⁊. v. ad. v. ſēſus referim⁹. ꝗs ſi ad altiora ꝯſcēdim⁹ duplicam⁹ quinquies ⁊ de carnalibus faciā⁹ ſpūales. Vn̄ Leuate oculos vr̄os ⁊ videte qm̄ meſſes albe ſūt. Et: Qui hēt aures audiēdi audiat. Et: Guſtate ⁊ videte qm̄ ſu. ē d. Et Xp̄i bon⁹ odor ſum⁹ deo. ⁊ man⁹ nr̄e ꝯtrectauerūt de ꝟbo vite Et ad extremū: nequaqꝫ vt de ſeptētrionali plaga. vij. tātū grad⁹ efficiūt ſed p⁹ ſeptenariū octonari⁹ adeſt numer⁹. vt de ſynagoga ad eccleſiā. de veteri teſtamēto ad nouū. de terrenis ad celeſtia trāſcamus.

Et introduxit me ⁊c̄. Hiero. De ſeptētrionali plaga: ad cui⁹ atriū

ſeptē tm̄ gradibꝰ aſcēdit̄:trāſit ad auſtralē portā. ⁊ ad atriū eiuſdem porte Ad qđ nō ſolū. vij. ſed. viij. gradibꝫ aſcēdit̄. ſcꝫ vt ꝑ vetera trāſeamus ad noua. i. per patriarchas ⁊ ꝓphās veniamꝰ ad apl̄os. vt ī altero hebdoada in altero ogdoada ſit. Nūc autē venit ad ſūmū. ⁊ ītroduxit ꝓphetam per viā porte īterioris ſiue per atriū: ad qđ itur ꝑ viā oriētalē. Via iuxta. lxx. in hoc tm̄ habet̄ loco. in ſeptentrionali ⁊ auſtrali plaga oīno tacet̄: vt ītelligamus in orientali tm̄ plaga viā illā eſſe: ꝗ dicit: ego ſū via veritas ⁊ vita per ipſuꝫ enī venimus ad patrē. de quo: Beati īmaculati in via. qui ſcꝫ nihil ſiniſtrum de chriſto ſapiūt. ſed fides eorū pura: nulla eſt heresi polluta.

Et veſtibulum eiꝰ. i. atriū exterioris. Hie. Ut oriētali lumine oīa videant̄ īcluſa: ſcđꝫ illud: Nec eſt qui ſe abſcondat a calore eiꝰ. Si aūt exterius ⁊ īterius accipimꝰ atriū ſic ītelligimus: ꝙ deus ⁊ circūfuſus ⁊ infuſus ſit. Un̄: Qui tenet celos palmo: ⁊ trā pugillo. Et Celuꝫ mihi ſedes eſt: terra autē ſcabellū pedū meorꝫ vt ſcꝫ intra oīa eē credat̄. Un̄. totāqꝫ īfuſa per artus. mēs agitat molē ⁊c. Cū aūt trāſierimꝰ per arma iuſticie a dextris ⁊ a ſiniſtris: per gl̄iam ⁊ ignominiā per bonā ⁊ malam famā: per laudes ⁊ vituꝑatōnes: ⁊ victoriā de iſto ſeculo ceperimus: tūc palme nobis dant̄ ex vtroqꝫ latere. quos nec gaudia mutauere nec meror: nec proſpera nec aduerſa fregere. Et ñ ꝑ ſeptem gradus ſicut in plaga aquilonis. nec per ſeptem. ⁊. viij. ſicut in meridie: ſed per octo tm̄ gradus ad ſumma aſcendimus. ꝗ ſufficit nobis octonarij ſacramētū. i. euangelium. vt dicamus: Et ſi nouimus ſcđꝫ carnē xp̄m ſꝫ nūc iā nō nouimus eum ſecundū carnē: ſed ſcđm ſpiritum.

dinem quinquaginta cubitorum. ⁊ latitudinē vigītiquīqꝫ cubitorꝫ Et veſtibulum eius. id ē. atrij exterioris: ⁊ palme celate in froute eiꝰ hinc ⁊ inde: ⁊ in octo gradibꝰ aſcē

† ſ rurſum ſed nō vt ſupra ad atriū exterius ſed īterius. vnde in ſequentibus: veſtibulū reſpiciebat ad atrium exterius. in quo profectus īgredientis oſtenditur. cum in ſingulis locis noīa menſure ꝙ ſunt proprie: ⁊ feneſtre per circuitū lumine ſciētie vniuerſa plena monſtrantes.

ſus eius. † Et itroduxit me ad portam que reſpiciebat ad aquilonē.

ſ gentes.

Et menſus eſt ſcđum menſuras ſuperiores thalamum eius ⁊ frontē eius ⁊ veſtibuluꝫ eius: ⁊ feneſtras eius per circūitum longitudinē quinquagītā cubitorꝫ. ⁊ latitudinē. xxv cubitorum. † Ueſtibulū eius reſpi

ſ in quibus ſacramēta remiſſionis. ſ in quibus diuini ſenſus.

† ſ vt per hoc ſcꝫ in veſtibulo atrii interioris poſiti exteriora videamus. ⁊ preteritorū ⁊ preſentium noticiam cōtemplātes. per quā veniamus ad

ciebat in atrium exterius: ⁊ celatura palmarū in fronte illius hinc et inde. Et in octo gradibus aſcenſus eius. Et per ſingula † gazophilacia hoſtiū in frontibus portarū: † et ibi lauabūt † olocauſtū. Et in † veſtibulo porte due † mēſe hinc et inde. vt īmoletur ſuper eas † olocauſtū: et pro peccato ⁊ ꝑ † delicto. † Et ad latus † exterius quod aſcēdit ad ho

duplices palmas atqꝫ victorias. ⁊ octo graduum myſteria cognoſcamus. ⁊ introgreſſi gazophilacia in quibus cēleſti diuitie cōtinētur. ⁊ orꝯnes noſtre ab omni ſorde peccati lauātur.

† ſ doctorū corda que diuitias ſciētie ſeruāt.

† ſ in hoſtio ſcꝫ qđ ē in fronte. ꝑ. āmoniti verbiſ ⁊ operibus patrum.

ſ lacrimis cōpūctōis. † ſ ſeipſos quos domino cōſecrarūt. ſed tamē ꝗ ī multis offendūt: lacrimis lauāt. vt olocauſtuꝫ pigue fiat ⁊ medullatū

† ſ populo ſcꝫ.

ſ id ē predicatoris qui porta īterior.

† ſ dum populus humili mēte verba predicatōis ſuſcipit: in eo menſe ad ſacrificiū ex virtutibus cōſtruūtur.

† ſ quod totum ſacer ignis abſumat. ſ cum totus homo deo vouetur. ⁊ oīa terrena dimittit.

ſ quod ſcienter cōmiſimus. ſ quod eſt mala facere. ſ in opere. † ſ ignorāter ſ cogitatōe † ſ quod eſt bona facienda pretermittere.

† ſ quis in exteriori cuſtodia littere lex data tenebatur.

In frōtibus portarū. Greg. Verbis ⁊ opibꝫ predicatorꝫ ꝗbꝫ eos foris agnoſcimus: ꝗlit̄ apud ſe viuāt. Eſt aūt hoſtiū per ſingula gazophilacia ī frōtibꝫ portarū qui vnuſquiſqꝫ doctorū ī corde auditoris intellectū apit ī dictis et operibꝫ patrꝫ. alioquī ī frōtibꝰ portarꝫ hoſtiū ñ hēt. ⁊ ſpūal̄ edificij gazophilaciū dici non debet.

Et in veſtibulo por. due mēſe h. Gregorī. Dum ꝗterne menſe ꝑ latera deſcribūt̄: ⁊ in ſumma ꝯcluſionis đr: Octo menſe erāt ſup quas immolabāt: patet ꝗ ñ đ ſigulis ſex portis ꝗ dicta ſūt h̄ đr. Sit̄ ei oēs nō octo ſ. xlviij. mēſas habēt. De vna qꝫ dici nō pōt: nā pꝰ deſcriptū porte veſtibulum vbi due mſe hic ⁊ due mſe īde narrāt̄: adhuc ad latꝰ exteriꝰ qđ aſcēdit ad ho. por. ꝗ ꝑ. ad a. due mēſe memorāt̄ atqꝫ ſubiūgit̄. ⁊ ad latuſ alterꝫ aū veſtibulū porte due mēſe itra ꝗſ etiā porta ꝗ rſpicit viā aqlōis eē memoratur vn̄ patet aliđ veſtibulū eē itriſecꝰ: ⁊ aliud extriſecꝰ. ꝗ ⁊ pꝰ īterior ⁊ pꝰ extior aqlonis porta deſcribit̄. Nā cum tres portas ſupius deſcripſiſſꝫ: tres qꝫ alias īterioris atrij eē mēorauit: ⁊ extremā aqlonis portā. Nunc ꝗ cū due mēſe hic in porte veſtibulo dſcibūtur: ⁊ due mē. adhuc đ eadē interiori porta ſermo cōtexit̄: ꝗ ſubditur. ꝗ ad latꝰ exteriꝰ q. a. a. o. p. ⁊ ad latꝰ aū veſtibulū porte due mēſe. Porta ꝗ iterior binas ꝑ lata ī veſtibulo mēſas hēre deſcripta ē. ⁊ porta extior ſimilit̄ binas. ꝗttuor aūt hīc: ⁊ ꝗttuor īde mēſe ꝑit hūt: dū ꝑ lata ſigula bine ī veſtibulo porte īterioris: ⁊ bine hīc ⁊ īde: exterius in veſtibulo aquilonis porte deſcribūtur que ſimul oms octo ſūt in quibus immolatur.

Gre. Et ī veſti. por. d. m. All̄. Porta nrā ī iteriori veſtibulo. iiij. menſas hēt. ꝗ ſcā ecc̄a ad eruditōeꝫ fideliū. iiij. accepit ordīes regēiū. vn̄ ipſe dedit ꝗſdā ꝗdem apl̄os: ꝗſdam autē ꝓphetas. alios euāgeliſtas. alios paſtores ⁊ doctores: qui vnus ordo ſunt. ille enim vere paſcit qui docet. Habet ⁊ porta exterior menſas quattuor ſinagoga ſcꝫ principes ſacerdotum ſeniores populi. ſcribas. ⁊ phariſeos. qui phariſei legis doctores uocati ſūt In vtraqꝫ porta due menſe ſunt hinc: due inde. quia in exordio ſancta eccleſia apoſtolos ⁊ ꝓphetas habuit. qui ſcꝫ poſt apoſtolos orti ſunt. nunc autem habet euangeliſtas atqꝫ doctores euāgeliſte ſunt: qui gaudia celeſtis patrie annunciāt. apoſtoli vero ⁊ ꝓphete ſublati ſunt. Itaqꝫ he bine menſe qſi in alio latere fuerunt.

Ut immoletur ſu. e. h. Greg. Recte in interioris porte quattuor menſis immolat̄ holo. ⁊ pro peccato ⁊ ꝑ delicto. Qui enim mūdum plene contemnit: ⁊ ſeipſum holocauſtū deo tribuit. hic autem perfecte nouit plāgere peccata et operis ⁊ cogitatōnis: vel malum quod fecit: vel bonum qđ debuit et non fecit.

Et ad latus e. q. a. a. ho. ⁊c. Habet et porta que pergit ad aquilonem duas menſas hinc ⁊ duas menſas inde: principes ſcꝫ ſacerdotum: et ſeniores populi in maiori autoritate regiminis: ſcribaſqꝫ ⁊ phariſeos ꝗ minori loco populo prefuerunt. Sed he menſe iuxta portam que pergit ad aquilonem ſunt. quia cum populo preeſſent: ſynagoga in perſecutōe redēptoris noſtri ſeuiens ad torporem perfidie prorupit. que tamē menſe ſacrificium habuerunt: quod ſcꝫ iuxta litteram tenuerūt. vnde ad torporem lapſi ſunt: qui flama ſpiritus ſuccenſi non ſunt. Interioris autem porte menſe holocauſtum habent: quia ſiue in cordibus apoſtolorꝫ atqꝫ prophetarꝫ ſiue in mente euangeliſtarū atqꝫ doctorꝫ ignis ſpūs exarſit ⁊ ardet. qui ꝗ omnem cogitatōem in bono ope abſumet flama amoris dei: ꝗ holocauſtū

Et introduxit me a. p. q. r. a. a. ⁊c. Gre. Que de porta auſtrali ⁊ oriētali ſuperius dicūt̄: eiſdē vbis de porta aquilonis hic replicātur.

Ueſtibulū eius. Veſtibulū porte ꝑdicatōis verba. ꝗ ꝑus humilit̄ accipimus: vt ad ſacri eloquij ītelligētiā veniamus. Sit ergo nobis porta īterior nouū teſtamētū. vetus exterior. ꝗ hoc ſpūalē ītelligētiā aperit. illđ rudibus ſacri eloquij hyſtoriā cuſtodit. Habet aūt porta īterior duo latera. dilectioneꝫ dei ⁊ proximi.

Grego. Quid exteriori atrio: ꝗd thalamo: ꝗd frōtibꝫ: ꝗd veſtibulo: quid feneſtris: quid lōgitudine: quid latitudine: quid palmarum celatura ſignetur: ſupra dictum eſt. verba hiſtorie eius vix capimꝰ Quid ſumus de miſticis ſenſibus ezechielis prophete locuturi. qui ipa

Et in octo gradibuſ. Gre. Septē gradus habēt porte ſpūalis edificij. ꝗ timorem pietatē ſciētiā fortitudinē cōſiliū ītellectū ⁊ ſapiam auditoribꝫ ſuis predicāt. Sed cū iam oīa dimitti precipiūt: ⁊ ad cōtēplatōem celeſtis patrie ītēdi: ⁊ in eiuſ myſterijs delectari: gradū octauū addūt. ⁊ ad interiora traijciunt. vnde ei ꝗ legis ꝑcepta ſeruaſſe a iuuētute dicebat: adiunctū ē. adhuc vnū tibi deeſt. Si viſ pfectus eē: vade vēde oīa ⁊c. Per octonariū qꝫ dies eťni iudicij. carnis reſurrectō ſignat̄. vnde pſalmus qui pro octaua īſcribit̄: a pauore iudicij īchoat̄. Dñe ne ī furore t. ar. me. ⁊c. In ꝗ oīne h̄ tēpus finit̄ qđ. vij. diebus voluit̄. ⁊ ꝗ poſt ſeptē dies ſequitur: iure octauus đr. in ꝗ ⁊ caro nrā reſurget ex puluere. vnde ꝑ legē ꝗqꝫ octaua die circūciſio fit. nā per membꝝ qđ circūciditur: mortalis generatur ꝓpagatio. decedētiū ⁊ ſuccedētiū numerꝰ augetur: qđ poſt reſurrectōem nō erit. quia neqꝫ nubēt neqꝫ nubētur: ſꝫ ſūt ſicut angeli dei in celo. octauo aūt die ꝑputiū ꝑciditur: ꝗ ibi iā locum carnis ꝓpagatio non habet vbi reſurgens caro perſeuerantiam eternitatis habet.

totum ſimul qđ inuenit incēdit. Menſe vero he ex quadris lapidib⁹ facte ſunt: quia dum quotidie ſacri eloquij verba meditant᷑: ad offerēdū domino orōis olocauſtū quaſi ex quadris lapidib⁹ cōſtruūt᷑. verba enim ſcē ſcriptu re lapides quadri ſunt. q̄ vbiq3 firmiter ſtant nuſq3 reprehendūtur. Nā ī oē quod preteritū narrāt: in oē qđ venturū p̄dicant: in om̄e qđ ſpūaliter ſonāt in oē qđ moraliter annūciāt: q̄ſi ī diuerſo latere ſtatū habent: quia repre heſionē nō habēt. Corda itaq3 ſanctoꝝ mēſe dei ſunt: ad olocauſtū q̄dris lapidibus ꝯſtructe. qꝛ q̄ ſemꝑ verba dei cogi tant: ſemetipſos a car nali vita mactāt. Vn̄ Lex dei eius in corde ipſius: ꝛ nō ſupplanta bunt᷑ greſſus eius. Et alibi. in corde meo ab ſcondi eloq̄a tua: vt n̄ peccem tibi

Due mēſe h. et m. Gre. Hinc menſe hinc ꝛ īde: qꝛ in dilecti one dei neceſſaria ē fi des ꝛ vita. vnđ. Sine fide īpoſſibile eſt place re deo. Et alibi. fides ſine operib⁹ mortua ē. In dilectōe ꝓximi pa tiētia ꝛ benignitaſ. vn̄ charitas patiens ē: be nigna eſt. vt ſcꝫ illata mala eq̄nimit᷑ ſuſtine at. ꝛ ſua bōa benigne īpendat. Habet q̄q3 extior porta. i. lex duo latera. i. ſpūales p̄res: ꝛ carnalē ꝓplm. in q̄b⁹ mēſe ſunt. in ſpūalib⁹ doctrina ꝛ ꝓphetia: in carnalibus circuncīſio ꝛ ſacrificium

ſ hiſtoricum intellectum legis
† ſ quia ſub timore minarū. frigida iudeorū cor
ſtium porte que † pergit ad aquilo
da cōſtrinxit.
nem due menſe: et ad latus alterū
ante veſtibulum porte due menſe
ſ fides. vita. doctrina. et prophetia in mentibus bonorum. ſ ex vtraq3 parte quattuor.
† ſ cum proficientibus populis ſancta predica tio patientiā ꝛ benignitatē ſeruat. que prius ī car nalibus circūciſionē ꝛ ſacrificiū cuſtodiuit.
Quattuor menſe † hic: ꝛ quattuor
† ſ omnes ſimul.
menſe ide. Per latera porte † octo
ſ hic. alie ſcꝫ. ꝛ ſunt ſimul. xvi. menſe. quo nume ro prophetarū myſteria demonſtrantur. vt quid quid in nouo teſtamento offerimus. predictū eorū vaticinio approbemus.
menſe erant ſuper quas imolabāt
ſ veſtibuli interioris. † ſ quia alie quattuor ad ſacrificium exterioris ſcꝫ.
Quattuor autē menſe ad † olocau
† ſ hi ſunt lapides viui qui voluūtur ſuper terrā ꝛ habēt ſecum angularē lapidem. quo veteris ꝛ noui t. parieteſ cōnectūtur. quattuor aūt euangelica ſacramēta demōſtrat. ⁘ ſ vt ex oī latere eque ſtēt.
ſtum de † lapidibus ⁘ quadriſ extru
ſ Spei. ſ in ſe eni ſūt perfecti quātū in hoc mūdo poſſūt.
cte. Longitudine cubiti vnius
ſ quia quedam diuina myſteria ab homine ī hac
† ſ charitatis quantū ad proximū.
et dimidii † et latitudine cubi-

vita plene cōprehendi nō poſſūt. ex parte enim co gnoſcimus. ꝛ ex parte prophetamus.
† ſ quia deum nec plene ſcire nec diligere poſſūt
⁘ ſ fidei que inuiſibiliū ē.
ti vnius ꝛ † dimidii. ꝛ ⁘ altitudie cu
ſ quia vnus deus vna fides vnū baptiſma.
† ſ aīae que pietatis capiūt verba. vt ex eis olo cauſtū vite ꝛ oratōis immolet.
biti vnius. ſuper quas ponant † va
⁘ ſ martires de quibus. precioſa in cōſpectu domi ni mors ſanctorū eius. ſ qui omnino mūdum re linquūt. ꝛ ſeipſos incendunt igne amoris domino in odorem ſuauitatis.
ſa: i quibus imolatur ⁘ olocauſtuꝫ
ſ qui mundo adhuc licite vtūtur: quaſi partē ſui retinent. ſ eoꝝ ſcꝫ qui cōtinētia ꝛ corꝑis ſāctita te animas imolant domino.
ꝛ victima. ꝛ labia carū palmi vni⁹
reflexa intrinſecus per circūitum.
ſ quia pro carnalibus predicatōne eorum cōuer ſis preces offerunt domino.
Super menſas autem carnes ob
lationis. Et extra portam iteriorē
ſ quibus dicitur. Cātate domino cāticum nouuꝫ qui cum angelis clamant. gloria in excelſis deo.
gazophilacia cantorum in atrio in
ſ in qua ſpes ſignatur
teriori. quod erat in latere porte
reſpicientis ad aquilonē. Et facieſ

Et lab. e. pal. vnius. Quia ꝑ p̄dicationē doctorū tēdūt᷑ opa audi toꝝ. In palmo eī man⁹ tēdit᷑. ī q̄ opa ſignāt᷑. In palmo maior digit⁹ ꝛ mi ni⁹ tēdit᷑. vt admōitōe doctoris auditor ſic mag̃ faciat vt ꝑua ñ obmittat.

Palmi vnius. Gre. Vt ex doctoꝝ p̄dicatōe ſicut vnitas in fide: ita ſeruetur ī ope. ne ꝑ bonū qđ alt᷑ agit alter ad malū diſcordie prorumpat.

Reflexa. Gre. i. vt qđ ore dicūt ope cōpleāt. cōſcientiā ſuā vndiq3 cir cūſpiciētes. ne eoꝝ meſſē famelicus comedat. Vnde Salamō. Abſcondit piger manū ſuā ſub aſcella: nec ad os ſuum porrigit eam. Menſa eīn dei ē p̄dicator. olo cauſtuꝫ ꝛ victimā por tat ut curr⁹. regit vt au riga. Vn̄. Pater mi curr⁹ iſrl̄ ꝛ auriga ei⁹.

Super mēſas aut. ꝛc. R. Menſaꝝ aūt iſtaꝝ noīa puto ī matheo ꝛ ī marco ꝛ lu ca ꝛ iohe ꝯtineri. q̄ruꝫ reflexa corona deſuꝑ ī trinſec⁹ ꝑ circūitū mar ginis ābiebat: vt olo cauſta ꝯtineret ītriſec⁹ nec paſſi ī fluere ꝑmitte ret: ꝛ carnes oblatōis teneret. Ignoſce lector difficultati locoꝝ. aut ſi meli⁹ q̄d īuenire po tes doce: libenter diſci mus quod neſcimus.

Gre. Habuit ſy nagoga ſpūales p̄res in doctrina atq3 ꝓphe tia: ex q̄b⁹ exēplū vite in virtutib⁹ traheret. ſꝫ rudis ꝓpl̄s magis ꝑ timorē q3 ꝑ amorē ſer uienſ: noluit imitari v̄ tutes q̄s vidit. ꝛ ideo porta exterior que ad aq̄lonem pergit: menſas nō habet ad olocauſtū.

Octo menſe erāt q. r. i. Gre. Quia q̄d quid fides credit: quidquid vita exēplo bonis opib⁹ oſtēdit. quidq̄d pati entia humilit᷑ tolerat: quidq̄d benignitas largit᷑ miniſtrat: quidq̄d doctri na ſalubriter docet: q̄dq̄d ꝓphetia p̄monet: q̄dquid circūciſio ad mādatū exterius legauit: q̄dquid ſacrificiū ex deuotōe offerētis egit: in omīpotētis dei oculis hoc eē victimā oſtēdit. In lege enī q̄ ē extior porta: etiā ꝑ carna le ſacrificiū: ꝓpl̄s deuotōꝫ ſui cordis īmolabat

Quattuor aūt mēſe a. h. Grego. Quia ꝛ hi qui in ſancta eccleſia fide vitam patiētiā atq3 benignitatē cuſtodiūt: ſūmis iam virtutib⁹ pollēt ꝛ qui in ſynagoga doctrinā et prophetiā: circūciſionē ꝛ ſacrificiū cognoue runt. alia offerēdo alia retinēdo deuotionis ſue victimā offerūt.

De lapidibus qua. Grego. Sāctis ſcꝫ quoꝝ vita in ꝓſperitate ꝛ in aduerſitate fortiter ſtat. in proſperitate nō extollit᷑. in aduerſitate nō frā git᷑. ſuaſionib⁹ ad mala nō trahit᷑. vituꝑatōibus a bono nō reuocatur.

Gre. De lapi. quadris. De his lapidib⁹ quadris dicit᷑. Lateres ceci derūt. i. iudei. ſed quadris lapidib⁹ edificabim⁹. i. apl̄is. martirib⁹. ꝛ docto ribus eccleſie. de his veſtibulū. i. popul⁹ mēſas habet. iiij. cōſtructas. qꝛ fi dem vitā patiētiā benignitatē de vita ſcōꝝ in exēplū ſumunt.

Lōgi. cu. v. ꝛ. lati. c. v. ꝛc. Hiero. Lōgitu. ꝛ latit. cubiti vnius ꝛ di midij. ſ. ꝑ quadꝝ. q̄ ſimul᷑ iuncta tres cubitos faciūt. qui tres cubiti habent ī altitudine cubitū vnū. vt myſteria trinitatis vni⁹ cubiti. i. diuine maieſta tis mēſura cōſeruet. Vn̄ Baptizate eos in noīe p. ꝛ. f. ꝛ. ſſ. Nomē aūt dei q̄i vni⁹ altitudinis cubit⁹ ē: q̄ tres cōplectit᷑ ꝓprietates. ꝛ olocauſta oblatō num noſtrarum ſemper abſumit.

Super quas ponāt vaſa. Aīas ſcꝫ fideliū. vn̄ Vas electōis mi hi ē iſte. Et alibi Mūdami q̄ fertis vaſa dn̄i. vaſa ſcꝫ paſtores ꝛ doctores

Olocauſtū. Gre. Totū icenſū. ꝛ lex q̄dē deū ꝛ ꝓximū diligi. diuina mādata cuſtodire p̄cepit. ab alienaꝝ cōcupiſcētia cōpeſcuit. nō tn̄ iubꝫ oīa dimitti. In nouo teſt. dr̄. Niſi q̄s renūciauerit oīb⁹ q̄ poſſi. nō po. m. e. d. Et. qui vult venire p. m. ab. ſe ip. ꝛc. Mēſe ḡ iterioris porte olocauſtū ha bēt: qꝛ ī v̄tutib⁹ noui te. q̄i ꝓ olocauſto oīa īcēdim⁹. qn̄ oīno reb⁹ mūdaniſ abrenūciam⁹. Mēſe vero porte exterioris ſacrificiū habēt nō olocauſtum qꝛ p̄cepta legalia decimas offerri iubēt. nō oīa dimitti.

Extra portā. Scilicet poſt muꝝ. quē. lxx. trāſtulerunt ꝑibulū. q̄ totū tēplum ꝑ quadrū ambiebat in circūitu. Introduct⁹ ē propheta in atrium interius. ꝛ ad aquilonē. ꝛ ad auſtrū: ꝛ ad portā oriētalē. ꝛ rurſū ad aq̄lonē de q̄bus ſupra dictū eſt. Quoꝝ ſenſū ſaluatoris teſtimoniū breuit᷑ oſtēdit In domo patris mei m. m. ſ. q̄bus expletis ingreditur tēplū. i. ſcā ſāctoꝝ.

Gre. Extra portā īteriorē g. c. Quia adhuc ſunt electi quiq3 extra ſe creta gaudia interioris vite. qui oīpotenti deo deſiderium ſuum ꝑ magni amoris ardorē cantāt: et ſic ꝛ intra ſunt ꝛ extra. Ambulant eīn per fidem non ꝑ ſpēm. Hi ſunt cantores qui mādata dei cātando faciūt. i. amore nō timore. Vnde. Cātabiles mihi erāt iuſtificatōes tue ī loco peregrinatōis mee. Et alibi. Miam ꝛ iudiciū cā. tibi do. Iudiciū cātat: qui ad illud ve nire nō trepidat.

Grego. Extra portā interiorē g. c. i. a. Id ē. porta interior ſcā eccleſia Extra hanc atriū interi⁹. quātū ad portas ſequētes aq̄lonis. ſ. et auſtri ori entis. Exterius aūt reſpectu īterioris porte. Sācta eīn eccia duas vitaſ ha bet. vnam qua laborat ī terra. alterā q̄ remunerat᷑ in celo. In vtraq3 autē offert: hic ſacrificiū ꝯpūctōnis. de quo. Sacrificiū deo ſpūs ꝯtribulatus. Illic ſacrificiū laudis. De quo. Tūc acceptabis ſacrificiū iuſticie oblatio. ꝛ holo. ꝛc. In vtroq3 ſacrificio carnes offerunt᷑. hic dū macerant᷑ corpora. ibi dū reſurgūt in gloria. Porta ergo interior habet interiora ſua. illam. ſ. vitam quam nemo noſtrū adhuc vidit. Habet exterius atriū. i. vitam p̄ ſentē. in q̄ om̄e bonū agitur: vt ad bonū ſine fine veniatur.

In atrio in. ꝛc. R. Qđ. ſ. reſpiciebat ad aq̄lonē. ꝛ ad auſtꝝ. ꝛ ad me ridie. ꝛ ad oriētē. vt ſemꝑ meminerīt cātoreſ dn̄i. ꝛ qui angelorū officio de tinētur: per quos grad⁹ ad ſūma ꝑuenerīt. ꝛ myſteria ſingulorum locorum diligenter agnoſcant.

Porte reſpiciētis ad aquilo. Grego. Sunt aūt gazophilacia ītra portā aq̄lonis ꝛ oriētis. ꝛ auſtralē viā reſpiciūt. qꝛ corda ſanctorū in ter fidē ꝛ ſpem poſita: auſtralē viā reſpiciūt. qui ſancte charitatis ignibus inardeſcunt.

Gre. Porte reſpiciētis ad aqui. Per aquilonis portaꝫ ſignificatur

gentilitas.per quã ille in frigore torporis poſſidebat: qui ait: Sedebo in monte teſtamenti in lateribus aquilonis. Per auſtri viam iudea: in qua ſpũales patres celeſti amore ferbuerũt. Per orientis portã ipſe dominus de quo dicit: Ecce vir oriens nomẽ eius. Et Viſitauit nos oriens ex alto Sunt ergo gazophilacia cantoꝝ ex latere portę aquilonis.quia nõ ſolum in iudea fuerũt corda ſanctoꝝ ſpũaliter accenſa: ſed etiã in gentilitate ad fidem cõuerſa. Sed exẽpla hui⁹ ardoris a ſpũalibus ſynagogę patrib⁹ acceperunt. vnde gazophilacia in latere aquilonis poſita ad viam auſtri aſpiciunt. Notandũ aũt ꝙ gazophilacia inter portã aquilonis ⁊ orientis ſũt. quia poſt incarnatõem dñi multitudo gẽtiũ ad fidem venit. atqꝫ inter ipſos fideles ⁊ ſacramẽta dominicę ĩcarnatõis quę medullit⁹ diligũt corda amantiũ ſurgũt. Habẽt ergo ſãcta gazophilacia: hic portã aqlonis. inde orientis qꝛ ĩter ipſa redemptionis ſuę miſteria quę ſequũtur: ⁊ carnales q̃s intra ſanctã eccleſiam tolerãt: multi iudęoꝝ forti amore proficiunt ⁊ inter illa quę amant ⁊ quę tolerant: quaſi q̃dam gazophilacia diuitias ſpũs in mẽte ſeruãt. nec inter hęc deficiunt: ſed ad auſtralez viam oculos mentis tẽdunt. Quid eñ patimur quod pro amore dei patres noſtri non pertulerunt? Int̃ portam auſtri ⁊ aquilonis orĩetalis eſſe deſcribit̃ qꝛ dominus de iudea natus: mox in fidẽ ſuã eccleſiã de gẽtibus traxit. Orientalis quoqꝫ porta ad aquiloĩs portam reſpicit: qꝛ domi⁹ ſynagogaz deſeruit: ⁊ gentiũ multitudinem collegit.

ʃ amboꝛũ. alterũ tamen quaſi ad auſtrũ ⁊ aquilonem reſpiciebat. ʃ in qua charitas.

eorum contra viam auſtralem

ʃ que eſt fides

vna ex latere portę orientaliſ. quę

ʃ vbi torpor peccati.

reſpiciebat ad viam aquilonis. Et

ʃ vir ſcꝫ qui introduxit.

dixit ad me: Hoc eſt gazophilaciũ

ʃ ſolam. ʃ in qua lux pleniſſima.

quod reſpicit viam meridianaz. ſa

ʃ maioꝛum ſcꝫ ʃ orando predicãdo benefaciendo. malis reſiſtendo. eccleſiam defendendo.

cerdotum qui excubant in cuſtodi

ʃ quod nos ſumus.

ʃ Sed.

is templi. Porro gazophilacium

ʃ quia eos qui veniunt ab aquilone qui offerunt victimas pro peccatis ſuſcipere ⁊ ſaluare cupiũt.

ʃ ⁊ meridianã ſubaudis.

quod reſpicit ad viam aquilonis

ʃ minoꝛum ſcꝫ qui dum maiores maioribus intẽdunt: vitam carnalium corrigendo aptam ſacrificio reddunt. vt in cõſpectu omnipotentis dei carnes eorum in odorem ſuauitatis incendant.

ſacerdotum erit qui excubant ad

ʃ exterioris. ʃ in quo victime offeruntur pro peccato. ʃ vtriqꝫ pro officio ſuo domino ſeruientes.

miniſterium altaris. Iſti ſunt filii

ʃ electi. ʃ id ẽ. fidelis populi: per ſacramenta fidei aſſumpti. ⁊ a perfidis ſegregati.

ſadoch qui accedũt de filiis leui

ʃ ambulans in via immaculata: hic mihi mi. ʃ non ſibi.

ad dominũ vt miniſtrẽt ei. Et mẽ

ʃ Idem qui introduxit me ſcꝫ in atrium interius ſcꝫ ſancta ſactorũ

ʃ amplitudinem fideliũ populoꝛum.

ʃ ſpei. ʃ quia

ſus eſt atrium longitudine centũ

perfecta. ʃ charitatis.

ʃ vt ſacerdotes domini miniſterio ſeruiẽtes qui per artaz ⁊ anguſtam viam intrauerant: habeant deambulatoria latiſſima. ⁊ in perfecto cõſũmato qꝫ virtutũ numero cõmoꝛentur.

cubitoꝛum. ⁊ latitudine centũ cu

ʃ vt vita fidelium in quattuoꝛ virtutibus equaliter perficiatur in iuſticia ſcꝫ fortitudine tẽperantia et prudentia. ʃ maiores. hoſtia viuens ſancta deo placens

bitoꝛũ per quadrum. ⁊ altare an

ʃ in exemplum conſpiciendũ. ʃ minoꝝ qui tamen templum dei.

te faciem templi. Et introduxit me

in veſtibulum templi: et menſus ẽ

ʃ quoniam qui ĩgreſſus fuerat diuinis ſenſibus erat erudiẽtus. ⁊ nec dextra nec ſiniſtra. ſed via regia ĩgrediebatur.

veſtibulum quinqꝫ cubitis hinc ⁊

ʃ qua intratur

quinqꝫ cubitis inde. Et latitudinẽ

ad veſtibulũ templi.

ʃ Myſteriũ trinitatis quod porta ad dñm dum ⁊ pater ĩ filio. ⁊ filius ĩ patre. ⁊ ſpũſſanctus ĩ vtroqꝫ. Qui numerus vna porta eſt eorũ qui p⁹ baptiſmũ trinitatis perueniunt ad ſalutem.

portę trium cubitoꝛum hinc: ⁊ trium cubitoꝛum inde. longitudinẽ autem veſtibuli viginti cubitoꝛuz et latitudinem vndecim cubitoꝛuz

ʃ ſacro numero. ſ.

Et octo gradibus aſcendebatur ad

ʃ .ſ. ĩterioꝛẽ poꝛtam.

ʃ vnde. Qui vicerit faciam illum columnam in templo dei mei. ʃ petrus ⁊ iohãnes columne eccleſie dicuntur.

eam. Et columnę erant ĩ frontib⁹

ʃ nõ dicit due ne dualem ĩcurrat numerũ. ſed vna ⁊ vna. qui numerus eſt pfectus. ʃ hic numer⁹ in vnione dei ſumitur.

vna hinc ⁊ altera inde.

C. XLI.

ʃ tandẽ poſt multa miſteria varioſqꝫ introitus. ⁊ in locis ſingulis proprietates.

ET ĩtroduxit me in templũ. ⁊ mẽſus eſt frontes ſex cubitos latitudiniſ hinc: et ſex cubitos latitudinis inde. latitudinem tabernaculi. Et la

Contra viam. Vna via ẽ oib⁹: q̃ dicit: ego ſum via

Portę orĩetalis. Greg. Quia poſt peccata ĩ baptiſmo dimiſſa. p⁹ fidẽ acceptaz in multis offẽdim⁹ omes. ad viã q̃ auſtri oculos mẽtis leuemus. vt ex ſancta charitate feruentes: calor amoris nos liberet a culpa teporis et frigoris.

Sacerdotũ. Hi eñ ſolam meridianã viã reſpiciũt. qui ſolis ſpũalibus occupati: ſemper in his quę amoris dei ſoliciti ſunt.

Sacerdotum e.q. excu. Qui corrigẽdis et diſcutiendis peccatis pſunt. ⁊ ad aquilonis viã oculos reflectunt. vt in mẽte peccantium q̃ ſint frigoꝛa toꝛporis videãt et tñ charitatis flama caleſcant.

Filii ſadoch. Iuſti vel iuſtificãtis ſcꝫ omĩpotẽtis dei. de quo Iuſt⁹ dominus: ⁊ iuſticias d.e.u.u.e.

Qui accedunt de filiis leui. Hiero. Qui interpretat̃ aſſumptus ⁊ ipſi aſſumuntur a domĩo: vt accedant ad eum: ne de ſolo moyſe dicatur Moyſes accedebat ad dominũ. ſed omnes qui miniſtrant deo: appropinquare dicantur.

De filijs leui. De his filijs dicit̃. Quotquot autem receperunt eum: dedit eis poteſtatem filios dei fieri.

Atrium. Ipſum in quo erant duę exedrę. vel gazophilacia cuſtoduz templi ſiue altaris habitaculis delegata.

Lõgitu. c. cu. ⁊ lati. ꝛc. Gregorius. Longitudo ſpei et latitudo charitatis in coꝛdibus fidelium vacua non ſunt. nam per fidem quidquid valẽt operantur. In xp̃o enim hieſu tantũmõ valet fides quę per dilectionem operatur. Si ergo in vita fidelium iuxta modum ſuũ per ſingulos perfecta eſt longanimitas ſpei: et latitudo charitatis ⁊ certitudo fidei ⁊ ſtudium operiſ atrium tẽpli per quadrum centum cubitos habet. in quo omnia latera equalia. dum enim in hac vita viuimus: omnes has virtutes apd̃ nos ęquales inuenim⁹. Quantum enim amamus tantum de ſpe p̃ſumimus. et quantum credimuſ tantum amamus. De fide autem et operatione dicit Iohannes: Qui ſe dicit deum noſſe: et mandata eius non cuſtodit mendax eſt. Noticia enim dei ad fidem. cuſtodia mandatoꝛum pertinet ad operatõez Charitas tamen maior fide et ſpe dicitur: qꝛ cũ in futuro illa ceſſabunt hęc pficietur.

Altare. Erat ſcilicet in ipſo atrio. vt nũq̃ȝ ſanctoꝛuz ad dominum ceſſet oratio.

Hinc inde. Hieronimus. Eleganter dictum eſt. non a dextra nec a ſiniſtra. ne videretur in ſanctis ſanctoꝛum aliquid eẽ ſiniſtrum.

Viginti cubitorum. Vigenarius ſicut dualis propter duas decadeſ in malo ſolet accipi. ſicut vndenarius qui vno indiget vt ſacrum expleat numerum ſcilicet duodenarium. et tamen in veſtibulo templi eſſe dicuntur. quia q̃uis ſancti ſunt ſacerdotes et in templi miniſterijs collocati: ⁊ quotidie victimas offerant chriſto: tamen quia in fragili coꝛpoꝛe et ſubiecto vicijs commoꝛantur: ⁊ viginti habent ⁊ .xi. Vnde miſer ego homo q̃s me liberabit de lege moꝛtis hui⁹.

Et columnę erant. Sancti columnę eccleſię Petrus ⁊ iohannes columnę duę: per quos ingredimur ad ſancta ſanctoꝛum. ⁊ quoꝛum doctrina ad chriſtum noſter ĩtroitus eſt.

XLI

Sex cubitos. Iſi. Sacramentum omnium creaturarum. Sex eñ diebus mundus eſt conditus. per quoꝛum noticiam cauſaſqꝫ conditionis atqꝫ rationem intramus in templum dei. et ex creaturarum oꝛdine atqꝫ cõſtantia: cognoſcimus creatoꝛem

Decē cu. Hiero. Die decima mēſis p̄mi q̄ appellat̄ niſan: ad īmolatō ne ⁊ p̄patōeȝ paſche agn⁹ aſſumit̄. Septio igit̄ mēſē decime offerūt̄ ī dei horrea. vel vt ſcriptura dicere cōſueuit torcularia. Vn̄. dilatamini ⁊ vos vt cū p. x. cubitos porte tēplū q̄s fuerit ingreſſus: ex vtraq̄ pte ipſi⁹ latera ſiue vt in hebreo ꝓprie dr̄. humeri mēſurent̄: q̄ ad opa referūt̄. Qui hume ri porte ex vtraq̄ pte q̄nos habēt cubitos: vt p terrenos ſēſus atq̄ diuios de quoꝝ differētia ſupra dictum ē adita templi ingrediant̄.

Lō. e. xl. cu. ⁊ la. xx. Vigies. xl. octigē ta faciūt. qui numerus octonario vicinus eſt. Vn̄. date partes. vij. necnō ⁊ octo. Vel q2 p tribulatōes ⁊ angu ſtias hui⁹ ſeculi: ītrā⁹ in ſāctuariū dei. Qua dragita eni numer⁹ la boris ē. vn̄ Moyſes ⁊ helyas hoc numero ie iunant. ⁊ iſrael vexat̄ ⁊ probat̄ ī ſolitudine. ⁊ poſt multos labores trā promiſſionis ingre dit̄. Et dn̄s noſter p̄m aſſumpti corpis fragili tatē tētatur. xl. dieb⁹ ī ſolitudine. vt poſt vi ctoriā accedant angeli ⁊ miniſtrēt ei.

Hier. Et latitu. xx. cu. Cū poſt tribula tōes ⁊ anguſtias dice m⁹ cū aplo. In oībus tribulati ſȝ nō coāgu ſtati. Et cū pph̄a. In tribulati. dilataſti m. Tūc nobis latiſſimus apiat̄ itroit⁹: q̄. xx. cu. habet latitu. Qui ⁊ ip ſe dualis ē numer⁹. vt ſupatiſ mōi certamib⁹ atq̄ terrenis: īgrediāt̄ tēpli penetralia. ⁊ au diam⁹ cum diſcipulis cōfidite: ego vici mōȝ.

Duoſ cubitos Iuxta ſupiorē ſēſum p dualē numeꝝ ingre dimur ad eū locū vbi ſūt ſcāſcōꝝ. vn̄ Et ipſa porta ſex cubitoꝝ ē. p q̄s igreſſi etnā requieȝ poſſidem⁹: q̄ ī ſeptena rio demōſtrat̄.

Lōgitudinē e⁹ xx. cu. Quia an̄ faciē tēpli ⁊ in ipſo introitu ei⁹ p̄teriti laboris atq̄ certaminis nobis mēſura ſēp occurrit. quā em̄ orōȝ ī ſigulis numeris duplex poſſidet due decades habēt eādem.

† ſ qui ſacratus ⁊ perfectus numerus: in quo mē ſe ſeptimo decima die menſis ieiunium propicia tionis eſt.

titudo porte† decem cubitorū erat.

ſ vel humeri. vnde Suppoſuit humerum ad la borandum. in veſte quoq̄ pōtificis humerale cuȝ ratōnali ſtrigitur. vt ratione opera cōpleantur. vn de. A mādatis tuis intellexi.

Et latera porte quinq̄ cubitis hic ⁊ quinq̄ cubitis inde. Et menſus

ſ porte de cuius latitudine ⁊ humeris tātū ſupra dixit

eſt longitudinem eius. xl. cubitoꝝ et latitudinem vigiti cubitorum.

ſ quāuis proficiamus ſemper nobis maior profe ctus apitur. vnde poſt introituȝ templi rurſum in greditur intrinſecus.

Et introgreſſus intrinſecus: mēſus eſt in fronte porte duos cubitos. ⁊ portam ſex cubitoruȝ. ⁊ latitudi nem porte ſeptem cubitorū. Et mē ſus eſt longitudinem eius viginti cubitorum. ⁊ latitudinem eius vi ginti cubitorum ante faciem tēpli. Et dixit ad me: Hoc eſt ſanctum ſā ctoruȝ. Et menſus eſt parietem do

ſ ſancti ſanctorum. † ſ pro fabrica mundi et omni viſibili creatura. que ſex diebus cōdita ē.

mus† ſex cubitorum. ⁊ latitudineȝ lateris quattuor cubitorū: vndiq̄

ſ nō ex vno latere.

per circūitum domus. Latera aūt

ſ alias trium.

latus ad latus bis triginta tria. Et erant eminentia que ingrederētur per parietem domus in lateribus

Hoc ē ſanctū ſanc. Hie. Nota q̄ in deſcriptōe tabernaculi dicūt̄ ſancta ſcōrū pluralit̄. hic ſanctū ſāctoꝝ ſinglarit̄. vt poſt ſancta veniamus ad ſāctū. ſicut poſt multa cātica ad cāticūcāticoꝝ. qd̄ oīm carminū carmē eſt qd̄ canentes ſponſi copulamur amplexibus.

Si an̄ faciē tē. ſāctū ſcōꝝ ē: q̄ntā beatitudinē ī tēpli īteriorib⁹ eſtimare debem⁹. vn̄ Hoc labor ē ī ꝯſpectu meo: donec ītrē ī ſāctuariū dei. ⁊. i. i. n. e.

Quattuor cubi. I. Que q̄ttuor mōſtrāt elemēta. ex quib⁹ vniuerſa cōpacta. ⁊ marie humana corpa. cōtra q̄ ſācti dimicantes ⁊ anīe poteſtati ſubijciētes merētur īteriora ītroire. ⁊ domini arcana cognoſcere.

Latera autē. ⁊c. R. Ipſa latera q̄ in circūitu dom⁹ erant: ⁊ q̄ttuor cubitis a tēpli pariete ſepabāt̄: iūcta ſibi erāt: ita vt vnū lat⁹ aliud lat⁹ cō tigeret. ⁊ haberet ī lōgitudine nō. xxx. ⁊ tres cubitos. ſȝ bis. xxx. tres. i. lxvi. In leuitico dr̄. In ortu maſculi poſt vnā hebdomadā et illā q̄ genuit. ⁊ il lū q̄ genit⁹ ē. xxxiij. iplere dies: vt veniant ad purificatōem. Si aūt genue rit feminā: duplicē obſeruare numerū. id eſt. lxvi. Et q2 vt veniam⁹ ad ſan cta ſāctorū: nō ſolum p̄ma īdigem⁹ natiuitate ſed ⁊ ſecūda: vt nati in carne renaſcamur ī ſpū: ideo nō. lxvi. ſed bis. xxxiij. ponunt̄. vt vtraq̄ natiuitas deo auctori debeat̄: ⁊ elemētis ei⁹. ⁊ duplici circūeāt latera domus: que tē pli fulciunt edificium.

Et erāt eminētia ⁊c. Sācti em̄ viri in multitudine credentiū erum punt p parietē tēpli. Per oīa ſcȝ latera in circūitu: ⁊ cōtinēt eccleſie fūda mēta. ⁊ tn̄ nō attingūt parietē tēpli: tm̄ vidiſ ſe cōtēti: ⁊ de lōge ine narrabilia adoraſſe mi ſteria. videmus em̄ per ſpeculū nūc in enigma te. ⁊ pleniſſima tāgere atq̄ cōprehēdere non poſſumus veritate.

In rotundū. I. Que pulcherria figu ra: etiā apud philoſo phos dū celū ſol luna ⁊ cetera ſydera ⁊ pun ctum tre. ⁊ in hūanis corpib⁹ oculi q̄ſi alta ſydera ⁊ figura capi⁹ qd̄ oīm ſenſuuȝ recep taculū eſt teretes digi ti ⁊ femora ⁊ brachia: hac rotūditate īſigūt̄.

Per cocleam ⁊ in ce. Que deorſum ſunt ip anguſtiora ſūt in ieiunijs ⁊ victus vni us cōtinētia. paulatiȝ q̄ dū ad ſūma cōſcen dim⁹: latior nobis via apitur. vnde. in tribu latōne dilataſti mihi.

In cenaculum R. In regū volumie h̄ cenaculū habuit he liſeus ⁊ helyas. Et in actib⁹ aploꝝ tabita. i. dorcas ⁊ damula nrā q̄ bonis opib⁹ ad ſum ma ꝯſcēderat. Petr⁹ q̄q̄ ſup quē dn̄s eccle ſie fundamenta conſti tuit trāſcēdit cenaculuȝ ⁊ venit ad tectum. qd̄ grece doma. i. tecti ſo larium. ⁊ incognita p̄⁹ ſclō eccleſie ſacramēta cognouit. Saluator quoq̄ in cenaculo ma gno ⁊ lato ⁊ omni ſor de purgato ſtrato: et ad ſpūale ꝯuiuiū para to paſcha fecit: miſterium corpis ſui ⁊ ſanguinis diſcipulis tradit: ⁊ eternā nobis agni immaculati feſtiuitatem reliquit.

per circūitum. vt continerēt ⁊ nō attingerent parietem tēpli. Et pla tea erat in rotundum aſcēdens ſur ſum per cocleam. ⁊ in cenaculū tē pli deferebat per girum. Idcirco latius erat templū in ſuperiorib⁹ et ſic de inferioribus aſcēdebatur ad ſuperiora in medium. Et vidi ī domo altitudinem per circūitū fū data latera ad menſurā calami ſex cubitorum ſpacio: Et latitudinem per parietem lateris forinſecus qui q̄ cubitorū. Et erat interior dom⁹

ſ Symachus. exedras.

in lateribus domus. Et inter gazo philacia latitudinem viginti cubi torum in circūitu domus vndiq̄. Et hoſtium lateris ad orationem.

ſ a quo exar deſcunt mala ſuper terram.

hoſtium vnum ad viam aquilonis et hoſtium vnum ad viam auſtra lem: et latitudinem loci ad oratōeȝ quinq̄ cubitorum in circumitu. Et edificium quod erat ſeparatuȝ verſumq̄ ad viam reſpicienteȝ ad

Sex cu. quinq̄ cu. xx. cubi. His ſignificat̄ q̄ d̄ h̄ mōō. ⁊ d̄ trenis ſē ſib⁹ ⁊ de duali duaꝝ decadaꝝ nūero q̄ refert̄ ad. xx. n̄ ſolū in ſcā ſcōꝝ: ſȝ ⁊ ī cenacula eoꝝ meremur aſcēdere ⁊ ſp hēre ī mēoria: q̄ p ſex dies cōditōis nrē ⁊ p. v. ſēſus: ⁊ p. xx. cubita latitudis aſcēderi⁹ cenaclm tepli. ⁊ trenā hūilita tē ſēſuq̄ lre relīq̄ntes trāſierim⁹ ad ſūmitatē ecclie: ſpūſq̄ ꝯſortio gaudeā⁹.

Et hoſtiū la. Pulchre ī hoſtio ꝯtra aq̄lonē loc⁹ orōis ē vt ſcōȝ aplȝ ſine itmiſſiōe orem⁹: ⁊ cū hieremia dicā⁹ n̄ taceat pupilla o. m. vel p̄ntia mala vitare cupiētes. vel p p̄citi grās agētes. In tabnaculo ei h⁹ corpis ſp īgemi ſcim⁹. dicimuſq̄ Miſer ego hō q̄s me liberabit de corpe mortis huius.

Et ho. v. a. v. a. Hie. P⁹ frig⁹ eī aq̄loīs trāſim⁹ ad auſtralē caloreȝ ⁊ tn̄ rurſū orōis q̄ri⁹ locū. ī aq̄lōis hoſtio vt euadā⁹ picl̄a. ī auſtrali vt agā⁹ grās p p̄citi. ⁊ ſit nob victorie ſecura poſſeſſio. q̄nq̄ aūt cubiti ⁊ in hoc loco diuinos indicāt ſenſus: p quos de trenis ad altiora aſcendimus.

Et edificiū quod erat ſeparatū. Vt ſcȝ poſt labores et pericula et

ſeculi iſtius fluctꝰ atq̃ naufragia. de quibꝰ hieremias ſcribit ⁊ daniel ⁊ za charia ⁊ verū ⁊ legitimū. vij. decadarū ſabbatū cōſequamur: ⁊ ſit nob eterna requies. Et ꝑ. v. cubitoꝝ latitudinē: veniamꝰ ad longitudinē nonaginta cubitoꝝ. In qua etate de repromiſſione ſara filiū genuit. que nonaginta annoꝝ. i. nouē decadaꝝ pepit yſaac iūcta abrahā cētenario. i. decē decadarū habēti myſteriū.
Qui numerꝰ q̄d ſignificet: ſequēs ſcriptura mōſtrabit

Centū cubito. Hier. Qui nūerꝰ ꝑfectꝰ ē. x. decadarū. vt ⁊ mente ⁊ ſermone ⁊ opibus dn̄o ſeruiamus. recordātes illud apoſtoli. vt poſſimus ſcire q̄ ſit latitudo ⁊ lōgitudo ⁊ ꝓfūdū ⁊ altitudo.

Et feneſtras obliquas. Hie. Ignoſce lector difficultati et veniam tribue cōfitēti ꝑ feneſtras eni obliq̄s ⁊ in modū rhetis fcās. ⁊ que ſēper clauſe ſunt aſpicimꝰ. ⁊ vix vſq̃ ad interiorē domū: cordiſ noſtri oculū poſſimus itromittere: vt oīa que cernimus: in vmbra videamuſ et imagine. vt cum apoſtolo clamemus. o profundum diuitiarum ſapientie. et ſ. o. ⁊c. Quis ꝯgnouit ſēſum domini: niſi magni conſilij angelus. q̄ ſua poteſt dignus apire myſteria

Hecthecas. Quas rome vocāt ſolaria de cenaculorum parietibus eminentia vel meniana ab inuentore. que nonnulli grecorum exoctras vocāt

Faciē hoīs iuxta palmā ⁊c. Rabanus. In principio ſubiacemus cōcupiſcētie que refertur ad vituluz: propter terrena opera. Et alia ſūt carnalia alia ſpiritualia quorum extremum aq̄le deputatur. Cuz autem intrauerimus ſancta ſanctorum: ⁊ poſſederimus interiora templi: nichil indigemus niſi ratōne ⁊ fortitudine. quoꝝ alteꝝ ad ſēſū atq̃ ꝓuidētiā. alterum ad animi refertur perſeuerantiam. Omnis igitur paries per circūitum templi a pauimēto vſq̃ ad laq̄aria cherubī habebat et palmas mira arte celatas. Poſt que aperiebatur ſanctuarium per quattuor angulos: cōtra faciem ſanctorum. Prius enim habemus ſcientie multitudinem. per quam de hoſte victoriam. et poſtea nobis ſanctuarium aperitur et templum q̄d habet quattuor angulos. id eſt. ſtationem firmiſſimam. que in nullam vergat partem. Quadrangulus enim ſtabili firmatur baſi. et in myſtico numero: quattuor elementa ex quibus conſtant omnia ſolida et perpetua ſignificat. Cuncta vero contra faciem ſanctuarij aſpiciebant: ante quod ſanctuarium erat ſpecies altaris lignei

mare latitudinis. lxx. cubitorum. Paries autez edificii quinq̃ cubitorum latitudinis per circūituz: ⁊ longitudo eius nonaginta cubitorum. Et menſus eſt domus longitudinē centū cubitorum: et quod
ſ. a ſanctis ſanctorū
ſeparatum erat edificium ⁊ parietes eius longitudinis centuz cubitorum. Latitudo autem ante faciē domus ⁊ eius quod erat ſeparatū contra orientē centum cubitorum Et menſus eſt longitudinem edificii contra faciem eius quod erat ſe
ſ. alii poſt dorſum
paratum ad dorſum hecthecas ex vtraq̃ parte centum cubitorum: ⁊ templum interius: ⁊ veſtibula atrii limina ⁊ feneſtras obliquas: hecthecas in circūitu per tres partes
† ſ. ipſum templū.
contra vniuſcuiuſq̃ limen. †ſtratū
ſ. ſapiētie ⁊ vite quod eſt in paradiſo
q̃ ligno per girum in circūitu. Terra autē vſq̃ ad feneſtras: ⁊ feneſtre
ſ. vſq̃ quo veniat quod perfectum ē.
clauſe ſuꝑ hoſtia: ⁊ vſq̃ ad domū interiorem ⁊ forinſecus per omnē parietem in circūitu intrinſecus ⁊
† ſ. nihil enim abſq̃ menſura ⁊ rōne in tēplo dei.
forinſecus ad †menſuram. ⁊ fabre
ſ. In lignis ſcʒ que a pauimēto vſq̃ ad feneſtras pertīgebāt. ſ. multitudo ſciētie.
† ſ. ſignum victorie. ſ. poſt ſcientie multitudinē.
facta cherubin ⁊ †palme. ⁊ palma i
ſ. vt vnū duarū palmarū lateribus vallaret
ſ. non quattuor vt ſu
ter cherub ⁊ cherub. Duaſq̃ facieſ
pra. homīs ſcʒ ⁊ leonis vituli ⁊ aquile
ſ. in quo ratio.
habebat cherub. Faciem hominiſ
iuxta palmā ex hac parte. ⁊ faciem
ſ. in quo furor: qui ſignificātiꝰ grece timos. non ille qui perturbatōni ⁊ vicio proximꝰ. ſed qui mētis cōſolidat mollicicem. ⁊ animum dimicantiſ facit fortiorem.
leonis iuxta palmā ex alia ꝑte exp̄ſſā. Per omnē domū i circūitu: de terra vſq̃ ad ſuperiorem partē cherubin ⁊ palme celate erant in pariete templi Limen quadrangulum ⁊ facies ſanctuarii aſpectus cōtra aſpectum. Altaris lignei trium cubitorum altitudo: ⁊ longitudo eiꝰ duorum cubitorum: ⁊ anguli eiuſ ⁊ longitudo eius ⁊ parietes eiuſ li
ſ. vir ſcʒ qui in abdita templi me introduxerat.
gnei. Et locutus eſt ad me: Hec ē
ſ. Altare ligneū quod angulos habet ⁊ cornua. quod ſcʒ in ſimilitudine rubi ardens nō cōburitur de qua paraſti in cōſpectu meo m. a. e. q. t. me.
† ſ. vtriuſq̃ teſtamenti ſacramēta.
menſa coram domino. †Et duo hoſtia erant in templo ⁊ in ſāctuario
ſ. vt in hiſtoria ſpiritalem habeamus intelligentiam. ⁊ in tropologia hiſtorie veritatem. alterum enī altero indiget.
⁊ in duobus hoſtiis ex vtraq̃ parte bina erant hoſtiola: que in ſe inuicem plicabantur. Bina enim hoſtia erant ex vtraq̃ parte hoſtiorū Et celata erant in ipſis hoſtiiſ tem
ſ. de quibus ſupra dictū ē.
† ſ. vt poſt ſciētie plenitudinē intrantibus. victoria prebeatur.
pli cherubi. † ⁊ ſculptura palmarū ſicut in parietibꝰ quoq̃ expſſa erāt Quāobrē erant ⁊ groſſiora ligna i veſtibuli fronte forinſecus. ſuper que feneſtre oblique ⁊ ſimilitudo
† ſ. poſtibus ſuperliminaris
palmaruz hinc atq̃ inde in †humerulis veſtibuli †ſcd̄m latera domꝰ
† ſ. nihil enim in tēplo dei abſq̃ menſura ⁊ ſapientia.

Altaris lignei. In quo ignis ſuccenditur. id eſt. menſa thimiamatis que nichil ab igne patitur: ſed in igne fit purior. ſicut ſanctorum opera: de quibus apoſtolus. Vniuſcuiuſq̃ opus quale ſit ignis probabit: Non pereunt ſed igne puriora et clara fiunt. Sic altaris ligna que de lignis ſunt paradiſi: igne viciorum nō cremātur. ſed puriora redduntur. non miruz hec de ſanctuario et interioribus templi et altari thimiamatiſ credi cum etiam ancanton ligni genus. vel ligni ſimile: cum plus arſerit mundius fit.

In duobus hoſtiis. ⁊c. Solent enī in maioribus triclinijſ bina hoſtia herere ſibi atq̃ coniungi: vt maior introitus nona duabus ⁊ ingentibuſ ſed quattuor minoribus claudatur vel aperiat foribꝰ.

Groſſiora ligna. ⁊c. Ut firmitatem haberent et celaturam poſſent recipere. Iuxta intelligentiam ſpiritualem firmiora ⁊ celata ſunt hoſtia vt firmitatem habeāt et pulchritudinem: ne quis ſancta ſanctoruz ſimilis ozie poſſit irrūpere. et ſibi ſacerdotium vēdicare

Super que feneſtre oblique. ⁊c. Hieronimꝰ. Uel abſcōdite: vt ipſum quoq̃ lumen quod prebebatur intrinſecus: non haberet et perfectam ſcientiam: nec clarum lumen ⁊ cunctis patēs ſed mīſtis ex parte eſſz abſconditum. quia videmus nunc per ſpeculum in enigmate. tunc autem facie ad faciem Et nondum nouimuſ ſicut oportet nos ſcire Cum autem venerit quod perfectum ē: euacuabitur quod ex per. eſt.

Hinc atq̃ inde in humerulis veſtibuli. ⁊c. Pulchre nō poſuit dexteram et ſiniſtram. ne quid ſiniſtrum in his que magna ſunt et archana dicere videretur. ſed hinc atq̃ inde. vnde. Si quis te percuſſerit in dexteram maxillam prebe ei et alteram. In ſancto enim viro vtrunq̃ perfectum eſt.

C. XLII.

Et eduxit me. Voluerã de ſpatõe ⁊ magnitudĩe rei pñs teſtimoniũ in ſecreto pterire: ſed meli⁹ arbitrat⁹ ſũ qđcũqꝫ dicere ꝙ oĩno nihil dicere aſſumẽs illud ſocraticum: Scio ꝙ neſcio. Pars em̃ ſciẽ ſcire ꝙ neſcias

Viã ducẽtẽ ad aqui. Hoc ⁊ ſupra viderat anteꝙ̃ interiora pene traret: ſed aliter videmus perfectam habentes ſcientiam: aliter in principio diſciplinę. Et neceſſe eſt: vt qui interiora cõſpexerit: ſcđm eandem formam atqꝫ mẽſuras ⁊ recondita ſacramẽta ⁊ quę exteriora ſunt videat.

Ducentẽ ad aquilonem. Reſpicientẽ ſcꝫ aquilonis partes: ſed non in aquilone poſitum: vt facilior eẽt trãſitus his qui aquiloĩs frigora relinquebant. a quo exardeſcunt mala ſuper terram. Legimus in numerorum libris dan ⁊ neptalim ⁊ aſer tribus filiorũ ancillarum rachel ⁊ lyę: ad aquilonis plagam caſtra tenuiſſe. Nunc quoqꝫ in facie longitudinis .c. fuiſſe cubitos hoſtij aquilonis ⁊ lateris quĩquaginta. vt ex decem decadibus quadrangulus numer⁹ atqꝫ pfect⁹: ⁊ ex. vij. hebdomadibus qui remiſſionis eſt numerus: ⁊ ĩ principiũ ogdoadis q̃ ſi vnionis erumpit: ſacerdotalia ĩ tẽplo dei ſpacia monſtrent᷑.

Contra vigiti cu. a. in. Significat ꝙ exterioris atrij cẽtenarius ⁊ quĩquagenarius eandẽ vim habeat quã vigenari⁹ atrij interioris. Si enim q̃tuor quinquies ſuppntes: in vicenario vtrũqꝫ reperies teſtamentũ vt et lex teneatur ĩ euãgelio: ⁊ euangelium a legis ñ recedat radice.

Et contra pauimẽtum ſtra. la. Rx. Significat autẽ ꝙ pauimẽtum atrij exterioris lapide viuo fuerit ſtratum. vt nec puluere eſtatis nec luto hyemis: ſacerdotum veſtigia polluant᷑. vnde et dominus aſcenſur⁹ ad patrem: apoſtolorum pedes lauit: vt ſcandãt regna celorum mundis purgatiſqꝫ veſtigijs. Qui et ait: Excutite puluerem de pedibus veſtris. vt ſcꝫ munerum terrenorum ab illis apud ſe nihil remanere patiant᷑.

latitudinemqꝫ parietum.

C. XLII.

(poſtq̃ꝫ interiora diligentius cõtemplatus ſum.)

ET eduxit me in atrium exteriuſ per (alias vergentem.) viam ducentem ad aquilonem. Et (vel introduxit.) († lxx. exedrã. theodociõ paſtophorion. i. thalamum.) induxit me in †gazophilaciũ quod (eos ſcꝫ ſuſcipiens qui ab aquilone veniebant.) erat contra ſeparatũ ędificium: ⁊ cõtra ędem vergẽtem ad aquilonẽ (habet.) in facie longitudinis centum cubitos hoſtii aquilonis. ⁊ latitudiniſ quinquaginta cubitos cõtra viginti cubitos atrij interioris. et cõtra pauimentum ſtratum lapide atrii (ab imbre ⁊ eſtu protegens ſacerdotes) exterioris: vbi erat porticus iũcta (alii exedras alii thalamos.) porticui triplici. ⁊ ante gazophilacia deambulatio decem cubitorũ latitudinis ad interiora reſpiciẽs († exedrarum vel gazophilaciorũ que erant ĩ ſuperiorib⁹ humiliora. vnde. Quãto maior es. humilia te in omnibus. ſicut paulus dicit. Non ſum dignus vocari apoſtolus.) vię cubiti vnius. †Et hoſtia earum († theſauri gazarũ domini.) ad aquilonẽ vbi erant †gazophilacia in ſuperioribus humiliora: q̃ (que ſcꝫ fruebantur libero aere) ſupportabant porticus quę ex illiſ eminebant de inferioribus ⁊ đ mediis ędificii. Triſtega enim erant: et non habebant columnas ſicut erant columnę atriorum. Propte

Ubi erat porticus iuncta por. tri. ⁊c. Raba. In quo monſtratur myſterium trinitatis: quod cum in patris et filij ⁊ ſpiritusſancti noĩa diuidatur: vna tamẽ ſibi diuinitate coniungitur.

Decem cubitorum latitudinis. Perfecti numeri ſcilicet vel propter legis decalogum: vel euangelij ſacramentum. Si enim ab vno per duos et treſ ad quartum venias: denarius et euangeliorum numerus efficitur: in cuius latitudine deambulant ſacerdotes ante ſingula gazophilacia gradientes.

Ad interiora reſ. vi. cu. vnius. Rabanus. Semper enim debẽt ſacerdotes ad interiora vię eius reſpicere: quę ducit ad cubitum vnum. id eſt. vnius deitatis cultum. Unde. Reuelaui nomen tuum hominib⁹. Ipſa eſt enim via interiora reſpiciens: quę dicit Ego ſum via veritas et vita. Nemo enĩ venit ad patrem niſi per filium.

rea eminebant de inferioribus et (edificii.) (numerus remiſſionis omnium debitorũ.) de mediis a terra cubitiſ quinquaginta. († murus exterior qui cingit gazophilacia) Et †peribolus exterior ſcđm gazophilacia quę erant in via atrij exterioris ante gazophilacia. Lon(vt ſupra.)gitudo eius quinquagita cubitorꝫ quia longitudo erat gazophilaciorum atrii exterioris quinquaginta (que erat inter templũ ⁊ aquilonarem domũ.) (atrii ĩterioris.) cubitorum: et longitudo ante faciẽ templi centum cubitorũ. Et erat ſubter gazophilacia hęc introit⁹ ab oriente ingredientium in ea de atrio exteriori in latitudĩe peribo⸗li atrij quod erat contra viam oriẽ⸗talem in faciem ędificij ſeparati. Et erãt ante ędificiũ gazophilacia ⁊ via ante faciem eorũ iuxta ſimilitudinem gazophilaciorũ q̃ erant († id eſt. longitudo erat ſimilis latitudini. id ẽ. eadem menſura per quadrũ.) ĩ via aquilonis †Scđm longitudinem eorum ſic ⁊ latitudo eorum. Et omnis ĩtroitus eorum et ſimilitudines ⁊ hoſtia eorum: ſcđm hoſtia (eandem habebãt menſuram et ſimilitudinem: quam et gazophilacia que erant in via reſpiciente ad auſtrum.) gazophilaciorum quę erant ĩ via reſpiciẽte ad (vel auſtrum.) nothum. Hoſtiũ in capite vię: quę via erat ante veſtibulum ſeparatum p viã oriẽtalẽ

In ſuperioribus. Cenaculiſ. Unde in pſalmo. Rigans montes de cęnaculis ſuis. Niſi enim quis mons fuerit et ad altiora ſurrexerit pluuijs domini non irrigabitur. Qui pro diuerſitate meritorum: de pmo ſecundoqꝫ ⁊ tercio irrigantur cęnaculo.

Eminebant de inferioribus. ⁊c. Ut ſecundum pauimẽto inferioris domus cęnaculum eminentius eſſet. et tercium ſecũdo excelſius. et quanto q̇s ad ſuperiora conſcenderet: tanto altiori vteretur cenaculo: quod ab humilitate creſcebat. Unde Qui vult inter vos eſſe maior: fiat omnium minimus.

Triſtega. Deq̇bus. Deſcribe ea tripliciter conſilio ⁊ ſcientia vt reſpondeas ſermone veritatis. Inferiora et exteriora colũnis indigent: altiora ⁊ interiora columnarũ id ẽ. alieni auxilij vſũ nõ habent.

Gazophilacia. Cantorum cuſtodientium altare quorꝫ erat taliſ latitudo ꝙ̃ longitudo. c. l.

Centum cubitorum. Non quinq̃gita vt gazophilaciorũ. vt poſt oĩm peccatorũ ſcꝫ remiſſionẽ: pfecta pmia ĩ cẽtenario numero pſtolemur

Et erat ſubter gazo. h. in. Oportꝫ enĩ nos dei poſſidere diuitias. ⁊ đ atrio extũori ſub gazophilacio oriẽtis ĩtroitũ repire. ⁊ p altitudinẽ piboli q̃ reſpicit viã oriẽtis venire ad ędificiũ: qđ ſcis ẽ ſepatũ. añ q̃ ſũt gazophilacia. ⁊ in ipſa via ſilitudo gazophilacioꝝ q̃ erãt ĩ via aq̃loĩs. Licꝫ em̃ ad oriẽtis pueniam⁹ ĩtroitũ: tñ ſilitudo maioꝝ ẽ ĩ minorib⁹. ⁊ nõ poſſum⁹ ad oriẽtis lumẽ puenire: niſi p viã aq̃lonis. i. p minora ⁊ humiliora ad maiora ⁊ altiora ſuſpiremus.

Ad nothum. Hiero. Per oriẽtẽ q̇ppe aq̃lonis frigora relĩquẽtes: puenim⁹ ad auſtꝝ: ĩ q̊ ſpõſus recubat ĩ meridie. i. ĩ pleno verſat᷑ lumine

Hoſtium in ca. Quod niſi aptũ fuerit ab eo q̇ dicit: ego ſũ hoſtiũ et qui habet clauem dauid ad veſtibulum ſanctoꝝ virtutibus ſeparatum

⁊ quod ab aquilone venīētes ſuſcipit: nō poſſumus ꝑuenire.

Gazopilacia aquilonis. ⁊ gazo. au. Ra. Puto eſſe quę vel hiſtorię contineāt ſimplicitatē vel ītelligētiā ſpūalem. vt per aquilonē veniam⁹ ad meridiē: neq; enī ſic legenda ē littera: ⁊ hiſtorię iacienda fundamenta: vt non veniam⁹ ad culmina: nec ita pulcherrimo ędificio deſuper tecta ponēda: vt nō ſint ſolida fundamēta:

In quibus veſcuntur. Hinc diſcimus multas eſſe ciboꝝ diuerſitates. quibuſ veſci ſacerdotib⁹ licet vel nō. ⁊ quoſ licet in ciboſ ſumere: nō in oīb⁹ ſumātur locis. vel ab oībus vel omni tpe

Sacerdotes qui appro. Raba. Sacerdotes aūt q̇ veſcunt̄ in cellarijs in q̇bus ſūt multę diuitię ipſi ſunt qui appropīquāt ad dn̄m. de q̇b⁹ ſcriptū eſt: ꝙ moyſes appropinquauerit ad dominū alij nō potuerūt. In ędificatiōe miſtici tēpli ⁊ eccleſię ſacramēto multi ſunt ſacerdotes ⁊ aplici viri q̇ accedūt ad dominū ⁊ nō in quelibet locū ſed ī ſācta ſanctorum. ibi ponent. ſ. ꝛc.

Et oblationes ꝛc. Vt nō modo ingeofferāt ſacrificiū. ſed ꝑ diuerſitate tēporum: ⁊ qualitate peccati ⁊ ignorātię: ſciant placare dn̄m: locus ei ſāctus ē ⁊ in eo ſacerdotaliſ dignitas cōmoratur

Non ingredientur. Ad eos ſcʒ q̇ non poſſunt tēpli adita penetrare. nec diuinę ſcientię arcana cognoſcere. cū veſtimētis quib⁹ int⁹ īduti erant: viſcera mię ⁊ dn̄m ſaluatorē. vn̄: Induimini dominū ihеſū xp̄um. nec his vtētur ſermonib⁹ de quib⁹ loquit̄ deus Miſteriū meū mihi ⁊ meis: ne dent ſāctū canibus ⁊ margari. por.

Et ſic procedēt ad ꝛc. Sic loquētur ad populum. qūo pōt audire pp̄ls. vn̄ ē illud Lac potū dedi vobis nō cibū ſcʒ ſolidū cibum nondū enī capere poteratis. Et illud. Filioli mei quos iterū parturio: donec formetur xp̄s in vobis. Paruulis enī atq; lactentib⁹ nō ſolū nō ꝓdeſt ſolidus cib⁹: ſed eos īterficit. q̇ ꝑfectę etatis hoīb⁹ congruit.

Per circūitum. Alij ſimilitudinē nō ipſā domū: q: videmus nunc per ſpeculū in enigmate. cum aūt venerit qd̄ perfectū ē eua. quidē ex parte eſt. Vn̄ ⁊ moyſes in tabernaculo. ⁊ ſalomon in tēpli ędificio nō veritatem tentorij et templi: ſed ſimilitudinem figurāq; fecerūt. vt ꝑ minora ⁊ terrena celeſtia intelligamus et ſpiritualia.

Cunq; compleſſet. ꝛc. Oſtēdit oīa q̄ ſupra dicta ſūt ī foriſecis et īterioꝛib⁹ tēpli. i. ſācta ſāctoꝝ. ꝓprie ad tēpli ędificiū ꝑtinere. ⁊ tēpli īterioriſ Vnde ſequit̄. Eduxit me ꝑ viā por. quę reſpi. ad viā oriē. ⁊ mē. eſt. ꝛc.

Raba. Primo mēſus ē cōtra oriētalē plagā quīgētos calamos ꝑ girum. Secūdo ad aquilonē. tercio ad auſtrū. quarto ad mare. i. occidentē: per quattuoꝛ ſcʒ ventos murum in circūitu tam in longitudine q̄; in latitudine per quadrum. Qui murus habebat ſimul duo milia calamos: Si autem calamus ſex cubitorum erat. et ſextę partis cubiti: perſpicuum ē murū exterioꝛem habuiſſe per circūitū calamos duo milia: qui faciūt cubitos duodecim milia. ccc. xxxiij. ⁊ trientem de duobus milibus calamorum. In libro aūt hieſu naue ī ſuburbanis hęc mēſura diligēt̄ ſeruat̄. Legio q̄q; demonū hūc numer̄ eligit ī ſuffocationē porcoꝝ vt qui a ſeruientibus deo precepto domini ſeparatus eſt: in cōtrariam partem referret̄: ad perditionem eorū qui vitā ceno dignam ⁊ ſordib⁹ ducūt. Omiſ aūt murus qui eſt exterioꝛ. et habet ſpacioſā longitudinē ⁊ latitudinē ꝑ quadrū. apłorum ꝯtinet numer̄. i. xij. milia. vt ſingulis aplīs millenuſ numer⁹ īputetur. ⁊ tamē ad mēſurā plenitudinis xp̄i ⁊ perfecti viri nō veniat niſi iūgatur ei ⁊ paleſtes qui trecentos. xxxiij. facit cubitos ⁊ terciā ptē cubiti: ꝑ quę miſteriū trinitatiſ demōſtratur quę cingit ⁊ vallit oīa ⁊ habitores tēpli ſui ꝯ̄ſtat tutiſſimoſ. Vnde arca noe trecentorum cubitorum habet longitudinem. ⁊ xxx. cubitorum altitudinem: q̄ vno cubito conſūmat̄ Q: aūt ibi addūt̄ quinquagīta cubiti ī latitudine: remiſſionis ſacramentum eſt. Vnde et domi⁹. xxx. annorum venit ad baptiſmum. ⁊ ezechiel in principio voluminis annū poſt triceſimū. q̇ tricēteſim⁹ triceſim⁹ numer⁹ trib⁹ additis et tercia parte cōplet̄. Illud aūt qd̄ lxx. habēt. ⁊ nr̄ā tranſlatio dū celeritate dictādi min⁹ caute ꝑſpicim⁹. ſ. murū eius vndiq; ꝑ circūitū lōgitudinē quīgētoꝝ cub. veritas hebraica nō habꝫ ſed ſīpliciter longi. q̄ngētoꝝ: ⁊ lati. q̄ngētoꝝ vt ſͣ audiat̄ calamoꝝ

† ſ ductor meus ſcʒ qui duxit in atrium exterius ⁊ ſupradicta monſtrauit. gazophilacia quoq; vel exedras. de quibus multa dicta ſunt.

ingredientibus. Et † dixit ad me: ga
ſ que ſcʒ ſunt ad aquilonem ⁊ auſtrum.
zophilacia aquilonis ⁊ gazophila
cia auſtri: quę ſunt ante ędificium
ſeparatum: hęc ſunt gazophilacia
ſancta: in quibus veſcuntur ſacer
dotes qui appropiquant ad domi
num in ſancta ſanctorum. Ibi po
ſ victimam olocauſti.
nent ſancta ſanctorum: et oblatio
ſ ignorantie.
nes pro peccato ⁊ pro delicto. Lo
cus enim ſanctus eſt. Cum autem
ingreſſi fuerint ſacerdoteſ: nō egre
dientur de ſanctis in atriū exteri
ſ intrinſecus. ſ in penetralibus templi.
us. Et ibi ponent veſtimenta ſua:
† ſ ideo ad eos qui perfectam non habent ſanctitatem non debent profiteri
in quibus miniſtrant: † quia ſancta
ſunt: veſtienturq; veſtimētis aliis
⁊ ſic procedent ad populum. Cun
ſ vir ſupradictus.
q; compleſſet menſuras domuſ in
ſ nō in atrium exterius ſed per viam porte. ꝛc.
terioris: eduxit me per viam portę
quę reſpiciebat ad viam orientalē
ſ primum. ſ alias ſimilitudinem domus per circūitum in ordine
⁊ menſus eſt eam vndiq; per circū
itum. Menſus eſt autem cōtra vē
ſ plagam ſcʒ.
tum orientalem calamo menſurę
quingentos calamos: in calamo
menſurę per circūitū. Et menſus
eſt contra ventum aquilonis quin
gentos calamoſ: in calamo menſu
rę per girum. Et ad ventum auſtra
lem menſus eſt quigētos calamoſ
in calamo menſurę per circūitum.
Et ad ventum occidentalem men
ſus eſt quingentos calamos: in ca
lamo menſurę. Per quattuoꝛ vē
tos mēſus eſt murum eiuſ vndiq;
per circūitum: longitudinem qui
gentorum cubitorū: ⁊ latitudinē
quingentorum cubitorū: diuiden
tem inter ſanctuariū ⁊ vulgi locū

C. XLIII.

ET duxit me
ad portam quę reſpici
ebat ad viam orientalem. Et ecce
gloria dei iſrael īgrediebatur per
ſ deo
viam orientalem. ⁊ vox erat ei qua
ſ aque multe populi multi.
ſi vox aquarum multarū. Et terra
ſplendebat a maieſtate eius. Et vi
di viſionem ſcd̄um ſpeciem quam
videram quando venit vt diſper
deret ciuitatem: et ſpecies ſcd̄um
aſpectum quē viderā iuxta fluuiū

Longitudinē quingēto. Quingēteſim⁹ q̇ vicin⁹ ē quīq̄genario: ad remiſſionē oīm ꝑtinet peccatoꝝ: vn̄ vn⁹ debat denarius quīgētos. ⁊ ali⁹. l.

Diuidentē in. ſanc. Ex h̄ habem⁹ omnē ſupra tēpli deſcriptōꝫ: ſacerdotū q̇ ſunt filij ſadoch miſterijs fuiſſe delegatā. Hūc murū aūt tanto ſpacio dilatatū vt vniuerſa contineat ſeparare ſanctuarium et vulgi locū

Per viā ori. Per quā egreſſa fuat. qn̄ ciuitas dn̄i furore ꝑcuſſa ē Ingredit̄ aūt: imo regredit̄ ad eā: q: tēplū dn̄i ī mōte mōſtrauat. ⁊ tn̄ mlto pl⁹ ē qd̄ ī ſeq̄ntib⁹ dr: Leuauit me ſp̄ſ. ꝛc. h̄ cū glā tn̄ dei iſrl̄ īgredit̄. ibi dr ꝙ pleitudo glę dn̄i fuit ī tēplo. vn̄ ⁊ yſai. vidi dn̄ꝫ ſedentem ſuper thronū excelſum ⁊ eleuatū: ⁊ plena dom⁹ gloria eius. quod eſt quādo reuelata facie gliam dn̄i cōtēplantes reformamur in imaginem creatoris.

Et uox erat. Vna ꝓpter vnū in laude dei conſenſū: q̄uis aquarum

multarū. Reſonat aūt vox canētiū patri ꝛ filio ꝛ ſpirituiſancto. Sanctus ſanctus ſanctus d. d. ſa. ꝛc.

Raba. Et terra ſplēdebat a maieſtate eius. Qd̄ in aduētu xp̄i ꝓprie factū eſt. qn̄ in omnē terrā exiuit ſonus apl'oꝝ. ꝛ i. fi. or. t. v. e. Et quotidie īpletur ī credētib⁹. ꝛ pfecte cōplebit' qn̄ corruptibile hoc īduet īcorruptōem

Chobar. Quod onus pōduſqꝫ ſignificat. Quid enī grauı⁹ flumib⁹ babilonis? De q̇bus. Super flumina babilonis illic ſedimus ꝛ fle. dū re. t. ſ. De quib⁹ ſcriptuꝫ eſt. Preterit eīm figura huius mūdi. Nihil enī in hui⁹ ſeculi cōfuſione ꝑpetuuꝫ: ſed oīa ꝑtereūt ꝛ fluunt. Qui aūt hec ꝯſiderat cadit ſup faciē ſuā. itelligēs qꝫ procul ſit a maieſtate dei. et flectit genua ad patrem in nomine hieſu chriſti.

Et locuſ ve. Adorabimus ī loco vbi ſteterūt pedes eius. et pulchre dicit': apoſtoli ſteterūt. In eccleſia enī ſtāt pedes domini In ſynagoga ambulant ꝛ ꝑtereunt.

Qui fabricati ſunt. ꝛc. Raba. Audiāt ad litteraꝫ mulierculę onerate peccatis que circūferūtur omni vento doctrine. ſemp diſcentes: ꝛ nunqꝫ ad ſciētiā veritatis peruenictes. mētem iunctaꝫ deo nō vicinitatem eccleſiarū ꝛ ꝓximā habitatōnem dei in ſe prouocare demētiā: ſꝫ potius dei indignatōem cōmoueri: qn̄ in conſecratis locis habitant indigni.

Et poſtes ſuos Vt vnuſ ſacerdotum ꝛ laicoꝝ eſſet introituſ Vn̄ apl's: Probꝫ autē ſeipſum homo: ꝛ ſic accedat ad corpuſ ꝛ ſāguinē dn̄i.

Et murus erat inter me. Vt ſacerdotalia ſacrificia et loca ſacramētoꝝ corpis et ſāguinis dn̄i breuiſſimus mur⁹ diuideret

Et polluerūt no. ſanc. m. ꝛc. Raban̄. Qui prodeſt habitatōis vicinia. ꝛ medius inter cellulam noſtraꝫ ꝛ altare domini paries. cum his que ſecreto facim⁹: et qꝫ turpe eſt etiam dicere: cōtamiet' ꝛ polluat' nomē domi.? Ego arbitror ꝙ nō polluat nom̄ dn̄i niſi ille qui viſus eſt nomī eius credere: ꝛ ex illius ceſeri vocabulo. Et quomō tollit mēbra xp̄i vt faciat mēbra meretricis: qui prius xp̄o credidit: ſic ille polluit nomē domī: qui prius fidē noīs eiuſ ſuſcepit. Alioquin ethnic⁹ ꝛ iude⁹ cum ſit polluti: ꝛ cōtaminatio ipſa atqꝫ pollutio nomē dn̄i polluere et cōtamīare nō poſſunt: ꝙ polluūt: ad q̄s dr̄. Per vos nom̄ meū b. i. g.

Et habitabo in me. eo. Boni operis ſtatim premiū pollicetur. et habitabo in medio eoꝝ. Vn̄: Medi⁹ veſtꝝ ſtetit quē vos neſcitis. Nō ꝑ uo tp̄e vt in ſynagoga: ſed ſp̄ qd̄ in chriſti eccleſia cōprobatur.

chobar. Et cecidi ſuper faciem me-

ſ cum corruiſſem

am. Et maieſtas domini ingreſſa ē

templū: per viaꝫ porte que reſpici-

† ſ quia iacens pergere nō valebam.

ebat ad orienteꝫ † Et leuauit me ſpi-

ſ quia foris cecideram.

rituſ: ꝛ introduxit me in atrium in-

† ſ quaſi qui prius conſpexeram gloriā domini iſrahel venientem ꝑ viam orientalē vidi repletam domum gloria domini.

terius. † Et ecce repleta erat gloria

† ſ non dicitur quid. niſi forte illud apoſtoli. Audiui arcana verba que nō l. h. l.

domini domuſ. Et audiui † loquē-

ſ interiori. ſ ſcꝫ domin⁹. cui ſoli cōuenit qd̄ ſequitur. locus ſo m. ꝛc.

tem ad me de domo. Et vir qui ſta-

bat iuxta me dixit ad me: Fili hoīſ

† ſ eccleſia. ſ factus eſt in pace locus eius. que exuperat omnē ſenſum.

locus ſolij mei: ꝛ † locuſ veſtigiorū

pedum meoꝛuꝫ: vbi habito in me-

† ſ dominū cernētium. † ſ nō ad tempus ſicut in tēplo ſalomonis. † ſ hi ſunt qui ſancte ꝛ pure in eccleſia conuerſātur

dio filioꝝ † iſrl' † īeternū. Et n̄ † pollu-

et vltra dom⁹ iſrael nomen ſāctuꝫ

ſ tam populus qꝫ reges eoꝝ. ſ polluerūt ſcꝫ. ſ quibus a deo fornicati ſunt.

meum: ipſi ꝛ reges eoꝝ in fornica-

† ſ qui fruſtra ſibi regiū nomē aſſumebāt

tōnib⁹ ſuis ꝛ in † ruinis regum ſuo-

ſ arrogans enī offendit deū. humilis ad miſericordiam prouocat. ſ ꝑ ſuperbiā.

rum ꝛ in excelſis. qui fabricati ſūt

ſ vt nihil eſſet inter ſanctū ꝛ prophanū.

limē ſuū iuxta lim̄ meū. ꝛ poſteſ ſu-

ſ quod prius

oſ iuxta poſteſ meoſ ꝛ mur⁹ erat in-

ter me ꝛ eoſ. Et polluerūt nom̄ ſāc-

tū meum in abominatōibus qſ fe-

ſ cauſas ſcꝫ ſuꝑiores

cerūt. propter quod cōſumpſi eoſ

† ſ Quaſi dicat domin⁹ ꝓphete: precipe tamen vt amoueant f. ſ. ꝛ.

in ira mea. † Nūc ergo repellant ꝓ-

cul fornicatōnem ſuaꝫ: ꝛ ruinas re-

Oſtende domui. ꝛc. Rab. Non parui opis eſt ꝙ oculis carnis vel mente conſpexeris: audientibus demonſtrare: vt ipſi tecū videātur vidiſſe

Templum. Hieronimus. Quod in monte immo in ſūmitate montis: quod non illam domum putemus que a ſalomone in regum et in paralipomenon libris conſtructa narratur. Illa enim alteriuſ ordinis atqꝫ mēſure eſt. et in ſingulis magnam diuerſitatem habenſ tanto inferioꝛ templo quod nūc oſtenditur ezechieli: vt non ſolum cultores ei⁹ et editui: ſed ꝛ ipſe fabricatoꝛ ei⁹ ſalamō peccauerit ꝛ deū offenderit: licet poſtea pęnitentiaꝫ egerit ſcribens prouerbia. in q̇buſ ait Nouiſſime ego egi pęnitentiam: ꝛ reſpexi vt eligerem diſcipliniam. Iſta aūt qꝫ per ezechielem domui iſrael oſtēditur: talis eſt vt que in mente conſpexerit: ceſſet ab iniquitatib⁹ ſuis pre deſiderio illi⁹ Vnde: Domine dilexi decorē domus tue: ꝛ locum habitati tue. Et Vnam petij a domino: vt in. in domo domī omnib⁹ diebus vite mee. cum ceꝑero ſcꝫ viuere et eſſe cum chriſto. qui eſt vita credentium.

Deſcriptōnes In domo patris mei manſiones multe ſūt. Et alibi. Statuit terminos gentium iuxta numerum filioꝛuꝫ iſrahel. vel filioꝛū dei.

Sanctum ſanctoꝛū eſt. Rabanuſ In tabernaculo qd̄ fabricatū ē a moiſe. ꝛ ī tēplo qd̄ a ſalomone: interioꝛa tantū vbi erāt cherubin: ꝛ ꝓpiciatorium: ꝛ arca teſtamenti ꝛ menſa thimiamatis appellabant' ſancta ſāctorum: ſed in hac domo oīs termini reputant' ī ſancta ſāctoꝛum

Iſte aūt menſure. ꝛc. Ra. Abyſſuꝫ ꝛ ſapientiā qs īueſtigabit. O ꝓfūdū ſapiētię ꝛ ſciētię dei ꝛc. In exodo altare quīqꝫ cubitorū in lōgitudine. ꝛ. v. in latitudine. hic recedens a ſenſibus quiqꝫ tendit ad vnionem. in quo cubitus veriſſim⁹ cui iungitur palmus. id eſt. paleſtes. ſextam habēs cubiti partem.

Et cubitus in latitu. Rab. Vt et interioꝛa. i. ſecreta ꝛ ſpacia altaris: que in latitudine demonſtrant': vno cubito finirēt'. Et diffinitio e. vſ. ad. la. In circūitu altaris. i. in margine ꝛ circulo repandū labium fuit quaſi corona in modū lilij viſu pulcherrimum.

Illud breuiter demonſtratur ꝙ in circūitu ipſius altaris in margine. ſ. ꝛ in circulo ipſius altaris repandū fuerit labium. ꝛ quaſi corona in modū lilij aſpectu decoꝛa.

Hec quoqꝫ erat foſſa. Inferioꝛa enī ꝛ profunda ꝛ terre coherētia quali numero qui immūdis aīalibus congruit continent'. Supioꝛa auteꝫ

ſ quia talia abominoꝛ

gum ſuoꝛuꝫ a me: ꝛ habitabo ī me-

ſ non ad tēpus qd̄ in ſynagoga

dio eoꝛum ſemper. Tu autem fili

† ſ eoꝛū ſcꝫ qui animo deū cōſpiciūt.

hominiſ oſtende † domui iſrahel tē-

ſ viſo templo. ſ mente. ſ magnum premium viſi templi.

plum. et confundantur ab iniqui-

tatibus ſuis: et metiantur fabricā

ſ viſis fabrice menſuris ꝛ ratōnibus

et erubeſcāt ex omnibus que fece-

runt. Figuram domus et fabrice

† ſ eoꝛū ſcꝫ qui egrediuntur ad eos qui foris ſūt † ſ eoꝛū ſcꝫ qui ꝑ magiſtroꝛū diſciplinā ad alta ꝛ interioꝛa penetrāt.

eius: † exitus ꝛ † introit⁹: et omneꝫ

ſ lex. ſubſtātiā. id ē. ſuppellectilem. diuitias ſcꝫ

deſcriptionem eiuſ: ꝛ vniuerſa pre-

cepta eius: cunctūqꝫ oꝛdinem eiuſ

† ſ qui cōfuſi ſunt ſuper iniquitatibus ſuis.

et omnes leges eius oſtendes † eiſ

ꝛ ſcribes in oculis eoꝛuꝫ: vt cuſto-

ſ ideo oſtendes: vt cuſtodiant. aliter nihil prodeſt ſcire deſcriptionem.

diant omnes deſcriptōnes eius: ꝛ

ſ opere.

precepta illius ꝛ faciant ea. Iſta ē

ſ que eſt ſcꝫ. † ſ non poteſt ciuitas abſcondi ſupra montē poſita. de qua. fluminis impetus letificat c. d. id ē. eccleſiā.

† ſ qui vertex montiū. a quo vulneratus pricepſ tyri.

lex domus † in ſummitate † mōtis.

ſ termini. ſ domus.

omnes fines eius in circūitu ſan-

ſ dicta ſcꝫ vel dicēda

ctū ſanctoꝛuꝫ eſt. Hec eſt ergo lex

domus. iſte autem mēſure altaris

ſ perfecto

in cubito veriſſimo: qui habebat

ſ altaris.

cubitum et palmum. In ſinu eius

ſ qui ſcꝫ ea que igne columebantur ſuſcipiebat. ſ alius.

erat cubituſ: et cubitus ī latitudie

ſ alias terminus. ſ pro quo ſupra coronam poſuit hieronimus.

et diffinitio eius vſqꝫ ad labiū ei⁹

ſ altitudo cauature.

et in circumitu palm⁹ vnus. Hec

ad crepidinē ſiue ad ꝓpiciatoriū ꝑuenientia vniuſ cubiti habent latitudi
nē· vt ꝺualis numerus trāſeat ad ſolitariū · ⁊ bonū nuptiarū qꝺ inferi⁹ eſt
ad vnionis perueniat beatitudinem.
A crepidine minori vſq; . Ra. A propiciatorio minori ⁊c. Pro
piciatoriū min⁹ lapis exciſus de monte ſine manib⁹. Propiciatorium ma
gnū ipſe lapis qui creuit ī mōtē magnū: ⁊ ipleuit orbē vniuerſuꝫ. Vel ꝓpi
ciatoriū min⁹: qū ſe exinaniuit formam ſerui accipiens. Propiciatoriū ma
gnū: qū recepit gloriā

cto· ⁊ imitante vnā diuinitatē. Vn̄ apl̄s. Deus erat ī xp̄o: mūdum reconci
lians ſibi· cui⁹ propiciatōe et peccatores ⁊ iuſti reconciliant̄.
Gradus aūt eius. ⁊c. Ra. Hi ſunt· xxiiij· libri veteris teſtamenti:
qui habēt ī apocalipſi iohis cytharas· ⁊ in capitib⁹ coronas. Vel ſacramē
ta patris ⁊ fi· ⁊ ſ· ſ· in q̄ nobis dat̄ vera ꝓpiciatio. Et propt̄ hoc graduū nu
mer⁹ īcert⁹ relinquit̄· vt quātocūq; ſtudio ad altiora cōſcēderim⁹: putem⁹
nos eſſe ī iferiorib⁹· cogitātes illud. Ibūt de virtute in virtutem.

quā habuit apud pa
trem anteq̄ mūdus fi
eret· prius eīm xp̄i hūi
lia agnoſcim⁹: ⁊ ſic ad
diuinitatis altitudinē
ꝑuenim⁹. Et tam̄ vtri
uſq; nature propicia
toriū ad vnius altariſ
ꝑtinet ſacramētū. In
ter duo aūt propicia
toria quattuor cubita
q̄ttuor mūdi elemēta
ſignificātia· q̄ ⁊ ipſa ꝑ
ueniunt ad vni⁹ cubi
ti latitudinē. Et notā
dū q̄ ī mēſura altaris
prim⁹ cubit⁹ in latitu
dine nulli copulat̄ ſed
ſua vnione ꝑfectus eſt
Secūduſ aūt latitudi
nis cubit⁹: poſt duos
cubitos creſcit ad ſum
mū. Et terci⁹ poſt pro
piciatoriū min⁹ et ma
ius ꝑ quattuor elemē
ta ad vni⁹ cubiti miſte
riuꝫ tendit· vt vnus et
alter ⁊ tercius cubitus
in altari dn̄i: nō ꝑmus
ſecūdus ⁊ terci⁹ ſꝫ vn⁹
⁊ vnus ⁊ vn⁹ eē dicat̄

Ipſe aūt ariel.
Lux mea deus ſcd̄um
quoſdā · ſcd̄m hieroni
muꝫ leo vel fortis dei
Qꝺ ad altare ꝓprie re
fertur · in q̄ vel illumi
natio dei eſt· vel leo ⁊
fortitudo eius. Vnde
catul⁹ leonis fili mi iu
da ⁊c. Cubitorū autē
quattuor eſt· ⁊ q̄ttuor
cornua hēt· ſiue ſupio
ra q̄ttuor cornuū vno
cubito finiūt̄: vt euan
gelioꝝ mēſura ⁊ in to
tuꝫ orbē fortitudo diſ
currēs ſub illumiatōis
dei ⁊ leonis fortitudīe
demōſtret̄· ad vnūq;
cubitū ꝑueniāt diuine
confeſſionis.

quoq; erat foſſa altaris: ⁊ de ſinu
(propiciatoriū maximū.)
terrę vſq; ad crepidinē nouiſſimā
duo cubiti ⁊ latitudo cubiti vniuſ
(lxx a propiciatorio minori vſq; ad propiciatorium maius·)
⁊ a crepidine minori vſq; ad crepi
dinem maiorem quattuor cubiti:
⁊ latitudo cubiti vnius. Ipſe autē
ariel quattuor cubitorū: ⁊ ab ariel
vſq; ſurſum cornua quattuor. Et
(paulatim manifeſtat.) (†propter duodecī tribus· ⁊ apoſtolos duodecim.)
ariel †duodecim cubitorū in longi
tudinē per duodecim cubitos lati
tudinis: quadrangulum ęquiſ late
(lxx· propiciatoriū· Simach⁹ circūitum)
ribus. Et crepido quattuordecim
cubitorum longitudinis ꝑ quattu
ordecim cubitos latitudinis in q̄t
(lxx· ſi on·)
tuor angulis eius: ⁊ corona in cir
(† propiciatorii.)
(†† Simachus cōſummatio)
cūitu †eiuſ dimidiū cubiti: et ††ſinuſ
eius vnius cubiti per circūitum.
(propiciatorii)
Gradus autē eius verſi ad oriētē.
Et dixit ad me: fili hominis hęc di
cit dominus deus: Hi ſunt ritus
altaris in quacūq; die fuerit fabri
catum: vt offeratur ſuper illud o
locauſtum: et effundatur ſanguis
Et dabis ſacerdotibus et leuitiſ q̄

(ſ· i· iuſti)
ſunt de ſemie ſadoch: qui accedūt
ad me ait dominus deus: vt offe
(qui pro nobis imolatus eſt)
rant michi vitulum de armento ꝓ
(† quo redempti ſumus)
peccato. Et aſſumenſ de †ſanguine
(quia in hoc ſanguine purificantur quattuor plage mundi) (altaris·)
eius pones ſuꝑ· iiii· cornua ei⁹. et
(alias propici.)
ſuper quattuor anglos crepidinis
(vt vniuerſa purgentur· ⁊ ſit firma propiciatio.)
(alii baſim) (propiciatorii·) (altare chriſti expiatur ſanguine: vt orationeſ ſanctorū mūde ꝑueniant ad deū)
et ſuper coronaꝫ in circūitu: ⁊ mū
dabis illud ⁊ expiabis. Et tolleſ vi
tulum qui oblatus fuerit pro pec
cato: et combures illum in ſepara
to loco domus extra ſanctuarium
Et in die ſecunda offeres hircum
caprarum immaculatuꝫ pro pecca
(† in hirco)
to· ⁊ †expiabunt altare ſicut expia
uerunt in vitulo. Cumq; compleue
(†† moyſen mitiſſimum)
ris expianſ illud: offereſ ††vitulum
(† heliam ſimilem moyſi· vnde audet dicere: ego relictus ſum ſoluſ)
de armēto immaculatuꝫ: ⁊ †arietē
de grege immaculatū ⁊ offereſ eoſ
in conſpectu domini. Et mittent
ſacerdotes ſuper eos ſal· ⁊ offerēt
(† expiato altari.)
eos olocauſtum domino. †Septē
(ſermonē)
diebus facieſ hircum pro peccato
(operationem)
quotidie: et vitulum de armento:

Et dixit ad me.
Hiſ oſtenſiſ docꝫ vir
ſupradictus quō ope
ꝑfecto altare debeat
expiari ⁊ cōſecrari. pri
mū ſcꝫ offert̄ victima
⁊ datur ſacerdotibus
Holocauſtum
Ra. Nota q̄ vitulus
totuſ offertur ī olocau
ſtū: ⁊ craſſitudo corpiſ
ei⁹ diuino igne conſu
mitur. Et ſi enim noui
mus xp̄m ſcd̄m carnē
ſꝫ iā n̄ nouim⁹. Hirc⁹
aūt ſecundo die offert̄
quidē in victimā: ſed
holocauſtū dn̄i ꝑſtan
tię reſeruatur. Notan
duꝫ q̄ꝫ q̄ iuxta hebra
icum ipſe ezechiel qua
ſi ſacerdos · vitulū iu
betur aſſumere· ⁊ holo
cauſtuꝫ facere. ⁊ ſāgui
nē eius in circūitu aſꝑ
gere tam altaris q̄ꝫ an
guloꝝ ⁊ corōe ſiue ba
ſis. Lxx. autē alios ſa
cerdotes hoc facere de
mōſtrant. Sed ⁊ ipſe
ezechiel de numero ſa
cerdotum eſt.
Hircum capra
rum. Quod eſt aīal
ſꝑ ad excelſa feſtinans
⁊ in ꝑcipicijs nichil pi
culi ſuſtinēs: ⁊ illic iue
nit viā vbi alia aīalia
ruinā. vn̄ grece capra
rū grex ſublimiuꝫ con
uerſatio dicit̄.
Paſcha facturi aſ
ſumūt de grege agnuꝫ
et hedū: Et q̄ ꝑmo fa
cere paſcha n̄ potuerīt
ī ſcd̄o mēſe faciūt: q̄rū
alteꝝ ad penitētes: al
terū ad iuſtos ꝑtinet.
Vitulum de ar
mēto imac. et ari
etem ⁊c. Rab. Moi
ſes ⁊ helias videntur ī
mōte cū dn̄o · i· lex ⁊ ꝓ
phete· qui annūciabant ei q̄ paſſurus eſſet in hieruſalem.

Quadrāgulū ęquis lateribus. Per q̄ttuor latera vndiq; du
odecī cubiti ſiſ efficiūt· xl· ⁊ octo cubitos ſacerdotaliū ciuitatū: vt his quaſi
fūdamētis in toto orbe diuiſis eccleſię fortitudo ſolidetur.
Et crepido quattuordecim cubi. Significat q̄ dn̄us noſter q̄
vere propiciatoriū ē: nō ſolū ꝑ peccatis nr̄is ſed oī mōdo ꝑ q̄ttuordecim ge
neratōes venerit ab abraā vſq; ad dauid· et rurſū ꝑ alias q̄ttuordecim vſ
q; ad captiuitatē iechonię· et eiuſdē numeri ſacramēto ad terrena deſcēde
rit· vt in tercia theſſereſſedecade diuini numeri ſacramēto ſaluaret q̄ttuor
angulos mūdi· de quib⁹ dr̄. Multi veniēt ab oriēte ⁊ occidente aquilone
⁊ auſtro· ⁊ recūbēt cū abraā yſaac ⁊ iacob in regno celorū:
Dimidiu cubi· Pro peccatorib⁹ qui tantū ſaluantur mīa creatoris
Vnde Pro nichilo ſaluoſ f· i·
Unius cubiti. In quo iuſti ſaluant̄· numero ſcꝫ ſolitario atq; ꝑfe

Poſtq; altare ⁊ mēſurę eius ī ꝟtice mōtis demōſtrata ſūt: ⁊ cōſecratio
⁊ expiatio ꝑ vnū vitulū īmaculatū ⁊ hircum: ſiue duos hędos: ſcd̄um · lxx·
quorū vitulus ad xp̄m· ſequētes ad apl̄os miſtroſq; ꝑtinēt: ne in cōſecratō
ne ſpūalis altaris ⁊ proprie ad eccleſiā ꝑtinētis lex ⁊ prophetę videātur ex
cluſi. Ideo cōſecrato altari vitulus īmaculat⁹ aſſumitur ⁊ aries: ⁊ offerūt̄
in conſpectu dn̄i. Et filij ſadoch· i· iuſtorū ſacerdoteſ aſꝑgūt ſal ſuꝑ capita
eorū: vt lex ſcꝫ et prophetę ſapore euangelij cōdiantur. nec vllū ſacrificiuꝫ
ē iuxta legis īpiū: ⁊ apl̄m (qui ait: Sit aūt ſermo veſter ſale cōdit⁹) qꝺ ſa
le careat. Vtrūq; aūt offert̄ in olocauſtū dn̄o: vt corp⁹ qꝺ ſignificatur ī le
ge ⁊ ꝓphetię nubilū: igne dn̄i· i· ſpū ſancto (de quo dr̄: ſpū feruentes) in ſpi
ritualem et tenuem ſubſtantiam conuertantur
Hircum pro peccato. Vt per hęc ſacrificia ſeptē dieb⁹ ad ꝑfectū

expietur altare. In. vij. ſabbatiſm⁹ ſignificat qui pplo dei reſeruat. in quo verā requiē ſperam⁹. nec facim⁹ ſeruile opus peccati.

Raba. In birco ⁊ vitulo ⁊ ariete tria generalia delicta monſtrantur: quib⁹ humanū ſubiacet genus. Aut cogitōne em̄: aut ſermone: aut opere peccam⁹. Cogitatio ad arietē que pma ē oīm peccatoꝝ: ⁊ ex qua duo genera naſcunt. Hedus et hircus ad ſermonē q̄ de excelſiorib⁹ diſputat. Opa in vitulo ſignant. qui vomeri ⁊ labori ⁊ terrenis opib⁹ mācipat. hec igitur et īmaculata per dies ſeptē veri ſabbati atꝫ pfecti deo offerre debem⁹: ⁊ expiare altare: ut oratio noſtra munda ad deum pueniat.

Et implebūt ma. Donis ſcꝫ ſacrificij p pōtifice pro ſacerdotibuſ: pro pplo. vt nemo ſtet vacu⁹ corā dn̄o.

In die octaua. Vt dicant cū aplo reſurrexim⁹ cū xpo. ⁊ vltra octauā tēdāt ad celeſtia ⁊ offerāt pro nobis holocauſtū. ſiue q̄ pro pace peccatoꝝ noſtroꝝ: et ſalute nrā ſūt vt p ignē ſci ſpūs oīa q̄ cogitam⁹ loq̄mur et facim⁹: in ſpūalem ſubſtātiā cōuertātur.

Et conuer. me. Multe ſūt porte in deſcriptōe tēpli tā it⁹ q̄ꝫ foris. altariſ q̄ꝫ figura ⁊ cōſecratō ⁊ ſacrificia ſermo pterit⁹ pcurrit. q̄ finito: venit ad portā ſāctuarij exteriorem q̄ reſpiciebat ad oriē. ⁊ erat clauſa. Vn̄ ⁊ cōuertit me ad viaꝫ.

Porte ſanctu. De q̄. Ve vob ſcribe ⁊ phariſei hypocrite. ⁊ ve uob legiſ doctorib⁹ q̄ tollitis clauē ſciētie. Ipſi non īgredimi ⁊c. Hic ē liber ſignatus ī yſaia. hic ē liber cuiuſ nemo poteſt ſoluere et apire ſignacla: niſi leo de tribu iuda.

Porta hec clauſa erat ⁊c. Ra. Priuſ q̄ꝫ ſaluator hūanuꝫ corpus aſſumeret: ⁊ ſe formam ſerui accipiēs humiliarꝫ: clauſa erat lex ⁊ pphetia ⁊ oīs ſcientia ſcripturaꝝ. clauſus erat paradiſus. Poſtq̄ꝫ autem ille pependit in cruce: ⁊ ait latroni: hodie mecū eris ī paradiſo: ſtatī velū tēpli ſciſſū eſt: ⁊ omnia aperta ſūt: ablatoq̄ꝫ velamīe dicim⁹: Nos aūt reuelata facie glām dn̄i cōtēplātes ⁊c. Si ī xpo reuelata ſūt oīa: quō porta clauſa erit: ⁊ nō apietur? Sed q̄ꝫuis ad ſūmā ſciam venerim⁹: cōpatōe diuine ſciē nūc ex parte ſcimus: ex parte cognoſcim⁹. cum aūt venerit qđ perfectū ē eua. qđ ex par. eſt. Vn̄ et paul⁹. nūc perfectū ſe nūc īperfectū dicit. Eſt enī cōparatione aliorū pfect⁹ cōparatōne diuine ſcientie imperfectus.

Nō aūt porta oriētalis extra tim̄oſ mūdi ſēper clauſa ſit: iohēs aperit cū dicit: Deū nemo vidit vnq̄ꝫ. ſed vnigenit⁹ q̄ ē ī ſinu patris ipſe enarrauit. Quaſi alijs verbis dixerit. Eritq̄ꝫ clauſa pncipi: ⁊ pnceps ipſe ſedebit ī ea

cogitationem.

et arietem de pecoribus imaculatos offerent. Septeꝫ diebus expiabunt altare: ⁊ mundabunt illud:

lxx. manus ſuas.

et implebunt manum eius. Expletis auteꝫ ſeptē diebus: in die octaua ⁊ vltra facient ſacerdoteſ ſuper altare holocauſta veſtra: ⁊ que pro

his delectatus.

pace offerunt: et placatus ero vobis: ait dominus deus.

C. XLIIII.

Et conuertit me ad viam porte ſanctuarij exterioris: que reſpiciebat ad

virgo maria. virgo ante partum. virgo in partu. virgo poſt partum.

oriente: ⁊ erat clauſa. Et dixit do

ſcripturarū ſcientia.

minus ad me: Porta hec clauſa

ad plenum. *q̄ꝫuis perfectus cōpatione aliorū.*

erit: non aperietur: ⁊ vir non tran

ſolus.

ſiet per eam: quoniam domin⁹ de

vnde. Spūſſanctus ſuperueniet in te. ⁊ virtuſ altiſſimi obūbrabit tibi. *qui clauſis ingreſſus eſt hoſtijs.*

us iſrael igreſſus eſt per eam. Erit

verbi dei. *in cuius aduentu reſerabitur.* *lxx. vel duci.* *ad vſum eius.* *chriſtus ſcꝫ qui ē ſacerdos in eternū ſcđm ordinem mel. ipſe hoſtia.*

q̄ꝫ clauſa principi. princepſ ipſe ſe

nobiſcum. *celeſtem. ⁊ vinum. đ quo non bibam āmodo de hoc genimine vitis: niſi in regno patris mei. illo ſcꝫ regno de quo dicitur. regnū dei intra vos eſt.*

debit i ea: vt comedat panem co

quia intus ē in omnibus infuſus

ram domino. Per viaꝫ veſtibuli

vt eos qui per ſe intrare non poſſunt introducat. *quia foris eſt oībus circūfuſus*

porte ingredietur. et per viam

vt alios introducat. ⁊ loquatur eis qui difficiliora non capiunt. *vir predictus.*

eius egredietur. Et adduxit me per viam porte aquilonis in cōſpe

templi ſcilicet.

ctu domus. et vidi: ⁊ ecce imple

templū ſcꝫ.

uit gloria dei domum domini. Et

maieſtatem ferre nō ſuſtinens

cecidi in faciem meam. Et dixit ad

quia humiliter cecidit confortari meruit.

primum.

me dominus: Fili hominis: pone

animū. *ſecūdo.* *interioribus đ quibus dicitur abrae. leua oculos tuos ⁊ vide ſtellas celi.* *tercō* *qui habet aures audiēdi audiat*

cor tuum et vide oculis tuis. ⁊ au

cerimonias templi ⁊ legitima.

ribus tuiſ audi omnia que ego loquar ad te: de vniuerſiſ cerimonijſ domus domini: et de cunctis legi

ſtandem *quia multi introitus ſignificāt ordinem cerimoniarū.*

buſ eiuſ. Et pones cor tuū in vijſ

prohemiū ſcꝫ eſt: et preparatio prophete eſt ad intelligenda ea que poſtea ſuper templi ordine cogniturus eſt.

templi: per omneſ exitus ſanctuarij: ⁊ diceſ ad exaſperantem me domum iſrael. Hec dicit domin⁹ deus: Sufficiant vobis omnia ſcele

hoc eſt primum peccatum.

ra veſtra domus iſrael. eo q̄ idu

citis filios alienos incircunciſos corde. ⁊ incircunciſos carne. vt ſit in ſanctuario meo. ⁊ polluant do

propoſitōnis ſcꝫ in oibus eccleſijs de vno pane pullulantes.

mum meam. Et offertis paneſ me

de quo adipe frumenti ſaciauit eos. *qui in chriſti paſſione fuſus ē.* *Quaſi. cum tales in ſanctuarium meū inducatis: ⁊ domum meū polluatis. quomodo audetiſ offerre panes ⁊c. myſtica ſcꝫ ſacramēta. ⁊ nō intelligitis q̄ ſolueritis pactū meum: ⁊c.*

oſ. adipeꝫ ⁊ ſanguinem. Et diſſol

uitis pactum meum in omnib⁹ ſce

vt comedat panē perfecte ⁊ cōſūmate ſcie. Nemo aūt nouit filiū niſi pater ⁊ nemo nouit patrem niſi filius: ⁊ cui filius voluerit reuela.

Eritq̄ꝫ clauſa. Raban⁹. Nemo enī poteſt paſſionis corporiſq̄ꝫ ⁊ ſāguinis dn̄i: pro maieſtate rei: ſacramēta cognoſcere. tante autem bonitatis et clementie eſt princeps noſter. vt cum ſolus ſedeat in porta que clauſa ē et panem coram domino comedat: velit tamen plures menſe ſue habere conſortes. et dicat Ecce ego ad hoſtium ſto et pulſo ſi quis mihi ape. ī. ad. e. ⁊ cenabo cum ipō ⁊ ipſe mecuꝫ. Solus auteꝫ comedit panem coram domio: quia ſubſtātia ei⁹ diuinaq̄ꝫ natura ab oīb⁹ ſepata ē

Et ecce impleuit glo. Rabañ. In conſūmatōne tabernaculi. et in edificatione templi ſalomonis: apparuit gloria domini que poſtea euangelice glorie comparatione deſtructa eſt. Vn̄ paulus. Etenim nō eſt glorificatuꝫ quod claruit in hac parte: propter excellentem gloriam. Non autem deſtructioneꝫ prioris glorie abolitionem putemus. Sed cum venerit qđ perfectū eſt deſtruitur qđ ex parte eſt. velut ſi ſolis radijs lampadeꝫ compares: vel lucernā. Vnde: Ille erat lucerna ardens. l. l. a. ⁊c. P⁹q̄ꝫ xo ſol iuſticie veit: lumē lucerne abſcōditū ē. vn̄. illū optꝫ creſcere me aūt minui.

Et cecidi in fa. ⁊c. Nedum plus cernere cupiat q̄ꝫ qđ humana poteſt īfirmitas ipſum oculorum lumē amittat. Vnde. Familiarius vocat eum dominus filiū homīs

Cerimoniiſ. R. Nota q̄ in mundi huius plaga qui in maligno poſitus eſt. ⁊ in aquilonis frigore cōſtitutus. celeſtium nobis cerimoniarū ordo mōſtratur.

Sufficiant vobis. Ad penitentiam peccatorum prioꝝ hortat ne peccata peccatiſ addamus: materiā p parātes futuro īcēdio

Eo q̄ iducitis. Modicum fermētum totā maſſam corrūpit. In quibuſdā exēplarib⁹ habetur. Ne itroducas impiū in tabernaculū iuſtorū.

Alienos. Rabanus. Alieni niſi circuncaſi corde carne. aurib⁹. labijs oculis. guſtu. odoratu in ſanctuariuꝫ non debent introduci. Audiāt hoc epiſcopi. preſbiteri. ne tales introducāt. Vnđ nemini cito manuſ impo.

Incircunciſos. Cultello dei cor noſtrum circuncidimus: et preputium auferimus: cum turpes cogitationes de corde noſtro non exeunt. Ne de nobis illud dicatur. Incraſſatum eſt cor populi huius. Caro ſimiliter circunciditur: ſi non luxurie. ſed neceſſitati tātum mancipant in victu. ī veſtitu ⁊ ceteris. vt audiat. hodie abſtuli opprobrium egipti a vobis. egiptij

enim magnarum carnium ſunt.

Omnis alienigena ⁊c. Omnis fili⁹ cuiuſuis cognat⁹ cuiuſuis antiq̄ conſuetudine vel neceſſitudine deuict⁹. ſi icircūciſus corde vel carne nō introducam⁹ in ſāctuarium dn̄i. nec miniſtros xp̄i nrōs faciā⁹ miſtros ⁊ p̄ carnalib⁹ refrigerijs altare domī polluā⁹.

Sed et leuite qui longe ⁊c. Hie. Significat ſcd̄m .lxx. q̄ leuite ſacerdotalis grad⁹ q̄ errauerūt poſt q̄ ſceperit iniquitates ſuas: ſtent ī ſāctuario ⁊ mactent holocauſta ⁊ iſti ſtent vt miniſtrēt eis ⁊c. Qz ſi ita ē q̄mō ſtare poterit: vt leuite q̄ receſſerūt poſt ydola ipſi miniſtrēt ī domo ⁊ mactēt holocauſta? Quid enī amplius facturi ſūt ſacerdotes filij ſadoch: qui cuſtodierūt cerimonias dei? Hebraicū hūc habet ſēſū. Leuite mali portabunt iniq̄tates eo q̄ fuerūt ī ſāctuario meo miniſtrantes in officio portarū. Ipſi eīm offerebāt holocauſta ⁊ victimas ⁊ ſtabāt in cōſpectu do. ⁊c. Simachus lectionis ordinē et ſenſū ꝯſiderās rectius interp̄tatus ē dicēs Poſueram eos cuſtodes ianuarū domus ⁊ vniuerſi miſterij eius: et oīm que fiūt in ea: vt nō ad eos ptineāt qui futuri ſūt in tēplo ſ; ad eos qui fuerunt.

Et errauerunt Si qui in tp̄e erroris vel pſecutōnis. ydola ſecuti ſunt: q̄ de corde ſuo cōfinxerūt. ⁊ nō ſolum voce: ſed manus ſubſcriptōe: dei filiuz creaturā cōfirmauerūt quomō pōtificale vel ſacerdotale retinent faſtigiū qui redacti in laycos: priſtina debuerīt ſcelera deplorare Sz quidq̄d a multis peccatur: multū eſt.

Et dabo eos iani ⁊c. Quaſi pro ſacerdotali officio quo holocauſtū ⁊ victimas ⁊ oē ſacrificiū offerre cōſueuerāt: in vltimū cōuertent gradū.

leribus veſtris. ⁊ non ſeruaſtis p̄cepta ſanctuarij mei. et poſuiſtis cuſtodes obſeruationum mearuz

† non mihi. ſ. qui vobis ſeruiant. ⁊ ob vr̄a refrigeria meū polluiſtis ſanctuariū.

in ſāctuario meo † vobiſmetipſis: Hec dicit dominus deus. Omīs alienigena incircunciſus corde ⁊ i

† quāuis cum populo iſrael eē videatur.

circunciſus carne non †igredietur ſanctuarium meum. Omnis fili⁹

a deo. corpora.

alienus qui eſt in medio filiorum

ſacerdotalis gradus

iſrl'. Sz ⁊ leuite qui lōge receſſerūt a me in errore filiorū iſrahel: ⁊ errauerūt a me poſt ydola ſua: ⁊ por

vel bunt.

† lxx. Erūt in ſāctis meis miniſtrātes.

tauerunt iniquitatē ſuam: †erunt i ſanctuario meo editui ⁊ ianitores portarum domuſ ⁊ miniſtri dom⁹ Ipſi mactabunt holocauſta et victimas populi: ⁊ ipſi ſtabunt in cōſpectu eorū vt miniſtrēt eis. Pro eo q̄ miniſtrauerūt illis in conſpectu ydolorum ſuorū: ⁊ facti ſūt domui iſrael in offendiculum iniquitatis Idcirco leuaui manum meā ſuper eos dicit dominus deus: et portauerunt iniquitatez ſuam. Et non appropinquabūt ad me: vt ſacerdotio fungantur mihi. neq; accedant ad omne ſanctuariū meum iuxta ſancta ſanctorū: et portabūt confuſionē ſuam ⁊ ſcelera ſua que

† In ſempiternam ignominiā. vt ab omni īttrante ⁊ exeunte: videātur degradati

fecerūt. Et †dabo coſ ianitores domus in omni miniſterio eius: ⁊ vniuerſis que fiunt in ea. Sacerdo

ſcz id ē. iuſtorū. vel iuſti dei

teſ āt leuite filij ſadoch q̄ cuſtodierunt cerimonias ſanctuarii mei cū errarent filii iſrahel a me: ipſi accedent ad me vt miniſtrent mihi. Et ſtabunt in conſpectu meo: ut offe

pinguiſſimā hoſtiā viuam ſcilicet ⁊ deo placentem

rant mihi adipem ⁊ ſanguinem ait dominus deuſ. Ipſi ingredientur ſanctuarium meuz: ⁊ ipſi accedent

accendant ſcz thimiamatha

ad menſaz meā vt miniſtrent mihi

omnē ritum ſcz ſacrificii.

et cuſtodiāt cerimonias meaſ. Cūq; ingredientur portas atrii interi

† non laneis. † vnde. Induimini dominū iheſū chriſtum. Et alibi. induite vos viſcera miſericordie bonitatis humilitatis manſuetudinis ⁊ patientie. Et iterum. induite nouum hoīem qui ſcd̄m deum. c. ē.

oris: veſtibus †lineis †iduentur: nec aſcendet ſuper eoſ quicq; laneum: quando miniſtrant in portis

i. in abditis. ſanctiſq; ſanctorū.

atrii interioris. ⁊ intrinſecus. Uit

Coronā gratie. vnde. coronā gratiarū excipiet vertex tuus.

alii cidares.

te linee erunt in capitibus eorum

vt honeſtas decorq; ſeruet. ne ſcz gradus aſcēdētes altaris. ⁊ in miniſteriū diſcurrētes reuelent turpitudinem.

⁊ feminalia linea erunt in lumbis

† arte conſtricte. ne ī miniſteriis ſacerdotalibus ⁊ leuiticis inhabiles fiant. ⁊ tenere ⁊ cedere victimas attrahere atq; diſcurrere nequeant.

eorū: ⁊ non †accingentur ī ſudore Cumq; egredientur atrium exteri⁹ ad populum exuent ſe veſtimentiſ ſuis in quibus miniſtrauerant: et

p̄parat⁹: ne ſi maiora ſe audierit: maieſtatē ſāe ferre nō poſſit: ⁊ quaſi ſolido ſuffocet' cibo: q̄ adhuc lacte nutriēd⁹ ē. Sūt ⁊ peſſia veſtimēta. Vn̄ Induit maledictōez ſicut veſtimētū. Et paulo p⁹. Fiat ei ſicut veſtimētū q̄ opit: et ſicut zona q̄ ſp p̄cingit'. Vn̄ ⁊ dominus q̄ peccata portauit noſtra: ī zacharia ſordida d'r hēre ueſtimēta.

Uitte linee in capitibus. In ſcīs capita opiūt ſacerdotes: q: nō iuſtificat' in cōſpectu dn̄i oīs viuēſ Et ab infātia cor homīs appoſitū ē ad maliciaz. Et. Feminalia linea erūt ī lūbis eorū ne in cōſpectu domini vlla pollute cōſcientie ⁊ op̄is nuptialis appareat turpitudo. Vnd Sint lūbi vr̄i p̄cincti Et ap̄ls ait. State ḡ accīcti lūbos vr̄oſ ī veritate: ⁊ imitatoreſ xp̄i audiāt. Erit iuſticia cīgulū lūborūz eius. ⁊ f. c. r. e.

Et nō accingentur. Ne inuiti bonuz continentie obſeruare videantur. ⁊ in ſudore vultus ſui comedere panem. ſed preceptuz dn̄i implere volūtate

Cūq; egrederētur. a. e. a. p. ⁊c. Rabanus. Graue ē multitudinis onus vltra vires ſuas ſuſcipere: dicente ſalomone: Laqueus eſt viri: cito q̄d de ſuis ſanctificare. cū enim uotum fecerit ſurrepit penitentia. Nazarei ſponte ſe offerūt ⁊ quicūq; aliquid vouerit ⁊ non impleuerit voti reus eſt. Unde de viduis. Habentes damnatōnem: quia p̄mam fidem irritam fecerunt. Melius eſt nō promittere q̄ p̄miſſa non perficere. Anna obtulit ſamuelem: qui in eterna ſanctitate p̄manſit Manuel obtulit ſanſonem filium. ſz ſanctificationem capillorum eius dalide libido turbauit. et dominus ab eo receſſit. et cecitate damnatus eſt. niſi q̄ poſtea creſcentibus capillis: priſtinum robur accepit: ⁊ in typo chriſti multo plures alienigenarū mortuus q̄ viuus cecidit.

Ueſtibus lineis. Hiero. Utuntur egiptij ſacerdotes: nō ſolum intrinſecus: ſed extrinſec⁹. Religio autem diuina alterum habet habituz in miniſterium: alterum in vſum.

Raba. Veſtib⁹ lineis. i. cū mortale hoc induet īmortalitatē. ⁊ corruptibile incorruptōm. Hec veſtimēta p̄prio nobis labore cōficim⁹: q̄ deſup texta ſūt. qualē tunicā dn̄s habuit. que ſcindi nō potuit his induimur: qn̄ ſecreta ⁊ archana domini cognoſcimus: ⁊ ſpūm habemus qui etiā alta ⁊ p̄fūda ſcrutat': q̄ nō ſūt p̄plo mōſtrāda q̄ nō ē ſāctificat⁹: nec dn̄i ſc̄titudini

Exuent ſe veſtimentis ſuis. in quibus miniſtrauerant. Rabanus. Ne ſi ſanctas veſtes habuerint ſanctificent populum foris poſitum. qui necdum fuerit ſanctificatus nec ſe preparauerit in ſanctificatione templi: vt nazareus domini ſit. Unde. Diſcimus non quotidianis et quibuſlibet pro vſu vite communis pollutis veſtibus nos ingredi debere ſancta ſanctorum: ſed munda conſcientia et mundis veſtibus tenere domini ſacramenta.

Caput autē ſu. nō ra. Rab. Vult dominus ſacerdotes ſuos capil
los ſāctificatōis habere ppetuos. et opiri capita eorū: nō aliquo extrīſecus
velamēto: ſed ſua naturali ceſarie: nō ad ornatū atq͡z luxuriā: ſed ad hone
ſtatē. Unde Capilli capitis veſtri oīs numerati ſūt. De quo capite legit
Oculi ſapiētis ī capite ei⁹. caput viri xp̄s ē. qđ peccator cōculcat ꝛ deſpicit
ꝛ radit nouacula. ꝛ aufert ei⁹ pulchritudinē. Qđ ꝛ filij ammō fecerūt his
quos dauid legatos miſerat. Si aūt legis p̄uaricātor deū inhonorat: qui
regis p̄cepta cōſeruat:
honorat eū. vt omnes
honorificicēt fi. ſic ho.

Hier. Nō radēt
Raſa capita hab3 ſu
perſtitio gētilis.

Et vinū nō bi
bet. Quia ebrietate
ſtatus mētis euertitur
qđ in oīb⁹ vicijs ītelli
gitur: et oīb⁹ negocijs
ſecularib⁹ q̄bus mens
inebriatur ꝛ fluctuat:
ꝛ ſtatū tenere nō pōt.
Et q: fragili carne cir
cundamur: ꝛ cogimur
pro victu atq͡z veſtitu
ꝛ corp̄is neceſſarijs fa
cere que nō debemus.
ħ ſaltē a nob exigitur.
vt qn̄ ī nos reuertimur
ꝛ ſcim⁹ cur nati ſimus
ꝛ iteriora tēpli īgredi
mur: recedam⁹ a vicijs
ꝛ ne minima qđ pecca
ta faciam⁹: p q̄ oñdit
ꝛ peccare nos p carnis
neceſſitatib⁹ leuia pec
cata: ꝛ rurſū eſſe tēpus
qn̄ atriū īgrediētes: vl
teri⁹ ab omi ebrietate
mūdi alieni eē deam⁹

Stabunt. Me
mor eſt illi⁹ eulogij. de⁹
ſtetit ī ſinagoga deor
ī medio aūt deos diiu
dicat. Deos dicit, q̄ ha
bēt de hoīb⁹ iudicādi
ptātē q̄ ī q̄iudicō iudi
cauerit: iudicabit' d' eis

Leges meas ꝛ
precep. mea in oi
bus ſo. Ra. Pria
vīrt⁹ ē ſacerdotis: nō
tm̄ docere q̄ nouerit:
ſ3 oēs dei feſtiuitates
cuſtodire: vt poſſit a
lijs cuſtodiēda p̄cipe
cu3 ipſe ſtudeat obſer
uare. Sacerdotis aūt
officiū legis hēre noti
ciā. Vn̄ malachias.
Labia ſacerdotis cu
ſtodiūt ſciam ꝛc.

ubi diuitie domī cōſeruātur
reponent ea in gazophilacio ſāctu
alia doctrina ad vulgus procedat igno
arij: et veſtient ſe veſtimentis alijs
bile ne ſāctificetur populus in ſtolis eorum.
et nō ſanctificabunt populum ī ve
capilli capitis apoſtolorū oēs numerati ſūt. de hoc capite dicitur. oculi ſapientis in capite eius caput aūt viri chriſtus.
ſtibus ſuis. Caput autem ſuu3 nō
vt nec raſis capitibus ſint. ſicut ſacerdotibus ꝛ cultoribus yſidis ꝛ ſerapidis mos eſt. nec rurſum comam dimittent: quod proprie luxurioſorū eſt. ꝛ barbarorū ꝛ militantiū. ſed ſit honeſtus habitus
radent: neq͡z comam nutrient: ſed
ſacerdotum.
tondentes attondent capita ſua.
in quo eſt luxuria. de quo. bonū eſt vinū non bibere. ꝛ carnem nō manducare. Sedit popul⁹ mā ducare ꝛ bibere. ꝛ ſurrexerunt ludere. thymotheo
Et vinum nō bibet omīs ſacerdos
vinum cōcedit apoſtolus: ſed propter īfirmitatem
quādo ingreſſurus eſt atrium inte
ſynagogā que dominū nō recepit. vnde iure eiecta eſt.
hereticorū frequentiā qui a nobis exierunt ſed ex nobiſ nō er.
rius. Et viduā ꝛ repudiatam nō
que nutrite in domo dei in lege ꝛ prophetis. vnde deſpondi eni vos vni viro. virginē caſtā exhi. chriſto. de hac uirgine dicitur. ama illam ꝛ ſeruabit te. ſapientiā ſc3.
accipient vxores. ſed virgines de
ſcientiā ſc3 quā alius dei cultor īuenerit. neq͡z eni noua tātū doctrina cōtenti eſſe debemus. ſed ꝛ veterē excolere ꝛ noſtro connectere iungere. ſi tamen ſacro cultu fuerit erudita.
ſemine domus iſrael. Sed ꝛ vidu
am que fuerit vidua a ſacerdote ac
hoc eſt officiū ſacerdotis.
dogmatizādo
cipient. ꝛ populū meu3 docebūt
quid ſit inter ſanctum ꝛ pollutum
operando
inter mundum et immundū oſten
ſuper qualibet re
dent eis. Et cum fuerit controuer
vt ſc3 nō accipiāt p̄ſonam vel pauperis vel diuitis.
ſia: ſtabunt in iudicijs meis: ꝛ iudi
vt ſciant quomō nobis chriſtus paſcha ſit immolatus. quō ſeptē hebdomadas īplere debeam⁹
cabunt. Leges meas et p̄cepta
gaudii ꝛ leticie. ꝛ humiliare aīmas noſtras ī ieiunio. clangoreq͡z tubarū ītelligere. ꝛ ſcenophegias ſpūales in quibus dicimus. aduena ego ſum ꝛ peregrinus ſicut oēs patres mei.
mea in omnibus ſolennitatib⁹ me

In quibus con ta. Contaminātur in patre mortuo qn̄ relinquūt
creatorem ſuum. ꝛ in matre ſi eccleſiam.
Sciendum q͡ omnia que per prophetam hic loquitur dominus: per moy
ſen quoq͡z predixerat. Sed que in mentibus hominum vel negligentia le
gendi vel contemptu audiendi ꝛ obliuione deleta erāt: viua voce innouā
tur. que non ſunt ſcripta calamo ꝛ atramento: ſed ſpiritu ꝛ verbo dei. Un
de ꝛ ſaluator nullum volumen doctrine reliquit: q̄uis hoc mentiant' apo
chriſi. ſed patris et ſpi
ritu ſuo quotidie loq
tur in corde fidelium.
Hec quoq͡z cauſa eſt:
cur que in pentatheu
co dicuntur: ī prophe
tis replicantur.

non de quibus dr̄. neomenias ꝛ ſabbata vrā odit anima mea. Et alibi. Sacerdotes in tēplo ſabbatum violant. ꝛ ſine culpa ſūt. ſabbatū ſc3 iudeorum. quod recte violant: qui ſunt genus electu3 ſacerdotium regale.
iſ cuſtodiet. ꝛ ſabbata mea ſancti
dimitte mortuos ſepelire mortuos ſuos.
ficabunt. Et ad mortuum hominē
non ē ſacerdotis morticinū tangere qui p aliorum vicijs deprecaturus mundus debet accedere ad altare
non ingredientur: ne polluantur.
cogitatōe3.
niſi ad patrem ꝛ matrem ꝛ filiu3 ꝛ
operatōem
qui eodē renatus ē ſpū ſi mortuū puteuerit cōtaminatur
filiam ꝛ fratrem ꝛ ſororem que al
Ra. Si virgo p̄manſerit nullius viri maculata complexu. vnde itelligimus priuilegium virginitatis q͡
terum virum non habuit: in q̄bus
ſc3 cuiuſlibet uſri cōtact⁹ p̄fectā auferat puritatē
contaminabuntur. Et poſtq͡z fue
ſcđm moſaicā legē
Qui ē perfectus numerus plenitudinis. vt poſt cōſūmatōnem mundi quādo ad verā tranſiens ogdoadem. itroeat ſancta ſanctorum.
rit emundatus: ſeptem dies enu
merabuntur ei. ꝛ in die introitus
ſancta ſanctorū
ſui in ſanctuarium ad atrium inte
terius: vt miniſtret mihi in ſanctua
rio: offerēt pro peccato ſuo ait do
minus deus. Non erit autem eis
hereditas: ego hereditas eorum.
ideo
et poſſeſſionem nō dabitis eis in
in vulgo
dominus pars hereditatis mee
iſrael: ego enim poſſeſſio eorum.
vnde peccata populi mei comedent
Uictimam ꝛ pro peccato ꝛ pro de
licto ipſi comedent: et omne votū
in iſrael ipſorum erit. Et primitiua
animantiū ꝛ ianimātiū que prima naſcuntur. que primo terra gignit
omniū primogenitorum et omnia
ciborū noſtrorū. vt nihil guſtemus niſi qđ ante ſacerdos guſtauerit. nouarū ſc3 frugum.
libamenta ex omnibus que offerū
tur: ſacerdotu3 erūt. Et primitiua

Poſſeſſionē nō
da. e. i. i. Rabanus.
Qui talis erit vt mini
ſtret ī ſāctuario: ꝛ atri
um interius ingrediat'
et offerat ſemper dño
ſacrificiū: imitator ve
ri ſacerdotis qui eſt ſa
cerdos i. eter. ſ. or. me.
nllā hēbit hereditatē
niſi deum q̄ eſt heredi
tas eius. Nec accipiet
poſſeſſionem in iſrael
inter vulgus ignobile
ſed ſacerdotale3. quia
ipſe dominus heredi
tas eius

Uictimam. Cō
ſcientie: nec vllū tēpus
quo nō recordetur ma
culatum ſe fuiſſe ſuper
patre et matre ꝛ filio ꝛ
filia. fratre er ſorore.
Multa enim facere cō
pellimur in huius ſecu
li anguſtijs: vel condi
cione carnis: vel fragi
litate nature.

Pro delicto.
Hiero. Nō tātū gau
dēdum ad oblatōem
munerū quātū ad ho
noris cōdēnatōnem ti
mendū ſi abutimur.

Et primitiua.
Grandis dignitas ſa
cerdotu3. ſed ſi peccāt
grauis ruina. letemur
ad aſcenſum: ſed time
amus ad lapſum. Nō
eſt tanti gaudij excel
ſa tenuiſſe: quāti mero
ris de excelſis cecidiſſe
non enim ſolum p no
ſtris delictis rationem
reddimus: ſed pro om
nium quorum donis
abutimur

Et ſabbata m.
Rab. ſc3 q̄ relinquūt ſc3 p̄p̄lo dei. Vn̄ Si itrabūt in requiē meā: q̄ hebraice noīat' ſabbatū. Hec ſāctificat qui nō portat on⁹ peccati ī ſabbato. nec dicit. Sicut onus graue grauate ſūt ſup me. Qui talis ē: nō colligit ligna in ſabbato. nec ſupedificat fūdamēto xp̄i ligna fenū ſtipulā. nec accendit ignē q̄ iutilē cōſumat materiā. et die ſabbati in vno p̄manet loco. nec foris egredit'. ſed q̄ſi colūna ī tēplo dei poſit⁹ p̄manet. Vn̄. Qui vicerit faciā illū colūnā in tēplo dei mei. et foras nō egrediet' amplius.

Niſi ad patrem. ꝛc. Ra. Sup hoc nature probat' affectus. vt ordine charitatis ſicut ſcriptum ē ordinauit in me charitatē: poſt oīm deū patrem: carnis q͡3 pater diligat' ꝛ mater ꝛ filius et filia frater ꝛ ſoror, ita ſc3 ſi de domo nō exierit. nec in alteri⁹ trāſierit poteſtatē.

Raba. Alle. Hec omnia ad eccleſiā que in mundo laborat et ad celeſtia feſtinat referenda ſunt. vt ſc3 de vniuerſo mundo eligant' alij ī poſſeſſionem dei qui ſanctum poſſideāt. Alij qui ad maiora profecerunt teneant ſancta ſanctorū. In miniſtris quoq͡z ordo diuerſus eſt. ſc3 ſacerdotu3 et leuitarū. quor alij orationib⁹ ſuis et virtutibus deo quotidie ſacrificia offerāt. Alij in ſecundo et minori gradu: vt his miniſtrent. et per eos qui ad virtutum culmina cōſcēderūt proficiant. Et ad extremū ſit dux vel princeps qui tantū poſſit vt contra vnam tribū poſſeſſionē accipiat. vt vniuſcuiuſq͡z meritum compenſet merita plurimorum. Et primum dū verſat' in ſecl'o de mari vſq͡z ad mare latitudinem poſſideat. Deinde ab occidente ſine a mari vſq͡z ad orientem. vt preſentia relinquens ad futura feſtinet. Et bēat

certam poſſeſſionē ſuā. ⁊ nō princeps aliena deſideret. Et vnaqueqꝫ tribꝰ ſuā partē teneat: qđ ꝓprie ad apl'os ⁊ ad preſbiteros reſpicit. quibꝰ dicitur vt non vaſtent ⁊ depopulent populū dei. nec terram iſrl' hereditate poſſideant. ſed vnuſquiſqꝫ habeat poſſeſſionē ſuam: que gradui illiꝰ cōſtituta eſt.

Omne morticinum ⁊c. Rabanꝰ. Et iuxta litterā omni genere electo regali et ſacerdotali. i. chriſtiāo qđ vnctuz ē oleo ſpūali: vnde: Vnxit te deus deus tu. oleo le. p̄. cōſ. tu. Hec precepta cōueniūt vt morticinū nō comedāt: tā de auibus q̄ de pecoribꝰ: cuiꝰ ſanguis effuſus nō eſt qđ i actibꝰ apl'oꝝ dicitur ſuffocatum. que neceſſario obſeruanda apoſtoloꝝ de hiīſ epiſtola monet. ⁊ captum a beſtia: qꝛ et ipſū ſilr ſuffocatū ē. Et eodem nat ſacerdotes q̄ turdis: ficedulis. gliribus ⁊ ceteriſ huiuſmōi: hec auiditate gule non cuſtodiunt.

Raba. Alle. Morticinū eſt in quo aīme ſanguis emortuus eſt. Et imitatur nabal carmelum: q̄ interp̄tatur ſtultus. qui audita ira dauid ꝯtremuit pauore. et emortuuz eſt cor eius in eo. Captuſ aūt a beſtijs (quaꝝ nemorſibꝰ l nietur: ꝓpheta ſuſpirat dicēs: Ne tradas beſtijs aīam confitentē tibi) ille dicitur: qui leoīs. i. aduerſarij morſibꝰ deuoratur. et pardi q̄ nō ſuā mutat varietatez. ⁊ vrſe que ſeuit raptis catulis. et lupoꝝ et reliquarū beſtiarū: quaſ in varietate demonū accipimus.

na ciborum veſtrorum dabitis ſacerdoti: vt reponat benedictionez domui ſue.

ſ abſqꝫ ſanguinis effuſione

Omne morticinum et captuz a beſtijs de †auibꝰ ⁊ ‡pecoribus: non comedent ſacerdotes.

† ſ que ponunt in celū os ſuum. ‡ ſ que ꝓna in terram et ventri obedientia.

C. XLV.

Quūqꝫ ceperitis terram diuidere ſortito: ſeparate primitias domino ſanctificatum de terra longitudine. xxv. milia: ⁊ latitudie decem milia. Sanctificatum erit in omni termino eiꝰ per circumitū. Et erit ex omni parte ſanctificatum quingentos per quadrifariam per circumitum: ⁊ quinquaginta cubitis in ſuburbana eius per girum. Et a menſura iſta menſurabis longitudinē xxv. miliū: ⁊ latitudinem decez milium. Et in ipſo erit templum ſanctumqꝫ ſanctoꝝ. ſanctificatum de terra erit ſacerdotibus miniſtriſ ſanctuarij: qui accedunt ad miniſterium domini. Et erit eis locus i domos: et in ſanctuarium ſanctitatiſ. Uigintiquinqꝫ autem milia longitudinis et decem milia latitudiniſ erunt leuitis qui miniſtrāt domui

ſ ſcz. ſ calamorū. ſ terre. ſ de terra ſacerdotum ad edificandum templum. ſ ne edificationi templi alie edes iūgerent. ſ vt ſcz terra ſit vacua. ſ hac deſcriptione finita. alia ex integro ſeparande ſanctificationis menſura precipitur. ſ menſurato. ſ id ē. nō modo tēplum ſed ſanctum ſactorū. ſ Quaſi habitabūt in eo ſacerdotes. ſcz tūc tātum cum ſacerdotali fungentur officio. ſ hic ſcz. ſ ſacerdotum. ſ habebit ſcz hec poſſeſſio. ſ calamos ſcz. ſ ſed. ſ qui ſacerdotibus ſeruiūt.

C. XLV.

Cunqꝫ ceperitis ⁊c. Poſt cerimonias ſacerdotuz: cultūqꝫ eoꝝ: ⁊ cibuz quē debeāt ſumere quē vitare: terre ſancte facit deſcriptionem. Et anteq̄ꝫ in tribubus diuidat: de cunctis tribubus iubet eligi locum q̄ in lōgitudine habeat. xxv milia. Et qꝛ non addit cubitorum aut pedū aut vlnaꝝ. ſubītelligi dat' ſignificari calamū: q̄ erat in manu viri ⁊ habebat menſure ſex cubitos: ⁊ ſextā partē vnius cubiti. i. paleſtini. Diligenſ aūt lector ſupputet quot calami paſſuſ faciant mille. et q̄ꝫ multa milia in longitudine ⁊ latitudine fuerint.

Et erit ex omni parte ⁊c. Poſt primā deſcriptōnem ſcz p̄cipit: vt eligat' ad edificandū ſāctuariū. i. tēplū: alia terra intrinſecꝰ quīgentoꝝ calamoꝝ per circuitum. i. duum milium.

Et a menſura iſta ⁊c. Ra. In priori tēplo qđ dr ſāctuariū: quīgenti per ſingula latera calami deſcribūt'. Et rurſū. l. cubiti. quibus oīs poſſeſſio ſacerdotū ſeparat'. In ſecūdo aūt ſāctuario vbi ſūt ſācta ſāctoꝝ: latitudo tēpli. ⁊ ſpaciū nō deſcribit': ſꝫ incertus numerꝰ eſt. qđ ⁊ in poſſeſſione principis īuenimꝰ. qui abſqꝫ vllo numero habet poſſeſſionē ī populo iſrl': dū profectꝰ vniuerſoꝝ redūdat ad pricipē: ⁊ diſcipuloꝝ ſalus ad doctorem.

Ipſi poſſidebūnt viginti gazophilacia. Et poſſeſſionem ciuitatis dabitis quinqꝫ milia latitudiniſ: ⁊ lōgitudinis. xxv. milia ſcđm ſeparationem ſanctuarij omni domui iſrael. Principi quoqꝫ hinc ⁊ inde i ſeparationem ſāctuarii: ⁊ in poſſeſſionem ciuitatis: contra faciem ſeparationis ſanctuarii: et contra faciē poſſeſſionis vrbis: a latere mariſ vſqꝫ ad mare: ⁊ a †latere orientiſ vſqꝫ ad orientem. Longitudinis autem iuxta vnāquanqꝫ partium a termino occidētali vſqꝫ ad ‡termi num orientalem: de terra erit eis poſſeſſio in iſrael. Et non depopulabuntur principes vltra populuz meum: ſed terram dabunt domui iſrael ſcđm tribus eorum. Hec dicit dominus deus: Sufficiat vobis principes iſrael: iniquitatez et rapinas †intermittite: ⁊ ‡iudicium ⁊ iuſticiā facite. Separate cōfinia vrā a populo meo ait dominus deus

ſ ſcz. ſ calamorū. ſ dabitis ſcz. ſ ex vtraqꝫ parte ſanctuarii. ſ reſpiciat. ſcz poſſeſſio eiꝰ. ſ ab occidēte ſcz. ſ ad alterū latus maris. † ſ habēs ſcz latitudinē quā inferiꝰ in deſcriptione tribuū ſingulariū propheta deſcribit. ſ quam ſingule tribus accipiunt id ē. a termino occi. ⁊c. † ſ Qui vt finiatur ī tribuū deſcriptōne neſcimꝰ. ſ maris ſcz. ſ ſupradicta. ſ hucuſqꝫ peccaſſe. ſ ergo. ſ dum aliena rapitis. † ſ declina a malo. ‡ ſ fac bonū. Non ſufficit abſtinere a malo. ſ ne ledatis humiliorē. qui maioris ⁊ potentioris ſupciliū tenere nō poteſt.

Uiginti quinqꝫ autem milia ⁊c. Ra. Vigitiquiqꝫ ad. v. ſenſus referunt'. q̄ quater poſita ſūt. Decē milia ad pfectā ſciam. vt in altero ſimplex tm̄ teneatur hiſtoria. ⁊ in altero etiā de theologia et ſupernis virtutibꝰ diſputetur. Denariꝰ eñ perfectꝰ ē. Notādū autem q̄ ſacerdotes q̄ in maiori gradu ſūt. xxv. milia poſſideāt ī lōgitudine. ⁊ x. ī latitudīe. Leuite aūt q̄ īferioris gradꝰ ſūt: eūdē q̄dem habeāt numeꝝ in lōgitudīe. i. xx v. milia. Latitudo aūt q̄nario finiatur. Vn̄ ⁊. xx. tm̄ tenēt gazophilacia. ī q̄ numero offerūtur munera eſau. Princeps aūt q̄ vere princeps in poplo ē. ⁊ meretur ducis nomē accipe. hic ⁊ īde accipit poſſeſſionez ſāctuarij. i. ex oībꝰ q̄ eiꝰ volūtate ſubiecti ſunt ⁊ vrbis habitatoꝝ eſt. multorumqꝫ ſalutem mercedē ſuaz facit.

Ipſi poſſi. vi. gā. Accipiēt ſcz locum ad edificāda gazophilacia. vel exedras iuxta aq̄lā. Thalamos iuxta ſimachū. Iuxta theodociōnē vel. lxx. ciuitatē. Vn̄ itelligimus quēdā locū ſepatum ī habitatōez leuitaꝝ vrbis nocablo nūcupari.

Secundū ſe. ſan. Hec oīa ſcz ſāctuariū ⁊ alterū ſāctuariū. ſactūqꝫ ſāctoꝝ habitacula ſacerdotū domus leuitaꝝ q̄ miſtrāt ſacerdotibꝰ: dicūtur ſepata loca. ⁊ cōſecrata ī miſteriū ⁊ ī ſcificatōz domꝰ iſrl'.

Princi. quoqꝫ hinc. Pꝰ q̄druplicez tre ſcē diuiſionē: poit' q̄nta. vt princeps ſiue dux accipiat hic ⁊ inde ⁊c. et in vrbe verſetur.

Sufficiat vo. Quia accepiſtis poſſeſſionē vrāz: ⁊ tāta ē potētia vrā vt vnius tribus partem poſſeſſio veſtra equatur.

Rabanus. Sufficiat vobis principes iſrael iniquitas. Noſtriſ quoqꝫ principibus: poteſt preceptum hoc coaptari. qui in morem pharaonis et egiptiorum: opprimunt filios iſrahel. contra hoc quoqꝫ quod ſcriptum eſt. ducem te conſtituerunt: ne eleueris. ſed eſto inter eos quaſi vnus ex illis. Sed aiunt. moram facit dominus meus venire. et percutiunt ſeruos et ancillas. comedunt. bibunt. inebriantur. Cum ſcriptum ſit: Reges gentium dominantur eorum: et qui maiores ⁊ potentiores ſunt poteſtatem exercent in eos. Sed qui voluerit inter vos primus eſſe: fiat ſicut. i. Sicut filius hominis qui nō venit miniſtrari ſed miniſtrare ⁊c.

Statera. Hiero. Unde. Nō erit in marſupio tuo menſura grandis et minor. Statera vera et iuſta erit vobis:. qd nō ſolū ī cōmercijs ſed in oībꝫ obſeruādū eſt. vñ. Sermonibꝯ tuis facies ſtateram.

Ephi. Hebraice efa: grece ephi corruptū: ad mēſurā ꝑtinet aridarum frugum· tritici ordei leguminis· vini olei et huiōi.

Bathus. Hebraice bath: eadē menſura q̄ ephi: ſed ſolum ī liquidis

Chori. Qui. xxx. modioꝝ· et in vtraqꝫ mēſura· i· tā aridoꝝ q̄ꝫ liquentium tenet principiū· decima ꝑs chori in his q̄ modio mēſurātur: appellat̄ epha· i· tres modij· ⁊ decima ꝑs chori in ſpēbus liquidis vocatur bathus.

Obolos. In q̄ ſignat̄ minima portiūcula. vñ eius q̄ fidelis eſt totꝯ mūdꝯ diuitiarum eſt. Illiꝯ aūt q̄ īfidelis ē neqꝫ obolꝯ· i· nihil ī mūdo poſſidꝫ· etiaꝫ minima portōē īdiget. De qua. Nō egredier̄ inde niſi reddat nouiſſimū quadrantē: extremū ſcꝫ nūꝫ ⁊ mīmū.

Porro viginti ſycli. ⁊ xxv. ſycli ⁊c. Legimꝯ decē mnas ad negociādū datas. Et alibi. inter ſeruos talē ta diuiſa. Et debitores decē denarioꝝ ⁊ · l · Et operarios vinee q̄ ſiglos accipiūt denarios. Et mulierē q̄ dragmā perdidit · ⁊ accenſa lucerna vix reperit.

Minā q̄ grece mna q̄ .lx. ſiclos habet. id ē. obolos mille ducētos Ideo autē difficultas ponit̄ innumeris: vt itē tū faciat aīꝫ auditoris ſic et hic. Qui hēt aures audiēdi audi. Hiis eī ꝓphetia ⁊ veritateꝫ ⁊ obſcuritateꝫ hēt· vt diſcipli ītriſecꝯ audiāt vulgꝯ ignobile ⁊ foris poſitū neſciat q̄d dicat̄

ſ in his que appenduntūr

Statera iuſta ⁊ ephi iuſtū ⁊ bathꝯ iuſtus erit vobis. Ephi ⁊ bathus equalia ⁊ vniuſ menſure erunt: vt capiat decimam partem chori bathus: et decimā parteꝫ chori ephi iuxta menſuram chori: erit equalibratio eorū.

ſ qui grece ſtater.

Syclus autem viginti obolos habeat· porro viginti ſycli ⁊ xxv· ſycli: ⁊ quīdecim ſycli minā

† ſ quas ſcꝫ offerimus: dum quidquid boni habemus deo attribuimus non nobis qui tribuit fruges virtutis

facient. Et he ſunt †primitie q̄s tolletis· ſextam parteꝫ ephi de choro

ſ dum hoies· i· rōnale aīal ſcripture miſteria docemus.

frumenti: et ſextam parteꝫ ephi de

ſ ſpūſſācti

choro ordei. Menſurā quoqꝫ olei

† ſ Ra. hoc eſt oleū quod mūdiſſimū ad lucernas domini preparatur. ſ vnde· chriſtus vnctus pre participibus·

Bathus †olei decima pars chori ē et deceꝫ bathi chorum faciunt· qr decem bathi implent chorum. Et

ſ In hebreo quodlibet aīal.

arietem vnum de grege ducentoꝝ

† ſ de ſimila. polenta. ⁊ oleo.

de his que nutriunt iſrael i† ſacrifi

† ſ quod totū cōburitur igne ſacro

† ſ quādo reconciliamur deo. vnde. precamur ꝓ chriſto: reconciliamini deo· Et deus erat in chriſto mūdū reconcilians ſibi.

cium ⁊ in †olocauſtuꝫ ⁊ in †pacifica ad expiandum pro eis ait dominꝯ

Et he ſunt primitie ⁊c. Ra. Iuxta literā decadaſ· i· decimā ꝑtē frugū oīm: leuitice tribui ex lege debebat ꝑplus. Rurſū et ipſis decimis leuite· i· īferiores miſtri decīas dabāt ſacerdotibus Erāt q̄ꝫ ⁊ alie decīe q̄s vnuſquiſqꝫ de populo iſrahel in ſuis horreis ſepabat vt comederet eas cū iret ad tēplū ī vrbe hieruſalē· ⁊ ī veſtibulo tēpli et ſacerdotes ⁊ leuitas īuitaret ad cōuiuia. Erāt aūt ⁊ alie decime q̄s recōdebāt pauꝑibꝯ. Sꝫ ꝓmitiua q̄ offerebāt de frugibꝯ: nō erāt ſpāli nūo definita: ſꝫ offerētiū arbitrio derelicta· traditionēqꝫ accepimꝯ hebreoꝝ non lege ꝓceptā ſed magiſtroꝝ arbitrio inditā· q̄ plurimū q̄dragēſimā partē dabat ſacerdotibꝯ· q̄ minimū: ſexageſimā. Licebat aūt offerri īter q̄drageſimā et ſexageſimā q̄dcūqꝫ voluiſſet. Qd igit̄ ī pētatheuco dubiū relictū ē: h ſpālit̄ diffinit̄: ꝓpt̄ ſacerdotū auariciā: ne plꝯ a ꝑplo exigāt. i. vt ſexageſimā partē offerāt coꝝ q̄ gignūtur ex t̄ra. Si eī chorus qui hebraice dr̄ omer· ⁊ a . lxx. gomer. xxx. hēt modios tā ī aridis q̄ꝫ ī liq̄dis. Epha q̄ꝫ ⁊ bathꝯ decīa ꝑs ē chori. Precipitq̄ꝫ vt ſexta ꝑs tā ephi q̄ꝫ bathi det̄ ſacerdotibꝯ in ꝓmitiuis offerēdis: q̄ de tribus modijs dimidiuꝫ facit modiū: ꝑſpicue ſupputat̄ ſexageſimā parteꝫ ꝓmitiarū ſacerdotes accipere debere.

De choro ordei. Ordei ꝓmitias damꝯ cū ſīplices hiſtoriā docemus Lin. hoīes ⁊ iumēta ſaluab dñe. ⁊ tūc dicimꝯ. Dñs paſcit me ⁊ ni· mi· dee. Qū frumēto rōalia paſcimꝯ ſecure dicimꝯ: Paraſti ī cōſpectu m. in. adū. eos q̄ tribu. me. Qui vini et olei offert ꝓmitias dicat: Impinguaſti in oleo caput me. ⁊ calīx. me. ī. q̄ꝫ ꝓ. eſt. Effectꝯ q̄ꝫ oliua cū propheta dicat: Ego aūt ſicut oliua fru. in do. d. Vinū aūt ē de vera vite q̄ dicit. Ego ſū vitis vera ⁊ vos palmites: pat̄ meꝯ agricola. Hoc ī torcularibꝯ xp̄i redūdat: vñ pſalmi ītitulātur qui referuntur ad ſacramēta eccleſie.

Raba. In veteri teſta. abſqꝫ mēſura erāt ꝓmitie ⁊ nūo· nō eīn ad mēſurā dat deꝯ ſpūm. In ſecūda aūt edificatōe tēpli ezechielis certa mēſura ē. ſexageſimꝯ numerꝯ ſcꝫ q̄ mūdꝯ cōplet̄. Et dr̄ nob. In q̄ mēſura mēſi fuerimus remetie. vob.

deus. Omnis populus terre tenebitur primitijs his principi in iſrahel. Et ſuper principem erunt olocauſta et ſacrificium ⁊ libamina in ſolennitatibus ⁊ in kalendis ⁊ in ſabbatis: in vniuerſis ſolennitatibus domus iſrael.

ſ que eſt eccleſia dei viuentis. que īdiget expiatōne peccatorū. ſ princeps·

Ipſe faciet pro peccato ſacrificium ⁊ olocauſtum et pacifica: ad expiandū pro domo iſrael. Hec dicit dominus deus:

ſ niſan ſcꝫ. ſ prima ſcꝫ die·

In primo menſe vna mēſis ſumeſ

ſ nō domi nutritum· ſ Qui peccatuꝫ nō fecit: neqꝫ īuēt dolus in ore eius. vitulus nouellꝯ cornua proferens ⁊ vngulas. in quo mundetur ſāctuarium

vitulum de armento īmaculatum ⁊ expiabis ſanctuariū. Et tollet ſacerdos de† ſanguine quod erit pro peccato· et ponet in poſtibus domus: et in quattuor angulis crepidinis †altaris: et in poſtibus porte atrij interioris.

† ſ in quo mundus redimitur. ſ vituli qui alias verbis agnus vocatur. ecce agnus dei. ec· q. to· p. m. cuius carnibus alimur ⁊ cruore potamur

† ſ vel templi ſcd̄m alios. vt ſignificetur domus ⁊ altare. vniuerſa enim mūdi elementa hoc ſāguine ſāctificantur· vt cum quis expiatus fuerit atqꝫ mundatus: ingrediatur portam atrii interioris

Et ſic facies in ſeptima menſis pro vnoquoqꝫ qui ignorauit ⁊ errore deceptus eſt: et

ſ he ſolennitates due. primi ſcꝫ menſis ꝓma dies et eiuſdē ſeptima in lege moſaica nō habētur

ſ eiuſdem ſcꝫ.

Et arietem vn. Supra dixit: quota ꝑs eoꝝ q̄ appēdūt̄ mēſure tā aridoꝝ q̄ꝫ liq̄ntiū ſpēꝝ debeat offerri prīcipi· nūc eūdē ꝓmitiaꝝ ī aīantibꝫ ordinē tenet· vt vnū de grege ducentoꝝ arietum iubeat offerri.

Rab. Arietē vnū de gre. Oñdit̄ ꝓcepto legis ꝑplm eē ſubiectū vt offerat duci ſiue ꝓncipi· vt ꝑ illū ſcꝫ holocauſta ⁊ ſacrificia et libamīa ſinglīs ſolēnitatibꝯ offerātur a poplo ⁊ expietur domus dei. Prīceps eīn iuicē debitor ē ꝑpli: vt offerat ꝓ eo victīas. Hic aūt̄ xp̄s ē. hic aīal ſuſcipit vel arietē: q̄ nutritus ē in locis irriguis ſcꝫ ſcripturis ſcd̄m ſimachuꝫ Et pōt dicere: Dominꝯ pa. me. ⁊ nihil mihi deerit: ī l. p. ⁊c. Sup aq̄s refectōis educauit me. Hec erāt irrigua īmo hī canales ad q̄s iacob ducebat pecora ſua: vt ī his biberēt et cōciperēt· ⁊ iuxta virgarū colorē fetꝯ facerēt dño

Principi. Hic ē rex: vt ī titulo crucis demōſtrat̄ lr̄is hebraicis grecis ⁊ latīs. Hūc titulū triūphalē cū conarētur auferre iudei audierūt: qd ſcrip. ſcri.

Et ſuper principe. Dignitas ſacerdotalis admonetur cui obiecta ſit officio· vt ſciat ſe ſacrificiū ⁊ libamīa q̄ offerūtur ex vino ꝓ populo offerre debere: in cūctis ſolēnitatibꝯ· in kalendis. i. neomenijs· qū ſcꝫ tenebris cūcta opientibus lunaris luminis exordium eſt et in ſabbatis· id ē· requie.

In ſabba. et vniuer· ſo· ⁊c. Solēnitates vr̄as odit aīa mea. Qui ſolēnitates odit iudeoꝝ ſuū diligit ſabbatū: ſcꝫ qd relinq̄tur populo dei: vt videamꝯ q̄ a deo donata ſūt nob. In p̄ſēti eni ſeculo qd in maligno poſitū eſt: videre dies bonos nō poſſumꝯ: ſed in nouo. vñ. Memēto dieꝝ antiquoꝝ. Et alibi: Annos etnos ī mēte habui. Unde yſaias. Erit mēſis ex menſe· et ſabbatum ex ſabbato.

In primo mēſe ⁊c. Rabanꝯ. Unde yſaias. Erit mēſis ex mēſe · et ſabbatū ex ſabbato. Et veniet omnis caro adorare dñm · qū ſcꝫ veri adoratores nō ī mōte garizim neqꝫ in hieruſalē· ſed ī ſpū ⁊ veritate adorabūt: qū erit celū nouū ⁊ t̄ra noua· ⁊ liberabit̄ oīs creatura a ſeruitute corruptionis ī libertatē glorie filioꝝ dei· ⁊ ſol ſepties lumē accipiet· et luna ſoli cōparabitur. Sic ſūt ſolēnitates ſpūales: ſūt ⁊ victime ſpūales

Et in poſtibus. Raba. Ut mundatus ſcꝫ poſſit archana domini cognoſcere. et cōſequēter venire ad ſeptimū diem menſis primi: et cōſequi requiem: ⁊ domino offerre ſacrificiū: tam ꝓ ignorantia: de qua dicitur: Delicta iuuentutis mee: ⁊ igno. me. ne. memi· q̄ꝫ ꝓ paruulo: qui cum ad ꝑfecti

viri mēſurā venerit dicet cōfidenter. Cū eſſē paruul⁹ loq̄· vt par. ꝛc. Siue ꝑ eo q̄ errore decept⁹ ē· ꝛ nō tā volūtate q̄ȝ bona opinione peccauit.
In primo menſe ꝛc. Cōpletis duabꝫ ſolēnitatibꝫ ꝑmi mēſis· i· prime diei ꝛ ſeptime eiuſdē venit ad q̄rtūdecimū diē menſis· in quo paſche ſolennitas. vnde: Etem paſcha noſtꝝ i· ē xp̄s. Tūc comedem⁹ ſeptem diebus azima in requie et ſecuritate coꝝ oīm ·q̄n fermētū malicie ꝛ nequitie deſtruentes: mādūcam⁹ azima ſinceritatis ꝛ veritatis. Principe noſtro ꝑ nobis cūcta offerēte· ꝛ primū ꝑ ſe ipō. Suſcepit corpus hūanū· ꝛ de peccō dānauit peccatū: ꝑ nobis doluit· ꝛ infirmitates noſtras portauit· deinde ꝑ domo ſua· qd in·lxx·ſcriptum eſt ſed in hebꝛeo nō habetur· i· pro eccleſia.

Quartadecima die. Hoc moyſes p̄cepit q̄n ſeptē diebꝫ azima comedim⁹. Quartā vero ſolēnitatē d q̄ dicit. mēſe ſeptiō q̄ntadecīa die mēſis ꝛc. videt̄ ſignificare ſcenopħ. quā hic ſuū noīe poſuit

Et in ſeptē die. Oblato ſcȝ vitulo pro vniuerſo populo terre in ſeptē dieb⁹ reliquis dominice paſſiōis ſeptē vituli ꝛ ſeptē arietes imaculati offerūtur q̄ti die: vt i holocauſto et igne dn̄i cōcrementur.

Septē vitulos. Ra. Septē vituli ꝛ ſeptē arietes ſcȝ q̄ configurant dn̄ice paſſioni vt imitent̄ veꝝ vitulū ꝛ veꝝ arietē ꝛ ſāguinē martiꝝ· ꝑ ſeptē dies totius mūdi pctā mūdēt̄. Et ſacrificiū ephi. Ra. Notādū diligēt̄ q̄ i ſacrificio ephi ꝑ vitulū: ꝛ ephi ꝑ arietem ꝛ olei hin offerūtur: q̄ lege precepta ſunt. In oblatōe autē hirci nec ephi: nec ſic.lxx. tranſtulerūt coctio ponitur ipſi eīm ephi coctionez ītptati ſūt. Hin vero (q̄ olei certa mēſura ē) aſſūit̄ i ſacrificio vituli ꝛ arietis: vt fomētū luminis ſēpitni ꝛ laboris reqē ꝛ laſſitudis ſanitatē poſt placatōnem peccatorum accipere mereamur.

expiabis pro domo. In prio mēſe quartadecima die menſis erit vo-

ſ vel phaſe.

bis paſche ſolennitas. Septeȝ diebus azima comedentur. Et faciet princeps in die illa pro ſe ꝛ ꝑ vni-

ſ humano genere ſcȝ. ſaluator eſt oīm hoīm· ꝛ maxime fidelium. ꝛ ipſe ē propiciatio pro peccatis noſtris. et nō ſolū pro nobis ſed pro omni mundo

uerſo populo terre vitulum ꝑ peccato. Et in ſepteȝ dierum ſolēnitate faciet olocauſtuȝ domino: ſeptē vitulos et ſeptem arietes immaculatos quotidie ſeptē diebus: ꝛ pro

ſ ſeptē dieb⁹ ſcȝ

peccato hircum caprarū quotidie et ſacrificium ephi per vitulum: et ephi per arietē faciet: et olei hin ꝑ ſingula ephi. Septimo menſe quītadecīa die menſis i ſolennitate faciet ſicut ſupradicta ſunt per ſeptē dies: taȝ ꝑ peccato q̄ȝ ꝑ olocauſto ꝛ in ſacrificio ꝛ in oleo.

C. XLVI.

Hec dicit dominus deus: Porta atrii i-

† ſ vnde. oritur ſol iuſticie.

terioris que reſpicit ad † orientem:

† ſ vñ Sex diebus opaberis ꝛ facies oīa opa tua

erit clauſa † ſex dieb⁹ in quib⁹ opus

ſ ſeptimo ſcȝ i quo requies
† ſ per ſingulas hebdomadas.

fit. Die autem ſabbati † aperietur. Sed et in die kalendarum aperie-

ſ cauſa qua aperiatur·

tur: et intrabit princeps per viam

Septimo menſe. R. In ſeptiō q̄ȝ mēſe q̄ntadecīa die mē. in ſolē. ſcenopħ, idē oblatōis ꝛ ſacrificōꝝ ordo ſeruād⁹ ē: tā pro peccato q̄ȝ pro holocauſto· et i ſacrificio ꝛ in oleo: vt feſtiuitatē dn̄i: fugatis tenebris et orto lumine olei conſeq̄mur· clarioreſq̄ȝ habeam⁹ ſolēnitates in quibus nob omnia peccata donantur.

Hec dicit domin⁹ de⁹. Primū pafraſticos ꝟba pādēda ſunt Sex dieb⁹ i quib⁹ operamur. Ra. Porta oriētalis atrij nob clauſa ē. Poſtq̄ȝ aūt veneri⁹ ad ſabbatū i q̄ eſt reqes: vl̄ ad diē kalēdaꝝ q̄n p⁹ cecā noctē ꝛ horribiles tenebras lucis exordiū ē: apit̄ nob porta oriē.
In die kalendarū. Cōpletis ſcȝ. xxx. diebus die neomenie, q̄ alti⁹ mēſis finis alteri⁹ ꝑncipiuȝ ē· vt qd ꝑuilegium habet ſeptimus dies in hebdomada: hoc habeat menſis exordium.
Et itra. princeps. Hie. Qui nom̄ ducis. ſ. ꝛ digitatē fūit aſſecutus Per vi. veſtibuli. Id ē. ꝑ mūdi h⁹ labores ꝛ portā ecc̄ie· q̄ adhuc ī treis finibꝫ ſita ē· n̄ igredit̄ aūt itī⁹ atriū· ſȝ ad lim̄ porte itōris. ſta. aū. ī c.
Stabit in limine. ꝛc. Rab. Si p̄nceps in p̄nti ſciptura nō ingreditur atriū iteri⁹: ſȝ ſtat i limine ei⁹: pateȝ q: nunc ex ꝑte pōt videre: ꝛ ex ꝑte cognoſcere. ꝛ nōdū reuelata facie gloriā cōtēplari domini.
Holocauſtū ei⁹. Indigem⁹ eīm mia dei· ꝛ oīs creatā ad ꝯpatōem creatoris imūda ē: diuīo igne purgāda. Vñ yſaie purgata ſūt labia.
Et adorabit ſu. li. Vt poſtq̄ȝ hoſtia p̄ncipis ſacro igne fuerit ꝯcremata: ipe recōciliatus deo: tūc adorare poſſit ſup limē porte iterioꝝ atrij in q̄ ſteterit· et p⁹ ea egrediatur.

ſ atrii· ſ. exterioris·

veſtibuli porte deforis: ꝛ ſtabit in

ſ interioris atrii que ſcȝ reſpicit ad orienteȝ nec ingredietur atriū interius· ſed illo ſtante facit ſa ho· ꝛc.
† ſ angelice virtutes.

limie porte: Et facient † ſacerdotes

ſ pro eo ſcȝ

holocauſtū eius ꝛ pacifica eius. Et adorabit ſuper limen porte: ꝛ egre-

† ſ poſt egreſſionē pricipis· † ſ ſȝ apta erit

dietur. † Porta autē non † claude-

† ſ ideo nō claudetur· vt populus poſt principez adoret

tur vſq̄ȝ ad veſperaȝ. Et † adorabit populus terre ad hoſtium porte il-

ſ quādo ſcȝ apitur porta·

lius in ſabbatis et in kalendis co-

† ſ quia ſuperius holocauſtoꝝ numerū non poſuerat: hic ponit·

raȝ domio. † Holocauſtuȝ aūt hoc

ſ per ſacerdotes·

offert princeps domino in die ſabbati ſex agnos imaculatos ꝛ arietē

† ſ que hebraice epha·

immaculatū: et ſacrificiuȝ † ephi ꝑ

ſ in ſacrificio ſcȝ arietis. ſ erit ſcȝ.

arietem. In agnis autē ſacrificiū

ſ id ē· qd offerre potuerit manus eius qui offert·

quod dederit manus eius: ꝛ olei

ſ menſura· ſ erit

hin per ſingula ephi In die auteȝ kalendarū vitulū de armēto imaculatuȝ offeret: ꝛ ſex agni ꝛ arietes imaculati erūt: Et ephi per vitulū ephi quoq̄ȝ per arietē faciet ſacrificium. De agnis autem ſicut inuenerit manus eius: et olei hin per ſingula ephi. Cumq̄ȝ ingreſſurus ē

ſ predictus·

princeps per viam veſtibuli porte

Et adorabit porter. Ra. Vt p⁹q̄ȝ per ſacrificiū pacē recepit: tūc i limie ꝯſtitut⁹ adoret oipotētiaȝ dei: et ſe atrij iterioꝝ igreſſu fateatur idignū: et ſtatiȝ egrediatur. P⁹q̄ȝ autē q̄ ꝑm⁹ ē fuerit egreſſus nō claudetur vſq̄ȝ ad veſperā hui⁹ ſeculi ipa porta iterioꝝ atrij ſed aperta erit: vt populus quoq̄ȝ terre ſit ad hoſtium et adoret. non omni tempore ſed quando requieuerit a peccatis· et fugatis tenebris: fidei ꝛ ſcientie lumen acceperit
Holocauſtū aūt hoc. Rab. Holocauſtuȝ aūt qd offert princeps per ſacerdotes in die ſabbati ſex agnoꝝ imaculatoꝝ erit· ꝑ ſex ſcȝ diebꝫ q̄bꝫ opamur in mūdo. Et aries imaculatus q̄ princeps gregis ē: ita vt per ſingulos arietes offeratur i ſacrificio ephi· i· decāꝑs chori. In agnoruȝ aūt ſex ſacrificio certa mēſura nō ponitur: ſȝ quātūcūq̄ȝ dederit man⁹ ei⁹ q̄ offert· i· ꝑ operuȝ q̄litate ꝛ menſura
Et olei hin. R. Olei auteȝ hin offeret per ſingula ephi. (hē oleū qd ſibi quiq̄ȝ virgīes ꝑpararūt) vt ſimilaȝ vngat ſine cōmiſceat: ꝛ oīs oblatō dei plena ſit lumine veritatis: ꝛ exhilaretur facies offerentis in oleo.
In die autē. ꝛc. Neomenia ꝑ. ſ. dies h̄ habet ꝑuilegiū amplius a die ſabbati: vt vitul⁹ imoletur de armēto· ſiue vt alij trāſtulerūt: thaurus imaculat⁹· cetera aūt· i· ſex agni imaculati· ꝛ aries imaculat⁹· ꝛ ſacrificia eorum rituȝ ſabbati poſſidebūt. Ita ſcȝ vt ſicut in ariete ephi offertur ſacrificij· i· ſimile et hin olei: ita offeratur ꝛ in vitulo.
In die autē kalēdaꝝ. Triceſimo ſcȝ q̄n ꝑmogenita ꝛ leuite numerātur in lege propter omnē iſrael offertur vitulus de armento imaculatus (ſuper quo plenius in priori capitulo diſſeruimus) · ꝛ agni ſex ꝛ arietes imaculati et cetera que offeruntur in ſabbatis: vt ſcȝ eternam requiem conſequamur et audire mereamur Euge ſerue bone ꝛ fidelis. ꝛc. Et non ſolum ad portā atrij interioris peruenire· ſed et intrare poſſimus: vt plantati in domo dn̄i in atrijs domus dei noſtri floreamus.
Ingreſſurus. Liberi enim arbitrij eſt· et poteſtatem habet ponendi animam: et reſumendi eam · tam ad nos veniens. q̄ȝ ad celeſtia ꝯſcendens: eadē maieſtatis ſue vtitur libertate, Deniq̄ȝ nō q̄rit nūdias vl̄ ſolēnitates

nec differẽtiã vllam obſeruat dierũ: q2 oĩ tẽpus ei feſtiuitas

Qui ingreditur per por. Ra. Precipit populo: vt ſi ĩgreſſus fu erit ꝑ portã aq̃lonis vt adoret: egrediatur ꝑ viã porte meridiane. Hic eſt populus gẽtiũ q̃ reliquẽs portã aq̃loĩs a quo exardeſcũt mala ſup terram ſi tẽplũ fuerit ingreſſus: nõ debet egredi: niſi ꝑ viam porte meridianę .i. lu mis et caloris. in q̃ cubat ſponſus in meridie. Vñ: ſurge aquilo ⁊ veni au ſter. Qui vero ĩgredit̃ ꝑ viã porte meridianę ⁊c. hic ẽ iudeoꝝ pplᷣs q̃ relin quẽs viã porte lumĩs trãſit ad portã aq̃loĩs De q̃ dr. aq̃lo vẽt⁹ du riſſim⁹: ⁊ olla hieremię a facie aq̃lonis accẽdi tur. Aliter per portaꝫ aq̃lonis ingredit̃: qui peccata dimittit Egre ditur ꝑ portã meridia nã q̃ virtutes ſequitur Econuerſo ſi iuſtus la pſus fuerit in peccatis ĩgredit̃ quidẽ ꝑ portã meridianã: ſꝫ egredit̃ per viã porte aq̃lonis

Nõ reuertetur Non enĩ ſolũ his qui egrediunt̃ de ſodomiſ ꝑcipitur ne reſpiciant retrorſuꝫ. neqꝫ his qui mittũt manum ad ara trũ: vt nõ reſpiciãt p⁹ tergũ ſed etiã in domo dñi cõſtitutis: ne ſcꝫ re uertãtur ad ĩfuma et egena elemẽta: ⁊ ĩcipi entes ſpũ carne nõ cõ ſumẽtur: ſed de ſpũali b⁹ ad maiora ꝓcedant (vñ. preteritoꝝ oblini ſcẽs ad futura vel prio ra me extẽdo) ut ſcꝫ nõ ex pte ꝯgnoſcãt: ſꝫ ve niãt ad ꝑfectũ quãtũ põt hũana fragilitas. vt ſcꝫ cũ oĩa fecerit di cãt: ſerui ĩutiles ſumuſ Vñ paul⁹ q̃ſi ĩpfectuſ non q2 iam accepi. Et alibi quaſi ꝑfect⁹ ait. quotq̃t ꝑfecti ⁊c. Hic ꝑ picuũ eſt oẽm hoĩeꝫ et vniuerſã creaturam q̃ꝫuis ad ꝑfectõneꝫ ve nerit: idigere mię dei: ⁊ plenã perfectionẽ ex grã nõ ex merito poſſi dere.

In medio. Ra. Vn apls. An ignora tis qm̃ xp̃s in vobis ẽ Si aũt ĩ ignorãtibus quãtomagis ĩ ſciẽtib⁹

ingrediatur: ⁊ per eandẽ viã exeat
ſ populus in nundinis tãtum ⁊ ſolennita
Et cum intrabit populus terrę in
tibus ingreditur et egreditur. et non per eandem
conſpectu domini in ſolennitatib⁹
viam ſed per alteram atqꝫ alteram.
qui ingreditur per portaꝫ aquiloiſ
vt adoret: egrediat̃ ꝑ viã portę me
ridianę. Porro q̃ ĩgreditur ꝑ viã
portę meridianę: egrediatur ꝑ viaꝫ
portę aquilonis. Nõ reuertetur ꝑ
viã portę ꝑ quã ingreſſus eſt. ſed
e regione illius egredietur. Prin
ſ utroruꝫ ſcꝫ virtutis. vel peccati teſtis ꝯſiſtẽs.
† ſ ĩgredientiũ ſcꝫ ⁊ egredientiũ. vnde. In medio veſtrũ ſtetit quẽ vos neſcitis. Et apoſto. An igno
cepſ aũt in medio † eorũ cũ igredię
ratis quoniã chriſtus in nobis.
tibus igredietur: ⁊ cũ egrediẽtib⁹
† ſ ergo. † ſ ſabbatorũ ſcꝫ ⁊ kalẽdarũ.
egrediet̃. † Et ĩ nũdiniſ ⁊ † ĩ ſolẽnita
tib⁹ erit ſacrificiũ ephi ꝑ vitulũ: ⁊
ephi ꝑ arietẽ. In agnis aũt erit ſa
crificiũ ſicut iuenerit man⁹ eius: et
olei hin ꝑ ſigula ephi. Cũ aũt fece
ſ lxx. cõfeſſionẽ.
rit princeps ſpõtaneũ holocauſtũ
aut pacifica volũtaria domio: api
etur ei porta quę reſpicit ad orien
ſ quia ſpõtaneũ eſt: nõ alii pro eo.
† ſ lxx. ſalutaria. q2 recõciliatio pacificorũ ſaluſ offerẽtis.
tem: ⁊ faciet olocauſtum ſuũ ⁊ † pa
cifica ſua ſicuti fieri ſolet in die ſab
† ſ poſtqꝫ obtulerit ſtatim.
bati: et † egredietur claudetur qꝫ
ſ alii. claudet ianuam. vt ſcꝫ ſeruetur principi ꝑuilegiũ ſuũ. ne ſacrificia eius populo miſceãtur.
porta poſtquaꝫ exierit. Et agnum
ſ Quod ſit holocauſtũ determinat
eiuſdeꝫ anni immaculatum faciet

Sꝫ cũ iter ſciẽte ſteterit corp⁹ mortuũ fiet ꝑpt̃ pcc̃a: ſpũs viuet ꝑpt̃ iuſticiã

Ephi per vitulũ. ⁊c. Sigl'a ephi per vtrũqꝫ offerũtur in ſacrificio. In agnis vero nõ ẽ cert⁹ numer⁹. nec volũtati dimiſſũ arbitriũ: ſꝫ virib⁹ quiſqꝫ vtitur bonę cõſciẽtię: vt quãtũ põt nõ quãtũ vult offerat. ⁊ ſup oĩa olei hin per ſingula ephi vt vngat̃ ſimila. ⁊ lucerna accẽdatur in cõſpectu dñi ⁊ qui eo vtuntur dicant: Ego aũt ſicut oliua fru. in do. d.

Princeps. Lxx. Dux. Vñ yſaias. Dedi te ducẽ ⁊ ꝑceptorẽ gẽtib⁹ Et ezechiel. dauid priceps ĩ medio eoꝝ. Qui. ſ. ſpõte facit dicẽs: volũtaria oris mei hñplacita fac dñe. ⁊ holocauſtũ vt totũ offerat deo.

Pacifica volũtaria. Q2 nõ ſupra. Scriptũ ẽ eñ. et faciẽt ſacerdo tes holocauſtũ ei⁹. et pacifica ei⁹. ⁊ de ſpõtaneis ⁊ volũtarijs oĩno reticetur. poſt holocauſtũ offerat pacifica ⁊ recõcilietur deo. Unde ⁊ virgitaſ maior eſt nuptijs: quia non exigitur nec redditur ſed offertur. cum hoc fecerit prin

ceps: aperietur ei porta quę reſpicit ad oriẽtẽ. De qua: Hęc porta domini iuſti intrabunt in eam. Et vñ oritur ſol iuſticię.

Et faciet ho. Rabanuſ. Non ſacerdotes pro eo. ſicut ſolet fieri ĩ die ſabbati. Omni autem tempore holocauſtũ ⁊ pacificũ quod offertur volũ tarie: apertam habet portam domini: nec obſeruat ſabbatum. ſed omnes dies reputantur in ſabbatum. i. requiem

Et agnũ eiuſdẽ anni. ⁊c. R. vñ yſai. Sicut agnus obmuteſcet. et non aperiet os ſuum. Et iohãnes. ecce agn⁹ dei: ecce qui tollit pec cata mundi. Qui ſcili cet immolatur in ęgyp to. de cuius ſanguine armantur poſtes fidei et exterminator excla ditur.

Raba. Eiuſdem anni. Alij Anniculum quia predicauit annũ domini acceptabilem ⁊ retributõis diem

Sẽper mane faciet. ⁊c. Non qua libet hora: ſed quãdo orto ſole lucis exordiũ ẽ. de quo dauid. Ma ne exaudies voceꝫ me am. Mane aſtabo ti bi et videbo. Et alibi Ad veſperuꝫ demora bitur fletus. et ad ma ne leticia. Et De⁹ de us meus ad te de luce vigilo.

Ne miretur lector: ſi idem ⁊ princepſ eſt ⁊ ſacerdos et vitulus et aries et agnus: cum in ſcripturis ꝓ varietate cauſarum: legamuſ eũ dẽ dominũ ⁊ deũ ⁊ ho minẽ. et ꝓphetã et vir gam ⁊ radicem ⁊ florẽ ⁊ pricipẽ ⁊ iudiceꝫ ⁊ re gem iuſtũ ⁊ iuſticiam. apoſtolũ ⁊ epiſcopuꝫ. brachiuꝫ. ſeruum. vni genitũ. filiũ. paſtorem ⁊ primogenitũ. hoſtiũ viam. angelũ. ſagittã et ſapiẽtiã. ⁊ multa id genus.

ſ nõ certis diebus.
holocauſtũ quotidie domino. ſem
ſ lxx. manaa.
per mane faciet illud. Et ſacrificiũ
ſ iuxta mane ſcꝫ diluculo
faciet ſup eo cathamane mane: ſe
ſ dimidiũ ſcꝫ modiũ. ephi eni decima pars chori eſt. tres modii ſcꝫ. † ſ ſubaudi ſimile.
xtam partẽ † ephi: ⁊ de oleo terciaꝫ
ſ alii aſpergatur. † ſ hoc eſt.
partẽ hin: vt miſceatur ſimilę † Sa
† ſ nullo die intermiſſũ.
crificiũ domino legitimũ † iuge atqꝫ
ſ oĩ tpe offerẽdũ mane orto ſole.
ſ Sic. ſ dux.
perpetuũ. Faciet agnũ et ſacrificiũ
⁊ oleũ cathamane mane olocauſtũ
ſempiternũ. Hęc dicit domi⁹ deuſ
† ſ vel hereditatem.
Si dederit princepſ † domũ alicui
de filijs ſuis: hęreditas eius filio
rũ ſuorũ erit: poſſidebunt eam hę
ſ iure ſucceſſionis. nec ad alium ab alio trãſibit.
reditarie. Si autem dederit lega
tum de hęreditate ſua vni ſeruorũ
ſuorũ erit illius vſqꝫ ad annum re
ſ ſeptimũ ſcꝫ. ſ tũc.
miſſionis: ⁊ reuertetur ad pricipeꝫ
Hęreditas aũt eius filijs eiuſ erit
Et nõ accipiet priceps ꝺ hęredita
te populi per violẽtiã: ⁊ de poſſeſſi
ne eorũ: ſed de poſſeſſiõe ſua hęre
† ſ ſi potuerit ſcꝫ princeps. vel accipere vel rape: vel ſub figura honoris tenere que nõ ſut ſua. ⁊ li beris relinquere.
ditatem dabit filijs ſuis: † vt nõ di
ſpergatur popl'uſ meus vnuſq̃ſqꝫ
† ſ vir qui calamum manu tenebat: et funiculũ ce mentarii. quo edificiũ metiretur
a poſſeſſione ſua. Et † introduxit me
† ſ vel poſt tergũ † ſ nõ dicit cuius orientalis auſtralis vel cuiuſlibet
ꝑ igreſſũ qui erat ex † latere † portę

Hęc dicit do. Hucuſqꝫ de principe nũc de ei⁹ hęredib⁹ ſer mo ẽ. q̃b⁹ dare debeat ⁊ q̃r ſit vl' ad tẽpuſ vl' ĩ perpetuũ poſſeſſio

Uſqꝫ ad annũ Septimuꝫ q̃ dr decor vel donec iubileus. i. quĩquageſimus adueniat. quãdo oĩs emptio vel do natio: reuertitur ad priores dños. Seru⁹ eñ hẽt vſum ꝓ tẽpore. ꝓprietateꝫ poſſeſſionis filius principis.

Et nõ accipiet pri. Sugillat nõ ſolũ illi⁹ tẽpis ſacerdotes vl' princi pes: ſꝫ noſtros quoqꝫ q̃ ditiores fiũt q̃ꝫ ante eſſẽt dignitatis occaſione ne tollant paupibus per violẽtiã. vel ſub honoris noĩe ſpoliẽt diuiteſ: ⁊ filijs ſuis q̃b⁹ debet̃ paterna hęreditas: nihil relinquãt niſi qđ a parẽtibus ſibi derelictũ eſt. Ergo q̃ ditior eſt ſacerdos cũ venit ad ſacrificiũ quidq̃d plus habuerit nõ filijs debet dare: ſed paupib⁹. et ſãctis fratribus domeſticis fi dei q̃ vincũt merita libroꝝ: vt reddat ea q̃ dñi ſũt dño: qui ait. Qđ vni ex minimiſ meiſ feciſtis mi. fe. Ipſe eñ ĩ paupib⁹ ſuis ſuſcipit̃ hoſpitio. in car cere viſitat̃. nudus tegitur. ſitiens bibit. eſuriens ſaturat̃.

Diſpergatur. ⁊c. In partes. qui in noĩe domini fuerat congregat⁹.

vel iuxta legē alteri⁹ hereditas trāſeat ad aliū: ⁊ ꝑeat funicul⁹ diuiſionis per quē forte ad vnūquēq; venit hereditas. diſpergit aūt ꝑplm̄ dei: et aufert fidei poſſeſſionē ſēpiternā: q̄ aliena bona vel rapina vel adulatōe vel blādicijs vel pretextu religionis filijs fratrib⁹ ⁊ cōſāguineis reliquit.

Ad occidētem. Alij mare. Scriptura eīm ſancta ſitū iudee deſcribēſ ſepe mare occidētē vocat. Notādū ꝙ loc⁹ ſacerdotū q̄ ꝓ delicto ſiue ꝓ ignorātia ⁊ peccato coquūt ſacrificia ne cruda offerāt ī atriū exteri⁹ ad occidētē ⁊ aq̄lonem poſitus ſit vn̄ vētus frigidiſſim⁹ oritur: vbi ſolis lumē occūbit. Ex quo oſtendit q̄d q̄d ad edulīū ꝑtinet vel pro errore eſſe vel pro peccato. Si autē ꝑ ignorātia offertur ſacrificiū: quātomagis pro delicto cōſcientia. vn̄ iob: Ne forte peccauerīt filij mei ꝑ ignorantiā ſcʒ.

Et ſāctificetur po. Ra. Qui ſcʒ ſanctificatōi non fuerat ꝑparatus: ne facile n̄ ſāctificatis ſācta tribuā⁹ nec margaritaſ añ porcos mittam⁹: nec canib⁹ ſāctū dem⁹. Vnde moyſes trib⁹ dieb⁹ ab oī īmūdicia ⁊ ab uxorē cōplexu ꝑplm̄ vult ſanctificari: vt accedat ad mōtē ſyna: ⁊ ſanctificatus ſācta ſuſcipiat. Si aūt acceſſuri ad audiēda verba dei ⁊ ſuſcipienda ſanctificari iubētur ab vxorib⁹: manifeſtū ē ⁊ in lege illud apl'icū contineri: Nolite fraudare īuicē: niſi forte ex cō. vt va. ora. Et ex cōſēſu abſtinēdū ab vxorib⁹ vt vacem⁹ orōni.

Atriū exterius. Illud de quo egreſſuſ eſt patet fuiſſe īterius: et mlta eē atria in ſcripturis ſāctis. vn̄. Qui ſtatis ī do. do. ī a. do. dei no. Et hieſus ait. Alias oues ha. q̄ non ſunt ex h̄ atrio. et illas oportet me adducere. ⁊ fiet vnū atriū ⁊ vn⁹ paſtor. Sic eni ī greco habet qd̄ latin⁹ vno v̄bo plēne explicare nō valēs ī ouile trāſtulit. Qū eī dicit ex h̄ atrio: oſtēdit eē aliud qd̄ l' ī gētiū turba ad diſtictōēʒ iſrl': vl' ī cel' ad drāʒ t'rei atrij d'mōſtrat. ꝓ q̄litate eī meritoꝝ: vniuſcuiuſq; officiō atriū d'legat.

(alij cubiculs ſacerdotū. ſ ſcʒ)

in gazophilacia ſāctuarij. ad ſacerdotes q̄ reſpiciebāt ad aquilonem et erat ibi locuſ vergēſ ad occidētē Et dixit ad me: Iſte ē locuſ vbi coq̄nt ſacdoteſ ꝓ delicto ⁊ ꝓ peccato vbi coquēt ſacrificiū vt nō efferāt in atriū exterius: ⁊ ſāctificetur po

(ſ de loco ſacerdotū qui vergebat ad aquilonem. ſ vir predictus ſcʒ)

pulus. Et eduxit me ī atriū exteri⁹ ⁊ circūduxit me ꝑ q̄ttuor angulos atrij. Et ecce atriolū erat ī angulo

(ſ per ſingulos angulos ſcʒ quatuor habebat atriola.)

atrii. atriola ſingula: per angulos atrii: In quattuor āgulis atrii atri

(† ſ in quo numero labores ⁊ tribulatōes.)

ola diſpoſita † xl. cubitorū ꝑ lōgū

(ſ hic numerus ꝑfectaʒ ſignificat etatē. qua ad ſacerdotale officium ꝑuenitur. vnde. et dominus triginta annos habēs venit ad baptiſmum)

⁊ xxx. per latū. Mēſure vnī⁹ quat

(ſ vnus.)

tuor erāt. Et paries ꝑ circūitū am

(† ſ vbi cibi ⁊ menſarum preparatio.)

bienſ quattuor atriola: ⁊ † culinę fabricatę erant ſubter porticus ꝑ gi

(ſ quaſi nō ignores)

rum. Et dixit ad me: Hęc ē domuſ

(que cernis.)

culinarū: in qua coquent miniſtri domus dn̄i victimas populi.

C. XLVII.

Et cōuertit me

(ſ ſcʒ tēpli)

ad portā domus Et ecce aquę egredicbantur ſubter limen

Quadraginta cubi. Ra. Quo numero ieiunat moyſes ⁊ helyas et ipſe xp̄s. vbi cibi ibi anguſtia atʒ tēptatō q̄b⁹ ꝓbantur. vbi aūt venitur ī ꝑfecti viri etatē ibi calcāda ſūt oīa. et dicēdū. habētes victū ⁊ veſtitū his cōtenti ſim⁹. Et: Si dederit mihi dn̄s panē ad veſcēdū: ⁊ ve. q. ope. ⁊c. vel illud. Eſca vētri ⁊ uēter eſcis d. a. h. ⁊ h. d. Neq; eī ī futo mādúcabimuſ et bibem⁹: ſʒ illo pane veſcemur de q̄ d': panē an. mā. ho. ⁊c. ⁊: meus cibuſ eſt vt faciam uoluntatem eius qui me miſit.

Mēſurę vnius. R. In menſura vna q̄. iiij. maiores angulos poſſidebat mūdi plagas ſignificat: quibus in ſudore vultus noſtri comedimus panem noſtꝝ. ⁊ oīs labor noſter vētri ſtercoriq; proficit.

Victimas populi. Que offerūtur pro peccato vel pro delicto ⁊ ignorātia. ſʒ tñ in alimēta ⁊ refrigeria ſacerdotū: vt meminerīt ſe nichil aliud debere appetere. cū etiā in tēplo carnes eoꝝ refrigerio ꝑparatę ſint.

Aquę autē. ⁊c. Ra. Sūt ⁊ aquę amarę ⁊ peſſimę. Vn̄. Quid vobis et vię egypti vt bibatis aquas gyon: quę hebraice ſyor dicūtur. i. turbidę ⁊ cenoſę. Vn̄. Dabo eis potū aquā fellis. i. in qua draco habitat q̄ dixit. Mea ſūt flumina ⁊c. vnde. Intrauerūt aq̄ vſq; ad aīam meam. Et alibi. Forſitā aqua abſorbuiſſet nos. Hęc aqua alio nomine d' mara. i. amaritudo. in qua lignū crucis mittitur: ⁊ amara in dulcia vertūtur. Lex eī moyſi ſi carnis ſenſu intelligatur: amara eſt: effodiēs oculū pro oculo. dentem pro dēte. vide in thamar fornicatōem. ⁊ oſeę iunctum fornicarię. hieremię ꝑ zoma. moyſi vxorē ethiopiſſā īterfectionē ęgiptij. ⁊ huiuſmōi. q̄ iuxta occidētē litteraʒ amara ſūt. ⁊ lectorem nō tam ędificāt q̄ deſtruunt.

Aquę aūt deſcēdebāt. Vnde ſcʒ ſpūſſanct⁹. vn̄. Sup aquā refectōnis educauit me. De q̄b⁹ d': Hauriet aq̄s ī gaudio de font. ſal. et alibi. Bn̄dicite dn̄o de fontib⁹ iſrahel Et alibi. Me dereliq̄rūt fōtē aquę viuę: q̄ . ſūt aquę doctrinę.

Ad meridiem alt. Nō ad aquilonē no ad occidētē. Nota ꝙ aquę iſtę q̄ egrediūtur ꝑ portā orientis in tātum leuas partes fugiūt: vt a dextris altaris ad meridiem ꝑgāt

Et eduxit me per viā. Significat ꝙ ſtatī ad portā oriētalē ꝑuenire nō poſſum⁹ niſi ꝑ viā portę aq̄lonis longo circūitu ꝑueniam⁹ ad eā. Niſi eī vētū frigidiſſimū calore fidei vicerim⁹: ⁊ eiuſ regiones calcauerim⁹: ſcd̄m illud. de⁹ aūt cōteret ſathanā ſub pedibus noſtris. portā per quā egrediūtur aquę et ſūt a latere dextro īgredi nō poſſumuſ

Mille cubi. R. Genere maſculīo cubitos nō neutro cubita dicim⁹: n̄ ex grāmaticę ī pitia: ſʒ propt' ſīplices ⁊ ydiotas: q̄rū in cōgregatione ecclīę maior pars eſt facim⁹.

(ſ nō ad aquilonē vel occidentē.)

domus ad oriētem. Facies eīm domus reſpiciebat ad orientē. Aquę autē deſcendebāt in latus templi

(† ſ id eſt. ¦ ſ ex hoc patet ſacras eē aquas ⁊ ſaluatoris ſignificare doctrinā. ſ vbi ſponſus cōuiuas ſuos paſcit ⁊ accubat. ¦ ſ nō cuiuſlibet loci)

dextrū † ad ¦ meridiem ¦ altaris. Et eduxit me per viam portę aq̄lonis et conuertit me ad viā foras portā exteriorē: viā quę reſpiciebat ad

(ſ baptiſmi.)

orientē. Et ecce aquę redundanteſ a latere dextro cum egrederet' vir ad orientē q̄ habebat funiculū in

(† ſ eaſdem aquas ¦ ſ peccata que nobis ꝑ aquaſ baptiſmi remittūtur: hec ſūt initia ꝑfectiū)

manu ſua. Et ¦ mēſuſ eſt ¦ mille cubitos: ⁊ traduxit me ꝑ aquā vſq; ad taloſ. Rurſumq; mēſuſ eſt mille: ⁊ traduxit me ꝑ aquā vſq; ad genua

(ſ poſt mille cubitos qui ꝑueniūt ad taloſ † ſ in aqua ſcʒ. ¦ ſ cubitos)

Rurſumq; † menſus ē ¦ mille: ⁊ traduxit me ꝑ aquā vſq; ad reneſ. Et

(† ſ cubitos ¦ ſ cogitationū ſcʒ incentiuum vel uorum.)

menſus ē † mille ¦ torrentem quem

(ſ mille quartos cubitos. dauid tamē dicit. torrētem pertranſiuit anima noſtra. ſed in hebreo habet. torrens ꝑtranſiuit aīam meā.)

non potui pertrāſire: qm̄ intumu

(† ſ de quo. de torrente in via bibit. Et. Cōuerte domie captiuitatē noſtrā ſicut torrēs in auſtro. ſ torrentis.)

erāt aquę ꝓfundę † torrētiſ qui nō

(† ſ vir predictus ductor ezechielis: monet in ſingulis prophetā et diligētius intueatur. et videat occulta miſteria.)

poteſt trāſuadari. † Et dixit ad me:

Vſq; ad talos. Qui plātę ⁊ calcaneo vicini. q̄ patēt morſib⁹ colubri vn̄. Ipe obſeruabit calcaneū tuū. ⁊ d' iuda ꝓditore. Magnificabit ſuper me calcaneum ſuum.

Traduxit me vſq;. R. Poſt remiſſionē ſiq̄dē pccoꝝ. ⁊ inicia ꝑfectuū q̄ paululū ad altiora de terris conamur aſcēdere: dn̄o genua flectim⁹. cui oē genu flectit' cęle. tre. ⁊ ifer. Et oīs ligua ꝯfiteat' q' d. hic. c. ī g. ē d. pa. ⁊c.

Vſq; ad renes. His gradib⁹ ꝑueni⁹ ad ſublimia. q̄ tñ ipſa ſublimia vſq; ad lūbos ⁊ renes perueniūt. vt oīs libido ī nob truncetur: ⁊ poſſideā⁹ corpis ſāctificatōēʒ ſine q̄ nemo videbit deū. Vn̄ a pedib⁹ vſq; ad lūbos deus cernitur igne⁹. Indigēt eīm igne ⁊ purgatōe lūboꝝ opa. Vn̄. Lūbi mei ī pleti ſūt illuſionib⁹. Per hos eīm nocte ⁊ die fātaſijs illudit inimicus a lūbis vero vſq; ad caput ⁊ verticē: ꝑcioſiſſimo metallo electri fulgore reſplendunt vt nihil in ſe ſordidū: nihil habeat vilitatis

Quē nō potui per. Ra. Nec propheta eīm nec humana natura poſt lumbos torrentē cogitatōnū trāſire poteſt. Vel icētiua viciorū. vir aūt ille indut⁹ haddim ductor prophetę liquido poteſt tranſire. qui peccatū non

fecit·nec inuētus eſt dolus in ore ei⁹.

Quis pōt gloriari mūdū ſe habere cor. Mūd⁹ ēi in maligno poſit⁹ eſt ꝛ a pueicia appoſitū ē cor hoīs ad maluꝫ· vt ne homo vni⁹ diei a natiuitatis exordio ſine peccato ſit. Vñ In iniqtatib⁹ cōceptus ſū. ꝛ in p·c·m·m· mea. Nō ſcꝫ in iniqtatibus matris meę vel meis ſed humanę cōdicionis. Unde. Regnauit mors ab adam vſqꝫ ad moyſen.

Fili hoīs. Ra. In figura ſcꝫ ſaluatoris. Ezechiel eñ interp̄tatur fortitudo dei. vel ipiū vel fili⁹ hoīs dr̄: ad cōmonitōeꝫ fragilitatis hūanę: ne obliuiſcatur cōdicionis ſuę: dū magna ei mōſtrantur.

Ad ripā. Raba. Ut ꝙ mediaꝫ pſūdita tē trāſire non poterat ſaltē ea ꝙ in ripiſ ſūt recognoſcat.

Torrētis. Rab. Torrēs iſte ꝙ ꝑ aqruꝫ abūdātia fert more torrētiſ ꝛ ſuſcipit pluuiaſ a·lxx· dr̄ fluui⁹: eo ꝙ ꝑpetuaſ aqs hēat· nō de pluuijs hinc inde collectas· ſꝫ viuo ꝛ ꝑpetuo fōte manantes. De ꝙ Flumis ipet⁹ leti· c· d. Et alibi· Flumē dei repletū eſt aqs. Et eleuauerūt flumina dñe eleuauerūt flu· vo· ſu.

Ad tu. ſabuli o. Ut ſteriles frugiferoſ faciāt· irrigātes plana ꝛ dſerta: ꝛ hieri chōtini fōtis ſacramentū exprimētes: quē heliſe⁹ euāgelico ꝛ apoſtolico curauit ſale· vt vbi priuſ ſterilitas fuerat ꝛ morſ ibi eēt vbertas ꝛ vita

Et ſanabūtur aquę. Raba. Miro mō aqs euāgelicis aꝗ ſanant mortuę: i ꝗbuſ nihil pōt viuere: ꝗ nō nouerūt eū ꝗ dicit: ego ſū vita. cui⁹ torrentes habent curare piſces plurimos: ꝛ viuāt oīa ad ꝗ ꝑuenerīt: ut piſcatores ſtēt ſup ripaſ ab ēgaddi vſqꝫ ad engallim. Engaddi fonſ vl ocul⁹. Engallim in p̄ncipio eſt mariſ mortui vbi iordanis īgredit.

certe vidiſti fili hoīs Et eduxit me

† ſ alii fluminis·

et cōuertit ad ripā † torrētis. Cūqꝫ

ſ alii cōuertiſſet.

me cōuertiſſem ecce i ripa torrētis

ſ que in paradiſo variis pomis abundant vel arbores.

ligna multa nimis ex vtraqꝫ parte

ſ ductor preuius. ſ baptiſmi grā vel euāgelica doctrina· † ſ de limine tēpli domini

Et ait ad me: Aquę iſtę ꝗ † egrediuntur ad tumulos ſabuli orientaliſ: ꝛ deſcēdūt ad plana deſerti: itrabūt

ſ orientale. i. mortuū. in quo nihil viuere poterat ꝛ amariſſimū. quod grece aſphalti⁹. i. ſtagnū bituminis vocant.

mare et exibūt: ꝛ ſanabūtur aquę.

Et oīs anima viuēſ quę ſerpit quocūqꝫ venerit torrēs: viuet: et erunt piſces multi ſatis poſtqꝫ venerint illuc aquę iſtę. Et ſanabuntur ꝛ vi

ſ euāgelicus.

uēt oīa ad quę venerit torrens. Et

† ſ Quibus dr̄· faciā vos fieri piſc· ho·

ſtabunt ſuper illa † piſcatores: ab

ſ oculo ſcꝫ vel fonte hedi. qui ꝓ peccatis ſemper offertur. † ſ fontem vitulorū. qui domino mactātur. ꝛ vitulum cornua ꝓducente ꝛ vngulas imitantur. qui in typo domini ſaluatoris ad altare mactatur.

engaddi vſqꝫ ad † engallim ſiccatio

† ſ in mari quondā mortuo·

ſagenarū erit. Plurimę ſpēs † erūt

ſ mūdi ſcꝫ

piſciū eius: ſicut piſces maris ma

ſ humani generis: † ſ Qui ei in arca noe nō fuerit diluuio peribit Similiter nō ſaluātur quos hic fluuius nō attingit·

gni multitudinis nimię. In † litoribus aūt eius ꝛ i paluſtribus nō ſanabūtur: q̄ꝛ in ſalinaſ dabūtur. Et ſup torrētē orietur in ripis eiuſ ex

ſ ex omni parte·

vtraqꝫ p̄te oīe lignum pomiferuꝫ

Engaddi vbi finit mare mortuū: illud puto eē de ꝗ zachariaſ. In die illa egredietur aꝗ viuēs de hierlm· ꝛ mediū ei⁹ i mare p̄mū. Et daniel. Quattuor venti celi imittebātur in magnū mare. Et dauid. Mirabiles elatōes maris. Et Ueni in pfūdū maris· ꝛ· t· d· m· Rex egypti⁹ draco dr̄ ꝗ cubat i mari· ꝛ vētilat flumib⁹ ꝗſi cornibus ſuis. Et hoc mare magnū ꝛ ſpacioſum manib⁹. Qd niſi ſuſcipiat i ſe aquā flumīs ſiue torrētis dei qd i ſe hēt mortificat. Hoc mare ſalſiſſimū· et nimia amaritudine xp̄us ſua morte curauit. Vñ. Spūſ dñi ſup me eo ꝙ vnxit me: euāgeliſare paupib⁹ miſit me: vt mederer cōtritis corde ꝛc. Et hiere. Sana me dñe ꝛ ſanabor ꝛc. Angeli qꝫ ꝗ iudęis p̄erāt cū clamarēt Sāguis ei⁹ ſup nos ꝛc. ꝛ velū tēpli ſciſſū ē: ꝛ oīa hebręoꝝ ſacramēta reſerata: dño ꝓpiēti reſpōderūt. Curauim⁹ babilonē ꝛ nō ē ſanata: relinqm⁹ eā ſcꝫ vrbē cōfuſionis ꝛ viciorū.

Plurimę ſpēs ꝛc. Ra. Hos piſces ad dextrā p̄tē dño iubente traxit petr⁹ cētū quīquagita tres· vt ꝑ multitudīe eoꝝ retia rūperent. Aiunt aūt. Qui de aīantiū ſcripſere naturis. cliij. eſſe piſcium genera: quę oīa capta ſūt ab ap̄lis: dū nobiles ꝛ ignobiles paupēs ꝛ diuites: ꝛ omne genus hominū de mari huius ſeculi extrahunt ad ſalutem.

In ſalinas da. Peſtilente flagellato ſtultus ſapiētior erit: erudiūt eñ bonos exēpla peioꝝ. Vel iuxta illud. Bonū ē ſal. Si aūt īfatuatū fuerit ad nihil ē vtile. Ut i ꝑpetuū frugib⁹ careāt ꝛ virore· qd ꝛ vrbs poſt ruinam ſale cōſperſa demonſtrat.

Omne lignū po. Hiero. Hoꝝ oīm lignoꝝ p̄ncipatū tenet ligniꝫ vitę· i· ſapiētia. De ꝙ dr̄. Lignū vitę eſt his qui ap· e·

Primitiua. Lxx. fructus ei⁹. In renouatōe ſui: p̄mitiua dabit vt· ſ· oēi credētiū fruct⁹ primitię ſint· ꝛ ſigli mēſes ſingulis apoſtolis deputentur.

Et folia eiuſ ꝛc. Rabanus. Lxx. Aſcēſio eius ad ſanitatem· vt ſcꝫ poſt cibos fructuum: verborū monitis ad celeſtia cōſcēdam⁹.

Quia ioſeph du. Hieronim⁹. Subtracta tribu leui: ꝗ domini mancipata ē ſeruitio: tribus ioſeph diuiſa ē in duas· effraiꝫ ꝛ manaſſem. Quę dixit ad ioſue. Quare dediſti mihi poſſeſſionem ſortis et funiculi vnius cum ſim tantę multitudiniſ, ꝛc.

Poſ. a. ꝛc. ęquę Equa ſpacia terrę ſcꝫ ſcđum multitudinem ſuā· nec arbitrio diuidentiſ. Sed ſorte quę domī poteſtate cōſiſtit. Ipē quoqꝫ ioſue diuiſor terrę nō ꝓpriā ſibi ſepauit: ne terraꝫ optimā ſibi elegiſſe videretur· ſed ab omniuꝫ tribuū principib⁹ accepit

Inter deſcriptōem terrę xij. tribuū ioſue filij nun: ꝛ quę nunc per ezechielē fieri imperat hoc itereſt ꝙ ibi in tribubus ſorte terra diuiditur· hic imperio dñi delegatur

In numeroꝝ qꝫ libro omnis terra promiſſionis in quattuor plagas breui ſermone diuiditur

ſ vnde. folium eius nō defluet· ꝛ o· que fa· pro·

† ſ ꝛ erit tanqꝫ lignū quod plātatū ē ſecus decurſus aquarū. qd fruc· ſuū · da. in tē ſ.

Nō defluet foliuꝫ ex eo: ꝛ † non deficiet fructus eius· per ſigulos mē

† ſ Quaſi. ideo hec fient: quia aque eius ꝛc. Ne putemus riparū eē vel arborū· aut meſſiū tātarū frugū abūdātiā: ſed q̄ꝛ aque e. ꝛc. nō eſt eni volentis neqꝫ currētus ſed dei miſerētis

ſes afferet primitiua: † quia aꝗ eiuſ de ſactuario egredientur Et erunt

ſ diuinorū librorū ſacramēta mōſtrat quorū alterū ꝑtinet ad litterā alterū ad ſpūm

† ſ que moralem doctrinā cōtinēt tribuūt ſanitatem vt peccātiū curent vulnera

fructus eiuſ in cibū: ꝛ † folia ei⁹ ad medicinā. Hęc dicit dominus deus: Hic ē terminuſ in quo poſſidebitis terram in· xij· tribubus iſrael

ſ quaſi due tribus

q̄ꝛ ioſeph duplicē funiculū habet. Poſſidebitis aūt eaꝫ ſinguli ęque vt frat̄ ſuus: ſup quā leuaui manū meā vt darē eaꝫ patribus veſtris. Et cadet terra hęc vobis i poſſeſſionē. Hic ē aūt terminus terrę ad plagam ſeptentrionalē a mari ma

† ſ in cunabula meroris † ſ lat⁹ eius

gno via † ethalon venientib⁹ † ſada

† ſ que nūc epiphania ab āntiocho epiphane

ſ furor † ſ putei † ſ circuitus mōtiū

da † emath † berotha † ſabarim: quę

† ſ id ē. cōfinium † ſ aliaſ terminum † ſ ſanguinis ſacci ꝛ oſculi ſine poculi

eſt † inter † medium † damaſci: et cō

† ſ Simach⁹. atrium medium † ſ medium

finiū emath: † domus † thicon quę

† ſ que interpretatur iracundia

eſt iuxta terminos † auran: Et erit

† ſ alii aſerenon id ē atrium fontis

termi⁹ a mari vſqꝫ † ad atriū enon terminus damaſci: ꝛ ab aquilone ad aquilonē terminus emath pla-

Hic eſt aūt termin⁹ terrę ꝛc. Raba. Septētrionalis plaga incipit a mari magno· ꝛ ꝑ viā ethalon: qd interp̄tatur in cunabula meroris· per penitentiā ſcꝫ venit ad ſadada· vbi eſt ex latere declinatio. Intelligi⁹ eni īpēdētem nobis emath· indignatōem ſcꝫ dñi ſine emath: veritate cōperta· aperiunt nobis putei berotha· quos foderunt principes abraam yſaac ꝛ iacob· longoqꝫ circūitu peruenimus ad montes ſabarim· qui poſiti ſunt inter damaſcū· i· ſanguinē cilicij: ꝛ cōfiniū emath· i· veritatis. Sicut eñ per merorē declinam⁹ mala īminētia· ꝛ ex latere deuitam⁹. Sic poſt ſāguinē ꝛ ciliciū vitę ſāguinarię anteqꝫ veniam⁹ ad cōfinia emath. circūim⁹ ꝛ ꝑuenim⁹ ad mōteſ. De quib⁹ dicit: Mōtes in circūitu eius· qui locuſ dicitur atrium tycon· id ē· mediū iuxta terminos auran· i· iracundiam· vt dicamus Iram domī ſuſtinebo qm̄ peccaui ei. Et a mari vſqꝫ ad terminos damaſci. In quo ꝛ paulus a furore iudaico: ꝛ effuſione ęccleſiaſtici ſanguinis lumen cęcitate conſpexit. Et aſſumpto cilicio perſecutōis veteris euāgeliū

ꝑdicauit: vt ꝑueniret ad atriū fontis eterni · ⁊ in aquilone quondam poſitus apprehenderet terminum veritatis;

Porro pla. ori. R. All. Poſt tīnios aq̄loīs lōgo circuitu ꝑ ethalō ⁊ ladada ⁊ berotha ſabarī q̄ ⁊ thicon ⁊ aurā ⁊ damaſcū ⁊ atriū enon ad emath vſq̄ ꝑuenit. Peruenit oriētalis plaga de medio iracūdie ſcʒ aurā ⁊ de medio damaſci ſāguine ſcʒ penitētie: ⁊ de medio galaad · i · reuelatōis vl' tumuli teſtimonij: vt poſt irā ⁊ penitētiā ſpem ſalutiſ oſtēdat · ⁊ d' medio tre iſrael q̄ viſionē cōtinet paciſ vſq̄ ad dulciſſia flumia iordanis pertigat. que longe ſeꝑato mari lumē orientis cōſequit', vt fluuio iordanis (q̄ iterꝑtatur riuus indicij) ⁊ termīo torrētis finiat'.

Galaad. Qui ē mons libani collib⁹ copulat⁹: in ſorte ruben ⁊ gad ⁊ dimidie trib⁹ manaſſe: ⁊ min⁹ phenicis ⁊ arabie · ad quē ꝑueniēs iacob de carrā a laban cōprehēſus ē. Finis aūt hui⁹ plage iordanis fluui⁹ · ⁊ mare oriētale ſcʒ mortuū in hoc loco nō lingua maris rubri itelligitur

Plaga aūt au. R. Poſt plagā aq̄lonis ⁊ oriētis cū ort⁹ fuerit nobis ſol iuſticie: accipim⁹ meridianam plagā: cū totū nob deſuꝑ lumē infūdit': ⁊ cū abraā inim⁹ cōuiuiū ⁊ vino inebriamur: qd̄ letificat cor hoīs: cū ioſeph et frib⁹ ſuiſ. Incipit aūt iſta poſſeſſio a thamar · i · a palma victoriaq̄ viciorū vſq̄ ad aquas ꝑſtigēs ꝯtradictōis. Sꝑ eīn virtutib⁹ cōtradicit'. Vn̄ et ꝑdicatōni euangelice iudei cōtra paulū diſſerētes ī toto orbe aſſerūt cōtradici. Et alibi In ſignū cui contradicetur. Vis aūt cōtradictō ſāctitas ē · qd̄ interꝑtat' cades. Vn̄. Cōmouebit dn̄s deſertū cades · qd̄ ſcʒ ꝑmū nō habebat dn̄i ſāctitatē ſed cōcuſſū ē atʒ commotū: vt reciperet hoſpitē domini qui dicit Suꝑ quē requieſcet ſpūs me⁹ niſi ſuꝑ humilē ⁊ q̄etū ⁊ tremētē ſermonē meū. Poſt deſertū cades vſq̄ ad mare magnū in meridie plage auſtralis torrēs eſt ſupradictus q̄ nō de terra ſʒ de celo hēt aq̄s diuerſaꝝ virtutū varietate collectas.

Plaga maris R. All. Occidēſ ſꝑ ī mari ē: ſēper in ſalo: ſēper ī fluctib⁹ vbi quotidie naufragia ſuſcitant' ⁊ miſeroꝝ neces: ⁊ diuitiaꝝ ⁊ mercium amiſſio: ⁊ tn̄ cū hec oīa patiētia fregerim⁹ veniemus per directū ad emath id ē. domī veritatē · q̄ victis perſecutōib⁹ eterna nob ꝑmia repromiſit.

Et hec noīa. Deſcripta ſācte tre poſſeſſione ſigtarū tribuū a plaga oriētali vſq̄ ad plagā occidētis · i · maris poſſeſſio deſcribit'. Et ꝑmū fines accipiūt ab aq̄lone iuxta viā ethalon ꝑgētib⁹ emath atriū ſiue aſerenon terminū damaſci ad aquilonē iuxta emath Incipit aūt primū tribus dan Secūda aſer. Tercia neptalim. Quarta manaſſe. Quīta effraim. Sexta ruben. Septia iude: hoc a ſiniſtra parte ⁊ cōpletur ſeptenarius. Deinde ꝑmitie ſacerdotū ⁊ leuitaꝝ · ⁊ ſāctuariū dn̄i in medio: ſāctūq̄ ſāctoꝝ. Vrbs quoq̄ ipſa deſcribit' ꝑ ſingula latera in quadꝝ q̄ttuor milia ⁊ quīgētos habēs calamos. Suburbana quoq̄ ſacerdotū ⁊ leuitaꝝ ⁊ poſſeſſio principis Rurſūq̄ a parte dextra ſuccedūt quīq̄ trib⁹ · a plaga ſimiliter orientis vſq̄ ad plagā occidētis. Quaꝝ ꝑma ē beniamin. ſecunda ſymeon ſuā ſpālit' habēs poſſeſſionē · nec vt prius cū iuda mixta: Tercia yſachar. Quarta zabulon. Quīta gad. porteq̄ ciuitatis terne per ſingulas plagas ⁊ nomē ciuitatiſ quod in frōte pōtificis auri lamina cōtinetur.

ga ſeptentrionalis. Porro plaga
† que eſt opidū damaſci in ſolitudine.
oriētalis de medio †auran ⁊ de medio damaſci ⁊ de medio galaad et de medio terre iſrael iordanis · diſterminās ad mare orientale metiemini plagā orientalem. Plaga au
† que eſt vrbs in ſolitudine: que hodie dicitur palmira hebraice thamar. i · palma
ſcʒ — incipit ſcʒ.
tē auſtralis meridiana a †thamar
† que ē in deſerto maris rubri.
vſq̄ ad aquas contradictōnis †cades: et torrens vſq̄ ad †mare ma
† quod egipti ⁊ paleſtine clauditur litoribus
ſcʒ — vſq̄.
gnū: ⁊ hec eſt plaga ad meridiē auſtralis. Et plaga† maris mare ma
† occidētalis ſcʒ — eſt
gnū a ꝯfinio ꝑ directū donec venias emath: hec eſt plaga maris. Et diuidetis terrā iſtā vobis ꝑ trib⁹
† nō eſt eni diſtictio iudei ⁊ greci · oībus equa debetur hereditas vnaq̄ poſſeſſio eſt iſraeli et aduene.
iſrael · ⁊ mittetis eā in †hereditatē
† ſuggillatur ſupercilium iudeoꝝ qui gētes deſpiciunt.
vobis et †aduenis q̄ acceſſerit ad
† bona opera ſcʒ — † ⁊ videas filios filioꝝ tuoꝝ p. ſ. i.
vos q̄ genuerint †filios in † medio
† concorpales ⁊ coheredes.
veſtrū: et erūt vobis ſicut †idigene
deum videntes.
inter filios iſrael. Vobiſcum diuident poſſeſſionē in medio tribuū
ſcd̄m opera ſcʒ ſua recipient.
iſrael. In quacūq̄ aūt tribu fuerit aduena: ibi dabitis poſſeſſionē illi ait dominus deus.

C. XLVIII.

Et hec noīa tribuū a finibus aq̄lonis iuxta viā ethalon ꝑgentibus emath atriū enon terminus damaſci ab aquilone iuxta viam emath Et erit ei plaga oriētaliſ mare dan vna. Et a termīo dan a plaga oriētali vſq̄ ad plagā maris aſer vna. et ſuꝑ terminū aſer a plaga oriētali vſq̄ ad plagā mariſ neptali vna Et ſuꝑ tminū neptali a plaga oriētali vſq̄ ad plagā maris manaſſe vna. Et ſuꝑ terminū manaſſe a plaga oriētali vſq̄ ad plagā maris effraim: a plaga oriētali vſq̄ ad plagā maris: ruben vna. Et ſuꝑ terminum ruben a plaga orientali vſq̄ ad plagā maris: iuda vna. Et ſuꝑ terminū iuda a plaga oriētali vſq̄ ad plagā mariſ erūt primitie quas
domino.
ſeꝑabitis · xxv · milibus calamiſ la
† cuius incertus numerus. neq̄ eni in ſigulaꝝ tribuū deſcriptōe: mēſura certa ē · ſed ſēper lōgitudo latitudine maior eſt — † tribuū
titudis ⁊ †lōgitudis ſicut ſigule † ꝑ
Ab oriente vſq̄ ad mare.
tes a plaga oriētali vſq̄ ad plagā maris. Et erit ſāctuariū ī medio e⁹ primitie quas ſeꝑabitis domino:
† quod ad quīq̄ ſenſus refertur. vnde · diuinū ſenſum poſſidebitis. — calamorum.
Longitudo †vigītiquīq̄ milibus:
vt poſſitis comprehendere cum oībuſ ſāctiſ. que ſit latitudo longitudo ſcʒ ⁊ p. ⁊c.
⁊ latitudo decē milibus. Hec aūt erūt primitie ſanctuarij ſacerdotū Ad aquilonem longitudinis · xxv ·

Raba. Notādū q̄ xlviij. ciuitatū q̄ in li. nume. tribui leuitice dāt' ad habitandū cū ſuis ſuburbanis. Hic noīa reticentur: ⁊ ciuitates fugitiuorū quarum treſ tranſ iordanē boſor ſcʒ ⁊ ramoth et gaulon in duabus tribub⁹ et dimidia tribu et tres citra iordanem cedes ſcʒ ⁊ ſichem ⁊ cariathbarbe. Nō eīn in deſcriptōne myſtica ⁊ habitatione ſāctorum ⁊ conuerſatōne ꝑfecta opus erat fugitiuorū deſcribi auxilia: quib' iſrael indiguit. adhuc poſit⁹ in terra · et ꝑ mlt' tos laboreſ atʒ pericl'a ad hanc ciuitatē feſtinus veniēs in ſiglis ſāctis loquitur. aduena ſum ⁊ peregrinus. Et Habitaui cū habitātibuſ cedar m. ī. f. a. m.

Et ſuper terminū ⁊c. Poſt ſeptem tribuum terminos ab oriēte vſq̄ ad occidentē deſcribuntur ꝑmitie

Latitudo. Conſūmatam perfectamq̄ virtutem ſignificat; q̄ decalogo veteris teſtamenti ad euangelicū peruenit ſacramentū Si eni ab vno addēs ſequentem numerum ad quattuor ꝑuenias denarium complebis. ⁊ vetus teſtamentum cōſtringitur in nouo ⁊ nouum ī veteri dilatabitur:

Hier. Hec relegens tātū dicere poſſū O altitudo diuitiarū ſapiētie ⁊ ſ. dei.

Hec aūt erūt. Iuxta terminū leuitaꝝ deſcribūtur primitiaꝝ ſāctuarij. iiij · plage · que nō ad populū · nō ad vulgus ignobile neq̄ ad leuitas ꝑtinēt inferiorum graduū. ſʒ ꝓprie ꝑtinent ad cultū ſacerdotū.

Ad aquilonē. Iſido. Vt aquilonis frigora relinquentes: ad occidentē veniam⁹ quo occidant nobis vicia et intereāt. Inde ad orientē trāſeamuſ: ⁊ orto nobis ſole iuſticie ad meridiē veniam⁹ in quo clariſſimū nob iuſticie lumē ē atq̄ perfectū. Et tam ab aquilone vſq̄ ad mare q̄ ab oriēte vſq̄ ad meridiē: xxv · milia longitudinis. ⁊ decē milia latitudinis. vt vbiq̄ eadem lōgitudinis et latitudīs mēſura ſeruetur.

Filii iſrael. De quibus ſupra. qui ſcʒ non offerunt victimas · ſed priuilegio nominis et erroris ſui humilitate contenti ſemper in corde loquunt' Iniq̄tatē meā ego cognoſco: ⁊ p · m · c · m · ē ſē · Sufficit eīn arrianis ⁊ hmōi ſi nō expellātur de tēplo; ſi priſtinā noīs vmbrā quādā ⁊ imaginē teneāt.

Sed ⁊ leuitis. ꝫc. Iſi. Deſcribitur leuitaꝝ poſſeſſio: q̄ vicina q̄dē ē finib᷑ ſacerdotū ⁊ eadē habeat ſpacia ī lōgitudine ⁊ latitudīe ꝑ mſtitudīe leuitaꝝ: q̄ habet paucitas ſacerdotū ſed tn̄ ꝓprijs terminis vtit᷑: ⁊ intelligit ſe a ſacerdotali gradu eſſe diſiunctā ad repmēdā ſupbiā miniſtroꝝ q̄ ignorātes humilitatē ſtatus ſui: vltra ſacerdotes ītumeſcūt.

Et nō venūdabūt. Vt pmaneat leuitice diſtributōis etña poſſeſſio nec meritū dignitatis vicat᷑ precio nec ab alio trāſferat᷑ ad aliū: q꞉ q̄ ſāctificata ſūt dño n̄ ſūt eoꝝ q̄b᷑ data ſūt ſ꞉ e᷒ cui᷒ noīe poſſidentur.

Prophana. Laica ſc꞉ q̄ paſſim poplo liceat habitare nō q꞉ īmūda ſit: aut aliq̄d inhabitatōe ſācte tre cōtamiatū putet᷑ ſ꞉ quia oībus p̄ter ſacerdotes habitare pmiſſū ſit ꝑ quē intelligimus cuncta q̄ ad ſēſus referi᷒ idē ad corpiſ uolupta tes q̄ viſu ⁊ auditu tactu odore ⁊ ſapore capim᷒ eē ꝓphana ⁊ templi ſāctimoniā nō hēre nec ſacerdotalis eſſe priuilegij: ſ꞉ laicē vilitatis.

Et hec mē. Iſi. Cū receſſerim᷒ ab aq̄lone vēto frigidiſſio: trāſi᷒ ad meridiē ⁊ poſt ortū in nob lumē ſāē: occaſū fortitudīs formidā᷒ nō p̄terita ſ꞉ futa conſiderātes nec habētes certā virtutis poſſeſſionē: ſ꞉ q̄tidie in oratōe dicētes ne īducaſ nos in tēptatōem: quā ſc꞉ ferre nō poſſim᷒.

Ad plagā ſep. Sīgula latera ciuitatis hn̄t q̄ttuor milia ⁊ quīgētos calamos q̄ faciūt xi. milia paſſuū ⁊ lxxv. al' octigenta. vt ſil' oīs vrbs ſicī fiebu᷒ volumīs ſcribit᷑ ꝑ circuitū hēat decēocto milia calamoꝝ qui faciūt xliiij milia paſſuū ⁊ trecētos xl. Et q̄dragesim᷒ q̄rt᷒ pſalmus īſcribitur. In finē pro his q̄ cōmutabūt᷑ ⁊ ꝑtinet ad ydidā .ſ. amabile꞉ dñi. Vel ſecūdū aquilā ꝑ lilijs. Symach᷒ ꝑ florib᷑ eccleſiē q̄ vrbs domi ē: ⁊ cōtinet

occidentē.

milia. ⁊ ad mare latitudinis dece꞉ milia. Sed ⁊ da orīētē latitudis decē milia. Et ad meridiē longitudis

templū domini.

xxv. milia Et erit ſāctuariū domini

primitiarū ſacerdotaliū. Sed. nō vulgo.

in medio eius: Sacerdotibus ſan

nō paſſim. tātū nō aliis. lxx. ſaduc. i. iuſti. d' quo iuſt᷒ dñs ⁊ iuſticias

ctuariū erit de filijs ſadoch: q̄ cu

dilexit hic ait. Nō enī pater iudicat queq̄: ſed oē

ſtodierūt cerimonias meaſ: ⁊ non

iu. de. fi. de quo deus iudiciū tuū regi da ⁊ iuſti ciā tuā fi. re.

errauerūt cū erraret filij iſrabel: ſic errauerūt ⁊ leuitē. Et erunt eis pri

ſicut decime decimarū.

mitiē de primitijs terrē ſāctū ſācto

vt habeāt leuite cōfiniū ſacerdotū. ſ꞉ vmbilicū. i. mediū eius. ⁊ ipſam poſſeſſionē tenere nō valeant

rū: iuxta terminū leuitarū. Sed et leuitiſ ſimiliter iuxta fines ſacerdotū xxv. milia longitudinis: ⁊ latitudinis decē milia. Oīs lōgitudo viginti ⁊ quinq꞉ miliū: ⁊ latitudo decē miliū. Et n̄ venūdabūt ex eo neq꞉ mutabūt: nec trāſferētur primitiē

nō homi.

terrē: q꞉ ſāctificatē ſūt dño. Quinq꞉ milia aūt q̄ ſupſunt ī latitudine ꝑ

ſubaudis lōgitudie. laica ſc꞉.

xxv. milia. ꝓphana erūt vrbis in habitaculū ⁊ in ſuburbana. ⁊ erit

de qua. flumīs ipetus letificat c. d. ⁊. nō pōt ciab. ſupra mōtē poſita. terre.

ciuitas in medio eiuſ. Et hē mēſu

ciuitatis.

rē eius. Ad plagā ſeptētrionalē q̄ngēta ⁊ quattuor milia Et ad plagā meridianā quīgēta ⁊ quattuor milia. Et ad plagā orīētalē quīgēta et

ſacrameta. de q̄. Aſtitit regina a. d. t. i. u. d. c. u. Et. oīs glia filiē regis abintus .i. itrinſec᷒. vt nō ſit ſimilis ſepulchris forinſec᷒ dealbatis ſed intus et foris omnia lauet parapſidis.

Erūt aūt. ꝫc. Hec ſpacia ꝑ circuitū ābiūt muros ciuitatis vt inter vrbē ⁊ ea q̄ reliq̄ ſūt diuidāt. Ex q̄ oñditur nullū de his ſpacijs exercētiū opa ciuitatis: capiēdo q꞉ fructuū habere licentiā ſed vacare ab vſu ⁊ ope hoīꝫ vt circūmuralia vrbis ſponte naſcētium virgultoꝝ atq꞉ herbarū ⁊ ceterorū que terra gignit habeāt amenitatē.

Ducēta qui. Calami ſc꞉ qui ſena cubita habēt ⁊ vnū palmū. ⁊ ſīgla latera faciūt paſſus ſexcētos. decē ⁊ ſeptē paulominus ⁊ in cōmuni mille calamos habētes paſſus duo milia quadrīgētos ſexagitaocto.

Quod aūt re. Poſt deſcriptōem ſancte vrbis ⁊ ſuburbana eius: dicit cetera delegari opariſs ciuitatis reliquā ꝑtē pmitiaꝝ ſāctuarij ſc꞉.

Ex oibuſ tribu. ꝫc. Hoc et in tabernaculo factū ē ꝑ varietate viriū ali᷒ dat aurū: alius argētū coccū biſſū purpurā ꝫc. Et cū ſint dona diuerſa qualitate ſubſtātiē. vnū donātiū eſt pmiū: imo maius eſt eoꝝ q̄ offerunt quidē ꝑ virib᷒ maiora q̄nuis pua vt euāgelica paupcula.

Omnes pri. Breuiter perſtringim᷒ q꞉ oēs pmitiē ſanctuarij ⁊ poſſeſſio ciuitatis parit᷑ ſuꝓputata per quadrū: cōtineat milia ducēta. xl vi. et partē terciā Si eī xxv milia calamoꝝ: qui ſenos cubitos habēt ⁊ palmū vnū faciūt nr̄a idē romana ſexagita ⁊ vnū milia ⁊ ſexcētos ſexagita ſeptē paſſus: nulli dubiū ē hec in q̄druplum ſuꝓputata ſupiorē efficere numeꝛu꞉ Ex q̄ ꝑcipim᷒ oīa itelligēda ſpūalit᷑ et ecclē poſſeſſionē multo latiorē eē q꞉ q̄ndā fuit ī iudea leuitarū. q̄ nec accipere quidē partes ſācte terre: ſed ex ſingſis tribub᷒ xl. ⁊ viij. ciuitatū: non ex pleno poſſeſſionē ſed habitationē ⁊ hoſpitiu꞉ ſuſcepe runt vt ipſi quoq꞉ qui vident᷑ layci: nec pertīniſſe ad ſacerdotalē et leuiticū gradū: tamē ſi operētur ī dñi ciuitate veſcātur de tra ſancta terra mitiū ⁊ vinorum vnde. Credo videre bona dñi i. t. v.

quatuor milia. Et ad plagā occidētalē q̄ngēta ⁊ quattuor milia. Erūt aūt ſuburbana ciuitatiſ ad aq̄lonē ducēta q̄nq̄gita. Et ad meridiē cc. l. Et ad orientē꞉ cc. l. Et ad mare ducenta quīquagita. Quod autē reliquū fuerit in lōgitudine ſc꞉du꞉

calamorū.

primitias ſanctuarij decē milia in

calamorū.

orīētē: et decē milia in occidentem erunt ſicut primitiē ſanctuarii. Et erūt fruges eius in panes his qui

qui vrbis muros extruūt. ⁊ interrupta ⁊ ruinoſa reſarciunt.

ſeruiūt ciuitati. Seruientes aūt ci

nullus ſe putet īmunē ab opib᷒ ciuitatis. certatum oēs exeruant ciuitatē. ſāctuarii

uitati opabūtur ex oibuſ tribub᷒ iſrahel. Oēs primitiē vigītiquinq꞉ miliū: ꝑ vigītiquinq꞉ milia in q̄drū ſeparabūtur ī primitiaſ ſanctuarii ⁊ poſſeſſionē ciuitatis. Qd aūt reliquū fuerit principis erit ex oī ꝑte primitiaꝝ ſāctuarii ⁊ poſſeſſiōis ciuitatis e regione xxv. miliū primitiaꝝ vſ꞉ ad terminū orīētalē ſed ⁊ a mare e regione xxv. miliū vſ꞉ ad terminū maris ſimiliter ī partibuſ principis erit. Et erūt primitiē ſan

ciuitatis

ctuarii ⁊ ſāctuariū tēpli ī medio ei᷒. De poſſeſſione aūt leuitaꝝ ⁊ d' poſ

quidquid reliquū eſt pricipi deputabitur.

ſeſſione ciuitatis in medio partiū pricipis erit inter terminum iuda terminū beniami Et ad pricipem

Principis erit. De q̄ ſupra q̄ tm̄ accipit quātū vna tribus. Hic aūt diſcim᷒ q꞉ ex cūctis tribub᷒ quidq̄d reliquū fuerit: hic ſol᷒ accipiat vt nlla trib᷒ ſit: q̄ pricipi dona non offerat nō aliūde ſ꞉ ex pmitijſ q̄ tēplo ⁊ ſāctuario ⁊ delegatis vrbiſ partib᷒ ſeruiūt ⁊ hō eſt. E regione vigītiq̄nq꞉ ꝫc. vt ſit pmitiē īter ſeptē ⁊ quinq꞉ trib᷑: ⁊ ī pmitijs ciuitatis ⁊ ſuburbana ei᷒: ⁊ ī medio ciuitatis ſāctuariu꞉ tēpli. Sꝫ ⁊ de poſſeſſiōe ciuitatis q̄dq̄d relictū eſt pricipi deputabit᷑: eritq꞉ ꝑs extrema vij. tribuū vicina pmitijs ⁊ ciuitati ⁊ tēplo in tribu iuda et pſ extrema quinq꞉ tribuū eodē iure quo ſupra in tribu beniamin ipſaq꞉ extrema pars ad principem pertinebit.

Et ad princi. per. ꝫc. Eodē iure ipſaq꞉ parſ extrema ad principē pertinebit ex q̄ ſācte ſcripturē ſacramēta mirāda ſūt ⁊ cogitanda magis q꞉ ꝓferēda. In priori eīm diuiſione trāſ iordanē: per moyſen duab᷒ tribub᷒ rubē ⁊ gad ⁊ dimidie tribui manaſſe terra diuiſa eſt. Infra iordanē aūt per ioſue filiū nun: ⁊ eleazarū filiū aaron. Iudas poſſedit ab auſtro ⁊ effraim ⁊ manaſſe tribus dimidia ab aquilone. Poſtea vero de ſylo miſſis exploratorib᷑ per ſingulas trib᷑: deſcriptōe terrē allata ad ioſue ⁊ ad eleazarum: beniamin iuxta iudam ab auſtro et iuxta effraim ⁊ dimidiā tribū manaſſe accepit poſſeſſionē. Secūda tribus ſymeon hereditatē accepit ī tribu iuda vt impleret᷑ illud. De leui ⁊ ſymeon diuidam eos in iacob ⁊ diſꝑgā ī iſrl.

Tercia zabulon galileā accepit·in qua eſt mōs thabor. Quarta yſaachar vbi eſt iezrabel vſqȝ iordanē. Quinta aſer vſqȝ ad montē carmeluȝ q̄ imi net mari magno·tyrūqȝ et ſydonē. Sexta neptalim ī galilea vſqȝ ad iorda nem: vbi eſt tyberias q̄ olim appellabatur chenereth. Septima dan vſqȝ iopen vbi ſunt vrbes athialon ⁊ ſelebi ⁊ emaus que eſt nicopolis. Licet ſic legitur poſtea ceperint ſibi trāſcenſis alijs tri bubus vrbē laceſenim trib⁹ dan q̄ ē paneas Cū hec ita ſe habeāt: ⁊ inter porē tribuū de ſcriptōem: ⁊ q̄ nūc ha bet in manib⁹ tāta di uerſitas ſit hic cōſide rādū eſt: quomō et in pterito inter tribum iu da et beniamin vrbs ⁊ tēplū collocatum ſit Et in priori quidē de ſcriptōe: iudas erat ab auſtro·⁊ beniamin ab aquilone. Hic autem econuerſo vt iudas ſit ab aquilone et benia min ab auſtro. Poſt que ſecūdus ē ſymeon terciuſ yſachar. quart⁹ zabulon·quint⁹ gad· quiqȝ videlicȝ tribus vnde ⁊ reliquis t·a·p. o·ꝛc.

De thamar· Que nūc palmira a ſalomo ne cōſtructa· palma eī hebraice thamar dicit̄ que nūc forte quia ibi palmeta ſunt: palmira vocatur.

Cōtradictōis cades. Iſido. Omis terre ſancte hereditas ab auſtrali plaga iux ta terminos egipti ⁊ ri nocorure torrēte finit̄ Et q2 gad īterp̄tat̄ tē ptatio in poſſeſſione ꝺ palmeta tranſimus ad aquas cōtradictōis vſqȝ ad cades qꝺ iterp̄tatur ſācta· vt ītelligam⁹ nos etiā poſt victoriā mūdi debere eſſe ſollicitos ſēper in metu· Illius verſiculi memores: tēptatio eſt vita hoīs ſuper terrā·⁊ ad ſāctitatē aduerſarijs repugnātib⁹ puenire ſicqȝ victoriam obtinere·⁊ e vicino torrētem plenum imbriū cōtēplemur.

Cades.ꝛc. Eadē vox in hebreo eſt q̄ et torrētē ſonat ⁊ hereditatē. ſȝ hic magiſ torrētem qui īgredit̄ mare magnū rinocorule. Cades aūt hatine in deſerto eſt· que extenditur vſqȝ ad vrbem petram.

Et hi egreſſus. De ambitu ciuitatis q̄ p latera ſingula in quadruȝ quattuor milia. quīgētos calamos habuit p̄teritus ſermo predixit· q̄ faciāt decē ⁊ octo milia calamoꝝ vt in preſēti q̄qȝ capitulo poſitū eſt· i· xliiij· milia paſſuum. ⁊ trecētos. xl. paſſus. Nunc ſcribitur per ſingula latera. i. xi. milia paſſuū ⁊ octogītaquinqȝ paſſus p ternas fuiſſe portas.

pertinebit. Et reliquis tribubus erunt tales portiones· a plaga ori entali vſqȝ ad plagā occidētalem:

(pars vel poſſeſſio)

beniamin vna. Et cōtra terminum beniamin a plaga oriētali vſqȝ ad plagā occidentalē ſymeon vna. Et ſuper terminuȝ ſymeonis a plaga

(vel ntalē·)

orientali vſqȝ ad plagā occidentis yſachar vna. Et ſuper terminū yſa char a plaga oriētali vſqȝ ad plagā occidētalē zabulon vna. Et ſuper terminū zabulon a plaga orientali vſqȝ ad plagā maris gad vna. Et

(Nota· quā iudas prius tenuit.)

ſuper terminū gad ad plagā auſtri in meridiē. Et erit finis de thamar

(nō locum ſed aquas ſignificat. in quibus po pulus dño cōtradixit: ⁊ moyſes offendit)

vſqȝ ad aquas cōtradictōis cadeſ hereditas ꝯtra mare magnū. Hec eſt terra quā mittetis in ſortem tri bubus iſrael· ⁊ he portiones earū

(porte exitus·)

ait domin⁹ deus. Et hij egreſſuſ ci uitatis. a plaga ſeptētrionali quin gētos ⁊ q̄ttuor milia menſurabis: Et porte ciuitatis in oībus tribu bus iſrael. Porte tres a ſeptētriōe

(qui primogenitus·) (qui regie ſtir pis auctor·)

Porta ruben una· porta iuda v

(a quo ſacerdotes·)

na: porta leui vna. Et ad plagam oriētalē qui gēta ⁊ quattuor milia

(duo filii rachel)

Et porte tres· Porta ioſeph vna

(filius bale ancille)

porta beniamī vna: porta dan v na. Et ad plagā meridianā q̄ngēta et quattuor milia metieriſ. Porta

(tres filie lye.)

ſymeonis vna· porta yſachar vna porta zabulon vna. Et ad plagaȝ occidentalē quingētos ⁊ quattuor

(hi duo filii zelphe ancille lye)

milia. Et porte tres· Porta gad

(filius bale ancille rachelis)

una. porta aſer una: porta neptali vna· per circūitum decē et octo mi

(nunc hieroſolima· i. viſio pacis:)

lia· Et nomen ciuitatis ex illa die dominus ibidem Amen·:

Et ad plagam. Quis ſapiens ītelliget hec: q2 recte vie domī ⁊ iuſti ambulabūt in eis. Preuaritores vero corruent in illis.

Et porte ciuita.ꝛc. Iſi. Has duodecim portas vel exitus: pro qua litate meritorum atqȝ virtutum ſingulis tribubuſ ſub apl̄iſ ⁊ patriarcha rū nomib⁹ arbitor con iugatas. De q̄bus in apocalipſi iohāniſ ap tuſ ſcribit̄. Et intra di uinarū ſcripturarū ſa cramēta teſtātur: ⁊ ne ceſſe ē vt talis ciuitas decē et octo milia per circumituȝ teneat cala morū. ſub quo nume ro in duo ꝺ uigeſimo pſalmo lex naturalis ⁊ grā euāgelij deſcribit̄: quibus eccleſia· id eſt vrbs ſaluatoris extru itur

Hier. Hoc breui ter admonēdū eaſdeȝ tribus in circūitu tab naculi ſic caſtrameta tas· vt ad orientē fue rit iudas yſachar ⁊ za bulon filij lye. Ad me ridiem ruben ſymeon gad. duo filij lye: ⁊ ter cius filius zelphe ācil le lye. Ad occidentem vero effraim: manaſſeſ ⁊ beniamin duo ſcȝ fi lij rachelis· q2 ioſeph p tribu leui q̄ ſacrificijſ deputata ē in duaſ tri bus effraim. ⁊ manaſſē diuiſa ē. Ad aq̄lonem aūt dan ⁊ neptalim et aſer: quoꝝ primus ⁊ t̄ cius filij ſūt bale ancil le rachelis· ſecūdus fili us zelphe ancille lye ignobiles ⁊ ad aquilo nem poſiti. quippe ex ancillis int̄ ſe diſſidētib⁹ generati Sed hoc iuxta nu meroꝝ libꝝ ⁊ deſcriptōnem tabernaculi· q̄ iubēte deo moyſi ore dicta eſt. Noſtra vero vrbs que ē ciuitas magni regis: cui⁹ artifex et cōditor deus: de qua dicitur: Ipſe fūdauit eā altiſſim⁹. aliam habet tribuū in t̄ra ſancta deſcriptōnem: ⁊ mēſurā: ⁊ poſſeſſionis ordinē: ⁊ plagas tribuū ſingularum Primū plage aq̄lonis opponūt̄ tres porte ꝛc. q̄ ꝝ p̄mogenit⁹ ruben: iudaſ regie ſtirpis auctor: ⁊ leui. Sup cui⁹ noīe ī tabernaculi ⁊ caſtroꝝ deſcrptōe nihil dc̄m ē. vt p̄mogeita poſſidētes q̄i gen⁹ regale ⁊ ſacdotīe aq̄loīs frigo ra contēnamus.

Ibidem. Nūqȝ recedem⁹ ab ea: ſicut a priori. Vn̄. ſurge abeam⁹ hic Et. reli· vo· do· ve· de· ſȝ etnā hēt poſſeſſionē· ⁊ fit ei ipſe poſſeſſio. ſcd̄m il lud Ecce ego vobiſcū ſū o· d· v· a· c· ſ.